virtual-project.eu

POLIROM

Nnedi Okorafor

Cine se teme de moarte

NNEDI OKORAFOR

— Who Fears Death #1 —

CINE SE TEME DE MOARTE

Original: *Who Fears Death* (2010)

Traducere din limba engleză şi note:
OANA FRANTZ

virtual-project.eu

POLIRO

— 2019 —

Cunoscută pentru romanele ei cu tentă science-fiction, fantasy şi populate de personaje rupte din realismul magic, scriitoarea NNEDI OKORAFOR este născută în Statele Unite, într-o familie de imigranți. Şi-a câştigat notorietatea datorită

felului în care împleteşte în proză elemente de cultură africană. Dintre romanele sale, amintim: *Lagoon* (finalist la categoria Cel mai bun roman la British Science Fiction Association Award), *Who Fears Death* (*Cine se teme de moarte*; câştigător al World Fantasy Award la categoria Cel mai bun roman), *The Book of Phoenix* (finalist la Arthur C. Clarke Award), *Chicken in the Kitchen* (un roman pentru copii premiat cu Africana Book Award) şi *The Shadow Speaker* (CBS Parallax Award).

Minunatului meu tată, dr. Godwin Sunday Daniel Okorafor, membru al Colegiului American de Chirurgie (1940-2004)

„Dragi prieteni, vă temeți de moarte?”

– Patrice Lumumba, primul şi unicul prim-ministru ales al Republicii Congo

PARTEA I
— DEVENIRE —

PRIMA PARTE
DEVENIRE

Capitolul 1
— Chipul tatălui meu —

De viața mea s-a ales praful când aveam şaisprezece ani. A murit tata. Avea o inimă puternică, şi totuşi a murit. O fi fost de la fierbințeala şi fumul din atelierul lui de fierărie? E adevărat că nimic nu-l putea smulge de la munca lui, de la arta lui. Tare-i mai plăcea să facă metalul să se încovoaie, să i se supună. Dar pe el munca părea doar să-l întărească; era foarte fericit în atelierul lui. Şi-atunci, ce anume l-a ucis? Nici până în ziua de azi nu ştiu sigur. Sper că n-a avut nimic de-a face cu mine sau cu ce făceam pe vremea aceea.

Imediat după moartea lui, mama a ieşit în fugă din dormitorul matrimonial, suspinând şi izbindu-se de pereți. Am ştiut atunci că eu voi fi altfel. Am ştiut în momentul acela că nu voi mai reuşi niciodată să-mi stăpânesc pe deplin văpaia dinăuntru. În ziua aceea am devenit o făptură diferită, nu foarte omenească. Atunci şi-a avut începutul tot ce s-a petrecut mai târziu, acum îmi dau seama.

Ceremonia s-a ținut la periferia oraşului, în apropierea dunelor de nisip. Era miezul zilei şi o arşiță teribilă. Trupul îi era întins pe o pânză albă, groasă, înconjurat de o ghirlandă împletită din frunze de palmier. Am îngenuncheat în nisip lângă el şi mi-am luat adio. N-am să uit niciodată chipul lui. Nici nu mai semăna cu papa[1]. Pielea lui papa era cafenie, întunecată, buzele îi erau pline. Fața aceasta avea obraji scofâlciți, buze zbârcite şi piele ca hârtia gri-maronie. Spiritul lui papa plecase de acolo.

Am simțit furnicături în ceafă. Vălul alb mă proteja prea puțin de privirile ignorante şi temătoare ale oamenilor. La momentul acela, deja nimeni nu mă mai scăpa din ochi. Mi-

[1] Tată, în jargonul anglo-nigerian.

am încleştat fălcile. În jurul meu, femei îngenuncheate plângeau şi se jeleau. Papa era foarte iubit, în ciuda faptului că se însurase cu mama, o femeie care avea o fată ca mine – o fată *ewu*. Fapta aceasta îi fusese scuzată demult, ca fiind una dintre acele greşeli pe care le fac până şi cei mai grozavi oameni. Pe fundalul bocetelor, am auzit scâncetul slab al mamei. *Ea* suferise cea mai mare pierdere.

Era rândul ei să-şi ia rămas bun. După aceea, avea să fie luat pentru incinerare. M-am uitat pentru ultima dată la chipul lui. *N-am să te mai văd niciodată*, mi-am spus. Nu eram pregătită. Am clipit şi mi-am dus mâna la piept. Atunci s-a întâmplat... când mi-am dus mâna la piept. La început am simțit ca un fel de furnicătură. S-a întins rapid şi s-a transformat în altceva, mai intens.

Cu cât mă străduiam mai tare să mă ridic, cu atât devenea mai intensă senzația şi îmi sporea suferința. *Nu se poate să-l ia*, mi-am spus ca înnebunită. *Mai e atâta metal rămas în atelierul lui. Încă nu şi-a terminat opera!* Senzația mi se răspândea în piept şi îmi radia în restul trupului. Am strâns din umeri ca s-o rețin acolo. Apoi am început să o extrag de la oamenii din jurul meu. M-am cutremurat şi am scrâşnit din dinți. Mă umpleam de mânie. *Ah, nu aici!* mi-am spus. *Nu la ceremonia lui papa!* N-avea de gând viața asta să mă lase în pace măcar cât să-mi jelesc tatăl mort.

În spatele meu, bocetele au încetat. Nu mai auzeam decât adierea blândă. O atmosferă absolut stranie. Era ceva sub tălpile mele, în sol, sau poate în altă parte. Dintr-odată, m-a izbit durerea pe care o simțeau pentru papa toți cei din jurul meu.

Instinctiv, am pus o mână pe brațul lui. Lumea a început să țipe. Nu m-am întors. Eram prea concentrată la ceea ce aveam de făcut. Nimeni n-a încercat să mă tragă deoparte. Nimeni nu s-a atins de mine. Odată, în timpul unei furtuni cum rareori vezi în sezonul secetos din Ungwa, unchiul

prietenei mele Luyu a fost lovit de trăsnet. A supraviețuit, dar nu-i mai tăcea gura despre cum este să te simți zgâlțâit cu violență din interiorul trupului. Aşa mă simțeam şi eu acum.

Am icnit de groază. Nu reuşeam să-mi desprind mâna de brațul lui papa. Era *contopită* cu el. Pielea de culoarea nisipului mi se revărsa din palmă în pielea lui gri-maronie. O moviliță de carne contopită.

Am început să țip.

Țipătul mi-a rămas în gât şi mi-a venit să tuşesc. Apoi m-am oprit, uitându-mă țintă la pieptul lui tata, care se mişca încet în sus şi în jos, în sus şi în jos... respira! Simțeam deopotrivă repulsie şi o speranță disperată. Am inspirat adânc şi am urlat:

— Trăieşte, papa! *Trăieşte!*

Două mâini s-au lăsat pe încheieturile mele. Ştiam exact ale cui sunt. Un deget îi era rupt şi bandajat. Dacă nu şi le lua de pe mine, aveam de gând să-l rănesc mai rău decât cu cinci zile în urmă.

— Onyesonwu, a spus Aro la urechea mea, ridicându-şi iute mâinile de pe încheieturile mele.

Ah, cât îl uram! Dar am stat să-l ascult.

— S-a dus, mi-a spus el. *Lasă-l*, ca să ne eliberăm toți.

Şi nu ştiu cum... aşa am făcut. L-am lăsat pe papa.

S-a aşternut din nou liniştea de mormânt.

Ca şi cum, pentru o clipă, lumea s-ar fi cufundat în apă.

Apoi forța care se strânsese treptat în mine a izbucnit. Vălul mi-a zburat de pe cap, iar cozile împletite mi-au şfichiuit liber în spate. Toți şi toate au fost aruncate înapoi – Aro, mama, familia mea, prieteni, cunoştințe, străini, masa cu mâncare, cele cincizeci de igname, cele treisprezece fructe de baobab, cele cinci vaci, cele zece capre, cele treizeci de găini şi mult nisip. Acasă, în oraş, s-a întrerupt curentul electric pentru treizeci de secunde; trebuia să se mă ture

nisipul adus în case şi să se repare computerele stricate de praf.

Din nou acea tăcere subacvatică.

Mi-am privit mâna. Când am încercat s-o iau de pe braţul rece şi ţeapăn al lui papa, s-a auzit ca o jupuire, ca atunci când se dezlipeşte un adeziv slab. În urma mâinii mele a rămas un contur de mucus uscat pe braţul lui papa. Mi-am frecat degetele. Substanţa aceea continua să pârâie şi să se cojească dintre ele. Am mai aruncat o privire la papa. După aceea m-am prăbuşit pe o parte şi am leşinat.

—oOo—

Asta s-a întâmplat cu patru ani în urmă. Acum uită-te la mine. Oamenii de-aici ştiu că eu am fost cauza tuturor acestor lucruri. Ei vor să mă vadă sângerând, vor să mă facă să sufăr şi pe urmă să mă omoare. Orice-ar fi să se întâmple după aceea... lasă-mă să-i pun capăt.

În seara asta, vrei să ştii cum am ajuns să fiu ce sunt. Vrei să ştii cum am ajuns aici... E o poveste lungă. Dar o să ţi-o spun... o să ţi-o spun. Eşti nebun dacă pleci urechea la ce spun alţii despre mine. O să-ţi spun povestea mea ca să înlătur toate aceste minciuni. Din fericire, până şi lunga mea poveste o să încapă în laptopul ăla al tău.

Am două zile la dispoziţie. Sper că-i timp destul. În curând mă va ajunge din urmă.

Mama mi-a dat numele Onyesonwu. Înseamnă „Cine se teme de moarte?”. Mi-a dat un nume bun. M-am născut acum douăzeci de ani, în vremuri grele. Ironia sorţii, am crescut departe de toate omorurile...

Capitolul 2
— Papa —

Ajunge să se uite cineva la mine ca să-şi dea seama că sunt un copil conceput prin siluire. Dar papa, de prima dată când m-a văzut, a privit dincolo de asta. În afară de mama, el e singura persoană despre care pot să spun că m-a iubit de când m-a făcut. E şi acesta unul dintre motivele pentru care mi-a fost atât de greu să renunț la el când a murit.

Eu am fost cea care l-a ales pe papa al meu pentru mama. Aveam şase ani.

Mama şi cu mine sosiserăm de curând în Jwahir. Înainte eram nomade ale deşertului. Într-o bună zi, pe când umblam prin deşert, ea s-a oprit de parcă ar fi auzit vocea cuiva. De multe ori se purta aşa ciudat, ca şi cum ar fi purtat o conversație cu altcineva, nu cu mine. Pe urmă a spus: „A venit vremea să mergi la şcoală”. Eram mult prea tânără ca să înțeleg motivele ei reale. În deşert eram foarte fericită, dar, după ce am ajuns în oraşul Jwahir, piața a devenit imediat locul meu de joacă.

În zilele acelea de început, ca să facă rost de bani rapid, mama a vândut cea mai mare parte din fructele de cactus confiate. În Jwahir, cactusul confiat valora mai mult decât banii. Era o delicatesă minunată. Mama învățase singură cum să cultive cactus. Probabil că dintotdeauna nutrise gândul să se întoarcă la civilizație.

În câteva săptămâni, a plantat segmentele de cactus pe care le păstrase şi şi-a deschis un stand. Am ajutat-o cum am putut şi eu. Am cărat şi am aranjat lucruri, am îmbiat muşterii. În schimb, ea mi-a lăsat câte o oră liberă în fiecare zi ca să hoinăresc. În deşert, în zilele cu cer senin mă aventuram la aproape doi kilometri depărtare de mama. Nu m-am rătăcit niciodată. Prin urmare, piața era un loc mic

pentru mine. Cu toate acestea, erau multe lucruri de văzut şi mă păşteau buclucuri la fiecare pas.

Eram un copil fericit. Oamenii ţâţâiau, bodogăneau şi îşi fereau privirea când treceam pe lângă ei. Dar mie nu-mi păsa. Era plin de găini şi vulpi de casă pe care să le fugăresc, de copii la care să mă uit urât, de certuri în stradă la care să asist. Nisipul de pe jos era uneori jilav din cauza laptelui de cămilă vărsat; alteori era unsuros şi înmiresmat de la uleiul aromatic care dădea pe-afară din recipiente, se amesteca cu cenuşa de tămâie şi deseori se lipea de bălegarul de cămilă, vacă sau vulpe. Nisipul de aici era răscolit şi murdar, pe când cel din deşert era neatins.

Ne aflam în Jwahir doar de câteva luni când l-am găsit pe papa. În ziua aceea hotărâtoare, era soare şi arşiţă. Am plecat de acasă luând cu mine un pahar cu apă. Primul meu impuls a fost să merg la edificiul cel mai ciudat din Jwahir: Casa lui Osugbo. Era ceva care mă atrăgea mereu la clădirea aceasta mare şi pătrată. Decorată cu forme şi simboluri ciudate, era cea mai înaltă clădire din Jwahir şi singura construită în întregime din piatră.

— Într-o zi o să intru acolo, am spus pe când stăteam şi mă uitam la ea. Dar nu azi.

M-am aventurat mai departe de piaţă, într-o zonă pe care n-o mai explorasem. Un magazin de electronice vindea computere recondiţionate, urâte rău. Erau nişte obiecte mici şi negre, cu plăcile de bază expuse şi cu carcasele crăpate. M-am întrebat dacă şi la pipăit sunt la fel de neplăcute. Nu pusesem niciodată mâna pe un computer. M-am întins să ating unul.

— *Ta!* a spus patronul din dosul tejghelei. Nu pune mâna!

Am sorbit din paharul cu apă şi am plecat mai departe.

Picioarele m-au purtat în cele din urmă până la o grotă plină de foc şi larmă. Clădirea albă de chirpici avea uşa de la intrare deschisă. Înăuntru se vedea o cameră întunecoasă,

în care exploda când şi când câte o lumină incandescentă. Adia de-acolo o căldură mai fierbinte decât briza, ca răsuflarea din gura căscată a unui monstru. Pe firma de pe faţada clădirii scria:

FIERĂRIA OGUNDIMU – FURNICILE ALBE
NU DEVOREAZĂ BRONZUL, VIERMII NU MĂNÂNCĂ
FIERUL.

Mi-am mijit ochii, desluşind înăuntru un bărbat înalt, tot numai muşchi. Pielea lui oacheşă şi sclipitoare era întunecată de funingine. *Ca un erou din Marea Carte*, mi-am spus. Purta mănuşi ţesute din fire subţiri de metal şi ochelari de protecţie negri, bine strânşi pe faţă. I se umflau nările şi izbea în foc cu ditamai barosul. Braţele lui uriaşe se încordau la fiecare lovitură. Poate era fiul lui Ogun, zeiţa metalului. Era multă bucurie în mişcările lui. *Dar pare foarte însetat*, mi-am spus. Mi l-am imaginat cu gâtlejul arzând şi plin de cenuşă. Încă mai aveam paharul cu apă. Era plin pe jumătate. Am intrat în atelier.

Înăuntru era şi mai cald. Dar eu am crescut în deşert. Eram obişnuită cu extreme de căldură şi de frig. Prevăzătoare, am urmărit revărsarea de scântei din metalul pe care îl lovea. Apoi, pe cât de respectuos eram în stare, am spus:

— *Oga*[2]*,* am nişte apă pentru tine.

Vocea mea l-a făcut să tresară. Vederea unei fetiţe costelive care era ceea ce oamenii numeau *ewu* şi care intrase în atelierul lui l-a speriat şi mai tare. Şi-a împins ochelarii spre creştetul capului. Zona din jurul ochilor pe care nu ajunsese funinginea avea cam aceeaşi culoare cu

[2] Domn, stăpân (în jargonul anglo-nigerian).

tenul tuciuriu al mamei mele. *Albul ochilor lui e tare alb pentru cineva care se uită în foc toată ziua*, mi-am spus.

— Copilă, n-ai ce căuta aici, a spus el.

Am făcut un pas înapoi. Vocea îi era răsunătoare. Plină. Omul acesta putea să vorbească în deşert şi să fie auzit de animale de la kilometri distanță.

— Nu-i chiar aşa de cald, am spus.

Am ridicat paharul cu apă.

— Poftim.

Am păşit mai aproape, cât se poate de conştientă de ceea ce eram. Purtam rochia verde pe care mi-o cususe mama. Materialul era uşor, dar mă acoperea cu totul, până la glezne şi la încheieturile mâinilor. M-ar fi pus să port şi văl, dar n-o lăsase inima.

Era ciudat. De obicei, oamenii mă ocoleau fiindcă eram *ewu*. Câteodată însă, se strângeau femeile ciorchine în jurul meu.

— Dar uită-te la pielea ei, îşi spuneau una alteia, fără să mi se adreseze vreodată direct. E aşa netedă şi delicată! Arată aproape ca laptele de cămilă.

— Şi părul ei e ciudat de stufos, zici că-i un snop de iarbă uscată.

— Are ochii ca pisicile de nisip.

— Ani creează o frumusețe stranie chiar şi din urâțenie.

— Poate o să se facă frumoasă până la Ritualul de Unsprezece Ani.

— Ce rost ar avea să treacă prin ritual? Tot n-o să se însoare nimeni cu ea.

Şi apoi râsete.

În piață, bărbații încercau să mă înşface, dar eu eram mereu mai iute şi ştiam să zgârii. Învățasem de la pisicile de nisip. Toate acestea erau zăpăcitoare pentru mintea mea de copil de şase ani. Acum, când stăteam dinaintea fierarului,

mă temeam că şi lui i s-ar putea părea bizar de plăcută urâțenia trăsăturilor mele.

Am ridicat paharul spre el. L-a luat şi a băut îndelung, sorbind tot până la ultima picătură. Eram înaltă pentru vârsta mea, dar şi el era înalt pentru a lui. A trebuit să-mi aplec capul pe spate ca să-i văd zâmbetul de pe față. A scos un suspin adânc de uşurare şi mi-a dat înapoi paharul.

— Bună apă, a spus el şi s-a întors la nicovala lui. Eşti prea înaltă şi mult prea îndrăzneață ca să fii un spirit al apei.

Am zâmbit şi i-am răspuns:

— Mă cheamă Onyesonwu Ubaid. Pe tine cum te cheamă, *oga?*

— Fadil Ogundimu, a spus el.

Şi-a privit mâinile înmănuşate.

— Ți-aş strânge mâna, Onyesonwu, dar mi s-au încins mănuşile.

— Nu-i nimic, *oga*. Doar eşti fierar!

El a încuviințat dând din cap.

— La fel ca tata şi ca tatăl lui, şi ca tatăl tatălui lui şi aşa mai departe.

— Mama şi cu mine am venit aici de câteva luni, m-a luat gura pe dinainte.

Mi-am amintit că se făcea târziu.

— Ah, trebuie să plec, *oga* Ogundimu!

— Mulțumesc pentru apă, a spus el. Ai avut dreptate. Mi-era sete.

După aceea, am început să-l vizitez deseori. A devenit cel mai bun prieten al meu şi singurul. De-ar fi ştiut mama că-mi petreceam timpul cu un bărbat străin, m-ar fi bătut şi m-ar fi tăiat de la porția de timp liber săptămâni la rând. Ucenicul fierarului, un bărbat pe nume Ji, mă detesta şi mi-o arăta printr-un rânjet dezgustat de fiecare dată când mă vedea, de parcă aş fi fost un animal sălbatic bolnav.

— Nu-l lua în seamă pe Ji, mi-a spus fierarul. Se pricepe la metal, dar îi lipseşte imaginaţia. Iartă-l. E un primitiv.

— Dar *ţie* ţi se pare că arăt ca o făptură malefică? l-am întrebat.

— Eşti adorabilă, a răspuns el zâmbind. Felul cum e conceput un copil nu e vina sau povara copilului.

Nu ştiam ce înseamnă *conceput* şi nici n-am întrebat. Îmi spusese că sunt adorabilă şi nu voiam să-şi retragă cuvintele. Din fericire, Ji venea de obicei târziu, când se mai răcorea.

Nu a trecut mult şi îi povesteam deja fierarului despre viaţa mea în deşert. Eram prea micuţă ca să ştiu că e cazul să păstrez pentru mine astfel de lucruri delicate. Nu pricepeam că trecutul meu, însăşi existenţa mea, era ceva delicat. În schimb, el m-a învăţat câteva lucruri despre metal, cum ar fi care tipuri se lăsau mai uşor prelucrate la cald şi care nu.

— Cum era soţia ta? l-am întrebat într-o zi.

Dădeam din gură doar ca să fac conversaţie. Eram mai interesată de micul teanc de felii de pâine pe care mi-l adusese.

— Njeri, a spus el. Avea pielea neagră.

Şi-a cuprins o coapsă cu mâinile lui mari.

— Şi picioare foarte zdravene. Era jocheu de cămile.

Am înghiţit dumicatul de pâine pe care îl mestecam.

— Chiar aşa? am exclamat.

— Lumea zice că picioarele alea o ţineau pe spinarea cămilelor, dar ştiu eu mai bine. Avea şi un fel de dar.

— Ce dar? am întrebat, aplecându-mă înainte. Putea să treacă prin ziduri? Să zboare? Să mănânce sticlă? Să se transforme în gândac?

Fierarul a pufnit în râs.

— Citeşti mult.

— Am citit de două ori Marea Carte! m-am făloşit.

— Impresionant. Ei, Njeri a mea vorbea cu cămilele. Vorbitul cu cămilele e treabă de bărbat, aşa că în loc de asta şi-a ales cursele de cămile. Şi nu doar că participa la curse. Le *câştiga*. Ne-am cunoscut când eram adolescenţi. Ne-am căsătorit când aveam douăzeci de ani.

— Cum suna vocea ei? am întrebat.

— Ah, avea o voce enervantă şi frumoasă, a spus el.

M-am încruntat, nedumerită.

— Vorbea foarte tare, a explicat el, luând o felie din pâinea mea. Râdea mult când era fericită şi ţipa mult când era nervoasă. Înţelegi?

Am încuviinţat din cap.

— O vreme, am fost fericiţi.

Şi s-a oprit. L-am aşteptat un timp să continue. Ştiam că urma partea cea rea. Cum el rămăsese uitându-se lung la bucata lui de pâine, am insistat:

— Şi? Ce s-a întâmplat apoi? Ţi-a greşit cu ceva?

A râs pe înfundate, iar eu m-am bucurat, deşi de întrebat întrebasem cu toată seriozitatea.

— Nu, nu, a răspuns el. În ziua când a reuşit cursa cea mai rapidă din viaţa ei, s-a petrecut ceva îngrozitor. S-o fi văzut, Onyesonwu! Era finala curselor de la Festivalul Ploii. O mai câştigase şi înainte, dar în ziua aia se pregătea să bată recordul absolut de viteză la cursa de opt sute de metri.

A făcut o pauză.

— Eu eram la linia de sosire. Toţi eram acolo. Pe jos era încă alunecos după ploaia grea din noaptea trecută. Ar fi trebuit să se amâne cursa pentru altă zi. Cămila lui Njeri se apropia, gonea în felul acela al ei, cu genunchii apropiaţi. Nicio cămilă nu alergase vreodată atât de repede.

A închis ochii.

— A făcut un pas greşit şi... s-a dus de-a dura.

Vocea i s-a spart.

— Până la urmă, picioarele puternice i-au adus pieirea lui Njeri. Picioarele n-au slăbit strânsoarea şi când a căzut cămila, a prins-o şi-a strivit-o sub greutatea ei.

Am icnit, astupându-mi gura cu mâinile.

— Dacă ar fi căzut de pe cămilă, ar fi trăit. Eram căsătoriți doar de trei luni.

A oftat.

— Cămila pe care călărea a refuzat să plece de lângă ea. A mers oriunde era dus trupul. La câteva zile după ce-a fost incinerată, a murit şi ea, de inimă rea. Cămile de peste tot au scuipat şi-au gemut săptămâni în şir.

Şi-a pus la loc mănuşile şi s-a întors la nicovală. Conversația se terminase.

Au trecut luni de-atunci. Am continuat să-l vizitez o dată la câteva zile. Ştiam că-mi forțez norocul cu mama. Dar consideram că merită riscul. Într-o zi, el m-a întrebat cum îmi mai merge.

— Bine, i-am răspuns. Vorbea ieri o doamnă despre tine. Zicea că eşti cel mai mare fierar din lume şi că cineva care se cheamă Osugbo te plăteşte bine. E cel care are Casa lui Osugbo? Mereu mi-am dorit să intru acolo.

— Osugbo nu-i un om, a răspuns el pe când examina o bucată de fier forjat. E grupul bătrânilor din Jwahir care păstrează ordinea, guvernanții noştri.

— Aha, am spus, fără să cunosc sau să-mi pese de cuvântul *guvernanți*.

— Ce mai face mama ta? a întrebat el.

— Bine.

— Vreau s-o cunosc.

Mi-am ținut respirația, uitându-mă la el pe sub sprâncene. Dacă ar afla ea de existența lui, aş încasa cea mai aprigă bătaie din viața mea şi apoi mi-aş pierde unicul prieten. *De ce vrea s-o cunoască?* m-am întrebat, simțindu-mă dintr-odată teribil de posesivă față de mama. Dar cum

puteam să-l împiedic s-o cunoască? Mi-am muşcat buza şi, fără nicio tragere de inimă, am spus:

— Bine.

Spre consternarea mea, a venit la cortul nostru chiar în seara aceea. Arăta însă impresionant cu pantalonii lungi şi albi care fluturau pe el şi cu caftanul alb. Purta un văl alb pe cap. Să porţi alb din cap până-n picioare însemna să te prezinţi în faţa cuiva cu mare umilinţă. De obicei femeile făceau asta. Venind din partea unui bărbat, era ceva cu totul aparte. A ştiut s-o abordeze pe mama cu multă atenţie.

La început, mama s-a speriat şi s-a înfuriat pe el. Când i-a povestit despre prietenia pe care o legase cu mine, m-a plesnit peste fund atât de tare, că am fugit afară şi am plâns ore în şir. Cu toate acestea, o lună mai târziu, papa şi mama erau căsătoriţi. În ziua de după nuntă, eu şi mama ne-am mutat în casa lui. Ar fi trebuit să fie totul perfect după aceea. A fost bine timp de cinci ani. Apoi au început să se întâmple lucruri bizare.

Capitolul 3
— Conversaţie întreruptă —

Papa ne-a fost ancoră în Jwahir mie şi mamei. Dar, chiar dacă n-ar fi murit el, tot aş fi ajuns aici. Nu mi-a fost dat să *rămân* în Jwahir. Eram prea nestatornică şi mai erau şi alte lucruri care mă îmboldeau. Am fost o sursă de necazuri din clipa în care am fost concepută. Am fost o pată neagră. O otravă. Mi-am dat seama de asta când aveam unsprezece ani. Atunci mi s-a întâmplat ceva neobişnuit. Incidentul a obligat-o pe mama să-mi spună în sfârşit povestea mea urâtă.

—oOo—

Era seară şi se apropia cu repeziciune o furtună cu tunete şi trăsnete. Stăteam în pragul uşii din spate şi mă uitam cum vine, când, chiar sub ochii mei, un vultur mare a atacat o vrabie în grădina mamei. Vulturul a trântit vrabia la pământ şi apoi a zburat cu ea în gheare. Trei pene maro însângerate au căzut din trupul vrabiei. Au aterizat printre roşiile mamei. Bubuia tunetul când m-am dus şi am cules de pe jos una dintre pene. Am frecat sângele între degete. Nu ştiu de ce am făcut asta.

Era lipicios. Iar mirosul lui ca de aramă îmi înţepa nările, de parcă m-aş fi scăldat în el. Mi-am înclinat capul într-o parte, fără un motiv anume, ascultând, simţind. *Se-ntâmplă ceva aici*, mi-am spus. Cerul s-a întunecat. Vântul s-a înteţit. A adus... un alt miros. Un miros ciudat, pe care de atunci am ajuns să-l recunosc, dar pe care n-o să fiu niciodată în stare să-l descriu.

Pe măsură ce inspiram acel miros, simţeam tot mai intens cum începe să se petreacă ceva în capul meu. M-am gândit să fug în casă, dar nu voiam să duc cu mine înăuntru ce-o mai fi fost şi lucrul acela. Şi apoi, nici de-aş fi vrut nu mă puteam mişca. Am auzit un bâzâit, apoi am simţit durere. Am închis ochii.

În mintea mea erau uşi, uşi din oţel, din lemn şi din piatră. Durerea era de la uşile acelea care se întredeschideau. Trecea un curent de aer fierbinte prin ele. Aveam o senzaţie ciudată în trup, de parcă fiecare mişcare pe care o făceam ar fi putut să-mi rupă ceva. Am căzut în genunchi şi am vomitat. Mi s-au gripat toţi muşchii. Apoi am încetat să mai exist. Nu-mi amintesc nimic. Nici măcar întuneric.

Era groaznic.

—oOo—

Următorul lucru despre care am cunoştinţă este că mă aflam sus de tot, într-un uriaş copac iroko crescut în centrul

oraşului. Eram în pielea goală. Ploua. Umilința şi confuzia mi-au însoțit toată copilăria. E de mirare că furia nu s-a lăsat nici ea mai prejos?

Mi-am ținut respirația ca să mă opresc din suspinele produse de şoc şi spaimă. Ramura groasă de care mă țineam era alunecoasă. Şi nu reuşeam să scap de senzația că tocmai murisem pe neaşteptate şi apoi revenisem la viață. Dar n-avea importanță la momentul acela. Cum mă mai dădeam jos de-acolo?

— Trebuie să sari! a strigat cineva.

Jos erau tata şi un băiat necunoscut, care purta un coş pe creştet. Am scrâşnit din dinți şi m-am apucat mai strâns de ramură, furioasă şi ruşinată.

Papa a întins brațele.

— Sari! a strigat el.

Am ezitat, spunându-mi: *Nu vreau să mor din nou*. Am scâncit. Ca să nu-mi mai vină şi alte gânduri, am sărit. Papa şi cu mine ne-am rostogolit pe pământul ud şi acoperit cu fructe de iroko. M-am săltat cu greu în picioare şi m-am lipit de el, încercând să mă ascund, în timp ce el îşi scotea cămaşa. Mi-am tras-o rapid pe mine. Izul fructelor zdrobite era puternic şi amărui în bătaia ploii. Ne trebuia o baie bună ca să scăpăm de miros şi de petele movulii de pe piele. Hainele lui papa nu mai erau bune de nimic. M-am uitat în jur. Băiatul dispăruse.

Papa m-a luat de mână şi am mers amândoi acasă în tăcerea şocului suferit. Ne târam picioarele prin ploaie şi mă luptam să-mi țin ochii deschişi. Atât eram de sfârşită. Parcă dura o veşnicie drumul până acasă. *Aşa departe am ajuns?* mă miram în sinea mea. *Ce... cum?* Odată ajunşi acasă, l-am oprit pe papa în dreptul uşii.

— Ce s-a-ntâmplat? l-am întrebat în sfârşit. Cum de-ai ştiut unde să mă cauți?

— Până una, alta, hai să te usuci, a spus el cu blândețe.

Când am deschis uşa, mama a venit în fugă. Am insistat că n-am nimic, dar nu era adevărat. Mă lua iar cu amețeală. Am pornit spre camera mea.

— Las-o să se ducă, i-a spus papa.

M-am târât în pat şi de data asta m-am cufundat într-un somn adânc şi cât se poate de obişnuit.

—oOo—

— Scoală-te, mi-a spus mama în şoaptă.

Trecuseră câteva ore. Aveam ochii încleiați şi mă durea tot corpul. M-am săltat încet în capul oaselor, frecându-mă la față. Mama şi-a tras scaunul mai aproape de patul meu.

— Nu ştiu ce s-a-ntâmplat cu tine, a spus ea.

Dar se ferea să mă privească. Chiar şi aşa, tot mă întrebam dacă spune adevărul.

— Nici eu, mama.

Am suspinat, masându-mi brațele şi picioarele dureroase. Încă mai simțeam pe piele mirosul fructelor de iroko.

Mi-a luat mâinile într-ale ei.

— E singura dată când îți spun asta.

A şovăit şi a clătinat din cap, adăugând ca pentru sine:

— Of, Ani, n-are decât unsprezece ani.

Apoi a ridicat capul şi am văzut că avea expresia aceea pe care i-o ştiu atât de bine. De parcă ar asculta ceva. A țâțâit din buze şi a dat din cap.

— Mama, ce...

— Era soarele sus pe cer, a spus ea cu voce moale. Lumina totul. Atunci au venit. Când majoritatea femeilor, cele care aveau peste cincisprezece ani, Conversau cu Zeița în deşert. Eu aveam vreo douăzeci de ani...

—oOo—

Militanții nuru au aşteptat momentul retragerii, când femeile okeke mergeau în deşert şi rămâneau acolo timp de şapte zile ca s-o omagieze pe zeița Ani. „Okeke” înseamnă „cei creați”. Cei din poporul okeke au pielea de culoarea

nopții pentru că au fost creați înaintea zilei. Ei au fost primii. Mai târziu, după ce s-au întâmplat multe altele, au sosit nuru. Au venit din stele şi de aceea pielea lor e de culoarea soarelui.

Probabil că numele au fost alese de comun acord în vremuri de pace, fiindcă se ştia prea bine că okeke se nasc pentru a fi sclavi la nuru. Demult, în timpul Vechii Ere a Africii, făcuseră ceva îngrozitor, din care cauză Ani le-a pus povara aceasta pe umeri. E scris în Marea Carte.

Deşi locuia cu soțul ei într-un mic orăşel okeke în care nimeni nu era sclav, Najeeba îşi ştia locul. Ca toată lumea din satul ei, dacă ar fi trăit în Regatul Celor Şapte Râuri, la doar douăzeci şi patru de kilometri distanță către est, unde existența era mai îndestulătoare, şi-ar fi petrecut viața slujindu-i pe nuru.

Cei mai mulți se supuneau vechii ziceri „E nebun şarpele care visează să fie şopârlă". Dar într-o zi, cu treizeci de ani în urmă, un grup de bărbați şi femei okeke din oraşul Zin au început s-o respingă. Se săturaseră. S-au răzvrătit, au reclamat şi-au refuzat. Fervoarea lor s-a răspândit în târgurile şi satele vecine ale Celor Şapte Râuri. Aceşti okeke au plătit scump faptul de-a fi nutrit ambiții. *Toată* lumea a plătit, ca întotdeauna când are loc un genocid. De-atunci se tot întâmplă când şi când. Rebelii okeke care au scăpat de exterminare au fost împinşi către est.

Najeeba stătea cu capul plecat în nisip, cu ochii închişi, cu atenția concentrată spre interior. Zâmbea şi conversa cu Ani. Când avea zece ani, pornise şi ea pe drumurile sării în călătoriile pe care le făceau tatăl şi frații ei ca să facă negoț cu sare. De atunci, începuse să iubească întinderea deşertului. Şi dintotdeauna iubise cu înfocare călătoriile. I se lăți zâmbetul pe față şi îşi îngropă fruntea mai adânc în nisip, fără să ia în seamă murmurul femeilor care se rugau în jurul ei.

Najeeba îi spunea lui Ani cum ea şi soţul ei stătuseră afară cu câteva nopţi în urmă şi văzuseră cinci stele căzând din cer. Se zice că atâtea stele cât văd căzând o soţie şi un soţ, atâţia copii vor avea. Râse în sinea ei. Nici nu-i trecea prin minte că n-avea să mai râdă multă vreme după aceea.

— N-avem noi prea multe, dar tata ar fi mândru, spuse Najeeba cu vocea ei puternică. Avem o casă în care intră mereu nisipul. Computerul nostru era vechi de când l-am cumpărat. Staţia noastră de captare adună doar jumătate din cantitatea de apă din nori pe care ar trebui s-o adune. S-au pornit iar omorurile, şi nu departe de noi. Încă n-avem copii. Dar suntem fericiţi. Şi îţi mulţumesc...

Torsul unor motoare de scutere. Najeeba ridică privirea. Era un întreg alai, fiecare purtând câte un steag portocaliu în spatele scaunului. Trebuie să fi fost cel puţin patruzeci. Najeeba şi grupul său erau la câţiva kilometri de sat. Plecaseră cu patru zile în urmă, timp în care băuseră doar apă şi mâncaseră doar pâine. Aşadar, nu erau doar singure, erau şi lipsite de forţe. Îi cunoştea prea bine pe oamenii aceia. *Cum au ştiut unde să ne găsească?* se miră ea. Deşertul le ştersese urmele de câteva zile.

Ura ajunsese până la urmă şi la căminul ei. Satul era un loc liniştit, cu case mărunte, dar solide, o piaţă mică, dar bine aprovizionată, unde cele mai importante evenimente erau nunţile. Era un loc plăcut, inocent, ascuns sub palmieri unduitori. Până acum.

În vreme ce scuterele dădeau roată în jurul femeilor, Najeeba privi în urmă către satul ei. Scoase un geamăt de parcă ar fi primit un pumn în burtă. Fum negru se învălătucea spre cer. Zeiţa Ani nu se obosise să le spună femeilor că erau pe cale să moară. Că, în timp ce ele stăteau cu capetele în nisip, copiii lor, soţii, rudele de acasă erau ucişi, iar locuinţele lor erau incendiate.

Pe fiecare scuter se afla câte un bărbat şi câțiva dintre ei erau însoțiți de câte o femeie. Aveau văluri portocalii peste fețele aurii ca soarele. Veşmintele lor militare scumpe – pantaloni, cămăşi şi ghete din piele de culoarea nisipului – erau probabil tratate cu gel termic ca să rămână răcoroase în bătaia soarelui. Cum stătea cu gura căscată şi se uita țintă la fumul din zare, Najeeba îşi aminti cum îşi dorise dintotdeauna soțul ei gel termic pentru haine când lucra la înălțime, în palmieri. Nu şi-l permisese niciodată. *N-o să şi-l permită niciodată*, îşi spuse ea.

Femeile Okeke începură să țipe şi să fugă în toate direcțiile. Najeeba urlă atât de tare, încât rămase fără pic de aer în plămâni şi simți că-i cedează ceva în fundul gâtlejului. Mai târziu avea să-şi dea seama că era vocea ei, care o părăsea pentru totdeauna. Fugi în sens opus față de satul ei. Dar nuru făcură un cerc larg în jurul lor, mânându-le înapoi ca pe cămile sălbatice. Femeile okeke se chirciră laolaltă, cu veşmintele lor albastru-violete fluturând în briză. Bărbații nuru coborâră de pe scutere, femeile nuru aținându-se în spatele lor. Se apropiară. Şi atunci începură siluirile.

Toate femeile okeke, tinere, în floarea vârstei sau bătrâne, au fost violate. De mai multe ori. Bărbații aceia nu osteneau; parcă ar fi fost posedați de o vrajă. După ce se consumau într-o femeie, mai aveau şi pentru următoarea, şi următoarea. Cântau în timp ce siluiau. Femeile nuru care veniseră cu ei râdeau, arătau cu degetul şi cântau şi ele. Cântau pe limba comună sipo, ca să înțeleagă şi femeile okeke.

Sângele de okeke curge ca apa,
Averea le-o luăm, străbunii li-i îngenunchem să ne pupe talpa.
Mâna grea asupra lor ne-abatem,

Pământul căruia-i spun „al lor” al nostru îl facem.
A noastră-i puterea lui Ani
Şi prafului sângele vostru-l vom da, căci ne sunteţi duşmanii.
Mizerabili sclavi, în veci urâţi, Ani v-a ucis, sunteţi pierduţi!

Najeeba o încasă cel mai rău. Celelalte femei okeke erau bătute şi violate, după care violatorii lor treceau mai departe, dându-le un moment de respiro. Însă bărbatul care o luase pe Najeeba rămase cu ea şi nu era lângă el nicio femeie nuru să râdă şi să privească. Era înalt şi puternic ca un taur. Un animal. Vălul îi ascundea faţa, dar nu şi furia.

O apucă pe Najeeba de cozile ei groase şi negre şi o târî la vreo doi metri de ceilalţi. Ea încercă să se ridice şi să fugă, dar el o încălecase deja. Încetă să se mai zbată când îi văzu cuţitul... strălucitor şi ascuţit. El râse, folosindu-l ca să-i taie hainele. Ea îl privi în ochi, singura parte a feţei pe care putea să i-o vadă. Erau aurii şi cafenii, şi plini de mânie, zvâcnind la colţuri.

Ţintuind-o la pământ, scoase din buzunar un mic aparat de forma unei monede şi îl aşeză pe jos lângă ea. Era un dispozitiv dintre cele pe care le foloseau oamenii ca să măsoare timpul, starea vremii, să poarte cu ei câte un fişier cu Marea Carte. Acesta avea un mecanism de înregistrare. Ochiul mic şi negru al camerei se înălţă, scoţând un clic şi un bâzâit când începu să înregistreze. Bărbatul se puse pe cântat şi înfipse cuţitul în nisip lângă capul Najeebei. Doi cărăbuşi mari şi negri aterizară pe mâner.

Îi desfăcu picioarele şi cântă mai departe în timp ce o sfredelea. Iar între cântece, rostea cuvinte nuru pe care ea nu le putea pricepe. Cuvinte aprinse, muşcătoare, mârâite. După o vreme, când mânia clocotea în ea, Najeeba îl scuipă şi mârâi şi ea la el. El o apucă de gât, îşi luă cuţitul şi îl ţinu cu vârful îndreptat spre ochiul ei stâng până o făcu să se

potolească. Apoi cântă şi mai tare şi sfredeli şi mai adânc în ea.

La un moment dat, Najeeba deveni rece, apoi amorțită, apoi complet tăcută. Se transformă în doi ochi care urmăreau ce se petrece. Mereu făcea aşa, mai mult sau mai puțin. Copilă fiind, căzuse dintr-un copac şi îşi rupsese o mână. Deşi o chinuia durerea, s-a ridicat calmă, şi-a lăsat prietenii, speriați, şi a plecat acasă la mama ei, care a dus-o la o prietenă pricepută să repare oasele rupte. Purtarea neobişnuită a Najeebei îl enerva pe tatăl ei de fiecare dată când era bătută fiindcă făcuse vreo boroboață. Oricât de tare ar fi fost lovitura, ea nu scotea niciun sunet.

— Copilul ăsta are un alusi[3] lipsit de respect! spunea mereu taică-său, plângându-i-se mamei.

Dar când era binedispus, cum se întâmpla de obicei, tatăl ei lăuda partea aceasta a Najeebei, spunând adesea:

— Lasă-ți alusiul să călătorească, fata mea. Să vezi ce-i de văzut!

Acum alusiul ei, partea eterică din ea, care avea capacitatea de-a înăbuşi durerea şi de-a observa, ieşise la suprafață. Mintea ei înregistra evenimentele la fel ca dispozitivul bărbatului. Fiecare detaliu. Iar mintea ei observă că, indiferent de cuvinte, vocea bărbatului când cânta era minunată.

Dură aproape două ore, deşi Najeebei i se păru că trecuse o zi şi jumătate. Revăzu în minte soarele traversând cerul, apunând şi înălțându-se iar. Era un timp îndelungat, doar atâta contează. Bărbații nuru cântară, râseră, violară şi, de câteva ori, uciseră. Apoi plecară. Najeeba rămase întinsă pe spate, cu hainele desfăcute, cu torsul expus în lumina

---

[3] Alusi – spirite venerate şi slujite în tradiția religioasă din sudul Nigeriei.

soarelui, lovit şi învineţit. Încercă să audă respiraţii, gemete, plânsete şi, o vreme, nu auzi nimic. Se bucură.

Apoi o auzi pe Amaka strigând:

— Ridicaţi-vă!

Amaka avea douăzeci de ani mai mult decât Najeeba. Era puternică şi adesea era vocea femeilor din satul ei.

— Ridicaţi-vă toate! spuse Amaka, împleticindu-se.

— Sus!

Trecu pe la toate femeile şi le lovi cu piciorul.

— Suntem moarte, dar n-o să murim aici, astea care mai respirăm.

Najeeba asculta fără să se mişte cum le izbea Amaka pe femei în coapse şi le trăgea de mâini. Spera să poată face pe moarta cât s-o păcălească. Ştia că soţul ei era mort, şi chiar de n-ar fi fost, nu s-ar mai atinge vreodată de ea.

Bărbaţii nuru şi femeile lor făcuseră toate astea nu de dragul de-a tortura şi-a necinsti. Ei voiau să conceapă copii *ewu*. Asemenea copii nu sunt produsul iubirii interzise dintre un nuru şi o okeke şi nu sunt nici noahi, adică okeke născuţi fără culoare. *Ewu* sunt copii ai violenţei.

O femeie okeke nu va ucide *niciodată* un copil plămădit în lăuntrul ei. Ea i se va împotrivi chiar şi soţului ca să-şi păstreze în viaţă copilul din pântece. Totuşi, datina dictează că orice copil este copilul tatălui său. Aceşti nuru plantaseră otravă. O femeie okeke care dădea naştere unui copil *ewu* era unită cu acel nuru prin copilul ei. Nuru căutau să distrugă de la rădăcină familiile okeke. Najeebei nu-i păsa de planul lor crud. Nu se plămădea niciun copil în pântecele ei. Tot ce-şi dorea ea era să moară. Când ajunse Amaka la ea, n-avu nevoie decât de o lovitură ca s-o facă să tuşească.

— Nu mă păcăleşti tu pe mine, Najeeba, spuse Amaka. Hai, sus.

Toată partea stângă a feţei îi era albastru-vineţie. Ochiul stâng îi era închis din pricina umflăturii.

— De ce? întrebă Najeeba cu noua ei voce fără voce.

— Fiindcă asta *facem* noi, răspunse Amaka şi întinse o mână.

Najeeba se întoarse pe partea cealaltă.

— Lasă-mă să termin de murit. N-am copii. E cel mai bine aşa.

Îşi simţea greutatea din pântece. Dacă se ridica în picioare, toată sămânţa ce fusese pompată în ea s-ar fi vărsat afară. Îngreţoşată la gândul acesta, întoarse capul într-o parte şi icni. Când i se linişti stomacul, Amaka era tot acolo. Scuipă pe jos lângă Najeeba. Saliva era roşie de sânge. Apoi încercă s-o tragă în sus. Deşi fulgerată de durerea din burtă, Najeeba se strădui să-şi păstreze trupul moleşit şi greu. Până la urmă, cuprinsă de frustrare, Amaka lăsă braţul Najeebei să cadă, scuipă din nou şi trecu mai departe.

Femeile care aleseseră să trăiască se sculară cu greu în picioare şi porniră înapoi spre sat. Najeeba închise ochii, simţind cum i se prelinge un fir de sânge dintr-o tăietură de pe frunte. În scurt timp se lăsă iar linişti*ea*. *Ar fi uşor să părăsesc acest trup*, îşi spuse. Mereu îi plăcuse să călătorească.

Zăcu acolo până începu să-i ardă faţa în soare. Moartea venea mai încet decât şi-ar fi dorit ea. Deschise ochii şi se ridică în capul oaselor. Dură vreun minut până i se obişnuiră ochii cu lumina puternică. Apoi văzu leşuri şi bălţi de sânge pe care le înghiţea nisipul, de parcă femeile ar fi fost sacrificii aduse deşertului. Se sculă încet în picioare, merse la tolba ei şi o ridică de jos.

— Lasă-mă, spuse Teka câteva minute mai târziu, când o scutură Najeeba.

Teka era singura în viaţă dintre cele cinci trupuri. Najeeba se aşeză greoi lângă ea. Îşi frecă scalpul dureros acolo unde atacatorul ei o trăsese de păr cu atâta brutalitate. Se uită la

Teka. Codițele ei împletite pe scalp aveau crustă de nisip şi pe față îi apărea o grimasă la fiecare respirație. Najeeba se ridică încet şi încercă s-o salte şi pe ea.

— Lasă-mă, repetă Teka, aruncându-i o privire mânioasă.

Aşa că Najeeba o lăsă.

Porni târându-şi picioarele către sat, apucând-o într-acolo doar din obişnuință. O imploră pe Ani să-i trimită ceva pe drum care s-o ucidă, de pildă un leu sau alți nuru. Dar nu aceasta era voința lui Ani.

Satul ei ardea. Casele mocneau, grădinile erau distruse, se vedeau scutere în flăcări. Zăceau leşuri în stradă. Multe erau arse, de nerecunoscut. În timpul raidurilor de felul acesta, soldații nuru îi luau pe bărbații okeke cei mai puternici, îi legau, aruncau kerosen pe ei şi le dădeau foc.

Najeeba nu văzu nici picior de bărbat sau femeie nuru, nici vii, nici morți. Satul fusese o pradă uşoară, luat pe nepregătite, vulnerabil, refuzând să privească realitatea în față. *Proştii*, îşi spuse ea. Femeile suspinau în stradă. Bărbații plângeau în dreptul locuințelor. Copiii umblau de colo-colo, zăpăciți. Arşița era sufocantă, radiind dinspre soare şi de la casele, scuterele şi trupurile cuprinse de flăcări. Până la apus, avea să pornească un nou exod către est.

Când ajunse acasă, Najeeba rosti în şoaptă numele soțului său. Apoi făcu pe ea. Urina o fripse când îi curse pe picioarele învinețite. O jumătate de casă era în flăcări. Grădina lor era distrusă. Scuterul ardea. Dar iată-l pe Idris, soțul ei, şezând pe pământ, cu capul în mâini.

— Idris, murmură iar Najeeba.

Văd o stafie, îşi spuse ea. *O să sufle vântul şi-o să-l spulbere.* Nu se vedea sânge curgând pe fața lui. Şi chiar dacă genunchii pantalonilor săi albaştri erau plini de nisip, iar subsuorile caftanului albastru erau întunecate de sudoare, el era teafăr şi nevătămat. Chiar el era, nu stafia

lui. Najeebei îi venea să spună „Ani e milostivă”, dar zeița nu era milostivă. Nicidecum. Fiindcă, deşi soțul ei fusese cruțat, Ani o ucisese pe Najeeba şi-o lăsase încă vie.

Când o văzu, Idris țipă de bucurie. Alergară şi se aruncară unul în brațele celuilalt, ținându-se strâns timp de câteva minute. Idris mirosea a sudoare, nelinişte, spaimă şi osândă. Nu îndrăzni să se întrebe cum mirosea ea însăşi.

— Sunt bărbat în toată firea, dar n-am putut să fac nimic, doar să mă ascund ca un copil, îi spuse el la ureche.

O sărută pe gât. Najeeba închise ochii, dorindu-şi ca Ani s-o ucidă acolo, pe loc.

— Aşa a fost cel mai bine, şopti ea.

Apoi o ținu la un braț distanță şi Najeeba ştiu.

— Nevastă, spuse el, privind în jos la veşmântul ei desfăcut.

Părul pubian îi era expus, ca şi coapsele învinețite, şi burta.

— Acoperă-te! spuse el, trăgând de marginile fustei rupte să le unească.

Ochii i se umeziră.

— A... a... acoperă-te, *o!*

Expresia durerii de pe față i se adânci şi se ținu cu mâinile de mijloc. Făcu un pas înapoi. Se uită iar la Najeeba, mijindu-şi ochii, apoi clătină din cap ca şi când ar fi încercat să alunge ceva.

— Nu.

Najeeba nu se clinti din loc când soțul ei se îndepărtă cu mâinile pavăză în față.

— Nu, repetă el.

Ochii lui vărsau lacrimi, dar chipul i se înăsprea.

Cu trăsăturile acum inexpresive, se uită la Najeeba cum intră în casa cuprinsă de flăcări. Înăuntru, Najeeba nu luă în seamă fierbințeala şi zgomotele casei care crăpa, pocnea şi murea. Adună metodic câteva lucruri, ceva bani pe care îi

ținea ascunși, o cratiță, stația de captare a apei, un joc primit de la sora ei cu câțiva ani în urmă, o fotografie cu soțul ei zâmbind și un sac de pânză plin cu sare. Era bine să ai sare la tine când mergeai în deșert. Singura fotografie pe care o avea cu părinții ei decedați era în foc.

Najeeba n-avea să mai trăiască mult. În mintea ei, devenise acel alusi despre care taică-său spunea că trăise în ea dintotdeauna; spiritul deșertului, căruia îi plăcea să pornească hoinar spre locuri îndepărtate. Odată ajunsă în sat, sperase că soțul ei mai trăia. Când îl găsise, sperase că avea să se poarte altfel. Dar el era un okeke. De unde până unde să-și facă ea speranțe?

Era capabilă să supraviețuiască în deșert. Învățase din retragerile ei anuale împreună cu celelalte femei și din călătoriile pe care le făcea pe Drumul Sării cu tatăl și cu frații ei. Știa cum să-și folosească stația de captare ca să extragă condens din cer și să obțină apă de băut. Știa să prindă în capcană vulpi și iepuri. Știa unde să găsească ouă de broască țestoasă, șopârlă sau șarpe. Știa cu precizie care cactuși sunt comestibili. Și, pentru că era deja moartă, n-avea nicio teamă.

Najeeba merse și merse, căutând un loc în care să-i îngăduie trupului său să moară. *Peste o săptămână*, își spuse ea și ridică tabăra. *Mâine*, își zise apoi, pe când își târa picioarele mai departe. Când își dădu seama că e însărcinată, moartea încetă să mai reprezinte o opțiune. Dar, în mintea ei, tot un alusi era, controlând și întreținându-și trupul așa cum controlează cineva un computer. Se îndreptă către est, în sens opus față de orașele nuru, către pustia în care trăia neamul okeke în exil. Pe timpul nopții, când se întindea în cortul ei, auzea vocile femeilor nuru râzând și cântând afară. Țipa la ele fără glas să intre și să termine cu ea, dacă pot.

— O să vă smulg sânii! spunea ea. O să vă beau sângele ca să hrănesc cu el copilul care creşte în mine!

După ce adormea, îl vedea adesea pe bărbatu-său, Idris, stând în faţa ei, tulburat şi trist. Iris o iubise nespus timp de doi ani. Acum se trezea şi trebuia să se uite la fotografia lui ca să şi-l amintească aşa cum fusese cândva. După o vreme, nici asta n-o mai ajuta.

Luni la rând, Najeeba a trăit fără niciun căpătâi, în timp ce burta îi creştea şi ziua sorocului se apropia. Când n-avea altceva de făcut, se aşeza şi privea în gol. Câteodată juca jocul umbrelor cu mâinile, câştigându-l întruna, cu un scor tot mai mare de fiecare dată. Câteodată vorbea cu pruncul din pântece.

— Lumea oamenilor e aspră, spunea Najeeba. Dar deşertul e minunat. Alusi, *mmuo*[4], toate spiritele pot să trăiască aici în pace. Când ai să vii, o să-ţi placă şi ţie aici.

Era o nomadă, călătorind doar pe răcoare, evitând oraşele şi satele. Când trecuseră vreo patru luni, călcă din greşeală pe un scorpion, care o înţepă în călcâi. Piciorul i se umflă dureros şi trebui să zacă timp de două zile. Dar în cele din urmă se ridică şi merse mai departe.

Când intră în sfârşit în travaliu, se văzu nevoită să recunoască faptul că nu era nimic adevărat din tot ce-şi spusese în lunile acelea. Nu era un alusi pe cale să dea naştere unui copil alusi. Era o femeie complet singură în deşert. Îngrozită, zăcu în cortul ei, pe salteaua subţire, în cămaşa de noapte jerpelită de traiul în deşert, singurul obiect de îmbrăcăminte în care îi mai încăpea trupul tot mai rotunjit.

Trupul despre care recunoştea în sfârşit că e al ei conspira împotriva ei. Trăgând şi împingând cu violenţă, era

---

[4] Spirite minore, nevenerate, considerate uneori spirite ale celor decedaţi.

ca lupta cu un monstru invizibil. Blestemă, ţipă şi se încordă. *Dacă mor aici, copilul o să moară singur*, îi trecu prin minte un gând disperat. *Niciun copil nu merită să moară singur.* Se ţinu tare. Se concentră.

După un ceas de contracţii cumplite, alusiul ei ieşi în faţă. Najeeba se relaxă, se trase înapoi şi privi, lăsându-şi corpul să facă ceea ce era menit să facă. După alte câteva ore apăru copilul. Najeeba ar fi putut jura că se pusese pe ţipat încă dinainte să iasă din ea. Atât era de furios. Din clipa în care se născu pruncul, Najeeba înţelese că fiinţei aceleia aveau să-i displacă surprizele şi că va fi lipsită de răbdare. Tăie cordonul ombilical, legă buricul şi îşi strânse copilul la sân. O fetiţă.

Najeeba o legănă şi se privi cu groază cum sângerează fără încetare. Imagini cu ea însăşi zăcând în nisip, cu sperma scurgându-se din ea încercau întruna să i se strecoare în minte. Acum, că redevenise fiinţă umană, nu mai era imună la aceste amintiri. Le alungă şi se concentră asupra copilei furioase din braţele ei.

O oră mai târziu, pe când şedea neputincioasă, întrebându-se dacă avea să sângereze până la moarte, şuvoiul încetini şi apoi se opri. Cu copilul în braţe, adormi. Când se trezi, era în stare să se ridice în picioare. Se simţea de parcă aveau să-i cadă măruntaiele pe jos, dar statul în picioare nu mai era imposibil. Se uită cu luare-aminte la fetiţa ei. Moştenise de la ea buzele groase şi pomeţii înalţi, dar avea nasul drept şi subţire al cuiva care îi era necunoscut Najeebei.

Iar ochii ei, ah, ochii ei! Erau de culoarea aceea cafeniu-aurie, ochii *lui*. Era de parcă *el* ar fi scrutat-o cu privirea prin ochii copilului. Pielea şi părul pruncului aveau nuanţa neobişnuită a nisipului. Najeeba cunoştea fenomenul acesta, propriu numai copiilor concepuţi prin violenţă. *O fi*

măcar pomenit în Marea Carte? Nu era sigură. Nu citise mare lucru din ea.

Populația nuru avea piele galben-maronie, nas îngust, buze subțiri şi păr castaniu sau negru, asemănător cu coama de cal bine îngrijită. Okeke aveau piele închisă la culoare, nări largi, buze groase şi păr negru cu firul gros ca al blănii de oaie. Nimeni nu ştie de ce copiii *ewu* arată în felul acela. Nu seamănă nici cu okeke, nici cu nuru, par mai degrabă nişte spirite ale deşertului. Aveau să treacă luni de zile până să apară pistruii distinctivi pe obrajii copilului. Najeeba privi lung în ochii fetiței sale. Apoi îşi lipi buzele de urechea ei şi îi rosti numele.

— Onyesonwu, repetă ea.

Era potrivit. Îi venea să strige întrebarea către cer: „Cine se teme de moarte?”.

Dar, vai, Najeeba nu avea voce şi nu putea decât să şoptească. *Într-o bună zi, Onyesonwu are să-şi spună numele corect*, gândi ea.

Merse încet până la stația de captare şi conectă burduful mare pentru apă. Porni instalația, care scoase un şuierat puternic şi produse obişnuita răceală bruscă. Zgomotul iritant o trezi pe Onyesonwu, care se puse pe plâns. Najeeba zâmbi. După ce o spălă pe Onyesonwu, se spălă şi ea. Apoi bău şi mâncă, hrănind-o pe Onyesonwu cu oarecare dificultate. Copila nu prea înțelegea cum să apuce de sfârc. Era vremea să pornească la drum. Sângele naşterii avea să atragă animalele sălbatice.

De-a lungul lunilor care urmară, Najeeba se concentră asupra lui Onyesonwu. Şi în acelaşi timp se forță să aibă grijă şi de ea însăşi. Dar era mai mult de atât. *Străluceşte ca un astru. Ea e speranța mea*, îşi spunea Najeeba, uitându-se lung la copila ei. În momentele de trezie, Onyesonwu era gălăgioasă şi agitată, dar de dormit dormea cu tot atâta înverşunare, lăsându-i Najeebei timp suficient să facă ce

avea de făcut şi să se odihnească. Erau zile tihnite pentru mamă şi fiică.

Când Onyesonwu făcu febră şi niciunul dintre leacurile Najeebei nu avu efect, veni vremea să caute un vindecător. Onyesonwu avea patru luni. Trecuseră recent pe lângă un oraş okeke pe nume Diliza. Trebuia să se întoarcă. Avea să fie prima dată după mai bine de un an când Najeeba se afla în preajma altor oameni. Piața era la marginea oraşului. Onyesonwu se foia şi ardea de febră în spinarea ei.

— Nu-ți face griji, spuse Najeeba, coborând duna de nisip.

Se străduia din răsputeri să nu sară în sus la fiecare zgomot sau ori de câte ori se atingea cineva de brațul ei. Îşi pleca fruntea de câte ori o saluta cineva. Trecea pe lângă piramide de roşii, butoaie de curmale, mormane de staţii de captare uzate, sticle cu ulei de gătit, cutii cu piroane, obiecte ale unei lumi căreia ea şi fiica ei nu-i aparțineau. Încă mai avea banii pe care îi luase la plecarea de acasă, iar aici se folosea aceeaşi monedă. Se temea să întrebe pe cineva încotro să meargă, aşa că îi luă un ceas până găsi un vindecător.

Era scund şi avea pielea netedă. În cortul său micuț erau pudre şi fiole cu lichid maroniu, negru, galben şi roşu, diverse tulpini legate în mănunchiuri şi coşuri cu frunze. Un beţişor parfumat ardea şi îndulcea aerul. În spinarea ei, Onyesonwu scotea câte un ciripit anemic.

— Bună ziua, spuse vindecătorul, făcând o plecăciune dinaintea Najeebei.

— Copilul... copilul meu e bolnav, spuse Najeeba cu prudență.

El o privi pe sub sprâncene.

— Te rog, vorbeşte cu glas tare.

Najeeba îşi atinse gâtul cu mâna. Omul dădu din cap şi se apropie.

— Cum ți-ai pierdut...

— N-am venit pentru mine, spuse ea. Pentru copila mea.

O desfăşă pe Onyesonwu, ținând-o strâns în brațe în timp ce vindecătorul se uita cu luare-aminte. El făcu un pas înapoi, iar Najeeba aproape că izbucni în lacrimi. Reacția lui în fața fiicei sale semăna foarte mult cu felul în care reacționase soțul ei când o văzuse.

— E cumva...?

— Da, spuse Najeeba.

— Sunteți nomade?

— Da.

— Singure?

Najeeba strânse din buze.

El aruncă o privire scurtă în spatele ei şi spuse:

— Repede. Să mă uit la ea.

O examină pe Onyesonwu, întrebând-o pe Najeeba ce mănâncă, fiindcă nici ea, nici fetița ei nu erau subnutrite. Îi oferi o sticluță cu dop de plută care conținea o substanță roz.

— Dă-i câte trei picături la fiecare opt ore. E un copil viguros, dar dacă nu-i dai asta, o să moară.

Najeeba scoase dopul şi adulmecă. Avea un miros dulceag. Orice va fi fost acolo, era amestecat cu sevă proaspătă de palmier. Plăti pentru leac o treime din toți banii ei. Îi dădu lui Onyesonwu trei picături. Copila supse lichidul şi adormi la loc.

Restul banilor se duseră pe provizii. În sat se vorbea un dialect diferit, dar Najeeba ştia să comunice şi în sipo, şi în okeke. În timp ce făcea cumpărături într-un ritm frenetic, începeau să se adune gură-cască în jurul ei. Numai puterea voinței o ținuse să nu dea fuga înapoi în deşert imediat după ce cumpărase medicamentul. Pruncului îi trebuiau biberoane şi haine. Najeeba avea nevoie de o busolă, de o hartă şi de un cuțit nou pentru tăiat carne. După ce cumpără un săculeț de curmale, se întoarse cu spatele la

tarabă şi se pomeni în faţa unui zid de oameni. Majoritatea bărbaţi, unii vârstnici, alţii tineri. Cei mai mulţi, cam de vârsta soţului ei. Istoria se repeta. Doar că de data aceasta era singură, iar oamenii care o ameninţau erau okeke.

— Asta ce mai e? întrebă ea pe un ton scăzut.

O simţi pe Onyesonwu foindu-i-se în spinare.

— Al cui e copilul ăsta, mamă? întrebă un băiat de vreo optsprezece ani.

Din nou o simţi pe Onyesonwu cum se frământă şi deodată se umplu de furie.

— Nu-s mama ta! se răsti la el, dorindu-şi să mai fi avut voce.

— E copilul tău, femeie? întrebă un bătrân al cărui glas suna de parcă nu mai băuse apă rece de zeci de ani.

— Da, răspunse ea. E *a mea*! A nimănui altcuiva.

— Nu poţi vorbi? întrebă alt bărbat, apoi se uită la cel de alături. Mişcă buzele, dar nu scoate niciun sunet. I-a luat Ani limba aia împuţită din gură.

— Copila asta e nuru! spuse cineva.

— E *a mea*, şopti Najeeba cât de tare putea.

Coardele vocale îi erau încordate şi simţea gust de sânge.

— Concubină de nuru! *Tfyya!* Du-te şi caută-ţi bărbatul!

— Sclavo!

— Purtătoare de *ewu*!

Pentru aceşti oameni, uciderea populaţiei okeke din vest era mai mult o poveste decât o realitate. Călătorise mai departe decât ar fi crezut. Oamenii aceştia nu voiau să cunoască adevărul. Stăteau cu ochii pe mamă cât se deplasa cu pruncul prin piaţă. Privind-o, se opreau să discute cu prieteni de-ai lor, rostind vorbe urâte, care deveneau şi mai urâte pe măsură ce circulau. Erau tot mai furioşi şi mai agitaţi. Într-un târziu, le acostară pe Najeeba şi pe fetiţa ei *ewu*. Prinseseră curaj şi deveneau tot mai încrezători în dreptatea lor. În cele din urmă, loviră.

Când prima piatră o nimeri în piept, Najeeba fu prea şocată ca să fugă. Durea. Nu era un avertisment. Când a doua o izbi în coapsă, îi reveniră amintiri din urmă cu un an, când murise. Când, în loc de pietre, un trup de om se izbea de ea. A treia piatră o lovi în obraz şi atunci ştiu că, dacă n-o ia la fugă, fiica ei avea să moară.

Fugi aşa cum ar fi trebuit să fugă în ziua când atacase grupul de nuru. Pietrele o loveau în omoplaţi, în ceafă, în picioare. O auzi pe Onyesonwu ţipând ascuţit şi plângând. Fugi până scăpă din piaţă şi ajunse în siguranţa deşertului. Abia după ce urcă a treia dună de nisip îşi îngădui să slăbească ritmul. Probabil credeau că o goniseră spre propria-i moarte. De parcă o femeie şi un copil nu puteau supravieţui singuri în deşert.

Odată ajunsă la o distanţă sigură de Diliza, Najeeba o desfăşă pe Onyesonwu. Micuţa icnea şi suspina. Un fir de sânge îi curgea de deasupra sprâncenei, unde o nimerise o piatră. Fetiţa îşi freca fără vlagă faţa, întinzând sângele. Continuă să se împotrivească atunci când Najeeba îi ţinu mânuţele la spate. Era o rană superficială. În noaptea aceea, deşi Onyesonwu dormi bine, fiindcă doctoria făcuse să îi scadă febra, Najeeba plânse şi plânse întruna.

Timp de şase ani, avu grijă de Onyesonwu singură în deşert. Onyesonwu crescu şi se făcu o copilă puternică şi năbădăioasă. Iubea nisipul, vânturile şi vietăţile deşertului. Najeeba, deşi nu putea decât să şoptească, râdea şi zâmbea de câte ori o auzea pe Onyesonwu ţipând. Când Onyesonwu striga cuvintele învăţate de la Najeeba, aceasta o săruta şi o strângea în braţe. Aşa învăţă Onyesonwu să-şi folosească vocea fără să fi auzit glas de om.

Şi ce voce minunată avea Onyesonwu! Învăţă să cânte ascultând vântul. Deseori stătea cu faţa către întinderea vastă şi îi cânta. Câteodată, când cânta seara, chema bufniţe de la mari depărtări. Aterizau în nisip să asculte.

Pentru Najeeba era primul semn că fiica ei nu era doar *ewu*, ci şi aparte, neobişnuită.

În acel al şaselea an, Najeeba înțelese un lucru: fiica ei avea nevoie de alți oameni. În adâncul sufletului, Najeeba ştia că, indiferent ce urma să devină acest copil, numai în sânul civilizației putea să devină. Aşa că se folosi de hartă, de busolă şi de stele ca s-o ducă pe copilă într-acolo. Şi ce loc părea mai promițător pentru fetița ei de culoarea nisipului decât Jwahirul, care însemna „Casa Doamnei de Aur”?

După legenda jwahiriană, cu şapte sute de ani în urmă trăia o femeie okeke uriaşă, făcută toată din aur. Tatăl ei a dus-o la coliba de îngrăşat[5] şi după câteva săptămâni a ieşit de acolo grasă şi frumoasă. S-a măritat cu un tânăr bogat şi împreună au hotărât să se mute într-un oraş mai mare. Pe drum însă, din cauza greutății ei imense (era foarte grasă *şi* toată din aur), femeia a obosit, şi a obosit atât de tare, încât a trebuit să se întindă pe jos.

Doamna de Aur nu s-a mai putut ridica, prin urmare cuplul s-a stabilit acolo. Din acest motiv, locul pe care l-a nivelat ea a căpătat numele Jwahir, iar cei care trăiau acolo au ajuns să prospere. Oraşul a fost construit cu multă vreme în urmă de primii okeke care au fugit din vest. Strămoşii jwahirienilor erau cu adevărat un neam aparte.

Najeeba se rugă să nu fie niciodată nevoită să-i spună fiicei sale neobişnuite povestea conceperii sale. Dar Najeeba era şi o femeie cu picioarele pe pământ. Viața nu era uşoară.

—oOo—

Îmi venea să omor pe cineva după ce mi-a spus mama povestea aceasta.

---

[5] În unele regiuni africane se obişnuieşte ca viitoarea mireasă să fie pusă la îngrăşat timp de câteva luni, fiind ținută în completă nemişcare şi hrănită cu cantități uriaşe de lapte gras.

— Îmi pare rău, a spus mama. Eşti foarte tânără. Dar mi-am jurat că în clipa în care va începe să se întâmple ceva cu tine, *orice*, o să-ți povestesc toate astea. S-ar putea să-ți ajute cumva să ştii. Ce s-a-ntâmplat azi cu tine... în copac... cred că e doar începutul.

Tremuram şi transpiram. Mă ustura gâtul când vorbeam.

— Îmi... îmi amintesc ziua aceea, prima, i-am spus, ştergându-mi sudoarea de pe frunte. Ai ales un loc din piață unde să vinzi nişte cactus confiat.

M-am întrerupt, încruntându-mă pe măsură ce-mi aduceam aminte.

— Şi vânzătorul de pâine ne-a obligat să ne mutăm în altă parte. A strigat la tine. Şi s-a uitat la mine ca...

Mi-am dus degetele la micuța cicatrice de pe frunte şi am apăsat-o. *Am să pun pe foc exemplarul din Marea Carte*, mi-am spus. *Din cauza ei se-ntâmplă toate astea*. Aş fi vrut să cad în genunchi şi s-o implor pe Ani să ardă tot Vestul din temelii.

Ştiam câte ceva despre sex. Aveam chiar şi un strop de curiozitate în privința asta... mă rog, poate mai mult suspiciune decât curiozitate. Dar nu aveam ştiință despre *asta*: sexul ca violență, violență care produce copii... care mă produsese pe mine, care i se întâmplase mamei mele. Mi-am înăbuşit impulsul de a vomita, iar apoi şi pe cel de a-mi sfâşia pielea. Îmi venea s-o iau în brațe pe mama, dar în acelaşi timp nu voiam s-o ating. Eram otravă. N-aveam niciun drept. Nu prea reuşeam eu să înțeleg cu adevărat ce-i făcuse acel... om, acel monstru. Nu la vârsta de unsprezece ani.

Bărbatul din fotografie, singurul bărbat pe care îl văzusem în primii mei şase ani de viață, nu era tatăl meu. Nici măcar nu era un om bun. *Trădător nemernic*, mi-am spus, simțind lacrimile cum îmi înțeapă ochii. *Dacă dau vreodată de tine, îți tai penisul*. M-am cutremurat, gândindu-

mă că celui care îmi violase mama voiam să-i fac şi mai rău de-atât.

Până la momentul acela, crezusem că sunt o noah. Noahii aveau doi părinţi okeke, însă aveau şi pielea de culoarea nisipului. Nu luasem în seamă faptul că nu moştenisem acei ochi de un roşu neobişnuit şi nici sensibilitatea la lumina soarelui. Şi că, în afară de culoarea pielii, noahii *arătau* practic ca nişte okeke. Ignorasem faptul că alţi noahi n-aveau nicio problemă în a se împrieteni cu copii care „arătau normal". Nu erau nişte paria, cum eram eu. Iar noahii mă priveau cu aceeaşi teamă şi cu acelaşi dezgust ca şi ceilalţi okeke cu pielea mai închisă la culoare. Până şi *pentru ei* eram diferită. De ce nu arsese mama fotografia aceea a soţului ei, Idris? El o trădase ca să-şi apere nenorocita de onoare. Mama îmi spusese că murise... *ar fi trebuit* să moară – să fie UCIS – în mod violent!

— Papa ştie?

Mi-a displăcut sunetul vocii mele. *Atunci când cânt*, m-am întrebat*, a cui voce o aude ea?* Şi tatăl meu biologic cânta frumos.

— Da.

Papa a ştiut din clipa în care m-a văzut, mi-am dat seama.

Toată lumea a ştiut în afară de mine.

— *Ewu*, am rostit încet. Asta înseamnă?

Nu întrebasem niciodată.

— Născut din durere, a răspuns ea. Oamenii cred că cel născut *ewu* sfârşeşte prin a deveni violent. Că un act de violenţă nu poate decât să ducă la şi mai multă violenţă. Eu ştiu că nu-i adevărat, aşa cum ar trebui să ştii şi tu.

M-am uitat la mama. Părea să ştie foarte multe.

— Mamă, ce mi s-a întâmplat mie în copac ţi s-a întâmplat şi ţie vreodată?

Mi-a răspuns doar atât:

— Draga mea, gândeşti prea mult. Vino-ncoace.

S-a ridicat în picioare şi m-a strâns în braţe. Am plâns amândouă, am suspinat, am vărsat lacrimi. Dar, după ce am terminat, nu mai aveam altceva de făcut decât să ne vedem de viaţă.

Capitolul 4
— Ritualul de Unsprezece Ani —

Da, cel de-al unsprezecelea an al vieţii mele a fost dur.

Corpul mi s-a dezvoltat devreme, aşa că la momentul acela aveam deja sâni, ciclu şi siluetă feminină. Şi trebuia să le fac faţă bărbaţilor şi băieţilor tâmpiţi care îmi aruncau priviri libidinoase şi tot voiau să tragă de mine. Apoi a venit acea zi ploioasă şi, în mod misterios, am ajuns goală în copacul iroko, iar mama a fost atât de şocată, încât a simţit că venise vremea să-mi destăinuie adevărul respingător despre originea mea. O săptămână mai târziu a sosit vremea să trec prin Ritualul de Unsprezece Ani. Rareori îmi dădea viaţa răgaz.

Ritualul de Unsprezece Ani este o tradiţie veche de două mii de ani, care se ţine în prima zi din anotimpul ploios. Participă la el fetele care în anul cu pricina împlinesc unsprezece ani. Mama îl considera o practică primitivă şi nefolositoare. Nu voia să am de-a face cu aşa ceva. În satul ei, practicarea acestui ritual fusese interzisă cu câţiva ani înainte să mă nasc eu. Aşa că am crescut cu convingerea că circumcizia este ceva ce li se întâmplă altor fete, celor *născute* în Jwahir.

O fată care trece prin Ritualul de Unsprezece Ani merită să se vorbească despre ea ca despre o femeie adultă. Băieţii nu obţin acest privilegiu decât la treisprezece ani. Aşadar, perioada dintre unsprezece şi şaisprezece ani este cea mai fericită pentru o fată, fiindcă este deopotrivă copilă şi adultă.

Informațiile despre ritual nu erau ascunse. Existau o mulțime de cărți despre procedură în biblioteca şcolii. Totuşi, nimeni nu era obligat sau încurajat să le citească.

Prin urmare, noi, fetele, ştiam că ni se tăia o bucată de carne dintre picioare şi că circumcizia nu ne schimba practic identitatea şi nici nu ne făcea oameni mai buni. Însă nu ştiam ce *făcea* bucata aceea de carne. Şi, pentru că era o practică veche, nimeni nu-şi amintea cu adevărat *de ce* se recurgea la ea. Aşa că tradiția era acceptată, aşteptată şi săvârşită.

Eu nu voiam s-o fac. Nu se folosea niciun anestezic. Aşa era ritualul. Văzusem în anul anterior două fete proaspăt circumcise şi îmi aminteam cum umblau. Plus că nu-mi plăcea ideea de-a mi se tăia vreo parte din trup. Nu-mi plăcea nici măcar să-mi tai părul, de aceea mi-l împleteam în cozi lungi. Şi cu siguranță nu eram eu aia care să facă lucruri doar de dragul tradiției. Nu aşa fusesem crescută.

Dar stând pe podea şi privind în gol, am ştiut că se schimbase ceva în mine cu o săptămână în urmă, când mă pomenisem în copacul acela. Indiferent ce se întâmplase, rămăsesem de atunci cu un uşor tremur în mers, pe care doar eu îl observam. De la mama auzisem şi altele, nu doar povestea despre cum fusesem concepută. Nu-mi spusese nimic despre speranța pe care şi-o pusese în mine. Speranța că aveam să-i răzbun suferința. Nu-mi dăduse nici amănunte despre viol. Toate acestea se aflau *printre* cuvintele ei.

Aveam multe întrebări şi nimeni nu putea să răspundă la ele. Dar când a venit clipa Ritualului meu de Unsprezece Ani, am ştiut ce trebuie să fac. În anul acela eram doar patru fete în vârstă de unsprezece ani. Băieți erau cincisprezece. Fără îndoială că celelalte trei fete din grupul meu ar spune tuturor că nu m-am prezentat la ritual. În Jwahir, să fii necircumcisă după vârsta de unsprezece ani

aducea ghinion şi ruşine asupra familiei tale. Nimănui nu-i păsa că nu eşti născută în Jwahir. Ca fată crescută în Jwahir, se aştepta din partea ta să te supui procedurii.

Eu adusesem dezonoare asupra mamei prin simplul fapt că existam. Îl umplusem de ruşine pe papa prin faptul că intrasem în viața lui. De unde pe vremuri fusese un văduv respectat şi bun de însurătoare, acum lumea râdea şi spunea că fusese vrăjit de o femeie okeke din nenorocitul de Vest, femeie care fusese folosită de un bărbat nuru. Părinții mei purtau destule poveri ale ruşinii.

Peste toate acestea, la unsprezece ani, încă mai nutream speranțe. Credeam că aş putea fi normală. Că aş putea fi *transformată* într-o fată normală. Ritualul de Unsprezece Ani era vechi şi respectat. Avea putere. Ritualul avea să pună capăt ciudățeniilor care mi se întâmplau. În ziua următoare, înainte de şcoală, m-am dus acasă la *ada*[6]*,* preoteasa care urma să îndeplinească Ritualul de Unsprezece Ani.

— Bună dimineața, *ada-m*[7]*,* am spus cu respect când mi-a deschis uşa.

M-a privit în ochi încruntată. Era cu vreo zece ani mai în vârstă decât mama, poate cu douăzeci. Eram aproape cât ea de înaltă. Purta o rochie elegantă, lungă şi verde, iar părul afro tuns scurt era perfect coafat. Mirosea a tămâie.

— Ce-i, *ewu?*

Am tresărit la auzul acelui cuvânt.

— Îmi pare rău, am spus, făcând un pas înapoi. Vă deranjez?

---

[6] În cultura igbo, *ada* este un nume plin de respect, care i se dă adesea primei fiice născute într-o familie.

[7] Sufixarea cu *m* în dialectul oko al limbii igbo exprimă posesia („a mea”, în acest caz).

— Asta rămâne să hotărăsc eu, a răspuns ea, încrucişându-şi braţele pe pieptul micuţ. Intră.

Am păşit înăuntru, remarcând în treacăt că aveam să întârzii la şcoală.

O s-o fac de-adevăratelea, mi-am spus.

Pe dinafară, casa ei era un mic sălaş din cărămizi de nisip, iar pe dinăuntru părea la fel de mică. Şi totuşi, reuşea să găzduiască o operă de artă gigantică prin forţa ei vizuală. Pictura murală care împodobea pereţii nu era terminată, dar încăperea arăta deja ca şi cum ar fi fost scufundată într-unul dintre cele Şapte Râuri. Lângă uşă era pictat un peşte-om de mărimea unei fiinţe umane, cu un chip izbitor de realist. Ochii lui bătrâni erau plini de înţelepciune primordială.

Cărţile vorbeau despre uriaşe întinderi de apă. Dar nu mai văzusem niciodată desenată o astfel de întindere, darămite o uriaşă pictură plină de culoare. *Nu se poate să existe aşa ceva*, mi-am spus. Atâta apă. Şi erau în ea insecte argintii, broaşte ţestoase cu carapace şi cu picioare verzi şi turtite, plante de apă, peşti aurii, negri şi roşii. Am privit cu uimire de jur-împrejur. Camera mirosea a vopsea proaspătă. Şi mâinile adei erau pătate de ea. O întrerupsesem.

— Îţi place? m-a întrebat.

— N-am văzut niciodată aşa ceva, am răspuns încet, fără să-mi pot lua privirea.

— Reacţia mea preferată, a spus ea, părând sincer mulţumită.

M-am aşezat, iar ea s-a aşezat în faţa mea, aşteptând.

— Aş... aş vrea să-mi pun şi eu numele pe listă, *ada-m*, am spus.

Mi-am muşcat buzele. Odată rostită, cererea aceasta devenea reală, cu deosebire când îi era adresată acestei femei.

Ea a dat din cap.

— Mă-ntrebam când ai să vii.

Ada ştia ce se petrece cu fiecare om din Jwahir. Ea avea grijă să se săvârşească tradiţiile cuvenite pentru morţi, naşteri, sărbători menstruale, petrecerea unui băiat căruia i se schimbă vocea, Ritualul de Unsprezece Ani, Ritualul de Treisprezece Ani, toate bornele vieţii. Ea planificase nunta părinţilor mei şi de ea mă ascundeam ori de câte ori venea la noi. Speram că nu-şi mai amintea de mine.

— O să-ţi adaug numele. Lista va fi trimisă la Osugbo, a spus ea.

— Mulţumesc.

— Să fii aici la două dimineaţa, de azi într-o săptămână. Îmbracă-te cu haine vechi. Vino singură.

M-a măsurat din cap până-n picioare.

— Părul ăsta... să-l despleteşti, să-l perii şi să-l împleteşti lejer.

—oOo—

O săptămână mai târziu, m-am strecurat afară pe fereastra dormitorului la două fără douăzeci dimineaţa.

Uşa de la casa adei era deschisă când am ajuns acolo. Am păşit încet înăuntru. Camera de zi era împodobită cu lumânări şi toată mobila fusese îndepărtată. Pictura murală a adei, aproape de final, părea mai vie ca oricând în lumina lumânărilor.

Celelalte trei fete ajunseseră deja. M-am dus imediat lângă ele. S-au uitat la mine surprinse şi oarecum uşurate. Eram încă o persoană care împărtăşea aceeaşi teamă ca şi ele. Nu ne-am vorbit, nici măcar nu ne-am salutat, dar ne-am strâns laolaltă.

În afară de ada, mai erau de faţă cinci femei. Una dintre ele era străbătuşa mea, Abeo Ogundimu. Nu mă simpatizase niciodată. Dacă îşi dădea seama că mă aflam acolo fără încuviinţarea lui papa, nepotul ei, dădeam de necaz. Nu le cunoşteam pe celelalte patru femei, dar una

dintre ele era foarte bătrână şi prezența ei impunea respect. M-am cutremurat de vinovăție, simțind dintr-odată că nu mai sunt sigură dacă e cazul să mă aflu acolo.

Am aruncat o privire la măsuța din centrul camerei. Erau pe ea tifon, sticle cu alcool, iod, patru bisturie şi alte obiecte pe care nu le recunoşteam. Mi se întorcea stomacul pe dos. Un minut mai târziu, ada a început. Probabil că mă aşteptaseră pe mine.

— Noi suntem femeile Ritualului de Unsprezece Ani, a spus ada. Noi şase păzim răscrucea dintre viața de femeie şi cea de fetiță. Doar prin noi poți trece liber dintr-una în cealaltă. Eu sunt ada.

— Eu sunt doamna Abadie, vindecătoarea acestui oraş, a spus femeia scundă care stătea lângă ea, ținându-şi mâinile strânse pe lângă rochia galbenă unduitoare.

— Eu sunt Ochi Naka, a spus alta.

Avea pielea foarte închisă la culoare şi o siluetă voluptuoasă, pe care şi-o scotea în evidență printr-o rochie rafinată, de culoare mov.

— Cusătorească la piață, a adăugat ea.

— Eu sunt Zuni Whan, a spus următoarea.

Pe sub rochia largă şi albastră, de lungime medie, purta pantaloni, lucru rar întâlnit la femeile din Jwahir.

— Arhitectă.

— Eu sunt Abeo Ogundimu, a spus străbătuşa mea cu un surâs afectat. Mamă de cincisprezece copii.

Celelalte au râs. Am râs toate. Mamă de cincisprezece copii era, într-adevăr, o carieră grea.

— Iar eu sunt Nana Înțeleapta, a spus femeia cea foarte bătrână şi impunătoare, uitându-se pe rând la fiecare dintre noi cu singurul ei ochi bun, aplecată în față pentru tot restul vieții de spinarea cocârjată.

Străbătuşa mea era bătrână, dar în comparație cu femeia aceasta era tânără. Nana Înțeleapta avea o voce limpede şi

seacă. S-a uitat în ochii mei mai mult decât în ai celorlalte fete.

— Acuma, pe *voi* cum vă cheamă, ca să ne cunoaştem toate care suntem aici? a spus ea.

— Luyu Chiki, a spus fata de lângă mine.

— Diti Goitsemedime.

— Binta Keita.

— Onyesonwu Ubaid-Ogundimu.

— Asta, a spus Nana Înțeleapta, arătând către mine.

Mi-am ținut respirația.

— Fă un pas în față, mi-a cerut ada.

Petrecusem prea mult timp pregătindu-mă mental pentru ziua aceasta. Toată săptămâna avusesem probleme cu mâncatul şi cu dormitul, de teama durerii şi a sângelui. La momentul acela, ajunsesem în sfârşit să mă împac cu ideea. Iar acum bătrâna îmi bara drumul.

Nana Înțeleapta m-a măsurat din priviri. Mi-a dat ocol păşind încet, uitându-se în sus la mine cu ochiul ei ca o țestoasă din carapace. A mormăit ceva.

— Despleteşte-ți părul ăla.

Eram singura cu părul suficient de lung ca să poată fi împletit. Femeile jwahiriene aveau tunsori scurte la modă, încă o diferență între satul mamei şi Jwahir.

— Azi e ziua ei. Nu trebuie s-o stânjenească nimic.

M-a cuprins un val de uşurare. Pe când îmi despleteam cozile, ada a vorbit:

— Cine vine aici neatinsă?

Doar eu am ridicat mâna. Am auzit-o pe cea numită Luyu râzând înăbuşit. S-a oprit imediat când ada a vorbit din nou.

— Cine, Diti?

Diti a scos un chicotit mic şi stânjenit.

— Un... coleg de şcoală, a spus ea încet.

— Numele lui?

— Fanasi.

— Aţi avut relaţii sexuale?

Am icnit fără zgomot. Nu-mi puteam imagina aşa ceva. Eram atât de tinere!

Diti a clătinat din cap şi a spus:

— Nu.

Ada a trecut mai departe.

— Cine, Luyu? a întrebat ea.

Cum Luyu s-a mulţumit să-i întoarcă privirea cu un aer provocator, ada a făcut un pas înainte atât de rapid, încât am fost convinsă că avea de gând s-o plesnească pe Luyu peste faţă. Luyu nici nu s-a clintit. Îşi ţinea bărbia înălţată, sfidând ada. Eram impresionată. Am luat aminte la hainele ei. Erau croite din cele mai fine materiale. Erau viu colorate; nu apucaseră să fie spălate niciodată. Luyu se trăgea dintr-o familie înstărită şi era clar că nu se simţea obligată să-i răspundă nici măcar adei.

— Nu-i cunosc numele, a spus ea în cele din urmă.

— Nicio informaţie nu iese din camera asta, a spus ada.

Însă am simţit o ameninţare în vocea ei. Probabil că a simţit-o şi Luyu.

— Wokike.

— Aţi avut relaţii sexuale?

Luyu n-a răspuns la început. Apoi s-a uitat spre omul-peşte de pe perete şi a spus:

— Da.

Mi-a picat faţa.

— De câte ori?

— De multe ori.

— De ce?

Luyu i-a aruncat o căutătură fioroasă.

— Nu ştiu.

Ada a privit-o cu asprime.

— După seara asta, ai să te abții până o să te măriți. După seara asta, ar trebui să cântăreşti mai bine lucrurile.

A trecut mai departe la Binta, care plânsese în tot acest timp.

— Cine?

Umerii Bintei s-au gârbovit şi mai tare. Plânsetele i s-au înteţit.

— Binta, cu cine? a întrebat din nou ada.

Apoi s-a uitat către cele cinci femei, iar ele s-au apropiat de Binta atât de mult, încât Luyu, Diti şi cu mine a trebuit să ne aplecăm capetele ca s-o vedem. Era cea mai micuță dintre noi patru.

— Aici eşti în siguranță, a spus ada.

Celelalte femei i-au atins Bintei umerii, obrajii, gâtul şi au intonat:

— Aici eşti în siguranță, în siguranță, în siguranță.

Nana Înțeleapta a pus o mână pe obrazul Bintei.

— După seara asta, tot ce se află în această cameră va fi strâns legat, a spus cu vocea ei seacă. Tu, Diti, Onyesonwu şi Luyu vă veți apăra una pe alta, chiar şi după măritiş. Iar noi, Cele Bătrâne, o să vă apărăm pe toate. Dar adevărul e singurul lucru care va garanta legătura creată în seara asta.

— Cine? a întrebat ada pentru a treia oară.

Binta s-a lăsat pe podea şi şi-a sprijinit capul de coapsa unei femei.

— Tata.

Luyu, Diti şi cu mine am căscat gura. Celelalte femei n-au părut deloc surprinse.

— A fost sex? a întrebat Nana Înțeleapta, cu trăsăturile înăsprite.

— Da, a şoptit Binta.

Câteva femei au blestemat, au țâțâit şi au murmurat cu mânie. Am închis ochii şi mi-am masat tâmplele. Durerea Bintei era ca durerea mamei mele.

— De câte ori? a întrebat Nana Înțeleapta.

— De multe ori, a spus Binta cu o voce care căpăta forță.

Apoi a izbucnit:

— Îmi... îmi... îmi doresc să-l omor.

După care şi-a astupat gura cu mâinile.

— Îmi pare rău! a rostit ea înăbuşit de sub palme.

Nana Înțeleapta i-a îndepărtat mâinile.

— Aici eşti în siguranță, a repetat ea.

Apoi a clătinat din cap cu un aer scârbit.

— Acum, în sfârşit, putem să facem ceva în privința asta.

De fapt, acest grup de femei aflase de ceva vreme despre purtarea tatălui Bintei. Dar nu aveau nicio putere să intervină până când Binta nu trecea prin Ritualul de Unsprezece Ani.

Binta a scuturat din cap cu vehemență.

— Nu. Vor veni să-l ia şi...

Femeile au şuierat şi au țâțâit.

— Nu-ți face griji, a spus Nana Înțeleapta. O să te apărăm pe tine şi fericirea ta.

— Mama n-o să vrea să...

— Şşş, a făcut Nana Înțeleapta. Oi fi tu copil acum, dar după seara asta o să fii şi adultă. Cuvintele tale vor conta în sfârşit.

Ada şi Nana Înțeleapta abia dacă au aruncat o privire în direcția mea. Nicio întrebare n-au avut să-mi pună.

— Azi, ni s-a adresat ada tuturor, veți deveni copil şi adult. Veți fi lipsite de putere şi puternice. Veți fi ignorate şi auzite. Acceptați?

— Da, am spus toate.

— Trebuie să nu țipați, a spus vindecătoarea.

— Trebuie să nu dați din picioare, a spus cusătoreasa.

— Trebuie să sângerați, a spus arhitecta.

— Ani e mare, a spus străbătuşa mea.

— Aţi făcut deja primul pas în viaţa de adult când v-aţi părăsit căminul şi aţi plecat singure în noaptea primejdioasă, a spus ada. Fiecare dintre voi va primi un săculeţ cu ierburi, tifon, iod şi săruri de baie. Vă veţi întoarce acasă singure. Peste trei nopţi, veţi face o baie îndelungată.

Ni s-a cerut să ne scoatem hainele şi ni s-au dat bucăţi de pânză roşie să ne înfăşurăm în ele. Bluzele noastre aveau să fie duse în spate şi arse. Fiecare dintre noi a primit o cămaşă şi un văl, noi şi albe, simboluri ale noii noastre vieţi de adult. Acasă trebuia să ne îmbrăcăm cu rapa; era simbolul copilăriei noastre.

Prima a fost Binta, ritualul ei fiind cel mai presant. Apoi Luyu, Diti şi la urmă eu. Pe jos era întinsă o pânză roşie. Binta s-a pus iar pe plâns când s-a lungit pe ea, cu capul pe perna roşie. Luminile erau aprinse, ceea ce făcea cu atât mai de speriat lucrul care urma să se întâmple. *Ce fac eu aici?* m-am întrebat, urmărind-o pe Binta. *E o nebunie! Nu* trebuie *să fac asta! Ar trebui s-o zbughesc pe uşă afară, să fug acasă, să mă bag în pat şi să mă prefac că nu s-a întâmplat nimic*. Am făcut un pas către uşă. Ştiam că nu era încuiată. Ritualul era alegerea fetei. Doar în trecut erau forţate fetele la aşa ceva. Am mai făcut un pas. Nu se uita nimeni la mine. Toţi ochii erau pe Binta.

În cameră era cald, iar afară era o noapte ca toate nopţile. Părinţii mei dormeau, ca în orice altă noapte. Dar Binta stătea întinsă pe o pânză roşie, cu picioarele ţinute desfăcute de vindecătoare şi de arhitectă. Ada a dezinfectat bisturiul şi l-a încins la flacără. L-a lăsat să se răcească. Vindecătorii folosesc de obicei o lamă laser pentru operaţii chirurgicale. Produc cele mai curate tăieturi cu putinţă şi pot să cauterizeze instantaneu la nevoie. M-am întrebat o clipă de ce folosea ada un bisturiu primitiv.

— Ţine-ţi respiraţia, a spus ada. Nu ţipa.

Înainte ca Binta să termine de tras aer în piept, ada s-a şi apropiat cu bisturiul. Ţinta ei era o fărâmă de carne de un roz-întunecat care-i stătea moţ la intrarea în *yeye*[8]*.* Când bisturiul a tăiat bucata de carne, a ţâşnit sânge. Mi s-a întors stomacul pe dos. Binta n-a ţipat, dar şi-a muşcat buza atât de tare, încât i-a picurat sânge pe la colţul gurii. Trupul i-a tresăltat, dar femeile au ţinut-o bine.

Vindecătoarea a oprit hemoragia cu gheaţă învelită în tifon. Timp de câteva minute, toată lumea a rămas încremenită, mai puţin Binta, care gâfâia din greu. Apoi una dintre femei a ajutat-o să se ridice şi să meargă în celălalt capăt al camerei. Binta s-a aşezat cu picioarele desfăcute, ţinându-şi tifonul cu mâna şi având pe chip o expresie buimacă. Era rândul lui Luyu.

— Nu pot să fac asta, a început Luyu să se bâlbâie. Nu pot să fac asta!

Totuşi s-a lăsat ţintuită la podea de vindecătoare şi de arhitectă. Cusătoreasa şi strămătuşa mea au apucat-o de braţe, pentru mai multă siguranţă, în timp ce ada lua alt bisturiu şi îl dezinfecta. Luyu n-a ţipat, dar a scos un piuit strident. Îi curgeau lacrimi din ochi în timp ce se lupta cu durerea. Era rândul lui Diti.

Diti s-a întins încet şi a tras aer adânc în piept. După aceea a spus ceva, prea încet ca s-o aud. În clipa în care ada s-a apropiat cu bisturiul de carnea ei, Diti a ţâşnit în picioare, cu sângele scurgându-i-se pe coapse. Cu faţa ca o mască a groazei, încerca pe muteşte să scape de acolo. Femeile trebuie că asistaseră deseori la o asemenea reacţie, fiindcă, fără să spună un cuvânt, au înşfăcat-o şi au pus-o rapid la pământ. Ada şi-a terminat tăietura, iute şi curat.

---

[8] Vagin; ironia face ca în jargonul nigeriano-englez să însemne „inutil”, „fără valoare”.

Era rândul meu. Abia dacă reuşeam să-mi ţin ochii deschişi. Durerea celorlalte fete colcăia în jurul meu ca un roi de viespi, ca tăunii. Mă sfâşia ca spinii de cactus.

— Haide, Onyesonwu, a spus Ada.

Eram un animal prins în capcană. Nu eram prinsă de femei, de casă ori de tradiţie. Eram prinsă de viaţă. Ca şi cum timp de milenii aş fi fost un spirit liber şi apoi, într-o bună zi, ceva m-ar fi înhăţat, ceva violent, furios şi răzbunător, şi m-ar fi tras în trupul pe care îl ocupam acum. Captivă la mila lui, după regulile lui. Apoi m-am gândit la mama. Rămăsese întreagă la minte pentru mine. Trăise pentru mine. Puteam şi eu să fac asta pentru ea.

M-am întins pe pânză, încercând să nu iau în seamă ochii celorlalte fete, care se holbau la trupul meu de *ewu*. Aş fi putut să le pălmuiesc pe toate trei. Nu meritam să suport asemenea priviri scrutătoare în astfel de momente cutremurătoare. Vindecătoarea şi arhitecta m-au apucat de picioare. Cusătoreasa şi străbătuşa m-au ţinut de braţe. Ada a luat bisturiul.

— Să stai liniştită, mi-a spus Nana Înţeleapta la ureche.

Am simţit cum ada îmi depărta labiile.

— Ţine-ţi respiraţia, mi-a spus. Nu ţipa.

Inspirasem pe jumătate când m-a tăiat. Durerea a fost explozivă. Am simţit-o în fiecare părticică a trupului şi aproape că am leşinat. Apoi m-am pomenit ţipând. Nici nu mă ştiam capabilă de un asemenea răsunet. Pe jumătate leşinată, le-am simţit pe celelalte femei ţintuindu-mă la podea. Eram şocată că nu-mi dăduseră drumul ca să fugă de-acolo. Încă mai răcneam când mi-am dat seama că totul în jur dispăruse. Eram într-un loc colorat în albastru de saschiu, galben şi mai ales verde.

Aş fi icnit de groază de-aş fi avut gură cu care să icnesc. Aş fi continuat să ţip, să mă zbat, aş fi zgâriat şi aş fi scuipat. N-aveam altceva în minte decât că murisem... din

nou. Fiindcă nu se schimba nimic la mine însămi, m-am calmat. M-am privit. Eram doar o ceaţă albastră, ca pâcla care stăruie după o furtună cu ploaie iute şi grea. Acum îi vedeam şi pe alţii în jurul meu. Unii erau roşii, alţii verzi, câţiva aurii. Imaginile au căpătat claritate şi am început să văd şi camera. Fetele şi femeile. Fiecare îşi avea propria ei ceaţă colorată. Nu voiam să mă uit la trupul meu întins pe jos.

Apoi l-am observat. Roşu, de formă ovală, cu un alt oval, alb, în centru, ca un gigantic ochi de djinn. Sfârâia şi şuiera, în timp ce partea albă se extindea, venea tot mai aproape. Mă îngrozea până în măduva oaselor. *Trebuie să plec de-aici!* mi-am spus. *Acum! Mă vede!* Dar nu ştiam cum să mă mişc. Cu ce să mă mişc? N-aveam trup. Roşul era venin amar. Albul era precum arşiţa cea mai fierbinte a soarelui. Am început iar să ţip şi să plâng. După aceea m-am pomenit că deschid ochii şi văd o cană cu apă. Pe toate chipurile din jur au apărut zâmbete.

— Ah, Ani fie lăudată, a spus ada.

Am simţit durerea şi am tresărit, gata să sar în picioare şi să fug. Trebuia să fug. De ochiul acela. Eram atât de zăpăcită, încât pe moment am fost convinsă că ceea ce văzusem mai devreme era cauza durerii mele.

— Nu te mişca, mi-a cerut vindecătoarea.

Îmi apăsa între picioare o bucată de gheaţă învelită în tifon şi nu-mi dădeam seama ce mă chinuia mai tare, durerea tăieturii sau răceala gheţii. Privirea mi-a săgetat prin cameră, iscoditoare. Când mi se fixau ochii pe ceva alb sau roşu, îmi stătea inima în loc şi îmi zvâcneau mâinile.

După câteva minute, am început să mă relaxez. Mi-am spus că totul e doar un coşmar indus de durerea fizică. Am deschis gura şi am rămas aşa. Aerul mi-a uscat buza inferioară. Acum eram *ana m-bobi*. N-avea să mai cadă ruşinea pe umerii părinţilor mei. Cel puţin nu ruşinea de-a

avea unsprezece ani şi-a nu fi circumcisă. Uşurarea m-a ţinut cam un minut. Nu era un coşmar. Ştiam asta. Şi chiar dacă nu înţelegeam exact despre ce era vorba, ştiam că tocmai se petrecuse ceva îngrozitor de rău.

— Când te-a tăiat, ai adormit, şi-atât, mi-a spus Luyu.

Stătea întinsă pe spate şi se uita la mine cu o privire plină de respect. M-am încruntat.

— Aha, şi te-ai făcut străvezie toată! a adăugat repede Diti, care părea să-şi fi revenit din şoc.

— Po... poftim?! am spus.

— Şşşt! a şuierat furioasă Luyu către Diti.

— Dar aşa a făcut! a şoptit Diti.

Îmi venea să zgârii podeaua cu unghiile. *Ce-a mai fost şi asta?* m-am întrebat. Îmi simţeam mirosul stresului pe piele. Şi mi-am dat seama că simţeam şi celălalt miros. Cel pe care îl percepusem pentru prima dată în timpul incidentului cu copacul.

— Ar trebui să stea de vorbă cu Aro, a spus ada către Nana Înţeleapta.

Nana Înţeleapta s-a mulţumit să mormăie ceva, încruntându-se la ea. Ada şi-a ferit ochii, temătoare.

— Cu cine? am întrebat.

Nu mi-a răspuns nimeni. Niciuna dintre celelalte femei nu voia să se uite la mine.

— Cine-i RO? am insistat, întorcându-mă către Diti, Luyu şi Binta.

Toate trei au dat din umeri.

— Habar n-am, a spus Luyu.

Cum niciuna dintre femei nu voia să intre în amănunte despre acest RO, am renunţat să mă mai gândesc la vorbele lor. Aveam alte griji pe cap. Cum ar fi locul acela făcut din lumină şi culori. Sau ochiul oval. Sau sângerarea şi usturătura dintre picioarele mele. Sau cum o să le spun părinţilor ce făcusem.

Am stat toate patru întinse una lângă alta şi am îndurat durerea timp de o jumătate de oră. Fiecare dintre noi a primit câte un lănţişor de prins în talie din aur, subţire şi delicat, pe care urma să-l purtăm tot restul vieţii. Bătrânele şi-au ridicat cămăşile deasupra taliei ca să ni le arate pe ale lor.

— Au fost binecuvântate în al şaptelea dintre cele Şapte Râuri, a spus ada. Vor exista mult după ce noi vom fi murit.

Ni s-a mai dat şi câte o piatră să ne-o punem sub limbă. Se numea *talembe etanou*. Mama încuviinţa această tradiţie, cu toate că şi scopul său era demult uitat. Piatra ei era foarte mică, netedă şi portocalie. Fiecare grup okeke avea alt fel de pietre. Ale noastre erau diamante, nişte pietre de care nu auzisem niciodată. Arătau ca nişte mici ovale de gheaţă. Pe-a mea o ţineam cu uşurinţă sub limbă. Nu trebuia s-o scoţi decât când mâncai sau dormeai. Şi trebuia să fii atent la început să n-o înghiţi. Aducea ghinion dacă păţeai aşa ceva. M-am întrebat în treacăt cum de n-a înghiţit-o mama pe-a ei când am fost concepută.

— Până la urmă, gura voastră se va împrieteni cu ea, a spus Nana Înţeleapta.

Ne-am îmbrăcat toate patru, ne-am tras lenjeria intimă peste tifonul apăsat pe carne şi ne-am înfăşurat capetele cu vălurile albe. Am plecat împreună.

— Ne-am descurcat, a spus Binta pe drum.

Nu articula bine cuvintele, din cauza buzei inferioare sfâşiate şi umflate. Mergeam încet, fiecare pas însoţit de durere.

— Da. Niciuna dintre noi n-a ţipat, a spus Luyu.

M-am încruntat. Eu una ţipasem, cu siguranţă.

— Mama zicea că-n grupul ei au ţipat cinci fete din opt.

— Lui Onyesonwu i s-a părut că-i aşa de bine, că a tras un pui de somn, a spus Diti zâmbind.

— Credeam... credeam c-am țipat, am spus eu, frecându-mă pe frunte.

— Nu, ai leşinat şi dusă ai fost, m-a lămurit Diti. Pe urmă ai...

— Diti, ține-ți gura, i-a spus Luyu printre dinți. Nu vorbim despre lucruri de-astea!

Am tăcut toate o clipă, iar paşii noştri au încetinit şi mai mult. O bufniță a țipat în apropiere, iar un bărbat călare pe o cămilă a trecut la trap pe lângă noi.

— N-o să spunem niciodată, da? a cerut Luyu, uitându-se la Binta şi la Diti.

Amândouă au dat din cap afirmativ. Luyu s-a întors către mine cu o privire plină de interes.

— Deci ce s-a-ntâmplat?

De fapt, pe niciuna dintre ele n-o cunoşteam prea bine. Însă îmi dădeam seama că lui Diti îi plăcea să bârfească. Şi lui Luyu, deşi ea se străduia să se poarte ca şi când n-ar fi fost adevărat. Binta era tăcută, dar aveam dubii în privința ei. N-aveam încredere în ele. Aşa că le-am spus o minciună.

— A fost de parcă am adormit.

— Ce... ce-ai văzut?

— *Chiar* ai adormit, a spus Luyu.

— Parcă erai de sticlă, a spus Diti făcând ochii mari. Vedeam prin tine.

— A durat doar câteva secunde. Toată lumea a fost şocată, dar nu ți-au dat drumul, a spus Binta.

Şi-a atins buza şi a tresărit.

Mi-am tras mai bine vălul pe față.

— Te-a blestemat cineva? m-a întrebat Luyu. Poate fiindcă eşti...

— Nu ştiu, am spus iute.

Când am ajuns la drumul mare, am pornit în direcții diferite. A fost destul de uşor să mă strecor înapoi în camera

mea. În timp ce mă cuibăream în pat, nu reuşeam să scap de senzaţia că ceva continuă să mă supravegheze.

—oOo—

În dimineaţa următoare, mi-am dezvelit picioarele şi am descoperit că sângele trecuse prin tifon şi pătasem patul. Începusem să am menstruaţie cu un an în urmă, aşa că imaginea aceea nu m-a tulburat cine ştie ce. Dar pierderea de sânge m-a ameţit. M-am înfăşurat în rapa şi am mers încetişor până la bucătărie. Părinţii mei râdeau de ceva ce zisese papa.

— Bună dimineaţa, Onyesonwu, a spus el, încă chicotind.

Mamei i s-a topit zâmbetul când m-a văzut la faţă.

— Ce s-a-ntâmplat? m-a întrebat cu voce şoptită.

— N-am... n-am nimic, am spus, nevrând să mă mişc de unde mă oprisem. Doar că...

Simţeam cum îmi curge sângele pe un picior. Trebuia să-mi schimb tifonul. Şi-mi trebuia nişte ceai de salcie pentru durere. *Şi ceva pentru greaţă*, mi-a trecut prin minte exact înainte să vomit pe podea. Părinţii mei s-au repezit la mine şi m-au ajutat să ajung la un scaun. Au văzut sângele când m-am aşezat. Mama a ieşit din cameră fără o vorbă. Papa mi-a şters cu mâna voma de pe buze. Mama s-a întors cu un prosop.

— Onyesonwu, ăsta-i ciclul tău? m-a întrebat, ştergându-mi piciorul.

I-am oprit mâna când a ajuns la pulpă.

— Nu, mama, am spus, uitându-mă în ochii ei. Nu-i asta.

Papa s-a încruntat. Mama se uita la mine sfredelitor. Mi-am adunat toate puterile. Ea s-a aşezat încet. N-am îndrăznit să mă mişc când m-a pălmuit cu toată forţa peste faţă, mai să-mi sară diamantul din gură.

— Ah, ah, nevastă! a exclamat papa, înşfăcând-o de mână. Opreşte-te! Copilul suferă.

— De ce? m-a întrebat ea.

Apoi s-a uitat la papa, care încă o mai ținea de mână să nu mă lovească iar.

— Azi-noapte a făcut-o. S-a dus şi s-a lăsat circumcisă.

Papa s-a uitat la mine şocat, dar am citit şi admirație pe fața lui. Avea aceeaşi privire ca atunci când mă văzuse sus, în copac.

— Pentru tine am făcut-o, mama! am strigat.

Ea a încercat să-şi smulgă mâna din strânsoarea lui papa ca să mă mai plesnească o dată.

— Să nu dai vina pe mine! Fată proastă, zevzeacă! a spus ea, văzând că nu reuşeşte să-şi elibereze mâna.

— Nu dau vina...

Simțeam cum se prelingea sângele din mine, acum mai repede.

— Mama, papa, aduc ruşine asupra voastră, am spus, punându-mă pe plâns. Existența mea e o ruşine! Mama, sunt o suferință pentru tine... din ziua când am fost concepută.

— Ba nu, ba nu, m-a contrazis ea, clătinând din cap vehement. *Nu* de asta ți-am povestit.

S-a uitat la papa.

— Vezi, Fadil! Vezi de ce nu i-am zis atâta vreme?

Papa continua s-o țină de mâini, dar acum arăta de parcă încerca astfel să se rețină pe sine însuşi.

— *Fiecare* fată de-aici trece prin asta, am spus. Papa, eşti un fierar foarte îndrăgit. Mama, tu eşti soția lui. Amândoi aveți parte de respect. Eu sunt *ewu*.

M-am întrerupt.

— Aduce *şi mai multă* ruşine să n-o faci când eşti *ewu*.

— Onyesonwu! a spus tata. *Nu-mi pasă* ce crede lumea! N-ai aflat asta până acum? Ei? Trebuia să vii să ne spui. Nesiguranța *nu* e un motiv să faci circumcizia!

Mă durea inima, dar tot mai credeam că făcusem alegerea cea bună. Ne-o fi acceptat el pe mama şi pe mine drept ceea ce suntem, dar nu trăiam izolaţi de lume.

— În satul meu, *nici unei femeii* nu i se pretindea să se lase tăiată în felul ăsta, a şuierat mama printre dinţi. Ce-i barbaria...

Şi-a întors faţa de la mine. Aproape că se terminase. Mama şi-a lovit palmele una de cealaltă şi a spus:

— Propria mea fiică!

Şi-a masat fruntea de parcă încerca să-şi netezească încruntătura. M-a apucat de braţ.

— Ridică-te.

Nu m-am dus la şcoală în ziua aceea. Mama m-a ajutat să-mi curăţ şi să-mi bandajez rana cu tifon curat. A preparat un ceai contra durerilor din frunze de salcie şi pulpă de cactus dulce. Am stat în pat toată ziua şi am citit. Mama şi-a luat liber ca să stea lângă mine, lucru care m-a încurcat puţin. Nu voiam să vadă ce citesc. A doua zi după ce îmi spusese ea povestea conceperii mele, mersesem la bibliotecă. Surprinzător, găsisem ce căutam, o carte în limba nuru, limba tatălui meu biologic. Îi învăţam fundamentele de una singură. Lucrul acesta avea s-o înfurie teribil pe mama. Aşa că, în timp ce ea şedea lângă patul meu, eu încercam să ascund cartea pe care o citeam în interiorul altei cărţi.

A stat toată ziua pe scaunul acela, nemişcată, ridicându-se doar pentru câte o masă frugală sau ca să se uşureze. O dată a ieşit în grădină ca să Converseze cu Ani. M-am întrebat ce-i spunea Atotputernicei şi Atotştiutoarei Zeiţe. După toate prin câte trecuse mama, mă întrebam ce fel de relaţie putea să mai aibă cu Ani.

Apoi s-a întors lângă mine, iar eu, citindu-mi cartea în limba nuru şi plimbându-mi piatra în gură, m-am întrebat

la ce s-o fi gândind oare cât stătea acolo şi fixa peretele cu privirea.

Capitolul 5
— Cel care strigă —

Niciuna dintre ele n-a spus nimănui. Acesta a fost primul semn că legătura noastră de după Ritualul de Unsprezece Ani era veritabilă. Aşa se face că atunci când m-am reîntors la şcoală, o săptămână mai târziu, nu m-a hărţuit nimeni. Ceilalţi nu ştiau nimic altceva decât că acum eram deopotrivă adult şi copil. Eram *ana m-bobi*. Erau nevoiţi cel puţin să mă respecte pentru asta. Desigur, noi n-am suflat o vorbă nici despre abuzul sexual asupra Bintei. Mai târziu ne-a spus că, în ziua de după ritual, tatăl ei a trebuit să se întâlnească cu bătrânii din Osugbo.

— Când a venit acasă, după aceea, arăta... dărâmat, a spus Binta. Cred că l-au biciuit.

Ar fi trebuit să-i facă mai rău de-atât. Chiar şi pe-atunci eram de părerea asta. Mama Bintei a fost adusă şi ea dinaintea bătrânilor. Amândurora li s-a poruncit să accepte consiliere de la ada timp de trei ani, la fel şi Binta împreună cu fraţii şi surorile ei.

În vreme ce prietenia mea cu Binta, Luyu şi Diti înflorea, se mai înfiripa şi altceva. A început indirect în a doua zi de când mă întorsesem la şcoală. Stăteam sprijinită de zidul şcolii, pe când în jurul meu elevii jucau fotbal şi socializau. Încă mai aveam usturimi, dar mă vindecam repede.

— Onyesonwu! m-a strigat cineva.

Am sărit în sus şi m-am întors speriată, în timp ce imagini ale acelui ochi roşu îmi apăreau brusc în minte. Luyu râdea, apropiindu-se încet de mine împreună cu Binta. Timp de câteva clipe, ne-am holbat una la alta. Erau

atâtea concentrate în acel moment: critică, teamă, incertitudine.

— Bună dimineața, am spus într-un târziu.

— Bună dimineața, a răspuns Binta, făcând un pas înainte ca să-mi strângă mâna şi terminând gestul cu un pocnit din degete. Abia azi te-ai întors? Noi, da.

— Nu. M-am întors de ieri.

— Arăți bine, a spus Luyu, dând şi ea mâna cu mine după tipicul prietenesc.

— Şi voi, am spus.

A urmat o pauză stânjenitoare. Apoi Binta a rupt tăcerea:

— Toată lumea ştie.

— Ce? am exclamat destul de tare. Ştie? Ce ştie?

— Că suntem *ana m-bobi*, a explicat Luyu cu mândrie. *Şi* că niciuna dintre noi n-a țipat.

— Aha, am spus uşurată. Unde-i Diti?

— Nu s-a mai dat jos din pat din noaptea aia, a spus Luyu cu un hohot de râs. E aşa bleagă!

— Ba nu, doar profită ca să lipsească de la şcoală, a contrazis-o Binta. Ştie Diti că şi-aşa e prea drăguță ca să-i mai trebuiască şcoală.

— O fi bine, am mormăit, deşi mie nu-mi plăcea să lipsesc de la şcoală.

— Ah! a făcut Luyu, căscând ochii deodată. Ai auzit de băiatul nou?

Am clătinat din cap. Luyu şi Binta s-au uitat una la alta şi au râs.

— Ce-i? Nu ziceați că v-ați întors abia azi?

— Veştile circulă repede, a spus Binta.

— Pentru unii dintre noi, cel puțin, a spus Luyu cu îngâmfare.

— Da' spuneți-mi odată ce vreți să-mi spuneți, le-am cerut iritată.

— Îl cheamă Mwita, a început Luyu pe un ton surescitat. A venit aici cât lipseam noi. Nimeni nu ştie unde-a locuit sau măcar dacă *are* părinţi. Cică e foarte deştept, dar refuză să vină la şcoală. Acum patru zile, a venit o singură dată şi i-a luat peste picior pe profesori, zicând că ar putea să-i înveţe *el* pe *ei*! Nu-i o metodă prea grozavă ca să faci impresie bună.

Am dat din umeri.

— Şi de ce mi-ar păsa mie?

Luyu a zâmbit cu superioritate, şi-a lăsat capul într-o parte şi a spus:

— Fiindcă aud că-i *ewu!*

Tot restul acelei zile a fost în ceaţă. La ore, am căutat întruna un chip de culoarea pielii de cămilă cu pistrui ca piperul cafeniu şi cu ochi care nu erau de noah. În pauza de prânz, l-am căutat în curtea şcolii. După ore, pe când mergeam spre casă cu Binta şi cu Luyu, am continuat să mă uit în jur. Am vrut să-i spun mamei despre el când am ajuns acasă, dar m-am hotărât să tac. Oare chiar ar fi vrut să afle despre un alt fruct al violenţei?

Ziua următoare a fost la fel. Nu mă puteam abţine să mă tot uit după el. Două zile mai târziu s-a întors şi Diti la şcoală.

— Până la urmă, mi-a dat mama brânci din pat, a recunoscut ea.

A continuat cu voce prefăcut severă:

— „Nu eşti tu prima care trece prin asta!” Plus că ştia de voi că v-aţi întors toate la şcoală.

Privirea i-a fugit scurt către mine, apoi şi-a ferit-o, şi am înţeles pe dată că părinţilor ei nu le convenea că făceam şi eu parte din grupul ritualic al fiicei lor. De parcă mi-ar fi păsat mie ce părere aveau părinţii ei.

Cu toate acestea, acum eram, fără îndoială, un grup de patru. Prietenii pe care îi avuseseră înainte Luyu, Binta şi

Diti, oricare ar fi fost ei, nu mai aveau importanţă. Eu n-aveam prieteni la care să renunţ. Majoritatea fetelor care treceau împreună prin Ritualul de Unsprezece Ani, deşi erau „unite”, nu rămâneau la fel şi mai târziu. Dar pentru noi schimbarea era firească. Noi aveam deja secrete. Iar acestea erau doar începutul.

Niciuna dintre noi nu era „conducătoarea”, însă Luyu era cea căreia îi plăcea să conducă. Era lipsită de inhibiţii şi insolentă. S-a dovedit până la urmă că mai avusese relaţii sexuale cu încă alţi doi băieţi.

— Cine-i *ada* asta? scuipase Luyu. Nu eram obligată să-i spun ei *totul*.

Binta îşi ţinea tot timpul privirea în jos şi vorbea puţin când mai erau şi alţii prin preajmă. Abuzurile tatălui ei o marcaseră puternic. Dar când era doar cu noi, vorbea şi zâmbea mult. Dacă Binta nu s-ar fi născut atât de plină de viaţă, mă îndoiesc că ar fi supravieţuit abuzurilor la care o supunea taică-său.

Diti era prinţesa, cea căreia îi plăcea să lenevească în pat toată ziua, în timp ce servitorii îi aduceau de mâncare. Era rotofeie şi frumuşică, şi era tipic pentru ea să-i pice mereu para mălăiaţă. Când era cu noi, se petreceau tot felul de lucruri bune. Brutarul ne vindea pâinea la jumătate de preţ fiindcă se grăbea să plece acasă. Ori mergeam pe stradă şi dintr-un cocotier cădea o nucă de cocos la picioarele lui Diti. Zeiţa Ani o iubea pe Diti. Oare cum o fi când eşti iubit de Ani? Eu, una, încă n-am aflat.

După şcoală, ne duceam să învăţăm la copacul iroko. Treaba asta mă neliniştea la început. Mă temeam ca nu cumva creatura cu roşu şi alb pe care o văzusem să aibă legătură cu incidentul din copacul iroko. Când mă aşezam sub el, simţeam că practic invit ochiul să vină iar la mine. Cu timpul, fiindcă nu se întâmpla nimic, m-am mai relaxat.

Ba chiar mă duceam câteodată singură acolo, doar ca să stau şi să mă gândesc.

Dar m-am grăbit cu povestitul. Să mă întorc puţin.

Trecuseră unsprezece zile de la Ritualul meu de Unsprezece Ani, patru zile de când mă întorsesem la şcoală, trei zile de când îmi dădusem seama că sunt legată de alte trei fete de vârsta mea şi o zi de când se întorsese Diti la şcoală, când s-a întâmplat celălalt lucru. Mergeam agale spre casă. Simţeam cum îmi pulsează rana. Durerea profundă părea să se işte, neprovocată, de două ori pe zi.

— Tot vor crede că eşti malefică, a spus cineva în spatele meu.

— Ă? Ce? am întrebat, întorcându-mă încet.

Am încremenit. Era ca atunci când te uiţi într-o oglindă şi îţi vezi pentru prima dată în viaţă imaginea reflectată. Abia atunci am înţeles şi eu de ce oamenii se opreau, scăpau lucrurile din mână şi se holbau la mine când mă întâlneau. Pielea lui avea nuanţa pielii mele, avea pistruii mei, iar părul lui auriu şi aspru era tuns atât de scurt, încât arăta ca un strat de nisip. Să fi fost poate puţin mai înalt şi cu câţiva ani mai mare decât mine. Şi, în timp ce ochii mei erau căprui-aurii ca ai pisicii de nisip, ai lui erau gri ca ai şacalului.

Am ştiut imediat cine e, deşi nu-l văzusem decât o clipă, când eram răvăşită şi murdară. Spre deosebire de ce-mi spusese Luyu, se afla în Jwahir de mai multă vreme, nu doar de câteva zile. El era băiatul care mă văzuse goală în copacul iroko. El îmi spusese să sar jos. Ploua zdravăn, iar el îşi acoperea capul cu un coş, dar ştiam că el e.

— Eşti...

— Şi tu la fel, a spus el.

— Mda. N-am... adică, am auzit că mai sunt şi alţii.

— Eu i-am şi văzut, a spus el nonşalant.

— De unde eşti? am întrebat amândoi în acelaşi timp.

— Din vest, am răspuns amândoi.

Apoi am dat amândoi din cap. Toți *ewu* erau din vest.

— Ți-e bine? m-a întrebat.

— Ă?

— Mergi ciudat, a spus el.

Am simțit că-mi iau foc obrajii. El a zâmbit din nou şi a clătinat din cap.

— N-ar trebui să fiu aşa îndrăzneț.

A făcut o pauză.

— Dar, crede-mă, vom fi priviți *întotdeauna* ca şi cum am fi malefici. Chiar dacă te-ai supus... tăierii.

M-am încruntat.

— De ce-ai făcut aşa ceva? m-a întrebat. Nu eşti de-aici.

— Dar aici *trăiesc*, m-am apărat.

— Şi?

— *Cine* mai eşti şi tu? am spus iritată.

— Numele tău e Onyesonwu Ubaid-Ogundimu. Eşti fata fierarului.

Mi-am muşcat limba, încercând să-mi mențin iritarea. Dar mă numise fata fierarului, nu fata vitregă, şi asta mă făcea să zâmbesc. A schițat un rânjet superior.

— Şi mai eşti fata care rămâne goală prin copaci.

— Cine eşti? l-am întrebat din nou.

Tare ciudat trebuie să fi arătat amândoi stând acolo, pe marginea drumului.

— Mwita, a spus el.

— Care ți-e numele mic?

— N-am nume mic, a spus el, începând să i se strecoare o răceală în voce.

— Ah... bine.

M-am uitat la îmbrăcămintea lui. Purta haine băiețeşti obişnuite, pantaloni de un albastru şters şi cămaşă verde. Sandalele îi erau uzate, dar din piele. Avea un ghiozdan cu manuale vechi.

— Şi... unde locuieşti? am întrebat.

Răceala i s-a topit din voce.

— Nu-i problema ta.

— Cum de nu vii la şcoală?

— Merg la şcoală, a spus el. Una mai bună decât a ta.

A băgat mâna în buzunar şi a scos un plic.

— Ăsta-i pentru tatăl tău. Veneam la voi acasă, dar poți să i-l duci tu.

Era un plic din fibre de palmier ştampilat cu emblema Osugbo, o şopârlă în mişcare. Fiecare dintre picioarele ei reprezenta câte unul dintre bătrâni.

— Locuieşti pe strada asta, mai sus de copacul de abanos, nu? a întrebat el privind pe lângă mine.

Am dat din cap fără să mă gândesc, continuând să mă uit la plic.

— Bine, a spus el.

Apoi a plecat. Am rămas acolo uitându-mă în urma lui, vag conştientă de faptul că mi se intensificaseră pulsațiile dintre picioare.

Capitolul 6
— Eshu —

Din ziua aceea, mi se părea că-l văd peste tot pe Mwita. Venea deseori la noi acasă cu diverse mesaje. Şi de câteva ori am dat de el pe drumul spre atelierul lui papa.

— Cum se face că nu mi-ați povestit despre el până acum? i-am întrebat pe părinții mei într-o seară, la cină.

Papa, care înfuleca orez picant cu mâna dreaptă, s-a sprijinit de spătar, mestecând şi sprijinindu-şi mâna în cot deasupra mâncării. Mama i-a mai pus în farfurie o bucată de friptură de capră.

— Credeam că ştii, a spus el în acelaşi timp în care mama îmi explica: N-am vrut să te necăjim.

Părinții mei ştiau foarte multe pe vremea aceea. Ar fi trebuit să ştie şi că nu puteau să mă protejeze o veşnicie. Avea să se întâmple ce trebuia să se întâmple.

Stăteam de vorbă cu Mwita ori de câte ori ne întâlneam. Nu mult. Era mereu grăbit.

— Unde te duci? l-am întrebat o dată după ce îi mai adusese lui tata un plic de la bătrânii oraşului.

Papa meşterea o masă mare pentru Casa lui Osugbo, iar simbolurile de pe ea trebuiau să fie perfecte. Plicul adus de Mwita conținea noi desene ale simbolurilor.

— În altă parte, a spus Mwita, cu un surâs afectat.

— De ce te grăbeşti aşa mereu? Haide. Măcar mai zi-mi ceva!

El a dat să plece, apoi s-a întors iar spre mine.

— Bine.

Ne-am aşezat pe treptele casei.

— Dacă-ți petreci destul timp în deşert, a spus el după un minut, o să-l auzi vorbind.

— Bineînțeles. Cel mai tare vorbeşte în bătaia vântului.

— Aşa-i, a spus Mwita. Fluturii înțeleg bine deşertul. De-aia se mişcă de colo-colo. Tot timpul poartă Conversații cu pământul. Vorbesc mult şi ascultă la fel de mult. Trebuie să foloseşti limba deşertului ca să poți să chemi fluturii.

Şi-a înălțat bărbia, a tras aer adânc în piept şi a început să scoată sunete uşoare. Cunoşteam cântecul. Îl cânta deşertul când era totul bine. În vremea când eram nomade, eu şi mama prindeam scarabei care treceau în zbor lent pe lângă noi când cânta deşertul cântecul acesta. Scoți carapacele tari şi aripile, usuci în soare miezul, adaugi mirodenii – delicios. Cântecul lui Mwita a atras trei fluturi – unul mititel şi alb şi doi mari, cu galben şi negru pe aripi.

— Stai să-ncerc şi eu, am spus surescitată.

M-am gândit la primul meu cămin. Apoi am deschis gura şi am cântat cântecul de pace al deşertului. Am atras doi

colibri, care ne-au şuierat pe la urechi înainte să plece. Mwita s-a tras în spate, şocat.

— Cânți ca... ai o voce minunată, a spus el.

Mi-am ferit privirea şi am strâns din buze. Vocea mea era un dar de la un om malefic.

— Încă ceva, a cerut el. Mai cântă ceva.

I-am cântat un cântec pe care îl scornisem când eram fericită şi liberă şi aveam cinci ani. Amintirea acelor vremuri îmi era înceţoşată, dar cântecele pe care le cântam mi le aminteam cu claritate.

Aşa era mereu cu Mwita. El mă învăța câte un pic de vrăjitorie simplă şi pe urmă rămânea şocat de uşurința cu care o deprindeam. Era a treia persoană care vedea asta la mine (mama şi papa fiind prima şi a doua), probabil pentru că exista şi înăuntrul lui. M-am întrebat unde învățase toate lucrurile pe care le ştia. Cine erau părinții lui? Unde locuia? Mwita era foarte misterios... şi foarte chipeş.

Binta, Diti şi Luyu s-au întâlnit cu el prima dată la şcoală. Mă aştepta în curte, lucru pe care nu-l mai făcuse niciodată. N-a fost surprins să mă vadă ieşind din clădirea şcolii însoțită de Binta, Diti şi Luyu. Îi povestisem multe despre ele. Toată lumea se uita la noi. Sunt convinsă că multe poveşti s-au spus în ziua aceea despre mine şi Mwita.

— Bună ziua, a spus el, înclinându-şi politicos capul.

Luyu zâmbea prea larg.

— Mwita, am spus repede, ele sunt Luyu, Diti şi Binta, prietenele mele. Luyu, Diti, Binta, el este Mwita, prietenul meu.

Diti a chicotit la vorbele mele.

— Carevasăzică, Onyesonwu e un motiv destul de bun ca să vii aici? a întrebat Luyu.

— Ea e singurul motiv, a răspuns el.

Mi-a luat fața foc când toate cele patru perechi de ochi s-au întors către mine.

— Poftim, a continuat el, întinzându-mi o carte. Credeam c-am pierdut-o, dar nu era aşa.

Era o broşură de anatomie umană.

La ultima noastră discuţie, fusese enervat de cât de puţine ştiam despre mulţimea de muşchi din trupul omenesc.

— Mersi, am spus, enervată de prezenţa prietenelor mele.

Îmi venea să le spun din nou că eu şi Mwita suntem *doar* prieteni. Singurul fel de interacţiune pe care îl aveau Luyu şi Diti cu băieţii era sexul sau flirtul.

Mwita s-a uitat la mine şi i-am întors privirea în semn de încuviinţare. După aceea, nu m-a mai abordat decât atunci când credea că suntem singuri. În cea mai mare parte a timpului reuşea, dar câteodată era forţat să aibă de-a face cu prietenele mele. Se descurca binişor.

—oOo—

Mereu mă bucuram să-l văd pe Mwita. Dar într-o zi, câteva luni mai târziu, m-am simţit *extaziată* când l-am văzut. *Uşurată*. Când l-am văzut venind pe drum cu plicul în mână, am sărit în sus. Şedeam pe treptele de la intrare şi mă uitam în gol, confuză şi supărată, aşteptându-l. Se întâmplase ceva.

— Mwita! am ţipat, rupând-o la fugă.

Dar, când am ajuns la el, am rămas privindu-l fără cuvinte.

M-a luat de mână. Ne-am aşezat amândoi pe trepte.

— Nu... nu... nu ştiu, m-am bâlbâit.

Am tăcut, simţind cum un suspin uriaş îmi izvorăşte în piept.

— Nu se poate să se fi-ntâmplat aşa ceva, Mwita. La sfârşit m-am întrebat dacă asta-i ce mi s-a-ntâmplat înainte. Ceva se petrece cu mine. E ceva pe urmele mele! Trebuie să mă duc la un vindecător. Sunt...

— Zi-mi ce s-a-ntâmplat, Onyesonwu, a spus el, nerăbdător.

— *Încerc!*

— Păi, încearcă mai cu spor.

M-am uitat fioros la el, s-a uitat şi el fioros la mine, făcându-mi semn să continui.

— Eram în spate, mă uitam la grădina mamei. Totul era normal şi... pe urmă totul s-a făcut roşu. O mie de nuanțe de roşu...

M-am oprit. Nu puteam să-i spun cum o cobră cafenie uriaşă, cu ochii roşii, se târâse spre mine şi se înălțase până în dreptul feței mele. Şi cum m-a izbit dintr-odată o scârbă de mine însămi de-o asemenea profunzime, încât am ridicat mâinile gata să-mi scot singură ochii din cap! Că după aceea eram pornită să-mi sfâşii beregata cu unghiile. *Sunt îngrozitoare. Sunt malefică. Sunt mizerabilă. N-ar trebui să exist!* Mantra aceasta era roşie şi albă în mintea mea, în timp ce mă uitam cu groază la ochiul oval. Nu i-am spus cum în clipa următoare un vultur negru şi lucios a coborât în zbor din cer, a scos un țipăt şi s-a apucat să lovească şarpele cu ciocul până l-a făcut să plece. Cum am revenit la realitate în ultimul moment. Am sărit peste toate acestea.

— Era un vultur, am spus. Se uita drept la mine. Atât de aproape de mine, de puteam să-i văd ochii. Am aruncat cu o piatră în el şi când şi-a luat zborul i-a căzut o pană. Una lungă şi neagră. M-am... m-am dus şi am luat-o de jos. Stăteam acolo şi-mi doream să pot şi eu să zbor ca el. Şi pe urmă... nu...

— Te-ai preschimbat, a spus Mwita.

Mă privea cu luare-aminte.

— Îhî! Am *devenit* vulturul. Îți jur! Nu inventez...

— Te cred, a spus Mwita. Termină povestea.

— Am... a trebuit să ies de sub haine, am continuat, întinzând mâinile în lături. Auzeam *totul*. *Vedeam*... era de

parcă se deschisese lumea pentru mine. M-am speriat. Pe urmă eram întinsă pe jos, din nou în trupul meu, goală, cu hainele lângă mine. Nu mai aveam diamantul în gură. L-am găsit la vreun metru distanță şi...

Am oftat.

— Eşti un eshu, a spus el.

— Un ce?

Cuvântul suna ca un strănut.

— Un eshu. Poți să-ți schimbi înfățişarea, printre altele. Am ştiut asta din ziua când te-ai preschimbat în vrabia aia şi-ai zburat în copac.

— Poftim? am țipat, trăgându-mă în spate.

— Tu ştii ce ştii, Onyesonwu, a spus el sec.

— De ce nu mi-ai *spus?*

Mi-am încleştat pumnii tremurători.

— Eshu nu cred niciodată că sunt ce sunt până nu ajung singuri să-şi dea seama.

— Şi-atunci, eu ce să fac? Ce... de unde ştii tu lucrurile astea?

— De unde ştiu toate celelalte lucruri.

— Cum aşa?

— E o poveste lungă, a spus el. Auzi, nu te duce să le povesteşti prietenelor tale despre asta.

— Nici n-aveam de gând.

— Cele de la-nceput sunt importante. Vrăbiile sunt supraviețuitoare. Vulturii sunt păsări nobile.

— Ce-o fi aşa nobil să mănânci chestii moarte şi să furi carne de pe tăietor?

— Tot ce trăieşte trebuie să mănânce.

— Mwita, trebuie să mă înveți. Trebuie să învăț cum să mă apăr.

— De ce să te aperi?

Îmi curgeau lacrimi din ochi.

— Cred că vrea ceva să mă omoare.

A tăcut, m-a privit în ochi, apoi a spus:

— N-o să las niciodată să se-ntâmple aşa ceva.

După spusele mamei, toate lucrurile sunt fixe. După ea, există un motiv pentru toate, de la masacrele din Vest până la dragostea pe care o găsise în Est. Dar mintea din spatele tuturor lucrurilor, căreia eu îi spun Soartă, e dură şi rece. Este atât de logică, încât nimeni nu poate spune despre sine că e un om mai bun dacă s-a plecat în faţa ei. Soarta e la fel de neclintită cum e cristalul casant în întuneric. Şi totuşi, când vine vorba de Mwita, mă înclin în faţa Sorţii şi spun mulţumesc.

Ne întâlneam de două ori pe săptămână, după şcoală. Lecţiile lui Mwita erau exact ce-mi trebuia ca să-mi stăvilesc teama de ochiul roşu. Sunt o luptătoare din fire şi simplul fapt de a avea arme cu care să lupt, oricât ar fi fost ele de insuficiente, era destul ca să anuleze puterea paralizantă a anxietăţii pe care o simţeam. Cel puţin în perioada aceea.

Mwita însuşi era numai bun să-mi distragă atenţia. Vorbea frumos, se îmbrăca frumos şi se purta respectuos. Şi n-avea reputaţia aceea de paria pe care o aveam eu. Luyu şi Diti mă invidiau pentru timpul petrecut cu el. Le făcea plăcere să-mi povestească despre zvonurile care circulau, cum că lui îi plăceau fetele măritate mai vârstnice, mai spre sfârşitul adolescenţei. Fete care terminaseră şcoala şi aveau mai multe de oferit din punct de vedere intelectual.

Nimeni nu reuşea să-l ghicească pe Mwita. Unii spuneau că e autodidact şi că locuieşte cu o femeie bătrână căreia îi citeşte cărţi, primind în schimb o cameră şi bani de cheltuială. Alţii spuneau că-şi are casa lui. Nu l-am întrebat. Ştiam că n-are să-mi spună. *Era* totuşi *ewu* şi din când în când mai auzeam pe câte cineva pomenind de pielea lui „nesănătoasă” şi mirosul lui „dezgustător” sau vorbind despre faptul că, indiferent câte cărţi ar fi citit, din el nu putea să iasă decât ceva rău.

Capitolul 7
— Lecții învățate —

Mi-am scos diamantul din gură şi i l-am dat lui Mwita, cu inima luând-o la goană. Omul care îmi atingea piatra căpăta puterea de a-mi face enorm de mult rău sau bine. Deşi el nu respecta tradițiile jwahiriene, Mwita ştia că eu le respect. Aşa că a luat piatra cu mare grijă.

Era o dimineață de sfârşit de săptămână. Abia răsărise soarele. Părinții mei dormeau. Noi doi eram în grădină. Exact acolo unde îmi doream să fiu.

— Din ce ştiu eu, indiferent în ce te-ai transformat, cunoaşterea acelei făpturi îți rămâne pentru totdeauna, a spus el. Cum ți se pare ideea asta, e corectă?

Am dat din cap că da. Când mă concentram asupra ideii, simțeam imediat vulturul şi vrabia pe sub piele.

— E acolo, sub suprafață, a spus el încet. Pune mâna să simți pana cu degetele. Atinge-o, frământ-o. Închide ochii. Adu-ți aminte. Inspiră-te din amintirea făpturii. Pe urmă *fii* făptura.

Pana din mâna mea era netedă, delicată. Ştiam exact unde îi era locul. În teaca goală din aripa mea. De data asta eram conştientă şi dețineam controlul. N-a fost ca şi cum m-aş fi topit într-o substanță amorfă ca apoi să iau o altă înfățişare. Tot timpul am fost ceva anume. Oasele mi s-au încovoiat încet, au pârâit şi s-au contractat. Nu m-a durut. Țesuturile trupului mi se unduiau şi se preschimbau. Mintea mea şi-a concentrat atenția în altă parte. Tot eu eram, dar dintr-o perspectivă diferită. Am auzit nişte pocnete moi şi zgomote de sucțiune şi am simțit mirosul acela intens pe care îl percepeam doar în momente când se întâmplau ciudățenii.

Am zburat la mare înălțime. Simțul tactil mi se diminuase, căci pielea îmi era protejată de pene. Dar am văzut totul. Auzul îmi era atât de ager, încât auzeam pământul respirând. Când m-am întors, eram extenuată şi emoționată până la lacrimi. Toate simțurile îmi zbârnâiau, chiar şi după ce m-am preschimbat la loc. Nu-mi păsa că eram goală. Mwita a trebuit să mă înfăşoare în rapa, iar eu plângeam pe umărul lui. Pentru prima dată în viață, puteam să evadez. Când începeam să fiu prea încorsetată, prea presată, puteam să mă retrag în văzduh. De acolo, de sus, îmi era uşor să văd deşertul întinzându-se până departe, dincolo de Jwahir. Puteam să zbor atât de sus, încât nici măcar ochiul oval să nu mă vadă.

În după-amiaza aceea, pe când şedeam amândoi uitându-ne la grădina mamei, i-am povestit lui Mwita multe lucruri despre mine. I-am spus povestea mamei. I-am spus despre deşert. I-am spus despre cum mă dusesem în altă parte în timp ce eram circumcisă. Şi în cele din urmă i-am dat detalii despre ochiul roşu. Nici măcar el nu l-a şocat. Asta ar fi trebuit să mă pună pe gânduri, dar eram prea îndrăgostită de Mwita ca să-mi pese.

A fost ideea mea să mergem în deşert. A fost ideea lui să mergem chiar în seara aceea. Era a doua oară când plecam pe furiş de acasă. Am mers prin nisip cale de câțiva kilometri. Când ne-am oprit, am aprins focul. Eram înconjurați de beznă. Deşertul nu se schimbase de când îl părăsisem, cu şase ani în urmă. Simțeam atâta pace lăuntrică în liniştea şi răcoarea din jur, încât am stat fără să scoatem o vorbă în următoarele zece minute. Apoi Mwita a zgândărit focul şi a spus:

— Eu nu sunt ca tine. Nu pe de-a-ntregul.

— Poftim? Ce vrei să spui?

— De obicei, îi las pe oameni să creadă ce-or crede, a spus el. Aşa era şi cu tine. Chiar şi după ce am ajuns să te

cunosc. A trecut mai bine de un an de când te-am văzut în copacul ăla.

— Zi odată, l-am îndemnat nerăbdătoare.

— Nu, s-a răstit el. O s-o spun cum vreau eu s-o spun, Onyesonwu.

Şi-a întors privirea de la mine, enervat.

— Trebuie să înveți să mai şi taci uneori.

— Ba nu trebuie.

— Ba trebuie.

Mi-am muşcat buza de jos, încercând să tac.

— Nu sunt pe de-a-ntregul ca tine, a spus el într-un târziu. Taci şi ascultă, da?

— Bine.

— Mama ta... a fost violată. Mama mea, nu. Toată lumea crede că un copil *ewu* e ca tine, că mama lui a fost atacată de un bărbat nuru care a reuşit s-o însămânțeze. Ei bine, mama s-a *îndrăgostit* de un bărbat nuru.

Am pufnit disprețuitor.

— Nu se glumeşte cu treburile astea.

— Se întâmplă şi aşa, a insistat el. Şi, da, ne naştem arătând la fel cum arată copiii concepuți prin... prin viol. N-ar trebui să crezi tot ce auzi sau ce citeşti.

— Bine, am spus cu voce joasă. Zi... zi mai departe.

— Mătuşă-mea zicea că mama lucra pentru o familie de nuru şi că fiul lor vorbea cu ea în secret. S-au îndrăgostit şi un an mai târziu mama era gravidă. Când m-am născut, s-a dus vestea că sunt *ewu*. Nu se petrecuse niciun atac în zonă, aşa că lumea era nedumerită de cum ieşisem eu aşa. La scurt timp, s-a descoperit iubirea dintre părinții mei. Mătuşa zicea că i-a văzut cineva împreună imediat după ce m-am născut, că tata se furişase în cort. N-am să ştiu niciodată cine ne-a trădat, un nuru sau un okeke. A venit o gloată după noi şi, iarăşi, nu ştiu dacă erau nuru sau okeke. Au venit cu pietre după mama. Pe tata l-au bătut cu

pumnii. De mine au uitat. Mătuşa, sora lui tata, m-a dus la loc sigur. Ea şi soţul ei m-au luat să mă crească. De parcă existenţa mea era iertată prin moartea lui tata. Dacă tatăl e nuru, atunci şi copilul e tot nuru. Aşa că am fost crescut ca nuru în casa unchiului şi-a mătuşii. Când aveam şase ani, unchiul m-a dat ucenic la un vrăjitor pe nume Daib. Cred c-ar fi trebuit să fiu recunoscător. Daib era cunoscut că se dădea mereu în spectacol cu ştiinţa lui. Unchiul zicea despre el c-a fost militar pe vremuri. Se pricepea şi la literatură. Avea multe cărţi... şi toate aveau să fie distruse până la urmă.

Mwita se opri, încruntat. L-am aşteptat să continue.

— Unchiul a trebuit să se roage de Daib şi să-l plătească să mă înveţe... fiindcă eram *ewu*. Eram de faţă când s-a milogit unchiul de el.

Se citea scârba pe faţa lui.

— A îngenuncheat şi s-a ploconit. Daib l-a scuipat, zicând că-i făcea favoarea asta doar fiindcă o cunoştea pe bunica mea. Ura faţă de Daib mi-a alimentat dorinţa de-a învăţa. Eram mic, dar uram ca un bărbat trecut de floarea vârstei. Nu degeaba se milogise şi se umilise aşa unchiul meu. Voia să fiu în stare să mă apăr singur. Ştia că o să am un trai greu. Viaţa mergea înainte, anii treceau destul de plăcut. Până am ajuns la unsprezece ani. Acum patru ani. În oraşe au izbucnit iar masacrele şi s-au răspândit rapid până-n satul nostru. Okeke au ripostat. Şi din nou, cum s-a-ntâmplat şi în trecut, au fost depăşiţi şi ca număr, şi ca arme. Dar în satul meu, okeke erau înfierbântaţi. Ne-au luat casa cu asalt, i-au ucis pe mătuşa şi pe unchiul. Am aflat mai târziu că veniseră după Daib şi după oricine avea legături cu el. Ţi-am spus că Daib fusese în armată – ei bine, asta nu-i tot. Se pare că era cunoscut pentru cruzimea lui. Mătuşa şi unchiul au fost ucişi din cauza lui, din cauză că eram învăţăcelul lui. Daib mă învăţase cum să mă fac

„neglijabil”. Aşa am scăpat. Am fugit în deşert, unde m-am ascuns o zi întreagă. Până la urmă s-au stins revoltele, după ce i-au omorât pe toți okeke din sat, până la ultimul. Când m-am dus acasă la Daib, sperând să-i găsesc cadavrul, am găsit altceva. În mijlocul casei lui pe jumătate arse erau hainele pe care le purtase ultima dată când îl văzusem, împrăştiate pe podea de parcă Daib s-ar fi risipit în aer. Iar fereastra era deschisă. Am împachetat ce-am putut şi am pornit către est. Ştiam cum urma să fiu tratat. Speram să găsesc poporul roşu, un trib care nu e nici okeke, nici nuru şi care trăieşte pe undeva prin deşert, în ochiul unei uriaşe furtuni de nisip. Se zice că poporul roşu cunoaşte nişte juju[9] de neconceput. Eram tânăr şi neajutorat. Poporul roşu este doar un mit. Pe drum am făcut bani din mici vrăjitorii stupide, cum ar fi să faci păpuşile să danseze şi copiii să leviteze. Oamenii, şi nuru, şi okeke, se simt mai bine în preajma unor *ewu* care fac pe măscăricii, dansează sau fac numere de magie, câtă vreme evită să se uite în ochii lor şi pleacă mai departe când au terminat cu distracția. Doar din pură întâmplare am nimerit aici.

După ce Mwita s-a oprit din povestit, am rămas tăcută. Mă întrebam cât de departe era satul lui de ceea ce mai rămăsese din satul mamei.

— Îmi pare rău, am spus. Îmi pare rău pentru noi toți.

A scuturat din cap.

— Să nu-ți pară. E ca şi cum ai zice că-ți pare rău că exişti.

— Aşa şi e.

— *Nu* subestima eforturile şi reuşitele mamei tale, a spus Mwita posomorât.

---

[9] Termen de origine vest-africană care desemnează deopotrivă un sistem de credințe magice şi practicile, amuletele, descântecele folosite în cadrul lui.

Am ţâţâit nemulţumită şi mi-am întors privirea, încrucişându-mi braţele pe piept.

— Şi zici c-ai vrea să nu fii aici acum? a întrebat el.

N-am răspuns nimic. *Cel puţin taică-său nu era o bestie*, mi-am zis.

— Viaţa nu-i aşa de simplă, a continuat el şi a zâmbit. Mai ales pentru nişte eshu.

— Tu nu eşti eshu.

— Mă rog, atunci pentru oricare dintre noi.

Capitolul 8
— Minciuni —

Un an şi jumătate mai târziu, întâmplarea a făcut să aud doi băieţi trecând pe drum şi vorbind. Aveau cam şaptesprezece ani. Unul avea faţa învineţită şi un braţ bandajat. Eu citeam o carte sub copacul iroko.

— Arăţi de parcă te-a călcat cineva pe cap, a spus băiatul celălalt.

— Ştiu, a răspuns cel rănit. Abia mai merg.

— Ascultă-mă pe mine, omul ăsta e malefic, nu e un vrăjitor *adevărat*.

— A, Aro e vrăjitor adevărat, a spus băiatul rănit. Malefic, dar adevărat.

Numele pomenit în treacăt în noaptea Ritualului meu de Unsprezece mi-a atras imediat atenţia.

— Băiatul ăla *ewu* cred că-i singurul destul de bun ca să-nveţe Marile Puncte Mistice, a spus cel rănit, cu ochii mari şi umezi. N-are nicio noimă. Parcă trebuia să ai sângele curat ca să...

M-am sculat în picioare şi am plecat de acolo, cu mintea înceţoşată de furie. Am căutat mânioasă prin toată piaţa, la bibliotecă, m-am dus chiar şi acasă la mine. Nici picior de

Mwita. Nu *ştiam* unde *locuia*. Iar lucrul acesta mă înfuria şi mai tare. Tocmai ieşeam din casă când l-am văzut venind pe drum. Am pornit spre el şi a trebuit să mă abțin ca să nu-l pocnesc.

— De ce nu mi-ai spus? am răcnit la el.

— Nu te repezi aşa la mine, a bombănit când am ajuns în dreptul lui. Doar ştii că nu-i bine.

Am râs cu amărăciune.

— Nu ştiu nimic despre tine.

— Vorbesc serios, Onyesonwu, m-a avertizat el.

— Nu-mi pasă de ce vorbeşti tu! i-am strigat.

— Ce te-a apucat, femeie?

— Ce ştii despre Marile Puncte Mistice? Ă?

Habar n-aveam ce sunt aceste Puncte Mistice, dar îmi erau tăinuite şi voiam acum să aflu despre ele.

— Şi... şi cum e cu Aro? De ce nu...

Eram atât de furioasă, încât m-am înecat vorbind. Stăteam în fața lui şi gâfâiam.

— Eşti... eşti un mincinos! am țipat. Cum aş putea să mai am încredere în tine?

La vorbele mele, Mwita a făcut un pas înapoi. Încălcasem o limită. Am continuat să țip la el.

— A trebuit să aud asta în treacăt de la doi băieți! Doi băieți obişnuiți, proşti şi nepricepuți! N-am cum să mai am încredere în tine vreodată!

— *N-o să vrea* să te învețe, a spus Mwita cu amărăciune, desfăcând larg brațele.

— Poftim? am spus cu voce spartă. De ce?

— Vrei să ştii? Bine, o să-ți spun. Sper c-o să te bucuri. N-o să vrea să te învețe fiindcă eşti fată, eşti *femeie!*

Răcnea la mine. Avea lacrimi de furie în ochi. A lovit cu palma peste burta mea.

— Din cauza a ceea ce porți aici! Poți să aduci viață pe lume, iar când o să-mbătrâneşti, puterea asta o să se

transforme în altceva, încă şi mai grozav, mai periculos şi mai nesigur!

— Poftim? am repetat.

A râs mânios şi a luat-o la picior.

— Insişti *prea* tare. Uf, nu-i sănătos să stau în preajma ta.

— Nu-mi întoarce spatele, i-am spus.

S-a oprit.

— Sau ce-o să faci?

S-a întors spre mine.

— Mă amenințI?

— Poate.

Am stat aşa amândoi o vreme. Nu-mi amintesc dacă era lume în jurul nostru. Trebuie să fi fost. Oamenilor le plac certurile zdravene. Iar o ceartă între doi adolescenți *ewu*, un băiat şi o fată, era ceva neprețuit.

— Onyesonwu, a spus el, n-o să vrea să te învețe. Te-ai născut în trupul nepotrivit.

— Mda, mă rog, asta pot s-o schimb, am spus.

— Nu, n-o să poți să schimbi *asta* niciodată.

Indiferent în ce m-aş fi preschimbat, nu puteam să devin decât varianta feminină a acelei creaturi. Era o regulă a aptitudinii mele care dintotdeauna mi se păruse complet neînsemnată.

— Pe tine te învață.

A dat din cap aprobator.

— Iar eu te învăț pe tine tot ce ştiu.

Mi-am aplecat capul într-o parte.

— Dar... nu te învață aceste... aceste Puncte, nu-i aşa?

Mwita n-a spus nimic.

— Pentru că eşti *ewu*, nu-i aşa?

Tăcea în continuare.

— Mwita...

— Va trebui să-ți ajungă ce te-nvăț eu, a spus el.

— Şi dacă nu-mi ajunge?

Mwita şi-a ferit privirea.

Am scuturat din cap.

— Să omiți informații înseamnă să minți.

— Dacă mint o fac doar ca să te protejez. Tu-mi eşti... eşti deosebită în ochii mei, Onyesonwu, a răbufnit el, ştergându-şi câteva dintre lacrimile de furie care îi curgeau pe obraji. Nimeni, *ni-meni* n-ar trebui să aibă voie să-ți facă rău.

— Dar ceva *încearcă* tocmai asta! am insistat. Aia... chestia aia oribilă ca un ochi roşu şi alb! E diabolică!... Cred că uneori mă urmăreşte când dorm...

— De fapt, l-am rugat. Da? L-am rugat. Mă uit la tine şi ştiu... *ştiu*. I-am povestit de tine. I-am spus atunci, după ce-ai ajuns în copac. L-am mai rugat o dată şi după ce ți-ai dat seama că eşti eshu. Nu vrea să te învețe.

— I-ai spus despre ochiul roşu?

— Da.

Tăcere.

— Atunci, o să-l rog chiar eu, am spus pe un ton categoric.

— Nu face asta.

— N-are decât să-mi spună *nu* în față.

Lui Mwita i-au fulgerat ochii de mânie şi a făcut un pas înapoi.

— N-ar trebui să iubesc o fată ca tine, a spus el încet, scrâşnind din dinți.

După care mi-a întors spatele şi a plecat.

Am aşteptat până s-a îndepărtat suficient. Apoi m-am dus la marginea străzii şi m-am concentrat. N-aveam pana la mine, aşa că a trebuit să mă calmez mai întâi. După cearta cu Mwita, tremuram toată, aşa că mi-a luat câteva minute să mă liniştesc. Până atunci, Mwita dispăruse din raza mea vizuală. Dar, cum spuneam, ca vultur, lumea întreagă se deschide în fața mea. Mi-a fost uşor să-l găsesc.

L-am urmat către sud față de casa mea, prin fermele de palmieri de la hotarul de miazăzi al Jwahirului. Căsuța la care s-a dus era solidă, dar simplă. Patru capre dădeau târcoale pe lângă ea. Mwita a intrat într-o colibă mai mică de lângă locuința principală. În spatele clădirilor se întindea deşertul.

A doua zi, m-am dus acolo pe propriile-mi picioare, lăsând deschisă fereastra de la camera mea, în caz că mă întorceam sub formă de vultur. O poartă de cactuşi creştea în fața colibei lui Aro. Am trecut cu îndrăzneală prin deschizătura flancată de doi cactuşi înalți. Am încercat să evit spinii, dar unul dintre ei mi-a agățat brațul în trecere. *Nu-i nimic*, mi-am spus.

Coliba principală era mare, clădită din cărămizi de nisip şi din argilă, cu acoperiş de paie. L-am văzut pe Mwita în apropiere, şezând sprijinit de unicul copac care cuteza să crească lângă colibă. Am zâmbit în sinea mea cu viclenie. Dacă aceea era căsuța lui Aro, puteam să mă strecor înăuntru înainte să mă vadă Mwita.

Un bărbat a ieşit din colibă înainte ca eu să fi parcurs jumătatea distanței până acolo. Primul lucru pe care l-am remarcat a fost ceața albastră care îl înconjura. S-a risipit pe măsură ce se apropia de mine. Era cu vreo douăzeci de ani mai vârstnic decât tata. Avea țeasta proaspăt rasă. Pielea oacheşă îi lucea în arşița uscată. Pe caftanul lui alb se odihneau câteva amulete din sticlă şi cuarț. Mergea încet, cercetându-mă din priviri. Nu-mi plăcea deloc de el.

— Ce-i? a întrebat.

— A, ăă... am bâiguit. Tu eşti Aro, vrăjitorul?

S-a uitat aspru la mine.

Am insistat.

— Mă numesc Onyesonwu Ubaid-Ogundimu, sunt fiica... nepoata lui Fadil Ogundimu, fiica Najeebei Ubaid-Ogundimu...

— Ştiu cine eşti, a spus el cu răceală.

A scos din buzunar un băţ de mestecat şi l-a băgat în gură.

— Eşti fata despre care zice ada că poate să devină translucidă şi Mwita zice că poate să se preschimbe în vrabie.

Am băgat de seamă că n-a pomenit despre transformarea în vultur.

— Da, mi se întâmplă anumite lucruri, am spus. Şi cred că sunt în pericol. Odată a încercat ceva să mă omoare, acum vreun an. Un ochi oval roşu, mare. Cred că mă supraveghează în continuare. Trebuie să mă apăr. *Oga* Aro, am să devin cel mai bun şi mai grozav ucenic pe care o să-l ai vreodată! Sunt convinsă. O simt. Aproape că... pot s-o ating.

M-am oprit din vorbit, cu lacrimi în ochi. Până atunci nu-mi dădusem seama cât eram de hotărâtă. El mă privea atât de surprins, încât m-am întrebat dacă nu spusesem ceva greşit. Nu părea genul lesne de impresionat. Pe chip i-a revenit ceea ce presupuneam că e expresia lui obişnuită. În spatele său l-am văzut pe Mwita apropiindu-se cu pas iute.

— Eşti foarte înflăcărată, a spus el. Dar n-am să te învăţ.

A făcut un gest cu mâna în sus şi-n jos, cu referire la trupul meu.

— Tatăl tău era nuru, neam murdar şi mârşav. Marile Puncte Mistice sunt o artă okeke destinată numai celor cu spiritul pur.

— Dar... dar pe Mwita îl înveţi, am spus, străduindu-mă din greu să-mi ţin în frâu disperarea.

— Nu şi Punctele Mistice. Ce-l învăţ eu are o limită. El e bărbat. Tu eşti femeie. Nu te compari cu el. Nici măcar la... aptitudinile mai simple.

— Cum poţi să spui aşa ceva? am ţipat la el de era să-mi sară diamantul din gură.

— Şi-apoi, eşti murdară de sânge omenesc chiar şi-acum, când stăm de vorbă, a spus el. Cum îndrăzneşti să vii aici în halul ăsta?

Am rămas holbându-mă la el, neştiind despre ce vorbea. Mai târziu aveam să-mi dau seama că se referă la faptul că îmi venise ciclul. Mai aveam cam o zi şi sângeram doar câteva picături. Vorbise de parcă mă scăldam în sânge.

A arătat cu degetul spre talia mea, dezgustat.

— Iar *ăsta* n-ar trebui să-l vadă decât soţul tău.

Din nou eram nelămurită. Apoi m-am uitat în jos şi am văzut o sclipire a lanţului care atârna peste rapa. L-am dosit repede.

— Nu ştiu ce te bântuie, dar n-are decât să te nimicească. E mai bine aşa, a spus el.

— Te rog, a intervenit Mwita când a ajuns în dreptul nostru. N-o ocărî, *oga*. Îmi e dragă.

— Da, voi toţi vă ţineţi partea, ştiu, a spus Aro.

— Nu i-am zis eu să vină! i-a declarat hotărât Mwita. Nu ascultă de nimeni.

M-am uitat lung la el, uluită şi jignită.

— Nu-mi pasă cine-a trimis-o, a spus Aro, fluturând din mâna lui mare.

Mwita a lăsat ochii în jos, iar mie mi-a venit să urlu. *Parc-ar fi sclavul lui Aro*, mi-am spus. *Ca un okeke pentru un nuru. Dar a fost crescut ca nuru. Ce înapoiat!*

Aro ne-a lăsat şi a plecat. M-am răsucit pe călcâie şi am pornit cu paşi iuţi către poarta de cactuşi.

— Ţi-ai căutat-o cu lumânarea, a mârâit Mwita, venind în urma mea. Ţi-am zis să nu...

— Nu mi-ai zis *nimic*, i-am tăiat-o, grăbind pasul. *Locuieşti* cu el! Uite ce părere are despre oamenii ca noi, şi tu LOCUIEŞTI ÎN CASA LUI! Pun pariu că-i găteşti şi-i faci curat! Mă şi mir că mănâncă ce-i pregăteşti tu!

— *Nu*-i aşa, a spus Mwita.

— Ba da! am țipat.

Treceam amândoi prin poarta de cactuşi.

— N-ajunge că sunt *ewu* şi că ochiul ăla vrea să mă prindă! Mai trebuia să fiu şi femeie. Pe tine nebunul ăla cu care locuieşti te iubeşte şi te urăşte, dar pe mine doar mă urăşte! Toată lumea mă urăşte!

— Eu şi părinții tăi nu te urâm, a spus el. Prietenii tăi nu te urăsc.

Nu-l mai ascultam. O rupsesem la fugă. Am fugit până m-am convins că nu vine după mine. Mi-am scos la lumină amintirea cu pene negre şi lucioase acoperind aripi viguroase, un cioc puternic, un cap purtând un creier inteligent în feluri pe care le înțelegeam numai eu şi probabil sulă de țap ăla de Aro. Am zburat sus şi departe, gândindu-mă şi iar gândindu-mă. Iar când am ajuns în sfârşit acasă, am sărit în camera mea pe fereastră şi m-am transformat la loc în fata de treisprezece spre paisprezece ani. M-am băgat în pat aşa goală cum eram, cu tot cu picăturile de sânge, şi m-am învelit.

Capitolul 9
— Coşmar —

N-am mai vorbit cu Mwita şi nici el n-a mai venit să mă vadă. Au trecut trei săptămâni. Îmi era dor, dar furia pe care o nutream față de el era mai puternică. Binta, Luyu şi Diti îmi umpleau timpul liber. Într-o dimineață, pe când stăteam bosumflată în curtea şcolii aşteptându-le, Luyu a trecut de-a dreptul pe lângă mine. La început am crezut că nu mă văzuse. Apoi am observat că părea tulburată. Avea ochii roşii şi umflați, de parcă ar fi plâns sau n-ar fi dormit în noaptea aceea. Am fugit după ea.

— Luyu? Ai pățit ceva?

S-a întors spre mine cu o față inexpresivă. Apoi a zâmbit, părând că-şi mai revine.

— Arăți... obosită, i-am spus.

A râs.

— Ai dreptate. Am dormit îngrozitor de prost.

Luyu şi exprimările ei pline de sensuri ascunse. Şi replica asta era clar din aceeaşi categorie. Dar o ştiam eu pe Luyu. Când voia să-ți spună ceva, îți spunea când îi venea ei bine. Au apărut şi Binta şi Diti, iar Luyu s-a tras mai departe de mine când ne-am aşezat toate.

— Frumoasă zi, a spus Diti.

— Dacă zici tu, a bombănit Luyu.

— Diti, i-am zis, aş vrea să fiu şi eu aşa voioasă cum eşti tu mereu.

— Tu eşti îmbufnată că te-ai certat cu Mwita, de-aia, a răspuns Diti.

— Poftim? Ăă... de unde ştii?

Şi mi-am îndreptat imediat spinarea, cuprinsă de agitație. Dacă aflaseră de ceartă, atunci auziseră şi din ce cauză ne-am certat.

— Te ştim noi *pe tine*, a spus Diti.

Luyu şi Binta au mormăit amândouă în semn de aprobare.

— În ultimele două săptămâni ne-am văzut cu tine de două ori mai des.

— Nu suntem proaste, a spus şi Binta, muşcând dintr-un sandviş cu ou pe care îl scosese din ghiozdan; fusese turtit între cărți şi arăta foarte subțirel.

— Deci ce s-a-ntâmplat? a întrebat Luyu, frecându-şi fruntea.

Am dat din umeri.

— Părinții tăi nu-s de-acord? a întrebat Binta.

S-au strâns toate trei mai aproape.

— Lăsați-o moartă, m-am răstit la ele.

— I-ai dăruit virginitatea ta?

— Luyu! am exclamat.

— Întrebam şi eu.

— Lanțul tău de talie s-a făcut verde? a întrebat Binta pe un ton care părea aproape disperat. Am auzit că aşa se-ntâmplă dacă ai relații sexuale după Ritualul de Unsprezece Ani.

— Tare mă-ndoiesc c-a avut relații sexuale cu el, a spus Diti cu un aer imperturbabil.

—oOo—

Înainte să mă duc la culcare, m-am aşezat pe podea să meditez. Am făcut eforturi uriaşe să mă liniştesc. Când am terminat, aveam fața udă de sudoare şi de lacrimi. De fiecare dată când meditam, nu doar că asudam abundent (ceea ce era ciudat, fiindcă în mod normal transpir foarte puțin), dar şi plângeam. Mwita spunea că e din cauză că m-am obişnuit să fiu mereu stresată, încât atunci când alung totul din minte plâng de-adevăratelea, de uşurare. Am făcut un duş şi le-am spus noapte bună alor mei.

După ce m-am întins în pat, am adormit şi am visat nisip mângâietor. Uscat, moale, neatins şi cald. Eram vântul ce se rostogolea peste dune. Apoi traversam întinderi de pământ tare şi crăpat. Frunzele care se încăpățânau să nu cadă din copaci şi din tufărişul uscat cântau la trecerea mea. A urmat un drum bătătorit şi apoi alte drumuri, pavate şi presărate cu nisip, pline de oameni care călătoreau cu bagaje grele, pe scutere, cămile şi cai. Drumurile erau negre şi netede şi luceau de parcă ar fi asudat. Cei care umblau pe jos nu cărau poveri. Ei nu erau călători. Locuiau prin preajmă. De-a lungul drumului se înşirau prăvălii şi clădiri mari.

În Jwahir, lumea nu Conversa cu Zeița la marginea drumurilor sau în piețe. Şi nu existau decât câțiva oameni

cu pielea deschisă la culoare – niciunul dintre ei nefiind nuru. Vântul mă purtase departe.

Majoritatea celor de aici erau nuru. Am încercat să arunc o privire mai de-aproape. Cu cât mă străduiam mai tare, cu atât mai neclari erau. Toți în afară de unul. Îl vedeam din spate. Îi auzeam râsetul de la kilometri distanță. Era foarte înalt şi stătea în mijlocul unui grup de bărbați nuru. Rostea cuvinte pătimaşe pe care nu reuşeam să le disting. Hohotele lui de râs îmi vibrau în cap. Purta un caftan albastru. S-a întors spre mine... nu mai vedeam altceva decât ochii lui. Erau roşii, cu miezul unduios de un alb dogoritor. S-au contopit într-un unic ochi gigantic. Groaza mi-a săgetat creierul ca o otravă. Am înțeles perfect cuvintele pe care le-am auzit după aceea.

Nu mai respira, a mârâit el. *NU MAI RESPIRA!*

Am tresărit din somn, nu mai aveam aer. Am aruncat aşternutul într-o parte, gâfâind. M-am ridicat în capul oaselor şi mi-am cuprins cu palma gâtul dureros. De fiecare dată când clipeam, în spatele pleoapelor vedeam ochiul roşu. Gâfâitul mi s-a întețit şi m-am aplecat în față. Pete negre mi-au încețoşat vederea. Recunosc, o parte din mine se simțea uşurată. Moartea era mai bună decât traiul cu veşnica spaimă de lucrul acela. Secundele treceau şi am simțit că mi se uşurează pieptul. Gâtlejul lăsa să treacă mici pufăituri de aer. Am tuşit. Am aşteptat, frecându-mi beregata dureroasă. Era dimineață. În bucătărie prăjea cineva micul dejun.

Atunci mi-a revenit în amintire tot visul, până la ultimele detalii. Am sărit din pat, cu genunchii tremurători. Eram la jumătatea holului când m-am oprit. M-am întors în camera mea şi m-am dus la oglindă, unde m-am uitat lung la vânătăile furioase de pe gâtul meu. M-am aşezat pe podea şi mi-am sprijinit capul în palme. Ochiul oval şi roşu era al

unui violator, tatăl meu biologic. Şi tocmai încercase să mă sugrume în somn.

Capitolul 10
— Ndiichie —

Dacă n-ar fi sosit fotograful nebun, aş fi rămas în pat toată ziua, prea speriată ca să mai ies. În după-amiaza aceea, mama a venit acasă vorbind de el. Parcă n-avea stare să se aşeze într-un loc.

— Era murdar din cap până-n picioare şi răvăşit de vânt, a spus ea. A venit la piaţă direct din deşert. Nici măcar nu s-a străduit să se cureţe mai întâi!

A spus că părea să aibă douăzeci şi ceva de ani, dar că era greu de spus, cu tot părul acela încâlcit care-i acoperea faţa. Îi căzuseră mai toţi dinţii, avea ochii îngălbeniţi, iar pielea înnegrită de soare avea o tentă cenuşie de la malnutriţie şi mizerie. Cine ştie cum reuşea să supravieţuiască unor călătorii atât de lungi, în starea lui emoţională.

Dar ceea ce ducea cu el era suficient ca să răspândească panica în tot Jwahirul. Albumul lui foto digital. Îşi pierduse aparatul foto cu mult timp în urmă, dar fotografiile şi le ţinea într-un gadget cât palma. Imagini din vest cu okeke morţi, carbonizaţi, mutilaţi. Femei okeke violate. Copii okeke cu membre lipsă şi cu burţi umflate. Bărbaţi okeke spânzuraţi de clădiri sau putreziţi sau aproape contopiţi cu pulberea deşertului. Capete de prunci zdrobite. Pântece spintecate. Bărbaţi castraţi. Femei cărora li se tăiaseră sânii.

— Vine, îşi începuse fotograful peroraţia, cu saliva zburându-i de pe buzele crăpate, dându-le oamenilor să se uite la albumul său. Aduce cu el zece mii de oameni.

Niciunul dintre voi nu-i în siguranță. Faceți-vă bagajele, fugiți, zburați, zburați, proştilor!

Unul câte unul, grup după grup, oamenii fuseseră lăsați să-i răsfoiască albumul digital. Mama luase la rând fotografiile de două ori. Plânsese în tot acest timp. Oamenii vomitau, plângeau, țipau; nimeni nu contesta ce vedeau cu toții. Până la urmă fusese arestat. Din ce-am auzit eu, după ce i s-a oferit o masă consistentă, după ce a fost îmbăiat, tuns şi încărcat cu provizii, l-au rugat politicos să plece din Jwahir. În orice caz, lumea vorbea, ştirea se răspândea. Omul acela provocase atâta tulburare, încât s-a convocat pentru seara aceea o ndiichie, adunarea publică jwahiriană care avea caracterul cel mai urgent.

De cum a ajuns papa acasă, am plecat toți trei împreună.

— Eşti bine? a întrebat el, sărutând-o pe mama şi luând-o de mână.

— N-o să mor, a răspuns ea.

— Bine. Hai să mergem. Repejor, a spus el, grăbind pasul. Rareori se-ntâmplă să dureze o ndiichie mai mult de cinci minute.

Piața centrală era deja plină. Se amenajase o scenă pe care erau patru scaune. Câteva minute mai târziu, patru oameni au urcat treptele. Mulțimea s-a potolit. Doar copiii continuau să sporovăiască. M-am ridicat pe vârfuri, emoționată că în sfârşit reuşeam să-i zăresc pe bătrânii din Osugbo, despre care auzisem atâtea. Când i-am văzut, mi-am dat seama că pe doi dintre ei îi întâlnisem deja. Una purta o rapa albastră cu cămaşă asortată.

— Asta-i Nana Înțeleapta, mi-a spus papa la ureche.

M-am mulțumit să dau din cap. Nu voiam să mai pomenesc Ritualul meu de Unsprezece Ani.

Nana Înțeleapta a traversat încet scena şi s-a aşezat. După ea a venit un bătrân orb, care se sprijinea într-un baston de lemn. A trebuit să fie ajutat la urcarea treptelor.

Odată aşezat, a cuprins mulțimea dintr-o privire de parcă ar fi putut să ne vadă pe toți cum eram cu adevărat. Papa mi-a spus că e Dika Clarvăzătorul. După aceea a urcat Aro Lucrătorul. M-am încruntat amarnic. Tare îl mai detestam pe omul acesta care îmi refuzase atâtea, care mă refuzase pe mine. După toate aparențele, nu mulți ştiau că e vrăjitor, fiindcă papa mi l-a descris ca fiind cel care se ocupa de organizarea guvernării.

— Omul ăsta a creat cel mai corect sistem pe care l-a avut vreodată Jwahirul, a şoptit el.

Al patrulea era Oyo Cugetătorul. Era scund şi slab, cu câte un ciuf de păr alb de fiecare parte a capului. Avea o mustață stufoasă şi o barbă lungă, căruntă. Papa mi-a spus că era cunoscut pentru scepticismul său. Dacă trecea vreo idee de Oyo, era clar că avea să funcționeze.

— Jwahir, kwenu[10]! au spus toți bătrânii, lovind cu pumnii în aer.

— Yah[11]! a răspuns mulțimea.

Papa ne-a înghiontit pe mine şi pe mama să facem la fel.

— Jwahir, kwenu!

— Yah!

— Jwahir, kwenu!

— Yah!

— Bună seara, Jwahir, a spus Nana Înțeleapta, ridicându-se în picioare. Numele fotografului este Ababuo. A venit din Gadi, unul dintre oraşele celor Şapte Râuri. A muncit şi-a călătorit de departe ca să ne aducă vestea. Îi urăm bun-venit şi îl binecuvântăm.

S-a aşezat la loc. Oyo Cugetătorul s-a ridicat şi a spus:

---

[10] Chemare către toată lumea, să se strângă şi să ia aminte (igbo).

[11] Răspuns afirmativ (igbo).

— Am judecat probabilitatea, marja de eroare, improbabilitatea. Deşi necazurile poporului nostru trăitor în vest sunt tragice, e puțin probabil ca aceste lovituri ale sorții să ne afecteze şi pe noi. Rugați-vă la Ani să aveți parte de lucruri mai bune. Dar nu-i nevoie să vă faceți bagajele.

S-a aşezat şi el. Am privit mulțimea. Oamenii păreau convinşi de vorbele lui. Eu nu prea ştiam ce să cred. *Chiar se pune problema siguranței noastre?* m-am întrebat. S-a ridicat şi Aro să vorbească. Era singurul dintre vârstnicii Osugbo care nu era cu adevărat bătrân. Îmi puneam totuşi întrebări despre vârsta şi despre înfățişarea lui. Poate avea mai mulți ani decât părea să aibă.

— Abadou ne-a adus realitatea. Luați aminte la ea, dar nu vă panicați. Doar nu suntem toți numai femei aici! a spus el.

Am pufnit şi am dat ochii peste cap.

— Panica n-o să vă aducă nimic bun, a continuat el. Dacă vreți să învățați să mânuiți un cuțit, iată-l pe Obi, el are să vă învețe.

A făcut semn către un bărbat vânjos care stătea lângă scenă.

— Tot el poate să vă antreneze să alergați pe distanțe lungi fără să obosiți. Dar noi suntem oameni puternici. Spaima e pentru cei slabi. Fruntea sus. Trăiți-vă viața.

S-a aşezat. Dika Clarvăzătorul s-a ridicat încet, ajutându-se de baston. A trebuit să mă încordez ca să aud ce spune.

— Ce văd eu... da, jurnalistul arată adevărul, deşi mintea lui e dezechilibrată de acest adevăr, a spus clarvăzătorul. Dar, credință! Toți trebuie să avem credință!

S-a aşezat. Timp de câteva clipe, a domnit liniştea.

— Asta e tot, a spus Nana Înțeleapta.

După ce bătrânii au părăsit scena şi piața, toată lumea a început să vorbească în acelaşi timp. S-au pornit discuții şi s-a căzut de acord în legătură cu fotograful şi cu starea lui mintală, cu pozele şi călătoria lui. Totuşi, ndiichie avusese

efect – oamenilor le trecea panica. Acum erau într-o stare meditativă plină de energie. Tata s-a amestecat şi el în conversaţii, în timp ce mama asculta în tăcere.

— Ne vedem acasă, le-am spus.

— Ia-o înainte, m-a îndemnat mama, bătându-mă uşor pe obraz.

A trebuit să mă zbat din greu ca să ies din piaţă. Uram locurile aglomerate. Tocmai răzbisem prin mulţime când l-am depistat pe Mwita. El mă văzuse primul.

— Salut, i-am spus.

— Bună seara, Onyesonwu.

Şi uite-aşa, pur şi simplu, s-a înfiripat legătura noastră. Fuseserăm prieteni, ne certaserăm, învăţaserăm şi râseserăm împreună, dar în momentul acela ne-am dat seama că suntem îndrăgostiţi. Revelaţia a fost ca atunci când apeşi pe comutator şi porneşti curentul. Dar supărarea pe el nu-mi trecuse. Îmi schimbam greutatea de pe un picior pe celălalt, vag preocupată de faptul că se uitau la noi câţiva oameni. Am pornit spre casă şi m-am simţit uşurată văzând că mergea şi el cu mine.

— Ce-ai mai făcut? a întrebat el prudent.

— Cum ai putut să faci aşa ceva?

— Ţi-am spus să nu te duci.

— Doar pentru că-mi spui tu să fac ceva nu înseamnă c-o să te şi ascult!

— Ar fi trebuit să fac cumva să nu poţi să treci de cactuşii lui, a mormăit el.

— Aş fi găsit eu o cale să trec. Era alegerea mea şi-ar fi trebuit s-o respecţi. Când colo, tu stăteai şi-i spuneai lui Aro că n-a fost vina ta că venisem, încercând să-ţi aperi pielea. Îmi venea să te omor.

— Tocmai de-asta nu vrea să te înveţe! Te porţi ca o femeie. Emoţiile sunt combustibilul tău. Eşti periculoasă.

M-am abținut din greu să-i demonstrez lui Mwita că are dreptate.

— Aşa crezi tu? l-am întrebat.

Şi-a ferit privirea.

Mi-am şters o lacrimă de la ochi.

— Atunci, noi doi nu putem să fim...

— Nu, nu cred asta, a spus Mwita. Uneori eşti irațională, mai irațională decât orice femeie sau bărbat. Dar nu din cauza a ce ai între picioare.

A zâmbit şi a continuat sarcastic:

— Şi-apoi, n-ai trecut prin Ritualul de Unsprezece Ani? Până şi-alde nuru ştiu că ritualul ăsta îi pune femeii inteligența în acord cu emoțiile.

— Nu glumeam.

— Tu eşti altfel. Eşti mai pătimaşă decât majoritatea oamenilor, a spus el după o scurtă pauză.

— Atunci de ce...

— Aro *trebuia* să fie sigur că ai venit din propria ta voință. Cei care sunt îmboldiți de alții... crede-mă, pe ăştia n-o să-i accepte niciodată. Haide, avem de vorbit.

Ajunşi la mine acasă, ne-am aşezat pe treptele din spate, care dădeau spre grădina mamei.

— Papa ştie cine e Aro în realitate?

— Într-o anume măsură, a spus el. Ştiu de el destui oameni, cei care vor să ştie.

— Dar nu majoritatea.

— Aşa-i.

— Majoritatea bărbați, presupun.

— Şi câțiva băieți mai mari.

— Pe alții îi învață, nu-i aşa? am spus pe un ton enervat. Alții în afară de tine.

— Încearcă să-i învețe. Trebuie să treci un test ca să înveți Punctele Mistice. Poți să-ncerci o singură dată. E groaznic să dai greş. Cu cât ai fost mai aproape de a-l lua,

cu atât e mai dureros eşecul. Băieţii pe care i-ai auzit vorbind fuseseră testaţi. Se-ntorceau acasă bătuţi şi învineţiţi. Părinţii lor îşi închipuie că au trecut cu bine iniţierea ca ucenici ai lui Aro. În realitate, au dat greş. Aro îi învaţă pe băieţi nişte mărunţişuri, ca să se priceapă şi ei la ceva.

— Până la urmă, ce sunt Punctele Mistice?

S-a tras mai aproape de mine, suficient de aproape ca să-i aud şoapta slabă.

— Nu ştiu.

A zâmbit.

— Ştiu că trebuie să-ţi fie scris să le înveţi. Trebuie să ceară cineva ca lucrurile să fie aşa, ca TU să fii aşa..

— Mwita, *trebuie* să le învăţ. E tata! Nu ştiu cum să...

Şi acesta a fost momentul în care s-a aplecat şi m-a sărutat. Am uitat de tatăl meu biologic. Am uitat de deşert. Am uitat de toate întrebările pe care le aveam. Nu era un sărut inocent. Era profund şi umed. Aveam aproape paisprezece ani, el avea vreo şaptesprezece. Amândoi ne pierduserăm inocenţa cu ani în urmă. Nu m-am gândit la mama şi la omul care o violase, cum îmi închipuisem mereu că se va întâmpla dacă voi ajunge vreodată în intimitate cu un băiat.

Nu era nicio ezitare în mâinile lui care îşi croiau drum pe dedesubtul cămăşii mele. Nu l-am oprit când mi-a frământat sânii. Nici el nu m-a oprit când l-am sărutat pe gât şi i-am desfăcut nasturii cămăşii. Mă durea între picioare, o durere ascuţită şi disperată. Atât de ascuţită, încât am tresărit din tot corpul. Mwita s-a îndepărtat. S-a ridicat imediat.

— Eu plec.

— Nu! am spus, ridicându-mă şi eu.

Durerea mi se răspândea acum în tot trupul şi nu prea reuşeam să stau dreaptă.

— Dacă nu plec...

S-a aplecat şi mi-a atins lanţul din talie, care ieşise la lumină cât bâjbâise el cu cămaşa mea. Mi-au trecut iute prin minte vorbele lui Aro. „Ăsta n-ar trebui să-l vadă decât soţul tău”, aşa spusese. M-a trecut un fior. Mwita şi-a băgat mâna în gură şi mi-a dat diamantul înapoi. Am zâmbit stins în timp ce îl luam şi mi-l puneam înapoi sub limbă.

— M-am promis ţie fără să ştiu, am spus.

— Cine crede în mitul ăsta? Prea simplu. Vin să te văd peste două zile.

— Mwita, am şoptit.

— E mai bine să rămâi neatinsă... deocamdată.

Am oftat.

— Curând vin ai tăi acasă, a spus el.

Mi-a ridicat cămaşa şi m-a sărutat tandru pe sfârc. M-am înfiorat, iar durerea dintre picioare mi s-a intensificat. Le-am strâns laolaltă. El s-a uitat trist la mine, încă ţinându-mi sânul în palmă.

— Doare, a spus parcă cerându-şi iertare.

Am dat din cap că da, cu buzele strânse. Durea atât de tare, încât începeau să-mi apară pete negre în faţa ochilor. Îmi curgeau lacrimi pe faţă.

— O să-ţi revii în câteva minute. Aş fi vrut să te cunosc înainte să fi făcut asta, a spus el. Bisturiul pe care îl folosesc e tratat de Aro. E pus pe el un juju care face femeia să simtă durere de câte ori se excită prea tare... asta până se mărită.

Capitolul 11
— Fermitatea lui Luyu —

După plecarea lui, m-am dus în camera mea şi am plâns. Era tot ce puteam face ca să-mi înec furia. Acum înţelegeam de ce fusese folosit bisturiul în loc de lama laser. Bisturiul,

obiect cu o construcție mai simplă, era mult mai uşor de vrăjit. Aro. Mereu Aro. Mi-am petrecut cea mai mare parte a nopții gândindu-mă la multele căi prin care puteam să-i fac rău acestui om.

M-am gândit să-mi rup lanțul de aur din talie şi să scuip piatra în gunoi, dar nu m-am îndurat. Cândva, pe parcurs, aceste două obiecte deveniseră parte din identitatea mea. M-aş fi simțit foarte ruşinată fără ele. N-am pus geană pe geană în noaptea aceea. Eram prea furioasă pe Aro şi prea speriată să nu primesc cumva în somn încă o vizită de la tatăl meu biologic.

În noaptea următoare am dormit doar pentru că eram epuizată. Din fericire, n-a apărut niciun ochi roşu. A doua zi, la vremea când mă întâlneam cu Binta şi cu Diti după ore, mă simțeam deja puțin mai bine.

— Îl ştii pe fotograful ăla? Am auzit că i-au căzut toate unghiile, a spus Diti, jucându-se cu diamantul în gură în timp ce vorbea.

— Şi ce? am întrebat, sprijinindu-mă de zidul şcolii.

— Şi e scârbos! s-a rățoit Binta. Ce fel de om e ăsta?

— Unde-i Luyu? am schimbat eu subiectul.

Diti a chicotit.

— Probabil e cu Kasie. Sau cu Gwan.

— Jur, Luyu o să obțină cea mai mare dotă când o să se mărite, a spus Binta.

Încercase vreunul dintre aceşti băieți să se atingă de Luyu?

— Dar Calculus? am întrebat.

Calculus era preferatul lui Luyu. El era băiatul care lua cele mai bune note la matematică. Fiecare dintre cele trei prietene ale mele avea câțiva pretendenți, Luyu atrăgându-i pe cei mai mulți, urmată de Diti. Binta refuza să stea de vorbă cu vreunul dintre ai ei. Încă mai sporovăiam între noi

când a apărut Luyu de după colț. Avea cearcăne întunecate şi umbla încovoiată.

— Luyu! a țipat Diti. Ce s-a-ntâmplat?!

Binta s-a pus pe plâns şi a apucat-o pe Luyu de mână.

— Pune-o să stea jos! am strigat.

Mâinile lui Luyu tremurau, tot strângându-se în pumn şi desfăcându-se. Apoi fața i s-a contorsionat şi a scos un țipăt de durere.

— Mă duc să chem pe cineva, a spus Binta, sărind în picioare.

— Nu! a reuşit Luyu să spună. Nu te duce!

— Ce s-a-ntâmplat? am întrebat-o.

Ne-am ghemuit toate trei în jurul ei. Luyu s-a holbat la mine cu ochi goi.

— Tu... tu s-ar putea să ştii, mi-a spus. E ceva-n neregulă cu mine. Cred că-s blestemată.

— Ce zici...?

— Eram cu Calculus.

A făcut o pauză.

— ...la copacul cu tufişuri în jur.

Am dat din cap toate. Acolo se duceau elevii când căutau intimitate.

Luyu a zâmbit fără să vrea.

— Eu nu-s ca voi trei. Mă rog, poate Diti o să mă-nțeleagă.

Binta a băgat mâna în ghiozdan şi i-a dat lui Luyu o sticlă de apă. Luyu s-a îndreptat de spate. Apoi a vorbit cu o furie de care n-o ştiam capabilă.

— M-am străduit, dar îmi plăcea, a spus ea. Mereu mi-a plăcut! De ce să nu-mi placă?

— Luyu, ce... a început Diti.

— Sărutat, atingere, penetrare, a spus Luyu, uitându-se la Diti. Tu ştii. E bine. Noi am învățat asta de timpuriu.

Şi-a întors privirea spre Binta.

— E frumos când e *bine!*

Am apucat-o de mână. Şi-a tras-o la loc.

— Trei ani am tot încercat. Pe urmă a venit Gwan într-o zi şi l-am lăsat să mă sărute. Era bine, dar pe urmă a fost rău. Mă... durea! Cine mi-a făcut aşa ceva? Nimeni n-are voie să...

Respira din greu.

— În curând o s-avem optsprezece ani, o să fim femei în toată puterea cuvântului! De ce s-aştept până la măritiş ca să mă bucur de ce mi-a dăruit Ani?! Nu ştiu ce blestem o fi, dar vreau să se rupă. Am tot încercat... Azi m-am simţit de parcă muream. Calculus a refuzat să continue...

A privit dincolo de mine şi a ţipat:

— Uitaţi-vă la el!

Ne-am întors toate şi l-am văzut pe Calculus stând dincolo de gardul şcolii. A şters-o imediat de acolo.

— N-am de gând să fiu eu ăla care te omoară! a răcnit el.

— Ani o să-ţi facă penisul covrig! i-a strigat Luyu.

— Luyu! a ţipat ascuţit Diti.

— Nu-mi pasă, a spus Luyu, ferindu-şi privirea.

— O să treacă, am încercat s-o liniştesc. O să te simţi mai bine în câteva minute.

Nu era prima dată când o vedeam aşa. *Ziua aia când a trecut drept pe lângă mine şi părea bolnavă*, mi-am amintit.

— N-o să mă simt mai bine niciodată, a spus ea.

— E un blestem? m-a întrebat Binta.

— Nu cred, am răspuns, enervată de ideea lor că m-aş pricepe la blesteme.

— Este, a spus Diti. Acum doi ani, l-am lăsat pe Fanasi... să mă atingă. Ne sărutam şi... m-a durut aşa de tare, c-am început să plâng. El s-a simţit jignit şi de-atunci *tot* nu vorbeşte cu mine.

— Nu-i un blestem, a spus deodată Binta. E Ani care ne protejează.

— De ce anume? s-a burzuluit Luyu. De plăcerea pe care ne-o aduc băieții? Nu vreau aşa protecție!

— Eu *vreau!* a ripostat Binta. Tu nu ştii ce-i bine pentru tine. Ai noroc că nu eşti gravidă! Te-a protejat Ani. Şi pe mine mă protejează. Tata...

S-a lovit cu palmele peste gură.

— Taică-tău, ce? a întrebat Luyu, încruntându-se.

Am scos un mârâit din fundul gâtului.

— Binta, vorbeşte, i-am cerut. Of, of, Binta, ce mai e?

— A-ncercat iar? a întrebat Diti, văzând că Binta refuză să vorbească. A-ncercat, nu-i aşa?

— N-a putut s-o facă fiindcă te chirceai de durere? am întrebat-o.

— Ani mă protejează, a insistat Binta, cu lacrimile curgându-i pe obraji.

Am tăcut toate.

— El... înțelege acum, a spus Binta. N-o să se mai atingă de mine.

— Nu-mi pasă, a spus Luyu. Ar trebui castrat şi el, ca toți ceilalți violatori.

— Şşş, nu spune asta, a şoptit Binta.

— O să spun şi-o să fac ce vreau! a răcnit Luyu.

— Ba nu, i-am tăiat-o, strângând-o cu brațul pe Binta.

Apoi mi-am ales cuvintele cu luare-aminte.

— Cred că ni s-a făcut un juju la Ritualul de Unsprezece Ani. Probabil... o să se rupă odată cu măritişul.

M-am uitat cu asprime la Luyu.

— Cred că dacă te forțezi să faci sex, o să mori.

— Se rupe la măritiş, a spus şi Dita, dând din cap a încuviințare. Vară-mea zice mereu că doar o femeie pură atrage un bărbat destul de pur ca să aducă plăcere în patul nupțial. Zice că soțul ei e cel mai pur bărbat de prin preajma locului... probabil pentru că el a fost primul care nu i-a produs durere.

— Îh! a făcut Luyu, mânioasă. Ne păcălesc să credem că soții noştri sunt zeități.

—oOo—

Pe drumul spre casă, am dat de Mwita. Citea la copacul iroko. M-am aşezat lângă el şi am oftat cu zgomot. El a închis cartea.

— Ştiai că ada şi Aro s-au iubit cândva? m-a întrebat.

Am înălțat din sprâncene.

— Şi ce s-a-ntâmplat?

Mwita s-a sprijinit de copac.

— Când a venit el aici prima dată, cu ani în urmă, Societatea Osugbo l-a chemat imediat la o întrunire. Probabil Clarvăzătorul văzuse că Aro era vrăjitor. Nu mult după aceea, a fost invitat să lucreze cu Bătrânii Osugbo. După ce a rezolvat în mod paşnic o neînțelegere iscată între doi dintre cei mai mari comercianți din Jwahir, a fost poftit să devină membru plin. Aro e primul bătrân nu foarte bătrân din Jwahir. După cum arăta, nu părea să aibă nicio zi peste patruzeci de ani. Nimănui nu-i păsa, fiindcă Jwahir avea de câştigat de pe urma lui. Ştii care-i Casa lui Osugbo?

Am dat din cap că da.

— A fost construită cu juju, a spus Mwita. Există de dinaintea Jwahirului. În orice caz, are ea un fel de-a face... să se întâmple lucruri. Într-o zi, Nana Înțeleapta i-a cerut lui Yere – aşa o chema pe ada când era tânără – să se-ntâlnească cu ea acolo. Întâmplarea face că era şi Aro acolo în ziua aia. Amândoi au greşit drumul şi s-au trezit față în față. Din clipa când s-au întâlnit, s-au antipatizat reciproc. Iubirea e confundată deseori cu ura. Dar câteodată oamenii mai şi învață din greşelile lor, cum au învățat repede şi ei doi. Nana Înțeleapta pusese ochii pe Yere ca s-o facă următoarea ada. Aşa că lui Yere i se cerea deseori să vină la casa aia din diverse motive. Aro îşi petrecea acolo aproape tot timpul. Casa lui Osugbo îi tot aducea împreună, vezi

bine. Aro cerea, iar Yere accepta. El vorbea, ea asculta. Ea aştepta, iar el venea la ea. Simțeau că înțeleg cum ar trebui să fie lucrurile mereu. În cele din urmă, Yere a fost numită ada, după moartea celei care fusese ada până atunci. Aro se remarcase ca fiind Lucrătorul. Se completau perfect unul pe celălalt.

Mwita a făcut o pauză.

— Aro a fost cel care a venit cu ideea să pună juju pe bisturiu, dar ada a fost cea care a acceptat. Simțeau că fac ceva bun pentru fete.

Am râs cu amărăciune şi am clătinat din cap.

— Nana Înțeleapta ştie?

— Ştie. Şi pentru ea are logică. E bătrână.

— De ce nu s-au căsătorit Aro şi ada?

Mwita a zâmbit.

— Am spus eu că nu s-au căsătorit?

Capitolul 12
— Aroganța vulturului —

Abia răsărise soarele. Eram cocoțată în copac, ghemuită, cu umerii aduşi în față.

Mă trezisem cu cincisprezece minute în urmă şi îl văzusem în fața patului. Se holba la mine. O foaie roşie lipsită de substanță, cu un oval de abur alb în centru. Ochiul a şuierat furios şi a dispărut.

Iar acela a fost momentul în care am depistat scorpionul lucios, maro cu negru, care se cățăra pe aşternuturile mele. Genul care te poate ucide cu o înțepătură. Ar fi ajuns la fața mea în câteva secunde dacă nu mă trezeam. Am scuturat învelitoarea, făcându-l să zboare de acolo. A aterizat cu un zgomot aproape metalic. Am apucat cea mai apropiată carte şi l-am zdrobit cu ea. Am călcat pe carte, iar şi iar, până m-

am oprit din tremurat. Eram furibundă când mi-am scos hainele şi am zburat pe fereastră.

Înfăţişarea mânioasă de la natură a vulturului se potrivea cu felul în care mă simţeam. Din copac, i-am urmărit pe cei doi băieţi cum treceau prin poarta de cactuşi. Am zburat înapoi în camera mea şi m-am preschimbat în mine însămi. De fiecare dată când stăteam în trup de vultur prea mult timp, rămâneam cu senzaţia detaşării de ceea ce puteam să definesc doar ca fiind om. Ca vultur, simţeam condescendenţă când priveam la Jwahir, ca şi cum cunoşteam eu locuri mai măreţe de-atât. Tot ce-mi doream să fac era să plutesc pe aripile vântului, să caut stârvuri şi să nu mă mai întorc acasă. Există întotdeauna un preţ pentru schimbare.

Mă mai preschimbasem şi în alte câteva vietăţi. Încercasem să prind o şopârlă mică. Rămăsesem doar cu coada ei. M-am folosit de ea ca să mă prefac în şopârlă. În mod surprinzător, era aproape la fel de uşor ca schimbarea în pasăre. Mai târziu am citit într-o carte veche că reptilele şi păsările sunt rude apropiate. Ba chiar că a existat o pasăre cu solzi, în urmă cu milioane de ani. Totuşi, după ce m-am schimbat înapoi, timp de zile în şir mi s-a părut extrem de dificil să-mi păstrez căldura trupului pe timpul nopţii.

Folosind aripile unei muşte, m-am transformat în muscă. Procesul de preschimbare a fost groaznic – m-am simţit de parcă făceam implozie. Şi, pentru că trupul mi se schimba atât de drastic, nu eram în stare să simt greaţa. Închipuiţi-vă cum e să vrei să vomiţi şi să nu fii în stare. Ca muscă, îmi stătea mintea numai la mâncare, eram rapidă şi vigilentă. N-aveam niciuna dintre emoţiile complexe de când eram vultur. Cel mai tulburător aspect al existenţei de muscă era senzaţia morţii iminente, în câteva zile. Probabil că o muscă percepe aceste zile ca pe o viaţă întreagă. Eu

însă, o ființă omenească preschimbată în muscă, eram cât se poate de conştientă şi de încetineala, şi de iuțeala timpului. Când m-am schimbat la loc, m-am simțit uşurată că încă mai arătam şi mă simțeam conform cu vârsta mea.

Când m-am preschimbat în şoarece, emoția predominantă a fost frica. Frica de-a nu fi strivită, mâncată, descoperită, înfometată. Când m-am schimbat înapoi, paranoia reziduală a fost atât de puternică, încât n-am mai fost în stare să ies din cameră ore în şir.

În ziua aceea, fusesem vultur mai bine de o jumătate de oră şi senzația de putere a rămas în mine când m-am întors, sub propria mea înfățişare, la coliba lui Aro. Îi cunoşteam pe cei doi băieți. Proşti, enervanți, privilegiați. Ca vultur, îl auzisem pe unul dintre ei spunând că ar fi preferat să fie în pat şi să doarmă toată dimineața. Celălalt pufnise în râs, încuviințând. Scrâşneam din dinți când m-am apropiat pentru a doua oară în viață de poarta de cactuşi. Trecând prin ea, iar m-a zgâriat unul dintre ei. *Asta-i tot ce puteți să-mi faceți*, mi-am spus. Am mers mai departe. Am dat ocol colibei şi l-am găsit pe Aro aşezat pe jos în fața celor doi băieți. În spatele lor se întindea deşertul, vast şi încântător. Lacrimi de frustrare mi-au umezit ochii. Aveam nevoie de ceea ce putea Aro să mă învețe. Îmi curgeau lacrimile, a ridicat privirea spre mine. Îmi venea să-mi dau palme. Nu era nevoie să-mi vadă el slăbiciunea. Cei doi băieți s-au întors, şi expresiile goale, tâmpe, imbecile de pe fețele lor m-au înfuriat şi mai tare. Aro şi cu mine ne-am uitat unul la altul. Aş fi vrut să mă năpustesc la el, să-i sfâşii beregata şi să-mi înfig dinții în spiritul lui.

— Pleacă de-aici, a spus el cu voce joasă şi calmă.

Nuanța categorică din tonul său a spulberat orice speranță mai nutream. M-am întors şi am rupt-o la fugă. Am fugit. Dar nu din Jwahir. Nu încă.

Capitolul 13
— Lumina de soare a lui Ani —

În după-amiaza aceea, am bătut în uşa ei mai tare decât avusesem de gând. Încă mă simțeam întărâtată. La şcoală păstrasem o tăcere mânioasă. Binta, Luyu şi Diti ştiau că e cazul să mă lase în pace. N-ar fi trebuit să merg la şcoală în ziua aceea, după ce fusesem dimineață la coliba lui Aro. Dar părinții mei erau amândoi la muncă şi singură acasă nu mă simțeam în siguranță. După ore, m-am dus drept la ada.

A deschis uşa încet şi s-a uitat la mine pe sub sprâncene. Era îmbrăcată elegant, ca întotdeauna. Rapa verde îi era strâns înfăşurată pe şolduri şi pe picioare, iar bluza asortată avea umerii atât de umflați, încât nici n-ar fi încăput să iasă pe uşa casei.

— Iar te-ai dus, nu-i aşa? m-a întrebat.

Eram prea agitată ca să mă mai mir de unde ştie.

— E un nenorocit, am spus răstit.

M-a luat de braț şi m-a tras înăuntru.

— Te-am supravegheat, a spus ea, dându-mi o ceaşcă de ceai fierbinte şi aşezându-se în fața mea. De când am făcut aranjamentele pentru nunta părinților tăi.

— Şi? m-am răstit din nou.

— De ce-ai venit aici?

— Trebuie să mă ajuți. Aro trebuie să mă învețe. Nu poți să-l convingi? E soțul tău.

Am zâmbit ironic.

— Sau e şi asta o minciună, ca Ritualul de Unsprezece Ani?

A sărit în sus şi m-a pălmuit zdravăn. Obrazul mi-a luat foc şi am simțit gust de sânge. A rămas câteva clipe străpungându-mă cu o privire fioroasă. S-a aşezat la loc.

— Bea-ți ceaiul, mi-a spus. O să-ți spele sângele.

Am luat o sorbitură, mai să scap ceaşca din mâini.

— Îmi... îmi pare rău, am mormăit.

— Câți ani ai acum?

— Cincisprezece.

A dat din cap a înțelegere.

— Ce credeai c-o să se-ntâmple dacă te duci la el?

Am rămas tăcută un moment, temându-mă să mai vorbesc. Am aruncat o privire la pictura murală, acum terminată.

— Poți să vorbeşti, m-a îndemnat ea.

— N-am... nu m-am gândit la asta, am răspuns încetişor. Doar am...

Cum puteam să-i explic? Am preferat s-o întreb ce venisem s-o întreb.

— E soțul tău. Precis ştii şi tu ce ştie el. Aşa stau lucrurile între soț şi soție. Te rog, poți să mă-nveți Marile Puncte Mistice?

Mi-am luat aerul cel mai umil cu putință. Probabil că arătam pe jumătate țicnită.

— De unde-ai aflat de noi?

— Mi-a zis Mwita.

A încuviințat din cap şi a țâțâit sonor.

— Aha. Ar trebui să-l pun şi pe el în pictura mea murală. O să-l fac unul dintre oamenii-peşte. E puternic, înțelept şi nedemn de încredere.

— Suntem foarte apropiați, am precizat pe un ton distant. Iar cei care sunt apropiați îşi împărtăşesc secrete.

— Căsnicia noastră nu-i secretă, a spus ea. Cei mai vârstnici ştiu. Toți au fost de față.

— *Ada-m*, ce s-a-ntâmplat? Cu tine şi cu Aro?

— Aro e mult mai vârstnic decât pare. E înțelept şi doar câțiva îi sunt egali. Onyesonwu, dacă ar vrea, ar putea să-ți ia viața şi să facă pe toată lumea, inclusiv pe mama ta, să uite c-ai existat vreodată. Ai grijă.

S-a întrerupt.

— Am ştiut toate astea din clipa când l-am întâlnit. De aceea l-am detestat când ne-am văzut prima dată. Nimeni n-ar trebui să aibă o asemenea putere. Dar parcă mă căuta şi mă găsea mereu. Se lega ceva ori de câte ori ne certam. Şi, pe măsură ce-am ajuns să-l cunosc, mi-am dat seama că nu-l interesa puterea. Era prea vârstnic ca să-l intereseze. Sau aşa credeam eu. Ne-am căsătorit din dragoste. El mă iubea fiindcă îl linişteam şi îl făceam să gândească mai limpede. Eu îl iubeam fiindcă, atunci când treceam dincolo de aroganța lui, îmi era bine cu el şi... în fine, voiam să învăț de la el tot ce puteam. Mama m-a sfătuit să mă mărit cu un bărbat care e în stare nu doar să pună pâine pe masă, ci şi să-mi sporească volumul de cunoştințe. Căsnicia noastră trebuia să fie puternică. O vreme a şi fost...

S-a oprit.

— Lucram împreună când era nevoie. Acel juju pentru Ritualul de Unsprezece Ani ajută fata să-şi apere onoarea. Până şi eu ştiu cât e de greu.

S-a întrerupt iar şi a privit fără să-şi dea seama către uşa de la intrare, care era închisă.

— Ca să te fac să te *simți* mai bine, Onyesonwu... o să-ți spun un secret pe care nici măcar Aro nu-l ştie.

— Bine.

Dar nu eram sigură că voiam să aud aşa ceva.

— Când aveam cincisprezece ani, iubeam un băiat şi el a profitat ca să se culce cu mine. Eu nu voiam de fapt, dar el mi-o cerea, altfel n-avea de gând să mai vorbească cu mine. Am dus-o aşa vreo lună. Pe urmă s-a plictisit de mine şi tot acolo am ajuns, n-a mai vorbit cu mine. Mi-a frânt inima, dar era ultima dintre grijile mele. Eram însărcinată. Când le-am spus părinților, mama a țipat şi mi-a spus că sunt o ruşine, iar tata scos un răcnet şi şi-a dus mâna la inimă. M-au trimis să locuiesc cu sora mamei şi cu soțul ei. Era drum

de o lună călare pe cămilă. Oraşul se chema Banza. N-am avut voie să ies din casă până am născut. Eram o copilă slabă şi aşa am rămas pe tot timpul sarcinii, cu excepția burții. Unchiului i se părea amuzant. Zicea că băiatul pe care îl purtam în pântece o fi fost descendent al uriaşei doamne de aur a Jwahirului. Dacă am zâmbit cât de cât în toată acea perioadă, datorită lui am zâmbit. Dar în cea mai mare parte a timpului eram nefericită. Umblam de colo-colo prin casă cât era ziua de lungă, tânjind să ies la aer. Iar greutatea trupului mă făcea să mă simt nelalocul meu. Mătuşii îi părea rău de mine şi într-o zi a venit acasă cu nişte vopsea de la piață, cu o pensulă şi cinci frunze de palmier înălbite şi uscate. Nu mai încercasem niciodată să pictez. Am aflat că pot picta soarele şi copacii, tot ce era afară. Ba chiar mătuşa şi unchiul au vândut la piață câteva dintre picturile mele! Onyesonwu, eu sunt mama gemenilor.

Am scăpat un icnet şi am spus:

— Ani a fost bună cu tine!

— După ce-am purtat în pântece gemeni la cincisprezece ani, mă-ntreb dacă-i aşa, a spus ea.

Dar zâmbea. Gemenii sunt semn al dragostei lui Ani. Iar gemenii sunt adesea plătiți să locuiască într-un oraş. Când ceva merge prost, mereu se spune că de n-ar fi fost gemenii lucrurile ar fi fost şi mai rele. În Jwahir nu ştiam să existe gemeni.

— Fetei i-am pus numele Fanta, iar băiatului, Nuumu, a spus Ada. Când aveau cam un an, m-am întors aici. Bebeluşii au rămas cu unchiul şi mătuşa mea. Banza era destul de departe cât să nu pot să dau fuga până acolo când mi se năzărea. Copiii mei trebuie să aibă treisprezece ani deja. N-au venit niciodată să mă vadă. Fanta şi Nuumu.

S-a întrerupt.

— Aşa că vezi? Fetele au nevoie să fie protejate de propria lor prostie şi să nu sufere de pe urma prostiei băieţilor. Un juju o forţează să pună piciorul în prag când e nevoie.

Dar câteodată fata tot e obligată, mi-am spus, gândindu-mă la Binta.

— Aro nu voia să mă înveţe nimic, a continuat ea. L-am întrebat de Punctele Mistice şi mi-a râs în nas. Asta nu m-a deranjat, dar şi când îi ceream lucruri mărunte, cum ar fi să ajut plantele să crească, să nu las furnicile să intre în bucătărie, să feresc computerul de nisip, el era mereu prea ocupat. A pus juju pe bisturie pentru Ritualul de Unsprezece Ani când nu eram de faţă! Mi s-a părut... *incorect*. Ai dreptate, Onyesonwu. N-ar trebui să existe secrete între soţ şi soţie. Aro e plin de secrete şi nu oferă nicio justificare pentru ele. I-am spus că-l părăsesc. M-a rugat să rămân. A răcnit şi-a ameninţat. Sunt femeie şi el e bărbat, aşa a spus. Adevărat. Părăsindu-l, mă puneam împotriva a tot ce fusesem învăţată. Era mai greu decât să-mi părăsesc copiii. El mi-a cumpărat casa asta. Vine de multe ori la mine. A rămas soţul meu. El a fost cel care mi-a descris Lacul celor Şapte Râuri.

— Aha.

— El mă inspiră mereu să pictez. Dar, când vine vorba de lucrurile acelea mai profunde, nu-mi spune nimic.

— Fiindcă eşti femeie? am întrebat deznădăjduită, cu umerii gârboviţi.

— Da.

— Te rog, *Ada-m*.

Mi-a trecut prin minte să-i cad în genunchi, dar pe urmă m-am gândit la unchiul lui Mwita implorându-l pe vrăjitorul Daib.

— Roagă-l să se răzgândească. La Ritualul meu de Unsprezece Ani, chiar tu mi-ai spus să mă duc la el.

Părea enervată.

— Am fost nesăbuită şi la fel e şi cererea ta, a spus ea. Încetează să te mai faci de râs ducându-te acolo. Îi face plăcere să refuze.

Am sorbit din ceai.

— Aha, am spus, dându-mi seama dintr-odată. Omul-peşte de lângă uşă. Cel care-i foarte bătrân şi are privirea pătrunzătoare. El e Aro, nu-i aşa?

— Bineînțeles.

Capitolul 14
— Povestitoarea —

Omul jongla cu pietre mari şi albastre folosindu-se de o singură mână. O făcea cu atâta uşurință, încât m-am întrebat dacă nu cumva folosea juju. *E bărbat, deci ar fi posibil*, mi-am spus cu ranchiună. Trecuseră trei luni de când mă respinsese Aro a doua oară. Nu ştiu cum am răzbit în zilele acelea. Cine ştie când avea să atace iar tatăl meu biologic?

Luyu, Binta şi Diti nu erau la fel de uluite în fața jonglerului. Era Zi de Odihnă. Le interesau mai mult bârfele.

— Am auzit că s-a logodit Sihu, a spus Diti.

— Părinții ei vor să investească dota în afacerea lor, a spus Luyu. Îți poți închipui cum o fi să te măriți la doisprezece ani?

— Poate, a răspuns Binta cu voce joasă, uitându-se în altă parte.

— Eu aş putea, a spus Diti. Şi nu m-ar deranja să am un soț mult mai în vârstă. Ar avea grijă de mine aşa cum trebuie.

— Soțul tău o să fie Fanasi, a spus Luyu.

Diti a dat ochii peste cap, iritată. Fanasi tot nu vorbea cu ea.

Luyu a râs şi a spus:

— Stai să vezi dacă n-am dreptate.

— Nu stau să văd nimic, a mormăit Diti.

— *Eu* vreau să mă mărit cât mai repede posibil, a spus Luyu cu un rânjet pişicher.

— *Ăla* nu-i motiv să te măriți, a spus Diti.

— Cine zice? a ripostat Luyu. Se căsătoreşte lumea şi pentru mai puțin.

— Eu nu vreau să mă mărit deloc, a bombănit Binta.

Măritişul era ultimul lucru la care să-mi stea mintea. Şi-n plus, copiii *ewu* nu erau buni de căsătorit. Ar fi fost o insultă pentru orice familie. Iar Mwita nici n-avea familie să ne căsătorească. Peste toate acestea, îmi puneam întrebări despre ce fel de contact sexual putea exista dacă *eram* căsătoriți. La şcoală ne învățau despre anatomia femeii. Ne concentram mai ales asupra felului cum se duce o naştere până la capăt dacă nu se află prin preajmă niciun vindecător. Învățam metode de prevenire a concepției, deşi niciuna dintre noi nu putea pricepe de ce-ar vrea cineva aşa ceva. Învățaserăm cum funcționează penisul bărbaților. Dar săriserăm peste secțiunea despre cum se excită o femeie.

Am citit pe cont propriu acest capitol şi am aflat că Ritualul de Unsprezece Ani îmi răpise mai mult decât intimitatea autentică. În limba okeke nu există niciun cuvânt pentru bucata de carne care mi-a fost tăiată. Termenul medical folosit, derivat din engleză, este *clitoris*. El provoacă partea cea mai consistentă a plăcerii femeieşti în timpul actului sexual. *Pentru numele lui Ani, de ce-l îndepărtează?* m-am întrebat, nedumerită. Pe cine puteam să întreb? Pe vindecătoare? Era şi ea acolo în noaptea când am fost circumcisă! M-am gândit la senzația profundă şi electrizantă pe care o stârnea mereu în mine Mwita cu un sărut, chiar înainte să apară durerea. M-am întrebat dacă

nu cumva eram distrusă. Şi nici măcar nu fusesem *obligată* s-o fac.

Mi-am alungat din minte discuţia despre căsătorie dintre Luyu şi Diti şi l-am privit pe jongler cum arunca mingile în aer, făcea o tumbă şi le prindea. Am bătut din palme, iar jonglerul mi-a zâmbit. I-am zâmbit şi eu. Când m-a zărit prima oară, a întors capul să mă mai vadă o dată, după care şi-a ferit privirea. Acum eram cel mai de preţ spectator al său

— Okeke şi nuru! a anunţat cineva.

Am tresărit violent. Femeia era foarte înaltă şi avea o constituţie atletică. Purta o rochie lungă şi albă, strâmtă în partea de sus ca să-i accentueze pieptul generos. Vocea îi răzbea cu uşurinţă prin gălăgia din piaţă.

— Aduc veşti şi poveşti din vest, a spus ea şi a făcut cu ochiul. Pentru cei care vor să ştie: întoarceţi-vă la apusul soarelui.

Apoi s-a răsucit cu un gest dramatic şi a părăsit piaţa. Probabil că făcea acest anunţ la fiecare jumătate de oră.

— Ei, da, cine vrea să mai audă şi alte veşti proaste? a mormăit morocănoasă Luyu. Ne-a ajuns câte-am auzit de la fotograful ăla.

— Şi eu zic la fel, a spus Diti. Zău aşa. E Zi de Odihnă.

— Şi-aşa nu se poate face nimic în legătură cu problemele de-acolo, a zis Binta.

Atât au avut de spus prietenele mele despre acest subiect. Pe mine m-au uitat sau pur şi simplu au trecut cu vederea cine sunt. *Atunci, o să mă duc cu Mwita, şi gata*, mi-am spus.

—oOo—

Umbla vorba că şi povestitoarea, la fel ca fotograful, venea tot din vest. Mama n-a vrut să meargă. O înţelegeam. Se

relaxa în brațele lui papa, pe canapea. Jucau Warri[12]. Când mă pregăteam să plec, am simțit că mă înjunghie singurătatea.

— O să fie şi Mwita acolo? m-a întrebat mama.

— Aşa sper. Trebuia să vină aici în seara asta.

— Să te-ntorci direct acasă când se termină, a spus papa.

Piața centrală a oraşului era luminată de lămpi cu ulei de palmier. În fața copacului iroko erau aşezate tobe. Venise puțină lume. Majoritatea erau bătrâni. Printre cei mai tineri era şi Mwita. Chiar şi în lumina slabă, mi-a fost uşor să-l depistez. Stătea în capătul din stânga, sprijinit de gardul din rafie care separa chioşcurile vânzătorilor de trecători. Nu era nimeni lângă el. M-am aşezat eu alături, iar el m-a cuprins cu brațul de talie.

— Trebuia să ne-ntâlnim la mine acasă, i-am spus.

— Am avut altă obligație, mi-a răspuns cu un zâmbet vag.

Am tăcut, surprinsă. Apoi am spus:

— Nu-mi pasă.

— Ba-ți pasă.

— Ba nu.

— Crezi că-i altă femeie.

— Nu-mi pasă.

Sigur că-mi păsa.

Un om cu țeasta cheală şi lucioasă s-a aşezat în spatele tobelor. Mâinile lui au produs câteva bătăi estompate. Toată lumea s-a oprit din vorbit.

— Bună seara, a spus povestitoarea, păşind în lumina lămpilor.

Lumea a aplaudat. Am făcut ochii mari. O carapace de crab îi atârna la gât. Era mică şi delicată. Albeața ei îi lucea

---

[12] Joc cu piese (semințe, pietre) pe tablă, originar din Africa (Sudan) şi considerat a fi cel mai vechi joc din lume (3600 de ani).

pe piele în lumina lămpilor. Probabil provenea din unul dintre cele Şapte Râuri. În Jwahir, era nepreţuită.

— Eu sunt o femeie săracă, a spus ea, privindu-şi micul public.

A arătat către o tigvă decorată cu mărgele de sticlă portocalie.

— Pe asta am primit-o la schimb pentru o poveste când eram în Gadi, o comunitate okeke de lângă Al Patrulea Râu. Atât de departe am călătorit, oameni buni. Dar cu cât mă îndepărtam către est, cu atât mai săracă ajungeam. Puţină lume vrea să-mi audă poveştile cu cel mai puternic efect, or, pe acelea vreau eu să le spun.

S-a aşezat greoi şi şi-a încrucişat picioarele groase. Şi-a aranjat rochia largă astfel încât să-i cadă peste genunchi.

— Nu-mi pasă de avere, dar vă rog, când plecaţi, puneţi aici ce puteţi, aur, fier, argint, cristale de sare, numai să valoreze mai mult decât nisipul, a spus ea. Daţi ceva că aţi primit ceva. Mă auziţi?

Am răspuns toţi cu hotărâre, „Da”, „Cu plăcere”, „Orice-ţi trebuie, femeie”.

Ea a zâmbit larg şi a făcut un gest către toboşar, care a început să bată un ritm sonor, dar lent, ca să ne introducă în atmosferă. Braţul lui Mwita s-a strâns mai tare în jurul meu.

— Voi, oameni buni, sunteţi departe de miezul conflictului, a spus ea, înclinând capul cu un aer conspirativ. Asta se reflectă în numărul celor prezenţi astăzi aici. Dar voi sunteţi tot ce-i trebuie acestui oraş.

Toboşarul şi-a întetit loviturile.

— Astăzi am să vă dezvălui un crâmpei de trecut, prezent şi viitor. Mă aştept de la voi să-l împărtăşiţi familiilor şi prietenilor voştri. Nu-i uitaţi pe copii când vor fi destul de mari. Această primă poveste ne este cunoscută din Marea Carte. Ne-o spunem şi ne-o repetăm de fiecare dată când

lumea începe să nu mai aibă sens. Cu mii de ani în urmă, când ținutul acesta încă mai era doar nisip şi copaci uscați, Ani a privit cu luare-aminte la pământurile ei. Şi-a frecat gâtul uscat. Apoi a creat cele Şapte Râuri şi le-a făcut să se întâlnească toate, alcătuind un lac adânc. Şi din lacul acesta a luat o sorbitură adâncă. „Într-o bună zi", a spus ea, „voi crea lumină de soare. Acum însă, n-am tragere de inimă". S-a întors pe partea cealaltă şi s-a culcat. În spatele ei, în timp ce ea se odihnea, au răsărit okeke din apa dulce a râurilor. Erau bătăioşi ca râurile iuți, veşnic doritori să meargă înainte. Secolele treceau, iar ei se răspândeau pe pământurile lui Ani, creau, foloseau, schimbau, modificau, răspândeau, consumau şi multiplicau. Erau peste tot. Au construit turnuri despre care sperau să fie destul de înalte ca s-o înțepe pe Ani şi să-i atragă atenția. Au construit maşinării care funcționează cu juju. S-au luptat între ei şi au inventat pentru ei. Au modelat în fel şi chip nisipul lui Ani, apa, cerul şi aerul, i-au luat vietățile şi le-au modificat. După ce s-a odihnit destul cât să producă lumină de soare, Ani s-a întors pe partea cealaltă. S-a îngrozit de ce-a văzut. S-a ridicat, înaltă şi neîndurătoare, înfuriată la culme. Apoi a întins mâna printre stele şi a tras un soare până la pământ. Okeke s-au chircit de spaimă. Din soare, Ani i-a cules pe nuru. I-a aşezat pe pământul ei. În aceeaşi zi, florile şi-au dat seama că pot îmboboci. Copacii au înțeles că pot creşte. Iar Ani a aruncat un blestem asupra poporului okeke. *„Sclavi*", a spus Ani. Sub noul soare, cea mai mare parte din ceea ce clădiseră okeke s-a făcut fărâme. O parte ne-a rămas, computerele, gadgeturile, echipamentele, obiectele din cer care vorbesc uneori cu noi. Şi în ziua de azi, nuru arată spre okeke şi spun *sclavi*, iar okeke trebuie să-şi plece capetele în semn de încuviințare. Acesta este trecutul.

Când bătaia tobelor a încetinit, câțiva oameni, inclusiv Mwita, au pus bani în vas. Eu am rămas unde eram. Citisem de multe ori Marea Carte. Învățasem să citesc tocmai pe povestea aceea. Până am ajuns s-o parcurg cu uşurință, o uram deja.

— Veştile pe care vi le aduc din vest sunt destul de proaspete, a spus ea. Am fost instruită de părinții mei, care erau povestitori, ca şi părinții lor. Memoria mea conține mii de poveşti. Pot să vă povestesc ca martor ocular cum a fost în Gadi, satul meu, când a început măcelul. Nimeni n-a ştiut că avea să izbucnească aşa. Aveam opt ani şi mi-am văzut familia murind. Apoi am fugit. I-au ucis pe papa şi pe frații mei cu macetele. Am reuşit să stau ascunsă într-un dulap timp de trei zile.

Glasul i-a scăzut.

— În timp ce eu mă ascundeam, în aceeaşi cameră, bărbați nuru au violat-o pe mama de mai multe ori. Voiau să facă un copil *ewu*.

A aruncat o privire în direcția mea şi a lui Mwita.

— Întâmplarea face că mintea mamei a plesnit şi poveştile pe care le purta s-au revărsat. Stând ascunsă în dulap, am ascultat-o spunând toate poveştile care mă mângâiaseră în copilărie. Poveşti care se zguduiau în ritmul bărbaților care pătrundeau în ea cu forța. Când au terminat, au luat-o pe mama cu ei. N-am mai văzut-o niciodată. Nu-mi amintesc cum mi-am adunat lucrurile şi am fugit, dar aşa a fost. În cele din urmă, m-am întâlnit cu alți oameni. M-au luat cu ei. Asta s-a întâmplat cu mulți ani în urmă. Nu am copii. Spița de povestitori din care fac parte va muri odată cu mine. Nu suport mâini de bărbat pe trupul meu.

A făcut o pauză.

— Omorurile continuă. Dar puțini okeke au mai rămas acolo unde erau cândva mulți. În câteva decenii, ne vor şterge de pe fața pământului lor. Era cândva şi pământul

nostru. Şi-atunci spuneţi-mi, e drept ca voi să vă duceţi traiul aici mulţumiţi în timp ce se petrece aşa ceva? Aici sunteţi în siguranţă. Poate. Poate într-o zi se vor răzgândi şi vor veni în Est ca să termine ce-au început în Vest. Puteţi să fugiţi de poveştile şi de cuvintele mele sau...

— Sau ce? a întrebat un bărbat. Stă scris în Marea Carte. Suntem ceea ce suntem. De la bun început n-ar fi trebuit să ne răzvrătim. Cei care au încercat n-au decât să moară pentru asta!

— Scris de cine? a întrebat ea. Iar părinţii mei n-au fost implicaţi în rebeliune. Şi nici eu.

Mă simţeam înfierbântată şi furioasă. Nu ne spusese decât *povestea* aşa-numitei noastre creaţii. Nu credea în ea. Ce părere avea bărbatul acesta despre Mwita şi despre mine? Considera că pe undeva meritam ce primiserăm? Că părinţii lui Mwita meritaseră să moară? Că mama meritase să fie violată? Mwita mi-a masat umerii. Dacă n-ar fi fost el acolo, aş fi răcnit la bărbat şi la oricine i-ar fi luat apărarea. Mi se umpluse paharul – cu prea multe necazuri –, după cum aveam să aflu cât de curând.

— N-am terminat, a spus povestitoarea.

Toboşarul bătea un ritm moderat. Asuda, dar nu-şi lua ochii de la ea. Se vedea cu uşurinţă că era îndrăgostit. Şi, din cauza trecutului ei, dragostea lui era sortită neîmplinirii. Nu putea spera s-o atingă decât cel mult cu ritmul tobelor sale.

— Cum am fost condamnaţi în trecut şi suntem condamnaţi în prezent, aşa vom fi salvaţi în viitor, a continuat femeia. Există o profeţie făcută de un clarvăzător nuru care trăieşte pe o insulă mică din Lacul Nenumit. El spune că va veni un bărbat nuru care va forţa rescrierea Marii Cărţi. Un bărbat foarte înalt, cu o barbă lungă. Cu un fel de-a fi blând, dar viclean şi plin de vigoare şi de mânie. Un vrăjitor. Când va veni, se va petrece o schimbare bună

pentru nuru *şi* pentru okeke. Când am plecat eu, se desfăşura o vânătoare pentru prinderea acestui om. Îi omorau pe toţi bărbaţii nuru înalţi, cu barbă şi cu purtări blânde. S-a dovedit că toţi bărbaţii aceştia erau vindecători, nu rebeli. Aşadar, rămâneţi încrezători, există speranţă.

Nimeni n-a aplaudat, dar vasul-tigvă al povestitoarei s-a umplut repede. Nimeni n-a rămas să mai stea de vorbă cu ea. Nici măcar nu s-au uitat la ea. Oamenii s-au risipit în noapte, tăcuţi şi gânditori, păşind grăbiţi. Voiam să plec şi eu acasă. Poveştile ei îmi dăduseră o senzaţie de rău şi de vinovăţie.

Mwita voia să stea de vorbă cu ea înainte de plecare. Pe când ne apropiam, ne-a zâmbit cu toată faţa. M-am uitat lung la carapacea ei de crab. Arăta ca o spirală de aluat întărit.

— Bună seara, copii *ewu*. Vă aduc dragostea şi respectul meu, a spus ea pe un ton prietenos.

— Mulţumesc. Eu sunt Mwita, iar ea e partenera mea, Onyesonwu. Poveştile tale ne-au mişcat.

Parteneră? mi-am spus, măgulită de felul cum se referise la mine.

— Profeţia unde-ai auzit-o? a continuat Mwita.

— Se vorbeşte despre ea peste tot în vest, Mwita, a răspuns ea cu seriozitate. Clarvăzătorul care a rostit-o îi urăşte cu sălbăticie pe okeke. Dacă a spus el aşa ceva, trebuie să fie adevărat.

— Dar atunci, a întrebat el, de ce-a lăsat să se răspândească vestea? E clarvăzător. Un clarvăzător nu poate să mintă. Ascunderea adevărului e tot minciună.

M-am întrebat dacă nu cumva clarvăzătorul dorise să provoace o vânătoare de oameni. Pe drum spre casă, Mwita părea îngrijorat.

— Ce-i? l-am întrebat într-un târziu.

— Nimic, mă gândeam la Aro. Trebuie să te înveţe.

— De ce crezi asta acum? am întrebat, enervată.

— M-am tot gândit în ultima vreme. Nu-i drept, Onyesonwu. Eşti prea... nu e drept. O să-l rog azi. O să-l implor chiar.

M-am întâlnit cu Mwita în ziua următoare. Cum n-a pomenit nimic despre cum fusese când îl „implorase" pe Aro, mi-am dat seama că din nou fusesem refuzată.

Capitolul 15
— Casa lui Osugbo —

Trei zile mai târziu, m-am dus să mă întâlnesc cu Nana Înțeleapta în Casa lui Osugbo. Fie învățam de la ea, fie plecam din Jwahir. Orice era mai bine decât să stau fără să fac nimic, aşteptând ca tatăl meu biologic să încerce iar să mă ucidă. Fiindcă era construită cu juju, Casa lui Osugbo avea un fel al ei de-a face lucrurile să se întâmple. Iar cei care guvernau Jwahirul se întâlneau şi lucrau acolo, printre ei aflându-se şi Nana Înțeleapta. Merita să încerc.

M-am dus de dimineață, preferând să trec de-a dreptul pe lângă şcoală. N-am simțit decât un mic junghi de vinovăție. Clădită din piatră galbenă grea, Casa lui Osugbo era cea mai înaltă şi mai întinsă clădire din Jwahir. Zidurile ei erau reci la atingere, chiar şi în bătaia soarelui. Fiecare lespede de piatră era decorată cu simboluri despre care ştiam că aparțin scrierii nsibidi. Mwita îmi spusese că nsibidi nu era doar un sistem de scriere din vechime. Era un sistem de scriere *magică* din vechime.

— Dacă ştii nsibidi, poți să-i ştergi pe străbunii cuiva pur şi simplu scriind în nisip, îmi explicase el.

Dar asta era tot ce cunoşteam în legătură cu acest subiect. Prin urmare, nu reuşeam să citesc decât ceea ce scria deasupra fiecăreia dintre cele patru intrări:

Casa lui Osugbo

Pe măsură ce mă apropiam, vedeam oameni ocolind şi trecând pe lângă casă fără să-i arunce vreo privire. Nimeni nu intra. De parcă ar fi fost invizibilă. *Straniu*, mi-am spus. Aleea din dreptul fiecărei intrări era mărginită de mici cactuşi înfloriți care îmi aminteau de coliba lui Aro. Intrările erau lipsite de uşi. Am păşit pe una dintre cele patru alei şi m-am apropiat fără ezitare. Eram sigură că avea să mă oprească cineva, să mă întrebe ce făceam şi să mă întoarcă din drum. Când colo, am intrat pur şi simplu, pătrunzând într-un hol lung, luminat de lămpi trandafirii la culoare.

Înăuntru era răcoare. Se auzea de undeva muzică, o chitară veselă şi tobe. Sandalele mele scârțâiau pe podeaua de piatră din cauza nisipului pe care îl adusesem înăuntru. Zgomotul trezea ecouri în pereții goi. Am atins peretele din stânga mea, care era orientat către interiorul clădirii.

— E adevărat, am şoptit, cu mâna pe suprafața maronie şi zgrunțuroasă.

Casa lui Osugbo era construită în jurul unui baobab foarte gros. *Ce bătrân o fi*, mi-am spus. M-a trecut un fior. Cum stăteam acolo, cu mâna pe trunchiul masiv, s-au auzit hohote de râs. Am tresărit şi am mers mai departe. În fața mea, au apărut de după colț doi bărbați foarte bătrâni. Purtau caftane lungi, unul roşu-închis, celălalt cafeniu-deschis. Când au dat cu ochii de mine, zâmbetele lor au început să pălească.

— Bună dimineața, *oga*. Bună dimineața, *oga*, am spus.

— Ştii unde te afli, fată *ewu?* m-a întrebat cel în roşu.

Lumea simțea mereu nevoia să-mi amintească ce sunt.

— Mă numesc Onyesonwu.

— N-ai voie aici, a continuat el. Aici e doar pentru cei bătrâni. Dacă nu cumva eşti ucenică, ceea ce *tu* n-ai să fii niciodată.

Cu mare efort mi-am stăpânit limba.

— De ce-ai venit, Onyesonwu? a întrebat cu mai multă blândețe cel în cafeniu. Efu are dreptate, să ştii. E mai mult pentru siguranța ta, nu ca să te jignească.

— Vreau doar să vorbesc cu Nana Înțeleapta.

— Putem să-i transmitem noi mesajul tău, a spus omul cu toga cafenie.

Mi-am spus că era şi asta o variantă. Aerul căpătase izul ca de nucă al fructului de baobab şi aveam sentimentul că eram ținută sub observație de Casă însăşi. Te băga în sperieți.

— Mă rog, am spus. Ați putea...

— De fapt, a spus cu un zâmbet afectat bărbatul în roşu pe care îl chema Efu, în dimineața asta probabil e în apartamentul ei, ca întotdeauna. N-ar trebui să fie vreo problemă dacă te duci direct la ea.

Cei doi au schimbat o privire scurtă. Bărbatul în cafeniu părea stânjenit. Şi-a ferit privirea.

— Tu hotărăşti, a spus el.

M-am uitat nelinişti tă în lungul holului.

— Încotro s-o iau?

După prima cotitură trebuia să merg până la jumătatea holului, să fac la dreapta, apoi la stânga şi să urc nişte trepte. Acestea erau indicațiile date de Efu. La fel de bine ar fi putut să mi le dea râzând. În Casa lui Osugbo, nu alegi tu încotro s-o iei sau ce să faci acolo. Casa alege. Am aflat asta câteva minute mai târziu.

Am urmat indicațiile, dar n-am găsit nicio scară. Pe dinafară, Casa părea mare, dar nici pe departe atât de mare cât era pe dinăuntru. Am trecut de holuri şi încăperi. Nu ştiam că există atâția oameni bătrâni în Jwahir. Am auzit câteva dialecte okeke. Unele camere erau pline de cărți, dar în cele mai multe erau scaune de fier pe care şedeau bătrâni.

M-am uitat după masa specială din bronz pe care o făcuse tata cu ani în urmă pentru casă. M-am încruntat când mi-am dat seama că, probabil, tata comunicase îndeosebi cu Aro pentru acel proiect. Nu vedeam masa nicăieri. Dar bănuiam că toate scaunele erau lucrate de tata. Numai el era în stare să facă fierul să semene atât de mult cu dantela. Oamenii mă observau când treceam pe lângă ei. Câțiva pufneau disprețuitor sau mă priveau cu mânie.

Am găsit un tunel creat de rădăcinile copacului. Frustrată, m-am sprijinit de una dintre ele. Am afurisit şi am lovit rădăcina cu palma.

— Locul ăsta e un labirint bizar, am bombănit.

Mă întrebam cum aveam să mai găsesc ieşirea, când doi tineri cu bărbi lungi, negre şi împletite s-au apropiat de mine.

— Uite-o, Kona, a spus unul dintre ei.

Avea o pungă de curmale în mână. A băgat una în gură. Celălalt a râs şi s-a sprijinit de rădăcină lângă mine. Amândoi trebuie să fi avut ca la vreo douăzeci şi ceva de ani, deşi bărbile îi făceau să pară mai vârstnici.

— Ce faci aici, Onyesonwu? m-a întrebat cel care ținea curmalele.

Mi-a oferit una şi am luat-o. Eram lihnită de foame.

— De unde ştii cum mă cheamă? am întrebat.

— Numai Kona are voie să răspundă la întrebări cu alte întrebări, a spus el. Eu sunt Titi. Ucenic la Dika Clarvăzătorul. Kona e ucenic la Oyo Cugetătorul. Iar tu eşti rătăcită.

Mi-a mai dat o curmală. Au stat şi s-au uitat la mine cum o mâncam.

— El are dreptate, i-a spus Titi lui Kona.

Kona a dat din cap aprobator.

— Cam cât timp crezi c-o să dureze? a întrebat el.

— Încă nu-s destul de priceput ca să văd asta, a răspuns Titi. O să-l întreb pe *oga* Dika.

— N-o să se supere şi Mwita pe ea? a râs Kona.

Am ridicat privirea, deodată atentă la vorbele lor.

— Ce?

— Nimic nou pentru tine, a spus Titi.

— E şi Mwita aici? am întrebat.

— Îl vezi pe-aici? mi-a întors-o Kona.

— Nu, a spus Titi. Azi nu e. Du-te s-o cauți pe Nana Înțeleapta.

Mi-a mai dat o curmală.

— Puteți să-mi arătați unde e? i-am întrebat.

— Nu, a răspuns Titi.

— Eşti sigură că de-asta ai venit? a întrebat Kona.

— Trebuie să plecăm, a spus Titi. Nu-ți face griji, n-o să rămâi aici rătăcită pe veci, fată *ewu* frumoasă.

Mi-a dat punga lui de curmale.

— Aici *eşti* bine-venită, a spus Kona.

Era prima dată când mi se adresa fără să mă întrebe ceva.

Apoi, la fel de repede cum veniseră, au plecat prin tunelul săpat de rădăcini. Am mâncat câteva curmale şi mi-am văzut de drum. O oră mai târziu, tot rătăcită eram. Îmi târşâiam picioarele printr-un coridor cu ferestre aflate prea sus ca să pot vedea prin ele. Nu-mi aminteam să fi văzut ferestre de afară. Am ajuns la o scară. Urca sub forma unei spirale de piatră.

— În sfârşit! am spus cu glas tare.

Scara era foarte îngustă şi, urcând pe ea, speram să nu mă întâlnesc cu nimeni. Am numărat cincizeci şi două de trepte şi tot nu apărea etajul. Mă sufocam şi mă simțeam încinsă. Luminile de pe pereți erau slabe şi portocalii. După încă zece trepte, am auzit voci şi zgomot de paşi. Am privit în jos. Era inutil să mă întorc.

Vocile se auzeau tot mai tare. Am văzut umbre şi mi-am ţinut respiraţia. Apoi m-am trezit faţă în faţă cu Aro. Am scos un icnet şi am lăsat privirea în jos, făcându-mă una cu peretele. Nu mi-a spus niciun cuvânt când s-a strecurat pe lângă mine, forţat să-şi apese trupul într-al meu. Mirosea a fum şi a flori. Trecând de mine, m-a călcat pe picior. Trei bărbaţi veneau după el. Niciunul dintre ei n-a spus „Scuză-mă”. După ce au trecut, m-am aşezat pe trepte şi am plâns. Titi se înşelase. Nu eram deloc bine-venită aici, dacă nu cumva a fi bine-venit însemna să fii obiectul bătăii de joc. Mi-am şters mâinile pe rochie, m-am sculat în picioare şi am mers mai departe.

Scara s-a terminat în sfârşit la capătul unui alt hol. Prima cameră în care am tras cu ochiul era a Nanei Înţeleapta.

— Bhună zhiua, am apus.

— Bună ziua, a spus şi ea, lăsându-se pe spătarul scaunului ei de răchită, cu o ceaşcă de ceai în mână.

Am făcut cu grijă un pas înapoi, dar am dat cu spatele de o uşă închisă. M-am întors, buimacă. Când intrasem în cameră?

— Aşa se-ntâmplă aici, în Casă, a spus ea, studiindu-mă cu unicul ei ochi.

— Cred că urăsc locul ăsta, am bombănit.

— Oamenii urăsc ceea ce nu înţeleg. Tocmai mă pregăteam să mă duc la piaţă să mănânc de prânz, dar ucenicul meu mi-a adus asta.

A ridicat în aer un recipient cu supă de ardei. I-a luat capacul şi l-a aşezat pe masa de răchită de alături.

— Aşa că iată-mă. Ar fi trebuit să ştiu că mă aşteaptă o vizită.

Mi-a făcut semn să mă aşez pe jos şi timp de un minut m-am uitat la ea cum îşi mănâncă supa. Mirosea minunat. Îmi chiorăiau maţele.

— Ce mai fac părinţii tăi? m-a întrebat.

— Bine.

— De ce-ai venit aici?

— Ăă... voiam să te rog...

Vocea mi s-a topit. Ea aştepta şi mânca.

— Ăă... Marile Puncte Mistice, am spus într-un târziu. Te rog... mai ții minte ce mi s-a-ntâmplat la Ritualul de Unsprezece Ani, *ada-m*.

I-am privit cu atenție chipul, dar ea se mulțumea să se uite la mine, aşteptând să termin.

— Eşti înțeleaptă, am continuat. Înțeleaptă ca Aro, dacă nu şi mai şi.

— Nu ne compara, a spus ea pe un ton grav. Amândoi suntem bătrâni.

— Îmi pare rău, m-am grăbit să adaug. Dar tu ştii atât de multe! Nu se poate să nu ştii câtă nevoie am să cunosc Marile Puncte Mistice.

— Lucrare de nebuni şi de femei, a scuipat ea cuvintele.

— Cum?

A scos cu lingura din supă o bucată mare de carne şi a mâncat-o.

— Nu, Onyesonwu, asta-i treaba ta cu Aro.

— Dar n-ai putea...

— Nu.

— Nici dacă te rog? m-am milogit. Te rog!

— Nici *dacă* aş cunoaşte Punctele, nu m-aş băga între două spirite ca ale voastre.

M-am lăsat fără vlagă la podea.

— Ascultă, fată *ewu*, a spus ea.

Am ridicat privirea.

— Te rog, *ada-m*, nu-mi spune aşa.

— De ce să nu-ți spun? Nu asta eşti?

— Detest cuvântul ăsta.

— *Ewu* ori fată?

— *Ewu*, bineînțeles.

— Nu asta eşti?

— Nu. Nu în sensul pe care-l are cuvântul ăsta.

S-a uitat la castronul gol şi şi-a împreunat mâinile. Avea unghii scurte şi subțiri, iar vârfurile arătătoarelor şi ale policarilor îi erau îngălbenite. Nana Înțeleapta era fumătoare.

— Un sfat: Lasă-l pe Aro în pace, rogu-te. E mai presus de tine şi e încăpățânat.

Am strâns din buze. Nu era Aro singurul încăpățânat.

— S-ar putea să mai existe o cale ca să înveți ce-ți doreşti, a spus ea. Casa e plină de cărți. Nimeni nu le-a citit pe toate, aşa că cine ştie ce s-ar putea găsi în ele, ei?

— Dar oamenii de-aici nu...

— Suntem bătrâni şi înțelepți. Putem fi şi proşti. Adu-ți aminte de vorbele lui Titi.

Fiindcă ridicasem mirată din sprâncene, a continuat:

— Aici pereții sunt subțiri. Vino.

Camera de la capătul holului era mică, dar pereții ei erau plini de cărți vechi, împuțite, cu cotorul plesnit.

— Eşti liberă să cauți cărți aici sau în alte camere. Doar bătrânii Osugbo îşi au camerele lor. În rest, Casa e a tuturor. Poți să pleci oricând eşti gata.

M-a bătut uşor cu palma pe creştet şi m-a lăsat singură. Am căutat timp de două ceasuri, trecând din cameră în cameră. Erau cărți despre păsări trăitoare în locuri care nu există, despre cum să ai o căsnicie bună cu două soții care se urăsc reciproc, despre viața de zi cu zi a termitelor femele, despre biologia mitologicelor şopârle zburătoare gigantice numite *Kponyungo*, despre plantele pe care ar trebui să le consume femeile ca să li se mărească sânii, despre întrebuințările uleiului de palmier. Intensificată de mațele care-mi chiorăiau, supărarea mea creştea cu fiecare carte inutilă pe care o scoteam din raft. Privirile iritate şi adesea temătoare ale bătrânilor nu.

Casa mă batjocorea din nou. Aproape că auzeam cum râde în timp ce-mi arăta numai cărți proaste una după alta. Când am tras afară o carte plină de femei goale în ipostaze provocatoare, am aruncat-o pe jos şi m-am dus să caut o ieşire. Mi-a luat un ceas s-o găsesc. Uşa care ducea afară era simplă şi îngustă, deloc asemănătoare cu intrările bogat ornamentate pe care le văzusem de afară. Am ieşit împleticindu-mă în soarele acelui sfârşit de după-amiază şi m-am întors. Intrarea era una dintre uşile grandioase pe care le vedeam întruna de la vârsta de şase ani.

Am scuipat şi mi-am fluturat pumnul către Casa lui Osugbo, fără să-mi pese cine mă vedea.

— Casă oribilă, idioată, proastă, infectă! am răcnit. *Niciodată* n-o să-ți mai trec pragul!

Capitolul 16
— Ewu —

Respingere.

Lucrurile de felul acesta ajung cu timpul să te afecteze. Apoi, într-o zi, te trezeşti că eşti gata să distrugi totul. Am trăit cu amenințarea tatălui meu biologic timp de cinci ani. Trei ani la rând, Aro a continuat să mă respingă, a refuzat să mă ajute. De două ori mi-a spus-o în față şi de nenumărate ori prin intermediul lui Mwita, poate chiar şi al adei şi al Nanei Înțeleapta. Ştiam că Aro nu era singurul care putea să-mi răspundă la întrebări. De aceea n-am plecat din Jwahir după experiența cu Casa lui Osugbo. Unde era să mă duc?

Cu o zi înainte, papa fusese adus acasă pe cămila fratelui său, văitându-se de dureri în piept. Chemaseră vindecătoarea. Fusese o noapte lungă. Acesta era motivul pentru care plânsesem fără oprire. Mă tot gândeam că, dacă

m-ar fi învățat Aro, aş fi putut să-l vindec pe papa. Papa era prea tânăr şi prea sănătos ca să aibă probleme cu inima.

Îmi simțeam capul ca strâns în menghină. Toate sunetele erau înfundate. M-am îmbrăcat şi m-am furişat afară din casă. N-aveam decât un singur plan: Să obțin ce voiam. Am părăsit drumul principal şi am păşit pe cărarea care ducea la coliba lui Aro. Am auzit fâlfâitul aripilor. Deasupra mea, într-un palmier, un vultur negru s-a uitat ursuz la mine, cu ochi iscoditori. M-am încruntat, iar apoi am încremenit dându-mi seama. Mi-am ferit privirea, sperând să-mi ascund gândurile. Vulturul acela nu era vultur, cum nu fusese nici cu cinci ani în urmă când îl văzusem. Ah, cum de nu ştia Aro că-i cunoşteam toate înfățişările, aşa cum cunoşteam înfățişările tuturor creaturilor în care mă preschimbasem! Ce greşeală din partea lui să-i scape o pană din trup!

De aceea mă simțeam inundată de putere ori de câte ori mă preschimbam în vultur. Mă preschimbam în *Aro sub formă de vultur*. Oare acesta să fi fost motivul pentru care îmi era atât de uşor să învăț de la Mwita? Dar aveam deja darul de-a fi eshu. Mi-am sondat mintea în căutarea Marilor Puncte Mistice. Nu reuşeam să mă agăț de nimic. Nu-i nimic. Vulturul şi-a luat zborul. *Iată-mă, vin*, mi-am spus.

În sfârşit, am ajuns la coliba lui Aro. Am simțit că mă împunge foamea şi în jurul meu lumea a căpătat vibrație. Ciorchini de lumină strălucitoare dansau pe acoperişul colibei şi în aer. Un monstru s-a apropiat de mine când am ajuns la poarta-cactus. Coliba lui Aro era păzită de o mască, una *adevărată*. După toate aparențele, în ziua aceea Aro simțea că are nevoie de protecție. Măştile apar de obicei la sărbători. În aceste cazuri, sunt doar bărbați îmbrăcați în costume complicate din rafie şi pânză, care dansează pe ritmul unei tobe.

Toc, toc, toc, bătea o tobă mică, în vreme ce masca reală se năpustea la mine, pulverizând un siaj de nisip înalt cât casa mea şi lat de trei cămile. Şi-a scuturat praful de pe poalele multicolore din pânză şi rafie. Chipul său de lemn era schimonosit într-un rânjet batjocoritor. A început să danseze violent, repezindu-se spre mine şi apoi retrăgându-se. M-am ţinut tare, chiar şi atunci când mâinile ei cu degete ca nişte ace au zburat la doi centimetri de faţa mea.

Fiindcă n-am rupt-o la fugă, spiritul s-a oprit şi a rămas nemişcat. Ne-am uitat unul la altul, eu cu capul înălţat, el, uşor plecat. Ochii mei plini de furie priveau ţintă în ochii lui de lemn. A scos un păcănit care mi-a răsunat până în oase. Am tresărit, dar nu m-am clintit din loc. De trei ori a făcut aşa. A treia oară, am simţit cum cedează ceva în mine, ca atunci când pocneşte o încheietură. Masca s-a întors şi m-a condus spre coliba lui Aro. Din mers, s-a topit încet şi a dispărut.

Aro stătea în pragul colibei sale şi se uita la mine cum s-ar uita un bărbat la o femeie gravidă peste care intră accidental în baie şi o găseşte defecând.

— *Oga* Aro, am venit să te rog să mă iei ucenică.

Nările i s-au dilatat de parcă ar fi simţit miros de putreziciune.

— Te rog. Am şaisprezece ani. N-o să-ţi pară rău.

Aro tăcea în continuare. Mi-au luat foc obrajii şi mi-am simţit ochii de parcă mi-i împunsese cineva cu degetul.

— Aro, am spus cu o voce joasă, ai să mă înveţi.

El tot nu spunea nimic.

— *Ba da*, ai să mă înveţi...

Mi-a zburat şi diamantul din gură. Am strigat din toţi rărunchii:

— ÎNVAŢĂ-MĂ! DE CE NU VREI SĂ MĂ ÎNVEŢI? CE NAIBA AI? CE NAIBA AU *TOŢI*?

Deşertul mi-a înghiţit imediat ţipătul şi asta a fost tot. Am aterizat în genunchi. În acelaşi timp am aterizat şi în locul acela în care fusesem în timpul circumciziei. Am făcut-o fără să mă gândesc măcar. De la mare distanţă, m-am auzit ţipând, dar nu-mi păsa de asta. În acest loc al spiritelor, eu eram prădătorul. Din instinct, am zburat către Aro. Ştiam cum şi unde să-l atac pentru că îl cunoşteam pe *el*. Eram lumină dogorâtoare pornită să-i ardă până şi sufletul dinăuntru spre afară. I-am simţit groaza.

Am uitat pentru ce venisem. Am sfâşiat, am zgâriat şi am ars. Mirosul de păr pârlit. Geamătul satisfăcător al unui Aro chinuit de durere. Şi apoi am simţit o izbitură puternică în piept. Am deschis ochii. Mă întorsesem în trupul meu fizic şi zburam cu spatele. Am aterizat dur, alunecând înapoi încă un metru sau doi. Nisipul mi-a julit pielea de pe palme şi din spatele gleznelor. Mi s-a desfăcut rapa, dezvelindu-mi picioarele.

Am rămas întinsă pe spate, uitându-mă la cer. Pentru câteva clipe, am avut o viziune pe care n-aveam cum s-o am. Eram mama, la două sute de kilometri către vest, cu şaptesprezece ani în urmă. Întinsă pe spate. Aşteptând să mor. Trupul meu, trupul ei, era un ghem de durere. Plin de spermă. Dar viu.

După aceea eram înapoi în nisip. În apropiere, una dintre caprele lui Aro a behăit, o găină a cotcodăcit. Eram vie. *E o strădanie inutilă să mă protejez*, mi-am spus. Trebuia să fac cumva să-l găsesc pe bărbatul care îi făcuse rău mamei, pe bărbatul care mă hăituia. Trebuia să-l hăituiesc eu pe el.

Iar când o să-l găsesc, mi-am spus, *o să-l omor*. M-am ridicat în capul oaselor. Aro zăcea pe pământ în faţa colibei sale.

— Acum înţeleg, am spus cu glas tare.

Nu ştiu cum, mi-am zărit diamantul. L-am cules de jos şi, fără să ezit sau să-l şterg de nisip, mi l-am băgat sub limbă.

— Tu... nu vrei să înveți fete sau femei fiindcă *ți-e frică* de noi! Te... te temi de emoțiile noastre.

Am hohotit isteric, iar apoi am redevenit serioasă.

— Ăsta *nu-i* un motiv suficient!

M-am ridicat în picioare. Aro nu făcea altceva decât să geamă. Nici pe jumătate mort nu voia să-mi vorbească.

— Blestemată să fie mama ta! am spus. Blestemată să-ți fie toată spița!

M-am întors într-o parte şi am scuipat. Saliva era roşie de sânge.

— Mai bine mor decât să te las pe tine să mă-nveți!

Deodată, am simțit în gâtlej un nod dureros. Am tresărit. Sosise vinovăția. Nu-mi dorisem să-l ucid. Îmi dorisem doar să mă învețe. Acum era prea târziu. Mi-am legat rapa la loc şi am plecat acasă.

Mwita l-a găsit o oră mai târziu zăcând tot acolo unde îl lăsasem. A dat fuga la Casa lui Osugbo ca să-i aducă pe bătrâni. Din cauza „pereților subțiri" ai Casei, în câteva ore vestea despre ce-i făcusem lui Aro se răspândise în tot Jwahirul. Părinții mei erau în camera lor când am auzit ciocănitura în uşă. Ştiam că era Mwita. Am ezitat să deschid. Când l-am lăsat să intre, m-a apucat de mână şi m-a tras către partea din spate a casei.

— Ce-ai vrut să faci, femeie? a şuierat el.

Până să apuc să-i dau răspunsul, m-a îmbrâncit în perete şi m-a țintuit acolo.

— Taci, a şoptit cu asprime. Aro s-ar putea să moară.

La icnetul meu mirat, a dat din cap afirmativ.

— Da, simți vina aceea. De ce eşti atât de *proastă?* Ce *naiba* ai? Eşti un pericol pentru tine însăți, pentru noi toți! Câteodată mă-ntreb dacă n-ar fi cazul să-ți iei viața singură!

Mi-a dat drumul şi a făcut un pas înapoi.

— Cum ai putut?

Eu stăteam şi-mi frecam cicatricea mică de pe frunte.

— Mi-e aproape ca un tată, altul nici n-o să am vreodată, a spus el.

— Cum poți să-l numeşti tată pe omul ăsta? am ripostat.

— Ce ştii *tu* despre tații *adevărați?* s-a răstit el. Tu n-ai avut niciodată! Doar un îngrijitor ai avut.

S-a întors să plece.

— Ştii ce ne vor face dacă moare? m-a întrebat peste umăr. Vor veni după noi. O să avem aceeaşi soartă ca părinții mei.

În noaptea aceea, la ora unsprezece, a reapărut ochiul roşu. M-am uitat la el provocator, sfidându-l să încerce să-mi facă ceva. A plutit deasupra mea timp de un minut, pironindu-mă. Apoi a pălit şi a dispărut. Acelaşi lucru s-a petrecut în noaptea următoare. Şi în următoarea. Zvonurile se-nmulțeau. Luyu mi-a spus că eu şi Mwita eram amândoi suspecți pentru bătaia încasată de Aro.

— Zic oamenii că te-au văzut când te-ai dus acolo în dimineața aia, a spus ea. Că păreai furioasă şi gata să omori pe cineva.

Papa, care-şi avea propriile-i probleme cu sănătatea, îşi luase câteva zile libere ca să se recupereze, iar mama nu i-a suflat nicio vorbuliță despre ce făcusem. Mama şi secretele ei. Se pricepea de minune să le păstreze. Prin urmare, el nu ştia nimic, din fericire, despre zvonurile care circulau. Însă mama m-a întrebat dacă era ceva adevărat în ele.

— N-am luat-o razna, i-am spus. Aro e mai mult decât crede lumea că e.

Oamenii îşi repetau unii altora: Copiii *ewu* se nasc din violență, de aceea e inevitabil că vor deveni şi ei violenți. Zilele treceau. Aro bolea în continuare. M-am pregătit să fac față unei vânători de vrăjitoare. *O să se-ntâmple în ziua când o să moară Aro*, mi-am spus. Mi-am împachetat câteva lucruri într-o geantă micuță, cu care era cel mai uşor de

fugit. Şi astfel, când a murit papa, cinci zile mai târziu, lumea mă privea deja cu ochi teribil de suspicioşi.

Capitolul 17
— Un cerc închis —

Cercul s-a închis. Când am făcut trupul lui tata să respire la înmormântarea lui, reputația mea a coborât mai rău decât oricând. După ce m-a dus mama acasă, Mwita s-a făcut de nevăzut şi a tras cu urechea la ce vorbeau membrii familiei mele.

— Ar fi trebuit s-o omorâm cu pietre după ce-a încercat să-l ucidă pe Aro.

— Fiică-mea are deja coşmaruri cu ea în fiecare noapte. Şi-acuma asta!

— Cu cât ajunge mai curând cenuşă, cu-atât mai bine.

Acasă, am dormit mai liniştită ca oricând în ultimii ani. M-a trezit o durere amarnică în tot corpul. Atunci mi s-a limpezit mintea: Papa era cenuşă. M-am încovrigat şi am plâns. Mă simțeam de parcă mă frângeam iarăşi toată. Suferința pierderii m-a ținut în sălaşul ei întunecos şi tăcut timp de câteva ore. În cele din urmă, m-a aşezat înapoi în patul meu. Mi-am şters nasul cu cearşaful şi mi-am privit hainele. Mama îmi scosese rochia albă şi-mi pusese o rapa albastră. Am ridicat mâna stângă, cea care se contopise cu trupul lui papa. Între arătător şi degetul mijlociu era o fărâmă de coajă.

— Aş putea chiar acum să mă preschimb în vultur şi să plec în zbor, am şoptit.

Dar, dacă rămâneam sub formă de animal prea multă vreme, îmi pierdeam mințile. *Şi-ar fi chiar atât de rău?* m-am întrebat. *Mwita avea dreptate, sunt periculoasă.* Am hotărât să mă furişez afară din casă la căderea nopții, înainte să

vină oamenii după mine. Pentru binele mamei, în special. Acum era văduvă. Reputația ei era acum mai importantă decât oricând. S-a auzit o bătaie în uşă.

— Ce vrei? am întrebat.

Uşa s-a trântit de perete. Am sărit din pat, gata să fac față unei gloate furioase. Era Aro. În spatele lui stătea mama, care s-a uitat în ochii mei, apoi a plecat. Aro a trântit uşa în spatele lui. Deasupra ochiului avea o vânătaie care părea proaspătă. Ştiam că mai avea şi alte vânătăi şi cicatrice ascunse de hainele lui funerare de culoare albă, răni care erau vechi de cinci zile.

— Ai măcar *idee* ce-ai făcut?

— Ce-ți pasă ție? m-am răstit.

— Nu *gândeşti!* Eşti needucată şi greu de stăpânit, ca un animal.

A țâțâit nervos.

— Dă-mi să-ți văd mâna.

Mi-am ținut respirația când a păşit mai aproape. Nu voiam să mă atingă. Era un eshu, cum eram şi eu. Un om cu capacitățile lui avea nevoie de o singură celulă din pielea mea ca să se răzbune pe mine. Dar ceva m-a făcut să stau nemişcată şi să-l las să-mi ia mâna. Vină, mâhnire, oboseală, oricare dintre ele. Mi-a întors mâinile pe toate părțile, le-a strâns, mi-a frământat uşor încheieturile. Mi-a dat drumul, chicotind ca pentru sine şi clătinând din cap.

— Bine, *sha*[13], a mormăit în barbă. Onyesonwu, o să te învăț.

— Poftim?

— O să te învăț Marile Puncte Mistice, dacă asta-i vrerea. Eşti un pericol pentru noi toți dacă nu te învăț. Eşti un

[13] Adverb cu multiple sensuri în jargonul anglo-nigerian: în orice caz / uite-aşa etc.

pericol pentru noi toți şi dacă o fac, dar cel puțin o să fiu maestrul tău.

Nu m-am putut abține să nu zâmbesc. Zâmbetul mi-a înghețat o clipă.

— S-ar putea să mă hăituiască oamenii la noapte.

— O să am eu grijă să nu se-ntâmple, a spus el simplu. N-am murit, aşa că n-ar trebui să fie dificil. Grija ta trebuie să fie tatăl tău natural. Dacă n-ai ghicit până acum, e vrăjitor ca şi mine. Dacă nu te duceai ca idioata să-ți îndeplineşti Ritualul de Unsprezece Ani, încă n-ar fi aflat de tine. Mulțumeşte-mi *mie* că te-am protejat în toți aceşti ani, altfel erai moartă demult.

M-am încruntat. Aro mă protejase. Parcă-mi stătea în gât treaba asta. M-am gândit să-l descos cum o făcuse, dar am preferat să-l întreb altceva:

— De ce vrea să mă omoare?

— Fiindcă eşti un eşec, a spus Aro, rânjind sarcastic. Trebuia să fii băiat.

Am tresărit.

— Eu te-aş lua să locuieşti în coliba mea, dar misterioasa ta mamă are nevoie de tine, a spus el. Şi mai e şi problema relației tale cu Mwita. Pe perioada instrucției, contactul sexual o să te tragă înapoi.

Am simțit că-mi ard obrajii şi mi-am ferit privirea.

— Că veni vorba, ar fi fost un gest egoist să fugi şi s-o părăseşti pe maică-ta, a spus el.

A tăcut o vreme, lăsându-mă să rumeg ideea, şi m-am întrebat dacă putea să-mi citească gândurile.

— Nu pot, a spus el. Pur şi simplu cunosc genul tău.

— De ce-ar trebui să am încredere în tine?

— Nu eşti în stare să te aperi? m-a întrebat. Nu mă cunoşti deja, ca să ştii ce ai de făcut ca să mă distrugi?

— Ba da, dar şi tu mă cunoşti pe mine. Mi-ai atins mâna.

Un rânjet i s-a lățit pe față.

— Vasăzică, acum ne cunoaştem reciproc. Un început bun.

— Dar tu eşti maestrul.

— Şi-atunci, n-ar fi înțelept să devii şi tu aşa ceva? Pentru binele *tău?*

— Numai dacă pot să am încredere în tine că faci din mine o maestră.

— Da, încrederea se câştigă, nu-i aşa? a spus el.

Am rămas puțin pe gânduri.

— Bine.

— Crezi în Ani?

— Nu, am răspuns pe un ton neutru.

Se presupunea că Ani era milostivă şi iubitoare. Ani nu mi-ar fi îngăduit să exist. Niciodată nu crezusem în Ani. Era doar o expresie pe care eram obişnuită s-o folosesc când eram luată prin surprindere sau mă înfuriam.

— Atunci, în vreun creator? a întrebat el.

Am dat din cap a încuviințare.

— Unul distant şi logic.

— Eşti dispusă să le îngădui şi altora acelaşi drept la credința lor?

— Dacă nu-i rănesc pe alții cu credința lor şi dacă am voie să le zic proşti în gând, când simt nevoia, atunci da.

— Crezi că-i responsabilitatea ta să laşi lumea într-o stare mai bună decât era când te-ai născut tu?

— Da.

A tăcut un moment, uitându-se la mine cu mai multă luare-aminte.

— E mai bine să dai sau să primeşti?

— E totuna, am răspuns. Nu poate să existe una fără cealaltă. Dar dacă dai întruna fără să primeşti eşti un prost.

A râs în barbă. Apoi a întrebat:

— Simți mirosul?

Am ştiut imediat despre ce vorbeşte.

— Îl simt. Foarte tare.

Foc, gheață, fier, carne, lemn şi flori. Sudoarea vieții. În cea mai mare parte a timpului uitam de miros, dar îl simțeam de fiecare dată când se întâmplau lucruri stranii.

— Îi simți gustul?

— Da. Dacă mă străduiesc.

— E alegerea ta?

— Nu. M-a ales el pe mine demult.

A dat din cap a încuviințare.

— Atunci, bun-venit.

S-a îndreptat către uşă. Peste umăr, mi-a mai spus:

— Şi scoate-ți nenorocita aia de piatră din gură. E menită să te țină cu picioarele pe pământ. Nu-ți e de niciun folos.

PARTEA A II-A
— ÎNV**ĂŢĂ**CEL —

PARTEA A II-A
ÎNVĂŢĂCEL

Capitolul 18
— O vizită cordială la coliba lui Aro —

Au trecut douăzeci şi opt de zile până m-am hotărât să merg la coliba lui. Eram prea speriată.

În perioada aceea n-am putut dormi noaptea. Mă trezeam în beznă cu convingerea că e cineva în camera mea, şi nu papa sau prima lui nevastă, Njeri, jockeul de cămile. Pe ei i-aş fi întâmpinat cu bucurie. Era fie ochiul roşu, gata să mă omoare, fie Aro, pregătit să-şi ducă la îndeplinire răzbunarea asupra mea. În orice caz, după cum promisese Aro, n-a venit nicio mulțime furioasă după mine. Ba chiar m-am întors la şcoală în ziua a zecea.

Papa i-a lăsat mamei atelierul prin testament şi i-a poruncit lui Ji, ucenicul său ridicat la rang de maestru, să-l administreze. Urma să împartă profiturile, 80 de procente pentru mama şi 20 de procente pentru Ji. Era o afacere bună pentru amândoi, mai ales pentru Ji, care provenea dintr-o familie săracă şi care purta acum titlul de „Fierar instruit de marele Fadil Ogundimu". În plus, mama câştiga din fructele de cactus şi din alte trufandale. De asemenea, ada, Nana Înțeleapta şi două dintre prietenele mamei veneau la ea în vizită în fiecare zi. Mama o ducea bine.

Luyu, Diti şi Binta nu m-au vizitat nici măcar o dată, şi mi-am jurat să nu le iert în veci pentru asta. Nici Mwita n-a venit. Dar pe el îl înțelegeam. Îmi scria să vin la el, la coliba lui Aro. Aşadar, în cursul acelor patru săptămâni, am fost singură acasă cu spaimele mele şi cu durerea pierderii. M-am întors la şcoală fiindcă aveam nevoie de ceva care să-mi distragă gândurile.

M-au tratat de parcă aveam o boală foarte contagioasă. În curtea şcolii, lumea se trăgea de lângă mine. Nu-mi adresau niciun cuvânt, fie el răutăcios sau plăcut. Oare ce făcea Aro

de-i ținea pe oameni să nu mă sfâşie? Indiferent ce era, numi şterge reputația de fată *ewu* malefică. Binta, Luyu şi Diti mă evitau. Se îndepărtau de mine ferindu-se să mă privească în ochi. Îmi ignorau salutul. Lucrurile acestea mă înfuriau nespus.

După câteva zile care s-au scurs în felul acesta, venise vremea să dăm cărțile pe față. Le-am depistat când stăteau în locul lor obişnuit de lângă zidul şcolii. M-am apropiat cu îndrăzneală. Diti s-a uitat la picioarele mele, Luyu şi-a mutat privirea într-o parte, iar Binta s-a holbat la mine. Încrederea începea să mi se zdruncine. Conştientizam acut nuanța deschisă a pielii mele, cutezanța pistruilor mei, în special a celor de pe obraji, culoarea nisipie a cozilor care-mi atârnau pe spate.

Luyu s-a uitat la Binta şi a împuns-o în umăr. Binta şi-a luat imediat privirea de la mine. Nu m-am lăsat. Îmi doream cel puțin o dispută. Binta s-a pus pe plâns. Diti lovea nervoasă aerul să alunge o muscă. Luyu m-a pironit drept cu o privire atât de intensă, de-am crezut că are de gând să mă pocnească.

— Vino-ncoace, mi-a spus, aruncând o privire în jur la curtea şcolii.

M-a apucat de mână.

— Ajunge.

Am ieşit în pas alert pe stradă, cu Diti şi Binta urmându-ne îndeaproape. Ne-am aşezat pe bordură, Luyu de-o parte a mea, Binta de cealaltă parte, iar Diti după Luyu. Ne-am uitat cum treceau prin dreptul nostru oameni şi cămile.

— *De ce* faci asta? a întrebat deodată Diti.

— Taci, Diti, a spus Luyu.

— Pot să-ntreb ce vreau!

— Atunci, întreabă cum trebuie, a spus Luyu. Nu ne-am purtat corect cu ea. Nu suntem în...

Diti a scuturat din cap cu hotărâre.

— Mama a zis...

— Măcar *ai încercat* să te uiți la ea? a întrebat-o Luyu.

Când s-a întors către mine, plângea.

— Onyesonwu, ce s-a-ntâmplat? Îmi aduc aminte... când aveam unsprezece ani, dar... n-am...

— Cine te-a obligat să te ții departe de mine, tatăl tău? am şuierat. Nu vrea ca frumusețea de fie-sa să mai fie văzută cu prietena cea urâtă şi malefică?

Luyu s-a strâns toată de lângă mine. Pusesem degetul pe rană.

— Îmi pare rău, am adăugat imediat, scoțând un oftat.

— E ceva malefic? a întrebat Diti. Nu poți să mergi la vreo preoteasă a lui Ani ca să...?

— Nu sunt malefică! am răcnit, fluturând pumnul în aer. Înțelegeți măcar *asta* despre mine, măcar atât.

Am scrâşnit din dinți şi m-am lovit cu pumnul în piept, cum făcea adesea Mwita când era furios.

— Sunt ceea ce sunt, dar *nu sunt MALEFICĂ*!

Îmi venea să strig la tot Jwahirul. *Papa n-a crezut niciodată c-aş fi malefică*, mi-a trecut prin minte. Am început să suspin, simțind că mă loveşte iar durerea pierderii lui. Binta mi-a cuprins umerii cu brațul şi m-a strâns aproape de ea.

— Bine, mi-a şoptit la ureche.

— Bine, a spus şi Luyu.

— În regulă, a spus Diti.

Şi astfel s-a risipit tensiunea dintre mine şi prietenele mele. Aşa, pur şi simplu. Am simțit chiar atunci, pe loc. Mai puțină greutate. Probabil că toate patru am simțit la fel.

Dar tot trebuia să fac față spaimei. Şi singura cale era s-o înfrunt de-a dreptul. M-am dus o săptămână mai târziu, în Ziua de Odihnă. M-am trezit devreme, am făcut duş, am luat micul dejun, m-am îmbrăcat cu rochia albastră,

preferata mea, şi mi-am înfăşurat un văl galben gros în jurul capului.

— Mama, am spus crăpând uşa de la camera părinților mei.

Era întinsă în pat, cum n-o mai văzusem, şi dormea adânc. Mi-a părut rău s-o trezesc.

— Ce-i? a făcut ea.

Avea ochii limpezi. Nu plânsese peste noapte.

— Ți-am făcut nişte tocană de igname cu ou şi nişte ceai, să ai la micul dejun.

S-a săltat în capul oaselor şi s-a întins.

— Unde te duci?

— La coliba lui Aro, mama.

S-a culcat la loc.

— Bun. Taică-tău ar fi de-acord.

— Crezi? am întrebat, ducându-mă mai aproape de pat ca s-o aud mai bine.

— Aro îl fascina pe papa al tău. Toate lucrurile misterioase îl fascinau. Inclusiv tu şi cu mine... deşi după Casa lui Osugbo nu pot să zic că se dădea în vânt.

Am râs amândouă.

— Onyesonwu, tatăl tău te-a iubit. Şi chiar dacă n-a fost la fel de convins ca mine, a ştiut că eşti deosebită.

— Ar fi trebuit să... să-ți spun despre vrajba mea cu Aro.

— Poate. Dar tot n-am fi avut ce face.

—oOo—

Nu m-am grăbit. Era o dimineață răcoroasă. Lumea ieşea să se ocupe de treburile matinale. Mergeam pe stradă şi nu mă saluta nimeni. M-am gândit la papa şi m-a durut inima. De câteva zile, durerea era atât de puternică, încât simțeam că se vălureşte lumea în jurul meu, aşa cum se întâmplase la funeraliile lui. Indiferent ce se petrecuse atunci, la funeralii, se putea întâmpla din nou. Era şi acesta unul

dintre motivele pentru care mă duceam în sfârşit la Aro. Nu voiam să mai fac rău nimănui.

Mwita mă aştepta la poarta-cactus. Până să deschid gura, m-a şi strâns în braţe.

— Bine-ai venit, mi-a spus.

M-a ţinut aşa până m-am relaxat şi l-am îmbrăţişat şi eu.

— Vezi? s-a auzit o voce din spatele nostru.

Am ţâşnit amândoi din îmbrăţişare. Aro stătea dincolo de poarta-cactus, cu braţele încrucişate pe piept. Purta un caftan lung şi negru, făcut dintr-un material uşor. Îi flutura în jurul picioarelor goale în briza rece a dimineţii.

— De asta nu poţi să locuieşti aici.

— Îmi pare rău, a spus Mwita.

— De ce-ţi pare rău? Eşti bărbat şi femeia asta e a ta.

— Îmi pare rău, am spus şi eu, privind în pământ, ştiind că asta aştepta de la mine.

— Aşa şi trebuie, a spus el. După ce începem, trebuie să-l ţii la distanţă. Dacă rămâi gravidă cât încă mai înveţi, putem să murim toţi din cauza ta.

— Da, *oga*, am spus.

— Suporţi bine durerea, îmi dau seama, a spus Aro.

Am încuviinţat dând din cap.

— Măcar cu asta stăm bine, a spus el. Treci prin poartă.

Pe când intram, unul dintre cactuşi m-a zgâriat pe picior. Am sâsâit enervată, sărind cât colo. Aro a râs pe înfundate. În spatele meu, Mwita a trecut neatins şi s-a îndreptat spre coliba lui. Eu l-am urmat pe Aro către cealaltă. Înăuntru erau un scaun şi o saltea de dormit din rafie. În afară de un calculator de scris mic şi plin de zgârieturi şi de o şopârlă pe perete, altceva nu se mai găsea acolo. Am ieşit pe uşa din spate şi deşertul s-a deschis dinaintea noastră.

— Şezi, mi-a spus el, arătându-mi cu mâna preşurile de rafie de pe jos.

S-a aşezat şi el.

Am stat acolo un moment uitându-ne unul la altul.

— Ai ochi de tigru, a spus el. Şi tigrii au dispărut de nişte decenii.

— Tu ai ochi de bătrân. Şi bătrânii n-au mult de trăit.

— *Sunt* bătrân, a spus el, ridicându-se de jos.

A intrat în colibă şi s-a întors cu un spin de cactus între dinți. S-a aşezat la loc. Apoi m-a şocat de-a binelea.

— Onyesonwu, îmi pare rău.

Am clipit năucită.

— Am fost arogant. Am fost nesigur. Am fost un prost.

N-am spus nimic. Eram complet de-acord.

— Am fost şocat că mi s-a dat o fată, o femeie, a continuat el. Dar o să fii înaltă, măcar atât. Ce ştii despre Marile Puncte Mistice?

— Nimic, *oga*. Mwita n-a prea avut ce să-mi spună fiindcă... n-ai vrut *tu* să-l înveți.

N-am reuşit să-mi rețin supărarea din voce. Dacă era pus pe recunoscut greşeli, voiam să le recunoască pe toate. Bărbații de teapa lui Aro nu recunosc că au greşit decât o dată.

— N-am vrut să-l învăț pe Mwita fiindcă n-a *trecut* inițierea, a spus Aro cu fermitate. Da, e *ewu* şi asta mi-a tăiat elanul. Voi, *ewu*, veniți pe lumea asta cu sufletele murdărite.

— Nu! am ripostat, ridicând arătătorul în dreptul feței lui. Asta poți s-o spui despre mine, dar nu poți s-o spui despre el. Nu te-ai obosit să-l întrebi care-a fost viața lui? Care-i e povestea?

— Lasă degetul, copilă, a spus Aro, cu trupul dintr-odată drept şi țeapăn. Eşti indisciplinată, asta se vede cu ochiul liber. Vrei să înveți disciplina azi? O predau foarte bine.

Cu mult efort, m-am calmat.

— Îi cunosc povestea, a spus Aro.

— Atunci ştii c-a fost conceput din dragoste.

Lui Aro i-au fremătat nările.

— Chiar şi-aşa, am privit dincolo de... sângele lui amestecat. L-am lăsat să încerce inițierea. Întreabă-l tu cum a fost. Eu n-am să spun decât c-a dat greş, la fel ca ceilalți.

— Mwita a zis că nu vrei să-i dai voie să treacă prin inițiere.

— A mințit, a spus Aro. Întreabă-l.

— O să-l întreb.

— Există puțini vrăjitori adevărați pe pământurile astea. Şi n-au ajuns vrăjitori din propria lor voință. De aceea suntem loviți de moarte, de durere şi de furie. Mai întâi vine o mare suferință, pe urmă cineva care ne iubeşte ne cere să devenim ceea ce trebuie să devenim. E foarte probabil ca mama ta să fi fost cea care te-a împins pe calea asta. Sunt multe de spus despre ea, *sha*.

S-a întrerupt, părând să chibzuiască la ceea ce spusese.

— Trebuie să fi pretins asta din ziua în care ai fost concepută. Evident că revendicarea ei a fost mai puternică decât a tatălui tău biologic. Dacă ai fi fost băiat, el ar fi avut un aliat, nu un inamic. Marile Puncte Mistice sunt un instrument, nu un scop. Dar nu pot să te învăț până nu treci inițierea. Mâine. Niciun copil care-a venit la mine n-a trecut. S-au întors acasă bătuți, frânți, suferinzi, bolnavi.

— Ce se-ntâmplă în timpul... inițierii? am întrebat.

— Însăşi ființa ta e pusă la încercare. Ca să înveți Punctele, trebuie să fii omul potrivit, asta-i tot ce pot să-ți spun. Ai aruncat diamantul ăla?

— Da.

— Ai fost tăiată. Asta ar putea să fie o problemă. Dar acum nu mai e nimic de făcut.

S-a ridicat în picioare.

— După ce apune soarele, gata cu mâncatul şi nu mai bei decât apă. O să-ți vină ciclul în două zile. Asta ar putea să fie o problemă.

— De unde ştii când îmi... când e?

A râs şi nu mi-a răspuns.

— Nu-i nimic de făcut. La noapte, înainte să te culci, meditează o oră. Să nu vorbeşti cu maică-ta după apusul soarelui. Dar poți să vorbeşti cu Fadil, tatăl tău. Să vii aici la cinci dimineața. Ai grijă să te îmbăiezi temeinic şi să-ți pui haine închise la culoare.

M-am uitat lung la el. Cum era să țin minte toate aceste instrucțiuni?

— Du-te să stai de vorbă cu Mwita. O să-ți repete el indicațiile mele dacă ai nevoie să le mai auzi o dată.

—oOo—

Când m-am apropiat de coliba lui Mwita, mi-a mirosit a salvie arsă. El şedea liniştit pe un covoraş lat, meditând, cu spatele la mine. Am rămas în prag şi m-am uitat în jur. Aici locuia, carevasăzică. Obiecte împletite atârnau pe pereți şi zăceau mormane în jurul colibei. Coşuri, covoraşe, platouri, ba chiar şi un scaun de răchită lucrat pe jumătate.

— Stai jos, mi-a spus fără să se întoarcă.

M-am aşezat pe covoraşul de lângă el, cu fața spre intrarea în colibă.

— Nu mi-ai zis niciodată că ştii că împleteşti, am spus.

— Nu-i important.

— Mi-ar fi plăcut să aflu.

Şi-a tras genunchii la piept, dar n-a scos o vorbă.

— Nu mi-ai spus totul, am insistat.

— Te aştepți să-ți spun?

— Când e important.

— Important pentru cine?

Mwita s-a ridicat în picioare, s-a întins şi s-a sprijinit de perete.

— Ai mâncat? m-a întrebat el.

— Nu.

— Cel mai bine e să mănânci mult înainte de apusul soarelui.

— Ce ştii despre iniţierea asta?

— De ce crezi că ţi-aş povesti despre cel mai mare eşec din viaţa mea?

— Nu-i corect, am spus, ridicându-mă în picioare. Eu nu-ţi cer să te umileşti. Era de-o importanţă capitală să-mi povesteşti prin ce-ai trecut.

— De ce? La ce ţi-ar fi folosit?

— Nu contează! M-ai *mințit!* Între noi n-ar trebui să existe secrete.

Se uita la mine şi în acelaşi timp îmi dădeam seama că rememorează relaţia noastră. Căuta un adevăr sau un secret pe care să poată să mi-l ceară. Probabil şi-a dat seama că nu-i ascunsesem nimic, fiindcă următoarele lui cuvinte au fost:

— N-o să te-ajute la nimic, doar o să te sperie.

Am clătinat din cap.

— Mă sperie mai mult ce nu ştiu.

— Bine. Era să mor. Chiar am... nu, era cât pe ce. Cu cât te apropii de finalul iniţierii, cu atât eşti mai aproape de moarte. Să fii iniţiat înseamnă să mori. Eu m-am apropiat... foarte mult.

— Ce s-a...

— Pentru fiecare e altfel, m-a întrerupt el. E durere, e groază – la modul absolut. Nici nu ştiu de ce le dă voie Aro băieţilor de prin partea locului să încerce. Asta-i partea lui răutăcioasă.

— Când ai...

— La scurt timp după ce-am venit aici.

A tras aer adânc în piept, mi-a aruncat o privire tăioasă şi apoi a clătinat din cap.

— Nu.

— De ce? Mâine o fac şi eu, vreau să ştiu!

— Nu.

Atât a spus şi cu asta s-a terminat. Mwita era în stare să traverseze culturile de palmieri în crucea nopții. Mai făcuse asta de câteva ori după ce petrecuse ceasuri întregi cu mine. O dată, când stăteam în grădina mamei, o tarantulă s-a strecurat până aproape de piciorul meu. El a zdrobit-o cu mâna goală. Dar acum, doar pomenind de inițierea lui eşuată, părea absolut terifiat.

Înainte să pornesc spre casă, Mwita a recapitulat cu mine cerințele inițierii. Până la urmă m-am enervat şi l-am rugat să mi le scrie.

—oOo—

Am îngenuncheat lângă mama. Era în grădină, afânând cu mâinile goale pământul din jurul plantelor.

— Cum a fost? m-a întrebat.

— Cum mă aşteptam de la nebunul ăla.

— Tu şi Aro semănați prea mult, a spus mama.

A tăcut o clipă înainte de-a continua:

— Am discutat azi cu Nana Înțeleapta. Vorbea despre o inițiere...

Şi-a lăsat fraza în aer, cercetându-mi chipul, până a văzut ce voia să vadă.

— Când?

— Mâine dimineață.

Am scos lista.

— Trebuie să fac toate lucrurile astea ca să mă pregătesc.

A citit-o şi apoi a spus:

— O să-ți pregătesc o cină bogată s-o mănânci mai devreme. Curry de pui şi fructe de cactus?

Am zâmbit cu gura până la urechi.

Am făcut o baie lungă şi fierbinte, după care am fost liniştită o vreme. Dar, pe măsură ce se scurgea noaptea, îmi revenea teama de necunoscut. Până la miezul nopții, delicioasa cină pe care o mâncasem îmi bolborosea agitată

în stomac. *Dacă mor în timpul inițierii, mama o să rămână singură*, mi-am spus. *Biata mama*.

N-am dormit. Dar, pentru prima dată de când aveam unsprezece ani, nu m-am mai temut de apariția ochiului roşu. Cocoşii au început să cânte în jur de trei dimineața. M-am îmbăiat din nou şi mi-am pus o rochie lungă, grena. Nu-mi era foame şi simțeam o pulsație surdă în abdomen, ambele, semne sigure că mi se apropia ciclul. N-am mai trezit-o pe mama înainte să plec. Probabil era deja trează.

Capitolul 19
— Omul în negru —

— Papa, te rog, călăuzeşte-mă, am rostit pe drum. Fiindcă am nevoie de călăuzire.

Sinceră să fiu, nu-mi închipuiam că e acolo. Mereu am crezut că, atunci când oamenii mor, spiritele lor rămân prin preajmă sau vin uneori în vizită. Încă mai credeam asta, fiindcă aşa se întâmpla cu prima nevastă a lui papa, Njeri. O simțeam deseori în casă. Dar pe papa nu-l simțeam acum în apropiere. Doar briza răcoroasă şi țârâiturile greierilor erau în jurul meu.

Mwita şi Aro mă aşteptau în spatele colibei. Aro mi-a dat să beau o ceaşcă de ceai. Era călduț şi avea aromă de flori. După ce l-am băut, mi-au dispărut crampele uşoare pe care le simțisem până atunci.

— Acum ce se-ntâmplă? am întrebat.

— Te duci în deşert, a spus Aro, strângându-şi veşmântul cafeniu în jurul trupului.

M-am întors către Mwita.

— Tot ce contează pentru tine e ceea ce se află în față, a spus Aro.

— Du-te, Onyesonwu, a murmurat Mwita.

Aro m-a împins către deşert. Pentru prima dată în viaţă, ezitam să merg acolo. Răsărea soarele. Începeam să-mi aud pulsul în urechi. *Ceva din ceai*, mi-am spus. *O fi o reţetă de şaman.* Oriîncotro sufla briza, auzeam cu claritate grăunţele de nisip lovindu-se uşor unele de altele. Mi-am făcut palmele căuş peste urechi. Am mers mai departe. Briza s-a înteţit, a devenit un vânt purtător de nisip şi ţărână.

— Ce-i asta? am ţipat, luptându-mă să nu-mi pierd echilibrul.

Pete negre acopereau rapid Soarele. Trecusem cu mama prin trei mari furtuni de nisip pe vremea când eram nomade. Ne săpam câte o groapă şi ne întindeam în ea, folosind cortul ca să ne apărăm. Avuseserăm noroc să nu fim luate pe sus şi nici îngropate de vii. Acum iată-mă din nou într-o furtună de acest fel, fără nimic altceva să mă apere decât rochia de pe mine.

M-am hotărât să mă întorc la coliba lui Aro. Dar nu vedeam la un pas înaintea ochilor. Mi-am ferit faţa cu braţele şi m-am uitat în jur. Nisipul biciuitor îmi dădea sângele. În scurt timp, aveam pleoapele incrustate cu firicele care îmi provocau usturimi în ochi. Am scuipat nisip, dar mi s-a umplut gura la loc.

Deodată, vântul s-a schimbat, sufla acum din spatele meu. M-a împins către o luminiţă portocalie. Când am ajuns mai aproape, am văzut că era un cort făcut dintr-un material albastru subţire şi transparent. Înăuntru ardea un foc mic.

— Un foc în mijlocul furtunii de nisip! am strigat, râzând isteric.

Simţeam cum mă înţeapă faţa şi braţele, iar picioarele îmi tremurau de efortul de-a nu mă lăsa măturată de vânt.

M-am aruncat înăuntru şi m-a izbit liniştea. Nici măcar pereţii cortului nu tremurau în vânt. Nimic nu ţinea cortul ancorat. Partea de jos era doar nisip. M-am rostogolit pe o

parte, tuşind. Cu ochii apoşi de usturime, am zărit cel mai alb bărbat pe care îl întâlnisem vreodată. Purta o pelerină neagră şi grea, cu glugă care îi cădea peste jumătatea de sus a feței. Dar jumătatea de jos se vedea foarte bine. Pielea lui zbârcită era albă ca laptele.

— Onyesonwu, a rostit pe neaşteptate omul în negru.

Am sărit în sus. Era ceva respingător la el. Aproape că mă aşteptam să se repeadă pe lângă foc către mine, cu viteza şi agilitatea unui păianjen. Dar el a rămas aşezat, cu picioarele lui lungi întinse în față. Unghiile ascuțite îi erau striate şi galbene. S-a lăsat pe spate, sprijinit într-un cot.

— Aşa te cheamă?

— Da.

— Tu eşti cea pe care o trimite Aro, a spus el, cu buzele umede, rozalii şi plate curbându-i-se într-un zâmbet infatuat.

— Da.

— Cine te-a trimis?

— Aro.

— Aşadar, ce eşti?

— Pardon?

— Ce eşti?

— Ființă omenească, am spus.

— Atâta tot?

— Şi eshu.

— Vasăzică, eşti ființă omenească?

— Da.

Şi-a băgat mâna pe sub mantie şi a scos o sticluță albastră. A scuturat-o şi a pus-o jos.

— Aro mă cheamă aici şi în fața mea şade o femeie, a spus el, făcând să-i freamete nările. Una care o să sângereze în curând. Foarte, foarte curând. Locul ăsta e sacru, să ştii.

S-a uitat la mine de parcă aştepta un răspuns. M-am simțit uşurată când a luat de jos recipientul. L-a scuturat şi

l-a trântit la loc. Îmi venea să mă frec la ochi, aşa de rău mă dureau. El m-a privit cu atâta mânie, încât mi-a tresărit inima în piept.

— Ai fost tăiată! Nu poți să ai orgasm! Cine-a îngăduit să se-ntâmple aşa ceva?

Am început să mă bâlbâi.

— A fost o... Am vrut să le fac pe plac... N-am...

— Taci.

S-a întrerupt, iar când a vorbit din nou, vocea îi era mai calmă.

— Poate-ar fi ceva de făcut în privința asta, a spus mai mult pentru sine.

A mormăit ceva în barbă, apoi cu glas tare:

— S-ar putea să mori azi. Sper că eşti pregătită. N-au să-ți găsească trupul.

M-am gândit la mama şi apoi am alungat din minte imaginea ei.

Omul în negru a răsturnat conținutul recipientului – oase. Oase micuțe, delicate, poate de la o şopârlă sau vreun alt animal sălbatic mic. Erau complet albite şi uscate, câteva fărâmicioase la capete, dezvăluind măduva foarte veche şi poroasă. Au zburat din recipient şi au aterizat ca şi cum n-aveau să se mai mişte vreodată din loc. Ca şi cum ştiau sigur. Uitându-mă la oscioarele împrăştiate, mi-am simțit ochii grei. Erau atraşi către ele. El a stat şi a privit multă vreme. Apoi şi-a ridicat privirea spre mine, cu gura deschisă într-un O de surpriză. Aş fi vrut să-i pot vedea ochii. Apoi şi-a mascat fața cu o expresie mai controlată.

— De obicei, acum începe durerea, a spus omul în negru. Acum îi aud pe băieți răcnind.

S-a întrerupt şi s-a uitat iar la oase.

— Dar pe tine, a rânjit el sarcastic el şi a dat din cap, *pe tine* trebuie să te omor.

A ridicat mâna stângă şi a răsucit-o din încheietură. Am simţit un pârâit în gât când capul mi s-a răsucit singur, făcând o rotaţie completă. Am scos un geamăt gutural. S-a făcut beznă.

—oOo—

Am deschis ochii şi imediat am ştiut că nu eram eu însămi. Era o senzaţie mai degrabă stranie decât dătătoare de spaime. Eram un pasager în capul cuiva, totuşi aveam capacitatea de a simţi sudoarea curgându-i pe faţă şi insectele înţepându-i pielea. Am încercat să plec, dar n-aveam trup cu care să mă mişc din loc. Mintea îmi era blocată acolo. Ochii prin care vedeam fixau un zid de beton.

El şedea pe o bucată de beton tare şi rece. Nu exista acoperiş. Lumina soarelui strălucea înăuntru, făcând şi mai supărător interiorul deja încins al camerei. Auzeam multă lume în preajmă, dar nu înţelegeam exact ce aud. Persoana în al cărei trup mă aflam a mormăit ceva şi apoi a râs în sinea... ei. Era o voce de femeie.

— Atunci, n-au decât să vină, a spus ea.

A privit în jos la ea însăşi, apoi şi-a frecat palmele de coapse, agitată.

Purta o rochie albă, lungă, din material aspru. Pielea nu-i era la fel de deschisă la culoare ca a mea, dar nici atât de închisă ca a mamei. I-am remarcat mâinile. Citisem poveşti despre aşa ceva, dar atât. Însemne tribale. Mâinile acestei femei erau pline de asemenea însemne. Cercurile, spiralele şi liniile se împleteau în desene complicate care îi şerpuiau în sus pe încheieturi.

Şi-a sprijinit capul de peretele din spate şi a închis ochii în lumina soarelui, iar lumea a devenit roşie timp de câteva clipe. Apoi cineva a apucat-o – ne-a apucat – cu atâta brutalitate, încât am ţipat pe muteşte. Ea a deschis brusc ochii. N-a scos niciun sunet. Nu s-a opus. Îmi doream cu disperare să se împotrivească. Apoi mii de oameni au năvălit

dinaintea noastră, cu toții urlând, vociferând, strigând, vorbind, arătând, râzând, încruntându-se.

Mulțimea stătea la distanță, de parcă ar fi ținut-o o forță invizibilă la câțiva metri de groapa către care eram noi târâte. Lângă groapă era un morman de nisip. Bărbații ne-au târât până la groapă şi ne-au împins înăuntru. Am simțit cum tot trupul femeii se cutremură când dă de fundul gropii. Solul era doar cu puțin mai sus de umerii noştri. Ea s-a uitat în jur şi astfel am avut şi eu ocazia să văd bine gloata uriaşă care aştepta execuția noastră.

Bărbații au început să arunce țărână cu lopata în groapă şi curând eram îngropate până la gât. Acela a fost momentul în care spaima femeii trebuie să mă fi infectat şi pe mine, fiindcă deodată eram sfâşiată în două. De-aş fi avut trup, aş fi crezut că o mie de bărbați mă țineau de un braț şi altă mie de celălalt, şi fiecare grup trăgea în câte o parte. Din spate l-am auzit pe unul spunând tare:

— Cine o să dea primul cu piatra în problema asta?

Prima piatră ne-a lovit în moalele capului. Durerea a fost explozivă. Au urmat-o multe alte pietre. După o vreme, durerea din capul nostru lovit a alunecat în spate, iar senzația sfâşierii în două a venit în față. Răcneam. Muream. Cineva a mai aruncat o piatră şi am simțit ceva rupându-se. Am cunoscut moartea din clipa în care m-a atins. Din toate puterile mele, care nu-mi mai serveau la nimic, am încercat să nu mă pierd cu firea.

Mama. O lăsam complet singură. *Trebuie să rezist mai departe*, mi-am spus cu disperare. *Mama a dorit să fie aşa. Ea a dorit!* Prea multe lucruri mai aveam de făcut. L-am simțit pe papa cum mă prinde şi mă ține strâns. Mirosea a fier încins şi îmbrățişarea lui era, ca întotdeauna, puternică. M-a ținut aşa multă vreme în locul acela al spiritelor, în care totul era lumină multicoloră, sunet, miros şi fierbințeală.

Papa m-a ținut strâns la pieptul lui. Strânsoarea unei îmbrățișări. Apoi mi-a dat drumul şi dus a fost. Curând lumea spiritelor, un loc pe care aveam să învăț a-l numi „sălbăticia”, a început să se topească şi să se amestece cu un întuneric presărat cu stele. Vedeam deşertul. Iată-mă zăcând acolo, pe jumătate îngropată în nisip. În dreptul meu se oprise o cămilă cu o femeie în spinare. Femeia purta cămaşă verde şi pantaloni şi şedea între cele două cocoaşe flocoase. Probabil că m-am mişcat, fiindcă deodată cămila a tresărit. Femeia a liniştit-o bătând-o uşor cu palma.

Instinctiv, am coborât în zbor şi m-am oprit pe trupul meu. Atunci mi-a vorbit femeia:

— Ştii cine sunt?

Am încercat să-i răspund, dar n-aveam gură, nu încă.

— Sunt Nerji.

A ridicat privirea şi a zâmbit larg, făcând cute la colțurile ochilor. *Am fost* soția lui Fadil Ogundimu.

I se adresa altcuiva. S-a întors din nou către mine şi a râs.

— Papa al tău are multe de învățat despre sălbăticie.

Am vrut să-i zâmbesc.

— Îți ştiu eu felul. Eram şi eu ca tine, deşi mie nu mi s-a dat ocazia să-mi descopăr darul. Puteam să vorbesc cu cămilele. Mama s-a dus la Aro. El m-a refuzat. N-aş fi trecut inițierea. Dar ar fi putut să mă învețe alte lucruri folositoare. Întotdeauna să mergi pe drumul *tău*, Onyesonwu.

S-a oprit, părând că ascultă pe cineva.

— Taică-tău îți urează toate cele bune.

Uitându-mă în urma ei cum pleacă, am simțit că mă preschimb. Deodată percepeam aerul pe piele şi inima bătându-mi. Aveam senzația ciudată că mă apăsa ceva în jos, de parcă aveam greutăți atârnate de fiecare parte, şi deocamdată nu mă deranjau prea tare, dar până la urmă m-ar fi stânjenit. Natura mea muritoare. Eram epuizată. Mă

durea peste tot, picioarele, brațele, gâtul şi mai ales capul. M-am retras într-un somn disperat şi fără odihnă.

M-am trezit pe când Mwita îngâna ceva şi îmi masa pielea cu ulei. Un fel de energie statică îmi acoperea corpul ca un ecran de computer. Atingerea lui Mwita o înlătura treptat. S-a oprit când şi-a dat seama că sunt trează. M-a învelit cu rapa. Mi-am tras-o la piept cu un gest vlăguit.

— Ai leşinat, a spus el.

Vocea îi suna straniu. Era încordată de îngrijorare, dar mai era ceva.

— Ştiu, am spus.

Apoi am întors capul şi m-am pus pe plâns. N-a încercat să mă ia în braţe şi mi-a părut bine. *De ce nu s-a împotrivit?* m-am întrebat. *Eu m-aş fi luptat chiar dacă n-aveam nicio şansă. Aş fi făcut orice ca să nu ajung prea curând în groapa aia.*

Îmi aminteam cu intensitate senzaţia frunţii care ceda lovită de o piatră mare. Nu m-a durut atât de mult pe cât ar fi trebuit. Simţisem doar că eram dintr-odată... dezgolită. O piatră mi-a spart nasul, mi-a însângerat urechea, mi s-a adâncit în obraz. Am fost conştientă în tot acest timp. La fel şi femeia aceea. Am icnit de greaţă. N-am dat nimic afară fiindcă stomacul îmi era gol. M-am rezemat şi mi-am masat tâmplele. Mwita mi-a dat un prosop încălzit ca să mă şterg la ochi şi să-mi potolesc iritaţia. Era înmuiat în ulei.

— Ce-i asta? am întrebat cu voce răguşită. Sper că n-o să-mi...

— Nu. O să te ajute s-o elimini din organism. Şterge-ţi şi faţa. În rest, te-am frecat eu cu el. Curând o să te simţi mai bine.

— Unde suntem? am întrebat, frecându-mă la ochi cu uleiul.

Era o senzaţie plăcută.

— La mine în colibă.

— Mwita, am murit, i-am şoptit.
— Aşa trebuia.
— Eram în capul unei femei şi am simțit...
— Nu te mai gândi la asta, a spus el ridicându-se.
A luat o farfurie cu mâncare de pe masă.
— Deocamdată trebuie să mănânci.
— Nu mi-e foame.
— Mama ta a gătit asta, a spus Mwita.
— Mama?
— A fost aici. Ieri.
— Cum aşa, că n-am văzut-o...
— Au trecut trei zile, Onyesonwu.
— Ah.
M-am ridicat încet în capul oaselor, am luat farfuria din mâna lui Mwita şi am mâncat. Era curry de pui cu fasole verde. În câteva minute, farfuria era goală. Mă simțeam mult mai bine.
— Unde-i Aro? am întrebat, masându-mi capul în partea din spate şi pe laterale.
— Nu ştiu, a oftat Mwita.
Atunci am înțeles ce simțisem la Mwita. M-a surprins. L-am luat de mână. Dacă nu mă ocupam acum de asta, prietenia noastră avea să moară. Chiar şi pe vremea aceea ştiam că gelozia neglijată devine până la urmă otrăvitoare.
— Mwita, nu trebuie să te simți aşa, i-am spus.
Şi-a tras mâna.
— Nu ştiu ce trebuie să simt, Onyesonwu.
— Păi, nu trebuie să te simți *aşa*, am insistat, şi glasul mi se înăsprea. Noi doi am trecut prin prea multe. Şi-apoi, eşti mai presus de lucrurile astea.
— Chiar aşa?
— Doar pentru că te-ai născut bărbat *nu* înseamnă că eşti mai valoros decât mine.
Mi-am dres glasul ostentativ.

— Nu te purta ca Aro.

Mwita n-a spus nimic, dar nici n-a îndrăznit să mă privească în ochi.

Am oftat.

— Mă rog, felul cum te simți tu n-are să mă oprească să...

Mi-a acoperit gura cu mâna.

— Ajunge cu vorbitul, a şoptit, cu fața aproape de a mea.

Şi apoi s-a întins peste mine; uleiul de pe pielea mea îi netezea mişcările. Mă durea corpul şi îmi pulsa capul, dar pentru prima dată în viață simțeam numai plăcere. Acel juju de la Ritualul meu de Unsprezece Ani se rupsese. L-am tras pe Mwita mai aproape. Senzația era atât de savuroasă, încât mi-a umplut ochii de lacrimi. Era atât de copleşitoare, încât la un moment dat am încetat să mai respir. Când a băgat de seamă, Mwita a înghețat.

— Onyesonwu! Respiră!

Fiecare părticică din trupul meu simțea muşcătura extazului. Era cea mai frumoasă senzație pe care o avusesem vreodată. Fiindcă nu făceam decât să mă uit la el cu ochi uluiți, a deschis gura şi a respirat zgomotos, demonstrativ. Am început să văd explozii de roşu argintat şi albastru când plămânii mei au cerut aer. Experimentasem moartea nu cu mult timp în urmă, aşa că îmi venea uşor să uit să respir. Am tras aer în piept, uitându-mă țintă în ochii lui Mwita. Apoi am expirat.

— Îmi pare rău, a spus el. N-ar fi trebuit să...

— Vino şi termină, am murmurat şi l-am tras către mine, simțind că-mi zumzăie capul.

Când trupurile ni s-au întâlnit, complet şi definitiv, Mwita mi-a reamintit să respir. Se mişca în mine şi continua să-mi amintească, dar deja nu-l mai ascultam. Era minunat. În scurt timp eram atât de aprinsă, încât tremuram. Minutele treceau. Senzația a devenit serioasă, apoi neliniştitoare. Nu mă puteam elibera. Fusesem circumcisă.

— Mwita, am rostit.

Eram amândoi alunecoşi de sudoare.

— Ce-i? a făcut el, cu respiraţia întretăiată.

— Eu... e ceva în neregulă cu mine. Eu...

Mi-am schimonosit faţa de efort.

— Nu pot.

A rămas nemişcat şi senzaţia colosală din vintre mi s-a micşorat. El s-a uitat la mine, broboane de transpiraţie scurgându-i-se pe pieptul meu. M-a luat prin surprindere cu un zâmbet.

— Atunci, fă ceva în privinţa asta, femeie eshu.

Am clipit uimită, dându-mi seama despre ce vorbea. M-am concentrat. El a început iar să se mişte în mine şi imediat m-am simţit de parcă îmi eliberasem însăşi fiinţa lăuntrică.

— Ooooooooooooooh, am gemut.

De undeva de departe l-am auzit pe Mwita râzând, în vreme ce aţipeam cu un oftat.

În bucăţica aia de carne stătea toată diferenţa. Nu-mi fusese greu s-o fac să crească la loc şi eram mulţumită că măcar o dată în viaţă obţinusem cu uşurinţă ceva important.

Capitolul 20
— Bărbaţi —

M-am întors acasă în ziua aceea. Soarele tocmai urca pe cer, aerul şi nisipul se încălzeau. Mama m-a strigat pe nume când m-a văzut. Şedea pe treptele din faţă şi aştepta. Avea pungi sub ochi, iar cozile ei lungi se cereau reîmpletite. Era prima dată când vocea mamei era mai tare decât o şoaptă. Şi, auzind-o, mi s-au înmuiat picioarele.

— Mama! am strigat şi eu din mijlocul străzii.

În jurul nostru, cartierul îşi vedea de treburile lui. Nimeni n-avea habar prin ce trecuserăm noi două. Oamenii au ridicat capul să arunce o privire vag curioasă şi atât. Cel mai probabil, vocea mamei a fost subiect de discuţii în noaptea aceea. Dar nici mie, nici ei nu ne păsa de părerea lor.

—oOo—

Aro nu mi-a solicitat prezenţa timp de o săptămână. Iar în săptămâna aceea am suferit de coşmaruri. Iar şi iar, noapte de noapte, eram omorâtă cu pietre. Mă bântuia decesul altcuiva. Pe timpul zilei, mă chinuiau dureri de cap îngrozitoare. Când Binta, Diti şi Luyu au venit la mine în cameră, la trei zile după iniţiere, eram varză, vorbeam incoerent şi plângeam ascunsă sub pătură.

— Ce-ai păţit? am auzit-o pe Luyu.

Mi-am aruncat învelitoarea de pe cap, şocată să-i aud vocea. Am văzut-o pe Diti întorcându-se şi plecând.

— Eşti bine? E vorba de taică-tău? a spus Binta, stând pe marginea patului lângă mine.

Mi-am şters mucii de la nas. Eram descumpănită şi starea de năuceală mă făcea să mă gândesc nu la papa, ci la tatăl meu biologic. *Da, el e problema mea*, mi-am spus. Lacrimile continuau să-mi alunece pe faţă. Nu-mi mai văzusem prietenele de câteva zile. Renunţasem la şcoală cu două zile înainte de iniţiere şi lor nu le spusesem nimic. Diti s-a întors şi mi-a dat un prosop muiat în apă caldă.

— Ne-a rugat mama ta să venim, a spus Luyu.

Diti a tras draperiile şi a deschis fereastra. Lumina soarelui şi aerul proaspăt au inundat încăperea. M-am şters pe faţă şi mi-am suflat nasul în prosop. Apoi m-am întins la loc, supărată foc pe mama că le chemase. Cum era să le explic starea în care mă aflam? Făcusem să-mi crească înapoi clitorisul şi nu-mi mai ţineam diamantul în gură. Lanţul de la talie putea să se fi înverzit între timp.

Au stat acolo o vreme şi m-au ascultat cum mă smiorcăi. Dacă n-ar fi fost ele de faţă, aş fi lăsat mucii să-mi curgă şi să se împrăştie pe învelitoare. *Ce mai contează toate?* îmi spuneam. Starea de spirit mi s-a înnegurat şi am întins mâna să-mi trag iar cearşaful peste cap. *N-o să le bag în seamă şi gata. Până la urmă o să plece.*

— Onyesonwu, tu spune-ne, mi-a cerut Luyu cu voce blândă. O să te ascultăm.

— O să te ajutăm, a spus Binta. Mai ştii cum m-au ajutat pe mine femeile la Ritualul de Unsprezece Ani? Dacă nu mă ajutau în noaptea aia, aveam de gând să-l omor.

— Binta! a exclamat Diti.

— Chiar aşa? a întrebat Luyu.

Binta îmi atrăsese pe deplin atenţia.

— Da. Aveam de gând să-l otrăvesc... chiar în ziua următoare, a spus ea. Se îmbată aproape în fiecare seară. Trage din pipă şi se îmbată. Nici nu i-ar fi simţit gustul.

M-am şters iar pe faţă.

— Mama mi-a zis odată că frica e ca omul care, odată ce s-a fript, suflă şi-n iaurt, am început nu foarte lămurit.

Le-am spus totul în afară de detaliile iniţierii mele. Din ziua când fusesem concepută până în ziua când mă băgasem în pat şi nu mai voisem să ies de-acolo. Feţele lor au căpătat un aer distant când le-am povestit despre violarea mamei. Mi-a cam plăcut să le forţez să afle detaliile. După ce am terminat, erau atât de tăcute, încât am auzit paşii uşori de dincolo de uşă. Se îndepărtau pe hol. Mama ascultase totul.

— Nu-mi vine să cred că nu ne-ai zis nimic în tot acest timp, a spus Luyu într-un târziu.

— Chiar poţi să te schimbi în pasăre? a întrebat Diti.

— Haide, m-a îndemnat Binta, trăgându-mă de braţ. Trebuie să te scoatem de-aici.

Luyu a încuviințat din cap şi m-a luat de celălalt braț. Am încercat să mă smulg din mâinile lor.

— De ce?

— Ai nevoie de soare, a spus Binta.

— N-am... nu-s îmbrăcată de stradă, am spus, eliberându-mi brațele dintr-o smucitură.

Simțeam cum îmi dau iar lacrimile. Acolo, afară, era viața, şi moartea tot acolo. Acum mă temeam de amândouă. Fetele m-au târât din pat, mi-au desfăcut rapa de noapte şi mi-au tras peste cap o rochie verde. Am ieşit din casă şi ne-am aşezat pe treptele de la intrare. Soarele îmi încălzea fața. Nicio pâclă roşie nu-l acoperea, niciun mucegai pufos şi lipicios nu creştea pe pământ, nu era fum în aer, nu pândea moartea. După o vreme, am rostit încet:

— Mulțumesc.

— Arăți mai bine, a spus Binta. Soarele vindecă. Mama zice că trebuie să dai la o parte perdelele în fiecare zi fiindcă lumina soarelui omoară bacteriile şi ce-o mai fi.

— L-ai făcut pe taică-tău să respire, a spus Luyu, cu cotul sprijinit pe genunchiul meu.

— Nu, am spus îndârjită. Papa era mort. Numai trupul i l-am făcut să respire.

— Aşa a fost, a spus Luyu.

Am țâțâit şi m-am uitat în altă parte, iritată.

— Ah, a făcut Diti, apoi a dat din cap. O s-o învețe Aro.

— Aşa-i, a încuviințat Luyu. Ea deja poate s-o facă. Doar că nu ştie cum.

— Ce? a făcut Binta, cu un aer năuc.

— Onyesonwu, ştii dacă poți s-o faci? m-a întrebat Luyu.

— Nu ştiu! am răspuns răstit.

— Poate s-o facă, a spus Diti. Şi cred că maică-ta are dreptate. De-asta a muncit din răsputeri să te țină în viață. Intuiție de mamă. Să vezi ce faimoasă o să fii.

Am pufnit în râs. Bănuiam că faima mea avea să fie mai degrabă negativă.

— Deci tu crezi că mama ar fi îngăduit să murim amândouă acolo, în deşert, dacă nu credea că sunt aşa deosebită?

— Da, a răspuns Diti cu o mină serioasă.

— Sau dacă ieşeai băiat, a adăugat Luyu. Tatăl tău biologic e malefic şi dacă erai băiat ai fi ieşit şi tu ca el, cred. Asta voia el.

S-a lăsat iar tăcerea. Apoi Diti a întrebat:

— Şi deci n-o să mai mergi la şcoală?

Am ridicat din umeri.

— Probabil.

— Cum a fost cu Mwita? a întrebat Luyu, surâzând cu afectare.

Şi iată-l venind pe drum, de parcă simpla rostire a numelui său l-ar fi făcut să se ivească pe dată. Luyu şi Diti au râs pe înfundate. Binta m-a bătut uşor pe umăr. Mwita purta pantaloni crem şi caftan lung, de aceeaşi culoare, care se potrivea atât de bine cu cea a pielii sale, încât arăta mai degrabă a spirit decât a om în carne şi oase. Acesta era exact motivul pentru care evitasem întotdeauna să port astfel de haine.

— Bună ziua, a spus el.

— Nu aşa de bună cum a fost pentru tine şi Onyesonwu acum câteva nopți, din ce-au auzit, a spus Luyu ca pentru sine.

Diti şi Binta au chicotit, iar Mwita s-a uitat la mine.

— Bună ziua, Mwita. Ăă... le-am zis totul.

Mwita s-a încruntat la mine.

— Pe mine nu m-ai întrebat.

— Trebuia?

— Mi-ai promis că păstrezi secretul.

Avea dreptate.

— Îmi pare rău, i-am spus.

Mwita s-a uitat la celelalte trei.

— Putem avea încredere în ele? m-a întrebat.

— Absolut, a spus Binta.

— Mwita, Onyesonwu e tovarăşa noastră de la Ritualul de Unsprezece Ani, n-ar trebui să existe secrete între noi, a spus Luyu.

— N-am niciun respect pentru Ritualul de Unsprezece Ani, a spus Mwita.

Luyu s-a zbârlit toată. Diti a icnit:

— Cum poți să...

Luyu a ridicat o mână ca s-o întrerupă pe Diti. S-a întors spre Mwita cu o expresie necruțătoare pe chip.

— Aşa cum noi păstrăm secretele tale, ne aşteptăm ca şi tu s-o respecți pe Onyesonwu ca femeie din Jwahir. Nu-mi pasă de ce fel de juju eşti în stare.

Mwita a dat ochii peste cap.

— S-a făcut, a spus el. Onyesonwu, cât le-ai...

— Totul, i-am spus. Dacă nu veneau ele azi, m-ai fi găsit în pat pierzându-mi... sinele.

— Bine, a spus Mwita, dând din cap. Atunci trebuie să înțelegeți toate că acum sunteți unite. Nu printr-un ritual primitiv, ci prin ceva real.

Luyu a dat ochii peste cap, Diti l-a privit pe sub sprâncene, iar Binta s-a uitat la mine surprinsă.

— Mwita, nu mai fi aşa sulă de dromader, i-am spus enervată.

— Femeile trebuie să aibă mereu companie, a spus Mwita pe un ton meditativ.

— Iar bărbații au mereu impresia că li se cuvine totul, am ripostat.

Mwita s-a uitat sumbru la mine şi i-am întors privirea. Apoi mi-a luat mâna şi mi-a masat-o.

— Aro vrea să treci pe la el diseară. A venit vremea.

Capitolul 21
— Gadi —

— Le-ai spus prietenelor tale? a întrebat Aro. De ce?

Mi-am frecat fruntea. Pe drum spre coliba lui Aro, mă apucase obişnuita mea durere de cap şi a trebuit să mă sprijin de un copac şi să stau un sfert de oră până să mă lase. Acum îmi trecuse aproape de tot.

— Ele m-au ajutat, *oga*. Pe urmă m-au întrebat, aşa că le-am spus.

— Dar înțelegi că de-acum sunt şi ele părtaşe.

— Părtaşe la ce?

— Ai să vezi.

Am oftat.

— N-ar fi trebuit să le zic.

— Acum nu mai e nimic de făcut, a spus Aro. Aşadar, răspunsuri. Ai să înțelegi multe la noapte. Dar mai întâi, Onyesonwu, am vorbit cu Mwita despre asta şi acum îți spun şi ție, deşi mă întreb dacă nu-mi răcesc gura de pomană. Ştiu ce-ați făcut voi doi.

Am simțit că mă aprind la față.

— În tine e şi urâțenie, e şi frumusețe. Chiar şi pentru ochii mei, eşti o sursă de confuzie. Mwita nu poate să-ți vadă decât frumusețea. Aşa că nu se poate abține. Dar tu poți.

— *Oga*, am spus încercând să-mi păstrez calmul. Nu sunt diferită de Mwita. Amândoi suntem ființe omeneşti, amândoi ar trebui să facem un efort.

— Nu te minți singură.

— Nu mă...

— Şi nu mă întrerupe.

— Atunci nu mai continua cu presupunerile astea! Dacă urmează să mă înveți, nu vreau să mai aud aşa ceva! N-o să

mai am relații sexuale cu Mwita. Foarte bine. Îmi cer iertare. Dar el şi cu mine o să facem amândoi efortul de-a ne abține. Ca două ființe omeneşti!

Deja țipam.

— Ființe imperfecte, cu defectele lor! Asta suntem *amândoi*, *oga*! Asta suntem TOȚI!

S-a ridicat în picioare. Nu m-am mişcat din loc; inima îmi bubuia în piept.

— Bine, a spus Aro zâmbind cu superioritate. Am să încerc.

— Aşa.

— În orice caz, să nu-mi mai vorbeşti vreodată cum mi-ai vorbit acum. Tu înveți de la mine. Sunt superiorul tău.

S-a întrerupt.

— Poate că mă cunoşti şi mă înțelegi, dar dacă am ajunge iar să ne altoim, eu te-aş ucide primul... uşor şi fără ezitare

S-a aşezat la loc.

— Tu şi Mwita nu mai aveți voie să faceți sex. Nu doar că-ți perturbă învățarea, dar dacă ai rămâne gravidă, ai risca mult mai mult decât viața ta şi viața copilului. Asta a pățit cu mult timp în urmă o femeie care învăța şi ea Punctele. Sarcina îi era prea recentă ca să-şi dea seama maestrul ei. A dispărut de parcă nici n-ar fi existat vreodată.

Aro părea satisfăcut de şocul care mi se zugrăvise pe față.

— Ai pornit pe calea către ceva foarte puternic, dar instabil. Ai mai văzut ochiul tatălui tău biologic de când ai trecut prin inițiere?

— Nu.

Aro a înclinat din cap.

— Acum nici n-are să mai încerce să te supravegheze. Atât e de puternic drumul tău. Dacă eviți pur şi simplu să te întâlneşti cu el față în față, eşti în siguranță.

A făcut o pauză.

— Să începem. Locul în care începem e alegerea ta. Întreabă-mă ce doreşti să afli.

— Vreau să cunosc Marile Puncte Mistice, am spus.

— Mai întâi clădeşte fundaţia. Nu ştii nimic despre Puncte, aşa că nu eşti pregătită nici măcar să întrebi de ele. Ca să obţii răspunsurile, trebuie să pui întrebările corecte.

Am chibzuit un moment, apoi am pus întrebarea.

— Prima soţie a lui papa. Pe ea de ce n-ai învăţat-o?

— Vrei să-mi cer iertare şi pentru greşelile din trecut, a spus el.

Nu era adevărat, dar am răspuns:

— Da, vreau.

— Femeile sunt dificile. Njeri era ca tine. Sălbatică şi arogantă. La fel era şi mama ei.

A oftat.

— Din acelaşi motiv pentru care te-am refuzat pe tine. A fost o greşeală c-am refuzat s-o învăţ chiar şi nişte juju mărunte. La iniţiere ar fi dat greş.

Speram că Njeri îi auzea vorbele. Aveam credinţa că îl auzea.

— Păi... Bine. Cred că următoarea mea întrebare e... Ea cine era?

Nu m-a surprins că Aro înţelegea la cine mă refer, la femeia a cărei moarte o experimentasem forţată de bărbatul în negru.

— Pe Sola să-l întrebi, s-a răstit el.

— Bărbatul care m-a iniţiat pe mine? am întrebat.

Aro a dat din cap aprobator.

— Şi deci, cine-i Sola?

— Un vrăjitor ca şi mine, dar mai bătrân. A avut mai mult timp să adune, să absoarbă şi să ofere.

— De ce-are pielea aşa albă? E fiinţă omenească?

Aro a râs zdravăn, de parcă şi-ar fi amintit o glumă.

— Da, a spus el. Dă cu oasele şi-ţi citeşte viitorul. Dacă meriţi, îţi arată moartea. Trebuie să experimentezi moartea ca să treci iniţierea, dar dac-o experimentezi nu înseamnă că treci. Asta se decide după aceea. Aproape toţi cei care trec prin moarte trec şi iniţierea. Există şi câţiva... ca Mwita, care sunt respinşi dintr-un motiv sau altul.

— De ce n-a trecut Mwita?

— Nu prea ştiu. Nici Sola nu ştie.

— Dar tu, Aro? Cum a fost în cazul tău? Care-i povestea ta?

Iarăşi s-a uitat la mine în felul acela, de parcă nu meritam să-mi spună. Nici nu era conştient de privirea aceea. Nu şi-o putea controla. *Avea dreptate mama*, mi-am spus. *Toţi bărbaţii poartă povara prostiei*. Acum râd când îmi vin asemenea gânduri. Măcar de-ar fi şi pentru femei atât de simplu de purtat.

— De ce te uiţi aşa la mine? m-am răstit la el înainte să-mi pot înghiţi vorbele.

S-a ridicat şi a pornit către deşert, loc care acum prezenta şi un oarecare mister pentru mine. M-am ridicat şi am pornit după el. Am mers amândoi până abia dacă îi mai zăream coliba în depărtare.

— Eu sunt din Gadi, un sat de pe al patrulea dintre cele Şapte Râuri, a spus el.

— De-acolo era şi povestitoarea.

— Da, dar eu sunt mult mai bătrân decât ea. Am ştiut ce-o să urmeze încă dinainte să se stârnească revolta okeke. Părinţii mei erau pescari.

S-a întors spre mine şi mi-a zâmbit.

— Pot s-o numesc pe mama pescăriţă? Ţi se pare potrivit?

I-am întors zâmbetul.

— Da, foarte potrivit.

Şi-a dres glasul ostentativ.

— Sunt al zecelea din unsprezece copii. Toți ne ocupam cu pescuitul. Bunicul din partea tatălui era vrăjitor. M-a bătut în ziua când a văzut cum m-am transformat în vidră. După care m-a învățat tot ce ştia. Mă preschimb de când aveam nouă ani. Prima dată stăteam la râu, cu undița în mână, şi s-a apropiat o vidră. M-a privit țintă. Nu-mi aduc aminte din momentele acelea decât că m-am întors în mine însumi când eram în mijlocul râului. M-aş fi înecat dacă nu era pe-aproape una dintre surorile mele cu barca ei, să mă vadă zbătându-mă. Inițierea am trecut-o la treisprezece ani. Bunicul ştia foarte multe, dar tot sclav era şi el, cum eram toți. Nu, nu toți. Până la urmă am refuzat soarta ce-mi fusese stabilită de Marea Carte. Într-o zi, am văzut-o pe mama bătută până la sânge fiindcă râsese de un bărbat nuru care se împiedicase şi căzuse. Am dat fuga s-o ajut, dar până să ajung la ea, tata m-a înşfăcat şi m-a bătut atât de rău, încât mi-am pierdut cunoştința. Când mi-am venit în fire, aici, chiar în locul ăsta, m-am preschimbat în vultur şi am plecat în zbor. Nu ştiu câtă vreme am rămas vultur. Mulți ani. Când m-am decis în sfârşit să mă preschimb la loc, nu mai eram un băietan. Am devenit un bărbat pe nume Aro, care călătorea, asculta şi privea. Ăsta-s eu. Înțelegi?

Înțelegeam. Dar lăsase nespuse unele lucruri despre el. Cum ar fi relația cu ada.

— Inițierea ta, am spus. Ce-ai...

— Am văzut moarte, ca şi tine. O să-ți revii până la urmă, Onyesonwu. A fost ceva ce trebuia să vezi. Ni se întâmplă tuturor. Ne temem de ceea ce nu cunoaştem.

— Dar femeia aia, sărmana de ea...

— Ni se întâmplă tuturor. Nu plânge pentru ea. Ea a ajuns în sălbăticie. Mai bine s-o feliciți.

— În sălbăticie?

— După moarte, într-acolo duce drumul, a spus el şi a zâmbit cu superioritate. Câteodată şi înainte de moarte. Tu ai fost dusă acolo cu forța prima dată. Acolo îi duce pe cei sensibili clitorisul sau penisul când trec printr-o astfel de traumă. De asta mi-am făcut griji cu circumcizia ta. Trebuie să treci hotarul în sălbăticie în timpul inițierii. Faptul că eşti eshu te-a salvat, fiindcă nimic care e luat dintr-un trup de eshu nu e pierdut definitiv decât la moarte.

Am mai mers timp de câteva minute, în vreme ce reflectam la toate acestea. Mi-aş fi dorit să mă aflu departe de el, să mă aşez şi să cuget. Aro sugera că făcusem să-mi crească înapoi clitorisul în timpul inițierii şi că mi-l scosesem iar după aceea, fiindcă trebuia să-l fac să crească din nou când eram cu Mwita. Mă întrebam de ce făcusem asta, de ce mi-l îndepărtasem iar? Obiceiurile Jwahirului se lipiseră de mine mai tare decât îmi dădeam seama.

— Ce ți s-a-ntâmplat atunci, în prima zi cu vidra? l-am întrebat. În ziua când era să te îneci? De ce se-ntâmplă aşa?

— Am fost vizitat. Toți suntem vizitați.

— De cine?

Aro a ridicat din umeri.

— De oricine trebuie să ne viziteze ca să ne arate cum să facem ce trebuie să facem.

— Sunt prea multe lucruri aici cam fără noimă. Goluri...

— Ce te face să crezi c-ar trebui să înțelegi tu totul? m-a întrerupt el. Asta-i o lecție pe care trebuie s-o înveți, nu să fii furioasă tot timpul. N-o să ştim niciodată exact de ce suntem, ce suntem şi aşa mai departe. Tot ce poți să faci e să-ți urmezi calea până în sălbăticie, iar de-acolo mergi mai departe, fiindcă aşa trebuie să fie.

Ne-am întors la colibă păşind pe propriile noastre urme. Mă bucuram. Îmi ajunsese pe ziua aceea. Nici nu ştiam eu că fusese cea mai liniştită zi dintre toate. Încă nu văzusem nimic.

Capitolul 22
— Pace —

E o zi pe care am retrăit-o de multe ori în ultimul an ca să-mi amintesc că viața are şi părți bune. Era o Zi de Odihnă. Festivalul Ploii durează patru zile, timp în care nimeni nu munceşte. În toată piața se montează stropitori făcute din stații de captare. Oamenii se strâng sub umbrele, se uită la acrobații cântăreți şi cumpără igname fierte, tocană, supă de curry şi vin de palmier.

Ziua aceasta memorabilă era prima dintre zilele festivalului, când nu se întâmpla mare lucru, doar se aduna lumea să piardă vremea şi să audă ce s-a mai întâmplat. Mama îşi petrecea după-amiaza cu ada şi cu Nana Înțeleapta.

Mi-am făcut o ceaşcă de ceai şi m-am aşezat pe treptele din față să mă uit la trecători. În sfârşit, dormisem şi eu bine. Fără coşmaruri, fără dureri de cap. Soarele îmi încălzea plăcut fața. Ceaiul era tare şi delicios. Era chiar ziua de dinainte să fi început învățarea Punctelor. Când încă mai eram în stare să mă relaxez.

De cealaltă parte a străzii, un cuplu tânăr le arăta prietenilor pruncul nou-născut. În apropiere, doi bătrâni jucau concentrați o partidă de Warri. Pe marginea drumului, o fată şi doi băieți desenau cu nisip colorat. După înfățişare, fata părea pe cale să împlinească unsprezece ani... Am scuturat din cap. Nu, nu voiam să mă gândesc la astfel de lucruri. Am privit în lungul străzii. Am zâmbit larg. Mwita, cu caftanul lui cafeniu-pal fluturând în vânt, mi-a zâmbit şi el la fel de larg. *De ce insistă să poarte culoarea asta?* m-am întrebat, deşi îmi plăcea într-un fel. Mwita s-a aşezat lângă mine.

— Cum îți merge? m-a întrebat.

Am dat din umeri. Nu voiam să mă gândesc la cum îmi merge. Mwita mi-a atins una dintre cozile lungi, a împins-o într-o parte şi m-a sărutat pe obraz.

— Nişte dulciuri cu cocos.

Şi mi-a întins cutia pe care o ţinuse sub braţ.

Am stat acolo unul lângă altul, suficient de aproape cât să ni se atingă umerii, şi am mâncat prăjiturile moi, pătrăţoase. Mwita mirosea bine tot timpul, a mentă şi a salvie. Avea mereu unghiile îngrijit tăiate. Făcea parte din educaţia lui de nuru înstărit. La okeke, bărbaţii se îmbăiau de câteva ori pe zi, dar numai femeile îşi îngrijeau aşa pielea, unghiile şi părul.

Câteva minute mai târziu au sosit Binta, Luyu şi Diti, pe cămila lui Luyu. Erau un vârtej de veşminte viu colorate şi de uleiuri parfumate. Prietenele mele. M-a surprins că nu venea şi un alai de bărbaţi în urma cămilei lor. Dar, în fond, lui Luyu îi plăcea să călărească în galop.

— Aţi venit devreme, le-am spus.

Mă aşteptam să apară abia peste vreo trei ceasuri.

— N-aveam nimic mai bun de făcut, a spus Luyu, ridicând din umeri şi întinzându-mi două sticle cu vin de palmier. Aşa că m-am dus acasă la Diti şi nici ea n-avea nimic mai bun de făcut. Pe urmă ne-am dus să ne vedem cu Binta şi nici ea n-avea nimic mai bun de făcut. Tu ai altceva mai bun de făcut?

Am pufnit toţi în râs. Mwita le-a oferit cutia de prăjituri cu cocos, din care au luat bucuroase. Am jucat o partidă de Warri. La final, eram toţi veseli şi cu chef de la vinul adus de Luyu. Eu le-am cântat nişte cântece, ei au aplaudat. Luyu, Diti şi Binta nu mă auziseră niciodată cântând. Erau uimite, iar eu, pentru prima dată, eram mândră. Mai spre seară ne-am mutat înăuntru. Se înnoptase demult şi noi tot mai vorbeam despre lucruri fără mare însemnătate. Insignifianţă. Minunata lipsă de importanţă.

Închipuiți-vă acel moment cu noi acolo şi țineți-l minte. Negreşit, cu toții ne-am pierdut cea mai mare parte a inocenței. Sau pe toată, în cazul meu, al lui Mwita şi al Bintei. Dar în ziua aceea toți ne simțeam bine şi eram fericiți. Lucrul acesta avea să se schimbe curând. Îndrăznesc să spun că imediat după Festivalul Ploii, când m-am întors la coliba lui Aro, restul poveştii mele, deşi se întinde pe patru ani, începe să se deruleze foarte repede.

Capitolul 23
— Busheraft[14] —

— Bricoler, persoană care foloseşte tot ce are la dispoziție ca să facă ceea ce are de făcut, a spus Aro. Asta trebuie să devii. Fiecare dintre noi îşi are uneltele lui. Una dintre uneltele tale este energia, de asta te înfurii cu atâta uşurință. Întotdeauna unealta se cere folosită. Şmecheria e să înveți *cum* s-o foloseşti.

Îmi luam notițe cu un creion de cărbune ascuțit pe o bucată de hârtie. La început, avusese pretenția să memorez toate lecțiile, dar eu învăț cel mai bine când îmi notez lucruri.

— Altă unealtă pe care o ai la dispoziție este puterea de a-ți schimba forma. Deci ai deja unelte cu care să întrebuințezi două dintre cele patru Puncte. Iar acum, dacă mă gândesc bine, ai şi una cu care să-l întrebuințezi pe-al treilea. Ştii să cânți. Comunicare.

A dat din cap, încruntându-se ca pentru sine.

— Da, *sha*.

---

[14] Termen (originar din Australia) care desemnează setul de aptitudini necesare supraviețuirii pe termen lung în sălbăticie.

— Noi doi am avut drum lung până aici, aşa că ascultă-mă.

A tăcut puţin.

— Şi mai lasă cărbunele ăla, n-ai voie să-ţi notezi asta. *Niciodată* nu trebuie să-i înveţi asta pe alţii decât dacă au trecut şi ei iniţierea.

— Aşa am să fac, i-am răspuns încordată.

Desigur, pentru că vă spun toate acestea, vă puteţi da seama că am minţit. La momentul acela am spus adevărul. Dar multe s-au petrecut de atunci. Acum secretele sunt mai puţin importante pentru mine. Dar înţeleg de ce lecţiile acestea nu sunt de găsit nicăieri, nici măcar în Casa lui Osugbo – despre care ştiu acum că mi-a dat brânci afară folosindu-se de trucurile ei enervante. Ştia că numai Aro putea să mă înveţe.

— Nici măcar pe Mwita, a spus el.

— Bine.

Aro şi-a suflecat mânecile lungi.

— Tu deţii cunoaşterea asta, o ai în tine de când... de când m-ai cunoscut. Asta s-ar putea să fie de folos sau să nu fie. Vom vedea.

Am dat din cap a încuviinţare.

— Totul se bazează pe echilibru.

S-a uitat la mine ca să se asigure că ascult.

Am dat iar din cap.

— Regula de aur este să laşi vulturul şi uliul să se aşeze la odihnă. Să laşi cămila şi vulpea să bea apă. Toate locurile funcţionează pe baza acestei reguli flexibile, dar trainice. Echilibrul nu se poate strica, dar se poate dilata. Asta se-ntâmplă când lucrurile merg prost. Vorbeşte, ca să ştiu că mă auzi.

— Bine, am spus.

Dorea să-i confirm în permanenţă că înţeleg.

— Punctele Mistice sunt aspecte ale tuturor lucrurilor. Un vrăjitor poate să le manipuleze cu uneltele lui ca să facă să se întâmple anumite lucruri. Nu e „magia” din poveştile pentru copii. Lucrul cu Punctele e mult peste orice juju.

— Bine, am repetat.

— Dar există o logică în asta, o logică neîndurătoare şi imperturbabilă. Nimic din ceea ce trebuie să creadă omul nu poate să rămână nevăzut sau neperceput. Nu suntem chiar incapabili să percepem lucrurile din jurul nostru şi din noi, Onyesonwu. Dacă eşti atentă, poți să le cunoşti.

— Bine, am spus.

A tăcut puțin.

— E dificil. N-am mai spus asta niciodată cu glas tare. E ciudat.

Am aşteptat să continue.

— Există patru Puncte, a rostit el cu glas sonor. Okike, Alusi, Mmuo, Uwa.

— Okike? nu m-am putut abține. Dar...

— Doar nişte nume. Marea Carte spune că okeke au fost primii oameni de pe pământ. Punctele Mistice erau cunoscute cu mult înainte să existe nenorocita asta de carte. Nume, nume, nume, a spus el, fluturând din mână. N-au mereu aceeaşi valoare.

— Bine, am spus.

— Punctul Uwa reprezintă lumea fizică, trupul, a continuat Aro. Schimbare, moarte, viață, legături. Tu eşti eshu. Aceasta e unealta cu care poți tu să manipulezi.

Am dat din cap, încruntată.

— Punctul Mmuo e sălbăticia, a spus el, mişcându-şi mâna ca şi când şi-ar fi trecut-o peste încrețiturile de pe suprafața unei ape.

— Energia ta uriaşă îți permite să străbați cu uşurință sălbăticia în timp ce porți povara vieții. Viața atârnă foarte

greu. Ai fost de două ori în sălbăticie. Am bănuiala că au mai fost şi alte ocazii când ai păşit în ea.

— Dar...

— Nu mă întrerupe, a spus el. Punctul Alusi reprezintă zeități, forțe, spirite, ființe non-uwa. Masca pe care ai întâlnit-o în ziua când ai venit aici era un alusi. Ele populează sălbăticia. Lumea uwa e condusă tot de alusi. Magicienii şi ghicitorii neghiobi cred că lucrurile stau invers.

A râs sec.

— În sfârşit, Punctul Okike îl reprezintă pe Creator. Punctul acesta nu poate fi atins. Niciun instrument nu Îl poate face pe Creator să-ntoarcă spatele la ceea ce a creat.

Şi-a desfăcut mâinile.

— Cutia cu unelte a vrăjitorului, o numim Busheraft.

S-a oprit din vorbit şi a rămas în expectativă. Am înțeles că era momentul să-l întreb ce doream să ştiu.

— Cum aş putea... Dacă am fost în sălbăticie, asta înseamnă că am fost moartă?

Aro s-a mulțumit să ridice din umeri.

— Cuvinte, nume, cuvinte, nume. Uneori n-au nicio importanță.

A bătut din palme şi s-a ridicat în picioare.

— O să te învăț ceva care are să te facă să vomiți. Mwita are curs cu vindecătorul azi, dar în privința asta n-avem ce face. O să se întoarcă la timp ca să aibă grijă de tine dacă e nevoie. Hai. Mergem să ne îngrijim de caprele mele.

O capră neagră şi o capră maronie şedeau la umbră în şopronul de lângă coliba lui Aro. La apropierea noastră, cea neagră s-a ridicat şi s-a întors. Ne-a oferit priveliştea clară a anusului ei care se deschidea ca să împingă afară mici ghemotoace de fecale rotunde şi negre. În arşița uscată, făcea aerul să miroasă şi mai puternic, şi mai înțepător a capre şi a mosc. M-am încruntat şi mi-am umflat nările,

dezgustată. Niciodată nu-mi plăcuse mirosul de capre, deşi carnea o mâncam.

— Ah, una s-a oferit singură, a râs Aro.

A luat capra neagră de coarne şi a dus-o în spatele colibei.

— Apucă-l, mi-a spus, luându-mi mâna şi punând-o pe un corn.

Apoi a intrat în colibă. M-am uitat la capra care îşi smucea capul să scape din strânsoarea mea. Când m-am întors, Aro ieşea din colibă cu ditamai cuțitul.

Am ridicat o mână să mă apăr. El m-a ocolit, a apucat cornul caprei, i-a întors capul şi i-a tăiat beregata. Eram atât de pregătită să mă lupt cu el, încât sângele caprei şi răgetele ei de groază şi durere puteau la fel de bine să fi fost ale mele. Până să-mi dau seama ce fac, am îngenuncheat în fața animalului înspăimântat, i-am apăsat cu mâinile beregata sângerândă şi am închis ochii.

— Nu încă! a spus el, apucându-mă de braț şi smucindu-mă înapoi.

M-am trântit pe nisip. *Ce s-a-ntâmplat?* era singurul lucru la care mă puteam gândi în timp ce capra sângera de moarte sub ochii mei. Privirea i-a devenit somnoroasă. S-a lăsat pe genunchii noduroşi, uitându-se acuzator la Aro.

— N-am mai văzut să facă asta cineva neînvățat, a spus Aro ca pentru sine.

— Ă? am spus, cu răsuflarea tăiată, uitându-mă cum se scurgea viața din capră.

Mă mânca pielea de pe mâini.

Aro şi-a mângâiat bărbia.

— Şi chiar ar fi făcut-o. Sunt sigur, *sha*.

— Ce...

— Şşt, a făcut el, încă gânditor.

Capra şi-a culcat capul pe copite, a închis ochii şi n-a mai mişcat.

— De ce-ai... am început.

— Mai ții minte ce i-ai făcut tatălui tău?

— Ăă... da.

— Fă şi acum, a spus el. Spiritul acestei capre, *mmuo-a*, încă mai e prin preajmă, ameţit. Adu-l înapoi şi pe urmă închide rana cum ai vrut adineauri.

— Dar nu ştiu cum. Data trecută... mi-a ieşit pur şi simplu.

— Atunci, mai fă o dată pur şi simplu, a spus el, tot mai agitat. La ce-mi foloseşte mie atâta îndoială, *sha*? Of, of.

M-a tras în picioare şi m-a împins către leşul caprei.

— Haide!

Am îngenuncheat şi mi-am aşezat palma pe gâtul ei plin de sânge. M-a trecut un fior de repulsie. Nu din pricina caprei moarte, ci din cauză că murise atât de recent. Am încremenit. *Simţeam* cum se mişcă în jurul meu *mmuo-a*. Era un uşor freamăt în aer, un zgomot nisipos, slab în apropiere.

— Se-ntâmplă, am şoptit.

— Asta-i bine, a spus Aro în spatele meu.

Nu i se mai simţea frustrarea în voce.

Sărmana făptură era îngrozită şi descumpănită. M-am uitat la Aro.

— De ce-ai omorât-o aşa? A fost o cruzime.

— Ce-i cu voi, femeile? s-a răstit Aro. Chiar trebuie să plângeţi din orice?

Furia a izbucnit în mine şi am simţit cum pământul mi se încălzeşte sub tălpi. Apoi am avut senzaţia că îngenunchez pe sute de furnici cu trupuri de metal. Se mişcau sub mine, infiltrând ceva în trupul meu. Am înţeles. Am ridicat-o de la pământ şi mi-am împins-o în palme. Mai mult şi mai mult – era resursa nesfârşită. M-am hrănit din furia mea faţă de Aro şi din propria mea rezervă de putere. M-am hrănit şi din forţa lui Aro. M-aş fi hrănit şi din Mwita de-ar fi fost acolo.

— Acum, a spus încet Aro. Vezi.

Vedeam.

— De data asta, controleaz-o.

Tot ce vedeau ochii mei era leşul caprei. Însă *mmuo-a* gonea în cerc în jurul meu. Îl simțeam chiar lângă mine, copita lui pe piciorul meu în timp ce urmărea ce fac. Sub mâna mea, tăietura din gâtlej se... învolbura. Marginile i se împleteau una cu cealaltă. Priveliştea mi-a provocat greață.

— Du-te, i-am spus *mmuo-a*-ului.

Un minut mai târziu, mi-am tras mâna, am întors capul şi m-a cuprins cu violență un val de greață. N-am văzut capra ridicându-se de jos şi scuturând din cap. Vomitam prea zgomotos ca să-i aud behăitul vesel sau să-i simt capul lipit de coapsa mea în semn de mulțumire. Aro m-a ajutat să mă ridic. Pe drumul scurt până la coliba lui Mwita, am vomitat din nou. Iarăşi fân şi iarbă. Respirația mea avea iz de capră vie, iar asta m-a făcut iar să vomit.

— Data viitoare o să-ți fie mai bine, a spus Aro. În curând, readucerea la viață n-o să mai aibă cine ştie ce efect fizic asupra ta.

Mwita s-a întors târziu. Aro nu era bun de îngrijitor. Se asigura că nu mă înec cu propria-mi vomă, dar nu-mi spunea nicio vorbă de alinare. Nu era genul lui. În seara aceea, Mwita mi-a ras firele de păr de capră care îmi creşteau pe dosul mâinii. M-a asigurat că n-aveau să crească la loc, dar ce-mi păsa mie? Mă simțeam prea rău. Nu m-a întrebat din ce motiv boleam în aşa hal. Ştia, din ziua în care îmi începusem învățătura, că nu va avea acces la o anumită parte din mine.

Mwita cunoştea mai multe decât cel mai bun vindecător din Jwahir. Până şi Casa lui Osugbo îl considera demn de cărțile sale, căci Mwita devora cărțile de medicină pe care le găsea acolo. Fiind un asemenea cunoscător al trupului omenesc, era în stare să-l calmeze şi pe al meu. Dar unele

lucruri de care sufeream veneau din sălbăticie. El n-avea ce să facă în privința asta. Aşa că am suferit din greu în noaptea aceea, însă nu atât de mult pe cât ar fi fost posibil.

Aşa s-au petrecut lucrurile timp de trei ani şi jumătate. Cunoaştere, sacrificiu şi dureri de cap. Aro m-a învățat cum să vorbesc cu măştile. Aşa am ajuns să aud voci şi să cânt tot felul de cântece ciudate. Din ziua când am învățat cum să planez prin sălbăticie, am fost de nevăzut timp de o săptămână. Mama abia dacă mă vedea la față. Câțiva oameni au crezut probabil că murisem după ce au văzut ceea ce credeau a fi fantoma mea. Chiar şi mai târziu, tot mai apăreau momente în care nu eram cu adevărat nici acolo, nici aici.

Am învățat să-mi folosesc capacitățile de eshu nu doar ca să mă preschimb în animale, ci şi ca să-mi cresc şi să-mi schimb părți din trup. Mi-am dat seama că puteam să-mi schimb puțin chipul, modificându-mi buzele şi pometii, iar dacă mă tăiam, puteam să-mi vindec rana. Luyu, Binta şi Diti mă priveau în timp ce învățam. Se temeau pentru mine. Şi câteodată păstrau distanța, temându-se şi pentru ele.

Mwita devenea tot mai apropiat de mine şi tot mai distant față de mine. El era vindecătorul meu. El era perechea mea, căci, cu toate că nu puteam avea contact sexual, puteam să ne culcăm îmbrățişați, să ne sărutăm pe buze, să ne iubim din tot sufletul. Şi totuşi, el n-avea acces la înțelegerea a ceea ce mă modela pe mine într-o făptură care îi stârnea deopotrivă uimire şi invidie.

Mama lăsa lucrurile să-şi urmeze cursul. Tatăl meu biologic aştepta.

Mintea mea evolua şi se îmbogățea. Dar toate se întâmplau cu un motiv anume. Soarta se pregătea pentru faza următoare. După ce vă voi fi povestit, veți decide singuri dacă eu eram pregătită pentru ea.

Capitolul 24
— Onyesonwu în piață —

Poate de vină a fost poziția soarelui. Sau poate felul în care cerceta omul acela o ignamă. Sau felul în care se uita femeia la o roşie. Ori poate a fost din cauza acelor femei care râdeau de mine. Sau a bătrânului care mă privea fioros. De parcă n-aveau alte motive de îngrijorare. Sau poate-a fost de vină poziția soarelui, sus pe cer, strălucitor, incandescent.

Indiferent ce-a fost m-a făcut să mă gândesc la ultima mea lecție cu Aro. Fusese enervantă la culme. Scopul său era să mă învețe să văd locuri îndepărtate. Ne aflam în anotimpul ploilor, deci nu era prea greu de adunat apă de ploaie. Am dus apa în coliba lui Aro şi m-am concentrat asupra ei, străduindu-mă să văd ceea ce căutam. Aveam în minte veştile aduse de povestitoare cu un an în urmă.

Mă aşteptam să văd oameni din neamul okeke slugărind pentru nuru. Mă aşteptam să văd oameni din neamul nuru văzându-şi de treburile lor ca şi cum ar fi fost ceva normal. Probabil că mă conectasem la partea cea mai rea a Vestului. Apa de ploaie mi-a arătat carne sfâşiată şi supurândă, penisuri erecte şi însângerate, tendoane, intestine, foc, piepturi respirând din greu, trupuri scuturate de gemete, angrenaje ale răului. Fără să-mi dau seama ce fac, mâna mea a plesnit dintr-o parte castronul de lut, care s-a izbit de perete şi s-a spart în două.

— Se-ntâmplă în continuare! am țipat la Aro, care era afară, îngrijind de capre.

— Credeai că s-a terminat? a spus el.

Crezusem. Cel puțin o vreme. Până şi eu practicasem într-o *oarecare* măsură negarea ca să-mi pot trăi viața.

— Se termină, şi după o vreme începe iar, a spus Aro.

— Dar de ce? Ce e...

— Nicio ființă, om sau animal, nu se bucură în sclavie. Nuru şi Okeke încearcă să trăiască laolaltă, pe urmă se luptă, pe urmă încearcă să trăiască laolaltă, pe urmă se luptă. Poporul okeke scade numeric în perioada asta. Dar îți aminteşti profeția de care vorbea povestitoarea.

Am dat din cap că da. Cuvintele povestitoarei îmi stăruiau în minte de ani de zile. În Vest, spusese ea, un clarvăzător nuru profețise că va veni un vrăjitor nuru care va schimba ce era scris.

— Va veni şi asta, a spus Aro.

Mergeam prin piață şi îmi tot frecam fruntea, soarele mă împungea de parcă m-ar fi aţâţat, când am auzit râsetul femeii. M-am întors. Venise dinspre un grup de tinere. Femei de vârsta mea. În jur de douăzeci de ani. De la vechea mea şcoală. Le cunoşteam.

— Uitați-vă la ea, am auzit-o pe una spunând. Prea gălbejită pentru măritiş.

Am simțit-o căzând, inundându-mi mintea. Ultima picătură. Îmi ajunsese. Gata cu Jwahirul, cu locuitorii lui la fel de umflați şi plini de ei ca însăşi Doamna de Aur.

— E vreo problemă? le-am întrebat pe un ton ridicat.

S-au uitat la mine de parcă *eu* eram cea care le deranja *pe ele*.

— Vorbeşte mai încet, a spus una dintre ele. Aşa prost te-a educat cine te-a educat?

— Abia de-a educat-o cineva, nu mai ştii? a spus alta.

Câțiva oameni s-au oprit din vândut şi cumpărat ca să asculte.

Un bătrân s-a uitat urât la mine.

— Care-i problema voastră, oameni buni? am spus, răsucindu-mă ca să le vorbesc tuturor celor din jur. Toate astea sunt lipsite de importanță! Nu vă dați seama?

M-am întrerupt ca să-mi trag sufletul, sperând de fapt să se adune spectatori.

— Da, vorbesc, veniți să ascultați. Să vă răspund la *toate* întrebările pe care vi le puneți de-atâta vreme! le-am spus râzând.

Mulțimea depășea deja adunarea firavă care o ascultase pe povestitoare vorbind în noaptea aceea.

— La doar o sută şaizeci de kilometri distanță, okeke sunt şterşi de pe fața pământului cu miile! am strigat, simțind cum mi se urcă sângele la cap. Şi totuşi, aici, noi ne vedem de viața noastră confortabilă. Jwahirul întoarce fundul lui gras şi leneş la toate astea. Poate chiar *sperați* că frații noştri de-acolo vor dispărea în sfârşit, ca să nu mai auziți de ei. Unde vă e *furia?*

Acum plângeam, şi tot singură stăteam în fața lor. Era la fel ca întotdeauna. De aceea şi luasem hotărârea să rostesc vorbele învățate de la Aro. Mă avertizase el să nu folosesc acele cuvinte. Spusese că n-aveam nici pe departe vârsta potrivită ca să le rostesc. *O să vă deschid cu forța ochii ăia blestemați*, mi-am spus în timp ce vorbele mi se rostogoleau de pe buze uşor şi curgător ca mierea.

N-am să vă spun cuvintele. Doar să ştiți că le-am rostit. Apoi nările mi-au fremătat şi am absorbit tulburarea, furia, vinovăția şi teama care fremătau în jurul meu. Făcusem la fel şi la funeraliile lui papa, fără să conştientizez, şi cu capra, ştiind prea bine ce fac. Am trecut dincolo. *Ce vor vedea ei?* m-am întrebat, temându-mă deodată. *În fine, acum nu mai e cale de întors*. Am săpat adânc în ceea ce mă făcea să fiu eu însămi şi i-am dus în ceea ce trăise mama.

N-ar fi trebuit să fac aşa ceva niciodată.

Eram cu toții acolo, numai ochi, urmărind. Eram vreo patruzeci cu totul şi toți eram deopotrivă mama şi bărbatul care contribuise la conceperea mea. Bărbatul care mă urmărea de când aveam unsprezece ani. L-am văzut cu toții coborând de pe scuter şi uitându-se în jur. L-am văzut cum

a zărit-o pe mama. Avea fața acoperită de văl. Avea ochi ca de tigru. Ca ai mei.

L-am văzut nenorocind-o şi distrugând-o pe mama. Zăcea neputincioasă sub el. Se retrăsese în sălbăticie, veghind de acolo şi aşteptând. Mereu veghea. Avea în ea un alusi. Am simțit cu toții momentul în care s-a frânt voința mamei. Am simțit momentul de îndoială al atacatorului, momentul de dezgust față de sine însuşi. Apoi furia care venea dinspre oamenii lui l-a cuprins iar, umplându-i trupul de o vigoare nefirească.

Am simțit-o şi în mine. Ca un demon îngropat sub pielea mea încă de când fusesem concepută. Un dar de la tata, din materialul lui genetic viciat. Potențialul şi gustul pentru cruzime. Le simțeam în oasele mele, solid, stabil, neclintit. Ah, trebuia să-l găsesc şi să-l omor.

Se auzeau țipete de peste tot, din gura tuturor. Bărbații nuru şi femeile lor, cu pielea ca lumina zilei. Şi femeile okeke, cu pielea ca noaptea. Era o zarvă îngrozitoare. Unii dintre bărbați suspinau, râdeau şi-i înălțau laude lui Ani în timp ce violau. Femeile o chemau pe Ani în ajutor, iar printre ele se numărau şi femei nuru. Nisipul se făcea bulgări de sânge, de salivă, de lacrimi şi de spermă.

Fiindcă eram de-a dreptul hipnotizată de țipete, mi-a luat câteva secunde bune să-mi dau seama că ele începeau să vină de la oamenii aflați în piață. Am oprit viziunea cum ai împături o hartă. În jurul meu, lumea plângea şi suspina. Un bărbat a leşinat. Copiii alergau ca năuci. *Nu m-am gândit la copii!* mi-am dat seama. Cineva m-a apucat de braț.

— Ce-ai *făcut?* a strigat Mwita.

M-a tras după el atât de iute, încât n-am reuşit să-i răspund imediat. Oamenii din jur erau prea buimăciți şi zguduiți ca să ne oprească.

— *Trebuie* să ştie şi ei! am țipat când mi-am recăpătat în sfârşit suflul.

Am ieşit din piaţă şi am mers mai departe pe stradă.

— Doar fiindcă ne doare pe noi nu înseamnă că trebuie să-i doară şi pe alţii! a spus Mwita.

— Ba înseamnă! am strigat la el. Pe toţi ne doare, indiferent dacă ştim sau nu! Trebuie să înceteze!

— Ştiu! a răcnit şi Mwita. O ştiu mai bine decât tine!

— Tatăl *tău* n-a violat-o pe mama *ta* ca să te facă pe tine! Ce ştii *tu?*

S-a oprit din mers şi m-a înşfăcat de braţ.

— Ţi-ai pierdut controlul! a şuierat el.

Mi-a dat drumul la braţ cu un gest brutal.

— *Tu* nu ştii decât ce-ai văzut!

Am rămas fără replică. Eram mult prea sfidătoare şi nedornică să-mi recunosc tâmpenia pe care o scosesem pe gură şi lipsa de stăpânire.

— Îţi zic eu, a spus el, coborând vocea.

— Ce să-mi zici?

— Mişcă-te. O să-ţi zic pe drum. Sunt prea mulţi ochi aici.

Am mers vreo două minute înainte să-mi vorbească din nou.

— Tare proastă mai eşti câteodată.

— Şi tu la...

Am închis gura.

— Crezi că ştii toată povestea, dar nu-i adevărat, a continuat el.

S-a uitat în spate, m-am uitat şi eu. Nu ne urmărea nimeni. Încă.

— Ascultă, a spus. E adevărat că eram pe drum spre est de unul singur când l-am cunoscut pe Aro. Dar a fost o vreme, imediat după... Când se luptau okeke şi nuru, iar eu m-am făcut nevăzut ca să scap, nu ştiam cum să rămân aşa mai multă vreme. Încă nu. Doar pentru câteva minute, de fapt. Ştii cum e.

Ştiam. Avusesem nevoie de o lună ca să ajung să rămân nevăzută timp de zece minute. Necesita multă concentrare. Mwita era foarte tânăr pe atunci; eram surprinsă că fusese în stare s-o menţină chiar şi atât.

— Am reuşit să ies din casă, din sat, să mă îndepărtez de luptele adevărate. Dar în deşert, sub cerul liber, m-au prins repede rebelii okeke. Aveau macete, arcuri şi săgeţi şi câteva arme de foc. M-au închis într-o baracă împreună cu nişte copii okeke. Urma să luptăm de partea taberei okeke. Omorau pe oricine încerca să fugă. Încă din prima zi, am văzut o fată violată de unul dintre bărbaţi. Pentru fete fusese cel mai rău, fiindcă pe ele nu doar le băteau să se supună, ca pe noi toţi. Pe ele le şi violau. În noaptea următoare, am văzut un băiat împuşcat când încerca să evadeze. O săptămână mai târziu, câţiva dintre noi au fost obligaţi să omoare în bătaie alt băiat care încercase şi el să evadeze.

S-a întrerupt, cu nările fremătându-i.

— Pe mine, fiind *ewu*, mă băteau mai des şi mă supravegheau mai îndeaproape. Chiar şi cu toată vrăjitoria pe care o ştiam, tot mă temeam prea tare ca să încerc să fug. Ne-au arătat cum să tragem cu arcul şi să folosim macete. Aceia, puţini, dintre noi care au demonstrat că au ochi bun au fost învăţaţi să tragă cu arma. Eu mânuiam foarte bine armele de foc. Dar am încercat de două ori să mă sinucid când mi-au dat câte una pe mână. Şi de două ori m-au bătut până mi-au scos ideea asta din cap. Nişte luni mai târziu, am fost duşi să luptăm cu nuru, rasa de oameni alături de care crescusem ca într-o familie. Am omorât mulţi.

A oftat şi a povestit mai departe.

— Într-o zi, m-am îmbolnăvit. Ridicaserăm tabăra în deşert. Se săpau gropi comune pentru cei care muriseră peste noapte. Multe mai erau, Onyesonwu. M-au aruncat şi

pe mine acolo cu cadavrele când au văzut că nu mă mai puteam ridica de jos. Am fost îngropat de viu. Ei au plecat mai departe. După câteva ore, mi-a scăzut febra şi m-am dezgropat de-acolo. Imediat m-am dus să caut plante medicinale ca să mă vindec. Şi astfel am putut să călătoresc către est. Petrecusem două luni cu rebelii. Dacă n-aş fi părut mort, sunt convins că *eram* mort acum. *Ăştia* sunt „victimele" tale okeke nevinovate.

Ne opriserăm din mers.

— Nu-i aşa simplu cum crezi, a spus el. Demenţă găseşti în ambele tabere. Ai grijă. Şi tatăl tău vede lucrurile tot în alb şi negru. Okeke e rău, nuru e bun.

— Dar nuru sunt de vină, am spus cu voce slabă. Dacă nu i-ar trata pe okeke ca pe nişte gunoaie, atunci nici okeke nu s-ar purta ca nişte gunoaie.

— Dar okeke nu-s în stare să *gândească* cu capul lor? a întrebat Mwita. Ei ştiu cel mai bine cum e să fii în sclavie, şi totuşi uită-te ce le fac propriilor lor copii! Mătuşa şi unchiul meu nu erau ucigaşi, Onyesonwu! Au fost *omorâţi* de ucigaşi!

Îmi era teribil de ruşine.

— Haide, a spus el, întinzând mâna.

M-am uitat la ea şi am observat pentru prima dată o cicatrice abia vizibilă pe arătătorul drept. *De la un trăgaci de armă?* m-am întrebat.

O jumătate de oră mai târziu, mă aflam în faţa colibei lui Aro. Refuzasem să intru.

— Atunci, stai aici, îmi spusese Mwita. O să-i zic eu.

În timp ce el discuta cu Aro, eu mă bucuram să rămân singură fiindcă... eram singură. Am lovit cu călcâiul în peretele colibei şi m-am aşezat pe jos. Am luat nişte nisip în căuşul palmei şi l-am lăsat să mi se scurgă printre degete. Un greiere negru a sărit peste piciorul meu şi un şoim a ţipat de undeva din cer. M-am uitat spre vest, unde avea să

apună soarele şi să răsară luceferii. Am tras aer adânc în piept şi mi-am ţinut ochii larg deschişi. Stăteam complet nemişcată. Mi se uscaseră ochii. M-am simţit bine când mi-au dat lacrimile.

M-am ridicat, mi-am scos hainele, m-am preschimbat în vultur şi m-am înălţat în văzduh, în aerul acela fierbinte al după-amiezii care se sfârşea.

—oOo—

M-am întors după un ceas. Mă simţeam mai bine, eram mai calmă. Pe când mă îmbrăcam, Mwita a scos capul pe uşa colibei lui Aro.

— Hai repede, mi-a spus el.

— Vin când am chef, am mormăit, netezindu-mi hainele.

În timp ce stăteam toţi trei de vorbă, m-am pomenit înfuriindu-mă din nou.

— Cine-o să-i pună capăt? am întrebat. N-are să se termine după ce-i vor fi ucis nuru pe toţi okeke de pe pământul care, chipurile, e al lor, nu-i aşa, Aro?

— Mă-ndoiesc, a răspuns Aro.

— Ei bine, am luat o hotărâre. Profeţia asta se va adeveri, iar eu vreau să fiu de faţă când o să se-ntâmple asta. Vreau să-l văd pe vrăjitor şi vreau să-l ajut să izbutească, indiferent ce va avea de făcut.

— Şi care e celălalt motiv pentru care te duci? a întrebat Aro.

— Să-l omor pe tata, am răspuns fără menajamente.

Aro a dat din cap aprobator.

— Păi, aici oricum nu poţi să rămâi. Până acum am reuşit să-i opresc pe oameni să vină după tine, dar de data asta ţi-ai înfipt gheara într-o parte dureroasă a spiritului jwahirian. Plus că te-aşteaptă taică-tău.

Mwita s-a ridicat şi a ieşit fără o vorbă. Eu şi Aro am privit în urma lui.

— Onyesonwu, a spus Aro, o să fie o călătorie dificilă. Trebuie să fii pregătită pentru...

N-am mai auzit restul frazei, fiindcă vechea durere de cap a început iar să-mi pulseze în tâmple, tot mai tare cu fiecare lovitură. Câteva secunde mai târziu ajungeam să mă simt ca de fiecare dată, de parcă eram lovită cu pietre în țeastă. Era un amestec, plecarea lui Mwita din colibă, conştientizarea faptului că urma să părăsesc Jwahirul, imaginile violenței care încă mi se mai învârteau prin minte şi chipul tatălui meu biologic. Toate aceste lucruri mi-au declanşat deodată suspiciunea.

Am sărit în sus şi m-am holbat la Aro. Mă durea atât de tare, eram atât de zbuciumată, încât pentru a doua oară în viață am uitat să respir. Durerea de cap s-a intensificat şi totul în jur a căpătat nuanțe de roşu argintat. Expresia de pe fața lui Aro m-a speriat şi mai tare. Era calm şi răbdător.

— Deschide gura şi trage aer în piept până nu leşini, mi-a spus. Şi stai jos.

Când, în cele din urmă, m-am aşezat la loc, am început să suspin.

— Nu se poate, Aro!

— Toți inițiații trebuie s-o vadă, a spus el şi a zâmbit cu tristețe. Oamenii se tem de necunoscut. Ce metodă mai bună să-i înlături cuiva teama de moarte decât să i-o arăți?

Mi-am apăsat palmele pe tâmple.

— De ce mă *urăsc* ei aşa de tare?

Într-un fel sau altul, tot o să sfârşesc la închisoare şi pe urmă omorâtă cu pietre, şi multă lume o să se bucure foarte tare.

— O să afli tu, nu-i aşa? a spus Aro pe un ton solemn. De ce să-ți stric surpriza?

M-am dus la Mwita. Aro îmi oferise tot felul de informații, inclusiv despre momentul în care considera că ar trebui să

plec. Aveam două zile la dispoziție. Mwita şedea pe patul lui, cu spatele la perete.

— Tu nu gândeşti, Onyesonwu, mi-a spus el, uitându-se drept înainte fără nicio expresie în ochi.

— Tu ştiai? Ştiai că ceea ce-am văzut era propria mea moarte?

Mwita a deschis gura şi a închis-o la loc.

— Ştiai? l-am întrebat din nou.

S-a ridicat în picioare, m-a luat în brațe şi m-a strâns puternic. Am închis ochii.

— De ce ți-a spus? m-a întrebat, cu buzele în dreptul urechii mele.

— Mwita, am uitat să respir. Aşa eram de încremenită.

— N-ar fi trebuit să-ți spună.

— Nici nu mi-a spus. Pur şi simplu... mi-am dat eu seama.

— Atunci, ar fi trebuit să te mintă, a spus el.

Am stat aşa o vreme. Inspiram parfumul lui Mwita, dându-mi seama că era printre ultimele ocazii de-a mai face aşa ceva. L-am îndepărtat de mine şi i-am luat mâinile într-ale mele.

— Vin cu tine, a spus el înainte să apuc să deschid gura.

— Nu. Eu cunosc deşertul. Pot să mă preschimb în vultur când e nevoie şi...

— Îl cunosc şi eu la fel de bine ca tine, dacă nu şi mai bine. Cunosc şi Vestul.

— Mwita, tu ce-ai văzut? l-am întrebat, neluându-i în seamă vorbele din acel moment. Ai văzut... ai văzut-o şi tu pe-a ta, nu-i aşa?

— Onyesonwu, sfârşitul cuiva e sfârşitul lui şi cu asta, basta. Nu pleci singură. Nici să nu te gândeşti. Du-te acasă. Vin la tine mâine după-amiază.

Am ajuns acasă pe la miezul nopții. Planul pe care mi-l făcusem n-a fost o surpriză pentru mama. Aflase ce făcusem

la piață. Vuia tot Jwahirul. Bârfele nu circulau cu tot cu detalii, doar cu sentimentul general că sunt diabolică şi că ar trebui să fiu băgată la puşcărie.

— Mama, vine şi Mwita cu mine.

— Bun, a spus ea după câteva clipe.

Când m-am întors să mă duc la mine în cameră, am auzit-o suspinând. M-am întors la loc.

— Mama, eu...

A ridicat o mână.

— Sunt om şi eu, dar nu-s proastă, Onyesonwu. Du-te să te culci.

M-am dus iar la ea şi am strâns-o îndelung în braţe. M-a împins către camera mea.

— Du-te la culcare, a spus, ştergându-se la ochi.

În mod surprinzător, am dormit adânc timp de două ore. Fără coşmaruri. Mai târziu în aceeaşi noapte – sau ar trebui să spun dimineaţă –, pe la ora patru, au apărut la fereastra mea Luyu, Binta şi Diti. Le-am ajutat să se cațăre în cameră. Au intrat şi au rămas toate trei în picioare. Am simţit nevoia să râd. Era cel mai comic lucru pe care îl văzusem pe ziua aceea.

— Eşti bine? a întrebat Diti.

— Ce s-a-ntâmplat? a întrebat Binta. Trebuie s-auzim de la tine.

M-am aşezat pe marginea patului. Nu ştiam de unde să încep. Am ridicat din umeri şi am oftat. Luyu s-a aşezat lângă mine. Îi simţeam mirosul de ulei parfumat şi un vag iz de sudoare. În mod obişnuit, Luyu n-ar fi permis în veci să i se strecoare pe piele mirosul de transpiraţie. S-a uitat la obrazul meu atâta vreme, încât m-am întors spre ea, iritată.

— Ce-i?

— Am fost azi acolo, la piaţă, a spus ea. Am văzut... am văzut totul.

I s-au umplut ochii de lacrimi.

— De ce nu mi-ai spus?

Şi-a lăsat privirea în jos.

— Ba *ne-ai spus*, nu-i aşa? Cine era... era mama ta?

— Da, am spus.

— Arată-ne, mi-a cerut încet Diti. Vrem... să vedem şi noi.

Am ezitat înainte de a răspunde:

— Bine.

A doua oară n-a mai fost atât de zguduitor pentru mine. Am ascultat cu luare-aminte vorbele pe care i le-a mârâit mamei bărbatul nuru, dar, oricât aş fi încercat, nu reuşeam să le pricep. Deşi rupeam puţin pe limba nuru, mama nu ştia boabă, iar viziunea aceasta era culeasă din experienţa ei. *Ce om josnic, sălbatic, crud*, mi-am spus. *O să-l fac eu să-şi dea ultima suflare*. După aceea, Binta şi Diti au rămas încremenite în tăcere. În ce-o priveşte pe Luyu însă, singura diferenţă este că părea mai obosită.

— Plec din Jwahir, am spus.

— Atunci, vreau să vin şi eu cu tine, s-a trezit deodată Binta.

Am scuturat din cap imediat.

— Nu. Doar Mwita vine cu mine. Locul tău e aici.

— *Te rog*, m-a implorat ea. Vreau să văd cum e acolo, în lume. Locul ăsta... Trebuie să plec de lângă papa.

Asta o ştiam toate. Chiar şi după atâtea intervenţii, tatăl Bintei tot nu era în stare să se înfrâneze. Deşi încerca s-o ascundă, Binta bolea frecvent. Era din pricina abuzurilor lui, din pricina durerii pe care i-o provoca. M-am încruntat când mi-am dat seama de ceva tulburător: dacă durerea vine doar atunci când femeia este excitată, ce înseamnă asta, că atingerea tatălui ei o excita? M-am cutremurat. Biata Binta. Peste toate acestea, mai şi purta eticheta de „fată atât de drăgălaşă, că nici măcar taică-său nu putea să-i reziste”. Mwita mi-a spus că, din cauza asta, printre băieţi deja se încingea lupta pentru ea.

— Vreau să merg şi eu, a spus Luyu. Vreau să iau şi eu parte.

— Nici măcar nu ştiu ce urmează să *facem*, am îngânat. Nici măcar...

— Merg şi eu, a spus Diti.

— Dar tu eşti logodită, a spus Luyu.

— Ha? am făcut, uitându-mă la Diti.

— Luna trecută, tatăl lui i-a cerut mâna în numele lui fiu-său, a explicat Luyu.

— Tatăl cui? am întrebat.

— Al lui Fanasi, bine'nțeles, a spus Luyu.

Fanasi era iubirea lui Diti încă de pe vremea când erau foarte tineri. El era cel care se simțise atât de insultat când o atingea pe Diti şi ea țipa de durere, încât refuzase ani de zile să mai stea de vorbă cu ea. Presupun că atâta durase până să se maturizeze şi el şi să învețe că putea să-şi ia singur ce poftea să aibă.

— Diti, de ce nu mi-ai spus? am întrebat-o.

A dat din umeri.

— Nu mi s-a părut important, nu pentru tine. Şi poate că nici nu e, nu ştiu.

— Ba sigur că e.

— Păi... a spus Diti, ai fi dispusă să vorbeşti cu Fanasi?

Şi aşa se face că Mwita, Luyu, Binta, Diti, Fanasi şi cu mine am ajuns a doua zi să stăm împreună în camera mare, în timp ce mama era la piață să cumpere provizii. Diti, Luyu, Binta şi eu aveam nouăsprezece ani. Mwita avea douăzeci şi doi, iar Fanasi avea douăzeci şi unu. Toți eram teribil de naivi şi ne bălăceam în ceea ce aveam să-mi dau seama mai târziu că e doar iluzie şi dorință deşartă.

Fanasi se înălțase binişor în ultimii ani. Ne depăşea cu jumătate de cap pe mine şi pe Mwita, cu un cap pe Luyu şi Diti şi încă şi mai mult pe Binta, cea mai mărunțică dintre noi. Era un tânăr lat în umeri, cu pielea netedă şi oacheşă,

cu ochi pătrunzători şi braţe puternice. S-a uitat la mine foarte suspicios. Diti i-a adus la cunoştinţă planul ei. El şi-a întors privirea spre Diti, apoi iar spre mine şi, surprinzător, n-a spus nimic. Semn bun.

— Nu sunt ce zic ei că sunt, i-am spus.

— Eu ştiu ce-mi zice Diti, a răspuns cu vocea lui joasă. Dar numai atât.

— Vrei să vii cu noi? l-am întrebat.

Diti insista că Fanasi e un liber-cugetător. Spunea că făcuse şi el parte din publicul povestitoarei în ziua aceea din urmă cu mulţi ani. Dar în acelaşi timp era un bărbat okeke, aşa că n-avea încredere în mine.

— Tata are o brutărie pe care urmează s-o moştenesc, a spus el.

M-am uitat la el cu ochii mijiţi, întrebându-mă dacă nu cumva taică-său era răutăciosul ăla care se răstise la mama în ziua când puseserăm piciorul în Jwahir.

— Pe urmă o să vină nuru şi-o să te facă bucăţi, o să-ţi violeze nevasta şi-o să mai conceapă una ca mine! Eşti un nătărău!

Îl simţeam pe Mwita lângă mine dorindu-şi să-mi ţin gura.

— Las-o să-ţi arate, a spus Diti încet. După aceea te hotărăşti.

— Eu aştept afară, a spus Luyu înainte să răspundă Fanasi.

S-a ridicat iute. Binta a pornit imediat după ea. Diti l-a luat pe Fanasi de mână şi a închis ochii strâns de tot. Mwita a rămas lângă mine, fără să schiţeze vreun gest. I-am luat pe toţi şi i-am dus în trecut pentru a treia oară. Fanasi a reacţionat izbucnind în hohote de plâns zgomotos. A trebuit să-l aline Diti. Mwita mi-a pus o mână pe umăr şi a plecat din cameră. Pe când se calma, Fanasi înlocuia durerea cu mânia. Mânie furibundă. Am zâmbit.

El s-a lovit cu pumnul lui mare în coapsă.

— Cum se poate aşa ceva! Eu... n-am... nu pot...!

— Jwahirul e foarte departe, am spus.

— Onye.

Era prima dată când mă numea aşa.

— Îmi pare foarte rău. Sincer îmi pare rău. Oamenii de-aici... nimeni n-a avut habar!

— E-n regulă, am spus. Vrei să vii?

A dat din cap că da. Şi atunci am ajuns să fim şase.

Capitolul 25

— Şi astfel s-a luat hotărârea —

Urma să plecăm în trei ore. Iar oamenii, fiindcă aflaseră şi ei, m-au lăsat în pace. Doar privirile lor lungi, când treceam pe lângă ei, le trădau nerăbdarea de-a mă vedea plecată, nerăbdarea de-a uita din nou. Am stat umăr la umăr cu Aro dinaintea deşertului. De acolo urma să pornim spre sud-vest, ocolind Jwahirul, apoi către vest. Pe jos, nu pe cămile. Eu nu călăresc cămile. Când trăiam cu mama în deşert, cunoşteam cămile sălbatice. Erau făpturi nobile, a căror forță refuzam s-o exploatez.

Am urcat pe o dună de nisip împreună cu Aro. Vântul puternic mi-a suflat cozile pe spate.

— De ce vrea să mă vadă? am întrebat.

— Trebuie să încetezi cu întrebarea asta, a răspuns Aro.

Din nou a venit furtuna. De data aceasta însă, n-a mai fost atât de dureros. Odată ajunşi în cort, m-am aşezat în fața lui Sola. Ca şi data trecută, gluga neagră îi acoperea fața albă până la nasul subțire. Aro s-a aşezat lângă el şi i-a strâns mâna într-un fel ciudat, împletindu-şi degetele cu ale lui.

— Bună ziua, *oga* Sola, l-am salutat.

— Ai crescut, a spus Sola cu vocea lui subțire şi seacă.

— E a lui Mwita, a spus Aro.

După care s-a uitat la mine şi a adăugat:

— *Dacă* e să aparțină vreunui bărbat.

Sola a dat din cap a încuviințare.

— Deci ştii cum are să se termine, a spus el.

— Da, am confirmat.

— Cei care merg cu tine, a continuat Sola. Înțelegi că unii dintre ei s-ar putea să piară pe drum?

Am tăcut. Îmi trecuse prin minte.

— Şi că tu eşti responsabilă pentru toate astea? a adăugat Aro.

— Nu se poate... evita? l-am întrebat pe Aro.

— Poate, a spus el.

— Ce-ar trebui să fac? Cum să... cum să-l găsesc?

— Pe cine? a întrebat Sola, aplecându-şi capul într-o parte. Pe tatăl tău?

— Nu, am răspuns.

Bănuiam că eu şi tatăl meu aveam să ne găsim reciproc.

— Pe cel despre care vorbeşte profeția. Cine e?

Ei au rămas tăcuți o clipă. Simțeam că-şi adresează cuvinte fără să-şi mişte buzele.

— Atunci, aşa să faci, *sha*, a mormăit tare Aro.

Părea stors de vlagă.

— Ce ştii tu despre acest bărbat nuru? m-a întrebat Sola.

— Ştiu doar că un oarecare clarvăzător nuru a profețit că un bărbat nuru înalt, care e vrăjitor, va veni şi va schimba cumva lucrurile, va rescrie cartea.

Sola a dat din cap afirmativ.

— Îl cunosc pe clarvăzător, a spus el. Ar trebui să ne ierți pentru slăbiciunile noastre, pe mine, pe Aro, noi, toți cei bătrâni. Vom învăța din asta. Aro te-a refuzat pentru că eşti o femeie *ewu*. Era să fac şi eu la fel. Clarvăzătorul acesta, Rana, păzeşte un document prețios. Aşa a primit profeția. I

s-a spus ceva şi n-a putut să accepte. Prostia lui vă va oferi vouă o şansă, presupun.

Am oftat şi am ridicat mâinile.

— Nu pricep ce spui, *oga*.

— Se pare că lui Rana nu i-a venit să creadă ce i s-a spus. El n-a fost sfătuit să bage de seamă la un bărbat nuru. Era o femeie *ewu*, a spus el râzând. Cel puțin într-o privință tot a avut dreptate, *chiar* că eşti înaltă.

M-am întors acasă într-o stare de uluire. N-am vrut să mă însoțească Mwita. Am plâns tot drumul. Cui îi pasă că m-a văzut cineva? Îmi mai rămânea mai puțin de o oră de stat în Jwahir. Când am intrat în casă, mama mă aştepta în camera mare. Mi-a dat ceaşca ei de ceai când m-am aşezat lângă ea pe canapea. Ceaiul era tare, exact ce-mi trebuia.

—oOo—

E de-ajuns pentru azi. Peste două zile, ştiu ce-are să se întâmple aici... poate. Am şi eu dreptul să sper, nu? Ce altceva mi-a mai rămas pentru mine şi pentru copilul care creşte în mine? Nu te mira aşa.

Ajunge. Mă bucur că te-au lăsat paznicii să intri şi sper că ți-s degetele destul de iuți. Şi dacă au să-ți smulgă computerul din față şi să dea cu el de pământ, sper că ai memorie bună. Nu ştiu dacă mâine te vor mai lăsa să te întorci aici.

Auzi pe cineva afară? Se adună deja să privească? Aşteaptă s-o omoare cu pietre pe cea care le-a întors pe dos mica lor lume. Nişte primitivi. Nu seamănă deloc cu cei din Jwahir, care-s atât de apatici, dar atât de civilizați.

Doi paznici stau şi ascultă la uşa acestei celule. Sau cel puțin încearcă. Din fericire, ei nu cunosc limba okeke. Dacă reuşeşti să te întorci aici, dacă reuşeşti să treci din nou de nemernicii ăştia aroganți, duşmănoşi, jalnici şi năuci, o să-ți spun şi restul poveştii. Iar după aceea vom vedea amândoi ce-o să mi se întâmple, nu?

Nu-ți face griji pentru mine şi pentru frigul care e aici noaptea. Sunt o mulțime de pietre, aşa că am metode să-mi țin de cald. Am şi metode să rămân în viață. Păzeşte computerul ăla când pleci. Dacă nu te mai întorci, o să înțeleg. Fă ce poți şi restul lasă-l în brațele reci ale Sorții. Ai grijă de tine.

PARTEA A III-A
— RĂZBOINIC —

PARTEA A III-A
RĂZBOINIC

Am avut o noapte grea.

Încă un om va muri din cauza mea. Mă rog, din cauza lui însuşi. A venit în celula mea de dimineaţă, înainte de răsăritul soarelui. Spera să devină faimos. În privinţa asta, eu nu semăn cu mama. N-am putut să stau întinsă şi atât. Era un bărbat nuru care purta numele tatălui său. Avea nevastă, cinci copii şi era un pescar de apă dulce priceput. A dat buzna aici îndrăzneţ ca un idiot. Nu s-a atins de mine. Sunt o fiinţă crudă. I-am vârât în minte cea mai urâtă viziune cu putinţă şi a fugit, tăcut ca o fantomă şi trist ca un sclav okeke supus.

I-am deconectat toate circuitele importante din creier. N-o să aibă nimic vreo două zile, o să-i fie prea ruşine să vorbească despre tentativa lui de viol. Şi pe urmă o să moară subit. Nu plâng de mila nevestei şi-a copiilor lui. Cum îţi aşterni, aşa vei dormi. Soţia îşi alege bărbatul şi până şi copilul îşi alege părinţii.

În orice caz, mă bucur să te văd, dar de ce-ţi asumi riscul de-a veni aici? Ai tu un motiv, nu-i aşa? Niciun bărbat nuru n-ar face asta fără un motiv care depăşeşte simpla curiozitate. Nu-i nevoie să-mi spui. Nu-i nevoie să-mi spui nimic.

Mâine mă vor omorî cu pietre. Aşa că azi am să-ţi ofer restul vieţii mele. Pruncul din mine e fetiţă, numele ei este Enuigwe; e un cuvânt vechi care înseamnă „paradisul”, căminul tuturor lucrurilor, chiar şi al lui okeke şi al lui nuru. Vă spun povestea asta şi ţie, şi ei. Ea trebuie să-şi cunoască mama. Trebuie să înţeleagă. Şi trebuie să fie curajoasă. Cine se teme de moarte? Eu nu, şi nici ea nu se va teme. Tastează repede, fiindcă aşa am să vorbesc.

Capitolul 26

Durerea pietrelor şi furia provocată de ceea ce urma să fac ameninţau să mă tragă sub pământ. Am simţit prima zvâcnire când am ieşit din Jwahir. Duceam cu noi doar ranițele mari din spinare şi ideile din minte.

— Mergeţi drept către vest, ne instruiseră Aro şi Sola.

Curând s-a deschis peisajul în fața noastră, numai dune şi, din când în când, câte un pâlc de palmieri şi un petic de iarbă uscată.

— Deci o luăm într-acolo şi asta-i tot? a întrebat Binta, mergând cu ochii mijiți.

Era extrem de veselă pentru o fată care îşi otrăvise tatăl cu doar câteva ceasuri în urmă. Îmi povestise doar mie cum îi pusese tatălui ei în ceaiul de dimineață extractul otrăvitor cu acțiune lentă. Îl urmărise cu privirea când băuse şi apoi se strecurase afară din casă, fără măcar să lase un bilet. La căderea nopții, omul avea să fie mort.

— A primit ce-a meritat, îmi şoptise ea, zâmbind cu gura până la urechi. Dar să nu le spui celorlalți.

O privisem şocată de îndrăzneala ei, gândindu-mă: *Poate că totuşi* este *capabilă de călătoria asta*.

— Spre vest, da, a spus Luyu, rostogolindu-şi în gură *talembe etanou*. Cam cât timp mergem într-acolo? Patru, cinci luni?

— Depinde, am spus, masându-mi tâmplele.

— Mă rog, oricât o fi nevoie, noi o s-ajungem acolo, a spus Binta.

— Pe cămile ar fi fost de-o mie de ori mai rapid, ne-a reamintit Luyu.

Am dat ochii peste cap şi m-am uitat în urmă. Mwita şi Fanasi veneau tacticos la câțiva metri în spatele nostru, tăcuți şi gânditori.

— Cu fiecare pas pe care-l fac mă îndepărtez de casă mai mult ca oricând în viaţa mea, a spus Binta.

A izbucnit în râs şi a luat-o la fugă înainte, cu braţele întinse de parcă ar fi încercat să-şi ia zborul şi cu ranița săltându-i în spinare.

— Măcar unul dintre noi începe călătoria asta cu voioşie, am bombănit.

Pentru noi ceilalţi, plecarea era dificilă. Tatăl lui Fanasi se dovedise a fi chiar brutarul care ţipase la mama şi la mine în prima noastră zi în Jwahir. El şi mama lui Fanasi dăduseră fuga la coliba lui Aro când eram toţi adunaţi acolo, pe picior de plecare. Dar nu reuşiseră să treacă de poarta lui Aro. Fusese nevoie să se ducă Fanasi şi Diti la ei.

Mama lui Fanasi începuse să se vaite în gura mare, „Pe băiatul meu mi-l ia o vrăjitoare!”. Taică-său încercase să-şi intimideze fiul ca să rămână, amenințându-l cu surghiunul şi poate chiar cu bătaia. Când se întorsese cu Diti, Fanasi era atât de supărat, încât plecase din cameră ca să fie singur. Diti se pusese pe plâns. Ea trecuse deja prin asta cu propriii săi părinţi, în dimineaţa aceea.

Părinţii lui Luyu amenințaseră şi ei cu surghiunul. Dar, dacă exista vreo cale de-a o convinge pe Luyu să facă ce nu voiai să facă, aceea era s-o amenințI. Luyu era veşnic gata de luptă. Cu toate astea, după ce am plecat, s-a cufundat şi ea în tăcere.

Când a venit rândul lui Mwita să-şi ia rămas-bun de la Aro, am văzut o nouă latură a lui. Pe când noi ceilalţi porneam prin deşert, el a încremenit. Fără niciun cuvânt, fără nicio expresie pe faţă.

— Haide, i-am spus, luându-l de mână şi încercând să-l trag după mine.

Nu s-a mişcat din loc.

— Mwita.

— Dă-i drumul înainte, mi-a spus Aro. Lasă-mă să vorbesc cu băiatul meu.

Am mers mai bine de un kilometru şi jumătate fără Mwita. Am refuzat să mă uit în urmă ca să văd dacă vine şi el. Curând, am auzit paşi nu departe în spatele nostru. S-au apropiat tot mai mult, până când m-am pomenit cu el mergând lângă mine. Avea ochii înroşiți. Am ştiut că era cazul să-l las în pace o vreme.

Pentru mine, plecarea de acasă a fost practic insuportabilă. Până atunci, fusese inevitabilă. Toate întâmplările din viața mea mă conduceau către această călătorie. Spre vest, fără întoarceri, fără ocoluri, în linie dreaptă. Nu-mi era sortit să-mi duc zilele ca femeie jwahiriană. Dar nici nu eram pregătită s-o părăsesc pe mama. Am discutat în timp ce terminam amândouă de băut din ceştile cu ceai tare. Ne-am îmbrățişat. Am coborât treptele. Apoi m-am întors, am dat fuga înapoi şi m-am aruncat în brațele ei. Ea m-a strâns la piept, calmă şi tăcută.

— Nu pot să te las singură, i-am spus.

— Ba ai să mă laşi, a răspuns cu vocea ei şoptită.

M-a îndepărtat de ea.

— Nu te purta cu mine de parcă aş fi vreo bleagă. Ai ajuns deja prea departe. *Termină* ce-ai început. Şi când ai să dai de...

Şi-a arătat dinții.

— Chiar de n-ai avea nici un alt motiv să pleci, pleacă pentru *acela*. Pentru ceea ce mi-a făcut el mie.

Nu mai vorbise fără ocolişuri despre asta de când aveam unsprezece ani.

— Tu şi cu mine, a spus ea. Noi suntem una. Indiferent cât de departe ai să te duci, aşa va fi mereu.

Am părăsit-o pe mama. Mă rog, mai întâi ea m-a părăsit pe mine. S-a întors pur şi simplu, a intrat în casă şi a închis

uşa. Zece minute mai târziu, fiindcă n-o mai deschisese, am plecat la Aro să mă alătur celorlalți.

—oOo—

Mergând, mi-am masat tâmplele care-mi zvâcneau şi ceafa. Durerea de cap, atât de curând după plecarea din Jwahir... părea un semn de rău augur. Două zile mai târziu, devenise explozivă. A trebuit să ne oprim pentru alte două zile, iar în prima dintre ele nici măcar n-am fost conştientă că ne opriserăm. Nu ştiam decât ce-mi spuneau ceilalți. Cât zăceam eu în cortul meu, zvârcolindu-mă de durere şi răcnind la fantome, ceilalți aşteptau neliniştiți. Binta, Luyu şi Diti au stat lângă mine, încercând să mă liniştească. Mwita şi-a petrecut cea mai mare parte a timpului cu Fanasi.

— A mai avut aşa ceva, i-a povestit el lui Fanasi când s-au aşezat la focul din fața cortului meu.

Mwita făcuse un foc de pietre – un morman de pietre încălzite. E un juju simplu. Mi-a povestit apoi că Fanasi fusese atât de fascinat, încât se arsese din greşeală încercând să depisteze cum radia căldura din grămăjoara de pietre care străluceau blând.

— Cum o să facem o asemenea călătorie dacă e în halul ăsta de bolnavă? a întrebat Fanasi.

— Nu-i bolnavă, l-a lămurit Mwita.

El ştia că durerile mele de cap aveau legătură cu moartea mea, dar nu-i dădusem detalii.

— Poți s-o vindeci, nu? a întrebat Fanasi.

— O să fac tot ce pot.

Până a doua zi, durerea de cap mă lăsase. Nu mai mâncasem nimic de când ne opriserăm. Foamea îmi deschidea creierul către o claritate stranie.

— Ți-ai revenit, a remarcat Binta, intrând în cortul meu cu o farfurie pe care pusese carne afumată şi pâine.

A zâmbit larg.

— Arăți mult mai bine!

— Încă mă mai doare, dar durerea se-ntoarce de unde-a venit.

— Mănâncă, m-a îmbiat Binta. Le zic eu celorlalți.

M-a făcut să zâmbesc când a plecat chiuind de bucurie. M-am privit. Aveam nevoie de o baie. Aproape că vedeam mirosul de murdărie plutind în jurul meu. Luciditatea pe care o trăiam făcea lumea foarte vie şi clară. Fiecare sunet de afară părea iscat chiar lângă urechea mea. Auzeam o vulpe de deşert lătrând în apropiere şi un şoim țipând. Aproape că-i auzeam gândurile lui Mwita când a intrat în cort.

— Onyesonwu.

Obrajii săi plini de pistrui erau îmbujorați, iar ochii căprui mă măsurau de sus până jos şi judecau fiecare detaliu.

— Te simți mai bine.

M-a sărutat.

— Poimâine pornim mai departe, i-am spus.

— Eşti sigură? m-a întrebat. Te cunosc. Încă îți mai bubuie capul.

— Până la momentul când o să ne pregătim de plecare, o gonesc eu.

— Ce să goneşti, Onyesonwu?

Privirile ni s-au întâlnit.

— Mwita, ne-aşteaptă un drum lung. N-are importanță.

În noaptea aceea, m-am trezit şi am ieşit la aer. Nu mâncasem decât puțină pâine şi băusem un pic de apă, dorindu-mi să mai păstrez o vreme luciditatea aceea stranie. L-am găsit pe Mwita stând pe jos în spatele cortului nostru, cu fața la deşert şi cu picioarele încrucişate. M-am apropiat de el şi m-am oprit. M-am întors să merg înapoi în cort.

— Nu, a spus el, tot cu spatele la mine. Stai jos. Şi-aşa m-ai întrerupt când te-ai apropiat.

Am zâmbit.

— Îmi pare rău.

M-am aşezat lângă el.

— Începi să te pricepi.

— Îhî. Te simți mai bine?

— Mult mai bine.

S-a întors cu fața spre mine, măsurându-mi din ochi îmbrăcămintea.

— Nu aici, i-am spus.

— De ce nu?

— Sunt încă învățăcel.

— Mereu o să fii învățăcel. Şi suntem la dracu-n praznic.

S-a întins şi a început să-mi dezlege rapa. I-am oprit mâna.

— Mwita, nu putem.

Mi-a luat uşor mâinile şi mi le-a dat deoparte. L-am lăsat să-mi dezlege rapa. Senzația aerului răcoros al deşertului pe pielea mea era minunată. Am aruncat o privire peste umăr să mă asigur că toți erau în corturile lor. Eram la câțiva metri distanță, pe o pantă lină, şi se întunecase, dar tot era un risc. Unul pe care eram dispusă să mi-l asum. M-am lăsat cuprinsă de plăcerea pură şi completă a buzelor lui pe gâtul meu, pe sfârcuri, pe burtă. A râs când am încercat să-i scot hainele.

— Încă nu, a spus el, luându-mi mâinile de acolo.

— Ah, voiai doar să-mi scoți hainele în aer liber.

— Poate. Vreau să vorbesc cu tine. Cel mai bine asculți când eşti relaxată.

— Nu-s relaxată deloc.

A zâmbit cu aroganță.

— Ştiu. E vina mea.

Mi-a legat rapa la loc şi m-am ridicat în capul oaselor. Fără un cuvânt, ne-am întors către deşert şi ne-am cufundat în meditație. Odată ce trupul meu a încetat să mai

strige după Mwita, sângele mi s-a calmat, bătăile inimii mi s-au domolit, pielea mi s-a răcorit. M-a cuprins liniştea. Simțeam că pot să realizez indiferent ce, să văd totul, să fac orice să se întâmple, doar cu condiția să nu mă clintesc din loc. Vocea lui Mwita era ca o vălurire lină pe cea mai liniştită dintre ape.

— Onyesonwu, când o să ne-ntoarcem la cortul nostru, să nu-ți faci griji pentru ce-o să se întâmple.

Am asimilat informația şi m-am mulțumit să dau din cap.

— Lucrurile nu se termină cu ce te-a învățat Aro, a spus el.

— Ştiu.

— Atunci, încetează să te mai temi atâta.

— Aro vorbea despre ce se petrece când femeile vrăjitoare rămân însărcinate înainte să-şi termine pregătirea.

Mwita a râs încetişor şi a clătinat din cap.

— Ştii deja cum are să se termine. Mie nu mi-ai spus nimic despre asta, dar pe undeva mă îndoiesc că pântecele tău plin o să ducă la distrugerea unui oraş întreg, cum s-a-ntâmplat cu Sanchi.

— Aşa o chema?

— Şi primul meu profesor, Daib, mi-a povestit despre ea.

— Şi nu ți-e teamă că s-ar putea întâmpla şi cu mine la fel.

— Cum spuneam, tu ştii că nu aşa se termină. În plus, talentul tău e mult mai mare decât al lui Sanchi. Ai douăzeci de ani şi deja poți să învii morții.

— Nu mereu şi nu fără consecințe.

— Nimic nu-i fără consecințe.

— Şi tocmai de aceea cred c-ar trebui să evităm contactul sexual.

— Ba n-o să-l evităm.

Mi-am desprins ochii de la întunecimea deşertului şi i-am pironit asupra lui Mwita. În lumina slabă care răzbătea

dinspre focul de pietre aprins între corturile noastre, fața gălbuie a lui Mwita lucea, iar ochii ca de lup îi sclipeau.

— Te-ai întrebat vreodată... cum ar arăta copilul nostru?

— Ar arăta ca noi, a răspuns el.

— Şi ce-ar însemna că e?

— *Ewu*, a spus el.

Am rămas tăcuți câteva minute, timp în care liniştea a netezit iar toate asperitățile.

— Să-mi laşi deschisă clapa cortului, i-am spus.

Ne-am strâns mâinile şi le-am tras câțiva centimetri înapoi, trosnindu-ne reciproc degetele, salutul prieteniei. M-am sculat în picioare, mi-am desfăşurat rapa şi am lăsat-o să cadă pe pământ, fără să-mi iau privirea de la Mwita. Mă transformasem în câteva feluri de animale de-a lungul anilor, dar preferatul meu rămânea pentru totdeauna vulturul.

— E noapte, a spus Mwita. Aerul n-o să fie aşa blând.

Râsetul meu s-a pierdut când gâtlejul mi s-a schimbat şi mi s-a îngustat, iar din piele au început să-mi înmugurească pene. Mă pricepeam să mă preschimb, dar absolut de fiecare dată era un mare efort. Nu e ceva ce ți se întâmplă pur şi simplu. Trupul tău ştie cum s-o facă, dar tot trebuie s-o *faci*. Cu toate acestea, aşa cum se întâmplă când eşti bun la ceva, îmi făcea plăcere efortul, fiindcă în multe privințe era un efort lipsit de efort. Mi-am întins aripile şi m-am înălțat spre cer. N-a mai ştiut nimeni de mine timp de o oră.

Am intrat în zbor la noi în cort şi am rămas un moment cu aripile întinse. Mwita împletea un coş la lumina lumânării. Mereu împletea când era îngrijorat.

— Te căuta Luyu, a spus el lăsând coşul jos.

Mi-a aruncat rapa după ce m-am preschimbat la loc.

— Cum? De ce? E târziu.

— Cred că vrea doar să stea de vorbă. A tot citit din Marea Carte.

— Toți citesc.

— Dar ea începe să înțeleagă mai multe.

Am dat iar din cap. Foarte bine.

— O să vorbesc cu ea mâine.

M-am așezat lângă el pe salteaua de dormit.

— Vrei să merg să mă spăl mai întâi? l-am întrebat.

— Nu.

— Dacă rămân gravidă, suntem toți...

— Onyesonwu, câteodată trebuie să iei ce ți se oferă, a spus el. În cazul nostru, întotdeauna o să existe un risc. *Tu* ești un risc.

M-am aplecat și l-am sărutat. Apoi l-am sărutat iar. Și după aceea, nimic n-ar mai fi putut să ne oprească. Nici măcar sfârșitul lumii.

Capitolul 27

Am dormit amândoi până târziu. Iar când m-am trezit, durerea de cap îmi dispăruse aproape în întregime. Am clipit orbită de acuitatea cu care percepeam lumea din jurul meu. Îmi chiorăiau mațele.

— Onye, l-am auzit pe Fanasi de afară. Putem să intrăm?

— Ești îmbrăcată? a întrebat Luyu.

Apoi a chicotit și am auzit-o șoptind:

— Probabil iar se tăvălesc.

După care alte chicoteli.

— Intrați, am spus, zâmbind. Dar să știți că put. Trebuie să mă spăl.

S-au îngrămădit toți înăuntru. Abia dacă încăpeam. După o mulțime de chicoteli, bombăneli (mai ales din partea lui Mwita) și foieli, lucrurile s-au liniștit. Mi-am dat seama că era momentul să vorbesc.

— Sunt bine, le-am spus. Trebuie doar să învăț să trăiesc cu durerile de cap. Le am... le-am tot avut de la inițiere încoace.

— Nu trebuie decât să se adapteze la plecarea de-acasă, a adăugat Mwita.

— O să continuăm drumul mâine, am spus, luându-l pe Mwita de mână.

—oOo—

După ce toată lumea s-a strecurat afară din cort, m-am ridicat încet în şezut şi am căscat.

— Trebuie să mănânci, a spus Mwita.

— Încă nu. Vreau să fac ceva mai întâi.

Înfăşurată doar în rapa, cu ajutorul lui Mwita, m-am ridicat în picioare. S-a învârtit totul în jurul meu, dar apoi s-a potolit. Am simțit o piatră venită de la mare depărtare care m-a lovit în cap dintr-o parte.

— Vrei să merg cu tine? a întrebat Mwita.

— Ai mâncat ieri?

— Nu, a spus el. N-am de gând să mănânc până nu mănânci tu.

— Deci ți se pare că-i mai bine să fim *amândoi* slăbiți.

— Eşti slăbită?

Am zâmbit.

— Nu.

— Atunci, să mergem.

Prima dată când am fost capabilă să alunec în sălbăticie din propria-mi voință a fost după ce am stat trei zile fără mâncare, bând doar apă. Îmi petrecusem zilele acelea la coliba lui Aro, iar el se asigurase că nu stau degeaba. Curățam şopronul caprelor, spălam vasele, îi măturam casa şi îi găteam. Cu fiecare zi în care nu mâncam, îmi făceam tot mai multe griji despre întâlnirea cu tata în sălbăticie.

— N-are să vină acum după tine, m-a asigurat Aro. Sunt eu aici, iar tu ai fost inițiată. Nu-i mai e aşa uşor să ajungă la tine. Linişteşte-te. Când o să fii gata, o să ştii.

Îmi luasem un moment de odihnă şi stăteam lângă şopronul caprelor când m-a cuprins dintr-odată luciditatea. Îmi venea greu să stau în preajma caprelor lui Aro. Miroseau mai înțepător decât de obicei şi ochii lor căprui păreau că văd adânc în mine. Cea pe care o salvasem tot venea la mine şi mă pironea cu privirea. În momentul următor, mi-am dat seama că aşteaptă. Senzația mi-a pornit dintre picioare – ceva ca un murmur cald. Apoi o amorțeală. Când mi-am privit abdomenul, era să scap un țipăt. Arăta de parcă aş fi început să mă transform în gelatină transparentă. Imediat ce-am văzut asta, mi s-a răspândit rapid în sus şi-n jos prin tot corpul.

Luptându-mă să-mi păstrez calmul, m-am ridicat. Deasupra mea nu vedeam decât culori. Milioane şi milioane de culori, dar mai ales verde. Bălteau, se suprapuneau, se întindeau, se contractau, se strângeau ciorchine, se tălăzuiau. Şi totul se suprapunea pe lumea aşa cum o cunoşteam. Aceasta era sălbăticia. Când m-am uitat la capre, am văzut că țopăiau şi behăiau de bucurie. Mişcările lor vesele produceau pufăituri de un albastru intens care pluteau către mine. Am inspirat şi miroseau... minunat. După care mi-am dat seama că tot locul acela avea o mulțime de mirosuri, dar mai ales unul anume. Acel miros indescriptibil.

Am mai rămas câteva minute în sălbăticie. Apoi capra pe care o salvasem a venit şi m-a muşcat. Am avut senzația că pic de undeva de sus şi mă izbesc de pământ. Năucită, m-am întors la coliba lui Aro, unde l-am găsit pe el aşteptându-mă cu o masă copioasă.

— Mănâncă, atât mi-a spus.

Am părăsit tabăra împreună cu Mwita. Ceilalți ne-au privit cum plecăm fără să ne întrebe încotro ne ducem. La vreo jumătate de kilometru depărtare, ne-am aşezat. Posteam abia de o zi şi jumătate, şi totuşi lumea se schimbase deja în jurul meu, ajungând la acel nivel neobişnuit de claritate.

— Cred că-i din cauza călătoriei, a spus Mwita.

— Tu ai mai făcut asta vreodată? l-am întrebat.

— Cu mult timp în urmă. Când... eram mic. Imediat după ce am scăpat de soldații okeke.

— Ah. Ai făcut foamea?

— Zile în şir.

Am vrut să-l întreb ce-a văzut, dar nu era momentul. Am privit în depărtare, la deşertul uscat. Niciun petic de iarbă. Ştiam de la Aro că, demult, pământul nu arăta aşa. „Nu desconsidera complet Marea Carte", îmi spusese el. „S-a întâmplat ceva care a distrus totul. A schimbat verdele în nisip. Pământurile astea semănau pe vremuri mult mai mult cu sălbăticia."

Totuşi, după părerea mea, Marea Carte era alcătuită mai ales din minciuni abile şi din şarade. M-am înfiorat şi lumea s-a înfiorat în jurul meu.

— O vezi? a întrebat Mwita.

Am dat din cap că da.

— Din clipă-n clipă, am spus, neştiind prea bine despre ce vorbesc, dar oricum sigură pe mine. Lasă-mă pe mine s-o ghidez.

— Ce altceva aş putea să fac? a spus Mwita cu un zâmbet. N-am nici cea mai vagă idee despre cum să ghidez o viziune, domniță vrăjitorească în devenire.

— Spune-mi vrăjitoare, atât. Suntem toți egali în îndeletnicirea asta. Şi suntem veşnic învățăcei.

Apoi lumea s-a înfiorat din nou şi am înşfăcat-o.

— Repede, Mwita, ia-o.

S-a uitat la mine buimac şi după aceea a făcut ceva care părea a fi ce voiam eu să facă. A preluat controlul.

— Ce... ce e...

— Nu ştiu, am spus.

Era ca şi cum aerul se solidifica dedesubtul nostru. Iute şi puternic, ne-a dus cu o viteză imposibilă până la o destinaţie ştiută doar de el. Ne deplasam departe, dar în acelaşi timp eram nemişcaţi. Ne aflam în două locuri în acelaşi timp sau poate în niciunul. După cum îmi spunea mereu Aro, nu poţi primi răspuns la toate întrebările pe care le ai de pus. Cine ştie ce-ar fi văzut Luyu, Binta, Fanasi sau Diti dacă s-ar fi uitat înspre noi. După localizarea soarelui, viziunea se deplasa în general spre vest, cu câte un ocol către nord-vest şi apoi către sud-vest, într-o manieră care nu putea fi descrisă altfel decât ca jucăuşă. Deşertul zbura pe sub noi. Dintr-odată, am avut un cumplit sentiment rău-prevestitor. Avusesem cândva un asemenea vis. Mi-l arătase pe tatăl meu biologic.

— Am ajuns la oraşe, a spus Mwita după o vreme.

După voce părea calm, dar probabil că nu era.

Ne mişcam prea rapid peste oraşele şi satele de graniţă ca să pot vedea mare lucru. Dar în nări îmi persista miros de carne friptă şi de foc.

— Încă se mai întâmplă, am spus.

Mwita a încuviinţat în tăcere.

Am dat ocol spre sud-vest, unde se vedeau clădiri de gresie construite laolaltă, cu câte două şi uneori trei niveluri. N-am văzut nici măcar un singur okeke. Eram pe teritoriul nuru. Dacă existau okeke aici, erau sclavi supuşi. Singurii sclavi folositori.

Drumurile erau întinse şi pavate. Aici prosperau palmieri, arbuşti şi alte feluri de vegetaţie. Nu era ca în Jwahir, unde vegetaţia şi copacii, deşi supravieţuiau, erau uscate şi creşteau pe verticală, nu se ramificau. Exista nisip aici, dar

erau şi petice de pământ care avea o ciudată culoare închisă. Apoi am aflat motivul. Nu mai văzusem în viaţa mea atâta apă. Avea forma unui şarpe uriaş, albastru-închis. Puteau să înoate în ea sute de oameni şi tot n-ar fi însemnat mare lucru.

— Ăsta-i unul dintre cele Şapte Râuri, a spus Mwita. Poate al treilea sau al patrulea.

Am încetinit când am trecut pe deasupra apei. Vedeam peşti albi înotând aproape de suprafaţă. M-am aplecat şi mi-am răsfirat degetele în undă. Era rece. Am dus mâna la gură. Avea un gust aproape dulce, ca apa de ploaie. Nu era apă de la o staţie de captare, trasă cu forţa din cer, nici apă din subteran. Viziunea aceasta era cu adevărat ceva nou. Eram amândoi *aici*, şi eu, şi Mwita. Ne vedeam reciproc. Gustam şi atingeam. Pe când ne apropiam de celălalt mal al râului, Mwita părea îngrijorat.

— Onye, a spus el, eu niciodată n-am... Oare oamenii pot să ne vadă?

— Nu ştiu.

Am trecut pe deasupra unor oameni în vehicule plutitoare. Bărci. Nimeni nu părea să ne vadă, deşi o femeie s-a uitat în jur ca şi cum ar fi simţit ceva. Odată ajunşi deasupra uscatului, am prins viteză şi am zburat la mare înălţime deasupra unor sătucuri, până am ajuns la un oraş. Se afla la capătul râului, unde începea o uriaşă acumulare de apă. Imediat în spatele clădirilor, am desluşit... un câmp de plante verzi?

— Vezi asta? am întrebat.

— Acumularea de apă de-acolo? Ăla-i lacul fără nume.

— Nu, nu ăla.

Eram purtaţi printre clădiri de gresie, unde negustori ambulanţi nuru vindeau bunuri pe marginea drumului. Am trecut peste un mic restaurant deschis. Am simţit miros de ardei, de peşte uscat, de orez, de esenţe parfumate. Pe

undeva plângea un copilaş. Un bărbat şi o femeie se certau. Se făceau trocuri. Am văzut aici câteva chipuri oacheşe – toţi erau împovăraţi cu diverse obiecte şi toţi mergeau repede, cu treabă. Sclavi.

Populaţia nuru de aici nu se număra printre cele mai bogate, dar nu era nici cea mai săracă. Am ajuns la un drum blocat de o mulţime strânsă în faţa unei scene de lemn cu flamuri portocalii atârnând în partea din faţă. Viziunea ne-a dus în dreptul scenei şi ne-a lăsat la pământ. Era o senzaţie stranie. La început era de parcă şedeam pe jos, printre picioarele oamenilor. Se dădeau la o parte ca să ne facă loc, fără să ne bage de fapt în seamă, concentraţi asupra celor de pe scenă. Apoi ceva ne-a ridicat în poziţie verticală. Ne-am uitat în jur, îngroziţi de ideea de-a fi văzuţi. Mwita m-a tras mai aproape, strecurându-şi braţul cu fermitate pe după talia mea.

L-am privit drept în faţă pe bărbatul nuru de lângă mine. La fel a făcut şi el. Ne-am fixat reciproc cu privirea. Cu câţiva centimetri mai scund decât mine şi decât Mwita, părea la vreo douăzeci de ani, poate ceva mai mult. A mijit ochii. Din fericire, omul de pe scenă i-a captat atenţia.

— Pe cine aveţi de gând să credeţi? a strigat omul de pe scenă.

Apoi a zâmbit şi a râs, coborând tonul.

— Facem ce trebuie făcut. Urmăm litera Cărţii. Mereu am fost un popor cucernic şi devotat. Dar ce va urma?

— Spune-ne! Tu cunoşti răspunsul! a strigat cineva.

— După ce-o să-i şterg em de pe faţa pământului, *ce va urma?* Vom face Marea Carte să fie mândră de noi! O vom face pe Ani mândră de noi. Vom clădi un imperiu care va fi cel mai bun dintre cele mai bune!

Simţeam că mi se face rău. Ştiam ce se petrece acolo, aşa cum aţi ştiut şi voi din clipa în care m-a luat viziunea. Încet, mi-am ridicat ochii către ai lui, măsurându-i din priviri mai

întâi statura înaltă, cu umeri laţi, barba neagră care îi atârna pe piept. Nu voiam să mă uit. Dar m-am uitat. El m-a văzut. A făcut ochii mari. O clipă, s-a aprins în ei o strălucire roşie. A venit către mine.

— Tu! a strigat Mwita, sărind pe scenă.

Tatăl meu biologic încă se mai uita la mine şocat când Mwita s-a năpustit de-a dreptul asupra lui. Au căzut amândoi, iar publicul a început să urle şi a dat năvală.

— Mwita! am ţipat. Ce faci?

Doi paznici se pregăteau să-l înşface pe Mwita. Îmi blocau drumul. M-am căţărat pe scenă. Aş fi putut jura că am auzit râsete. Dar înainte să pot vedea, am fost traşi amândoi în spate. Mwita a zburat înapoi către mine drept printre cei doi bărbaţi. Tatăl meu biologic îl îmbrâncise în lături.

— Când o să fii gata, Mwita, să vii să mă cauţi. O să terminăm ce-am început aici, a spus el.

Îi curgea sânge din nas, dar rânjea. Privirile ni s-au întâlnit. A arătat spre mine cu un deget lung şi subţire.

— Şi tu, fetiţo, zilele tale sunt numărate.

Sub noi, mulţimea devenise haotică, oamenii începuseră să se ia la bătaie. Se îmbrânceau şi se înghionteau, făcând să se clatine scena din temelie. Câţiva bărbaţi în galben au sărit pe scenă din părţile laterale şi s-au apucat să-i împingă brutal cu picioarele pe cei de acolo. Nimeni în afară de tatăl meu biologic nu părea să ne vadă. A mai rămas acolo câteva clipe, după care s-a uitat la publicul său şi a ridicat mâinile, zâmbind. Toată lumea s-a calmat imediat. Era straniu.

Noi ne deplasam cu spatele în mare viteză. Într-o asemenea viteză, încât nici nu puteam să vorbesc sau să întorc capul către Mwita. Am zburat peste oraş, peste râu, peste încă un oraş. Totul era ca în ceaţă până am ajuns în apropierea taberei. Era ca şi cum o mână gigantică ne-ar fi depus chiar acolo, pe nisip. Ne-am aşezat şi am stat aşa

câteva minute, gâfâind. Am aruncat o privire la Mwita. Începea să i se facă ditamai vânătaia într-o parte a feței.

— Mwita, am spus, întinzându-mă să i-o ating.

El mi-a împins mâna violent şi s-a ridicat, cu ochii aprinşi de furie. M-am tras deoparte, deodată foarte speriată de el.

— Să-ți fie frică, a spus.

Avea lacrimi în ochi, dar trăsăturile îi erau îndârjite. S-a întors în tabără. L-am urmărit cum intră în cortul nostru, dar am rămas pe loc. Simțeam în frunte o uşoară izbucnire de durere. Durerea mea de cap încă îmi dădea târcoale.

De unde îl ştia el pe tatăl meu biologic? m-am întrebat. Nu puteam să pricep. *Eu* nu semănam cu el mai deloc. *Şi de ce fusese cât pe-aci să mă ia la bătaie?* Gândul acesta durea mai tare decât întrebarea. Din toată lumea asta mare, mama şi Mwita erau singurii în care puteam avea încredere deplină că nu-mi vor face rău niciodată. Şi acum o părăsisem pe mama, iar Mwita... ceva din mintea lui o luase razna.

Şi rămânea întrebarea despre ce se petrecuse de fapt. *Fuseserăm* acolo. Mwita lovise şi fusese lovit la rândul său. Oamenii ne puteau vedea, dar ce anume vedeau? Am luat în căuşul palmei nişte nisip şi l-am aruncat cât colo.

Capitolul 28

Eu şi Mwita am păstrat tăcerea asupra problemelor noastre. Nici n-a fost greu, fiindcă a doua zi Mwita a plecat cu Fanasi să caute ouă de şopârlă.

— Pâinea asta-i veche, îh! s-a plâns Binta după ce a muşcat dintr-o lipie galbenă. Îmi trebuie nişte mâncare *adevărată*.

— Nu mai face pe prințesa, am certat-o.

— Abia aştept s-ajungem într-un sat, a continuat ea.

Am ridicat din umeri. Nu eram deloc nerăbdătoare să întâlnim alte sate sau oraşe în drumul nostru. Aveam pe frunte o cicatrice ca dovadă că oamenii pot fi duşmănoşi.

— Trebuie să învățăm să trăim în deşert, am spus. Avem cale lungă de mers.

— Mda, a făcut Luyu. Dar alți bărbați n-o să găsim decât în oraşe şi-n sate. Poate că ție şi lui Diti nu vă pasă dacă stați departe de ei, dar Binta şi cu mine avem şi noi nevoile noastre.

Diti a bombănit ceva. M-am uitat la ea.

— Problema ta care e? am întrebat-o.

Şi-a ferit privirea şi n-a spus nimic.

— Onye, a spus Binta, ziceai că pe vremuri, când erai micuță, cântai şi veneau bufnițele la tine. Mai poți să faci asta?

— Posibil. N-am mai încercat de multă vreme.

— Încearcă, m-a îndemnat Luyu, înviorându-se.

— Dacă vreți să ascultați muzică, dați drumul la playerul Bintei, am spus.

— Are bateriile pe ducă, a spus Luyu.

Am chicotit.

— Se încarcă la soare, nu?

— Haide, a insistat Luyu, nu mai fi aşa egoistă.

— Serios, a spus Diti cu voce joasă şi enervată. Mai sunt pe lumea asta şi lucruri care n-au legătură cu tine.

— N-am văzut niciodată o bufniță de-aproape, a spus Binta.

— Eu da, a spus Luyu. Hrănea mama una în fiecare noapte la fereastra ei. Era...

A tăcut. Am tăcut toate, gândindu-ne la mamele noastre.

Am început imediat să cânt cântecul deşertului într-o noapte răcoroasă. Bufnițele sunt nocturne. Era un cântec care le-ar fi plăcut şi lor. Pe măsură ce cântam, simțeam cum mă cuprinde bucuria, o emoție rară pentru mine.

Rămăşiţele durerii de cap m-au părăsit în sfârşit. M-am ridicat şi am cântat mai tare, deschizând braţele şi închizând ochii.

Am auzit fâlfâitul aripilor. Prietenele mele au căscat gura uimite, au râs încet şi au oftat. Am deschis ochii şi am cântat mai departe. Una dintre bufniţe s-a oprit pe cortul Bintei. Era de un maro-închis, cu ochi mari şi galbeni. Altă bufniţă a aterizat pe cortul lui Luyu. Aceasta era mică de tot, cât să-mi încapă în căuşul palmei. Când am terminat de cântat, amândouă bufniţele au ţipat în semn de mulţumire şi şi-au luat zborul. Cea mare a lăsat un găinaţ pe cortul Bintei.

— Pentru toate există consecinţe, am râs.

Binta a oftat cu scârbă.

În noaptea aceea, m-am întins în cort şi l-am aşteptat pe Mwita. Era afară, se îmbăia în apă obţinută cu staţia de captare. El şi Fanasi se întorseseră cu câteva ouă de şopârlă, o broască ţestoasă – pe care niciunul dintre noi, nici măcar Fanasi, nu s-a îndurat s-o omoare şi s-o gătească – şi cu patru iepuri de nisip pe care îi omorâseră în deşert. Bănuiam că Mwita folosise un juju simplu ca să prindă iepurii şi să găsească ouăle de şopârlă. Dar Mwita nu vorbea cu mine, aşa că n-aveam de unde să ştiu sigur.

Stând lungită acolo, înfăşurată în rapă, teama îmi ocupa gândurile. Sperasem că sentimentul acesta era ceva trecător, un efect secundar al viziunii. Nu mă puteam opri din tremurat. Eram convinsă că Mwita avea să mă bată în noaptea aceea, poate chiar să mă omoare. Când se întorsese cu Fanasi şi ne arătaseră prăzile, mă iscodise din priviri. Mă sărutase uşor pe buze. Apoi îmi căutase privirea. Furia pe care o văzusem în ochii lui era înspăimântătoare. Dar refuzam să mă feresc de el.

Cunoşteam căi de apărare cu ajutorul Punctelor Mistice. Puteam să mă preschimb într-un animal de zece ori mai

puternic decât Mwita. Puteam să mă arunc în sălbăticie, undeva unde abia dacă ar fi avut cum să mă ajungă. Puteam să-l atac şi să-i sfâşii însuşi spiritul, cum făcusem cu Aro când aveam doar şaisprezece ani. Dar în noaptea aceea n-aveam de gând să folosesc nimic din toate acestea. Numai pe Mwita îl aveam.

Clapa cortului s-a ridicat. Mwita s-a oprit. Am simţit o fluturare în piept. Se aşteptase să stau cu Luyu sau cu Binta. *Îşi dorea* să merg la ele. M-am ridicat în capul oaselor. Era îmbrăcat doar cu pantalonii lui făcuţi din acelaşi material ca rapa mea. Era întuneric, aşa că nu-i vedeam prea bine faţa. A închis clapa cortului şi a tras fermoarul. M-am asigurat în gând că nu făcusem nimic rău. *Dacă mă ucide la noapte, n-o să fie vina mea*, mi-am spus. *Pot să trăiesc cu gândul ăsta*. Dar chiar puteam? Dacă eu eram cea profeţită să îndrepte lucrurile în Vest, la ce mai eram bună dacă muream?

— Mwita, am spus încet.

— N-ar trebui să fii aici, a spus el. Nu în noaptea asta, Onyesonwu.

— De ce? am întrebat, păstrându-mi calmul din voce. Ce s-a-ntâmplat de...

— Nu te uita la mine. Te văd.

A scuturat din cap şi umerii i s-au încovoiat.

Am şovăit la început, dar apoi m-am apropiat de el şi l-am luat în braţe. S-a crispat. L-am ţinut strâns.

— *Ce* e? i-am şoptit, nevrând să mă audă ceilalţi. Spune-mi!

A urmat o tăcere îndelungată, iar el s-a încruntat şi m-a privit fioros. N-am îndrăznit să fac vreo mişcare.

— Întinde-te, a spus în cele din urmă. Scoate-ţi asta şi întinde-te.

Mi-am scos rapa, iar el s-a întins lângă mine şi m-a luat în braţe. Era ceva în neregulă cu el. Dar l-am lăsat să-şi

amintească de mine. Mi-a mângâiat tot trupul, m-a apucat de cozi şi mi le-a mirosit, a sărutat, a sărutat şi iar a sărutat. În tot acest timp au curs pe mine atâtea lacrimi, încât eram jilavă toată de la ele.

— Leagă-ţi-o la loc, a spus el, ridicându-se în capul oaselor, iar eu am făcut întocmai.

Şi-a trecut mâna prin părul aspru. Îşi răsese ţeasta la plecarea din Jwahir, dar îi creştea la loc, ca şi părul de pe faţă. Totul la Mwita începea să devină dur şi aspru.

— Te-am auzit tocmai de-acolo cum cântai, a spus el, uitându-se în altă parte. Cred că eram la mulţi kilometri distanţă şi tot îţi auzeam vocea. Am văzut o pasăre mare trecând în zbor. Am presupus că se ducea la tine.

— Am cântat pentru Luyu, Binta şi Diti. Au vrut să vadă bufniţe.

— Ar trebui s-o faci mai des. Vocea te vindecă. Arăţi... mai bine acum.

— Mwita, spune-mi ce...

— *Încerc*. Taci din gură. Nu fi aşa convinsă că vrei s-auzi asta, Onye.

Am tăcut şi am aşteptat.

— Nu ştiu ce-ai să ajungi, a spus el. N-am mai auzit de nimeni care să facă ce-ai făcut tu. Eram *acolo* cu adevărat. Uită-te la faţa mea. Asta-i de la *pumnul* lui! Nu cred c-ai văzut satele de pe graniţa Regatului Celor Şapte Râuri, dar eu le-am văzut. Am trecut pe deasupra unor rebeli okeke care se luptau cu nuru. Nuru îi copleşeau numeric pe okeke, erau o sută la unul. Şi civilii okeke erau atacaţi. Ardea totul.

— Am simţit miros de fum, am spus încet.

— Viziunea ta te-a protejat, dar pe mine nu. Eu am văzut! a spus Mwita, făcând ochii mari. Nu ştiu ce fel de vrăjitorie lucrează aici, dar ai băgat spaima în mine. *Toate* astea mă sperie.

— Şi pe mine, am spus cu prudenţă.

— Semeni mai bine cu maică-ta, mai puţin la culoare şi poate la nas. Ai şi ceva din purtările ei... şi mai sunt şi alte lucruri. Dar acum ţi-o văd în ochi. Ai ochii lui.

— Da, am spus. Asta-i tot ce avem în comun.

Şi faptul că ştim să cântăm, mi-am spus.

— Tatăl tău a fost învăţătorul meu. El e Daib. Ţi-am povestit despre el. El e motivul pentru care au fost omorâţi unchiul şi mătuşa mea, cei care m-au salvat şi m-au crescut.

Vestea m-a izbit de parcă m-ar fi pălmuit mama, de parcă m-ar fi lovit Aro cu pumnul, de parcă m-ar fi strâns Mwita de gât. Am căscat gura să pot respira. *Şi propria mea mamă, şi bărbatul pe care îl iubesc au motive să mă urască*, mi-am spus cu disperare. *Nu trebuie decât să se uite în ochii mei*. Mi-am masat partea din spate a capului, aşteptându-mă să mi se întoarcă durerea de cap, dar nu s-a întors. Mwita şi-a apropiat faţa de a mea.

— Cât ştiai, Onye?

M-am încruntat nu doar la auzul întrebării sale, dar şi din cauza felului în care o pusese.

— Nimic, Mwita.

— Acest Sola despre care mi-ai povestit, el a plănuit...

— Nu-i niciun complot împotriva ta, Mwita. Chiar crezi că sunt o falsă...

— Daib e un vrăjitor puternic. *Puternic*. E în stare să supună timpul, poate să facă să apară lucruri care n-ar trebui să existe, poate să-i facă pe oameni să gândească ce nu trebuie şi are o inimă plină de cele mai diabolice porniri. Îl cunosc foarte bine.

Şi-a apropiat faţa şi mai mult.

— Nici măcar Aro n-ar reuşi să-l împiedice pe Daib să te omoare.

— Mă rog, într-un fel, a reuşit.

Mwita şi-a îndreptat spinarea, exasperat.

— Bine, a spus el într-un târziu. Bine. Dar... totuşi, Onye, practic suntem fraţi.

Înţelegeam ce vrea să spună. Tatăl meu biologic, Daib, fusese primul lui maestru, învăţătorul lui. Deşi Daib nu-i îngăduise să încerce iniţierea, Mwita fusese ucenicul lui ani de zile. Şi ca să fii ucenicul cuiva la vrăjitorie însemna să ai cu el o relaţie foarte apropiată – în multe privinţe, mai apropiată decât cu un părinte. Aro, cu tot conflictul dintre noi, mi-a fost un al doilea tată – papa fiindu-mi primul, *nu* Daib. Aro îmi dăduse naştere printr-un alt canal al vieţii. M-am înfiorat, iar Mwita a dat din cap aprobator.

— Daib cânta când mă bătea, a spus el. Disciplina mea şi capacitatea de-a învăţa atât de repede sunt rezultatele mâinii grele a tatălui tău. De câte ori greşeam ceva, sau eram prea încet, sau inexact, aveam parte de cântatul lui. Vocea lui atrăgea mereu şopârle şi scarabei.

S-a uitat adânc în ochii mei şi am ştiut ce hotărâre ia. Am profitat de momentul acela ca să hotărăsc şi eu. Ca să decid dacă nu cumva *eu* eram manipulată. Dacă nu eram toţi. De la vârsta de unsprezece ani mi s-au tot întâmplat lucruri care m-au împins către o cale anume. Îmi era uşor să-mi imaginez că cineva cu o enormă putere mistică îmi manipulează viaţa. Doar că mai era ceva: expresia şocată şi aproape speriată de pe faţa lui Daib când mă văzuse. Expresia aceea era reală şi sinceră. Nu, Daib avea tot atâta control asupra situaţiei cât aveam şi eu.

În noaptea aceea, Mwita n-a vrut să-mi mai dea drumul, iar eu n-am avut nevoie să mă mai ţin strâns de el.

Capitolul 29

A doua zi, am pornit la drum înainte de revărsatul zorilor. Vest. Către Vest. Aveam cu noi o busolă şi soarele nu foarte

aprig. Luyu, Fanasi, Diti şi Binta s-au apucat să joace de-a ghicitelea. Eu n-aveam dispoziția necesară, aşa că n-am ținut pasul cu ei. Mwita mergea în urma tuturor. În afară de un „bună dimineața” la trezire, nu mai vorbise cu mine. Luyu a lăsat baltă jocul cu ghicitori ca să meargă alături de mine.

— O prostie de joc, a spus ea, săltându-şi rania în spate.

— De-acord.

După câteva clipe, a pus o mână pe umărul meu şi m-a oprit.

— Şi deci ce se petrece cu voi doi?

Am aruncat o privire la ceilalți, care îşi vedeau de drum, şi am clătinat din cap.

Ea s-a încruntat, enervată.

— Nu mă lăsa în ceață. Nu mai fac niciun pas până nu-mi spui *ceva*.

— Cum pofteşti.

Şi am pornit mai departe. A venit după mine.

— Onye, sunt prietena ta. Povesteşte-mi *şi mie* câte ceva. Tu şi cu Mwita o să vă sfâşiați unul pe altul dacă nu mai împărți cuiva din povară. Sunt sigură că Mwita îi mai destăinuie una, alta lui Fanasi.

M-am uitat la ea.

— Ei stau de vorbă, a spus Luyu. Îi vezi cum pleacă împreună câteodată. Tu poți să vorbeşti cu mine.

Probabil că era adevărat. Ei doi erau diferiți, Fanasi – genul tradițional prin educație, iar Mwita – neconvențional prin naştere, dar uneori diferența duce la asemănare.

— Nu vreau să afle Diti şi Binta lucrurile astea, am spus după câteva clipe.

— Bine'nțeles.

— Eu…

Deodată am simțit că-mi vine să plâng.

— Eu sunt ucenica lui Aro.

— Ştiu, a spus ea, încruntându-se amarnic. Ai fost iniţiată şi...

— Şi... lucrul ăsta are consecinţe.

— Durerile de cap.

Am dat din cap aprobator.

— Asta o ştim cu toţii, a spus Luyu.

— Dar nu-i aşa de simplu. Durerile de cap au o cauză anume. Ele sunt... fantome din viitor.

Ne-am oprit din mers.

— Ale cărui lucru din viitor?

— Ale felului în care am să mor, am spus. Să-ţi înfrunţi propria moarte face parte din iniţiere.

— Şi cum o să mori?

— Sunt dusă în faţa unei gloate de nuru, îngropată până la gât şi omorâtă cu pietre.

Luyu şi-a umflat nările.

— Ce... ce vârstă ai când se-ntâmplă asta?

— Nu ştiu. N-am putut să-mi văd faţa.

— Durerile astea de cap cum le simţi, ca pe pietre care te lovesc în cap? a întrebat ea.

Am încuviinţat în tăcere.

— Ah, Ani, a spus ea şi m-a cuprins cu un braţ.

— Mai e ceva, am spus după câteva clipe. Profeţia era greşită.

— O să fie o femeie *ewu*, a spus Luyu.

— De unde...

— Am ghicit. Acum are mai multă logică.

A chicotit.

— M-am întovărăşit la drum cu o legendă vie.

Am zâmbit cu tristeţe.

— Nu încă.

Capitolul 30

Săptămâni la rând după aceea, mie şi lui Mwita ne-a fost greu să mai stăm de vorbă. Dar, când ne retrăgeam la culcare, niciunul dintre noi nu-şi putea ține mâinile acasă. Încă mă mai temeam să nu rămân însărcinată, dar nevoile noastre fizice erau mai mari. Era atâta dragoste între noi, şi totuşi nu puteam să vorbim. Asta era singura cale de comunicare. Încercam să nu facem zgomot, dar toată lumea ne auzea. Eram amândoi atât de absorbiți de noi înşine în timpul nopții şi apoi, ziua, atât de cufundați în gândurile noastre negre, încât nu ne mai preocupa aşa ceva. Abia atunci când m-a abordat Diti, într-o seară rece, mi-am dat seama că era ceva putred în relația noastră.

Mi-a vorbit cu glas scăzut, dar părea gata să sară la mine.

— Ce *naiba* ai? m-a întrebat, îngenunchind lângă mine.

Iritată de tonul ei, am ridicat privirea din tocana de iepure cu cactus în care amestecam.

— Diti, mi te vârî în suflet.

S-a mutat şi mai aproape.

— V-auzim toți în fiecare noapte! Sunteți ca iepurii. Dacă nu sunteți atenți, o să fim mai mult de şase când o s-ajungem în vest. N-o să fie nimeni încântat să vadă un bebeluş *ewu* din părinți *ewu*.

M-am străduit din toate puterile să n-o pocnesc peste față cu lingura de lemn.

— Dă-te de lângă mine, am avertizat-o.

— Nu, a spus ea, dar părea speriată. Îmi... îmi pare rău.

M-a atins uşor pe umăr şi am aruncat o privire la mâna ei. Şi-a tras-o înapoi.

— Onye, nu-i nevoie să faci paradă cu asta.

— Ce tot...

— Dacă ai ajuns maestră la vrăjitoria asta, de ce nu ne vindeci şi pe noi? Sau eşti singura femeie de-aici care are voie să se bucure de contactul sexual?

Până să apuc să-i răspund, a venit Luyu în fugă.

— Hei! a spus ea, arătând undeva în spatele nostru. Hei! Ce-i *aia?*

Ne-am întors să ne uităm. Mă înşelau ochii? O haită de câini sălbatici cu blana de culoarea nisipului fugea atât de repede către noi, încât stârnea un siaj de nisip. De-o parte şi de alta a câinilor veneau doi dromaderi lăţoşi şi cinci gazele cu coarne lungi, spiralate. Pe deasupra zburau şapte ulii.

— Lăsaţi totul baltă! am răcnit. Fugiţi!

Diti, Fanasi şi Luyu au luat-o din loc, trăgând după ei o Binta înmărmurită.

— Mwita, haide! am ţipat, fiindcă nu ieşise încă din cortul nostru şi ştiam că trage un pui de somn.

Am desfăcut fermoarul. Dormea adânc.

— Mwita! am urlat la el, în timp ce bubuitul de copite îneca toate zgomotele.

A mijit ochii. I-a căscat de-a binelea. M-a tras la pieptul lui şi-atunci au ajuns acolo. Ne-am cuibărit unul într-altul cât de strâns am putut, în timp ce sălbăticiunile uriaşe tropoteau prin tabăra noastră. Câinii s-au dus la tocana mea şi au tras oala de pe foc, deşi era încinsă. Gazelele şi cămilele s-au apucat să scotocească prin corturi. Eu şi Mwita am tăcut mâlc când şi-au vârât nasul în cortul nostru şi au luat ce-au vrut. Una dintre cămile mi-a găsit rezerva de cactus confiat. Se holba la noi în timp ce molfăia fructul cu un aer care nu putea însemna altceva decât plăcere. Am înjurat.

O altă cămilă şi-a băgat botul într-o găleată şi a lipăit toată apa. Uliii au dat năvală din văzduh, înşfăcând carnea de iepure pe care o puseseră la uscat Diti şi Binta. Când au terminat, animalele au plecat tot împreună.

— Regula numărul unu dintre regulile deşertului, am spus târându-mă afară din cort. Niciodată să nu refuzi un tovarăş de călătorie dacă nu plănuieşte să te mănânce. Mă-ntreb de câtă vreme cooperează animalele astea.

— Eu şi Fanasi va trebui să mergem să vânăm diseară, a spus Mwita.

Luyu, Diti, Binta şi Fanasi s-au întors toţi cu nişte feţe mânioase.

— Ar trebui să le omorâm şi să le mâncăm pe toate, a spus Binta.

— Dacă ataci una, ele *toate* te atacă pe tine, le-am atras atenţia.

Am recuperat ce mâncare mai rămăsese, nu prea multă. În seara aceea, Fanasi, Mwita şi Luyu, care i-a însoţit la insistenţele mele, au plecat la cules şi vânătoare. Didi m-a evitat apucându-se să joace Warri cu Binta. Mi-am încălzit nişte apă pentru baia de care aveam atâta nevoie. Pe când stăteam în picioare în bezna din spatele cortului şi-mi turnam apă pe mine, o muscă m-a înţepat în braţ. Unul dintre scopurile jujului cu focul din pietre era să ţină la distanţă insectele înţepătoare, dar când şi când se mai strecura câte una. Am strivit-o pe gleznă. A explodat într-o pată de sânge.

— Îh!

Am spălat locul cu apă. Înţepătura începea deja să capete o culoare roşie intensă. Mereu mi se înroşeşte pielea mai tare decât ar fi normal de la cea mai uşoară lovitură sau înţepătură de insectă. La fel păţea şi Mwita. Pielea de *ewu* e sensibilă. Am terminat repede cu spălatul.

În noaptea aceea, am observat că Diti s-a dus să doarmă în cortul Bintei. Ea şi Fanasi nu mai puteau să doarmă unul în braţele celuilalt. Atât de rău stăteau lucrurile.

Capitolul 31

Am ştiut că ne apropiem de un oraş cu câteva ore înainte să ajungem acolo. Pe când toată lumea dormea, eu mă dusesem în zbor sub chip de vultur. Am zburat mulți kilometri, purtată de vântul răcoros. Trebuia să mă gândesc la cererea lui Diti. Ar fi trebuit să ştiu cum să rup jujul de la Ritualul de Unsprezece Ani. Asta era partea cea mai frustrantă. Nu-mi venea în minte niciun descântec, nicio combinație de ierburi, niciun instrument care să funcționeze. Aro ar fi râs şi m-ar fi insultat pentru încetineala minții mele. Dar eu nu voiam ca din greşeală să le fac rău prietenelor mele.

Vânturile m-au purtat către vest şi aşa se face că am ajuns deasupra oraşului. Am văzut clădiri de gresie solide, cu iluminat electric şi cu focuri aprinse pentru gătit. Un drum pavat traversa oraşul de la sud la nord, dispărând în beznă în ambele sensuri. Spre nord erau o spuzeală de coline micuțe şi un deal mare, în vârful căruia se vedea o casă puternic luminată din interior. Când m-am întors în tabără, l-am trezit pe Mwita şi i-am povestit despre oraş.

— Acolo nici n-ar trebui să existe vreun oraş, a spus el uitându-se pe hartă.

Am ridicat din umeri.

— Poate-i harta prea veche.

— Oraşul acesta pare statornicit deja. Harta n-are cum să fie *atât* de veche.

A înjurat.

— Cred c-am deviat de la traseu. Trebuie să descoperim cum se numeşte. Cât de departe e?

— O s-ajungem acolo pe la sfârşitul zilei.

A dat din cap.

— Nu suntem pregătiți, Mwita.

— Tocmai ne-a prădat de toată hrana o haită de animale, a spus el.

— Ştii ce periculos poate să fie.

Mi-am dus mâna la cicatricea de pe frunte.

— Ar trebui să-l ocolim şi să nu mai pomenim niciodată de el. Putem să găsim de mâncare pe drum.

— Aud ce spui, a zis el. Atât că nu-s de-acord cu tine.

Am ţâţâit şi m-am uitat în altă parte.

— Nu-i corect să le ascundem informaţia asta, a spus el.

— Tu câte lucruri i-ai ascuns lui Fanasi? l-am întrebat.

Şi-a lăsat capul într-o parte şi a zâmbit.

— Te bănuieşte Luyu, i-am spus.

A dat din cap.

— Fata aia are văzul şi auzul ascuţite.

S-a lăsat pe spate, sprijinindu-se pe coate.

— El îmi pune întrebări. Eu îi răspund când am chef.

— Ce întrebări?

— Ai încredere, a spus el. Şi mai destăinuie-te şi tu. Suntem toţi implicaţi în treaba asta.

—oOo—

Pe la sfârşitul zilei ajunseserăm la vreun kilometru şi jumătate de oraş. Mwita a adunat pietre pentru foc. Ne-am spălat şi am mâncat, apoi ne-am aşezat în faţa focului şi până la urmă am tăcut toţi. Fanasi şi Diti stăteau aproape unul de altul, dar Diti îi tot respingea braţul cu care o lua de talie. Luyu a vorbit prima.

— Nu-i nevoie să mergem acolo. La asta ne gândim cu toţii, nu-i aşa?

Mwita mi-a aruncat o privire piezişă.

— Suntem pe drum de câteva săptămâni, a continuat Luyu. Nu-i mult. Nu ştiu cât o să ne mai ia să ajungem la... locul răului. Toţi am zis că vreo cinci luni, sau aşa ceva, dar între timp se poate întâmpla orice care să ne întârzie. Aşa că

eu zic să strângem din dinți. Haideți să mergem mai departe.

— Eu vreau mâncare adevărată, a spus supărată Binta. Nişte fufu şi supă de egusi, supă de ardei cu ardei adevărați în loc de cactusul ăsta picant care-i ciudat la gust! Până la urmă, tot va trebui să „strângem din dinți". De dimineață ar trebui să cumpărăm ce ne trebuie şi să-i dăm drumul mai departe.

— Sunt de-acord cu Binta, a spus Diti. Fără supărare, dar nu mi-ar strica să mai văd şi alte fețe, măcar pentru câteva ore.

Fanasi a fulgerat-o cu privirea.

— Ar trebui să ne vedem de drum, a spus el. Aici am putea să dăm de necaz şi n-avem nicio nevoie aşa presantă ca să riscăm.

Luyu a dat din cap cu hotărâre către Fanasi şi amândoi şi-au zâmbit. Diti s-a tras mai departe de Fanasi, mormăind ceva. El şi-a dat ochii peste cap.

— N-aş avea nimic împotrivă să văd un oraş nou, a spus Mwita.

M-am încruntat la el.

— Dar o să tot avem ocazii dintr-astea pe viitor, a continuat el. Şi, într-adevăr, ar putea fi periculos. Mai ales pentru Onye şi pentru mine. În curând vom fi atât de departe de casă, încât până şi aerul pe care-l respirăm va fi nou. Va fi din ce în ce mai periculos... pentru noi toți. Dar vă spun un lucru, pe harta mea nu apare menționat niciun oraş aici, deci fie ne-am abătut de la drum, fie harta mea e greşită. Propun să mă duc cu Fanasi să depistăm numele oraşului şi pe urmă să ne întoarcem imediat.

— De ce tu? a întrebat Diti. Tu atragi prea mult atenția. O să merg eu cu Fanasi.

— Voi doi lăsați impresia că nu vă-nțelegeți prea bine, am intervenit.

Diti arăta de parcă ar fi vrut să mă muşte.

— Bine, atunci Luyu şi Fanasi, a hotărât Mwita.

— Eu zic să mergem TOŢI, a pretins Diti.

— Ar fi o prostie să nu facem aşa, a adăugat Binta.

Toată lumea s-a uitat la mine. Dacă votam pentru plecare, era egalitate.

— Eu zic să ocolim oraşul.

— Sigur c-aşa zici, a şuierat Diti. Eşti obişnuită să-ţi duci traiul ca un animal în nisip. Şi *tu* poţi să-l laşi pe Mwita să-ţi ţină de cald noaptea.

Am simţit cum îmi năvăleşte sângele în obraji. M-am întrebat cum de ajunsese aşa proastă. Eram obişnuită ca Luyu, Diti şi Binta să nutrească poate nu atât respect, cât un fel de teamă faţă de mine. Erau prietenele mele şi mă iubeau, dar aveam eu ceva care le făcea să tacă din gură atunci când era cazul.

— Diti, i-am spus pe un ton prudent, te aventurezi în...

A sărit în sus, a luat o mână de nisip şi mi-a aruncat-o în faţă. Am ridicat mâinile la timp ca să-mi apăr ochii. Mwita mă învăţase cum să-mi domolesc emoţiile. Aro mă învăţase cum să mi le controlez şi să le îndrept în direcţia care trebuie. Simţeam mânie, ba chiar şi furie, dar niciodată n-aş fi folosit orbeşte ce mă învăţase Aro. Măcar atâta lucru mă învăţase. Eram încă în perioada de ucenicie. Fără să mă gândesc o clipă şi înainte ca Mwita să aibă timp să mă ţină, m-am repezit la Diti, izbind-o drept în spinare, fiindcă se întorsese să fugă. Doar forţa fizică am folosit-o ca să-mi bat prietena. Aro şi Mwita mă învăţaseră bine.

Diti a ţipat şi-a tot încercat să scape, dar am ţinut-o bine. Am întors-o cu faţa în sus. A răcnit iar şi m-a plesnit peste faţă. Am plesnit-o şi eu, încă şi mai tare. Am apucat-o de mâini, aşezându-mă pe pieptul ei. I le-am prins laolaltă cu mâna dreaptă, iar cu stânga m-am apucat s-o pălmuiesc când pe un obraz, când pe celălalt.

— Curvă idioată! Sulă de țap infectă! Puştancă proastă şi imbecilă şi fără țâțe...

Au început să-mi curgă lacrimi din ochi. În jurul meu, lumea se scufunda. Apoi Fanasi mă trăgea de pe Diti şi striga:

— Încetează! *Încetează!*

Atenția mi s-a concentrat asupra lui. Era mai înalt şi mai puternic, dar şi eu eram înaltă şi puternică. Din punct de vedere fizic, nu eram chiar atât de diferiți.

Turbarea mi se cuibărea în piept, gata să lovească din nou. Eram sătulă de sentimentele astea care ieşeau la iveală până şi din oamenii care îmi erau dragi. Nu trebuia decât să-i enervez cu ceva. Prin asta se deosebeau mama şi Mwita de toți ceilalți, chiar şi de Aro. Nici în toiul celei mai profunde mânii n-ar fi ieşit vreodată astfel de insulte de pe buzele lor. Niciodată.

Fanasi m-a aruncat la pământ. Înainte să pot sări la el, Mwita m-a apucat de braț şi m-a tras deoparte. L-am lăsat. Atingerea lui mă înmuiase. Multă nevoie mai aveam de Mwita în călătoria aceasta.

— Stăpâneşte-te, mi-a spus el, uitându-se de sus la mine cu dezgust.

Încă respirând greoi, m-am întors şi am scuipat nisipul din gură.

— Şi dacă nu vreau? am icnit. Dacă n-ajută la nimic?

A îngenunchеat în fața mea.

— Atunci, ține-o tot aşa, a spus el.

S-a întrerupt.

— Asta-i ceea ce ne face pe noi doi diferiți. Diferiți de mitul lui *ewu*, diferiți de cei cu care vom avea de-a face în vest. Stăpânire, gândire şi *înțelegere*.

Am mai scuipat nişte nisip şi l-am lăsat să mă ridice în picioare. Fanasi a dus-o pe Diti în cortul lor. O auzeam suspinând şi pe Fanasi vorbindu-i în şoaptă. Binta şedea în

faţa cortului, ascultând cu un aer trist şi cu mâinile în poală.

— Ştii de ce e Diti aşa supărată, a spus Luyu, apropiindu-se de mine.

— Nu-mi pasă, am răspuns uitându-mă în altă parte. Sunt lucruri mai importante de-atât!

— Ar trebui să-ţi pese, dacă vrei s-ajungem unde mergem acum, s-a enervat Luyu.

— Luyu, s-a băgat Mwita în vorbă, starea clitorisurilor voastre e măruntă prin comparaţie.

A arătat către propria-i faţă.

— Imaginează-ţi cum e să fii însemnat în felul ăsta. Indiferent unde-am merge eu şi ea, aiureala aia pe care-a vomitat-o Diti, cum că Onyesonwu era obişnuită „să-şi ducă traiul ca un animal”, felul ăsta de-a gândi e-n mintea tuturor, fie ei okeke sau nuru. Ne urăsc la fel de tare cum urăsc deşertul.

Luyu a lăsat privirea în jos şi a murmurat:

— Ştiu.

— Atunci, poartă-te ca atare, s-a răstit Mwita.

Restul zilei a fost tensionată. Atât de tensionată, încât Fanasi şi Luyu s-au gândit că ar fi mai bine să meargă în oraş a doua zi dimineaţă. Nu era momentul cel mai bun să ne lase pe mine, Diti şi Binta singure doar cu Mwita care să ne despartă în caz de bătaie. Dar planul era cel mai bun.

A trecut o oră. Diti şi Binta se ţineau aproape una de alta, spălând şi cosând rufe. Fanasi şi Mwita şedeau în mijloc, între corturi, ca să ne ţină sub supraveghere pe noi, femeile nebune. Mwita îi dădea lui Fanasi lecţii de limbă nuru. Se oferise să le înveţe şi pe Diti, Binta şi Luyu. Doar Luyu fusese de acord, într-un târziu, să înveţe. De la bătaie, Luyu nu se mai clintise de lângă mine.

— Trebuie să exersezi, i-am spus.

Stăteam lângă cortul meu, cu fața spre oraş. Încercam s-o învăț să mediteze.

— Nu cred c-o să fiu vreodată în stare să-mi eliberez mintea de toate gândurile, a spus ea.

— Aşa credeam şi eu pe vremuri. Ți s-a-ntâmplat vreodată să te trezeşti din somn şi câteva secunde să nu ştii cine eşti?

— Îhî, a făcut Luyu. Mereu mă sperie treaba asta.

— Nu-ți aminteşti fiindcă eşti într-o stare temporară în care te-ai eliberat de toate şi singurul lucru care-a mai rămas eşti tu. Gândeşte-te la cum faci să-ți aminteşti cine eşti când se-ntâmplă aşa ceva.

— Rememorez diverse lucruri, a spus ea. De pildă, ce-ar trebui să fac în ziua aia sau ce-mi doresc să fac.

Am dat din cap aprobator.

— Da. Îți umpli capul cu gânduri. Uite ceva de toată spaima: Dacă nu te recunoşti pe tine însăți, atunci cine e persoana care-ți aminteşte cine eşti?

Luyu s-a holbat la mine cu ochi goi. S-a încruntat.

— Mda, cine-i persoana aia?

Am zâmbit.

— N-am putut să dorm săptămâni întregi după ce mi-a atras atenția Mwita.

— Ai idee cum să ne vindecăm de castitatea noastră forțată? a întrebat ea câteva clipe mai târziu.

— Nu.

Din nou am tăcut amândouă.

— Îmi pare rău, a spus Luyu după o vreme. Sunt egoistă.

Am oftat.

— Ba nu. Nu eşti.

Am clătinat din cap.

— Toate lucrurile astea sunt importante.

— Onye, îmi pare rău. Îmi pare rău pentru ce-a zis Diti. Îmi pare rău că tatăl tău...

— Refuz să-l numesc tatăl meu, am spus uitându-mă la ea.

— Ai dreptate. Îmi pare rău, a spus Luyu grijulie şi a tăcut un moment. El a... a înregistrat. Trebuie s-o fi păstrat.

Am dat din cap că da. Nici nu mă îndoiam că înregistrase. Niciodată nu mă îndoisem.

—oOo—

Am cinat în tăcere şi ne-am dus la culcare pe când soarele încă mai apunea. Mwita m-a privit cât mi-am despletit părul lung şi des. Mi-l simţeam sărat şi nisipos după criza de imbecilitate a lui Diti. Voiam să-l perii şi să-l împletesc într-o coadă lungă şi groasă, până găseam ocazia să refac multele cozi subţiri care-mi plăceau.

— Ai de gând să-l tunzi vreodată? m-a întrebat Mwita pe când mă pieptănam.

— Nu. Nici tu să nu ţi-l tai.

— Vom vedea, a spus el, trăgându-se de părul de pe faţă. Barba asta chiar îmi place.

— Şi mie. Toţi bărbaţii înţelepţi îşi lasă barbă.

Nu puteam să dorm. „Eşti obişnuită să-ţi duci traiul ca un animal în nisip”, spusese Diti. Vorbele ei mă ardeau pe dinăuntru ca fierea regurgitată. Şi apoi felul cum se furişase Binta după ea. Binta nu mai vorbise cu mine de la momentul bătăii. Cu delicateţe, i-am mutat braţul lui Mwita de pe mijlocul meu şi m-am furişat de lângă el. Mi-am legat la loc rapa şi am ieşit din cort. I-am auzit pe Luyu sforăind în cortul ei şi pe Fanasi respirând adânc într-al lui. N-am auzit nimic când am ajuns la cortul în care stăteau Diti şi Binta. M-am uitat înăuntru. Plecaseră. Am înjurat.

—oOo—

— Să ne lăsăm lucrurile aici cât ne ducem după ele, a spus Luyu.

M-am lăsat pe vine lângă pietrele care se răceau şi am chibzuit. Chiar îşi închipuiseră că puteau să se furişeze şi

să se întoarcă înainte să băgăm de seamă lipsa lor? Sau poate nici nu aveau intenția să se întoarcă. Femei proaste, proaste şi idioate, mi-am spus.

Fanasi stătea în picioare cu spatele la noi. Pe cât eram eu de furioasă, pe-atât era Fanasi de îndurerat. Renunțase la atâtea pentru Diti, care nici măcar nu-l luase cu ea.

— Fanasi, i-am spus ridicându-mă în picioare, o s-o găsim.

— E încă devreme, a remarcat Mwita. Împachetăm totul, inclusiv lucrurile lui Diti şi-ale Bintei, şi mergem să le căutăm. După ce le găsim, mergem mai departe, indiferent cât o fi ceasul.

Fanasi a insistat să care cea mai mare parte a lucrurilor lui Diti, dintre cele pe care le lăsase, desigur. Îşi luase cu ea rucsacul şi câteva mărunțişuri. Mwita ducea cortul strâns al Bintei. Ne-am folosit de luminile oraşului ca să ne croim drum peste colinele joase. Mergând, îi cântam încet brizei. Apoi m-am oprit din cântat şi am ridicat mâna.

— Şş!

— Ce-i? a şoptit Luyu.

— Stați puțin.

— Am lanterna la-ndemână, a spus Mwita.

— Nu, aşteaptă.

Am tăcut un timp. Apoi:

— Suntem urmăriți. Nu faceți zgomot. Calm.

Am auzit din nou. Paşi vătuiți. Chiar în spatele meu.

— Mwita, lanterna, am cerut.

În momentul în care el a aprins lanterna, Luyu a scos un țipăt strident şi a dat fuga în direcția mea. S-a împiedicat şi s-a izbit de mine cu atâta forță, încât m-a dărâmat din picioare.

— E... e... s-a bâlbâit ea, chinuindu-se să se ridice de pe mine şi uitându-se în urmă.

— Cămile sălbatice, atâta tot, am spus împingând-o de pe mine şi ridicându-mă.

— M-a lins pe ureche! a răcnit ea frecându-şi zdravăn urechea şi părul ude leoarcă.

— Îhî, fiindcă transpiri tot timpul şi ai nevoie de-o baie, i-am spus. Le place sarea.

Erau trei cămile. Cea din apropierea mea scotea un mormăit jos, din fundul gâtlejului. Luyu s-a cuibărit lângă mine. Nu prea mai puteam s-o condamn, după ce trecuserăm prin atacul tribului de animale.

— Ţine lumina sus, i-am cerut lui Mwita.

Aveau câte două cocoaşe mari, iar blana le era groasă şi prăfuită. Erau sănătoase. Cea din dreptul meu a mai mormăit arţăgos şi a făcut trei paşi ameninţători în direcţia mea. Luyu a scăpat un urlet şi-a şters-o în spatele meu. Eu m-am ţinut tare. Cântatul meu le atrăsese acolo.

— Ce vor? a întrebat Fanasi.

— Şş! i-am spus.

Încet, Mwita s-a mutat în faţa mea. Cămila a înaintat spre el, apropiindu-şi faţa catifelată de a lui şi adulmecând. La fel au făcut şi celelalte cămile. Mwita tocmai statornicise în faţa cămilelor relaţia pe care o avea cu mine, iar ele înţeleseseră – masculul protejează femela. El e cel cu care se negociază. Recunosc că era bine să am pe cineva care să păşească în faţa mea şi să mă protejeze măcar o dată-n viaţă.

— Au de gând să călătorească o vreme cu noi, a spus Mwita.

— Mi-am dat seama.

— Dar uită-te la ele! a exclamat Luyu. Sunt împuţite şi... sălbatice.

L-am auzit pe Fanasi mormăind aprobator.

Am pufnit cu dispreţ.

— Uite, de-asta nu cred că suntem pregătiţi să vizităm un oraş. Când eşti în deşert, trebuie *să fii* în deşert. Accepţi să

ai nisip în haine, dar nu în păr. Nu te deranjează să te îmbăiezi sub cerul liber. Laşi o găleată cu apă de prisos de la staţia de captare, să aibă şi alte vietăţi care ar vrea să bea. Iar când alţi oameni, *orice* fel de oameni, vor să călătorească împreună cu tine, nu-i respingi decât dacă dau dovadă de cruzime.

Ne-am continuat drumul, de data asta cu un trio de cămile după noi. Am depistat drumul pavat înainte să ajungem la oraş. M-am oprit, trăind un vag déjà vu.

— Aveam şase ani când am văzut prima dată un drum pavat. Credeam că fuseseră făcute de uriaşi. Precum cei din Marea Carte.

— Poate aşa şi e, a spus Mwita trecând mai departe pe lângă mine.

Cămilele nu manifestau nici cea mai vagă curiozitate faţă de pavaj. Dar, odată ce l-au traversat, s-au oprit. Am apucat cu toţii să facem câţiva paşi până să ne dăm seama că nu veneau după noi. Se aşezaseră şi gemeau puternic.

— Haideţi, le-am îndemnat. Mergem doar să ne găsim tovarăşele.

Cămilele nu s-au clintit din loc.

— Ce crezi, or simţi ceva rău? m-a întrebat Mwita.

Am dat din umeri. Iubeam cămilele, dar nu întotdeauna le şi înţelegeam purtarea.

— Poate o să ne-aştepte, a spus Fanasi.

— Sper că nu, a spus Luyu.

— Poate, a spus Mwita.

A păşit spre prima cămilă şi, când s-a apropiat de ea, toate trei au început să ragă la el, făcându-l să sară înapoi.

— Să mergem, am spus. Dacă nu mai sunt aici când ne întoarcem, atunci asta e.

Capitolul 32

După cum văzusem în timpul zborului pe deasupra lui cu o noapte în urmă, oraşul avea o margine deluroasă. Am intrat prin partea mai netedă, unde erau prăvălii care vindeau tablouri, sculpturi, brăţări şi sticlă suflată, alături de marfa obişnuită.

— Onyesonwu, pune-ţi vălul, a spus Mwita.

Şi-a înfăşurat şi el capul, lăsând pânza grea, verde, să-i cadă peste faţă şi să-i acopere o bună parte din ea.

— Sper să nu creadă că suntem bolnavi, am spus, făcând şi eu la fel cu vălul meu galben.

— Măcar să se ferească de noi, a spus Mwita.

Văzând expresia necăjită de pe faţa mea, a adăugat:

— Vom spune că suntem oameni evlavioşi.

Ne-am apropiat de un grup de clădiri mari. Am privit printr-o fereastră şi am văzut dulapuri cu cărţi.

— Asta o fi biblioteca lor, i-am atras atenţia lui Luyu.

— Mda, mă rog, dacă e, atunci au două, a spus ea.

Clădirea din stânga noastră era şi ea plină de cărţi.

— Ia te uită, a spus Mwita încet, făcând ochii mari. Sunt oameni înăuntru, chiar şi la ora asta târzie. Crezi că ţin deschis pentru public?

Oraşul se numea Banza, un nume care îmi suna vag familiar. Şi exista pe harta lui Mwita. Ne abătuserăm de la traseu, călătorind spre nord-vest în loc de vest.

— Trebuie să fim mai atenţi, a conchis Mwita în timp ce stăteam toţi şi ne uitam la harta lui.

— Uşor de spus, greu de făcut, a zis Luyu. Umblatul devine atât de monoton, încât pierzi drumul. Îmi dau seama cum s-a-ntâmplat.

Câţiva trecători s-au uitat la noi oarecum interesaţi, dar atâta tot. M-am mai relaxat puţin. Totuşi, era vizibil că nu eram de prin partea locului. Pe când hainele noastre erau

compuse din văluri, pantaloni şi rochii lungi şi unduioase, oamenii aceştia purtau îmbrăcăminte mai strâmtă şi pânzeturi înfăşurate strâns în jurul capului.

Femeile purtau inele de argint în nas şi jumătăți de rochii lungi şi strâmte, evazate la poale, care se numeau fuste. Mai purtau şi bluze fără mâneci, arătându-şi brațele şi umerii. Cele mai multe dintre fustele, bluzele şi acoperămintele de cap ale femeilor aveau culori şi imprimeuri discordante. Bărbații purtau pantaloni înguşti şi caftane strâmte la fel de țipătoare. Am căutat timp de o oră şi ne-am pomenit în piața centrală. Era aglomerată, cu toate că trecuse de zece seara.

Banza era un oraş okeke însufleţit de artă şi de cultură. Nu era vechi ca Jwahirul. Rănile Banzei erau proaspete. Odată cu trecerea anilor, Banza învățase să folosească răul pentru a crea binele. Fondatorii oraşului îşi transformaseră suferința în artă, iar realizarea şi vânzarea ei deveniseră miezul culturii din Banza.

— Oraşul ăsta doarme vreodată? a întrebat Luyu.

— Au minţile prea active, i-am răspuns.

— Cred că toți de-aici sunt nebuni, a spus Mwita.

Am întrebat în jur de Diti şi Binta. De fapt, Fanasi şi Luyu au pus întrebările. Eu şi Mwita am stat în spatele lor, încercând să ne ascundem feţele de *ewu*.

— Foarte drăguţe şi îmbrăcate ca nişte femei evlavioase? l-a întrebat un bărbat pe Fanasi. Le-am văzut. Sunt pe-aici pe undeva.

— Fete proaste, i-a spus o femeie lui Fanasi, apoi a râs. Au cumpărat de la mine nişte vin de palmier. Umblau vreo zece bărbați după ele.

După toate aparenţele, Diti şi Binta se distrau de minune. Am cumpărat şi noi nişte pâine, mirodenii, săpun şi carne uscată. Am rugat-o pe Luyu să-mi cumpere un sac de sare.

— Pentru ce? a întrebat ea. Avem destulă.

— Pentru cămile, dacă mai sunt acolo.

Luyu a dat ochii peste cap.

— Puțin probabil.

— Ştiu, am spus.

Am mai pus-o să cumpere şi două mănunchiuri de vernonia. Cămilelor le plac lucrurile amărui şi sărate. Mwita l-a pus pe Fanasi să-mi cumpere o rapa albastră. Iar Fanasi i-a cumpărat lui Diti o scobitoare făcută dintr-un os de vietate necunoscută. Luyu a cumpărat ceva care mi-a dat fiori pe şira spinării. Am ajuns la fața locului pe când ea tocmai isprăvea tocmeala cu o bătrână care vindea micul obiect de argint. Femeia avea un coş întreg plin cu astfel de obiecte.

— Ți-l vând la prețul ăsta numai fiindcă îmi place de tine, i-a spus femeia.

— Mulțumesc, a răspuns Luyu şi a zâmbit cu gura până la urechi.

— Nu sunteți de pe-aici, nu-i aşa?

— Nu. Venim de departe, dinspre est. Jwahir.

Femeia a dat din cap.

— E frumos acolo, aşa am auzit. Dar ce de haine purtați!

Luyu a râs.

— Ştii să foloseşti un portabil? a întrebat femeia.

Luyu a clătinat din cap în semn că nu.

— Te rog, arată-mi.

Am urmărit-o pe femeie explicându-i cum să deschidă pe portabil fişierul audio cu Marea Carte şi să facă dispozitivul să-i spună starea vremii. Dar când a apăsat un buton din partea de jos şi a dat la iveală ochiul camerei, a trebuit s-o întreb:

— Luyu, pentru ce cumperi asta?

— O clipă, a spus ea, bătându-mă uşor pe obraz.

Bătrâna m-a fulgerat cu o privire suspicioasă.

— Ai văzut cumva două fete îmbrăcate ca noi? a întrebat-o repede Luyu.

Ochii bătrânei au mai stăruit un moment asupra mea.

— Călătoreşte şi ea cu voi? a întrebat arătând spre mine

— Da, a spus Luyu zâmbind către mine. E prietena mea cea mai bună.

Femeia s-a întunecat la faţă.

— Atunci, o să mă rog la Ani pentru tine. Pentru amândouă. Nu ştiu cum stă treaba cu ea, dar tu pari o fată curată şi cumsecade.

— Te rog, a insistat Luyu. Unde le-ai văzut pe fetele alea două?

— Trebuia să-mi dau seama. Fetele alea atrăgeau bărbaţii ca magnetul.

S-a uitat fioros la mine, cu aerul că ar fi vrut să scuipe. I-am susţinut privirea.

— Încearcă la Taverna Norul Alb.

— Aşa o femeie bătrână ar trebui să fie mai înţeleaptă, am bombănit către Luyu pe când mergeam în urma lui Fanasi şi Mwita, pe lângă ultimele standuri din piaţă, către clădirea micuţă, al cărei interior strălucea de o lumină intensă.

— Nu te mai gândi la ea, a spus Luyu.

Şi-a scos portabilul.

— Uite-aici.

A apăsat un buton din lateral şi aparatul a scos un ţiuit plăcut. L-a întors şi o uşiţă din partea de jos a glisat dezvăluind un ecran.

— O hartă, a spus Luyu.

Portabilul a ţiuit din nou.

— Ia uite-aici.

Ţinându-l în palmă, pe ecran s-a aprins imaginea albă a unei hărţi. Se rotea ca să menţină direcţia bună de fiecare dată când se mişca Luyu. Dacă era o hartă corectă, şi mi se părea a fi, atunci era cu mult mai detaliată decât cea pe care o avea Mwita.

— Vezi linia portocalie? a întrebat Luyu. Femeia a programat harta să ne arate drumul de la Jwahir până în Vest dacă mergem drept într-acolo. Ne-am abătut cu aproape cinci kilometri. Şi vezi aici? Dacă apeşi butonul ăsta, începe să ne urmărească traseul. Ţiuie dacă ajungem să ne abatem prea mult de la curs.

Linia atingea Regatul Celor Şapte Râuri, în special un oraş de pe al cincilea râu, numit Durfa. M-am încruntat. Satul mamei nu era departe de el. Oare avusese habar că se îndrepta direct către est?

— Cine crezi c-a făcut harta? am întrebat.

Luyu a dat din umeri.

— Nici femeia nu ştia.

— Mă rog, sper că n-a fost un nuru, am spus. Îţi poţi imagina cum ar fi să aibă localizarea exactă a atâtor oraşe okeke?

— Nu-şi vor părăsi niciodată scumpele lor râuri, a spus Luyu. Nici măcar ca să ia sclavi, să violeze şi să omoare alţi okeke.

Nu bag mâna-n foc că-i aşa, mi-am spus.

Le-am dibuit de cum am intrat în tavernă. Binta stătea în poala unui tânăr, ţinând în mână un pahar roşu cu vin de palmier, cu partea de sus a rochiei pe jumătate desfăcută. Bărbatul îi şoptea în ureche, ciupindu-i cu o mână sfârcul dezgolit. Binta i-a dat mâna deoparte, apoi s-a răzgândit şi i-a mutat-o la loc. Un altul cânta la chitară serenade pline de pasiune. Da, sfioasa de Binta. Diti şedea în mijlocul unui grup de şapte bărbaţi care îi sorbeau fiecare cuvânt. Şi ea avea un pahar cu vin de palmier.

— Am venit de departe şi mergem şi mai departe, spunea Diti, îngânat. N-o să-i lăsăm pe ai noştri să tot moară. Vrem să-i punem capăt. Ne pricepem să luptăm.

— Tu şi care armată? a întrebat un bărbat.

Au râs toţi.

— Voi astea două făpturi minunate aveți măcar pe cineva să vă conducă?

Diti a rânjit, clătinându-se uşor.

— O femeie *ewu* urâtă.

Apoi a râs în hohote.

— Aşadar, două fete urmează o prostituată către vest ca să salveze poporul okeke, a râs unul dintre bărbați. Oho, fetele astea din Jwahir sunt şi mai bune decât povestitoarea aia cu țâțe mari!

— Diti! a strigat Fanasi, intrând cu paşi mari.

Ea a încercat să se ridice, dar s-a împleticit şi a căzut în brațele unui bărbat. El a ajutat-o să stea în picioare, ținând-o bine ca să i-o prezinte lui Fanasi.

— Asta-i a ta, vasăzică? a întrebat bărbatul.

Fanasi a luat-o pe Diti de braț.

— Ce faci?

— Mă distrez! i-a strigat ea, smulgându-şi brațul din mâna lui.

— Aveam de gând să ne-ntoarcem de dimineață, a spus Binta, trăgându-şi repede partea de sus a rochiei ca să se acopere.

Îmi era atât de foame, încât m-am întors şi am ieşit pe uşă.

— Nu pleca prea departe, a spus Mwita în urma mea.

Ştia că nu e cazul să vină după mine.

Am ieşi în bezna nopții, briza împingându-mi vălul pe spate chiar în fața unui grup de tineri. Fumau ceva ce mirosea a foc-dulce. Trabucuri cu sevă de cactus roşcat. În Jwahir, nu erau deloc privite cu ochi buni. Îți slăbeau fibra morală, îți iuțeau pasul şi îți împuțeau respirația. Mi-am prins vălul şi l-am tras înapoi.

— Femeie *ewu* uriaşă, a spus bărbatul care se afla mai aproape de mine.

Era cel mai înalt dintre cei patru, aproape cât mine de înalt.

— Nu te-am mai văzut pe-aici.

— N-am mai fost pe-aici niciodată, am răspuns.

— De ce-ți ascunzi fața? a întrebat altul, aranjându-şi ținuta.

Pantalonii lui păreau mult prea strâmți pentru pulpele lui groase. Toți patru au păşit către mine, curioşi. Cel înalt care mă făcuse uriaşă s-a sprijinit de zidul clădirii în dreptul meu, aşezându-se între mine şi uşa tavernei.

— Asta-mi place să port.

— Credeam că femeile *ewu* preferă să nu poarte nimic-nimicuța.

Cel care spusese asta îşi purta părul împletit în codițe lungi şi negre.

— Credeam că voi şi soarele sunteți frați.

— Ia vino să mă distrezi, a spus cel înalt, luându-mă de braț. Eşti cea mai înaltă femeie pe care am văzut-o vreodată.

M-am holbat la el luată prin surprindere şi m-am încruntat.

— Poftim?

— Te plătesc, fireşte, a spus el. Nu-i nevoie să ceri. Ştim cu ce te îndeletniceşti.

— Poți să mă distrezi şi pe mine după el, a spus unul care nu părea să aibă mai mult de şaisprezece ani.

— Eu eram aici înainte de voi amândoi, a spus grasul. Pe mine mă distrează primul.

S-a uitat la mine.

— Şi am mai mulți bani.

— O să te spun neveste-tii dacă nu mă laşi pe mine primul, a spus tânărul.

— N-ai decât, s-a răstit grasul.

În Jwahir, *ewu* erau ostracizați. În Banza, femeile *ewu* erau prostituate. Oriunde m-aş fi dus, nu era bine nicăieri.

— Sunt o femeie evlavioasă, le-am declarat, păstrându-mi vocea egală. Nu distrez pe nimeni. Sunt şi voi rămâne neatinsă.

— Tot respectul nostru, cucoană, a spus cel înalt. Nu-i nevoie să fie contact sexual. Poţi să-ţi foloseşti gura şi să ne laşi să-ţi punem mâna pe sâni. O să te plătim bine pentru...

— Taci din gură, m-am răstit la el. Nu sunt de pe-aici. Nu sunt prostituată. Lăsaţi-mă în pace.

O înlănţuire de vorbe nerostite a circulat de la unul la altul. S-au privit în ochi şi gurile lor au schiţat zâmbete răutăcioase. Mâinile au părăsit buzunarele în care îşi ţineau banii. *Ah, Ani, apără-mă*, mi-am spus.

Au ţâşnit toţi în acelaşi timp. M-am luptat, pocnindu-l pe unul în figură, apucându-l pe altul de testicule şi strângând cât puteam de tare. Trebuia doar să răzbesc până la uşă ca să mă vadă ceilalţi.

Cel înalt m-a înşfăcat. Era prea multă gălăgie în interiorul tavernei şi mi s-a tăiat respiraţia înainte de-a apuca să strig. Am izbit cu pumnii, am zgâriat şi am lovit cu picioarele. Am fost răsplătită cu gemete şi blesteme când mi-am atins ţinta. Dar ei erau patru. Cel cu codiţe împletite m-a tras de coada groasă şi am căzut pe spate. Apoi au început să mă târască de lângă uşă. Da, chiar şi cel tânăr. Ţinându-mă de coadă, m-am uitat în jur speriată. Mai era lume prin preajmă.

— Hei! am strigat la o femeie care stătea pur şi simplu şi se uita. Ajutor! Ajută-mă, *o!*

Dar nu m-a ajutat. Mai erau câţiva oameni care făceau acelaşi lucru, stăteau şi se uitau. În acest încântător oraş al artei şi al culturii, oamenii nu făceau nimic când o femeie *ewu* era târâtă pe o alee întunecoasă şi violată.

Asta s-a întâmplat cu mama, mi-am spus. *Şi cu Binta. Şi cu nenumărate alte femei okeke. Femei. Moarte umblătoare*. Creştea în mine o furie tot mai mare.

Eu eram bricolerul, cel care foloseşte orice are la dispoziție ca să facă ceea ce trebuie să facă, şi aşa am făcut. Mi-am deschis în minte trusa Busheraft şi am evaluat Punctele Mistice. Punctul Uwa, lumea fizică. Se simțea o briză slabă.

M-au ținut cu fața în țărână, mi-au sfâşiat hainele şi şi-au scos penisurile. M-am concentrat. Vântul s-a întețit. „Schimbarea vremii are consecințe", mă învățase Aro. „Chiar şi în locuri mici." Dar nu-mi păsa de asta în acel moment. Când sunt supărată-foc, când văd negru în fața ochilor, toate lucrurile devin simple şi lesnicioase.

Ei au băgat de seamă vântul şi mi-au dat drumul. Puştiul a țipat, cel înalt s-a holbat, cel gras a încercat să-şi sape o groapă în care să se târască, iar cel cu codițe împletite s-a tras de păr, cuprins de groază. Vântul îi țintuia pe toți la pământ. Mie nu mi-a făcut nimic mai mult decât să-mi fluture coada şi hainele slobode în jurul trupului. M-am ridicat şi m-am uitat de sus la ei. Am adunat vântul, cenuşiu şi negru în mâinile mele, şi l-am strâns laolaltă, întinzându-l sub forma unei pâlnii. Am vrut să-l înfig în fiecare dintre acei bărbați, aşa cum fiecare dintre ei voia să-şi înfigă penisul în mine.

— Onyesonwu! Nu!

Vocea lui Mwita a răsunat de parcă aruncase cu ea în mine.

Am ridicat privirea.

— Uită-te la mine! am urlat. Uite ce voiau să-mi facă!

Vântul îl împiedica pe Mwita să înainteze.

— Adu-ți aminte! mi-a strigat el. Noi nu suntem aşa. Fără violență! Asta ne deosebeşte de ei!

Am început să tremur, în timp ce furia mi se retrăgea şi luciditatea îi lua locul. Fără orbirea mâniei, înțelegeam limpede că îmi doream să-i ucid pe oamenii aceia, care se chirceau la pământ. Îngroziți de mine. M-am uitat la lumea

care se adunase. M-am uitat la Binta, Luyu, Diti şi la Fanasi, care stăteau cu toţii acolo. Am refuzat să mă uit la Mwita. Am aţintit sulița de vânt negru şi urlător către cel tânăr.

— Onyesonwu, m-a implorat Mwita. Ai încredere în mine. Doar atât, ai *încredere* în mine. Te rog!

Am strâns din buze. Mi-am amintit cum fusese prima dată când l-am văzut pe Mwita. Când mi-a spus să sar din copac după ce mă transformasem fără ştirea mea în pasăre. Nu reuşisem să-i văd faţa, nu ştiam cine e, dar chiar şi atunci aveam încredere în el. Am azvârlit sulița, care a căscat ditamai gaura lângă atacatorul cel tânăr. Atunci mi-a venit ideea. M-am preschimbat. În Marea Carte apare cea mai îngrozitoare dintre creaturi. Vorbeşte doar prin cimilituri, iar în poveşti, deşi nu ucide niciodată, oamenii se tem de ea mai rău decât de moarte.

M-am preschimbat în sfinx. Aveam trupul unei pisici de nisip uriaşe şi viguroase, dar capul rămăsese al meu. Era prima dată când foloseam o formă care îmi era cunoscută, o modificam şi păstram în acelaşi timp o parte din mine. Bărbaţii au ridicat privirea spre mine şi au urlat. S-au ploconit adânc la pământ. Privitorii au răcnit şi ei, fugind care încotro.

— Data viitoare când mai vreţi să atacaţi o femeie *ewu*, să vă gândiţi la numele meu: Onyesonwu! am urlat şfichiuind către ei din coada groasă. Şi să vă temeţi pentru viaţa voastră!

— Onyesonwu? a întrebat unul dintre bărbaţi, făcând ochii mari. Aaaa! Vrăjitoarea din Jwahir care poate să învie morţii? Iertare! Iertare!

Şi-a lipit faţa de ţărână. Cel tânăr s-a pus pe plâns. Ceilalţi şi-au bolborosit regretele.

— N-am ştiut.

— Am fumat prea mult.

— Te rugăm!

Încruntată, m-am preschimbat la loc.

— De unde-ați auzit de mine?

— Vorbeau călătorii de tine, *ada-m*, a spus unul dintre ei.

Mwita a făcut un pas în față.

— Plecați de-aici toți, până nu vă omor cu mâna mea!

Tremura şi el la fel ca mine. După ce au şters-o de acolo, Mwita a dat fuga la mine.

— Unde te-au rănit?

Stăteam acolo pur şi simplu, în vreme ce Mwita îmi aduna hainele pe trup şi mă atingea blând pe față. Ceilalți s-au strâns tăcuți în jurul meu.

— Scuzați-mă, a spus o femeie.

Era cam de vârsta mea şi, ca multe alte femei, avea un inel de argint în nas. Îmi părea vag cunoscută.

— Ce-i? am întrebat sec.

Femeia a făcut un pas înapoi, iar eu am simțit o satisfacție adâncă.

— Eu... ei, voiam doar... voiam să-mi cer iertare pentru... pentru asta, a spus ea.

— De ce?

M-am încruntat, dându-mi seama unde o mai văzusem.

— Stăteai şi tu acolo ca toți ceilalți. Te-am văzut.

A mai făcut un pas înapoi. Îmi venea s-o scuip şi pe urmă să-i sfâşii fața cu unghiile. Mwita şi-a strâns mai bine brațul în jurul taliei mele. Luyu a țâțâit cu zgomot şi a murmurat ceva, iar pe Fanasi l-am auzit spunând „Hai să mergem”. Binta a icnit gata să vomite.

— Îmi pare rău, a spus femeia. N-am ştiut că tu eşti Onyesonwu.

— Şi ce, dacă eram orice altă femeie *ewu*, ar fi fost în regulă?

— Femeile *ewu* sunt prostituate, a spus ea informativ. Au un bordel în Hometown, se numeşte Părul Caprei.

Hometown e partea rezidențială a Banzei, unde locuim noi toți. Ele vin aici din vest. N-ai auzit niciodată de Banza?

— Nu.

Şi am tăcut, având din nou senzația că mai auzisem cândva de Banza. Am oftat, scârbită de tot locul acela.

— Vă implor. Duceți-vă la casa de pe deal, a spus femeia, uitându-se la mine şi apoi la Mwita. Vă rog. Nu aşa vreau să vă rămână Banza în amintire.

— Nu ne pasă ce vrei tu, a spus Mwita.

Femeia a lăsat privirea în jos şi a continuat să implore.

— Te rog. Onyesonwu e respectată aici. Du-te la casa de pe deal. Ei pot să-ți vindece rănile şi...

— *Eu* pot să-i vindec rănile, a întrerupt-o Mwita.

— Pe deal? am întrebat, uitându-mă într-acolo.

Femeia s-a luminat la față.

— Da, în vârf. Vor fi tare bucuroşi să te vadă.

Capitolul 33

— Nu-i nevoie să facem asta, a spus Diti.

— Mai taci, m-am răstit la ea.

Din punctul meu de vedere, ceea ce mi se întâmplase era vina ei şi a Bintei în aceeaşi măsură în care era vina acelor bărbați.

Ne-am întors în piață. Era aproape unu noaptea şi oamenii începeau în sfârşit să-şi strângă mărfurile. Din fericire, prăvălia unei femei care vindea rape era încă deschisă. Vestea despre cele petrecute circula cu iuțeală. La vremea când am ajuns în piață, toată lumea ştia cine sunt şi ce pățiseră bărbaților care încercaseră să-mi facă „oferte” de „distracție”.

Vânzătoarea mi-a dăruit o minunată rapa multicoloră din material gros, tratat cu gel termic ca să rămână răcoros în arşiță. A refuzat să-mi ia banii, insistând că nu vrea să aibă

necazuri. Mi-a mai dat şi o bluză asortată făcută din acelaşi material. Mi-am pus minunatele veşminte şi am aruncat hainele sfâşiate. După stilul din Banza, ambele piese îmi veneau strâmte pe corp, accentuându-mi sânii şi şoldurile.

De unde ştiau oamenii aceştia că pot să readuc lucruri la viaţă? Poate că Diti, Luyu şi Binta ghiciseră că am capacitatea de a face asta, dar nu cunoşteau detaliile. Nici măcar lui Mwita nu-i povestisem despre ziua în care făcusem capra să învie. Nu-i spusesem nici despre cum mă pusese Aro să aduc înapoi la viaţă o cămilă care murise recent.

După aceea, Aro mă dusese în braţe până în coliba lui Mwita. Eram într-o semicomă. Cămila murise de o oră, ceea ce însemna că aveam cale lungă de mers pe urmele spiritului ei ca să-l aduc înapoi. Mwita nu mi-a povestit niciodată ce i-a spus lui Aro după ce m-a văzut sau ce-a făcut ca să mă readucă în simţiri. Dar nici n-a mai vorbit cu Aro o lună întreagă după ce mi-am revenit.

De atunci, mai adusesem la viaţă un şoarece, două păsări şi un câine. De fiecare dată era tot mai uşor. În oricare dintre aceste situaţii era posibil să mă fi văzut cineva, mai ales când cu câinele. Îl găsisem zăcând pe stradă. Un trupuşor cu blană cafenie. Încă mai era cald, deci n-aveam timp să-l duc într-un loc ferit. L-am vindecat chiar acolo. S-a ridicat, mi-a lins mâna şi a fugit, presupun că acasă. Apoi m-am dus şi eu acasă şi am vomitat păr de câine şi sânge.

Când am ajuns în vârful celui mai înalt deal, eram rupţi de oboseală. Casa avea două niveluri, era mare şi simplă. Apropiindu-ne, am simţit miros de esenţe parfumate şi am auzit oameni cântând.

— Evlavioşi, a spus Fanasi.

Tot el a ciocănit la uşă. Cântatul dinăuntru s-a oprit şi s-au auzit paşi. Uşa s-a deschis. Imediat ce am văzut chipul din prag, mi-am amintit unde auzisem numele Banza.

Probabil că şi Luyu, Binta şi Diti şi-au dat seama, fiindcă le-am auzit icnind uimite.

Era înalt şi cu tenul oacheş, la fel ca ada. Acesta era jumătate din secretul cel mai întunecat al adei. „N-au venit niciodată să mă vadă”, spusese ea.

— Fanta, am rostit.

Ah, da, încă îmi aminteam cum îi chema pe gemenii adei.

— Unde-i soră-ta, Nuumu?

El m-a fixat cu privirea câteva clipe lungi.

— Cine eşti? m-a întrebat.

— Mă numesc Onyesonwu.

A făcut ochii mari şi, fără ezitare, m-a luat de mână şi m-a tras înăuntru, spunând:

— Pe-aici, mergem la ea.

—oOo—

Femeia care ne îndemnase să mergem la casa de pe deal era o capră egoistă. Nu ne îndrumase într-acolo din compasiune. După cum ştiți, gemenii aduc noroc. Banza era un oraş mic şi avea problemele lui, dar cunoştea o stare de relativă fericire şi prosperitate. Acum însă, unul dintre gemenii săi era bolnav. Fanta ne-a condus prin camera principală, care mirosea a coptură dulce şi a copiii care o mâncaseră acolo.

— Aici îi învățăm pe copii, a spus Fanta plin de elan. Le place tare mult aici, dar de soră-mea le place şi mai mult.

Am urcat în urma lui câteva trepte şi am pătruns într-un hol, oprindu-ne în fața unei uşi închise, pe care erau pictați copaci. Un codru mitologic des. Era superb. Printre copaci erau ochi, unii mici, alții mari, albaştri, căprui, galbeni.

— Doar ea, i s-a adresat el lui Mwita.

Mwita a încuviințat dând din cap.

— Noi o să aşteptăm aici.

— E o cameră mai încolo pe hol, a spus Fanta. Vezi unde-i lumina aprinsă?

I-am urmărit împreună cu Fanta până au intrat în cameră. Mwita s-a oprit un moment şi s-a uitat în ochii mei. Am dat din cap.

— Nu-ți face griji, i-am spus.

— Nu-mi fac. Fanta, să vii după mine dacă ai nevoie.

Intrarea în casa adei era precum mersul pe fundul unui lac. Pătrunderea în camera fiicei adei era precum intrarea într-o pădure – un loc în care nu mai fusesem niciodată, nici măcar în viziuni. La fel ca uşa, pereții erau şi ei pictați de sus până jos cu tufişuri, copaci şi diverse plante. M-am apropiat de patul ei şi m-am încruntat. Ceva nu era în regulă cu poziția în care era întinsă. Îi auzeam respirația: superficială, zgomotoasă, dificilă.

— Surioară, ea e Onyesonwu, vrăjitoarea din Est, a spus Fanta.

Ochii ei s-au făcut mari şi respirația i s-a îngreunat.

— E târziu, am spus. Îmi pare rău.

Ea a gesticulat cu o mână tremurătoare şi a rostit cu voce hârâită:

— Numele meu... este Nuumu.

Am păşit mai aproape. Semăna cu ada la fel de mult ca fratele ei. Dar era ceva în neregulă cu ea. De parcă torsul îi era într-un loc şi şoldurile în altul. A zâmbit la privirea mea scrutătoare, şuierând zgomotos din plămâni.

— Haide.

Am înțeles când m-am apropiat. Şira spinării îi era sucită. Sucită ca un şarpe în timpul deplasării. Nu putea să respire cum trebuie pentru că plămânii îi erau striviți de curbura agresivă a coloanei.

— N-am... fost mereu... aşa, a spus Nuumu.

— Du-te după Mwita, i-am cerut lui Fanta.

— De ce?

— Se pricepe mai bine să vindece decât mine, i-am răspuns răstit.

După plecarea lui, m-am întors spre Nuumu.

— Am ajuns în oraşul vostru acum câteva ore. Căutam două fete din grupul nostru. Le-am găsit într-o tavernă, unde patru bărbaţi au încercat să mă violeze fiindcă sunt *ewu*. O femeie ne-a implorat să venim aici. Am sperat la mâncare, odihnă şi un tratament împăciuitor. N-am venit să te vindecăm pe tine.

— V-am... cerut eu... să mă vindecaţi?

— Nu cu atâtea cuvinte, am spus.

Mi-am masat fruntea. Totul era o zăpăceală. În mintea mea era o zăpăceală.

— Îmi... pa... pare rău... a spus Nuumu. Toţi... ne naştem... împovăraţi. U... unii dintre noi... mai mult decât... alţii.

Au intrat Mwita şi Fanta. Mwita s-a uitat la pereţi, apoi la Nuumu.

— El e Mwita, l-am prezentat.

— Îmi dai voie? a întrebat-o Mwita pe Nuumu.

Ea a dat din cap afirmativ. El a ajutat-o cu grijă să se ridice în capul oaselor, i-a ascultat pieptul şi s-a uitat la spatele ei.

— Îţi simţi picioarele?

— Da.

— De câtă vreme eşti aşa?

— De la... treisprezece ani, a spus ea. Dar s-a... înrăutăţit... cu timpul.

— Mereu i-a trebuit baston ca să meargă, a spus Fanta. O ştia lumea că-i adusă de spate, dar abia de curând a căzut la pat.

— Scolioză, a spus Mwita. Curbarea coloanei. E ereditară, dar asta nu explică boala întotdeauna. E mai comună la fete, dar li se-ntâmplă şi băieţilor. Nuumu, mereu ai fost slabă?

— Da, a spus ea.

— Tinde să-i afecteze mai grav pe cei slabi, a spus Mwita. Respiri aşa din cauză că plămânii tăi sunt comprimaţi.

M-am uitat la Mwita şi am ştiut tot ce trebuia să ştiu. Fata avea să moară. Curând.

— Vreau să vorbesc cu Onyesonwu, a spus el, luându-mă de mână şi conducându-mă afară.

Odată ajunşi pe hol, mi-a spus cu voce joasă:

— E condamnată.

— Asta dacă nu...

— Nu ştii ce consecinţe vor fi. Şi, în definitiv, cine-s oamenii ăştia?

Am stat amândoi în tăcere câteva clipe.

— Tu eşti cel care-mi spune mereu să am încredere, i-am zis după o vreme. Nu crezi c-am fost călăuziţi încoace? Ăştia sunt copiii *adei*.

Mwita s-a încruntat şi a clătinat din cap.

— N-a făcut niciun copil cu Aro.

Am pufnit cu dispreţ.

— Ce-ţi spun ochii? Seamănă perfect cu ea. Şi *chiar* a făcut copii. Când avea cincisprezece ani, un puştan prost a lăsat-o gravidă. Mi-a povestit despre asta. Părinţii ei au trimis-o la Banza să-i nască. Gemeni.

M-am întors în cameră.

— Fanta, trebuie s-o ducem afară pentru treaba asta, i-am spus.

M-a privit pe sub sprâncene.

— Ce tot...

— Ştii cine sunt, l-am întrerupt. Nu pune întrebări. Numai afară pot s-o fac.

Mwita şi Fanasi au dat o mână de ajutor, iar Diti, Luyu şi Binta au ieşit în urma lor, temându-se să întrebe ce se petrece. Vederea femeii cu trupul răsucit era de-ajuns ca să le închidă gura.

— Puneți-o aici, le-am spus arătând locul de lângă un palmier. Direct pe jos.

A gemut când au întins-o acolo. Am îngenuncheat lângă ea. Deja începeam să simt.

— Dați-vă înapoi, le-am cerut celorlalți.

Lui Nuumu i-am spus:

— S-ar putea să doară.

Am început să trag toată energia din jurul meu. Era bine că-i aveam pe ceilalți atât de aproape şi atât de speriați. Era bine că fratele ei era atât de îngrijorat şi de iubitor. Era bine să-l am şi pe Mwita acolo, preocupat numai şi numai de binele meu. Am luat din toate acestea. Am adunat cât am putut din oraşul adormit. Erau frați certându-se în apropiere. Erau cinci cupluri care făceau dragoste, unul dintre ele compus din două femei care se iubeau şi se urau în acelaşi timp. Era un copilaş care tocmai se trezise, plângea şi era flămând. *Oare pot s-o fac?* m-am întrebat. *Trebuie*.

Când am absorbit destul, am folosit asta ca să mă ajute să dezgrop din pământ cât de multă energie puteam. Existau mereu rezerve care să înlocuiască ceea ce luam. Am simțit căldura răspândindu-mi-se prin trup, în mâini. Mi-am pus palmele pe pieptul lui Nuumu. Ea a țipat, iar eu am scos un zgomot gutural, muşcându-mi buza de jos şi luptându-mă să-mi țin mâinile nemişcate. Trupul său a început să se întoarcă lent. Simțeam durerea ei în propria mea coloană vertebrală. Mi s-au umezit ochii. *Ține-te bine!* mi-am spus. *Până e gata!* Mi-am simțit şira curbându-se într-o parte şi în cealaltă. Mi s-a tăiat respirația. Iar în acel moment am avut o revelație. *Ştiu exact cum să desfac jujul de Unsprezece Ani al lui Diti, Luyu şi Binta!* Am pus informația la păstrare într-un colț al minții.

— Ține-o bine, mi-am şoptit.

Dacă mi-aş fi mişcat palmele, ar fi izbucnit din mine o undă de şoc şi coloana ei vertebrală ar fi rămas curbată. Mi se răceau mâinile. Venise momentul să le ridic. Mă pregăteam s-o fac. Atunci mi-a vorbit Nuumu. Nu cu glasul. Nu ne trebuia aşa ceva. Eram conectate ca un singur trup. A fost nevoie de un curaj enorm ca să recunoască ceea ce a recunoscut faţă de ea, faţă de mine. Mi-am coborât privirea asupra ei. Avea buzele uscate, crăpate, ochii îi erau injectaţi, pielea întunecată îşi pierduse strălucirea.

— Nu ştiu cum, am spus, cu faţa udă de lacrimi.

Dar ştiam. Dacă ştiam cum să dau viaţă, ştiam şi cum s-o iau. I-am susţinut privirea încă o clipă. Şi apoi am făcut-o. Mi-am folosit mâinile-spirit ca să ajung în interiorul ei, nu în pământ. *Verde verde verde verde!* Atât era în gândurile mele pe când trăgeam verdele afară din ea. *Verde!*

— Ce face? l-am auzit pe fratele lui Nuumu ţipând.

Dar nu s-a apropiat de noi. Nu ştiu ce s-ar fi întâmplat dacă venea. Am tras şi mai tare, până am simţit ceva plesnind şi altceva începând să se sfâşie. Spiritul ei a cedat în sfârşit. A săgetat din mâinile mele în aer cu un ţipăt strident de voioşie. Fanta s-a pus iar pe urlat. De data asta a venit în fugă.

Cerul era un vârtej de culori, în cea mai mare parte verde. Sălbăticia. Spiritul lui Nuumu îl străbătea drept în sus. Mă întrebam când avea să se întoarcă. Uneori veneau înapoi, alteori nu mai veneau. Tata ne părăsise de câteva săptămâni pe mama şi pe mine când s-a întors să mă călăuzească, în timpul iniţierii mele. Şi nici măcar atunci n-a rămas multă vreme. Fără să mă mişc, m-am smuls prin simpla voinţă din sălbăticie, înapoindu-mă în lumea fizică tocmai pe când pumnul lui Fanta lua contact cu pieptul meu, aruncându-mă pe spate. Mwita l-a tras pe Fanta înapoi. Mâna mi-a fost smulsă de pe pieptul lui Nuumu, lăsând o amprentă palmară din mucus uscat.

— Ai omorât-o! a răcnit Fanta.

S-a uitat la trupul lui Nuumu şi a suspinat atât de tare, de-am crezut că mi se sfărâmă tot trupul. Diti, Binta şi Luyu m-au ajutat să mă ridic în şezut.

— Aş fi putut s-o vindec, am spus, plângând cu sughiţuri şi tremurând din toate încheieturile. Aş fi putut.

— Atunci, de ce n-ai vindecat-o?! a strigat Fanta, smulgându-şi braţul din strânsoarea lui Mwita.

— Eu nu sunt nimic, am hohotit. Nu-mi pasă ce mi-ar fi făcut mie. La ce altceva sunt bună? Aş fi putut s-o vindec!

Îmi pulsau tâmplele sub ploaia de pietre-fantomă care îmi izbeau capul. Doar prietenele mele mă ţineau să nu mă bălăcesc în ţărână, ca o făptură josnică ce mă simţeam. Josnică precum gândacii cenuşii aducători de boală şi moarte din Marea Carte, care veneau după copilaşii celor care făcuseră lucruri îngrozitoare.

— Atunci, de ce n-ai vindecat-o? a întrebat iar Fanta.

Se vlăguise, aşa că Mwita i-a dat drumul. A îmbrăţişat trupul inert al surorii sale, care începea să se răcească.

— N-a vrut... n-a vrut să mă *lase*, am şoptit, frecându-mi pieptul. Ar fi trebuit s-o vindec chiar şi-aşa, dar nu mi-a dat voie să mă gândesc să fac asta. A fost alegerea ei. Asta-i tot.

Faptele mele erau o monstruozitate în ordinea firească a lucrurilor, deşi acum, câteva săptămâni mai târziu, înţeleg că aşa a fost cel mai bine. Consecinţa imediată a faptelor mele a fost povara unei amărăciuni aproape insuportabile. Îmi venea să-mi sfâşii pielea cu unghiile, să-mi scot ochii, să mă omor. Am plâns şi am suspinat, ruşinată de mama, dezgustată de mine însămi, dorindu-mi ca tatăl meu biologic să-mi şteargă în sfârşit de pe faţa pământului trupul, aducerea-aminte şi spiritul. Când a trecut, a fost ca şi cum s-a ridicat un văl negru, gros şi rău-mirositor.

Am stat aşa cu toţii câteva minute, Fanta plângând peste trupul surorii sale, Mwita bătându-l uşor pe umăr pe Fanta,

eu zăcând istovită pe pământ, iar ceilalți uitându-se lung. Încet, Fanta a ridicat capul şi m-a privit cu ochi umflați.

— Eşti malefică, a spus el. Fie ca blestemele lui Ani să cadă pe tot ce ai mai scump.

Nu ne-a cerut să plecăm. Şi chiar fără să discutăm între noi, am hotărât să mai rămânem o noapte. Mwita şi Fanasi l-au ajutat pe Fanta să aducă leşul înăuntru. Fanta a început iar să suspine când a văzut-o că are coloana dreaptă. Tot ce-ar mai fi avut ea de făcut ar fi fost să mă lase să isprăvesc. Ar fi trăit. M-am ținut cât mai departe cu putință de Fanta. Am refuzat şi să intru în casă. Preferam să dorm sub stele.

— Nu, i-am spus lui Luyu, care voia să doarmă afară cu mine. Am nevoie să rămân singură.

Binta şi Diti au pregătit o cină consistentă în bucătărie, în vreme ce Luyu măturа toată casa. Mwita şi Fanasi au stat cu Fanta, temându-se că putea să-i vină vreo idee nesăbuită. Îl auzeam pe Mwita învățându-i pe ceilalți doi o cântare. Nu-mi dădeam seama dacă auzeam şi vocea lui Fanta în incantație, dar nu era nevoie să te alături corului pentru ca psalmodierea să aibă efect asupra ta.

Mi-am desfăşurat salteaua de dormit sub un palmier uscat. Două turturele cuibăreau în coroana lui. Se uitaseră lung la mine cu ochii lor portocalii când îndreptasem o lanternă în sus spre copac. În mod normal, m-ar fi amuzat.

Mi-am mutat salteaua mai departe. N-aveam chef să mă bombardeze cu găinaț toată noaptea. Mă durea corpul, îmi revenise şi durerea de cap. Deşi nu era la intensitate maximă, era destul de rea ca să-mi forțeze gândurile să se îndrepte către Vest. Ce aveam să fiu la vremea când ajungeam acolo? Într-o singură noapte, cruțasem viețile bărbaților care încercaseră să mă violeze şi îi luasem viața fiicei adei.

— Câteodată ce e bun trebuie să moară şi ce e groaznic trebuie să trăiască, mă învăţase Aro.

La vremea aceea, pufnisem cu dispreţ la această idee şi spusesem:

— Ba nu, dacă am eu un cuvânt de spus.

Mi-am frecat tâmplele când o piatră-fantomă deosebit de grea mi-a izbit capul într-o parte. Aproape că mi-am auzit craniul fărâmiţându-se. M-am încruntat. Zgomotul de sfărâmare nu era la mine în cap. Sandale pe nisip. M-am întors. Fanta stătea în dreptul meu. M-am ridicat în picioare, gata de luptă. El s-a aşezat pe salteaua mea.

— Stai jos, mi-a spus.

— Nu. Mwita? am strigat uşor.

— Ştiu şi ei c-am venit aici.

Am privit spre casă. Mwita se uita de la o fereastră de la etaj. M-am aşezat lângă Fanta.

Tot eu am rupt tăcerea când n-am mai putut s-o îndur:

— Am spus adevărul.

El a dat din cap şi a luat un pumn de nisip, lăsându-l să i se scurgă printre degete. De undeva din apropiere s-a auzit şuieratul puternic al unei staţii de captare. Fanta a ţâţâit dezaprobator.

— Omul ăsta, a spus el. I se vaită lumea, şi el tot fără respect se poartă. Nu ştiu la ce-i trebuie apă la ora asta.

— Poate îi place să atragă atenţia, mi-am dat cu părerea.

— Poate.

Ne-am uitat cum se înălţa spre cer coloana albă şi subţire.

— E frig aici, a spus el. De ce nu vii înăuntru?

— Pentru că mă urăşti.

— Cum te-a rugat să faci asta?

— Pur şi simplu. Nu, nu m-a rugat. Să rogi implică o alegere.

El a strâns din buze, a mai luat un pumn de nisip şi l-a aruncat.

— Mi-a zis o dată. Acum câteva luni, după ce-a căzut la pat. A zis că-i pregătită să moară. S-a gândit că asta m-ar face să mă simt mai bine.

A făcut o pauză.

— A zis că trupul ei...

— Îi făcea spiritul să sufere, am terminat eu fraza.

Şi-a întors privirea spre mine.

— Ţi-a spus ea asta?

— A fost de parcă eram în mintea ei. Nu era nevoie să-mi spună nimic. Nu simţea că aş putea s-o vindec. Trebuia să se elibereze de trupul ei.

— Eu... eu am... Onye, îmi pare rău... Pentru ce-am spus, pentru ce-am făcut.

Şi-a strâns genunchii la piept şi a lăsat privirea în jos. Tremura, încercând să-şi ţină firea în suferinţa lui.

— Nu face asta, i-am spus. Dă-i drumul.

L-am ţinut în braţe în timp ce se prăbuşea de durere. Când a fost în stare să vorbească, avea răsuflarea întretăiată la fel ca sora lui.

— Părinţii mei au murit. Nu suntem apropiaţi de nicio rudă.

A oftat.

— Acum sunt singur.

S-a uitat spre cer. M-am gândit la spiritul verde al lui Nuumu făcându-se nevăzut în văzduh, plin de bucurie.

— De ce nu s-a căsătorit niciunul dintre voi? am întrebat. N-aţi vrut copii?

— Lumea nu se aşteaptă ca gemenii să aibă vieţi normale, a spus el.

M-am încruntat, gânditoare. *Cine spune asta?* Tradiţia spune. Ah, tradiţiile noastre, cum îi limitează ele, cum îi

transformă în paria pe aceia dintre noi care nu sunt normali.

— Nu eşti... nu eşti singur, mi-au scăpat vorbele din gură. Te-am recunoscut de când te-am văzut. Îți cunoşteam chipul. Şi surorii tale îi cunoşteam chipul.

— Da. Cum aşa? a întrebat el, încruntându-se.

— O cunoaştem pe mama voastră.

— Aţi întâlnit-o? Aţi fost aici cu ani în urmă? Nu-mi...

— Ascultă-mă, i-am spus.

Am tras aer adânc în piept.

— O *cunoaştem* pe mama voastră. Trăieşte.

Fanta a scuturat din cap.

— Nu, a murit. A muşcat-o un şarpe.

— Mama voastră era de fapt strămătuşa voastră.

— Poftim? Dar asta...

S-a întrerupt, încruntându-se. După un moment îndelungat, a spus:

— Nuumu ştia. Era o gaură mică în peretele din camera pe care o împărțeam când eram copii. Am găsit acolo demult o pictură făcută sul, cu o femeie. Pe spate scria „Pentru fiul şi fiica mea, cu dragoste”. N-am reuşit să descifrăm semnătura. Aveam vreo opt ani. Mie nu mi-a păsat, dar Nuumu s-a gândit că înseamnă ceva. Nu le-a arătat-o niciodată părinților noştri. Mama noastră nu era pictoriță, nici tata. Tabloul acela i-a trezit lui Nuumu interesul pentru pictură. Era foarte talentată. Lucrările ei au obținut prețuri mari...

Şi-a lăsat vorbele în suspensie, cu o expresie nedumerită pe față.

— Mama voastră e ada Jwahirului, i-am spus. E foarte respectată şi pictează tot timpul. O cheamă Yere şi e căsătorită cu Aro, vrăjitorul care e profesorul meu. Vrei să-ți mai spun?

— Da! Bineînțeles!

Am zâmbit, bucurându-mă să ofer în sfârşit ceva bun.

— Când avea cincisprezece ani, era un băiat interesat de ea...

I-am spus povestea mamei sale şi orice altceva mai ştiam despre ea. Am omis partea despre cum îl rugase pe Aro să le facă fetelor un juju pentru Ritualul de Unsprezece Ani.

Amândoi am dormit bine în noaptea aceea sub cerul liber, Fanta ţinându-mă în braţe. M-am întrebat cum s-o fi simţind Mwita din cauza asta, dar unele lucruri sunt mai importante decât mândria unui bărbat. De dimineaţă, Mwita le-a trimis pe Diti şi pe Luyu la casa bătrânilor din Banza ca să le dea vestea morţii lui Nuumu. Locuinţa avea să se umple în curând de lume îndoliată şi de oameni veniţi să-l ajute pe Fanta. Era vremea să plecăm.

Şi Fanta făcea planuri de plecare. După ceremonia funerară şi incinerarea surorii sale, spunea că are de gând să vândă casa şi să pornească spre Jwahir ca să-şi găsească mama.

— Aici nu mi-a mai rămas nimic, a spus el.

Odată rămas fără sora lui geamănă, Banza avea să-i taie curând finanţele. Când un geamăn moare, cel rămas e aducător de ghinion. Ne-am luat rămas-bun de la Fanta, în timp ce casa se umplea treptat. Mulţi oameni se uitau urât la Mwita şi la mine, şi mă temeam că nu suntem în siguranţă. Veniserăm în oraş cu o zi în urmă şi iată că unul dintre preţioşii lor gemeni era mort.

Am coborât dealul pe un alt drum. Ducea drept în afara oraşului. Ne mai purta şi pe lângă bordelul Părul Caprei. Era o privelişte pe care n-am s-o uit niciodată. Deşi ziua abia începuse, femeile erau deja afară. Şedeau pe balconul casei cu trei niveluri. Aveau pielea deschisă la culoare şi purtau haine care le făceau şi mai luminoase. Eu şi Mwita eram mult mai oacheşi după atâta umblat prin soare, de aceea în ochii mei ele practic străluceau. Trândăveau pe

scaune sau cu picioarele lor delicate urcate peste marginea balconului. Unele purtau bluze atât de decoltate, că li se vedeau sfârcurile.

— Unde crezi c-or fi mamele lor? l-am întrebat pe Mwita.

— Sau taţii, a şoptit el.

— Mwita, mă-ndoiesc că e vreuna dintre ele ca tine. N-au ele taţi.

Una dintre fete ne-a făcut cu mâna. I-am răspuns la fel.

— Mi se pare că-s destul de drăguţe, în felul lor, am auzit-o pe Diti spunându-i lui Luyu.

— Dacă zici tu, a răspuns Luyu cu îndoială.

Trecând pe lângă ultima clădire, am auzit cum creştea un cor obsedant de voci tânguitoare. Femeile din Banza sosiseră la locuinţa gemenilor. Fanta era pe mâini bune, cel puţin pe moment. După incinerarea surorii sale, el avea să se facă nevăzut. Îl compătimeam pe Fanta. Jumătatea lui îl părăsise, şi se bucurase s-o facă. Dar probabil că era mai bine pentru el să plece din Banza. Era un oraş fundamental bun, dar anumite părţi din el erau putrede. Iar de-acum putea şi Fanta să aibă o viaţă, în loc să întrupeze o idee care le dădea altora speranţe egoiste.

Abia începeam să ne îndepărtăm de bordel, când am simţit un val de furie. A fi anormal însemna că trebuie să-i serveşti pe cei normali. Iar dacă refuzai, te urau... şi adesea cei normali te urau încă şi mai tare dacă *îi serveai*. Uitaţi-vă la fetele şi la femeile astea *ewu*. Uitaţi-vă la Fanta şi la Nuumu. Uitaţi-vă la mine şi la Mwita.

Simţeam, şi nu pentru ultima dată, că orice aveam să fac în vest urma să implice violenţă. În ciuda a ceea ce spunea şi credea Mwita. Iată cum reacţionase Mwita la vederea lui Daib. Asta era realitatea. Eram o *ewu*, cine ar fi stat să mă asculte dacă nu era ameninţat? Ca şi bărbaţii aceia dezgustători din faţa tavernei. Nu m-au ascultat până nu s-au temut de mine.

Când să ieşim la drumul mare, ne-am întâlnit cu cele trei cămile. La stânga era ditamai mormanul de bălegar şi părea că una sau două dintre ele plecaseră şi se întorseseră între timp cu şomoioage de iarbă uscată din care să mai molfăie.

— Ne-aţi aşteptat, am spus zâmbind.

Fără să stau pe gânduri, am alergat la cea care mă amenințase şi m-am aruncat de gâtul ei lățos şi prăfuit.

— Pentru numele lui Ani, ce faci acolo?! a răcnit Fanasi.

Cămila a mormăit, dar mi-a primit îmbrățişarea. Apoi am făcut un pas înapoi. Era mare, probabil femelă. Mi-am lăsat capul într-o parte. Una dintre celelalte cămile nu era foarte mare. Un pui pe cale să devină adult. Poate recent înțărcat. M-am întrebat dacă femela ne-ar lăsa s-o mulgem. Laptele de cămilă are vitamina C. Mama spunea că făcuse asta de câteva ori când eram eu foarte mică.

— Cum să vă strigăm pe fiecare? am întrebat. Ce zici de Sandi?

Mwita a pufnit în râs şi a clătinat din cap. Luyu s-a holbat la mine. Fanasi şi-a scos pumnalul pe care şi-l adusese din Banza. Binta avea un aer dezgustat. Iar Diti părea iritată.

— Probabil că te-ai umplut de păduchi, să ştii, mi-a spus Dita. Sper că eşti pregătită să-ți tai părul ăla frumos.

Am pufnit cu dispreț.

— Numai cămilele domestice au problema asta.

— Creatura aia putea să-ți înşface capul, a spus Fanasi, tot cu pumnalul în mână.

— Dar nu mi l-a înşfăcat, am răspuns cu un oftat. Vrei să bagi ăla înapoi?

— Nu, a spus el.

Cămilele nu erau proaste. Ne urmăreau cu luare-aminte. Era doar o chestiune de timp până când una dintre ele avea să-l scuipe sau să-l muşte pe Fanasi. M-am întors din nou spre cămila din frunte.

— Eu sunt Onyesonwu Ubaid-Ogundimu, născută în deşert şi crescută în Jwahir. Am douăzeci de ani, sunt vrăjitoare ucenică la vrăjitorul Aro şi îl am ca mentor pe vrăjitorul Sola. Mwita, spune-i cine eşti tu.

S-a apropiat şi el.

— Sunt Mwita, partenerul de viaţă al lui Onyesonwu.

Fanasi a ţâţâit zgomotos.

— De ce nu spui pur şi simplu că eşti *soţul* ei?

— Fiindcă sunt *mai mult* de-atât, a spus Mwita.

Fanasi s-a uitat urât la el, a mormăit ceva în barbă şi din momentul acela a preferat să ignore pe toată lumea. Mwita s-a întors către cămilă.

— M-am născut în Mawu şi am crescut în Durfa. Sunt un pre-vrăjitor. Nu mi s-a permis să trec iniţierea din... anumite motive.

S-a uitat pieziş la mine.

— Sunt şi vindecător, mi-am făcut ucenicia şi iniţierea la vindecătorul Abadie.

Cele trei cămile stăteau şi se uitau la noi doi.

— Îmbrăţişeaz-o, i-am spus.

— Poftim?

Diti, Luyu şi Binta au chicotit.

— Ferească-ne Ani, a bombănit Fanasi, dând ochii peste cap.

L-am împins pe Mwita înainte. S-a proptit în faţa uriaşei sălbăticiuni. Apoi a ridicat braţele şi i-a cuprins încet gâtul. Cămila a mormăit încetişor. Mwita a repetat mişcarea cu celelalte cămile. Şi ele au părut mulţumite de gestul lui, mormăind sonor şi împingându-l cât să-l facă să se împleticească.

Luyu a păşit în faţă.

— Eu sunt Luyu Chiki, născută şi crescută în Jwahir.

S-a întrerupt, aruncând o privire spre mine şi apoi în jos.

— Eu... eu n-am niciun titlu. N-am fost ucenica nimănui. Călătoresc ca să văd ce-i de văzut şi să învăţ din ce fibră sunt făcută... şi pentru ce.

A îmbrăţişat încet capul cămilei. Am zâmbit. Ea a şters-o în spatele meu în loc să le ia în braţe şi pe celelalte.

— Put a sudoare, mi-a şoptit. A sudoare de bărbat gras!

Am râs.

— Vezi ce cocoaşe au? Sunt numai grăsime. N-au nevoie să mănânce zile în şir.

Nu m-am uitat la Diti şi la Binta. Vederea lor încă mă mai făcea să-mi doresc să sar la ele şi să le pocnesc, cum mai făcusem.

— Eu sunt Binta Keita, a spus ea cu glas tare de unde stătea. Am plecat din Jwahir, căminul meu, să-mi găsesc o viaţă nouă... Eram stigmatizată. Dar asta s-a dus, nu mai sunt stigmatizată!

— Eu sunt Diti Goitsemedime, a spus Diti, tot fără să se apropie. Iar acesta e soţul meu, Fanasi. Suntem din Jwahir. Mergem spre vest să facem ce putem face.

— Eu merg după nevastă-mea, a adăugat Fanasi, uitându-se cu amărăciune la Diti.

Am pornit la drum spre sud-vest, folosindu-ne de harta lui Luyu ca să ţinem direcţia. Era arşiţă şi trebuia să mergem acoperiţi cu vălurile. Cămilele deschideau calea, înaintând în direcţia corectă. Lucrul acesta i-a surprins pe toţi în afară de mine şi de Mwita. Ne-am oprit din drum târziu în noapte, iar când am ridicat tabăra eram prea osteniţi ca să mai gătim ceva. În câteva minute, ne-am retras toţi pe la corturile noastre.

— Cum te simţi? m-a întrebat Mwita, trăgându-mă la pieptul lui.

Vorbele lui au fost ca o cheie. Toată emoţia pe care mi-o înfrânasem părea deodată gata să erupă. Mi-am ascuns capul la pieptul lui şi am plâns. Treceau minutele şi

tristețea mea devenea furie. Am simțit cum mi-o ia inima la goană. Îmi doream cu toate puterile să-l omor pe tata. Ar fi fost precum uciderea a o mie de bărbați ca aceia care mă atacaseră. Aş fi răzbunat-o pe mama, m-aş fi răzbunat şi eu.

— Respiră, mi-a şoptit Mwita.

Am deschis gura şi am tras adânc în piept răsuflarea lui. M-a sărutat din nou şi, fără grabă, cu grijă, uşor, mi-a spus cuvinte pe care puține femei le aud vreodată de la un bărbat.

— *Ifunanya*.

Sunt cuvinte străvechi. Nu se regăsesc la niciun alt grup de oameni. Nu există nicio traducere directă în nuru, în engleză, în sipo sau în vah. Cuvântul acesta are înțeles numai rostit de un bărbat pentru cea pe care o iubeşte. Femeia nu poate să-l rostească decât dacă e stearpă. Nu e un juju. Nu cum ştiu eu că e un juju. Dar cuvântul acesta are tărie. Reprezintă un liant absolut dacă este autentic şi dacă sentimentul este reciproc. Nu seamănă cu „*iubire*". Bărbatul îi poate spune femeii în fiecare zi că o iubeşte. *Ifunanya* e rostit o singură dată în viața bărbatului. *Ifu* înseamnă „să priveşti în interior", *n* este articolul hotărât, iar *anya* înseamnă „ochi". Ochii *sunt* fereastra sufletului.

Puteam să şi mor când a rostit el acest cuvânt, fiindcă niciodată în viața mea nu mă gândisem că mi-l va spune vreun bărbat, nici măcar Mwita. Din toată mizeria pe care o aruncaseră bărbații aceia asupra mea cu faptele şi cu gândurile lor murdare, nimic nu mai conta acum. Mwita, Mwita, Mwita, iarăşi, Soartă, îți mulțumesc.

Capitolul 34

Am călătorit timp de două săptămâni până să se hotărască Mwita să oprim pentru câteva zile. Se mai întâmplase ceva în Banza. Începuse la plecarea noastră din

Jwahir, dar devenea tot mai pregnant. Grupul nostru era divizat în multe feluri. Era o diviziune între bărbaţi şi femei. Mwita şi Fanasi se îndepărtau adesea împreună şi discutau ceasuri întregi. Dar o diviziune între sexe părea normală. Mai problematică era ruptura dintre noi, fetele Binta şi Diti pe de o parte, eu şi Luyu de cealaltă parte. Şi mai era ruptura cea mai problematică, dintre Fanasi şi Diti.

M-am tot gândit la ce le spusese Fanasi cămilelor, că venise cu noi doar ca s-o urmeze pe Diti. Crezusem că viziunea pe care i-o arătasem, despre ce se petrecea cu adevărat în Vest, era motivul suprem pentru care venise. Uitasem că Fanasi şi Diti se iubeau din copilărie. Voiau să se căsătorească de când aflaseră ce este căsnicia. Lui Fanasi i se rupsese inima când o atinsese pe Diti şi o făcuse să ţipe. Ani întregi tânjise după ea până să-şi ia inima în dinţi în sfârşit şi s-o ceară de nevastă.

N-avea de gând s-o lase să plece fără el. Dar, părăsind Jwahirul, Diti şi Binta descoperiseră viaţa de femei libere. Zilele treceau, iar Diti şi Fanasi ba se ciondăneau, ba se ignorau. Diti se mută permanent în cortul Bintei, iar Binta n-avu nimic împotrivă. Eu şi Mwita le auzeam discutând şi chicotind cu voci şoptite, câteodată până târziu în noapte.

Eram sigură că pot să rezolv lucrurile. În noaptea aceea am construit un foc de pietre şi am gătit o tocană mare din doi iepuri de câmp. Apoi am convocat o întrunire. După ce s-au aşezat toţi, am împărţit tocana în castroane de porţelan ciobite şi le-am dat câte unul, începând cu Fanasi şi Diti şi terminând cu Mwita. O vreme m-am uitat la ei cum mâncau. Folosisem sare, plante aromatice, cactus tocat şi lapte de cămilă. Era o tocană gustoasă.

— Am observat că sunt tensiuni, le-am spus într-un târziu.

Nu se auzeau decât lingurile lovind porţelanul, sorbituri şi ronţăituri.

— Suntem pe drum de trei luni. Am ajuns departe de casă. Şi mergem într-un loc al răului.

Am făcut o pauză.

— Dar problema cea mai mare pe care o avem aici şi acum sunteţi voi doi.

Am arătat spre Fanasi şi Diti. S-au uitat unul la altul, apoi şi-au ferit privirea.

— Nu vom supravieţui decât ajutându-ne reciproc, am continuat. Tocana pe care o savuraţi e făcută cu laptele lui Sandi.

— Poftim? a exclamat Diti.

— Îâu! a ţipat Binta.

Fanasi a înjurat şi a lăsat castronul jos. Mwita a râs pe înfundate, mâncând mai departe. Luyu s-a uitat cu suspiciune la castronul ei.

— În orice caz, am continuat, voi doi ziceţi că sunteţi soţ şi soţie, şi totuşi nu dormiţi în acelaşi cort.

— Ea e cea care-a fugit, a spus deodată Fanasi. Se purta ca o prostituată *ewu* urâtă în taverna aia.

Şi uite-aşa o luam de la capăt. Am strâns din buze, concentrându-mă la ceea ce aveam de gând să spun.

— Mai taci, s-a răstit Diti. Bărbaţii cred mereu că dacă o femeie se distrează *precis* e prostituată.

— Oricare dintre ei ar fi putut să te aibă! a spus Fanasi.

— Poate, dar după cine s-au dus în locul meu? a spus Diti, zâmbindu-mi drăceşte.

— Ah, să ne-ajute Ani, a gemut Binta uitându-se la mine.

M-am ridicat în picioare.

— Hai, atunci, a spus Diti, ridicându-se şi ea. Am supravieţuit foarte bine după cealaltă bătaie de la tine.

— Hei! a exclamat Luyu, băgându-se între mine şi Diti. Ce-aveţi toţi?

De data asta, Mwita s-a mulţumit să stea şi să se uite.

— Ce-am *eu?* am spus. Întrebi ce-am *eu?*

Am scos un hohot de râs. Nu m-am aşezat.

— Diti, ai să-i spui ceva lui Onye? a întrebat Luyu.

— Nimic, a răspuns Diti, uitându-se în altă parte.

— *Ştiu cum să-l desfac*, am spus tare, abia reuşind să mai respir de mânioasă ce eram. Vreau să te *ajut*, cap sec! Mi-am dat seama cum să fac când o vindecam pe Nuumu.

Diti s-a mulţumit să mă fixeze cu privirea.

Am tras aer adânc în piept.

— Luyu, Binta, nu e nimeni pe-aici, dar poate că în vreun sat sau în vreun oraş prin care trecem... nu ştiu. Dar pot să desfac acel juju.

M-am întors şi m-am dus la cortul meu. N-aveau decât să vină ele la mine.

Mwita a intrat o oră mai târziu, aducând un castron cu tocană.

— Cum o să faci? m-a întrebat.

Am luat castronul din mâinile lui. Eram lihnită de foame, dar prea mândră să ies şi să iau din tocana pe care tot eu o făcusem.

— N-o să le placă, am spus muşcând dintr-o bucată de carne. Dar o să aibă efect.

Mwita a chibzuit un minut. Apoi a rânjit cu gura până la urechi.

— Mda.

— Luyu o să te lase, dar Binta şi Diti... cu ele va fi nevoie de nişte muncă de lămurire.

— Sau de ce-a mai rămas din vinul de palmier. Dar acum e aşa de fermentat, de n-o să mai ştie unde le e capul şi unde le e *yeye* după două căni, asta *dacă* o să fiu de-acord s-o fac. Binta, poate, dar Diti... numai dacă-şi cere iertare de-o mie de ori.

M-am uitat pe Mwita când se întorcea să iasă din cort.

— Ai grijă să-i spui asta lui Fanasi exact cu cuvintele mele, i-am spus cu un rânjet superior.

— Exact asta aveam de gând să fac.

Fanasi a venit la mine în noaptea aceea. Tocmai mă cuibărisem în brațele lui Mwita după o oră de zbor în chip de vultur.

— Îmi pare rău că vă deranjez, a spus Fanasi, strecurându-se înăuntru.

M-am ridicat în capul oaselor, trăgându-mi rapa pe mine. Mwita mi-a aşezat învelitoarea pe umeri. Abia îl vedeam pe Fanasi în strălucirea focului de pietre de afară.

— Diti vrea să-i...

— Atunci trebuie să vină să ceară, l-am întrerupt.

Fanasi a încruntat din sprâncene.

— Nu-i vorba doar de ea, să ştii.

— E vorba în primul rând de ea, am spus.

M-am întrerupt o clipă şi am oftat.

— Spune-i să vină afară să stea de vorbă cu mine.

M-am uitat peste umăr la Mwita înainte să ies. Îşi scosese cămaşa, iar eu luam cu mine cuvertura. A fluturat din mână spre mine şi mi-a spus:

— Doar să nu stai mult.

Afară era şi mai rece. Mi-am strâns cuvertura mai bine în jurul trupului şi am mers până la focul de pietre care se stingea treptat. Am ridicat mâna şi am învârtejit aerul în jurul lui până s-a înteţit din nou. Am împins nişte aer cald şi către cortul meu.

Fanasi mi-a pus o mână pe umăr.

— Să nu-ţi pierzi cumpătul, mi-a spus.

Apoi a intrat în cortul Bintei şi al lui Diti.

— Câtă vreme nu şi-l pierde nici ea, am bombănit.

Mă uitam lung la pietrele strălucitoare când a ieşit Diti. Fanasi s-a dus la el în cort şi a închis clapa. De parcă eu şi Diti am fi avut într-adevăr parte de intimitate.

— Uite ce-i, a început ea, voiam doar...

Am ridicat o mână şi am clătinat din cap.

— Cere-ți iertare mai întâi. Altfel, mă duc drept la mine în cort să-mi dorm somnul lung şi fără remuşcări.

S-a uitat la mine încruntată prea multă vreme.

— Eu...

— Şi şterge-ți expresia aia de pe față, i-am tăiat vorba. Dacă eşti aşa scârbită de mine, atunci ar fi trebuit să rămâi acasă. Ți-ai meritat bătaia. Trebuie să fii prost să provoci pe cineva care poate să te rupă în două. Sunt mai înaltă, mai grea şi *mult* mai furioasă.

— Îmi pare rău! a exclamat Diti.

Am văzut-o pe Luyu trăgând cu ochiul din cortul ei.

— Am... călătoria asta, a spus Diti. Nu-i ce m-am aşteptat. *Eu* nu-s ce m-am aşteptat.

Şi-a şters fruntea cu palma. Se făcuse foarte cald de la foc, numai bine pentru conversația noastră.

— N-am ieşit niciodată din Jwahir. Sunt obişnuită cu mâncare bună, cu pâine caldă din cuptor şi cu pui condimentat, nu cu tocană din iepure de nisip şi lapte de *cămilă!* Laptele de cămilă e pentru copii mici şi... pui de cămilă!

— Diti, nu eşti tu singura de-aici care n-a ieşit niciodată din Jwahir. Dar eşti singura care se poartă ca o imbecilă.

— Tu ne-ai arătat! a spus Diti. Tu ne-ai arătat Vestul. *Cine* mai putea să stea acolo pur şi simplu după ce-a văzut asta? Eu n-am putut să-mi mai văd de viața mea fericită cu Fanasi. Tu ai schimbat totul.

— Ah, nu da vina pe mine! m-am răstit la ea. Niciuna dintre voi să nu *îndrăznească* să dea vina pe mine! Dați vina pe voi pentru ignoranța şi pentru mulțumirea de sine.

— Ai dreptate, a spus Diti cu glas scăzut. Eu... nu ştiu ce se-ntâmplă cu mine.

A clătinat din cap.

— Nu te urăsc... dar urăsc ceea ce eşti. Nu pot să sufăr că de câte ori mă uit la tine... E greu pentru noi, Onye. Timp de

unsprezece ani am tot crezut că *ewu* sunt oameni murdari, inferiori, violenți. Pe urmă te-am întâlnit pe tine şi mai târziu pe Mwita. Voi doi sunteți cei mai ciudați oameni pe care i-am cunoscut vreodată.

— În curând, şi voi două veți fi privite ca inferioare, am spus. În curând, o să-nțelegeți cum mă simt eu *oriunde* mă duc.

Dar mă simțeam împărțită. Diti şi Binta aveau şi ele problemele lor, la fel ca mine, la fel ca noi toți. Şi trebuia să respect acest lucru. În ciuda a tot ce se întâmplase.

— Ai venit aici să mă întrebi ceva?

Diti s-a uitat spre cortul lui Fanasi.

— Ia-l de pe mine. Dacă poți. Vrei?

— N-o să-ți placă ce trebuie să fac, i-am spus. Nici mie n-o să-mi placă.

Diti s-a uitat pe sub sprâncene. Încruntătura i s-a transformat într-o expresie dezgustată.

— Nu.

— Ba da, am spus.

— Îh!

— Ştiu.

— O să doară la fel de tare? a întrebat ea.

— Nu ştiu. Dar când e vorba de vrăjitorie, nu primeşti nimic fără să dai.

A ieşit şi Luyu din cortul ei.

— Fă-mi şi mie, a spus ea. Nu-mi pasă dacă-ți pui mâinile pe mine. Fac orice să mă bucur iar de sex. N-am timp de căsătorie.

Binta a ieşit în patru labe.

— Şi mie! a spus ea.

Eu nu simțeam decât îndoială.

— Bine, le-am spus. Mâine seară.

— Deci ştii exact cum să procedezi? m-a întrebat Luyu.

— Cred că da. Adică, evident, n-am mai făcut asta până acum.

— Ce crezi că ai să... faci? a insistat Luyu.

M-am gândit puțin.

— Păi, nu poate ieşi ceva din nimic. Nici măcar o bucățică de carne. Odată, Aro a smuls un picior de la o insectă, l-a aruncat deoparte şi-a spus „fă-o să meargă iar". Am reuşit s-o fac, dar nu pot să vă spun cum. Există un moment în care nu mai controlez ce fac, ci ceea ce fac lucrează prin mine şi face ce trebuie făcut.

M-am încruntat gândindu-mă la asta. Când vindecam nu era pe de-a-ntregul lucrarea mea. Dacă nu era numai a mea, atunci a cui altcuiva era? Semăna cu momentul acela despre care i-am povestit lui Luyu, când te trezeşti şi nu ştii cine eşti.

— L-am întrebat odată pe Aro ce crede că se-ntâmplă când vindecă el şi mi-a zis că are legătură cu timpul, am spus. Că-l manipulezi ca să aduci carnea înapoi.

Toate trei s-au uitat lung la mine, în tăcere. Am dat din umeri şi am renunțat să mai explic.

— Onye, a spus Binta deodată, eu sunt tare, tare îngrijorată. N-ar fi trebuit să mergem acolo.

S-a aruncat la pieptul meu, dărâmându-mă din picioare. N-ar fi trebuit să fii acolo!

— Nu-i nimic, am spus încercând să mă ridic în şezut.

Ea continua să se țină de mine şi plângea acum cu sughițuri. Am cuprins-o în brațe, şoptindu-i:

— Nu-i nimic, Binta. N-am pățit nimic.

Îi mirosea părul a săpun şi a ulei parfumat. Îşi împletise chica afro într-o mulțime de codițe chiar în ziua când plecaserăm din Jwahir. De atunci, codițele îi crescuseră, şi ea tot nu şi le despletise. Mă întrebam dacă se hotărâse să

devină dada[15]. Două cămile au pufnit de după cortul lui Luyu, unde încercau să se odihnească.

— Zău aşa! a spus Fanasi ieşind din cortul lui. Măi femeilor.

A ieşit şi Mwita din cort. Am băgat de seamă că Luyu se uita la pieptul lui gol şi nu eram sigură dacă era vorba despre obişnuita curiozitate pe care o au oamenii faţă de trupurile celor care sunt *ewu* sau despre ceva mai carnal de-atât.

— Deci, s-a hotărât, a spus Mwita. Asta-i bine.

— Chiar că e, a întărit Fanasi cu voioşie.

Diti s-a uitat urât la el.

Capitolul 35

Mi-am petrecut cea mai mare parte a zilei următoare în chip de vultur, avântându-mă în văzduh, relaxându-mă. Apoi m-am întors în tabără, m-am îmbrăcat şi am mers mai bine de un kilometru şi jumătate, până într-un loc pe care îl ochisem în timpul zborului. M-am aşezat sub un palmier, mi-am pus vălul pe cap şi mi-am ascuns mâinile sub haine ca să le protejez de soare. Mi-am limpezit mintea de gânduri. Nu m-am mişcat timp de trei ore. M-am întors în tabără chiar înainte de apus. Cămilele m-au salutat primele. Beau apă dintr-o pungă pe care le-o ţinea Mwita. M-au împuns uşor cu boturile moi şi umede. Ba chiar Sandi m-a lins pe piept, adulmecând şi gustând vântul şi cerul de pe pielea mea.

Mwita m-a sărutat.

---

[15] Dada – cuvânt originar din limba yoruba, care desemnează deopotrivă coafura cu cozi asemănătoare dreadurilor jamaicane (dreadlocks, codiţe rasta) şi copiii care se nasc având în mod natural un asemenea păr.

— Diti şi Binta ți-au pregătit un ospăț, m-a anunțat el.

Mi-a plăcut mai ales friptura de iepure. Aveau dreptate să mă pună să mănânc. Aveam nevoie de forță. După aceea, am luat o găleată cu apă, am ieşit în spatele cortului şi m-am spălat temeinic. Pe când îmi turnam apă în cap, am auzit-o pe Diti strigând:

— Nu!

M-am oprit şi am ascultat. Nu prea auzeam nimic din cauza apei care picura de pe mine. Mă lua tremuriciul, aşa că mi-am terminat baia. M-am îmbrăcat cu o cămaşă largă şi cu vechea mea rapa galbenă. Până am isprăvit eu, soarele apusese de-a binelea. Îi auzeam pe toți adunându-se. Venise momentul.

— Am ales un loc, le-am spus. E la vreun kilometru şi jumătate depărtare. E şi un copac. Mwita, Fanasi, voi rămâneți aici. O să vedeți focul nostru.

L-am privit în ochi pe Mwita, sperând că-mi înțelege cuvintele nerostite: *Să-ți încordezi auzul*.

Am luat cu mine o tolbă plină cu pietre şi am plecat toate patru. Când am ajuns la copac, am deşertat pietrele şi le-am încălzit până mi-au slăbit încheieturile. Era o noapte foarte rece. Bătuserăm atâta drum, încât ajunseserăm într-un loc cu altă climă. Deşi zilele rămâneau fierbinți, nopțile deveneau de-a dreptul glaciale. În Jwahir, rareori se făcea atât de frig pe timp de noapte.

— Cine vrea să fie prima? le-am întrebat.

S-au uitat una la alta.

— Ce-ar fi s-o faci în ordinea de la ritual? şi-a dat Luyu cu părerea.

— Binta, tu şi pe urmă Diti?

— Hai s-o facem invers de data asta, a propus Binta.

— Bine, a spus Diti. N-am venit aici ca să m-apuce frica.

Îi tremura vocea.

— Scuipați-vă pietrele *talembe etanou*, le-am cerut.

— De ce? a întrebat Luyu.

— Cred că şi ele sunt vrăjite. Dar nu prea ştiu cum.

Luyu şi-a scuipat piatra în mână şi a pus-o într-o cută de la rapa. Diti a scuipat-o în bezna nopții. Binta ezita.

— Eşti sigură? m-a întrebat.

Am fluturat din mână spre ea.

— Fă cum vrei.

N-a scuipat-o.

— În regulă, am spus. Ah, Diti, tu trebuie să...

— Ştiu, a spus ea, scoțându-şi rapa.

Luyu şi Binta s-au uitat în altă parte.

Mă încerca o stare de greață. Nu de frică, ci mai mult dintr-o senzație profundă de disconfort. Trebuia să-şi desfacă picioarele. Dar şi mai rău era că trebuia să-mi pun mâinile pe cicatricea rămasă după acea tăietură rapidă de cu nouă ani în urmă.

— Nu-i nevoie să faci fața asta, a spus Diti.

— Dar ce față te-aştepți să fac? am întrebat-o, nervoasă.

— Noi, ăă, o s-o luăm pe-aici, a spus deodată Luyu, apucând-o pe Binta de mână şi îndepărtându-se. Cheamă-ne când eşti gata.

— Focul e destul de cald? am întrebat-o pe Diti.

— Poți să-l faci mai cald de-atât?

L-am făcut.

— Va trebui să... faci ce-ai făcut... şi data trecută, i-am spus, îngenunchind lângă pietre.

M-am uitat spre cer, în timp ce ea se întindea lângă mine şi desfăcea picioarele. Am inspirat adânc şi mi-am pus mâinile pe ea. Mi-am concentrat mintea imediat, neluând în seamă senzația de umezeală pe care mi-o lăsa *yeye* a prietenei mele. M-am concentrat să extrag fără încetare ceea ce se găsea din belşug. Mi-am luat tăria din spaima şi din surescitarea pe care le simțeau Luyu şi Binta undeva în apropiere. Am extras din neliniştea cămilelor, din grija

măruntă a lui Mwita, rămas în tabără, din îngrijorarea nelămurită şi din neastâmpărul lui Fanasi.

Îi simţeam cicatricea, dar în scurt timp am simţit arşiţă şi briza suflându-mi în spinare. Diti a scâncit. Apoi a plâns. Apoi a urlat. Cu ochii închişi, m-am ţinut tare, deşi simţeam şi eu între picioare aceeaşi arsură, aceeaşi sfâşiere, aceeaşi împletitură. Probabil că ţipetele ei ajungeau până la Mwita şi la Fanasi. Nu m-am lăsat. În cele din urmă a sosit clipa. Mi-am îndepărtat mâinile. Instinctiv, mi le-am îngropat în nisip. Le-am frecat ca şi cum nisipul ar fi fost apă. Am folosit rapa lui Diti ca să mi le curăţ.

— E gata, am spus cu voce gâjâită.

Mă mânca pielea de pe mâini.

— Cum te simţi?

Ea şi-a şters faţa de lacrimi şi s-a uitat urât la mine.

— Ce mi-ai făcut? m-a întrebat răguşită.

— Tacă-ţi gura, m-am răstit la ea. Ţi-am zis c-o să doară.

— Vrei să verific dacă a dat rezultate? a întrebat ea sarcastic.

— Nu-mi pasă ce faci, i-am spus. Du-te şi adu-o pe Luyu.

Odată ridicată în picioare, Diti a părut să se simtă mai bine. S-a uitat de sus la mine câteva clipe, apoi a plecat agale. Am continuat să-mi frec cu nisip mâinile care mă furnicau.

— Totul are consecinţe, am mormăit în sinea mea.

Toate trei au ţipat.

— Lăsaţi-mă aici, le-am spus când am terminat cu Binta.

Respiram din greu şi asudam, continuând să-mi frec mâinile cu nisip. Simţeam pe mine mirosul a toate trei şi trupul îmi tresărea incontrolabil. Am frecat şi mai tare.

— Întoarceţi-vă în tabără.

Nici ele, nici eu n-aveam nevoie să verificăm dacă dăduse rezultate. Dăduse. Înţelegeam acum că n-aveam niciun

motiv să mă îndoiesc de mine însămi când era vorba de ceva atât de simplu.

— Pot să fac mult mai mult, mi-am spus. Dar ce suferințe o să-mi atrag?

Am pufnit în râs. Mâinile mă mâncau atât de rău, încât îmi venea să le lipesc de pietrele încinse. Le-am ridicat în lumina focului.

— Ah, Ani, ce-ai făcut când m-ai făcut pe mine? am şoptit.

Mi se cojea pielea. Am tras de un colțişor. S-a desprins o fâşie cât tot dosul palmei. I-am dat drumul să cadă în nisip. Chiar sub ochii mei, pielea nouă începea să se usuce şi să se descuameze. Şi ea avea să se cojească. Am răzuit-o cu nisip. Ieşea strat după strat. Mâncărimile nu se opreau. Pe jos era o grămăjoară de piele, iar eu încă mai cojeam când am auzit glasul lui Mwita din spatele meu.

— Felicitări, mi-a spus sprijinindu-se de trunchiul palmierului şi încrucişându-şi brațele pe piept. Ți-ai făcut prietenele fericite.

— Nu pot... nu pot s-o opresc, am spus pe un ton frenetic.

Mwita s-a încruntat şi s-a uitat mai bine în lumina slabă.

— Aia e piele?

Am dat din cap că da. El a îngenuncheat lângă mine.

— Dă-mi să văd.

Am clătinat din cap, ducându-mi mâinile la spate.

— Nu. E groaznic.

— Cum ți le simți? m-a întrebat.

— Cumplit. Mă ard, mă mănâncă.

— Trebuie să mănânci, a spus el.

A scos o bucată mare de cactus roşu confiat, învelită în pânză. Exact cum îmi plăcea mie, lipicios şi copt.

— Nu mi-e foame, am spus.

— Nu contează. Cu sau fără juju, toată pielea aia cere din partea ta consum de energie şi producţie. Trebuie să mănânci ca s-o înlocuieşti.

— Nu vreau să-l ating. Nu vreau să ating nimic cu astea.

A pus deoparte cactusul confiat.

— Dă-mi să văd, Onyesonwu.

Am înjurat şi i-am arătat mâinile. Era aşa de umilitor întotdeauna. Făceam câte ceva şi mereu aveam nevoie de Mwita să mă repună în funcţiune. De parcă n-aveam niciun fel de control asupra capacităţilor mele, asupra aptitudinilor mele, asupra trupului meu.

S-a uitat multă vreme la mâinile mele. Mi-a atins pielea. A cojit puţin din ea, urmărind cum noua piele devine veche şi se cojeşte iar. Mi-a prins mâinile într-ale lui.

— Sunt fierbinţi, a remarcat.

Îl invidiam. Eu eram vrăjitoarea, dar el înţelegea cu mult mai mult decât mine. Lui nu i se îngăduia să înveţe Punctele Mistice, şi totuşi avea capacităţi de vrăjitor.

— Bine, a spus el ca pentru sine după o vreme.

Fiindcă n-a mai adăugat nimic, l-am întrebat:

— Bine ce?

— Şş, a făcut el, amintindu-mi de Aro.

Şi de Sola. Toţi trei aveau obiceiul să asculte o voce sau nişte voci pe care eu nu le puteam auzi.

— Bine, a repetat.

De data asta vorbea cu mine.

— Nu pot să vindec aşa ceva.

— Poftim?

— Dar tu poţi.

— Cum?

Mwita a părut iritat.

— Ar trebui să ştii.

— Păi, e clar că nu ştiu!

Mă enervasem.

— Ar trebui, a spus el, râzând cu amărăciune. Of, ar trebui să ştii cum se face asta. Trebuie să *exersezi* mai mult, Onye. Apucă-te să înveți singură.

— Ştiu, i-am răspuns, cu o expresie nervoasă pe față. De-aia spuneam că ar trebui să fim atenți când facem sex. Nu sunt...

— Ăla e un risc pe care-ar fi mai bine să ni-l asumăm, a spus Mwita.

S-a întrerupt şi s-a uitat la cer.

— Numai Ani ştie de ce te-a făcut pe tine vrăjitoare în loc să mă facă pe mine.

— Mwita, tu spune-mi ce-ar trebui să fac şi gata, i-am cerut, frecându-mi mâinile cu nisip.

— Tot ce trebuie să *faci* e să-ți speli mâinile în sălbăticie. Ți le-ai folosit ca să manipulezi timpul şi carnea, şi acum sunt pline de carne şi de timp. Du-le în sălbăticie, unde nu există nici timp, nici carne, şi-o să înceteze.

S-a ridicat.

— Fă treaba asta acum, ca să putem să ne întoarcem.

Avea dreptate, nici nu învățasem, nici nu exersasem.

—oOo—

De când porniserăm la drum, îmi folosisem priceperea doar când era nevoie, pentru noi sau pentru mine. Am încercat să mă arunc în sălbăticie. Nu s-a întâmplat nimic. *Chiar* îmi lipsea practica şi pe deasupra nici nu postisem. Am încercat şi mai mult, şi tot nu s-a întâmplat nimic. M-am calmat şi m-am concentrat spre interior, lăsându-mi gândurile să se exfolieze la fel ca pielea de pe mâinile mele. Treptat, lumea din jurul meu s-a schimbat şi s-a vălurit. Am urmărit o vreme culorile, câteva pâcle de roz care dădeau roată în jurul capului meu.

Apoi, în depărtare, l-am văzut. Ochiul roşu. Nu-l mai văzusem de când aveam şaisprezece ani, de la inițiere. M-am ridicat iute în picioare. Eram eshu, ceea ce însemna că pot

să mă preschimb în trupurile altor făpturi şi spirite. Aici eram albastră. Cu excepția mâinilor, care erau de un cafeniu tern. Am susținut sfidător privirea ochiului.

— Te-aştept când eşti gata, i-am spus.

Daib n-a răspuns. M-am prefăcut că îl ignor. Am ridicat mâinile. Au atras imediat câteva spirite libere voioase. Două rozalii şi unul verde, care au trecut prin mâinile mele. Când le-am coborât, mâinile îmi erau de un albastru intens, ca restul trupului meu. M-am aşezat şi, uşurată, m-am întors în lumea fizică. Mi-am privit mâinile. Încă mai erau acoperite cu piele care se jupuia. Dar când am tras de ea, dedesubt era doar piele sănătoasă, rezistentă. M-am uitat la Mwita. Şedea la rădăcina copacului, privind la cer.

— Daib mă pândea acolo, i-am spus.

Şi-a coborât privirea.

— Ah, te-ai întors.

S-a întrerupt.

— A încercat să-ți facă ceva?

— Nu. Era ochiul ăla roşu holbat, atât.

Am oftat.

— Dar mâinile mele o duc mai bine. Atât că mai sunt puțin calde, parcă ai avea febră, şi pielea e sensibilă.

Le-a luat într-ale lui şi s-a uitat la ele pe toate părțile.

— Cu asta pot să te-ajut, a conchis. Hai să ne întoarcem.

Când am ajuns în apropierea taberei, s-au auzit strigăte. Am grăbit pasul.

— Numai la asta te gândeşti, Fanasi? țipa Diti.

— Ce fel de soție mai eşti şi tu? Nici măcar n-am zis nimic despre...

— Nu stau cu tine la noapte! a răcnit Diti.

— Da' mai tăceți odată amândoi! a strigat Luyu.

— Ce se petrece? am întrebat-o pe Binta, care stătea în picioare şi plângea.

— Întreabă-i, a suspinat ea.

Fanasi mi-a întors spatele.

— Nu-i treaba ta, a bodogănit Diti, încrucişându-şi braţele la piept.

M-am dus la cortul meu, scârbită. În urma mea, l-am auzit pe Fanasi spunându-i lui Diti:

— Nu trebuia să vin cu tine. Trebuia să te las să pleci şi să-mi văd de viaţa mea.

— Ţi-am cerut eu să vii *după* mine?

— Ce egoistă eşti!

Am dat deoparte clapa cortului şi m-am strecurat înăuntru. Îmi doream să fi plecat doar cu Mwita, iar ei să fi rămas toţi acasă. *Şi-aşa, ce-ar putea să facă ei când vom ajunge în Vest?* m-am întrebat. A intrat şi Mwita.

— Cu asta ar fi trebuit să se îndrepte lucrurile, am şuierat printre dinţi.

— Nu poţi să repari orice.

Mi-a întins un castron.

— Ia, mănâncă.

— Nu, am refuzat, punând castronul deoparte.

El mi-a aruncat o privire supărată şi a plecat. Toată lumea a rămas certată tot restul nopţii. Relaţiile dintre noi se deteriorau încă de la plecare, dar când rupsesem acel juju, fisurile căpătaseră permanenţă. Nu era vina mea, ştiu, dar la vremea aceea mă simţeam vinovată pentru toate. Eu eram cea aleasă.

Era numai vina mea.

Capitolul 36

M-am simţit rău în noaptea aceea. Eram atât de mânioasă şi de dezamăgită după toate ciondănelile, încât refuzasem orice mâncare şi mă dusesem la culcare cu burta goală. Mwita stătuse afară mai toată noaptea, încercând să-i bage minţile în cap lui Fanasi. Dacă ar fi fost cu mine, m-ar fi

forțat să mănânc înainte de culcare. Când s-a întors, chiar înainte de revărsatul zorilor, m-a găsit încovrigată, zguduită de frisoane şi mormăind aiurea. A trebuit să-mi dea cu mâna lui câteva linguri de sare şi apoi zeama de la tocana de cu seară. Eu nici nu eram în stare să țin lingura.

— Data viitoare, nu mai fi aşa încăpățânată şi nesăbuită, a spus el supărat la culme.

Eram prea slăbită să călătoresc, dar în scurt timp am reuşit să mă ridic în capul oaselor şi să mănânc singură. Atmosfera din tabără era tensionată. Binta şi Diti au rămas în cortul lor. Fanasi şi Mwita au ieşit să discute. Luyu stătea cu mine. Ne-am întins una lângă alta în cort, exersând împreună limba nuru.

— Ce-i cu Diti? a întrebat Luyu într-o nuru împiedicată rău.

— E proastă, am răspuns tot în nuru.

— Eu...

Luyu s-a întrerupt, apoi a întrebat în okeke:

— Cum spui *libertate* în nuru?

I-am spus cuvântul.

S-a gândit o clipă şi a spus în nuru:

— Cred eu... Diti a gustat libertatea şi nu mai poate fără.

— Eu cred că-i pur şi simplu proastă, am spus iar în nuru.

Luyu a dat-o pe okeke.

— Ai văzut-o ce fericită era în taverna aia. Câțiva dintre bărbații ăia *chiar* erau adorabili... În Jwahir, niciuna dintre noi n-avea voie să fie atât de liberă.

Am pufnit în râs.

— *Tu* ai fost.

A râs şi ea.

— Fiindcă am învățat să iau ce nu mi se dădea.

Târziu în noapte, când stăteam întinsă lângă Mwita, încă mă mai gândeam la prostia lui Diti. Mwita respira încet,

cufundat într-un somn adânc. Am auzit paşi uşori afară. Eram obişnuită cu mişcările cămilelor, care adesea, pe timp de noapte, mergeau la păscut sau la împerecheat. Paşii pe care îi auzeam acum nu erau nici mari, nici mulţi. Am închis ochii şi am ascultat mai atent. *Nu-i vulpe de nisip*, mi-am spus. *Nici gazelă.* Mi-am ţinut respiraţia, încordându-mi auzul. *Fiinţă omenească.* Paşii se îndreptau spre cortul lui Fanasi. Am auzit şoapte. M-am relaxat. Lui Diti îi venise în sfârşit mintea la cap.

Bineînţeles că am ascultat în continuare. Voi n-aţi face aşa? L-am auzit pe Fanasi şoptind ceva. Apoi... M-am încruntat. Am ciulit urechea. S-a auzit un oftat, urmat de o mişcare uşoară şi de un geamăt reţinut. Aproape că l-am trezit pe Mwita din somn. Ar fi trebuit să-l trezesc. Nu era bine deloc. Dar cu ce drept aş fi oprit-o pe Luyu să se ducă în cort la Fanasi? Le auzeam respiraţia ritmică. Au continuat aşa mai bine de o oră. Într-un târziu am aţipit, deci cine ştie când s-a întors Luyu la cortul ei.

Ne-am strâns lucrurile înainte de răsărit. Diti şi Fanasi nu-şi vorbeau. Fanasi încerca să nu se uite la Luyu. Luyu se purta absolut normal. Am râs în sinea mea când ne-am aşternut la drum. Cine-ar fi ştiut că pot să apară asemenea dramatisme într-un mic grup de oameni pierdut în pustietate?

Capitolul 37

Între aroganţa neştiutoare a lui Diti, îndrăzneala lui Luyu şi sentimentele confuze ale lui Fanasi, următoarele două săptămâni n-au fost nici pe departe plictisitoare. Toate acestea îmi distrăgeau atenţia de la gândurile negre. Luyu îşi înălţa cortul lângă al lui Fanasi şi se furişa la el în toiul nopţii o dată la câteva zile. La ivirea zorilor erau amândoi

extenuați şi îşi petreceau ziua evitând să se privească. Trebuie să recunosc că se prefăceau binişor.

Între timp, eu exersam plonjarea şi plutirea în sălbăticie. De fiecare dată vedeam ochiul roşu în depărtare, urmărindu-mă. L-am luat prin surprindere pe Mwita când m-am strecurat pe lângă el în chip de vulpe de nisip. Mi-am tăiat şi mi-am vindecat pielea de nenumărate ori, până când tăiatul şi vindecatul mi-au devenit lesnicioase. Am început chiar un post de trei zile, încercând să evoc o viziune de călătorie. Dacă Daib voia să mă spioneze, atunci puteam şi eu să-l spionez.

— De ce n-ai mâncat de dimineață? m-a întrebat Mwita.

— Încerc să provoc o viziune. Cred că pot s-o controlez de data asta. Vreau să văd ce pune la cale.

— E o idee proastă, a spus el, clătinând din cap. O să te omoare.

A plecat şi s-a întors cu o farfurie de terci. Am mâncat fără alte fasoane.

Eram pregătită pentru ce avea să vină. Şi totuşi, nu puteam ignora bomba cu ceas care era pe punctul de-a exploda în tabăra noastră. Într-o seară, m-am dus la Luyu, care spăla rufe în găleată.

— Trebuie să stăm de vorbă, i-am spus.

— Vorbeşte, atunci, m-a poftit ea, storcându-şi rapa.

M-am aplecat spre ea, neluând în seamă picăturile de apă care mă stropeau pe față.

— Ştiu.

— Ce ştii?

— De tine şi Fanasi.

A încremenit cu mâinile cufundate în apa din găleată.

— Doar tu?

— După ştiința mea, da.

— Cum?

— Am auzit.

— A, dar n-am făcut zgomot ca tine cu Mwita.

— De ce faci asta? am întrebat-o. Nu ştii că...

— Amândoi vrem, m-a întrerupt Luyu. Şi lui Diti nu i-ar păsa.

— Atunci, de ce aşa mare secret?

A tăcut.

— Dacă află Diti...

— N-o să afle! s-a răstit Luyu, privindu-mă cu asprime.

— Ah, eu n-am de gând să-i spun. Tu o să-i spui. Luyu, n-am putea fi mai apropiaţi de-atât decât dacă ne-am urca unii peste alţii. Fanasi şi Mwita vorbesc între ei. Mwita o să afle în curând, dacă nu cumva ştie deja. Sau o să te prindă Diti, sau Binta. Dacă rămâi gravidă? Aici nu sunt decât doi bărbaţi care ar putea să fie tatăl.

Ne-am uitat una la alta şi am izbucnit în râs.

— Cum de-am ajuns aici? am întrebat după ce ne-am liniştit.

— Nu ştiu, a spus ea. Fanasi e minunat, Onye. Poate mi se trage de la faptul că sunt mai bătrână, dar, of, cum mă face să mă simt!

— Luyu, tu te auzi ce spui? E soţul lui Diti.

A ţâţâit şi a dat ochii peste cap. Mai târziu, noaptea, m-am trezit pentru scurt timp când am auzit-o furişându-se în cortul lui Fanasi. La scurt timp după aceea erau iar puşi pe treabă. Povestea asta n-avea cum să se termine bine.

Capitolul 38

Am ajuns la un alt oraş şi am hotărât să intrăm ca să facem rost de provizii.

— Papa Shee? Ce fel de nume mai e şi ăsta? a întrebat Luyu.

Stătea prea aproape de Fanasi. Sau poate că Fanasi stătea prea aproape de ea. În zilele acelea, parcă mereu îl găseai la doar câțiva paşi de ea. Începeau să lase garda jos.

— Îmi aduc aminte de oraşul ăsta, a spus Mwita.

După expresia de pe faţa lui, părea că nu e o amintire plăcută. Se uita la harta din portabilul ţinut de Luyu în palmă. Era greu de distins în lumina soarelui.

— Nu suntem departe de marginea Regatului Celor Şapte Râuri. Ăsta-i printre ultimele oraşe din drumul nostru care nu se arată... ostile faţă de okeke.

Nu departe de noi, o caravană călătorea în aceeaşi direcție. În timpul zilei auziserăm de câteva ori zgomot de scutere. O dată, cămilele deveniseră extrem de agitate, răgând şi scuturându-şi blana prăfuită. Se purtau ciudat în ultima vreme. Cu o noapte în urmă, ne treziseră când începuseră să ragă una la alta. Nu se ridicaseră de jos, dar păreau furioase. Se certau. Când am ajuns la marginea oraşului, au refuzat să se apropie. A trebuit să le lăsăm în urmă la un kilometru şi jumătate, în timp ce noi ne îndreptam spre piaţa oraşului.

— Haideți să terminăm repede, le-am spus, trăgându-mi vălul peste cap.

La fel a făcut şi Mwita.

Se vedeau acolo toate stilurile de îmbrăcăminte şi am auzit câteva dialecte de sipo şi de okeke, ba chiar şi de nuru. Nu erau prea mulți nuru pe acolo, dar erau destui. Nu mă puteam abține să nu mă holbez la ei, la părul lor negru şi drept, la pielea maro-gălbuie şi la nasurile lor subțiri. Nu tu obraji pistruiați, nu tu buze groase sau ochi de culori ciudate, cum aveam eu şi Mwita. Eram cam nedumerită. Nu-mi imaginasem niciodată nişte nuru umblând în pace printre okeke liberi.

— Ăştia-s nuru? a întrebat Binta puțin cam tare.

O femeie însoțită probabil de fiul ei adolescent s-a uitat pieziş la ea, s-a încruntat şi a plecat mai departe. Luyu i-a tras Bintei un cot ca s-o facă să tacă.

— Ce zici? m-a întrebat Mwita, aplecându-se spre urechea mea.

— Zic să luăm ce ne trebuie şi să plecăm, i-am răspuns. Bărbații ăia de-acolo se uită la mine.

— Ştiu. Ţine-te aproape.

Noi doi atrăgeam public.

Un sac cu semințe de dovleac, pâine, sare, o sticlă cu vin de palmier, o găleată de metal nouă, am reuşit să cumpărăm aproape tot ce ne trebuia înainte să înceapă problemele. Erau o mulțime de nomazi, aşa că motivul n-a fost stilul nostru vestimentar sau felul nostru de-a vorbi. A fost la fel ca întotdeauna. Ne uitam la nişte carne uscată când am auzit țipătul sălbatic din spatele nostru. Mwita ne-a înşfăcat instinctiv pe mine şi pe Luyu, care era de cealaltă parte a lui.

— *Eeeeewuuuuuu*, a strigat un bărbat okeke cu o voce foarte groasă. *Eeeewuuuuuu!*

Vocea răsuna în capul meu într-un fel nefiresc. Omul purta pantaloni negri şi caftan lung de aceeaşi culoare. În frizura lui lungă şi bogată, stil dada, erau înfipte câteva pene de vultur maro şi albe. Pielea întunecată îi strălucea de sudoare sau de uleiuri. Cei din jurul lui se trăgeau deoparte.

— Faceți-i loc, a spus un bărbat.

— Faceți loc, a strigat o femeie.

Ştiți ce se petrece mai departe. Ştiți pentru că m-ați auzit vorbind despre un incident similar. Încă mai am pe frunte cicatricea căpătată atunci. Era acelaşi oraş? Nu, dar putea la fel de bine să fi fost. Nu se schimbase mare lucru de când fusese mama nevoită să fugă cu mine, copil mic, de o mulțime care azvârlea cu pietre.

Nu ştiu când au început să arunce cu pietre în mine şi în Mwita. Eram prea prinsă în moment, fixându-l cu privirea pe omul acela primejdios, care era capabil să-mi umple capul cu vocea lui. O piatră m-a lovit în piept. Mi-am concentrat mânia asupra acelui bărbat, asupra acelui vraci care avea neobrăzarea să nu recunoască un vrăjitor autentic. L-am atacat în acelaşi fel în care îl atacasem pe Aro cu ani în urmă. Rupând şi sfâşiind. Am auzit mulţimea icnind şi pe cineva ţipând. Am rămas concentrată asupra omului de la care pornise totul. Habar n-avea ce i se întâmplă, fiindcă nu cunoştea Punctele Mistice. Tot ce ştia el erau nişte juju de copii, şmecherii infantile. Mwita ar fi putut să-l lichideze fără să clipească.

— Ce faci?! am auzit-o pe Binta răcnind.

Asta m-a readus în simţiri. Am căzut în genunchi.

— Ştiţi cu toţii cine *este!* a strigat Binta către mulţime.

În dreptul nostru, vraciul s-a prăbuşit. Femeia de lângă el a ţipat strident.

— Ne-au omorât preotul! a urlat un bărbat, stropi de salivă zburându-i din gură.

Am văzut-o plutind prin aer. Eram înmărmurită. Cine-ar fi avut îndrăzneala să arunce cu cărămidă într-o fată atât de frumoasă, încât nici tatăl ei nu-i putea rezista? Şi cu o ţintă atât de perfectă? Cărămida s-a izbit de fruntea Bintei. I-am văzut materia albă. Craniul îi era surpat, ţesutul cerebral expus. A căzut la pământ. Am scos un ţipăt şi am dat fuga spre ea. Nu eram suficient de aproape. Mulţimea s-a pus deodată în mişcare. Oamenii alergau şi aruncau cu cărămizi sau pietre. Pe un bărbat care s-a apropiat de mine l-am lovit cu piciorul şi l-am apucat de gât, începând să-l strâng. Apoi m-am trezit că trăgea Mwita de mine şi mă târa după el.

— Binta! am răcnit.

Chiar şi din locul în care mă aflam vedeam oameni care loveau cu piciorul trupul ei căzut, iar la un moment dat am

văzut un bărbat apucând altă cărămidă şi... ah, e prea cumplit ca să pot descrie. Am urlat cuvintele pe care le rostisem în piaţa din Jwahir. Dar acestor oameni nu voiam să le arăt ce era mai rău în Vest. Lor voiam să le arăt întunericul. Pentru că erau orbi cu toţii, aşa i-am făcut să fie. Întreg oraşul. Bărbaţi, femei, copii. Le-am răpit tocmai capacitatea pe care alegeau să n-o folosească. Mai toată lumea a amuţit. Unii îşi zgâriau ochii cu unghiile. Alţii încă mai întindeau mâinile în jur încercând să brutalizeze pe oricine puteau atinge. Copiii scânceau. Unii răcneau „Ce-i drăcia asta?" sau „Ani, salvează-mă!".

Lepădături. N-au decât să orbecăie în întuneric. Ne-am chinuit să răzbatem printre orbii zăpăciţi până la Binta. Era moartă. Îi zdrobiseră craniul, îi perforaseră pieptul, îi striviseră gâtul şi picioarele. M-am lăsat în genunchi şi am pus mâinile pe ea. Am cercetat, am ascultat.

— Binta! am strigat.

Câţiva dintre idioţii aceia orbi mi-au răspuns, împleticindu-se în direcţia vocii mele. Nu i-am luat în seamă.

— Unde eşti? Binta?

Am mai ascultat o vreme încercând să-i aud spiritul năucit şi înspăimântat. Dar plecase.

— Unde e? am ţipat ascuţit, cu transpiraţia curgându-mi pe faţă.

Am căutat în continuare.

Plecase. De ce plecase când ştia că puteam s-o aduc înapoi? M-am întrebat dacă nu cumva înţelesese că probabil aducerea înapoi şi vindecarea ei m-ar fi ucis.

Până la urmă, Fanasi m-a împins deoparte şi a ridicat-o de jos, cu Mwita ajutându-l s-o care. Am plecat lăsând oraşul orb cum fusese dintotdeauna. Probabil aţi auzit zvonuri despre faimosul Oraş al Celor Lipsiţi de Vedere. Nu e o legendă. Mergeţi la Papa Shee. Vedeţi cu ochii voştri.

Când ne-au văzut purtând trupul Bintei, cămilele au început să ragă şi să bată din picioare. Am întins-o pe jos, iar ele s-au aşezat în jurul ei într-un cerc protector. Zilele următoare s-au scurs ca o învălmăşeală ceţoasă. Ştiu că am reuşit cumva să ne venim în fire cât să plecăm din Papa Shee. Sandi a fost de-acord să poarte trupul Bintei. Ştiu că ne-am petrecut o zi săpând o groapă de aproape doi metri în nisip. Ne-am folosit de cratiţe şi tigăi. Ne-am îngropat mult-iubita prietenă acolo, în deşert. Luyu a citit o rugăciune din fişierul electronic al Marii Cărţi din portabilul ei. După aceea fiecare a spus pe rând câte ceva despre Binta.

— Ştiţi şi voi, am spus când a venit rândul meu. Înainte să plece, şi-a otrăvit tatăl. I-a pus rădăcină otrăvitoare în ceai şi s-a uitat la el cum îl bea. S-a eliberat singură înainte să plece de-acasă. Of, Binta. Când ai să te întorci pe tărâmurile acestea, ai să conduci lumea.

Toţi se uitau tăcuţi la mine, încă şocaţi de moartea ei.

Durerile de cap mi-au revenit după ce am îngropat-o, dar ce-mi păsa de ele? Binta avusese aceeaşi soartă, moartea prin lapidare. Cu ce eram eu mai specială? Mergând mai departe, mi-am făcut un obicei din a zbura înainte şi a mă întoarce la ceilalţi de câte ori hotăram să ne oprim. Sandi îmi ducea lucrurile. Nu puteam să mă gândesc la nimic altceva decât la faptul că Binta nu cunoscuse niciodată atingerea iubitoare a unui bărbat. Cel mai mult se apropiase în seara aceea petrecută în taverna din Banza, când se purtase cu atâta insolenţă. Iar apoi, din cauza mea, luându-mi mie apărarea, murise.

Capitolul 39

În Marea Carte există o poveste despre un băiat sortit să fie cea mai mare căpetenie din Suntown. Cunoaşteţi prea bine povestea. E printre preferatele nuru, nu-i aşa? Le-o

spuneți toți copiilor voştri când sunt prea mici ca să vadă cât este de urâtă. Speraţi că fetele îşi vor dori să fie precum Tia, tânăra cea bună, iar băieții ca Zoubeir cel Mare. În Marea Carte, povestea lor este una a triumfului şi a sacrificiului. Menirea ei este să vă facă să vă simțiți în siguranță. Trebuie să vă amintească faptul că lucrurile măreţe vor fi mereu apărate şi că oamenii sortiți măreției vor cunoaşte măreția. E o minciună de la un capăt la altul. Iată cum s-a petrecut de fapt povestea:

Tia şi Zoubeir s-au născut în aceeaşi zi, în acelaşi oraş. Naşterea Tiei n-a fost un secret, iar când s-a văzut că e fată, nici n-a mai reprezentat ceva deosebit. Copil de țărani, i s-a făcut o baie caldă, i s-au dat multe sărutări, a avut parte de o ceremonie de primire a numelui. Era al doilea copil din familia ei, dar primul fusese un băiețel sănătos, aşa că a fost şi ea bine primită.

Pe de altă parte, Zoubeir s-a născut în taină. Cu unsprezece luni înainte, căpetenia din Suntown pusese ochii pe o femeie care dansa la o petrecere. În noaptea aceea şi-a luat-o pentru sine. Nici măcar căpetenia aceasta, care avea patru soții, nu se putea sătura de o asemenea femeie, de aceea a căutat-o şi a posedat-o iar şi iar, până a lăsat-o gravidă. Atunci le-a cerut soldaților lui s-o omoare. Exista o lege după care primul fiu din flori al căpeteniei trebuie să fie succesorul lui. Tatăl căpeteniei ocolise legea însurându-se cu toate femeile cu care se culca. La moartea lui, avea peste trei sute de soții.

Însă fiul său, căpetenia actuală, era arogant. Dacă dorea o femeie, de ce să fie obligat s-o ia de nevastă mai întâi? Cinstit vorbind, nu era căpetenia asta cel mai prost bărbat din lume? De ce nu putea să fie fericit cu ce avea? De ce nu putea să se concentreze asupra altor lucruri în afară de nevoile lui carnale? Doar era căpetenie, nu? Ar fi trebuit să fie foarte ocupat. În orice caz, femeia cu pricina era

însărcinată în trei luni când a scăpat cu fuga de soldații trimiși s-o ucidă. În cele din urmă, a ajuns într-un orășel unde a dat naștere unui fiu pe care l-a numit Zoubeir.

În ziua în care s-au născut Zoubeir și Tia, moașa a alergat neîncetat între colibele celor două mame. Pruncii s-au născut exact în același timp, dar moașa a ales să rămână lângă mama lui Zoubeir, fiindcă avea presentimentul că bebelușul ei e băiat și că al celeilalte femei e fată.

În afară de Zoubeir și de mama lui, nimeni nu știa cine este copilul. Dar oamenii simțeau că e ceva deosebit la el. Creștea înalt ca mama lui și cu gura mare ca taică-său. Zoubeir era un lider înnăscut. Încă de la o vârstă fragedă, colegii lui de clasă erau bucuroși să i se supună. Tia, pe de altă parte, ducea o viață modestă și tristă. Tatăl ei o bătea deseori. Crescând, se făcea tot mai frumoasă, iar tatăl începuse să aibă ochi și pentru ea. Așa că Tia a ajuns opusul lui Zoubeir, scundă și tăcută.

Cei doi se cunoșteau, fiindcă locuiau pe aceeași stradă. Din ziua în care s-au văzut, a existat între ei o atracție bizară. Nu o dragoste la prima vedere. Nici măcar n-aș numi-o dragoste. Doar atracție. Zoubeir își împărțea mâncarea cu Tia dacă se pomeneau mergând împreună spre casă de la școală. Ea îi tricota bluze și îi împletea inele din fibră de palmier colorată. Câteodată stăteau și citeau împreună. Singurele ocazii când Zoubeir tăcea și nu se mișca din loc erau cele în care era cu Tia.

Când aveau amândoi șaisprezece ani, a venit vestea că în Suntown căpetenia era grav bolnavă. Mama lui Zoubeir știa că urmează necazuri. Oamenilor le plăcea să bârfească și să-și dea cu părerea când se întrevedeau potențiale schimbări de putere. Vestea despre posibilitatea ca Zoubeir să fie fiul ilegitim al căpeteniei a ajuns până la patul de suferință al acestuia. De-ar fi fost măcar mai umil sau dacă ar fi evitat să atragă atenția asupra sa, Zoubeir ar fi putut

să se întoarcă paşnic în Suntown după moartea căpeteniei. I-ar fi fost lesne să pretindă tronul.

Soldaţii au venit înainte ca mama lui Zoubeir să-l poată avertiza. Când l-au găsit, şedea sub un copac lângă Tia. Soldaţii erau nişte laşi. S-au ascuns la câţiva metri distanţă şi unul dintre ei şi-a scos arma. Tia a simţit ceva. Şi chiar în momentul acela a ridicat privirea şi l-a zărit pe omul din dosul copacilor. A înţeles imediat. *Nu el*, şi-a spus. *El e deosebit. El o să ne facă viaţa mai bună tuturor*.

— Jos! a ţipat Tia, aruncându-se peste el.

Fireşte că glonţul a nimerit-o pe ea, nu pe Zoubeir. Viaţa Tiei s-a stins sub alte cinci gloanţe, în vreme ce Zoubeir se ascundea după trupul ei. Apoi a împins-o deoparte şi a fugit, la fel de iute cum fugise mama lui, cu picioarele ei lungi, în urmă cu şaptesprezece ani. Odată pus pe fugă, nici măcar gloanţele nu-l mai puteau ajunge din urmă.

Ştiţi cum se termină povestea. A scăpat şi până la urmă a ajuns cea mai mare căpetenie care a existat vreodată în Suntown. N-a construit în viaţa lui vreun altar, vreun templu sau măcar o cocioabă în numele Tiei. În Marea Carte, numele ei nu mai apare menţionat niciodată. Nu s-a gândit niciodată la ea, nici măcar n-a întrebat unde e îngropată. Tia era virgină. Era frumoasă. Era săracă. Şi era fată. Era de datoria ei să-şi sacrifice viaţa ca s-o salveze pe a lui.

Mereu am detestat povestea asta. Iar de la moartea Bintei am ajuns s-o urăsc de-a binelea.

Capitolul 40

Moartea ei a ţinut-o pe Luyu departe de cortul lui Fanasi timp de două săptămâni. Iar apoi, într-o noapte, i-am auzit bucurându-se din nou unul de altul.

— Mwita, am spus cât de încet am putut.

M-am întors cu fața la el.

— Mwita, trezeşte-te.

— Mmm? a făcut el, cu ochii încă închişi.

— Auzi şi tu?

El a ascultat, apoi a dat din cap că da.

— Ştii cine e?

A dat iar din cap.

— De câtă vreme ştii? l-am întrebat.

— Ce contează?

Am oftat.

— E bărbat, Onye.

— Şi ce? m-am încruntat. Cum rămâne cu Diti?

— Ce-i cu ea? N-o văd strecurându-se aici.

— Nu-i aşa de simplu. Ajunge atâta suferință.

— Suferința abia a început, a spus Mwita, devenind serios. Lasă-i pe Luyu şi pe Fanasi să se bucure cât mai pot.

M-a apucat de coada împletită.

— Vasăzică, i-am spus, dacă noi doi ne certăm, tu ai...

— Cu noi e altceva.

Am mai stat să ascultăm o vreme, apoi am auzit ceva nou. Am înjurat. Ne-am ridicat amândoi în picioare. Ne-am târât afară la timp ca să vedem ce se petrece. Diti îşi ridicase rapa, strângând în pumn nodul din lateral, şi păşea spre cortul lui Fanasi. Mergea repede. Prea repede ca s-o ajungem eu şi Mwita şi s-o împiedicăm măcar s-o vadă pe Luyu goală toată şi transpirată, călărind un Fanasi la fel de gol şi transpirat, care o ținea bine în timp ce-i sugea sfârcul.

Când a văzut-o pe Diti peste umărul lui Luyu, Fanasi a fost atât de şocat, încât a strâns din dinți cu sfârcul lui Luyu în gură. Ea a țipat, iar Fanasi şi-a descleştat imediat fălcile, înspăimântat că o rănise pe Luyu şi înfiorat că Diti stătea şi se uita la ei. Fața lui Diti s-a contorsionat într-un fel cum nu mai văzusem niciodată. Apoi şi-a luat obrajii în mâini, înfigându-şi unghiile în ei, şi a scos un urlet

înspăimântător. Cămilele au sărit în picioare cu o iuțeală pe care n-o văzusem niciodată la vreo cămilă şi au zbughit-o la fugă.

— Ce... bravo vouă! Binta e moartă! Eu sunt moartă... O să murim toți şi de-asta vă arde vouă? a răcnit Diti.

A căzut în genunchi, suspinând. Fanasi, grijuliu, i-a dat lui Luyu o rapa să se acopere, atingându-i în treacăt sânul ca să vadă ce vătămări îi produsese. Şi-a tras şi el o rapa în jurul taliei şi a urmărit-o precaut pe Diti cum ieşea din cort. A ieşit şi Luyu imediat în urma ei. M-am uitat urât la ea. Am ajutat-o pe Diti să se ridice în picioare şi am condus-o departe de toți ceilalți.

— De câtă vreme? a întrebat Diti după o vreme.

— De câteva săptămâni. Dinainte de... Papa Shee.

— De ce nu mi-ai zis, ă?

S-a aşezat pe nisip şi a continuat să suspine.

— Asta-i viața, am spus. Nu merge întotdeauna cum crezi tu c-o să meargă.

— Uh! I-ai văzut? I-ai *mirosit?*

S-a ridicat în picioare.

— Hai înapoi.

— Stai puțin, am oprit-o. Calmează-te.

— Nu *vreau* să fiu calmă. Ei ți s-au părut calmi?

S-a uitat piezişş la mine.

Văzând în ochii ei ce gândea, am ridicat un deget.

— Ține-ți gura, i-am spus cu fermitate. Termină cu acuzațiile, da?

Când lucrurile deveneau de nesuportat, mereu dădea vina pe mine. Îmi pulsau tâmplele. M-am ridicat şi eu. Chiar în fața ei, fără să-mi pese ce vede, m-am preschimbat în vultur. Am sărit din haine, m-am uitat drept la figura şocată a lui Diti, am cârâit la ea şi mi-am luat zborul. Bătea un vânt dinspre vest. Am planat pe suflarea lui, exaltată. Era

atât de puternic, încât m-am întrebat un moment dacă nu venea furtuna.

Am trecut pe lângă o bufniță. Zbura spre sud-est atât de iute, luptându-se cu vântul, încât abia dacă s-a uitat la mine. Dedesubt, am zărit cămilele. M-am gândit să cobor către ele în zbor ca să le salut, dar păreau să aibă o conversație particulară. Am zburat timp de trei ore. N-am întrebat niciodată ce discuții au fost când s-a întors Diti la ceilalți. Nu-mi păsa. Am aterizat unde îmi lăsasem hainele, bucuroasă că Diti nu le luase cu ea. Le suflase vântul câțiva metri mai departe.

Primul lucru pe care l-am observat când m-am întors în tabără a fost că doar una dintre cămile se întorsese. Sandi.

— Unde-s celelalte? am întrebat-o.

S-a uitat la mine şi atât. Toată lumea şedea în jurul focului de pietre, mai puțin Mwita, care stătea în picioare, părând îngrijorat. Diti avea ochii înroşiți şi sticloşi. Luyu avea un aer mulțumit de sine. Lângă ea şedea Fanasi, ținându-şi o cârpă udă pe o parte a feței. M-am încruntat.

— Ați lămurit problema? i-am întrebat.

— Eu sunt martorul, a spus Mwita. Diti i-a pomenit lui Fanasi de divorț... după ce a încercat să-i sfâşie fața cu unghiile.

— Dacă eram bărbat, acum erai mort, s-a încruntat Diti la Fanasi.

— Dacă erai bărbat, n-ajungeai în situația asta, a ripostat Fanasi.

— Poate... poate n-ar fi trebuit să-l las pe niciunul dintre voi să vină, am intervenit.

S-au întors toți spre mine.

— Poate ar fi trebuit să fim doar eu cu Mwita, că noi doi n-avem nimic de pierdut. Dar voi toți... Binta...

— Mda, bine, acum e prea târziu, nu crezi? s-a răstit Diti.

Am strâns din buze, dar nu mi-am ferit privirea.

— Diti... a spus Mwita.

Şi-a înghiţit cuvintele şi s-a uitat în altă parte.

— Ce-i? s-a răstit iar Diti. Dă-i drumul, măcar o dată zi şi tu ce vrei să zici.

— Taci din gură! a exclamat Mwita, acoperind geamătul vântului.

Diti a icnit, complet şocată.

— Ce *naiba* ai? a continuat Mwita. Omul ăsta a venit după tine... tot drumul până aici! *Habar n-am* de ce. Eşti o puştoaică răzgâiată şi cocoloşită. Faptele lui nu înseamnă nimic deosebit pentru tine! Mai ai şi tupeul să ţi se pară *de la sine înţelese*. Foarte bine. Dar pe urmă te hotărăşti să-l respingi. Ba ai reuşit chiar să-i vâri în ochi şi alţi bărbaţi. Iar când s-a hotărât şi el că nu vrea să fie tratat în felul ăsta şi a acceptat altă femeie frumoasă şi puternică, te-apuci să tragi lumea de păr ca un spirit malefic furios...

— *Eu* sunt cea trădată!

Şi spunând asta mi-a aruncat o privire fioroasă.

— Da, da, te-am ascultat toţi deja ore în şir cum te-ai văicărit. Uită-te la faţa lui Fanasi, uite ce i-ai făcut. Dacă rănile astea se infectează, o să dai vina pe Onyesonwu sau pe Luyu. Toată ciorovăiala asta de copii proşti! Călătorim spre cel mai urât loc de pe pământ. Am gustat deja urâciunea. Am *pierdut-o* pe Binta! Aţi văzut ce i-au făcut. Nu lăsaţi să vă scape lucrurile importante! Diti, dacă-l vrei pe Fanasi şi Fanasi te vrea pe tine, du-te la el şi faceţi sex fericiţi. Faceţi des, cu pasiune şi cu bucurie. Luyu, la fel. Dacă vrei să te bucuri de Fanasi, n-ai decât, pentru numele lui Ani! Caută şi tu o soluţie, cât încă mai poţi! Onyesonwu încerca să vă *ajute* rupând acel juju. A suferit ca să vă *ajute* pe voi. Fiţi recunoscătoare! Şi foarte bine, noi suntem urâţi în ochii voştri; aşa aţi fost crescute să gândiţi. Minţile voastre sunt împărţite, pe de-o parte ne priviţi ca pe prietenii voştri, pe de altă parte ca pe nişte fiinţe nenaturale.

Asta e. Dar *învățați să vă înfrânați limba*. Şi *nu uitați*, nu uitați, nu uitați de ce ne aflăm aici.

S-a întors cu spatele şi s-a îndepărtat, respirând greu. Niciunul dintre noi n-a avut nimic de adăugat.

În noaptea aceea, Diti a dormit singură, deşi mă îndoiesc c-a pus geană pe geană. Iar Luyu şi Fanasi au petrecut pentru prima dată o noapte întreagă împreună, de data asta însă în linişte, în cortul lui Fanasi. Eu şi Mwita ne-am găsit alinare unul în trupul celuilalt până târziu în noapte. La venirea dimineții, soarele era acoperit de un zid de nisip care se apropia.

Capitolul 41

Eu m-am trezit prima. Când am ieşit din cort, am găsit-o pe Sandi stând acolo şi aşteptându-mă. A gemut din fundul gâtlejului când m-am aplecat spre ea şi i-am inspirat prospețimea blănii.

— I-ai lăsat pe ai tăi ca să stai cu noi, nu-i aşa? am întrebat-o.

Am căscat şi m-am uitat spre vest. Mi s-a strâns stomacul.

— Mwita! Vino încoace *imediat*!

A ieşit de-a buşilea şi s-a uitat la cer.

— Ar fi trebuit să ştiu, a spus el. Ştiam, dar m-am lăsat distras.

— Toți am făcut la fel.

Ne-am strâns şi ne-am împachetat bine lucrurile, folosindu-ne de corturi şi de rape ca să ne protejăm pielea. Ne-am legat pânze peste față şi eşarfe peste ochi. Apoi am săpat în nisip şi ne-am îngrămădit acolo cu spinările în direcția vântului, ținându-ne de braț şi apucându-ne de blana lui Sandi. Valul de nisip a lovit cu atâta putere, încât nici nu-mi mai dădeam seama dincotro bătea vântul. Era de

parcă furtuna ar fi coborât peste noi din cer. Nisipul ne plesnea şi ne muşca hainele. Îi înfăşurasem lui Sandi botul şi ochii cu o rapa din pânză groasă, dar îmi făceam griji pentru blana ei. Lângă mine, Diti plângea, iar Fanasi încerca s-o aline. Eu şi Mwita ne-am aplecat unul spre celălalt.

— Ai auzit de poporul roşu? m-a întrebat Mwita la ureche.

Am făcut semn că nu.

— Oameni ai nisipurilor. Numai poveşti... călătoresc cică într-o uriaşă furtună de nisip.

A scuturat din cap. Era prea mult zgomot ca să-mi poată vorbi.

A trecut o oră. Furtuna nu ceda. Începeam să simt crampe în muşchi de la încordarea cu care mă ţineam locului. Zgomot, vânt înţepător, şi sfârşitul nu se întrevedea deloc. Furtunile nu durau nicidecum atât de mult când eram cu mama în deşert. Veneau rapid şi în forţă şi plecau la fel de iute. Totuşi, a mai trecut o oră.

Apoi, în sfârşit, vântul şi nisipul au încetat. Pur şi simplu. Am tuşit şi-am înjurat toţi în liniştea care se instalase dintr-odată. M-am rostogolit într-o parte, cu răni pe părţile expuse ale pielii şi cu muşchii extenuaţi. Sandi a gemut şi s-a ridicat încet. Şi-a scuturat nisipul din blană, împroşcând cu el în jur. Toţi ne văicăream cu glasuri stinse. Soarele strălucea în interiorul uriaşei pâlnii maronii de nisip şi vânt. Ochiul furtunii. Probabil avea mulţi kilometri în diametru.

Au venit de peste tot din jur, învăluiţi din cap până în picioare în straie de un roşu-închis, la fel ca şi cămilele lor. Nu le zăream decât ochii. Unul dintre ei s-a apropiat de noi călare pe o cămilă. În faţă avea un copil mic. Copilul gângurea.

— Onyesonwu, a spus persoana aceea cu voce răsunătoare.

O femeie.

Mi-am sumeţit bărbia.

— Eu sunt.

M-am ridicat încet în picioare.

— Care dintre voi e soţul ei, Mwita? a întrebat ea în sipo.

Mwita nu s-a obosit să-şi corecteze titulatura.

— Eu sunt, a spus el.

Copilul a rostit ceva care putea să fie într-o altă limbă sau pur şi simplu în limbajul celor mici.

— Ştiţi cine suntem noi? a întrebat femeia.

— Sunteţi poporul roşu, vah. În Vest am auzit multe poveşti despre voi, a spus Mwita.

— Vorbeşti mai degrabă ca un estic.

— Am crescut în Vest, apoi în Est. În prezent ne îndreptăm iar spre Vest.

— Da, aşa mi s-a zis, a încuviinţat femeia întorcându-se către mine.

În spatele ei, un bărbat a spus ceva într-o limbă pe care n-o înţelegeam. Femeia a răspuns şi toţi ceilalţi s-au pus în mişcare, îndepărtându-se, descălecând de pe cămile şi coborând poverile. Şi-au scos vălurile şi atunci am văzut de ce erau numiţi poporul roşu. Pielea le era roşie ca uleiul de palmier. Îşi rădeau părul castaniu-roşcat, cu excepţia copiilor mici, care şi-l purtau în dreaduri groase şi stufoase.

Femeia şi-a scos şi ea vălul. Spre deosebire de ceilalţi, purta un inel de aur în nas, două în urechi şi unul în sprânceană. Copilaşul a sărit jos de pe cămilă cu o agilitate neaşteptată. Şi-a aruncat la rându-i vălul, dându-şi la iveală dreadurile. Era o fetiţă şi am observat că avea şi ea un inel de aur în sprânceană.

— Voi cine sunteţi? i-a întrebat femeia pe ceilalţi după ce a descălecat de pe cămilă.

— Fanasi.

— Diti.

— Luyu.

Ea a dat din cap şi s-a uitat la Sandi. A zâmbit larg.

— Pe tine te ştiu.

Sandi a scos un sunet pe care nu-l mai auzisem până atunci. Un fel de tors gutural. Şi-a frecat botul de obrazul femeii, iar aceasta a râs pe înfundate.

— Şi tu arăţi bine, a spus ea.

— Voi cine sunteţi? a întrebat Luyu. Mwita ştie de voi, dar eu nu.

Femeia a măsurat-o pe Luyu de sus până jos, iar Luyu a făcut la fel. Asta mi-a amintit de felul cum i se împotrivise adei în timpul Ritualului nostru de Unsprezece Ani. Luyu nu respectase niciodată autoritatea.

— Luyu, i s-a adresat femeia, eu sunt căpetenia Sessa. Cel de-acolo e celălalt, căpetenia Usson.

A făcut semn către un bărbat la fel de împodobit cu inele, care stătea lângă cămila lui.

— Celălalt ce?

— Nu pui întrebările potrivite, a spus căpetenia Sessa. Ne-aţi ieşit în cale într-un moment bun. Aici o să stăm până rămâne luna gravidă.

S-a uitat la zidul de praf şi a zâmbit cu toată gura.

— Sunteţi bine-veniţi să rămâneţi... dacă doriţi.

S-a îndepărtat, lăsându-ne să hotărâm. În jurul nostru, vah îşi înălţau corturile, mai primitoare decât ale noastre. Erau făcute din piele de capră lucioasă, bine întinsă, şi erau mult mai largi şi mai înalte. Am văzut şi staţii de captare, dar niciun computer.

— Următoarea „lună gravidă” e peste trei săptămâni! a spus Luyu.

— Ce-i cu oamenii ăştia? a întrebat Fanasi. De ce arată aşa? Zici că mănâncă, beau şi fac baie numai în ulei de palmier şi-n cactus confiat. E bizar.

Mwita a ţâţâit enervat.

— Cine ştie? a spus Luyu. Dar cum e cu „prietena” lor, furtuna de nisip?

— Călătoreşte cu ei, a spus Mwita.

— De ce?

El a ridicat din umeri.

— De ce au pielea roşie?

Luyu a ţipat strident şi a sărit în sus când o vrabie albmaronie s-a lovit de capul ei deasupra cefei. Pasărea a căzut pe jos, s-a ridicat şi a rămas acolo, năucită.

— Las-o în pace, a spus Mwita. N-a păţit nimic.

— N-aveam de gând să mai fac ceva, a spus Luyu, holbându-se la pasăre.

— Nu putem să rămânem aici, a spus Diti.

— Avem de ales? m-am răstit la ea. Vrei *tu* să-ncerci să treci prin furtuna aia?

Ne-am înălţat corturile unde le avuseserăm şi înainte de furtună. Cu excepţia lui Luyu. Ea urma să stea cu Fanasi.

Timp de câteva ceasuri, vah şi-au construit adăposturile ca nişte nomazi pricepuţi ce erau. Soarele apunea, iar deşertul, chiar şi în ochiul furtunii, începea să se răcească, dar m-am abţinut să construiesc un foc de pietre. Cine ştie cum ar fi reacţionat aceşti oameni la juju?

Ne-am ţinut deoparte, ba chiar şi noi între noi ne-am ţinut deoparte. Diti s-a ascuns la ea în cort, la fel Fanasi şi Luyu. Însă eu şi Mwita ne-am aşezat afară, în faţa cortului nostru, nedorind să părem prea antisociali. Dar, cât timp şi-au ridicat vah tabăra, până şi copiii ne-au ignorat.

După lăsarea întunericului, oamenii au început să socializeze. Mă simţeam ridicol. Fiecare cort din raza vederii mele strălucea la lumina unui foc de pietre.

Căpetenia Sessa, căpetenia Usson şi un bărbat vârstnic au venit să ne salute. Faţa bătrânului era gravată cu riduri din soiul celor care vin odată cu vârsta şi cu vântul. Nu m-ar surprinde să aflu că înăuntrul acelor riduri erau grăunţi

de nisip captivi pentru totdeauna. S-a uitat la mine scrutător. *El* mă neliniştea mai tare decât căpetenia Usson cel tăcut, cu figura lui supărată.

— Nu poţi să mă priveşti în ochi, copilă? a întrebat bătrânul cu voce groasă şi răguşită.

Era ceva la el care îmi dădea o stare de neastâmpăr. Până să-i pot răspunde, a intervenit căpetenia Sessa:

— Am venit să vă invităm pe toţi la ospăţul nostru de statornicire.

— E o invitaţie şi o poruncă, a adăugat bătrânul cu fermitate.

Căpetenia Sessa a continuat:

— Luaţi-vă cele mai bune haine, dacă aveţi la voi.

S-a întrerupt şi a făcut un gest către bătrân.

— El e Ssaiku. Veţi ajunge, fără îndoială, să-l cunoaşteţi odată cu trecerea zilelor. Bun-venit în Ssolu, satul nostru ambulant.

Căpetenia Usson ne-a cuprins pe toţi într-o lungă privire fioroasă, iar bătrânul Ssaiku ne-a măsurat din ochi întâi pe mine, apoi pe Mwita, înainte de-a părăsi tabăra noastră.

— Tare ciudaţi sunt oamenii ăştia, a spus Fanasi după plecarea celor trei.

— N-am nimic bun de purtat, s-a plâns Diti.

Luyu şi-a dat ochii peste cap.

— Toate numele lor trebuie să înceapă cu *s* sau să aibă *s*-uri? a remarcat Fanasi. Zici că descind din şerpi.

— Ăsta-i sunetul care circulă cel mai bine, *ssss*. Ei locuiesc în gălăgia asta produsă de furtuna de nisip, aşa că are logică, a explicat Mwita, intrând în cortul nostru.

— Mwita, l-ai băgat de seamă pe bătrânul acela? l-am întrebat, intrând după el. Nu-mi amintesc numele lui.

— Ssaiku. Ar trebui să iei aminte la el.

— De ce? Crezi c-o să ne facă necazuri? Nu-mi place deloc de el.

— Dar de căpetenia Usson ce zici? a întrebat Mwita. Părea destul de țâfnos.

Am clătinat din cap.

— Probabil că aşa se-ncruntă el mereu. Mie de bătrânul ăla nu-mi place.

— Asta fiindcă-i vrăjitor ca tine, Onye, a spus Mwita.

A râs în sinea lui cu amărăciune şi a mormăit ceva.

— Cum? am spus, încruntându-mă. Ce-ai zis?

S-a întors iar spre mine şi m-a privit cu capul aplecat într-o parte.

— Pentru numele lui Ani, cum se face că eu pot să-mi dau seama şi tu nu?

Iar s-a întrerupt.

— Cum se face că...

A înjurat şi mi-a întors spatele.

— Mwita, i-am spus cu voce sonoră, luându-l de braț.

Nu s-a tras din mâna mea, deşi îmi apăsasem intenționat unghiile în carnea lui.

— Termină-ți ideea.

Şi-a apropiat fața de a mea.

— *Eu* ar trebui să fiu vrăjitorul, *tu* ar trebui să fii vindecătoarea. Aşa au stat mereu lucrurile cu femeia şi bărbatul.

— Ei bine, *nu* eşti tu, am şuierat printre dinți, încercând să-mi păstrez tonul potolit. Nu eşti tu cea a cărei mamă, într-o pustietate a disperării, a rugat toate puterile pământului să-i facă fiica vrăjitoare. Nu eşti tu cea născută din *viol*. Tu ai venit pe lume din dragoste, ai uitat? Nu eşti *TU* cea pe care a prorocit-o clarvăzătorul nuru că are să facă ceva atât de drastic, încât va fi *târâtă dinaintea unei mulțimi de nuru urlători, îngropată până la gât şi lovită cu pietre până la moarte!*

M-a apucat de umeri, cu ochiul stâng zbătându-i-se.

— Ce? a şoptit. Tu...

Am rămas uitându-ne unul la altul.

— Asta-i... soarta mea, am spus.

Nu avusesem de gând să-i povestesc în felul acesta. Nicidecum.

— De ce-aş *alege* aşa ceva? O duc tot într-o luptă din ziua în care m-am născut. Şi totuşi, tu vorbeşti de parcă ţi-aş fi răpit ceva de preţ.

— Hei, Onye? a strigat Luyu din cortul ei. Ar trebui să porţi rapa şi bluza pe care ţi le-a dat femeia aia din Banza.

— Bună idee, i-am strigat şi eu, uitându-mă în continuare la Mwita.

L-am auzit pe Fanasi spunând pe un ton jucăuş:

— Vino-ncoace.

Luyu a chicotit.

Mwita a ieşit din cort. Am scos capul prin clapă, vrând să-l chem înapoi. Dar el mergea repede, trecând pe lângă oameni fără să-i salute, cu capul descoperit, cu bărbia în piept.

Credinţele acestea vechi despre valoarea şi soarta bărbaţilor şi femeilor, acestea erau singurul lucru care nu-mi plăcea la Mwita. Cine era el să-şi închipuie că avea dreptul să se afle în miezul lucrurilor doar pentru că era bărbat? Asta fusese o problemă în relaţia noastră încă de când ne cunoscuserăm. Din nou, mă gândesc la povestea Tiei şi a lui Zoubeir. N-am decât dispreţ pentru povestea asta.

Capitolul 42

M-am trezit două ore mai târziu cu lacrimi uscate pe faţă. Se auzea muzică de undeva.

— Scoală-te, spunea Luyu, zgâlţâindu-mă. Ce naiba ai?

— Nimic, am bombănit năucă. Oboseala.

— Începe ospăţul.

Luyu îşi pusese hainele cele mai bune, rapa violetă şi bluza albastră. Erau ele puţin cam ponosite, dar îşi refăcuse sub formă de spirală codiţele împletite pe scalp şi îşi pusese cercei. Răspândea mirosul uleiului parfumat pe care îl foloseau pe vremuri, acasă, ea, Diti şi Binta. Mi-am muşcat buzele gândindu-mă la Binta.

— Nu eşti îmbrăcată! a spus Luyu. Îţi aduc nişte apă şi o pânză. Nu ştiu unde se spală oamenii ăştia – mereu e lume prin preajmă.

M-am ridicat încet în şezut, încercând să mă scutur din somnul adânc în care mă cufundasem. Mi-am pipăit coada lungă. Era plină de nisip adus de furtună. Tocmai o despleteam când s-a întors Luyu cu o oală plină cu apă caldă.

— Ai de gând să-ţi laşi părul liber?

— Aş putea, am mormăit. N-am timp să-l spăl.

— Trezirea, a spus ea, lovindu-mă uşor pe obraz. O să fie distractiv.

— L-ai văzut pe Mwita?

— Nu.

Mi-am pus compleul din Banza, cât se poate de conştientă că bogăţia lui de culori avea să atragă o atenţie pentru care n-aveam dispoziţia necesară. Mi-am periat părul lung şi des şi l-am îmblânzit cu puţină apă caldă. Când am ieşit din cort, Luyu mă aştepta să mă stropească cu ulei parfumat.

— Aşa, a spus ea. Arăţi *şi* miroşi minunat.

Dar am observat cum îi fugeau ochii la faţa şi la părul meu de culoarea nisipului. Cel născut *ewu* va fi *ewu* toată viaţa.

Fanasi îşi pusese pantalonii maro şi cămaşa albă pătată cu care îl vedeam aproape în fiecare zi, dar se bărbierise şi se răsese pe cap. Asta îi scotea în evidenţă pometii înalţi şi gâtul lung. Diti purta o rapa şi bluză albastre, pe care nu le

mai văzusem până atunci. Poate i le cumpărase Fanasi în Banza. Îşi pieptănase părul afro proeminent şi îl netezise sub forma unui cerc perfect. Am ţâţâit când l-am observat pe Fanasi luptându-se să nu se uite la Diti şi aruncându-i priviri flămânde lui Luyu. Era cel mai confuz bărbat pe care îl întâlnisem vreodată.

— Bine, a spus Luyu pornind înaintea noastră. Să mergem.

Pe drum într-acolo, m-am întrebat de câtă vreme erau oamenii aceştia un trib nomad. Presupunerea mea era că de foarte multă. Corturile lor se ridicau în câteva ore şi nu le lipsea nimic din confortul caselor, aveau chiar podele făcute din blănuri de la un animal maroniu.

Îşi duceau plantele în saci mari plini cu un soi de substanţă mirositoare numită sol. Şi toţi foloseau jujuri mărunte ca să aprindă focuri, să ţină insectele la distanţă şi aşa mai departe. Vah aveau şi şcoli. Ceea ce le lipsea era un mare număr de cărţi. Ar fi fost prea grele. Dar aveau câteva cărţi de învăţătură pentru drum. Unele dintre aceste lucruri le-am văzut pe drum spre ospăţ. Dar cele mai multe le-am aflat în timpul şederii noastre acolo.

Era o adunare măreaţă, cu un belşug de mâncăruri adunate în centru. O trupă cânta la chitări şi din voce. Toată lumea era îmbrăcată cu cele mai bune haine. Stilul general era simplu: pantaloni şi cămăşi roşii pentru bărbaţi, combinaţii de rochii roşii pentru femei. Unele rochii erau ţesute cu mărgele la tivuri şi la manşete, altele erau tăiate ca să pară zimţate şi aşa mai departe.

La acel moment al vieţii mele, ajunsesem să mă privesc prin ochii lui Mwita. Eram frumoasă. Acesta e unul dintre marile daruri pe care mi le-a făcut Mwita. Fără ajutorul lui n-aş fi putut niciodată să mă consider frumoasă. Cu toate astea, ştiu că atunci când mă uitam la oamenii aceştia, tineri, bătrâni, bărbaţi, femei, copii, cu pielea lor de un roşu

maroniu, cu ochii căprui şi cu gesturile lor graţioase, mi se păreau cei mai frumoşi oameni pe care îi văzusem vreodată. Se mişcau precum gazelele, până şi cei vârstnici. Iar bărbaţii nu erau sfioşi. Te priveau în ochi din prima clipă şi zâmbeau cu mare uşurinţă. Frumoşi oameni, foarte frumoşi.

— Bun-venit, a spus un băiat, luând-o pe Diti de mână.

Ea a zâmbit cu gura până la urechi.

— Bun-venit, a spus alt băiat, croindu-şi drum către Luyu.

Amândouă au fost întâmpinate de câţiva tineri. Pe Fanasi l-a întâmpinat o tânără, dar el era prea ocupat să le urmărească pe Diti şi pe Luyu. Cum în faţa mea toţi se mulţumeau să încline din cap, păstrând distanţa, m-am întrebat dacă până şi oamenii aceştia izolaţi şi protejaţi îi demonizau pe cei născuţi *ewu*.

M-am văzut obligată să renunţ la ideea aceasta când am ajuns la locurile noastre. Acolo l-am găsit Mwita şezând lângă o femeie vah. Stăteau prea aproape unul de celălalt pentru gustul meu. Ea îi spunea ceva, iar el zâmbea. Chiar dacă era aşezată, am observat că avea cele mai lungi picioare din câte văzusem vreodată, picioare bune de alergat, lungi şi musculoase, ca ale mamei lui Zoubeir din povestea veche. Mi-a tresărit inima în piept. Acasă auzeam zvonuri despre Mwita şi relaţiile lui cu femei mai vârstnice. Niciodată nu-l întrebasem de-a dreptul dacă erau adevărate, dar bănuiam că exista ceva adevăr în ele. Femeia aceasta avea poate treizeci şi cinci de ani. Şi, ca toţi ceilalţi vah, era splendidă. Mi-a zâmbit, făcând să-i apară gropiţe adânci în obraji. Când s-a ridicat, era mai înaltă decât mine. S-a ridicat şi Mwita odată cu ea.

— Bun-venit, Onyesonwu, a spus femeia, lovindu-se uşor în piept.

M-a cercetat din priviri. Am cercetat-o şi eu. Mă încerca acelaşi gen de iritare pe care îl simţisem în faţa lui Ssaiku.

Femeia aceasta era şi ea vrăjitoare. *Dar ea e ucenică*, mi-am dat seama. *Ucenica lui Ssaiku*. Purta o rochie fără mâneci, care îi lăsa la vedere braţele musculoase. Decolteul adânc îi scotea în evidenţă pieptul amplu. Avea simboluri gravate pe ambii bicepşi şi pe rotunjimile sânilor.

— Mulţumesc, i-am răspuns.

În spatele meu, ceilalţi erau întâmpinaţi şi poftiţi să se aşeze.

— Eu sunt Ting, a spus ea.

Căpetenia Usson a păşit în interiorul cercului şi muzica s-a oprit imediat.

— Acum, că au sosit oaspeţii noştri, să ne aşezăm, a spus el.

Când nu se încrunta, căpetenia Usson era de-a dreptul cuceritor. Avea genul acela de voce care îi face pe oameni să asculte.

Ting m-a luat de mână.

— la loc, m-a îndemnat.

Unghia policarului ei mi-a atins palma. Avea mai mult de doi centimetri lungime şi era ascuţită ca lama de cuţit, cu vârful colorat în negru-albăstrui. Femeia s-a aşezat lângă mine, iar Mwita de cealaltă parte a mea.

— Vă rog să le uraţi bun-venit oaspeţilor noştri, Diti, Fanasi, Luyu, Mwita şi Onyesonwu.

S-a auzit un freamăt de şoapte printre cei adunaţi acolo.

— Da, da, îi cunoaştem cu toţii pe această femeie, femeia-vrăjitor, şi pe omul ei.

Căpetenia Usson ne-a îndemnat printr-un gest să ne ridicăm în picioare. În prezenţa atâtor ochi, am simţit că mă aprind la faţă. *Femeia-vrăjitor?* mi-am spus. *Ce fel de titlu mai e şi ăsta?*

— Bun-venit, a spus cu emfază căpetenia Usson.

— Bun-venit, au murmurat toţi ceilalţi.

Apoi, de undeva, cineva a început să şuiere. Şuieratul s-a răspândit în mulțime. I-am aruncat lui Tang o privire îngrijorată.

— E-n regulă, a spus ea.

Era un fel de ritual. Oamenii şuierau şi zâmbeau. M-am relaxat. Căpetenia Sessa s-a ridicat şi a mers lângă căpetenia Usson. Au recitat împreună ceva într-o limbă pe care n-o cunoşteam. Cuvintele conțineau o mulțime de *s*-uri şi de *ah*-uri. Avea dreptate Fanasi. De-ar fi putut vorbi şarpele, aşa ar fi sunat vorba lui. Când au terminat de recitat, toată lumea a sărit în picioare, ținând în mâini nişte bucăți de pânză.

— Luați, a spus un băiat, întinzându-ne şi nouă câte o pânză asemănătoare.

Erau subțiri, dar rigidizate cu gel termic. Trupa şi-a reluat cântarea.

— Veniți, a spus Ting, luându-ne de mână pe mine şi pe Mwita.

Doi tineri s-au apropiat de Diti şi alți doi de Luyu, trăgându-le către ospățul gigantic. Două femei l-au luat de câte o mână pe Fanasi. Era un haos vesel, cu oameni care se înghesuiau să apuce şi să-şi umple fâşiile de pânză cu mâncare. Părea a fi un fel de joc, fiindcă se iscau o mulțime de râsete.

O femeie a dat zor pe lângă mine şi s-a atins accidental de brațul meu. O micuță scânteie albastră a țâşnit din mine, iar femeia a scos un strigăt scurt, sărind cât colo. Alți câțiva s-au oprit să se holbeze. Ea nu părea supărată, dar s-a ferit să mă privească în ochi când a bălmăjit:

— Îmi pare rău, Onyesonwu. Îmi pare rău.

Şi s-a grăbit s-o şteargă de lângă mine.

M-am uitat la Ting cu ochi măriți.

— Ce...

— Lasă-mă pe mine, a spus Ting, luându-mi pânza din mână.

— Nu, nu pot...

— Stai aici şi-aşteaptă, a spus ea cu fermitate. Carne mănânci?

— Desigur.

A dat din cap şi s-a dus la bucate cu Mwita. Cât aşteptam eu, doi bărbaţi au trecut foarte aproape de mine. Din nou au scăpărat scântei mici şi amândoi au părut să simtă mici împunsături de durere.

— Scuzaţi-mă, le-am spus, ridicând mâinile în aer.

— Nu, a spus unul dintre ei şi s-a tras înapoi, crezând că aveam de gând să-l ating din nou. Pe noi să ne scuzi.

Era deopotrivă bizar şi enervant.

Până să ne întoarcem la locurile noastre, Diti şi Luyu mai adunaseră pe lângă ele şi alţi bărbaţi. Toţi erau atât de frumoşi, iar Luyu avea un zâmbet atât de larg, de-ai fi zis că o să i se spintece faţa. Un bărbat cu buze groase şi senzuale o hrănea pe Diti cu o bucată de iepure fript. Fanasi era şi el înconjurat. Femeile se întreceau să-i câştige atenţia. Era atât de ocupat să răspundă la miile de întrebări, încât nu mai reuşea nici să mănânce, nici să vadă ce făceau Diti şi Luyu.

Deşi lângă Mwita nu stătea nimeni, câteva femei, tinere şi bătrâne, se holbau la el fără nicio reţinere, ba chiar îi făceau loc la festin. Fiecare bărbat se oprea şi îl saluta cu căldură, iar unii chiar dădeau mâna cu el. Mie, bărbaţii şi băieţii îmi aruncau priviri doar pe furiş, când credeau că nu-i observ. Iar femeile şi fetele mă evitau de-a dreptul. Dar una dintre ele nu reuşea să se abţină.

— Ea este Eyess, a spus Ting zâmbind, când fetiţa a venit la mine în fugă şi a încercat să mă ia de mână.

Am încercat şi eu să-mi trag repede mâna înainte să mă poată atinge, dar era prea rapidă. M-a înhăţat de mână, mai

să-mi scape bocceaua cu mâncare. Au scăpărat scântei mari. Ea însă râdea. Micuța care călărise pe cămilă împreună cu căpetenia Sessa părea a fi imună la afecțiunea mea misterioasă. Mi-a spus ceva în limba vah.

— Eyess, ea nu ştie ssufi, i-a spus Ting. Vorbeşte-i în sipo sau în okeke.

— Arăți ciudat, mi-a spus micuța în okeke.

Am râs.

— Ştiu.

— Mie-mi place, a spus ea. Mama ta e cămilă?

— Nu, mama e om.

— Atunci, de ce-mi zice cămila ta că are ea grijă de tine?

— Eyess le înțelege, mi-a explicat Ting. S-a născut cu capacitatea asta. De aceea vorbeşte atât de bine pentru un copil de trei ani. De când se ştie a vorbit cu tot ce era în jurul ei.

Ceva i-a atras atenția fetiței.

— Mă-ntorc! a spus ea, rupând-o la fugă.

— A cui e? am întrebat.

— A căpeteniei Sessa şi a căpeteniei Usson, a răspuns Ting.

— Deci căpetenia Sessa şi căpetenia Usson sunt căsătoriți?

— Vai de mine, nu. Nu se pot căsători două căpetenii. Cel de-acolo e soțul căpeteniei Sessa.

A arătat cu mâna către un bărbat care îi dădea lui Eyess o bocceluță cu mâncare. Fetița a luat-o, i-a sărutat bărbatului genunchii şi a dispărut din nou printre picioarele oamenilor.

— Aha, am spus.

— Acolo e soția căpeteniei Usson.

A arătat către o femeie durdulie care şedea împreună cu alte femei. Ne-am aşezat şi noi şi ne-am desfăcut mâncarea. Mwita mânca deja. Părea să fi adoptat felul vah de a mânca,

pentru că îşi îndesa mâncarea în gură cu mâinile şi mesteca fără să închidă gura. Mi-am desfăşurat pânza şi m-am uitat la ce adunase Ting acolo. Era o amestecătură de toate şi vederea ei m-a făcut să-mi pierd pofta de mâncare. Niciodată nu-mi plăcuse să mi se amestece mâncarea. Am ciugulit dintr-un ou de şopârlă prăjit, împingând deoparte cu degetul o felie de cactus verde.

— Şi unde zici că e... maestrul tău? El nu mănâncă? am întrebat după o vreme.

— Dar tu mănânci? a spus ea uitându-se la pânza mea încă plină.

— Nu mi-e foarte foame.

— Lui Mwita pare să-i tihnească.

Ne-am uitat amândouă la el. Terminase tot ce avea în învelitoarea de pânză şi se ducea să-şi mai ia. Mi-a surprins privirea.

— Vrei să-ți aduc ceva? m-a întrebat.

Am clătinat din cap. A apărut iar Eyess şi s-a proțăpit lângă mine. Zâmbind cu gura până la urechi, şi-a desfăcut mâncarea şi s-a apucat să înfulece hămesită.

— Aşadar, e adevărat? m-a întrebat Ting.

— Ce?

— Mwita nu vrea să-mi spună nimic. Zice să te-ntreb pe tine, a spus ea. Umbla vorba că ai acoperit un oraş întreg cu o ceață neagră după ce-au încercat să-ți facă rău. Că le-ai transformat apa în fiere. Şi că în realitate eşti un strigoi trimis pe pământ să ne spele de toate relele.

Am pufnit în râs.

— Unde-ai auzit toate astea?

— De la călători, a spus ea. Din oraşele pe care le vizităm unii dintre noi pentru provizii. Din suflarea vântului.

— Toată lumea ştie, a adăugat Eyess.

— Tu ce crezi, Ting? am întrebat.

— Cred că-i o aiureală... în cea mai mare parte.

Mi-a făcut cu ochiul.

— Ting, aici de ce nu pot oamenii să mă atingă?

Am zâmbit.

— În afară de tine şi de Eyess?

— Nu te simți jignită, a spus ea, ferindu-şi privirea.

Am continuat să mă uit la ea, aşteptând-o să mai spună ceva. Fiindcă tăcea, m-am mulțumit să ridic din umeri. Nu eram jignită. Nu tocmai.

— Ce-s astea? am întrebat ca să schimb subiectul.

Am arătat către însemnele de pe bicepşii ei şi de pe rotunjimile sânilor. Pe sâni avea nişte cercuri care se învârtejeau în interior. Pe bicepsul stâng avea ceva care arăta ca umbra unui soi de pasăre de pradă. Pe cel drept avea o cruce înconjurată de mici cercuri şi pătrate.

— Nu ştii să citeşti în vai, bassa, menda şi nsibidi? m-a întrebat.

Am negat clătinând din cap.

— Am auzit de nsibidi. În Jwahir e o clădire ornamentată cu aşa ceva.

— Casa lui Osugbo, a spus ea, dând din cap. Mi-a spus Ssaiku despre ea. Acelea nu sunt ornamente. Ai fi ştiut dacă ai fi ucenicit mai multă vreme.

— Mă rog, nu mai am ce face acum, nu-i aşa? am spus iritată.

— Cred că nu. Mi-am făcut singură însemnele astea. Scrierea de mână e centrul meu.

— Centrul?

— Talentul cel mai mare cu care sunt înzestrată, a explicat ea. Se clarifică cel mai bine cam în jurul vârstei de treizeci de ani. Nu pot să-ți spun exact ce semnificație au însemnele mele, nu în cuvinte. Ele mi-au schimbat viața, fiecare în felul lui, în felul de care era nevoie. Ăsta de-aici e un vultur, asta pot să-ți spun.

Ni s-au încrucişat privirile, în timp ce ea ronțăia un os de iepure.

M-am hotărât să schimb subiectul.

— Şi de cât timp eşti în pregătire?

Trupa a început un cântec care părea să-i placă foarte mult lui Eyess. Micuța a sărit în picioare şi a dat fuga la muzicieni, descriind zigzaguri în jurul celor mari cu agilitatea de gazelă pe care i-o remarcasem. Când a reuşit să ajungă la trupă, a început să danseze încântată. Eu şi Ting am urmărit-o cu privirea câteva clipe, zâmbind.

— De când aveam opt ani, a răspuns Ting întorcându-se către mine.

— Ai trecut inițierea când erai aşa mică?

A dat din cap că da.

— Deci ştii cum o să...

— O să mor bătrână şi mulțumită, nu departe de-aici, a spus ea.

Invidia e un sentiment dureros.

— Îmi pare rău, a continuat. N-am vrut să mă laud cu bucuria mea.

— Ştiu, am spus pe un ton încordat.

— Soarta e nepăsătoare şi crudă.

Am încuviințat dând din cap.

— Soarta ta e în Vest, asta ştiu. Ssaiku ştie mai multe, a spus ea. De obicei nu vine la festin. O să te duc la el după ce terminați, pe tine şi pe Mwita.

Mwita s-a întors ducând trei boccele. Pe una mi-a dat-o mie. Am desfăcut-o. Înăuntru era friptură de iepure. Mi-a mai dat una plină cu cactus confiat. I-am zâmbit.

— Oricând, a spus el şi s-a aşezat lângă mine, cu umărul atingându-i-se de al meu.

— Ah, ciudată mai eşti, a spus Ting când am început să mănânc.

— Şi încă n-ai văzut nimic, i-am răspuns cu gura plină.

S-a uitat de la mine la Mwita şi apoi i s-au îngustat ochii.

— Deci nu ţi-ai terminat ucenicia?

Am clătinat din cap, refuzând să-i întâlnesc privirea.

— Nu-ţi face griji pentru tabăra ta, i-a spus Mwita în cele din urmă.

— Cum aş putea să mă asigur? a întrebat ea. Ssaiku nu-mi dă voie nici măcar să rămân singură cu un bărbat. Precis că ştiţi şi voi despre femeia care...

— Ştim, am spus amândoi într-un glas.

După ce am mâncat, i-am lăsat în urmă pe Diti, Luyu şi Fanasi. Nici n-au băgat de seamă. Cortul lui Ssaiku era mare şi aerisit. Era făcut dintr-un material negru, care lăsa să intre briza. El stătea pe un scaun de răchită, ţinând în mâini o carte mică.

— Ting, adu-le vin de palmier, a spus el, lăsând cartea deoparte. Mwita, n-am avut dreptate? a întrebat apoi, făcându-ne semn să ne aşezăm.

— Ba bine că nu, a răspuns Mwita, ducându-se într-un colţ al cortului şi luând de acolo două rogojini rotunde. Într-adevăr, a fost cea mai delicioasă masă din câte am avut parte vreodată.

M-am uitat la Mwita pe sub sprâncene, aşezându-mă pe rogojina pe care mi-o adusese.

— O să dormiţi bine la noapte, a spus Ssaiku.

— Îţi mulţumim pentru ospitalitate, a spus Mwita. După cum ţi-am spus deja, măcar atât putem face şi noi.

Ting s-a întors ducând pe o tavă câteva pahare cu vin de palmier. L-a servit mai întâi pe Ssaiku, apoi pe Mwita şi apoi pe mine. N-a atins paharele decât cu mâna dreaptă. Aproape că m-a pufnit râsul. Ting era ultima persoană pe care aş fi bănuit-o a fi atât de tradiţionalistă. Dar, la urma urmei, maestrul ei era Ssaiku, iar dacă semăna cât de cât cu Aro, atunci asta era ceea ce aştepta din partea ei. Femeia

s-a aşezat lângă mine cu un zâmbet vag pe faţă, ca şi cum ar fi anticipat o discuţie interesantă.

— Priveşte-mă, Onyesonwu, a spus Ssaiku. Vreau să mă uit bine la chipul tău.

— De ce? am întrebat, dar am făcut ce-mi ceruse.

Nu mi-a răspuns. Am stat sfidătoare sub privirea lui care mă examina.

— De obicei îţi împleteşti părul? m-a întrebat.

Am dat din cap că da.

— Încetează, a spus el. Leagă-l cu fibră de palmier sau cu un şnur, dar nu-l mai împleti începând de azi.

S-a lăsat pe spătar.

— Amândoi sunteţi foarte ciudaţi la vedere. Îi cunosc şi pe nuru, îi cunosc şi pe okeke. Când mă uit la cei născuţi *ewu* nu găsesc nicio noimă. Ah, iar mă pune Ani la încercare.

Ting a râs pe sub mustăţi, iar Ssaiku s-a uitat la ea tăios.

— Îmi pare rău, *ogasse*, a spus ea, tot cu zâmbetul pe buze. Iar faci aşa.

Ssaiku părea foarte iritat. Ceea ce n-a speriat-o câtuşi de puţin pe Ting. Cum am mai spus, maestrul are o relaţie mai apropiată cu ucenicul decât tatăl ucenicului. Dacă n-ar exista imbold şi rezistenţă, dacă părţile nu şi-ar testa nervii reciproc, n-ar fi o ucenicie veritabilă.

— Mi-ai spus să-ţi atrag atenţia de câte ori faci asta, *ogasse*, a continuat Ting.

Ssaiku a tras aer adânc în piept.

— Ucenica mea are dreptate, a spus el într-un târziu. Înţelegeţi-mă, n-am crezut niciodată că cea pe care aveam s-o învăţ va fi această... fată cu picioare lungi. Dar aşa a stat scris. Atunci am promis că nu voi mai face atâtea presupuneri. N-a existat niciodată un vrăjitor *ewu*. Dar a fost cerut. Aşadar, lucrurile nu stau cum stau pentru că ne pune Ani la încercare, ci aşa stau lucrurile pur şi simplu.

— Bine spus, a observat Ting, mulţumită.

— Ceea ce este logic nu mai reprezintă neapărat şi ceea ce ar trebui să fie, a spus Mwita, terminându-şi vinul de palmier şi uitându-se la mine.

M-am străduit din răsputeri să nu dau ochii peste cap.

— Corect. Mwita, tu m-ai înțeles cel mai bine, a spus Ssaiku. Acuma, nu dintr-o întâmplare te afli aici. Mi s-a spus să te caut şi să te iau sub aripa mea. Sunt un vrăjitor mult mai vârstnic decât pare. Provin dintr-un şir lung de păzitori aleşi, păzitorii acestui sat ambulant, Ssolu. Eu mențin furtuna de nisip care-l protejează.

— O mențiii chiar în momentul ăsta? l-am întrebat.

— Pentru mine e doar un juju, aşa cum va fi şi pentru Tang, a răspuns el. Acuma, aşa cum ziceam, mi s-a spus să te găsesc. Există o anumită parte a antrenamentului tău pe care trebuie s-o închei. Vei avea nevoie de ajutor.

M-am uitat la el pe sub sprâncene.

— Cine... cine ți-a spus să mă cauți?

— Sola.

Am făcut ochii mari. Sola, omul cu pielea albă şi hainele negre, pe care îl întâlnisem de două ori în furtuna de nisip. Încă îi mai auzeam vorbele de când ne întâlnisem prima dată pentru inițierea mea: „*Pe tine* trebuie să te omor”. Apoi îmi arătase moartea mea.

M-am cutremurat.

— Îl *cunoşti?* am întrebat.

— Desigur.

Nici nu-mi trecuse vreodată prin cap că existau legături între ei toți. Între toți cei vârstnici. M-am gândit cum fusese ultima dată când mă văzusem cu Sola, chiar înainte să plec din Jwahir, când Aro se aşezase lângă el, nu lângă mine, de parcă Sola era fratele lui, iar eu, fiica lui Aro.

— Dar pe Aro? am întrebat.

— Îl ştiu bine pe Aro. Îl cunosc de foarte multă vreme.

— Ți-a vorbit despre mine?

Pusesem întrebarea. Mi s-au accelerat bătăile inimii.

— Nu. N-a pomenit de tine. E maestrul tău?

— Da, am răspuns, dezamăgită.

Nu-mi dădusem seama cât de mult îmi lipsea Aro.

— Ah, acum devine clar, a spus el, înclinând din cap. Nu reuşeam să mă dumiresc ce anume era.

S-a uitat la Mwita. S-a uitat şi Ting la Mwita, de parcă ar fi încercat să vadă ce revelație avusese maestrul ei în acel moment.

— Iar *tu* eşti celălalt copil al lui, a spus Ssaiku.

— Cred că se poate spune şi aşa, a replicat Mwita. Dar înaintea lui am fost ucenicul altcuiva.

— Aro n-a întrebat nimic despre noi? N-a zis nimic? am insistat, nedumerită.

— Nu.

Aerul din încăpere s-a tulburat când un papagal mare şi cafeniu a intrat zburând în cort şi a aterizat pe un scaun. A câråit şi a scuturat din cap.

— Păsări zăpăcite, a spus Ting. Mereu zboară până-n Ssolu.

— Întoarceți-vă la sărbătoare, ne-a spus Ssaiku. Distrați-vă. Peste zece zile, femeile vor Conversa cu Ani. Onyesonwu, tu o să mergi cu ele.

Aproape că m-a pufnit râsul. Nu mai Conversasem cu Ani de când eram mică. Nu credeam în Ani. Mi-am stăpânit însă cinismul. În realitate, n-avea nicio importanță. Când ne-am întors la sărbătoare, lucrurile tocmai se încingeau. Trupa cânta un cântec ale cărui versuri le ştiau toți. Eyess dansa pentru toată lumea şi cânta în gura mare. Cred că aş fi fost exact ca ea dacă nu m-aş fi născut proscrisă.

— Ce crezi c-o să se întâmple? m-a întrebat Mwita.

Stăteam unul lângă altul în mijlocul tuturor acelor oameni care cântau. Am ochit-o pe Luyu de cealaltă parte a

cercului, împreună cu doi bărbați. Amândoi o țineau de talie. N-am văzut-o pe Diti, nici pe Fanasi.

— Habar n-am, i-am răspuns. Tocmai mă pregăteam să te-ntreb acelaşi lucru, din moment ce, fireşte, tu le ştii pe toate.

A oftat cu zgomot şi a dat ochii peste cap.

— Tu nu asculți niciodată, a spus el.

— Onyesonwu! a țipat Eyess.

Am sărit în sus la auzul numelui meu. Toată lumea s-a întors să se uite.

— Vino să cânți cu noi!

Am surâs jenată, clătinând din cap şi ridicând mâinile în față.

— Nu, lasă, i-am spus, trăgându-mă înapoi. Eu... ăă, nu cunosc niciun cântec de-al vostru.

— Te rog, vino să cânți, s-a rugat Eyess.

— Atunci, ce-ar fi să cânți ceva de-al nostru, a spus Mwita cu glas tare.

L-am fulgerat cu privirea, iar el a zâmbit cu infatuare.

— Da! a exclamat Eyess. Cântă pentru noi!

Toată lumea a tăcut, iar ea m-a condus până în mijlocul cercului. Oamenii se fereau de atingerea mea când treceam pe lângă ei. Am rămas acolo, conştientă de toți ochii ațintiți la mine.

— Cântă-ne un cântec de la tine de-acasă, a cerut Eyess.

— Am fost crescută în Jwahir, le-am spus când mi-am dat seama că n-am cum să mă fofilez. Dar m-am născut în deşert. Acolo e casa mea.

Am făcut o pauză.

— Îi cânt asta pământului când e mulțumit.

Am deschis gura, am închis ochii şi am cântat cântecul pe care îl învățasem de la deşert când aveam trei ani. Toată lumea a scos oh-uri şi ah-uri când papagalul cafeniu pe

care îl văzusem în cortul lui Ssaiku a venit şi mi-a aterizat pe umăr. Am cântat mai departe.

Sunetul suav şi vibrația care porneau din gâtlej îmi radiau prin tot restul corpului. Îmi îmblânzeau anxietatea şi tristețea. Pentru moment. Când am terminat, toți amuțiseră.

Apoi lumea a început să şuiere şi să aplaude laudativ. Zgomotul a speriat pasărea de pe umărul meu, care şi-a luat zborul. Eyess mi-a îmbrățişat piciorul, uitându-se în sus la mine cu admirație. Au țâşnit scântei din brațele ei şi câțiva oameni au sărit înapoi, murmurând exclamații uşoare. Muzicienii s-au pus iar pe cântat, iar eu am ieşit iute din mijlocul cercului.

— Minunat, îmi spuneau oamenii când treceam pe lângă ei.

— O să dorm bine la noapte!

— Să te binecuvânteze Ani de o mie de ori.

Dacă se atingeau de mine, simțeau durere, şi totuşi mă copleşeau cu laude de parcă eram fiica demult pierdută a căpeteniei lor.

— Ah! a exclamat Eyess, auzind că trupa începuse o melodie căreia ea nu putea să-i reziste.

A fugit înapoi în cerc, unde s-a apucat să danseze bâțâindu-se într-un fel care i-a făcut pe toți să izbucnească în râs. Mwita m-a cuprins cu brațul pe după talie. Nu mă simțisem niciodată atât de bine.

— A fost... amuzant, am spus pe când mergeam înapoi la cortul nostru.

— Funcționează de fiecare dată, a spus Mwita şi mi-a atins părul stufos. Părul ăsta al tău.

— Ştiu. O să iau o bucată mai lungă de fibră de palmier şi-o s-o înfăşor în jurul lui de sus până jos. N-o să se deosebească prea tare de împletitura în codițe.

— Nu-i vorba de asta, a spus el.

Am aşteptat puţin, dar n-a mai zis nimic, ceea ce era în regulă. Nici nu era nevoie să mai zică. O simţeam şi eu. O simţisem chiar de când îmi spusese Ssaiku ce voia să fac. De parcă tot trupul îmi era... electrizat. Urma să se întâmple ceva când aveam să mă retrag cu femeile în deşert.

—oOo—

Când am ajuns în tabăra noastră, l-am găsit doar pe Fanasi. Şedea în faţa focului care se micşora, uitându-se fix la pietrele strălucitoare. O sticlă cu vin de palmier i se odihnea între picioare.

— Unde e...

— Habar n-am, Onye, a spus el, pronunţând cuvintele aglutinat. Amândouă m-au părăsit.

Mwita l-a bătut uşor pe umăr şi a intrat în cortul nostru. M-am aşezat lângă Fanasi. Duhnea a vin de palmier.

— Se vor întoarce ele, sunt convinsă, i-am spus.

— Tu şi Mwita, a spus el după o vreme. Voi aveţi o relaţie adevărată. Eu n-o să am niciodată aşa ceva. Eu o voiam doar pe Diti, ceva pământ, copilaşi. Uită-te acum la mine. Tata ar scuipa să mă vadă.

— Se vor întoarce ele, am repetat.

— Nu pot să le am pe amândouă. Şi s-ar părea că nici măcar pe una nu pot s-o am. Am fost un prost. N-ar fi trebui să vin aici. Vreau să mă duc acasă.

L-am privit cu iritare.

— Aici e plin de femei frumoasă care abia aşteaptă să te aibă, i-am spus ridicându-mă. Du-te să cauţi una şi să te culci cu ea şi nu mai fi îmbufnat.

Când am intrat în cort, Mwita stătea întins pe spate.

— Bun sfat, a spus el. Tot ce-i trebuie lui e încă o femeie care să-l zăpăcească şi mai tare de cap.

Am ţâţâit şi m-am răstit la el

— N-ar fi trebuit s-o aleagă pe Luyu. Ce spuneam eu? Lui Luyu îi plac *bărbații*, nu un bărbat anume. Situația asta nici că putea fi mai previzibilă.

— Acuma dai vina pe el? Diti l-a refuzat chiar şi după ce s-a rupt jujul.

— „Chiar şi după", ce vrei să zici cu asta? Ştii cum e durerea de la jujul ăla? E oribilă! Şi-am fost crescute să simțim că e greşit să ne desfacem picioarele, chiar şi când vrem noi. N-am fost educate să fim libere cum... cum eşti *tu*.

M-am întrerupt.

— Când erai cu toate femeile alea mai în vârstă, femei ca Ting, te-a criticat cineva?

Mwita s-a uitat la mine cu ochii îngustați.

— Prima dată, atunci, ți-ai fi desfăcut bucuroasă picioarele pentru mine dacă n-ar fi fost jujul ăla. Nu exista în Jwahir vreo regulă pentru femei care să te oprească *pe tine*.

— Nu schimba subiectul.

Mwita a râs.

— Te-ai culcat cu Ting?

— Poftim?

— Te cunosc şi cred c-o cunosc şi pe ea.

Mwita s-a mulțumit să nege clătinând din cap, apoi s-a întins la loc, cu mâinile sub ceafă. Mi-am scos hainele de sărbătoare şi m-am înfăşurat în vechea mea rapa galbenă. Tocmai ieşeam din cort când l-am simțit că mă trage de rapa, mai să o scoată de pe mine.

— Stai, a spus el. Unde te duci?

— Să mă spăl.

Aranjaserăm cortul lui Luyu ca loc de îmbăiat. N-aveam inimă să-l folosim pe al Bintei.

— Ai făcut-o? l-am întrebat în cele din urmă. Cu femeile acelea de dinaintea mea?

— Ce contează?

— Contează, pur şi simplu. Ai făcut-o?

— Nu eşti prima femeie cu care am făcut sex.

Am oftat. Ştiam eu. Dar n-avea nicio importanță. Grija mea era Ting.

— Unde te-ai dus când ai plecat de-aici? l-am întrebat.

— Să mă plimb. Mă pofteau oamenii în casele lor. Nişte bărbați m-au pus să mă aşez şi au vrut să afle totul despre noi şi despre călătoriile noastre. Le-am spus unele lucruri, nu pe toate. M-am întâlnit cu Ting şi m-a dus în cort la Ssaiku, unde am stat toți de vorbă.

S-a oprit.

— Şi Ting, ca toată lumea de-aici, e frumoasă, dar săraca femeie zici că e sub jujul de la Ritualul de Unsprezece ani. Nu i se îngăduie să aibă raporturi intime. Şi... Onye, tu ştii ce cuvânt ți-am rostit.

Ifunanya.

— Se aplică pentru suflet *şi* pentru trup, a spus Mwita, smucind iar de rapa mea, coborându-mi-o sub sâni. Mi-am ridicat-o la loc.

— Îmi pare rău.

— Aşa şi trebuie, a spus Mwita.

A fluturat din mână.

— Du-te să te speli.

Capitolul 43

Nici Diti, nici Luyu nu s-au mai întors în noaptea aceea. Fanasi a stat până în zori cu ochii în ce mai rămăsese din focul de pietre. Tot acolo era şi când m-am sculat eu, în dimineața următoare, să-mi fac nişte ceai.

— Fanasi.

Vocea mea l-a făcut să tresară. Poate dormea cu ochii deschişi.

— Du-te la culcare.

— Nu s-au întors, a spus el.

— N-au pățit nimic. Du-te la culcare.

S-a împleticit către cortul lui, unde s-a târât înăuntru şi a încetat să mai mişte, rămânând cu picioarele afară. Eu eram în cortul de baie şi mă clătisem pe jumătate de săpunul întins pe trup, când am auzit-o pe una dintre ele întorcându-se. M-am oprit.

— Mă bucur c-ai nimerit drumul înapoi, l-am auzit pe Mwita.

— Ah, termină, am auzit vocea lui Diti.

Tăcere.

— Nu-ncerca să mă faci să mă simt vinovată, a adăugat Diti.

— Când am zis eu că n-ar trebui să te distrezi? a întrebat Mwita.

Diti a bombănit ceva.

— Aici a fost toată noaptea?

— V-a aşteptat pe amândouă toată noaptea, a spus Mwita. De-abia ce s-a dus la culcare.

— Pe amândouă? a întrebat ea pe un ton zeflemitor ea.

— Diti...

Am auzit-o întorcându-se la cortul ei.

— Lasă-mă în pace. Sunt obosită.

— Cum vrei, a spus Mwita.

Luyu s-a întors trei ore mai târziu. Diti se odihnea după ce-o fi făcut ea de-i trebuia acum odihnă, probabil o combinație de sex şi vin de palmier. Luyu, care părea revigorată, era escortată de un bărbat cam de vârsta ei.

— Bună dimineața, a spus ea.

— Ziua, am corectat-o.

Îmi petrecusem dimineața meditând. Mwita plecase pe undeva. Presupuneam că se dusese să-l găsească pe Ssaiku, sau pe Ting.

— El e Ssun, l-a prezentat Luyu.

— Bună ziua, am spus.

— Bun-venit, a spus el. Cântatul tău de-aseară m-a făcut să visez frumos.

— Când *te-ai dus* în sfârşit la culcare, a adăugat Luyu.

Şi-au zâmbit unul altuia cu gura până la urechi.

— V-a aşteptat, am spus, arătând spre Fanasi.

— Cine e, soţul lui Diti? a întrebat Ssun, lăsându-şi capul într-o parte în încercarea de a-l vedea.

Aproape că m-a pufnit râsul.

— Sper că nu s-a supărat că i-a luat-o fratele meu pe Diti pentru o noapte, a spus el.

— Poate puţin, a spus Luyu.

M-am încruntat. *Ce fel de norme şi de reguli au oamenii ăştia?* m-am întrebat. Toată lumea părea să facă sex cu toată lumea. Nici măcar Eyess nu era a soţului căpeteniei Sessa. Pe când Luyu şi Ssun stăteau de vorbă, m-am dus tiptil la Fanasi şi i-am tras un şut zdravăn în picior. A gemut şi s-a rostogolit cu faţa în sus.

— Ei, ce-i? a întrebat el. Dormeam aşa bine.

Luyu s-a uitat foarte urât la mine. I-am zâmbit.

— Fanasi, a spus Ssun ducându-se la el, am avut-o pe Luyu a ta în noaptea asta. Zice că s-ar putea să te simţi jignit.

Fanasi a sărit ca ars în picioare. Se clătina puţin, dar, odată ridicat, era mai înalt şi mai impunător decât Ssun. Instinctiv, acesta a făcut un pas înapoi. Diti trăgea cu ochiul din cortul ei, cu un surâs pe faţă.

— Ia-o oricât ai chef, a spus Fanasi.

— Ssun, l-am chemat.

Eram gata să mă întind să-l iau de mână, dar apoi m-am răzgândit.

— Mă bucur că ne-am cunoscut. Vino.

L-am condus afară din tabăra noastră. A păstrat tot timpul o distanţă de câţiva centimetri faţă de mine.

— Am creat necazuri eu şi frate-meu? a întrebat el.

— Necazurile erau deja aici, i-am răspuns.

— În Ssolu, ne ascultăm imboldurile. Îmi pare rău, am neglijat să ne gândim că voi nu sunteți de pe-aici.

— E-n regulă. E posibil chiar să ne fi remediat situația.

În seara aceea, Luyu s-a mutat înapoi în cortul ei şi am fost forțați să folosim cortul Bintei pentru baie.

Acele zile premergătoare retragerii au fost cele mai rele pentru noi cinci. Diti, Luyu şi Fanasi refuzau să-şi vorbească. Iar Luyu şi Diti dispăreau în mod repetat în timpul după-amiezilor şi al serilor.

Fanasi s-a împrietenit cu câțiva bărbați şi îşi petrecea serile cu ei, discutând, bând, hrănind cămilele şi mai ales făcând pâine. Nici nu ştiam că era aşa priceput la copturi. Ar fi trebuit să ştiu. Era fiu de brutar. A făcut Fanasi câteva feluri de pâine şi nu după mult timp femeile cereau pâinea lui şi voiau să învețe cum s-o facă. Dar cât timp se afla în tabăra noastră se ținea deoparte. Mă întrebam ce e în mintea lui. Îmi puneam întrebarea asta despre toți trei. La suprafață, păreau în regulă, dar numai pe Luyu o simțeam cu adevărat că *este* în regulă.

Traiul alături de poporul vah era ciudat. În afară de faptul că nimeni nu se atingea de mine, îmi plăceau oamenii aceştia. Aici eram bine primită. Şi aveam ocazia să cunosc nume şi personalități. Era un cuplu care locuia într-un cort de lângă noi, Ssaqua şi Essop, cu cinci copii, dintre care doi aveau tați diferiți. Ssaqua şi Essop erau un cuplu plin de viață, care se certa şi discuta fiecare lucruşor. Ne chemau deseori pe Mwita şi pe mine să le rezolvăm disputele. Una dintre cele pe care m-au chemat s-o rezolv era dacă deşertul avea mai multe zone de hardpan sau mai multe dune de nisip.

— Cine-ar putea să răspundă la asta? am spus. Nimeni n-a fost peste tot. Până şi hărţile noastre sunt limitate şi învechite. Şi cine-ar putea şti dacă totul *este* deşert?

— Ha! a făcut Essop, împungând-o pe nevastă-sa în burtă. Vezi, aveam dreptate! Am câştigat!

Copiii din satul Ssolu alergau de nebuni, în sensul bun al cuvântului. Mereu îi găseai dând o mână de ajutor sau învăţând de la cineva. Erau bine primiţi peste tot. Chiar şi cei mai mici dintre ei. De când începea să umble singur, orice copilaş devenea responsabilitatea tuturor. Am văzut o dată o copilă de vreo doi ani care era hrănită de mama ei şi apoi a dat fuga să exploreze. Câteva ore mai târziu, am văzut-o stând la masă cu altă familie, din cealaltă parte a satului. După aceea, mai pe seară, am găsit-o cu Ssaqua, cu Essop şi cu alţi doi copii, luând cina!

Desigur, Eyess mă vizita deseori. Împărţeam multe mese cu ea. Îi plăcea cum găteam, spunând că foloseam „foarte multă mirodenie”. Era plăcut să am o umbră mică, dar se enerva mereu când apărea Mwita şi acapara o parte din atenţia pe care i-o acordam ei.

Lucrul care îmi înlesnea cel mai mult traiul în Ssolu era cel care îl diferenţia de orice altă societate pe care o cunoscusem. Aici toată lumea era în stare să aprindă un foc de pietre. Pur şi simplu, ştiau cum se face. Iar când le cântasem, oamenii se bucuraseră şi se amuzaseră văzând pasărea cum aterizează pe umărul meu. Ideea unui asemenea efect calmant pe care îl avea cântecul meu asupra lor nu-i deranja deloc.

Vah nu erau vrăjitori. Numai Ssaiku şi Ting cunoşteau Punctele Mistice. Dar juju făcea parte din viaţa lor cotidiană. Era ceva atât de normal, încât nici nu simţeau nevoia să-l înţeleagă pe deplin. Nu i-am întrebat niciodată dacă cunoaşterea acestor juju minore era instinctuală sau dacă era rezultatul învăţăturii. Mi se părea o întrebare

nepoliticoasă, ca şi cum i-ai cere cuiva să-ți spună cum a învățat să-şi controleze urina.

Mama semăna cu vah în privința faptului că accepta lucrurile cele fără de răspuns şi pe cele mistice. Dar când ajunseserăm în Jwahir, în civilizație, acestea deveniseră lucruri de ascuns. În Jwahir, numai în cazul vârstnicilor precum Aro, ada sau Nana Înțeleapta era acceptabil să cunoască juju. În cazul tuturor celorlalți, juju era o faptă abominabilă.

Cum aş fi fost dacă aş fi crescut aici? mă întrebam. Oamenii aceştia n-aveau nimic de împărțit cu *ewu*. Pe Mwita îl acceptau ca pe unul dintre ai lor. Îl îmbrățişau şi dădeau mâna cu el, îl băteau amical pe spate, îşi lăsau copiii în preajma lui.

Era primit din toată inima.

Şi totuşi, de *mine* nu se puteau atinge. Până şi în Jwahir se atingeau oamenii de mine în piață. Când eram mică, mereu mă trăgeau de păr sau mi-l pipăiau şi aveam partea mea de bătăi cu ceilalți copii. Aceasta era singura problemă pe care o aveam cu satul nomad Ssolu.

Capitolul 44

Când nu mă îndrept spre soarta ce-mi e hărăzită, vine ea la mine. Zilele acelea premergătoare retragerii au fost cu adevărat începutul procedurii la care făcuse Ssaiku aluzie. Eram abia de trei zile împreună cu poporul roşu. Încă patru zile până la retragere. Nu era nici pe departe suficient timp ca să ne destindem.

Şi totuşi, m-am trezit relaxată, mulțumită, odihnită. Brațul lui Mwita îmi înconjura talia. De afară auzeam zbârnâitul furtunii lui Ssaiku. Pe fundalul zgomotului auzeam cum începe ziua cu sporovăitul oamenilor, cu behăit

de capre şi cu plânsetul unui prunc. Am oftat. În Ssolu era ca acasă în foarte multe privinţe.

Am închis ochii, gândindu-mă la mama. Probabil ieşise din casă ca să se ocupe de grădină. Poate mai târziu avea să-i facă o vizită adei sau avea să treacă pe la atelierul tatei ca să vadă cum se mai descurcă Ji. Îmi era tare dor de ea. Îmi era dor să nu fiu nevoită să... călătoresc. M-am ridicat în şezut şi mi-am împins părul lung spre spate. Sfoara de palmier pe care o folosisem ca să-l leg se desfăcuse. Mâinile mele au început automat să-l împletească aşa cum făceam de obicei când mă incomoda. Apoi mi-am amintit vorbele lui Ssaiku, cum că trebuia să mi-l ţin despletit.

— Ridicol, am murmurat, căutând bucata de sfoară.

— Poftim? a mormăit Mwita, cu faţa la rogojină.

— Mi-am pierdut...

Un căpşor alb, cu o mică pieliţă roşie atârnându-i de la cioc, trăgea cu ochiul în cortul nostru. A scos un fluierat uşor. M-a făcut să râd. O bibilică. În Ssolu, păsările acestea rotofeie şi docile mişunau în libertate asemenea copiilor şi ştiau că nu trebuie să se apropie niciodată de furtună. M-am înfăşurat în rapa şi m-am ridicat în capul oaselor. Am încremenit. Simţeam mirosul acela straniu, cel care apărea mereu când se întâmpla ceva magic. Pasărea a scos capul din cortul meu.

— Mwita, am şoptit.

S-a ridicat iute, şi-a strâns rapa în jurul mijlocului şi m-a apucat de mână. Simţea şi el mirosul. Sau, cel puţin, simţea că e ceva ciudat.

— Onye! a strigat Diti de afară. Fă bine şi vino-ncoace!

— Ieşi încet, a adăugat Luyu.

Amândouă se auzeau ca de la câţiva metri distanţă de cortul nostru.

Am adulmecat aerul, aroma ciudată, supranaturală, umplându-mi nările. Nu voiam să ies din cort, dar Mwita m-a împins, urmându-mă îndeaproape.

— Haide, mi-a şoptit. Înfruntă orice-o fi. Altceva n-ai ce să faci.

M-am încruntat, trăgându-mă înapoi.

— Nu sunt *obligată* să fac nimic.

— Nu fi fricoasă, s-a răstit el.

— Că dacă nu, ce?

— Nu de asta am plecat noi de-acasă. Mai ţii minte?

Am ţâţâit, simţind cum spaima îmi apăsa plămânii.

— Nu mai ştiu pentru ce-am plecat de-acasă. Şi nu ştiu nici ce-i afară... şi mă aşteaptă.

Mwita a pufnit cu dispreţ.

— Ştii ce ai de făcut.

Nu-mi dădeam seama la care dintre gândurile mele răspundea.

— Haide, a spus el, împingându-mă iar.

Mă tot gândeam la retragerea în deşert, la faptul că avea să se întâmple ceva acolo. Cortul nostru însemna siguranţă – în el erau Mwita şi bruma noastră de lucruri, era un scut între mine şi lume. *Ah, Ani, vreau să rămân aici*, mi-am spus. Dar apoi mi-a apărut în minte imaginea Bintei. Inima a început să-mi bată puternic. M-am urnit din loc. Când am dat deoparte clapa cortului şi m-am târât afară, aproape că m-am izbit de ea.

Am privit în sus, în sus, tot mai sus.

Stătea chiar în faţa cortului nostru, înaltă cât un copac de vârstă medie. Lată de trei corturi. O mască, un spirit din sălbăticie. Spre deosebire de cea violentă, cu gheare ascuţite ca nişte ace, care păzea coliba lui Aro în ziua când l-am atacat, aceasta stătea nemişcată ca un bolovan. Era făcută din frunze tasate, îngălbenite şi umede, şi ieşeau din ea mii de ghimpi metalici. Avea o căpăţână de lemn cu o faţă

încruntată sculptată în ea. Fum alb şi gros i se scurgea din creştet. Fumul acela era sursa mirosului. În jur se foiau ţanţoşe vreo zece bibilici. Din când în când se uitau în sus la mască, cu capetele aplecate într-o parte, scoţând mici fluierături întrebătoare. Două stăteau de-a dreapta ei şi una de-a stânga. *Un monstru care atrage păsări drăguţe şi inofensive*, mi-am spus. *Ce mai urmează?*

Masca s-a uitat în jos la mine în timp ce mă ridicam încet în picioare, Mwita păşind imediat în spatele meu. La câţiva metri depărtare erau Diti şi Fanasi şi o mulţime crescândă de gură-cască. Fanasi o ţinea pe Diti cu braţul de talie, iar ea se ţinea de el cu disperare. O Luyu îngrozită se ascundea pe după cortul ei, aflat în dreapta mea. Îmi venea să şi râd. Luyu a rămas unde era, Diti şi Fanasi s-au ghemuit la pământ.

— Ce crezi că vrea? mi-a şoptit sonor Luyu, ca şi cum creatura nici nu s-ar fi aflat chiar acolo, în dreptul nostru.

S-a strecurat mai aproape.

— Poate, dacă-i dăm ce vrea, o să plece.

Depinde ce vrea, mi-am spus.

Dintr-odată, creatura a început să descindă din înălţimi, comprimându-şi trupul de rafie. Bibilica de lângă ea s-a mutat o jumătate de metru mai departe şi s-a aşezat din nou. Masca s-a oprit din coborât. Acum şedea. M-am aşezat în faţa ei. Mwita s-a aşezat în spatele meu. Luyu se ţinea şi ea aproape. N-avea nici fir de talent la magie, fapt pentru care curajul ei în faţa misterului era cu atât mai uimitor.

Cum căpăţâna era acum mai aproape de sol, fumul ciudat mirositor care ne înconjura devenea tot mai gros. Mi se zbuciumau plămânii şi mă străduiam din greu să nu tuşesc. Ştiam că ar fi fost nepoliticos. E drept că nişte bibilici chiar au tuşit. Măştii nu părea să-i pese. M-am uitat pieziş la Luyu şi am dat din cap. A dat şi ea din cap.

— Spune-le tuturor să se îndepărteze, i-am cerut.

Fără să stea pe gânduri, Luyu s-a dus la ceilalți.

— Zice să vă îndepărtați, le-a spus ea.

— Aia e o mască, a replicat sec o femeie.

— Nu ştiu ce e, a spus Luyu. Dar...

— A venit să stea de vorbă cu ea, a intervenit un bărbat. Noi vrem doar să ne uităm.

Luyu s-a întors spre mine. Cel puțin acum ştiam ce doreşte creatura. Poporul roşu mă uimea mereu cu ştiința sa instinctivă despre cele mistice.

— Totuşi, dați-vă mai în spate, le-am cerut hotărâtă. E o discuție privată.

S-au mutat la o distanță care părea sigură. I-am văzut pe Fanasi şi pe Diti împinşi în mulțime şi dispărând. Apoi creatura mi-a vorbit.

Onyesonwu, a spus. *Mwita*. Vocea venea din fiecare părticică a ei, scurgându-i-se din trup ca fumul. Se răspândea în toate direcțiile. Bibilicile s-au oprit din fluieratul lor moale, iar cele care stăteau în picioare s-au aşezat toate. *Te salut*, mi-a spus. *Îi salut pe strămoşii tăi, spirite şi zei*. Pe când vorbea, sălbăticia începea să răsară în jurul nostru. Mă întrebam dacă Mwita o vede. Culori strălucitoare, forme tubulare unduioase lungindu-se din solul adevărat. Semănau cu copacii, dacă ar fi existat copaci în sălbăticie. Copaci de sălbăticie.

Am aruncat o privire în jur, căutând ochiul tatălui meu. Îi vedeam strălucirea, dar era acoperită de trupul măştii. Acesta era singurul indiciu că puteam să am încredere în această puternică făptură-mască.

— Te salutăm, *oga*, am spus eu şi Mwita.

— Întinde mâna, Onyesonwu.

M-am întors spre Mwita. Avea ochii îngustați şi privirea intensă, fălcile încleştate, buzele strânse, nările fremătânde, fruntea încruntată. S-a ridicat brusc în picioare.

— Ce vrei să faci? a întrebat el.

Stai jos, Mwita, a spus creatura. *Nu poți să-i iei locul. Nu poți s-o salvezi. Tu ai propriul rol de jucat.*

Mwita s-a aşezat la loc. Pur şi simplu, creatura îi citise gândurile, făcuse un salt peste întrebările şi argumentele lui şi tratase exact problema care îi stătea pe inimă lui Mwita. *Atinge-o dacă simți nevoia, dar nu te băga*, i-a mai spus.

Mwita m-a apucat strâns de umăr şi mi-a şoptit la ureche:

— Sunt de-acord cu orice vrei să faci.

I-am auzit stăruința din voce. Mă implora să refuz. Să fac ceva. Să fug. M-am gândit la Ritualul meu de Unsprezece Ani, când mi se oferise o alegere similară. Dacă aş fi fugit, tata nu m-ar fi văzut atât de curând. Nu m-aş fi aflat aici. Dar *eram* aici. Şi orice-ar fi fost, ceva urma să se întâmple peste patru zile, când trebuia să mă retrag în deşert. Soarta e nepăsătoare. E rigidă.

Încet, am întins mâna. Mi-am ținut ochii deschişi. Mwita m-a strâns şi mai tare de umăr şi s-a tras mai aproape. Nu ştiu la ce mă aşteptam, dar nu eram pregătită pentru ce s-a întâmplat mai apoi. Stratul de frunze ude al creaturii s-a ridicat tot deodată, dezvelindu-i mulțimea de ghimpi. Creatura s-a aplecat întâi pe spate şi apoi a şfichiuit înainte cu un şuierat moale. M-am tras instinctiv înapoi şi am clipit. Când am deschis ochii am văzut că eram acoperită cu picături de apă şi cu... ghimpii măştii.

Toată fața, brațele, pieptul, abdomenul, burta. Ghimpii reuşiseră cumva să-mi ajungă până şi pe spate! Doar părțile pe care mi le acoperise trupul lui Mwita scăpaseră de ace. Mwita a țipat, vrând şi să mă atingă, şi să nu se atingă de mine.

— Eşti...

A sărit în picioare, uitându-se la mine, apoi la mulțimea de ghimpi.

— Ce-i... Onye? Ce...?

Am scâncit când m-am văzut, pe punctul de a urla de-a binelea, mirându-mă că nu-mi pierdusem cunoştinţa şi că mă simţeam în regulă. Arătam ca o perniţă de ace! De ce nu sângeram? Unde era durerea? Şi de ce îmi spusese creatura să întind mâna, dacă avea de gând să-mi facă aşa ceva? Ce era asta, un fel de glumă crudă?

Masca s-a pus pe râs. Hohote adânci, guturale, care-i scuturau frunzele umede. Da, asta considera creatura a fi o glumă bună.

S-a ridicat, stropindu-ne cu umezeală şi fum. S-a întors şi a început să se îndepărteze în direcţia cortului lui Ssaiku, picurând o dâră de fum din sălbăticie. Bibilicile au pornit înşirate în urma ei. Au pornit şi câţiva oameni. Cineva a scos un flaut, altcineva o tobă mică. I-au cântat măştii, care mergea şi încă nu se oprise din râs.

Când a dispărut din raza vederii noastre, eu şi Mwita ne-am uitat unul la altul.

— Te simţi... *bine?* m-a întrebat.

Începeam să mă simt... ciudat. Indispusă. Dar nu voiam să-l sperii.

— Sunt în regulă.

După câteva clipe, am zâmbit şi am râs amândoi. Un ghimpe a căzut. Mwita a arătat spre el şi a râs şi mai tare, ceea ce m-a făcut şi pe mine să râd mai tare. Au mai căzut şi alţi ghimpi. Luyu a venit în fugă. A ţipat când m-a văzut de aproape. Eu şi Mwita ne prăpădeam de râs. Acum năpârleam ghimpi.

— Ce naiba aveţi amândoi? a întrebat Luyu, liniştindu-se când a văzut ghimpii căzând singuri. Ce ţi-a făcut creatura aia?

Am clătinat din cap, chicotind încă.

— Habar n-am.

— Era...

S-a lăsat în genunchi să se uite la ghimpii care-mi rămăseseră pe spate.

— Era o mască adevărată?

Am dat din cap aprobator, simțind cum mă cuprinde greața. Am oftat şi m-am rezemat. Când Luyu a încercat să atingă unul dintre ghimpii care-mi ieşeau din obraz, o scânteie cât o nucă de cola a țâşnit din mine. Ea a sărit înapoi, ținându-se de mână şi şuierând de durere.

Acum eram o paria pentru toată lumea în afară de Mwita.

Capitolul 45

A doua zi simțeam deja o greață teribilă. Vederea mâncării, chiar şi a unui simplu curry de capră, îmi întorcea stomacul pe dos. Iar când reuşeam să duc mâncarea la gură, avea gust metalic şi producea scântei la contactul cu dinții, senzație foarte neplăcută. Singurele care nu-mi provocau disconfort erau apa şi câțiva dumicați de pâine goală. Două zile mai târziu încă mai eram suferindă.

Masca introdusese ceva în organismul meu. Ghimpii aceia erau infectați cu otravă. Sau era un medicament. Sau poate ambele. Sau niciunul. Otrava sau medicamentul sugerează că toată treaba avea de-a face cu mine. Nu era vorba că reprezentam doar o parte a unui plan mai mare.

Nu numai că îmi era greață tot timpul, eram incapabilă să mănânc şi aproape că aveam alergie la toată lumea cu excepția lui Mwita (s-a dovedit că nu eram alergică nici la Ssaiku şi nici la Ting), dar când şi când mă trecea câte un val de hiperacuitate a simțurilor. Eram în stare să aud şi o muscă răsuflând sau să văd un grăunte de nisip căzând de-a rostogolul ca un bolovan. Pe neaşteptate, mă pomeneam cu forță şi vedere de uliu sau aproape că puteam să adulmec natura muritoare a celor din jur. Murirea mirosea nămolos şi umed, iar eu duhneam de-a dreptul.

Ştiam ce e claritatea aceasta indusă de foame. Era o viziune mai puternică a ceea ce ne adusese pe mine şi pe Mwita faţă în faţă cu tata, în urmă cu câteva luni. Dar de data asta aveam s-o controlez. *Trebuia* s-o fac; dacă nu reuşeam, atunci poate chiar *eram* periculoasă. Pe lângă toate problemele pe care le aveam, mai încerca şi sălbăticia să-mi invadeze spaţiul.

— Sunt vie, murmuram plimbându-mă pe la periferia oraşului Ssolu. Aşa că lasă-mă în pace.

Dar sălbăticia nu voia să mă lase, sigur că nu voia. M-am uitat în jur, cu inima bătându-mi cu putere. Îmi venea să râd. Îmi bubuia inima în piept şi stăteam cu un picior în lumea spiritelor şi cu celălalt în lumea fizică. Era absurd. O parte din mine era energie albastră, cealaltă parte era trup fizic. Jumătate vie şi jumătate altceva. Era a cincea oară când mi se întâmpla asta şi, la fel cum făcusem şi înainte, m-am întors să mă uit drept în ochiul furios al tatălui meu. Am scuipat spre el, neluând în seamă fiorul de teamă care mă trecea de câte ori îl vedeam. El era mereu acolo, privind, aşteptând... dar ce anume?

Mă oprisem lângă cortul unei familii. O mamă, un tată, doi băieţi şi trei fete. Sau poate unii dintre copii erau ai altor părinţi. Poate cei doi „părinţi" erau iubiţi sau prieteni. Când era vorba de vah, nu puteai şti niciodată. Dar familia era familie, iar ceea ce vedeam îmi stârnea invidia şi din nou mi se făcea dor de mama.

Luau cina. Mirosea a supă de bame cu fufu de parcă ar fi fost chiar sub nasul meu. Vedeam sclipirea din ochii bărbatului când se uita la femeie şi ştiam că tânjeşte s-o aibă, dar că n-o iubeşte. Aproape că simţeam asprimea dreadurilor lungi ale copiilor. Dacă s-ar fi uitat vreunul dintre ei către mine, ce-ar fi văzut? Poate silueta mea care părea modelată din apă. Poate nimic. M-am sprijinit de energia albastră a unui copac de sălbăticie ca să mă feresc

de privirea crâncenă a tatălui meu. Simțeam copacul neted şi răcoros. M-am cufundat şi am aşteptat până am trecut pe de-a-ntregul înapoi în lumea fizică.

De cum am închis ochii, m-a înşfăcat ceva. Întreg trupul mi-a amorțit, în timp ce două dintre ramurile copacului de sălbăticie mi se înfăşurau strâns pe brațul stâng şi în jurul gâtului. Am apucat-o cu unghiile pe cea de la gât şi am smucit-o. Am hârâit dureros când s-a strâns şi mai tare. Ramura era prea puternică.

Dar eu eram şi mai puternică. Mult mai puternică. Pe măsură ce mă cuprindea furia, energia mea albastră devenea flacără arzătoare. Am înşfăcat ramura care mă strângea de gât şi am smuls-o cu totul. Copacul a scos un țipăt ascuțit, dar asta nu m-a făcut să mă opresc. Mi-am rupt cealaltă ramură de pe braț, după care am smuls-o şi am rupt-o pe cea care încerca să ajungă la piciorul meu. Apoi am stat înfiptă acolo, gata să răcnesc din străfunduri, cu pumnii strânşi, cu genunchii uşor îndoiți, cu ochii măriți. Aveam de gând să sfâşii în bucăți tot copacul... şi atunci s-a retras din mine sălbăticia. În momentul în care ființa şi trupul meu s-au stabilit complet în lumea fizică, toată forța m-a părăsit. M-am aşezat pe jos greoi, gâfâind pe tăcute, temându-mă să-mi ating gâtul dureros.

Una dintre fetițele care stăteau la masă cu familia s-a întors în direcția mea. M-a văzut şi mi-a făcut cu mâna. I-am răspuns la gest fără vlagă, încercând să surâd. M-am ridicat încet în picioare, prefăcându-mă că nu se întâmplase nimic.

— Vrei să mănânci cu noi? m-a întrebat cu vocea ei inocentă de fetiță.

Acum se uitau toți la mine şi-mi făceau semn să mă apropii.

Am zâmbit şi am refuzat clătinând din cap.

— Vă mulțumesc, dar nu mi-e foame, le-am spus, pornind mai departe cât de repede reuşea să mă ducă trupul meu năpăstuit.

Oamenii aceia păreau atât de normali, de puri, de neprihăniți! Nici în ruptul capului nu m-aş fi aşezat la masa lor.

Când m-am întors în tabără, Fanasi şedea bosumflat în fața cortului său. N-aveam dispoziția necesară, aşa că nu m-am obosit să-l întreb ce se întâmplase. Dar era evident. Diti şi Luyu nu se vedeau pe nicăieri. Nici Mwita, iar când m-am întins la mine în cort, m-am bucurat că nu era şi el acolo. Nu voiam să ştie că eram atât de... suferindă. Nu voiam să ştie *nimeni*. Şi-aşa poporul vah mă trata de parcă m-ar fi chinuit vreo boală. Şi într-un fel era adevărat. Nu puteam să mă apropii de niciunul dintre ei fără să produc scântei şi o descărcare de durere ascuțită. Mă simțeam şi-aşa destul de ostracizată, fără să mai şi dau de veste că, peste toate astea, nici nu mă simțeam bine.

—oOo—

I-am povestit totul lui Luyu. Dar numai pentru că s-a întâmplat ca ea să fie cea care a intrat la mine în cort o oră mai târziu, când eram din nou pe jumătate în sălbăticie şi pe jumătate în lumea fizică. Eram prea sleită de puteri ca să mai fac ceva, aşa că doar stăteam. Când în sfârşit s-a retras sălbăticia, Luyu era acolo, în deschizătura cortului, holbându-se la mine.

Mă aşteptam să se tragă înapoi afară, dar m-a surprins din nou. A intrat, s-a aşezat şi s-a uitat la mine tăcută. M-am sprijinit şi i-am aşteptat întrebările.

— Deci, asta ce mai e? a întrebat într-un târziu.

— Ce?

Am oftat.

— Erai ca... apa. Făcută din apă solidă... ca şi cum ar fi fost piatră, dar tot din apă.

Am râs încet.

— Aşa eram?

Ea a dat din cap că da.

— Exact cum s-a-ntâmplat în ziua aia, în timpul Ritualului nostru de Unsprezece Ani.

Şi-a lăsat capul într-o parte.

— Aşa-i atunci când intri în... lumea morţilor?

— Nu a morţilor, în sălbăticie, am corectat-o. Lumea spiritelor.

— Dar nu poţi să fii viu când eşti acolo, a spus ea. Deci e lumea morţilor.

— Eu...

Am oftat iar şi i-am recitat una dintre lecţiile lui Aro.

— Doar pentru că ceva nu e viu nu înseamnă că e mort. Trebuie să fii mai întâi viu ca să fii mort.

Am închis ochii şi m-am întins pe spate.

— Sălbăticia e un loc altundeva. Nici din carne, nici din timp.

— Şi-atunci, se s-a-ntâmplat în timpul ritualului nostru? a întrebat ea.

M-a pufnit râsul.

— E o poveste lungă.

— Onye, ce se-ntâmplă cu tine? a întrebat după câteva clipe. Nu mai arăţi bine de când... de când ţi-a făcut masca ce ţi-a făcut.

Fiindcă nu i-am răspuns, s-a tras mai aproape de mine.

— Mai ştii despre ce-am discutat demult, când am plecat de-acasă, din Jwahir?

M-am uitat la ea fără să spun nimic.

— Am căzut de acord să împărţim povara, tu şi cu mine, a spus ea.

M-a luat de mână şi s-a aprins o scânteie mare. Durerea i s-a citit trecător pe faţă şi mi-a lăsat încet mâna jos. Mi-a zâmbit, dar n-a încercat să mă mai apuce de mână.

— Vorbeşte. Spune-mi.

Mi-am ferit privirea, înfrânându-mi impulsul de-a plânge. Nu voiam să împovărez pe nimeni cu nimic din toate astea. M-am întors spre ea, observându-i pielea de un cafeniu-închis, fără nicio imperfecțiune, chiar şi după toate încercările prin care trecuserăm. Buzele ei pline erau strânse laolaltă cu fermitate. Ochii mari şi migdalați priveau adânc în mine, neclintiți. M-am ridicat în capul oaselor.

— Bine, am înțeles. Hai să facem câțiva paşi.

Ne-am plimbat pe la periferia lui Ssolu, în jumătatea de kilometru dintre furtună şi ultimele noastre corturi. Numai şeptelul se aduna aici. Bibilicile şi găinile se țineau la distanță. Aşadar, printre cămile şi capre, eu am vorbit, iar Luyu a ascultat.

— Ar trebui să-i zici lui Mwita, a spus ea după ce am terminat.

A trebuit să mă opresc şi să mă îndoi de mijloc când m-a trecut un val de osteneală indusă de foame.

— Nu vreau să...

— Nu-i vorba doar de tine, a spus ea.

S-a apropiat un pas, gata să-mi dea o mână de ajutor ca să mă îndrept, dar imediat a păşit înapoi.

— Ți-e bine?

— Nu.

— Pot să...

— Nu.

Încet, m-am îndreptat de spate.

— Dă-i drumul. Zi ce-aveai de gând să zici.

— Păi, e ceva...

S-a întrerupt, uitându-se în ochii mei.

— În câteva zile, vine retragerea în deşert. Cred că... mă rog... probabil ştii deja.

Am dat din cap afirmativ.

— Se va întâmpla ceva, dar nu ştiu ce.

— Cred că Mwita ar putea să-ți fie de ajutor, a spus ea.

— Poate, am murmurat.

A căzut drept la picioarele mele. O şopârlă galbenă, cu un cap mare şi solzos. S-a răsucit pe burtă şi s-a îndepărtat mergând încet. Am râs în sinea mea, presupunând că fusese luată pe sus de furtună şi aruncată în Ssolu ca atâtea alte viețuitoare. Nu-mi doream decât să mă aşez pe solul nisipos şi să mă uit la ea cum pleacă.

M-a lovit un nou val ciudat de hiperacuitate. Am aruncat o privire spre Luyu. Mă urmărea cu atenție. Îi distingeam fiecare celulă a pielii de pe față.

— Vezi asta? am întrebat-o.

I-am arătat cu un gest abia schițat şopârla, care se întorsese cu fața spre noi. Voiam să-i distrag atenția de la mine. Se pregătea să dea fuga să-l aducă pe Mwita; îmi dădeam seama de asta, pur şi simplu.

Luyu s-a încruntat.

— Ce să văd?

Am clătinat din cap, ochii mei continuând să urmărească şopârla. M-am aşezat greoi pe nisip. Eram foarte slăbită.

Încă un val de acuitate a trecut peste mine şi am auzit un geamăt slab. Nu-mi dădeam seama dacă vine de la mine sau din sălbăticia care răsărea iar în jurul meu. Un copac al sălbăticiei se înălța chiar lângă Luyu. Apoi lucrurile au pâlpâit şi au redevenit lumea fizică. Îmi venea să vomit.

— Să nu te mişti de-aici. Mă duc să-l aduc pe Mwita, a spus Luyu. Adineauri iar te-ai făcut transparentă.

Eram prea stoarsă de puteri ca să-i mai răspund. Şopârla se apropia agale de mine şi m-am concentrat asupra ei, în timp ce Luyu a rupt-o la fugă.

— Las-o să plece, a spus o voce.

Era o voce de femeie, dar puternică şi joasă ca a unui bărbat. Vedea dinspre şopârla care se apropia. Ceva din vocea aceea îmi era vag familiar.

— N-aveam de gând s-o opresc, am râs anemic. Cine eşti?

Mă întrebam dacă nu cumva îmi imaginez eu vocea. Ştiam că nu. Sufeream de o boală cu care mă contaminase un mare spirit al sălbăticiei. Venise la mine special pentru asta. Apoi plecase să se întâlnească cu Ssaiku, am aflat mai târziu de la Ting. Nimic din ce mi se întâmpla după întâlnirea cu masca nu era un produs al imaginației mele.

— Ai ajuns departe, a spus vocea, ignorându-mi întrebarea. Te voi duce şi mai departe.

— Eşti cu adevărat aici? am întrebat.

— Fără doar şi poate.

— Ai să mă aduci înapoi?

— Te-ar putea lua cineva de lângă Mwita?

— Nu. Unde mă vei duce?

Deja vorbeam de dragul de-a vorbi. Nu mă interesau cu adevărat răspunsurile. Aveam nevoie de ceva care să mă ajute să rămân calmă în timp ce şopârla creştea şi începea să-şi schimbe culorile.

— Te voi duce unde trebuie să fii, a spus ea, vocea devenindu-i tot mai sonoră şi mai plină pe măsură ce i se mărea trupul.

Începea să sune ca şi când ar fi fost de trei ori aceeaşi voce într-una singură.

— Îți voi arăta ce trebuie să vezi, Onyesonwu.

Carevasăzică, ştia cine sunt. Am mijit ochii.

— Ce ştii despre soarta mea? am întrebat-o.

— Ştiu ce ştii şi tu.

— Dar despre tatăl meu biologic?

— Că e un om malefic, diabolic.

Am uitat ce alte întrebări mai aveam de pus. Am uitat totul. În fața mea stătea ceva căruia nu puteam să-i dau alt nume decât *Kponyungo*, un scuipător de foc. Mare cât patru cămile, strălucea în toate nuanțele focului. Trupul îi era suplu şi puternic ca al unui şarpe, iar pe capul mare şi

rotund avea coarne lungi şi răsucite şi un bot magnific, plin de dinţi ascuţiţi. Ochii îi erau ca doi sori mici. Răspândea un fum subţire şi mirosea a nisip încins şi a aburi.

Pe când eram nomade, în momentele cele mai toride ale zilei, mama şi cu mine ne băgam în cort, iar ea îmi spunea poveşti despre creaturile acestea. „Lui *Kponyungo* le place să se împrietenească cu călătorii”, zicea ea. „Sunt aduşi la viaţă în orele cele mai fierbinţi ale zilei, cum e acum. Se înalţă din sarea oceanelor care au murit demult. Dacă se împrieteneşte vreunul cu tine, n-o să mai fii singură niciodată.”

Mama era una dintre foarte puţinii oameni pe care îi auzisem vorbind despre oceane ca despre lucruri care ar exista cu adevărat. Mereu îmi spunea poveşti despre ele când mă speriam din cine ştie ce motiv, ca de pildă la vederea unei cămile în putrefacţie sau când se adunau prea mulţi nori pe cer. Pentru ea, *Kponyungo* erau făpturi bune, maiestuoase. Dar, adeseori, să întâlneşti ceva în viaţa reală nu e la fel ca atunci când auzi despre el din poveşti. Ca acum.

Rămăsesem fără cuvinte. Ştiam că e acolo. Stătea în faţa mea, în timp ce lumea din Ssolu îşi vedea de treburi la mai bine de o jumătate de kilometru distanţă. Poate că trecătorii mă observau stând acolo şi uitându-mă în gol, dar nu se opreau. Pentru ei eram de neatins, eram ciudată, eram o vrăjitoare, chiar dacă mă simpatizau. Oare îl vedeau pe *Kponyungo* stând în faţa mea? Poate. Poate nu. Dacă nu, poate aşa le era obiceiul, să te lase în voia sorţii.

Senzaţia de acum îmi era familiară, o oarecare detaşare, iar apoi o mobilitate din străfunduri. „Plecam” din nou. De data asta se întâmpla în apropierea unui oraş plin de oameni şi fără Mwita lângă mine. Eram absolut singură, iar făptura aceea mă lua cu ea. Pe când pluteam sus, *Kponyungo* zbura pe lângă mine. Îi simţeam dogoarea.

— O creatură ca mine nu se deosebeşte prea tare de o pasăre, a rostit cu vocea ei stranie. Preschimbă-te.

Puteam să mă preschimb când „călătoream” în felul acesta? Nu-mi trecuse niciodată prin minte aşa ceva. Dar avea dreptate. Mă preschimbasem cândva într-o şopârlă şi nu era prea mare diferenţă faţă de preschimbarea într-o vrabie sau chiar într-un vultur. M-am întins să ating pielea aspră a lui *Kponyungo*. Mi-am tras iute mâna înapoi, brusc speriată.

— Haide, m-a îndemnat ea.

— Eşti... eşti fierbinte?

— O să afli singură.

Nu i se citea pe faţă, dar ştiam că se amuză. Am întins mâna încet şi am atins un solz. Mi-am simţit şi mi-am auzit de-adevăratelea pielea sfârâind.

— Au! am scâncit, scuturându-mi mâna.

Ea însă mă ducea tot mai sus şi mai sus. Eram la aproape cincisprezece metri înălţime deasupra lui Ssolu.

— Sunt...

Mi-am privit mâna. Nu părea arsă şi nici nu durea atât de tare cât ar fi trebuit.

— Eşti tu însăţi chiar şi în sălbăticie, a spus ea. Dar suntem protejate de aptitudinile tale şi de ale mele.

— Pot să mor când sunt aşa?

— Da, într-un fel, a răspuns ea. Dar n-ai să mori, a adăugat în acelaşi timp în care spuneam şi eu „Dar n-am să mor”.

— Bine, am mormăit.

Am întins iar mâna. De data asta am îndurat durerea, zgomotul şi mirosul pielii arzând. I-am desprins unul dintre solzi cu un trosnet mic. A ieşit fum din mâna mea şi mi-a venit să ţip, dar chiar şi prin fum vedeam că nu mă rănisem.

Pentru că ne înălțam tot mai sus, îmi era greu să mă concentrez. Totuşi, cu solzul în palmă, preschimbarea într-o *Kponyungo* nu mai era foarte dificilă. Mi-am întins noul trup neted, bucurându-mă de propria-mi dogoare. Am rezistat imboldului puternic de-a coborî în zbor iute ca să mă îngrop adânc în nisip şi să-mi încing trupul atât de tare, încât să topesc nisipul până se face sticlă. Am râs în sinea mea. Nici de-aş fi vrut n-aş fi putut. Nu eram eu cea care controla călătoria, ci *Kponyungo*. Mă întrebam dacă tot acesta era motivul pentru care nu puteam să cresc la fel de mare ca ea. Nu-mi puteam întinde trupul mai mult de trei sferturi din dimensiunile ei.

— Foarte bine, a spus ea când am terminat. Acum am să te duc într-un loc pe care nu l-ai mai văzut niciodată.

Am zburat ca fulgerul spre zidul de furtună şi ne-am aruncat în el. Am ieşit în partea cealaltă în mai puțin de o secundă. Poziția soarelui mi-a indicat că zburăm spre vest. Am descris în zbor un semicerc şi ne-am îndreptat către est.

— Uite-acolo Papa Shee, a spus ea după un minut.

Am aruncat doar o privire fugară către locul acela malefic, ai cărui locuitori îi luaseră viața Bintei cu brutalitate şi care aveau să sufere pe veci de orbire. Generație după generație. Blestemasem oraşul Papa Shee şi pe toți cei născuți acolo. L-am blestemat din nou când am trecut pe deasupra.

— Uite şi Jwahirul tău, a spus ea.

Am încercat să încetinesc ca să-l văd, dar m-a tras mai departe. N-am văzut nimic altceva decât o pată nedesluşită de clădiri îndepărtate. Şi totuşi, chiar dacă am trecut de el cât ai clipi din ochi, am simțit cum mă cheamă căminul meu, cum încearcă să mă atragă înapoi. Mama. Aro. Nana Înțeleapta. Ada. Oare fiul ei, Fanta, apucase să ajungă în Jwahir, spre surprinderea ei?

Am zburat cu *Kponyungo* peste tărâmuri vaste; ariditatea pe care o cunoşteam dintotdeauna. Nisip. Hardpan. Copaci

piperniciți. Iarbă uscată, moartă. Ne deplasam prea repede ca să pot zări rarele cămile, vulpi de nisip sau şoimi pe deasupra cărora treceam. M-am întrebat încotro ne îndreptăm. Şi m-am mai întrebat dacă e cazul să mă tem. Era imposibil de spus cât timp trecuse sau cât de departe era destinația noastră. Nu simțeam nici foame, nici sete. N-aveam nevoie nici să urinez sau să defechez. Nici să dorm. Nu mai eram o ființă umană, nu mai eram un animal în carne şi oase.

Mai aruncam când şi când câte o privire la ochii ei. Era o gigantică şopârlă de fierbințeală şi lumină. Dar era şi mai mult de-atât. Pur şi simplu, aşa simțeam. Cine era? Mai întorcea şi ea capul să se uite la mine, ca şi când ar fi ştiut ce mă frământă. Dar nu spunea nimic.

După mult timp şi o mare distanță parcursă, pământul de sub noi a început brusc să se schimbe. Copacii peste care treceam erau mai înalți aici. Zburam mai repede. Atât de repede, încât nu mai zăream decât o lumină cafenie. Apoi un cafeniu mai închis. Apoi... verde.

— Iată, a spus ea, încetinind în sfârşit.

Veeerdeeeee! Cum nu mai văzusem în viața mea. Cum nici nu-mi *imaginasem* vreodată. Pe lângă ce era aici, câmpul de verdeață pe care îl văzusem când „plecasem" cu Mwita atunci, prima dată, părea minuscul. De la un orizont la altul, solul era însuflețit de copaci deşi, înalți şi cu coroane bogate. *Dar e posibil aşa ceva?* m-am întrebat. *Locul ăsta există cu adevărat?*

I-am întâlnit privirea lui *Kponyungo* şi am văzut că-i străluceau ochii într-un galben-portocaliu intens.

— Există, a spus ea.

Mă durea pieptul, dar era o durere plăcută. Era durerea... de-a fi acasă. Locul acesta se afla prea departe ca să fi ajuns vreodată aici. Dar poate că într-o bună zi n-avea să mai fie aşa. Poate, într-o bună zi. Prin comparație cu vastitatea lui,

violența și ura dintre okeke și nuru păreau mărunte. Peisajul verde se derula fără încetare. Zburam atât de jos, încât atingeam vârfurile copacilor. Am mângâiat frunza unui palmier ciudat.

O pasăre mare care semăna cu un vultur și-a luat zborul dintr-un copac din apropiere. Un alt copac, în care se deschideau uriașe flori roz, era ticsit de fluturi mari, albaștri și galbeni. În vârfurile altor copaci ședeau sălbăticiuni blănoase cu brațe lungi și cu ochi curioși. Ne urmăreau cum trecem în zbor pe deasupra. Briza vălurea coroanele ca suprafața unui ochi de apă sub suflarea vântului. Scoteau un zgomot murmurat pe care n-am să-l uit niciodată. Ce de verde, viu și greu de apă!

Ne-am oprit amândouă și am plutit pe deasupra unui copac cu coroana vastă. Am zâmbit. Un iroko. La fel ca acela în care mă pomenisem prima dată când se manifestaseră abilitățile mele de eshu și mă preschimbasem în vrabie. Copacul de aici avea și rod, fructele acelea cu miros amărui. Am aterizat pe una dintre ramurile mai groase. Cumva, reușea să ne susțină greutatea.

O familie de vietăți cu blană ședeau în capătul opus al coroanei și se holbau la noi, nemișcate. Era aproape comic. Oare ce înțelegeau ele din ceea ce li se arăta în fața ochilor? Mai văzuseră vreodată două șopârle suple și gigantice, care străluceau ca soarele și miroseau a fum și abur? Puțin probabil.

— Te trimit imediat înapoi, a spus ea, neluând în seamă creaturile blănoase, cu aspect de maimuțe, care continuau să stea neclintite. Deocamdată, măsoară cu privirea locul acesta, ține-l aproape de tine. Amintește-ți-l.

Ce-mi amintesc cel mai bine despre el este sentimentul adânc de speranță pe care mi l-a lăsat în inimă. Dacă o pădure, o pădure întinsă și veritabilă, mai exista pe undeva, fie și într-un loc foarte, foarte îndepărtat, atunci n-avea să

se termine totul prost. Însemna că există viaţă şi *în afara* Marii Cărţi. Era ca o binecuvântare, ca o purificare.

Cu toate acestea, când *Kponyungo* m-a readus în Ssolu, după ce mă întorsesem iar în trup omenesc, a trebuit să mă străduiesc din răsputeri să-mi amintesc ceva din toate acestea. De cum m-am întors în propria-mi piele, boala s-a pogorât asupra mea ca o mie de scorpioni trimişi de tata.

Capitolul 46

Dar n-avea nimic de-a face cu tata, ci numai şi numai cu vizita măştii. Sau aşa spunea vrăjitorul Ssaiku. Când am redevenit eu însămi după vizita la palatul verde, mă aşteptau Ssaiku, Ting şi Mwita. Eram în cortul meu. Ardeau esenţe parfumate. Ssaiku îngâna un refren de jale, iar Mwita se uita ţintă la mine. De cum m-am întins peste propriul meu trup, a zâmbit, a dat din cap şi a spus:

— S-a întors.

I-am răspuns la zâmbet, dar imediat după aceea m-am crispat când mi-am dat seama că toţi muşchii din trup mi se încordează.

— Bea asta, mi-a spus Mwita ţinându-mi o ceaşcă în dreptul buzelor.

Indiferent ce era, într-un minut mi-a făcut muşchii să se relaxeze. Abia când am rămas singură cu el i-am spus tot ce văzusem. N-am mai apucat să aud ce crede despre toate astea, fiindcă de cum am terminat relatarea am alunecat în sălbăticie, ceea ce pentru el însemna că aproape dispărusem. Când am alunecat înapoi în lumea fizică, m-am reîntors la dureroasele crampe musculare.

Nu era genul de boală care te face să vomiţi, să arzi de febră sau să te apuce diareea. Era ceva spiritual. Mi-era silă de mâncare. Sălbăticia şi lumea fizică se luptau să ocupe cât mai mult loc în jurul meu. Percepţiile simţurilor mele

fluctuau între acut şi estompat. În restul acelor zile rămase până la retragere, am stat mai mult în cort.

Fanasi şi Diti aruncau câte o privire în cort din când în când. Fanasi îmi aducea pâine pe care n-o mâncam. Diti încerca să deschidă conversaţii pe care nu le puteam termina. Arătau ca nişte şoricei care aşteaptă momentul propice ca s-o şteargă de-acolo. Vederea măştii îi lămurise, probabil, că nu eram doar vrăjitoare, ci şi că aveam legături cu forţe misterioase şi periculoase.

Luyu rămânea cu mine ori de câte ori nu putea Mwita. Se aşeza alături când dispăream, iar când reapăream în acelaşi loc, ea tot acolo era. Părea îngrozită, dar tot nu se clintea. Nu-mi punea nicio întrebare, iar când discutam, îmi povestea despre bărbaţii cu care se culca sau despre alte lucruri lumeşti. Era singura în stare să mă facă să râd.

Capitolul 47

În dimineaţa celei de-a zecea zile, a trebuit să mă trezească Mwita. Reuşisem să aţipesc abia în ultima oră. Încă nu eram în stare să mănânc şi eram prea flămândă ca să pot dormi. Mwita se străduia să mă facă să obosesc. Chiar şi în starea în care mă aflam, atingerea lui era mai alinătoare decât mâncarea sau apa. Cu toate acestea, nu puteam să nu mă gândesc la câtă lume ar muri dacă aş concepe un copil. Şi nici nu-mi puteam scoate din cap ideea că urma să se petreacă ceva rău în timpul retragerii.

— Le-am auzit cântând, a spus Mwita. S-au adunat deja.

— Mmm, am făcut cu ochii încă închişi.

Le tot ascultam de mai bine de un ceas. Cântecul lor îmi amintea de mama. Ea îl cânta deseori, deşi refuza să meargă cu femeile din Jwahir să Converseze cu Ani.

— Ea nu s-a mai dus de când a rămas grea cu mine, am murmurat deschizând ochii. Eu de ce m-aş duce vreodată?

— Scoală-te, a spus Mwita, sărutându-mi umărul gol.

S-a ridicat, şi-a înfăşurat rapa verde în jurul taliei şi a ieşit. S-a întors aducând o cană cu apă. A vârât mâna în grămada mea de haine şi a scos bluza albastră.

— Îmbracă-te cu asta. Şi...

A găsit şi rapa albastră.

— Şi cu asta.

M-am împins în capul oaselor, învelitoarea căzând de pe mine. Când aerul rece mi-a atins trupul, m-a inundat acuitatea. Îmi venea să plâng cu sughițuri. M-am înfăşurat cu rapa. El mi-a dat apă.

— Fii tare, mi-a spus. Ridică-te.

Când am păşit afară, m-a izbit imaginea lui Diti, Luyu şi Fanasi stând acolo complet îmbrăcați şi mâncând pâine proaspătă. Au început să-mi chiorăie mațele de la mirosul pâinii.

— Începeam să credem că voi doi sunteți prea... epuizați ca să mai ieşiți, a spus Luyu, făcând cu ochiul.

— Vrei să spui că erați în tabără, de-ați auzit? am întrebat.

Fanasi a râs cu amărăciune. Diti s-a uitat în altă parte.

— Am ajuns târziu, dar aşa-i, eram aici, a spus Luyu cu un zâmbet răutăcios.

Până am terminat eu cu spălatul şi îmbrăcatul, grupul de femei pornise deja la drum. Se mişcau încet. Erau uşor de prins din urmă. Niciuna nu părea deranjată de prezența lui Mwita şi a lui Fanasi, care erau singurii bărbați din grup. Era şi Ting printre ele.

— Ca să-l reprezint pe Ssaiku, a spus ea.

Am băgat de seamă un schimb rapid de priviri între ea şi Mwita.

Nu era mult de mers până la marginea dinspre vest a furtunii de nisip, doar vreo doi kilometri şi jumătate. Dar mergeam într-un ritm atât de lent, încât ne-a luat aproape o

oră. I-am cântat cântece lui Ani, unele pe care le ştiam, multe pe care nu le ştiam. Când ne-am oprit, eram deja amețită de foame şi mă bucuram să pot sta jos. Bătea vântul, era zgomot şi toată atmosfera aceea avea ceva înfricoşător. Se vedea locul în care vântul se transforma în furtună, la doar câțiva metri de noi.

— Desfă-i părul, i-a cerut Ting lui Mwita.

El mi-a scos din păr sfoara din fibră de palmier şi i-a dat drumul în vânt. Toată lumea tăcea acum. Se rugau. Multe femei îngenuncheaseră cu capetele în nisip. Diti, Luyu şi Fanasi rămăseseră în picioare, căscând gura la furtuna deşertică. Luyu şi Diti veneau din familii care se rugau la Ani doar ocazional. Nici mamele lor, nici ele nu se retrăseseră vreodată în deşert. Nu reuşeam să mi-o scot din minte pe mama şi ce i se întâmplase, cum se ruga şi ea ca femeile acestea când au venit scuterele. Ting era în spatele meu. Am simțit că-mi făcea ceva la ceafă. Eram prea slăbită ca s-o opresc.

— Ce faci?

S-a aplecat spre urechea mea.

— E un amestec de ulei de palmier, lacrimi de bătrână muribundă, lacrimi de copil mic, sânge menstrual, lapte de la un bărbat, piele de pe piciorul unei broaşte țestoase şi nisip.

M-a trecut un fior de scârbă.

— Nu cunoşti Nsibidi, a spus ea. E un juju scris. Când însemni ceva cu el, statuezi schimbarea; acest juju vorbeşte direct cu spiritul. Pe tine te-am însemnat cu un simbol al răscrucilor unde se vor întâlni toate eu-rile tale. Îngenunchează. Cere-i lui Ani. O să-ți dea.

— Nu cred în Ani, am spus.

— Chiar şi-aşa, îngenunchează şi roagă-te, a insistat ea, împingându-mă în față.

Mi-am apăsat fruntea în nisip, cu răsunetul vântului în urechi. Minutele treceau. *Ce foame îmi e*, mi-am spus. Începeam să simt că mă ține ceva la sol. Am întors capul şi m-am uitat la cer. Am văzut soarele apunând, răsărind din nou şi iar apunând. A trecut multă vreme, asta contează.

Deodată m-am prăvălit în nisip. M-a înghițit ca gura unei fiare. Ultimul lucru de care îmi amintesc înainte ca lumea să explodeze a fost o fată spunând:

— E bine, Mwita. Se eliberează. De când a ajuns aici aşteptăm să se-ntâmple asta.

—oOo—

Fiecare părticică din mine care eram eu. Trupul meu înalt de *ewu*. Firea aprigă. Mintea impulsivă. Amintirile mele. Trecutul. Viitorul. Moartea mea. Viața mea. Spiritul meu. Soarta mea. Eşecul meu. Tot ce eram eu se distrugea. Eram moartă, frântă, risipită şi absorbită. Era de o mie de ori mai rău decât atunci când mă preschimbasem prima dată în pasăre. Nu-mi amintesc nimic pentru că nu eram nimic.

Apoi am fost ceva.

Simțeam. Eram reconstruită bucată cu bucată. Ce anume făcea asta? Nu era Ani, nu. Nu era o zeiță. Era nepăsător, dacă era posibil să fie nepăsător. Şi rigid, dacă era posibil să fie rigid. Logic. Controlat. Să îndrăznesc să spun că era Creatorul? Ceea Ce Nu Poate Fi Atins? Cine nu-şi *doreşte* să fie atins? Cel de-al patrulea punct, la care niciun vrăjitor nu se poate gândi vreodată? Nu, nu pot să spun asta, fiindcă e cea mai profundă blasfemie. Sau cel puțin aşa ar spune Aro.

Dar spiritul şi trupul meu erau complet desființate... nu asta spunea Aro că se întâmplă cu orice făptură care se întâlneşte cu Creatorul? Pe măsură ce mă reasambla, mă şi aranja într-o nouă ordine. O ordine care avea mai mult sens. Îmi amintesc de momentul în care mi s-a întors ultima bucată din mine.

— Ahhhhhhhhhhhhhhhh, am murmurat trăgând aer în piept.

Uşurare, prima mea emoţie. Din nou, îmi amintesc de momentul acela când eram în copacul iroko. Atunci când capul meu era precum o casă. Pe vremea aceea era ca şi cum uşile acelei case se întredeschideau – uşi din oţel, din lemn, din piatră. De data aceasta, toate acele uşi *şi* ferestrele erau trântite de pereţi.

Mă prăvăleam iar. M-am izbit greoi de sol. Vânt pe pielea mea. Îngheţam de frig. Eram udă. *Cine sunt?* m-am întrebat. N-am deschis ochii. Nu-mi aminteam cum se face. M-a lovit ceva în cap. Şi încă ceva. Instinctiv, am deschis ochii. Eram într-un cort.

— Cum să fie moartă? răcnea Diti. Ce s-a-ntâmplat?

Apoi totul s-a izbit de mine. Cine eram, de ce eram, cum eram, când eram. Am închis ochii.

— N-o atinge, a spus Ssaiku. Mwita, vorbeşte-i. Se întoarce. Ajut-o să-şi termine călătoria.

O pauză.

— Onyesonwu.

Vocea lui suna ciudat.

— Vino înapoi. Eşti plecată de şapte zile. Pe urmă ai căzut din cer, ca unul dintre copiii pierduţi ai lui Ani din Marea Carte. Dacă eşti vie din nou, deschide ochii, femeie.

Am deschis ochii. Stăteam întinsă pe spate. Mă durea trupul. El mi-a luat mâna. I-am strâns-o şi eu pe a lui. În acel moment au mai venit şi altele. Alte lucruri despre cine eram acum. Am zâmbit, după care am râs.

Era un moment de nebunie şi de trufie pentru care nu pot spune că era numai vina mea. Forţa şi capacităţile despre care îmi dădeam seama că făceau parte acum din mine erau copleşitoare. Eram mai puternică şi deţineam controlul într-o măsură mai mare decât mi-am imaginat vreodată că ar fi posibil. Şi astfel, de cum m-am întors, am plecat din nou.

Nu mai mâncasem de şapte zile. Mintea îmi era limpede. Eram foarte, foarte puternică. Am chibzuit unde îmi doream să merg. Acolo m-am dus.

Acum eram pe salteaua din cort, imediat după aceea zburam, fiind eu însămi, fiind spiritul meu albastru.

Mă duceam după tata.

Am zburat de-a dreptul prin furtuna de nisip. I-am simţit atingerea înţepătoare. M-am avântat prin zidul ei şi am ţâşnit în lumina fierbinte a soarelui. Dimineaţă. Am zburat peste kilometri întregi de nisip, sate, dune, peste un oraş, peste copaci uscaţi şi iarăşi dune. Am zburat peste un mic câmp verde, dar eram prea concentrată ca să-mi pese. În Durfa. Direct la o casă mare, cu uşă albastră. Prin uşă, într-o cameră care mirosea a flori, a esenţe parfumate şi a cărţi prăfuite.

El era aşezat la un birou, cu spatele la mine. M-am aruncat şi mai adânc în sălbăticie. La fel îi făcusem lui Aro când mă refuzase de mai multe ori decât puteam îndura. Şi vraciului din Papa Shee. De data asta eram încă şi mai puternică. Ştiam unde să sfâşii, să muşc şi să distrug, unde să atac. Îi vedeam spiritul, ca un strat întins peste spinarea întoarsă către mine. Era de un albastru intens, ca al meu. Asta m-a surprins pe moment, dar nu m-a oprit.

M-am năpustit ca odinioară tigrii flămânzi când îşi găseau prada. Eram prea nerăbdătoare ca să-mi dau seama că, deşi el era întors cu spatele, spiritul lui nu era. Mă aşteptase. Aro nu mi-a povestit niciodată cum s-a simţit când l-am atacat. Vraciul din Papa Shee a murit şi gata, fără semne fizice pe trup când a căzut la pământ. Acum, în momentul acesta cu tata, am aflat cum e.

E genul de durere pe care moartea nu poate s-o oprească. Tata a împins-o în mine cu toată forţa. Cânta în timp ce sfâşia, se înfrupta, înjunghia şi răsucea părţi din mine despre care nici nu ştiam că există. Şedea la biroul lui, cu

spatele la mine. Cânta în nuru, dar nu auzeam cuvintele. Semăn cu mama, dar nu pe de-a-ntregul. Nu pot să aud şi să-mi amintesc când sufăr.

Ceva s-a declanşat în mine. Un instinct de supraviețuire, o responsabilitate şi o amintire. *Nu aşa îmi e sfârşitul*, mi-am spus. Imediat am tras deoparte ce mai rămăsese din mine. Pe când mă retrăgeam, tata s-a ridicat în picioare şi s-a întors. S-a uitat în ceea ce erau ochii mei şi m-a apucat de ceea ce era brațul meu. Am încercat să mi-l smucesc. Tata era prea puternic. Mi-a întors palma dreaptă în sus şi şi-a înfipt unghia în ea, gravând acolo un fel de simbol. Mi-a dat drumul şi a spus:

— Întoarce-te şi mori în nisipurile din care te-ai ridicat.

Am făcut cale-ntoarsă părându-mi-se că durează o eternitate, plângând în hohote, suferind de dureri, stingându-mă încet. Pe când mă apropiam de zidul de praf, lumea începea să strălucească de spirite şi în deşert înmugureau acei copaci ai sălbăticiei în culori neobişnuite. M-am stins complet şi nu-mi mai amintesc nimic.

—oOo—

Mwita mi-a spus mai târziu că am murit a doua oară. Că am devenit transparentă şi apoi am dispărut cu totul. Când am reapărut, în acelaşi loc, eram iarăşi din carne, trupul îmi sângera de peste tot, hainele îmi erau îmbibate de sânge. N-a reuşit să mă trezească. Timp de trei minute n-am avut puls. Mi-a suflat aer în piept şi a folosit un juju blând. Cum nimic din toate astea n-a dat rezultate, s-a aşezat lângă mine, aşteptând.

În timpul celui de-al treilea minut, am început să respir. Mwita a alungat pe toată lumea din cort şi a rugat două fete care treceau pe acolo să-i aducă o găleată cu apă caldă. M-a îmbăiat din cap până-n picioare, clătindu-mă de sânge, bandajându-mi rănile, masându-mi carnea ca să-mi revigoreze circulația şi trimițându-mi gânduri bune.

— Trebuie să stăm de vorbă, îmi repeta întruna. Trezeşte-te.

M-am trezit două zile mai târziu şi l-am văzut pe Mwita stând lângă mine şi fredonând în surdină în timp ce împletea un coş. M-am săltat încet în capul oaselor. M-am uitat la Mwita şi nu mi-am putut aminti cine e. *Îmi place de el*, mi-am spus. *Ce e?* Mă durea trupul. Am gemut. Mi-au chiorăit maţele.

— N-ai vrut să mănânci, a spus Mwita, lăsând coşul jos. Dar ai băut apă. Altfel, ai fi fost moartă... din nou.

Îl cunosc, mi-am spus. Apoi, de parcă mi l-ar fi şoptit vânturile de afară, am auzit cuvântul pe care îl rostise pentru mine, *Ifunanya*.

— Mwita? am spus.

— În persoană, a răspuns el, apropiindu-se.

Cu toate durerile din trup şi cu restricţia impusă de bandajele de pe picioare şi de pe tors, mi-am azvârlit braţele în jurul lui.

— Binta, am rostit cu faţa cuibărită în umărul lui Mwita. Ah! Daib!

M-am agăţat de el şi mai puternic, închizând ochii strâns.

— Omul ăsta nu e om! E...

Amintirile au început să-mi potopească simţurile. Călătoria mea către vest, vederea chipului său, a spiritului său. *Durerea!* Înfrângerea. Mi s-a strâns inima. Dădusem greş.

— Şşş, a făcut el.

— Ar fi trebuit să mă omoare, am şoptit.

Chiar şi după ce fusesem recreată de Ani, tot nu reuşisem să-l dobor.

— Nu, a spus Mwita luându-mi faţa în mâini.

Am încercat să-mi ascund chipul plin de ruşine, dar el mi l-a ţintuit locului. Apoi m-a sărutat lung şi adânc. Vocea din mintea mea care clama eşecul şi înfrângerea s-a domolit,

deşi nu şi-a încetat mantra. Mwita s-a desprins de mine şi ne-am privit amândoi în ochi.

— Mâna mea, am şoptit.

Am ridicat-o în aer. Simbolul reprezenta un vierme încolăcit. Era negru şi scorţos şi mă durea când încercam să strâng pumnul. *Eşec*, a şoptit vocea din mintea mea. *Înfrângere. Moarte*.

— Pe acesta nu l-am observat, a spus Mwita, ridicându-şi-l mai aproape de faţă şi uitându-se pe sub sprâncene.

L-a atins cu degetul arătător şi apoi şi-a tras mâna înapoi, scăpând un şuierat.

— Ce-i? l-am întrebat cu un fir de voce.

— Ca şi cum ar fi străbătut de curent electric. Parcă mi-aş fi băgat degetul într-o priză, a spus el, frecându-se. Mi-a amorţit mâna.

— El l-a făcut acolo.

— Daib?

Am dat din cap afirmativ. Mwita s-a întunecat la faţă.

— Altfel, te simţi bine?

— Uită-te la mine, i-am spus, nedorindu-mi nicidecum ca el să se uite la mine. Cum aş putea să mă simt...

— De ce-ai făcut asta? m-a întrebat deodată, incapabil să se mai stăpânească.

— Fiindcă...

— Nici măcar nu te-ai bucurat că trăieşti. Nici măcar n-ai fost uşurată că ne vezi din nou! Ah, chiar că ţi se potriveşte numele, *o!*

Ce puteam să-i mai răspund? Nu mă gândisem la asta. O făcusem din instinct. *Şi totuşi, ai dat greş*, a şoptit vocea din mintea mea.

În cort a intrat Ssaiku. Era îmbrăcat ca de călătorie, cu un caftan lung şi pantaloni, drapat tot într-o mantie lungă, verde, dintr-un material gros. De cum a văzut că sunt

trează, figura lui gravă s-a îmblânzit. A întins mâinile într-un gest grandios.

— Heeeeei, se trezeşte să ne încânte cu splendoarea ei. Bine-ai venit înapoi. Ți-am dus dorul.

Am încercat să zâmbesc. Mwita a pufnit batjocoritor.

— Mwita, cum arată? a întrebat Ssaiku. Prezintă-ne situația.

— A fost... bătută zdravăn. Şi-a vindecat cele mai multe dintre rănile deschise, dar nu poate să vindece totul cu deprinderile ei de eshu. Cred că depinde şi de felul în care sunt provocate. O mulțime de contuzii adânci. Arată de parcă i s-a greblat pieptul. Are arsuri pe spate... cel puțin aşa se prezintă, ca nişte arsuri. Are glezna şi mâna luxate. Oase rupte n-are. Din ce mi-a spus că s-a-ntâmplat, bănuiesc c-o doare când respiră. Şi, când o să-i vină ciclul, iar o s-o doară.

Ssaiku a dat din cap, iar Mwita a continuat.

— I le-am tratat pe toate cu trei feluri de alifie. Ar fi cazul să-şi menajeze glezna şi încheietura mâinii câteva zile. Va trebui să mănânce ficat de iepure timp de o săptămână când o să-i vină ciclul, fiindcă sângele o să-i fie foarte greu. Ciclul o să-i vină la noapte, din cauza traumei. Am pus-o deja pe Ting să roage nişte femei să adune ficați şi să prepare o tocană.

Am observat pentru prima dată ce frânt de oboseală părea Mwita.

— Mai e ceva, a spus el.

Mi-a luat mâna dreaptă şi a întors-o cu palma în sus.

— Asta.

Ssaiku mi-a luat mâna şi s-a uitat cu luare-aminte la însemn. A țâțâit cu dezgust.

— Oh, *el* i-a pus asta.

— De... de unde ştii c-a fost... el? am întrebat.

— Unde altundeva să te fi dus aşa grăbită? mi-a întors-o el.

S-a ridicat de jos.

— Şi ce este? l-a întrebat Mwita.

— S-ar putea să ştie Ting. La doi ani, fata asta ştia să citească în okeke, vah şi sipo. Ea o să ştie să-l citească.

L-a bătut pe Mwita pe umăr.

— Aş fi vrut să avem aici pe cineva ca tine. E un dar rar întâlnit să fii atât de priceput la cele fizice şi spirituale.

Mwita a clătinat din cap.

— Nu-s prea documentat despre cele spirituale, *oga*, a spus el.

Ssaiku a râs pe înfundate, bătându-l iar pe umăr.

— O să mă întorc. Mwita, odihneşte-te şi tu. Fata trăieşte. Acum du-te să te tratezi şi pe tine ca pe un om care trăieşte.

La câteva clipe după plecarea lui Ssaiku, s-au repezit înăuntru Diti, Luyu şi Fanasi. Diti a ţipat şi m-a sărutat pe frunte. Luyu a izbucnit în lacrimi, iar Fanasi a rămas ţeapăn, cu ochii ţintă la mine.

— Ani e mare! a spus Diti plângând cu sughiţuri. Probabil că te iubeşte foarte tare.

Îmi venea să şi râd de o asemenea impresie.

— Şi noi te iubim, a spus Luyu.

Fără un cuvânt, Fanasi s-a răsucit pe călcâie şi a ieşit din cort. Pe drum, aproape că s-a izbit de Ting, care l-a ocolit şi a venit drept la mine.

— Ia să văd, a spus ea, împingându-le deoparte pe Luyu şi pe Diti.

— Ce-i? a întrebat Luyu, încercând să vadă peste umărul lui Ting.

— Şşş, a certat-o Ting, ridicându-mi mâna. Am nevoie de linişte.

Şi-a apropiat faţa de palma mea şi s-a uitat îndelung. A atins simbolul şi şi-a tras iute mâna, aruncând o privire spre Mwita.

— Ce e? am întrebat în acelaşi timp eu şi Mwita.

— Un simbol nsibidi, ne-a explicat Ting. Oarecum. Dar e foarte, foarte vechi. Înseamnă „otravă lentă şi nemiloasă". Uitaţi-vă, liniile au pornit deja. O să-i urce pe braţ până la inimă şi-o să i-o strivească până moare.

Eu şi Mwita am privit palma îndeaproape. Simbolul cu care fusesem înfierată era negru, culoare pe care o avusese de la bun început, dar acum se vedeau filamente minuscule care creşteau din marginile lui.

— Dacă am folosi rădăcină de agu şi mucegai de penicilină? a întrebat Mwita. Dacă se poartă ca o infecţie, poate...

— Doar ştii şi tu, Mwita, a spus Ting. Aici e un juju. Onye, încearcă să te preschimbi.

Cu toate rănile mele, ideea aceasta era ispititoare. O simţeam. Nu mă puteam preschimba în alte vieţuitoare decât cele de până atunci, dar puteam să mă prefac, de pildă, în vultur şi să nu mai risc niciodată să mă pierd pe mine însămi, indiferent cât de mult rămâneam sub forma aceea. M-am transformat. A mers lin, lesne... până am ajuns la mâna însemnată cu simbolul. Mâna nu se putea schimba. Am încercat mai mult. Cum trebuie să fi arătat în ochii lui Diti şi mai ales ai lui Luyu, care nu mă văzuse niciodată preschimbându-mă!

Am sărit dintre bandajele căzute, vultur toată în afară de o aripă, care era mână. Am cârâit furioasă, ieşind din haine dintr-un salt. Nu puteam zbura cu o mână. M-am luptat cu spaima provocată de claustrofobie şi am încercat altă înfăţişare, cea de şarpe. Coada îmi era o mână. În şoarece n-am putut să mă transform nici măcar parţial. Am încercat bufniţă, uliu, vulpe de nisip. Cu fiecare înfăţişare pe care o

încercam, mâna îmi devenea tot mai fierbinte. Am renunțat şi m-am întors la înfățişarea mea. Din mână îmi ieşea un fum rău mirositor. M-am acoperit cu rapa.

— Nu mai încerca nimic, a sărit Ting să mă sfătuiască. Nu ştim ce consecințe are. Avem la dispoziție douăzeci şi patru de ore, bănuiesc. Lasă-mă vreo două să mă sfătuiesc cu Ssaiku.

S-a ridicat.

— Douăzeci şi patru de ore până la ce? am întrebat.

— Până te omoară, a răspuns ea, grăbindu-se să plece.

M-am cutremurat de ură.

— Fie că trăiesc, fie că mor, o să-l distrug pe omul ăsta.

Vei da greş din nou, a şoptit vocea din mintea mea.

— Uite ce-ai pățit când ai încercat, mi-a amintit Mwita.

— N-am stat să judec. Data viitoare o să...

— Ai dreptate. N-ai stat să judeci, a spus el. Luyu, Diti, duceți-vă să-i aduceți ceva de mâncare.

Au sărit amândouă în picioare, bucuroase că aveau ceva de făcut.

— Să nu amestecați bucatele, a mai adăugat el.

— Ştim, a spus Luyu. Nu eşti singurul ei prieten.

— Cum de pot s-o fac? l-am întrebat pe Mwita după plecarea lor. Aro nu mi-a pomenit niciodată nimic despre abilitatea asta de a călători.

Mwita a oftat, eliberându-se de supărarea față de mine.

— Cred că ştiu de ce, a spus el, luându-mă prin surprindere.

— Ha? Serios?

— Nu e momentul pentru aşa ceva.

— Mai am douăzeci şi patru de ore de trăit, m-am enervat. Când ai de gând să-mi spui?

— Peste douăzeci şi cinci.

Capitolul 48

I-a luat trei ore lui Ting să se întoarcă. În tot acest timp, liniile de otravă au ajuns la vreo 7 sau 8 centimetri lungime, iar mâna a început să mă mănânce îngrozitor. Căpetenia Usson şi Căpetenia Sessa au trecut pe la mine împreună cu fiica lor, Eyess, care mi-a sărit în poală. Mi-am ascuns durerea şi am lăsat-o să-mi dea un pupic pe gură.

— Tu n-ai să mori niciodată! a exclamat ea.

Au venit şi alţii să-mi ureze de bine, aducându-mi mâncare sau diverse uleiuri. Mă îmbrăţişau cu foc şi îmi strângeau mâna, pe cea fără simbol, bineînţeles. Da, acum, că „eliberasem" ceea ce se adunase în mine, dar în acelaşi timp eram otrăvită lent de ceva ce-mi fusese pricinuit de tatăl meu biologic, nu mai eram de neatins. Mai aduceau cu ei şi mici figurine cu aspect omenesc, făcute din nisip. Dacă le duceai la ureche, auzeai o muzică blândă şi plăcută.

Ceea ce se întâmplase când murisem prima dată începea să-şi facă efectul cu adevărat. În jurul meu lumea era mai fremătătoare. De câte ori mă atingea Mwita, mă treceau fiori. Iar când mă strângeau în braţe ceilalţi, le auzeam bătăile inimii. Când m-a îmbrăţişat un bătrân, i-a răsunat inima de parcă era plină de vânt. Am simţit un puternic imbold de a-l atinge. Puteam să-l vindec fără prea multă suferinţă, dar am ţinut seama de sfatul lui Ting de-a nu încerca să fac nimic. Îmi venea tare greu să stau nemişcată. *Şi totuşi, cu atâtea instrumente la dispoziţie, Daib încă trăieşte, iar eu sunt pe moarte*, mi-a trecut prin minte.

— Mai ai răbdare câteva ore, mi-a cerut Mwita. Nu-ţi faci niciun bine dacă te ridici acum.

— Ei bine, va trebui să riscăm, a spus Ssaiku pe când intra în cort.

În urma lui venea Ting, urmată de – judecând după veşmintele lor – preotul şi preoteasa Ani în oraşul acela, slujitori ai lui.

— Aş putea să opresc eu otrava, a spus Ting.

Eu şi Mwita ne-am luat de mână. Apoi el şi-a tras-o dintr-a mea.

— Of, ce nesuferită mi-e chestia aia, a spus el, uitându-se urât la mâna mea însemnată cu simbolul.

— Îmi pare rău.

— Nu va fi uşor, a continuat Ting. Şi rezultatul, oricare-ar fi el, va fi permanent.

Dintr-odată, îmi venea să râd în hohote. Când a rostit *permanent*, am avut o revelație. Am înțeles o parte din puzzle. Când fusesem eul meu din viitor în închisoarea aceea de beton în care îmi aşteptam execuția, îmi privisem mâinile. Erau acoperite cu simboluri tribale... nsibidi.

— Tu o s-o faci, nu? am întrebat-o pe Ting.

A dat din cap că da.

— Voi fi supravegheată de Ssaiku. Preotul şi preoteasa se vor ruga în timpul procedurii. Cuvinte de luptat cu alte cuvinte.

A făcut o scurtă pauză.

— Tatăl tău e *foarte* puternic.

— Nu e tatăl meu, am spus.

M-a bătut uşor pe umăr.

— Este. Dar se vede că nu te-a crescut el.

În pregătirea pentru procedură, a trebuit să fac o baie purificatoare. Mwita mi-a făcut rost de o cadă mare din fibră de palmier. Era tratată cu gel termic, aşa că-şi făcea treaba la fel de bine ca una din metal sau din piatră. Mwita şi alți câțiva au adunat apă de la stația de captare, au fiert-o şi au turnat-o în cadă. Când m-am lăsat încet în apa aburindă, au început să mă usture rănile. Simbolul îmi provoca nişte

mâncărimi atât de puternice, încât mă luptam cu imboldul de a-mi sfâşia pielea palmei.

— Cât trebuie să stau aici? am gemut.

Apa avea un miros dulce de la plantele aromatice pe care mi le dăduse Ting.

— Încă treizeci de minute, a spus Mwita.

Când am ieşit din cadă, eram toată roşie de fierbinţeală. Mi-am privit cele trei zgârieturi adânci de pe piept. Drept între sâni. De parcă Daib ar fi vrut să-i amintească lui Mwita de prezenţa lui. *Dacă supravieţuiesc*, mi-am spus.

Îl uram pe Daib.

Când m-am întors cu Mwita la cortul lui Ssaiku, toată lumea era pregătită. Preotul şi preoteasa o implorau deja pe Ani. M-am enervat, gândindu-mă la Creatorul care mă recrease şi la faptul că Ani era doar o idee fără substanţă a minţii omeneşti. Mi-am înfrânat limba, amintindu-mi de Regula de Aur din Busheraft: Lasă vulturul şi uliul să se aşeze la odihnă. Ssaiku a închis clapa cortului în urma noastră şi şi-a plimbat mâna peste ea. Instantaneu, toate zgomotele de afară au încetat. Ting s-a aşezat pe o saltea, punându-şi alături un castron cu o pastă foarte neagră. Mai erau două saltele cu simboluri desenate pe ele.

— Şezi acolo, mi-a cerut Ting. Onye, n-ai voie să te ridici până nu se termină.

Era de parcă mă aşezasem pe nişte păianjeni de metal fierbinţi care mişunau sub mine. Îmi venea să urlu şi, de n-ar fi fost Mwita, chiar aş fi urlat.

— Simbolurile sunt de vină. Sunt la fel de vii ca orice fiinţă vie, m-a lămurit Ting. Dă-mi mâna.

S-a uitat cu atenţie.

— Se întinde. *Ogasse*, am nevoie de protecţie timp de două ore.

— O vei avea, a răspuns Ssaiku.

— Protecţie faţă de ce? am întrebat.

— Față de infecție, a spus Ting. Când o să te însemn.

— Dacă n-o să mai pot la un moment dat, am să vă dau de ştire, a spus Ssaiku. Deja i-am avertizat pe toți. Cred că unii dintre ei se vor bucura că au timp să exploreze puțin în lipsa furtunii.

Ssaiku nu putea să mă protejeze pe mine şi în acelaşi timp să mențină furtuna de nisip.

— O să te doară, a spus Ting.

A tăcut, părând nelinişti tă.

— Dacă dă rezultate, n-o să mai poți niciodată să vindeci cu mâna dreaptă.

— Poftim? am protestat.

— Ca să vindeci va trebui să-ți foloseşti mereu mâna stângă, a insistat Ting. Nu ştiu ce-are să se-ntâmple dacă te vei folosi de dreapta. E plină de ura lui.

L-a luat pe Mwita de mână.

— Ține-o, i-a spus.

Mwita mi-a cuprins mijlocul cu brațul stâng şi şi-a pus mâna dreaptă pe umărul meu. Mi-a sărutat urechea. M-am pregătit sufleteşte. Trecusem deja prin atâtea! Dar m-am ținut tare. Ting mi-a luat mâna dreaptă şi m-a înțepat pe dosul mâinii cu unghia lungă şi ascuțită a policarului său. Am simțit cum izbucneşte o văpaie de durere. Am scăpat un țipăt şi în acelaşi timp m-am forțat să rămân concentrată la chipul ei. Şi-a muiat unghia în pastă şi a început să deseneze.

Era de parcă ar fi căzut într-o transă şi altcineva ar fi preluat controlul asupra ei. Lucra zâmbind, bucurându-se de fiecare buclă şi vârtej, de fiecare linie trasată, ignorându-mi mormăielile de protest şi respirația greoaie. Broboane de sudoare îi apăreau şi îi alunecau de pe frunte. Cortul începea să miroasă a flori arse de la fumul care mi se înălța din mână. Apoi, mai era şi mâncărimea. Simbolul se împotrivea din răsputeri.

Mi-a întors palma în sus şi s-a apucat să deseneze pe lângă simbol. M-am uitat şi m-a apucat groaza. Simbolul palpita, se încolăcea şi se trăgea încet de lângă desenele ei. Era dezgustător. Dar n-avea scăpare. Pe măsură ce desenele strângeau cercul în jurul lui, începea să pălească. Fiecare centimetru de piele de pe mână mi-a fost acoperit. Simbolul lui Daib a dispărut. Ting a desenat simbolul final pe locul în care fusese acesta, un cerc cu un punct în mijloc. I s-a limpezit privirea şi s-a îndreptat de spate.

— Ssaiku? l-a chemat ea, ştergându-şi faţa cu dosul mâinii.

El n-a răspuns. Avea ochii strâns închişi. Faţa îi era încordată şi asuda din toţi porii, pete întunecate apărându-i la subsuorile caftanului.

M-a apucat mâncărimea la mâna stângă. Ting a suduit înfundat când mi-a citit panica de pe chip. Preotul şi preoteasa s-au întrerupt din rugăciuni.

— A funcţionat? a întrebat preoteasa.

Ting mi-a întors în sus palma stângă. Simbolul se mutase acolo.

— A sărit ca un păianjen, a spus ea. Lăsaţi-mă trei minute. Mwita, adu-mi nişte vin de palmier.

El s-a ridicat imediat şi a adus sticla şi un pahar. Ting a înşfăcat sticla şi a băut îndelung din ea. Îi tremurau mâinile.

— Malefic om, a şoptit trăgând încă o duşcă. Însemnul ăsta pe care ţi l-a făcut... ei, n-ai cum să-nţelegi.

M-a luat iar de mână.

— Mwita, ţine-o bine. N-o lăsa să fugă. Acum trebuie să-l izgonesc de-aici.

S-a apucat iar să deseneze. Am scrâşnit din dinţi. Când îl urmărise şi îl încolţise în centrul palmei, simbolul făcuse ceva de-mi venise să sar în sus, să sfâşii cortul şi să fug ca de moarte. Acum mi s-a cufundat adânc în palmă şi de

acolo a emis un asemenea şoc electric, încât pe moment mi-am pierdut controlul muşchilor. Toate traiectele nervoase din corp mi s-au activat deodată. Am răcnit.

— Ţine-o, a spus Ting, apucându-mi mâna cu toată forţa de care era în stare.

Cu ochii larg deschişi, a desenat mai departe. Mwita m-a ţintuit locului, în timp ce eu mă cabram şi ţipam ca din gură de şarpe. Ting a reuşit cumva să termine şi ultimul cerc. Alungat, simbolul a sărit de pe mâna mea şi a aterizat pe podea cu un clămpănit. A făcut picioare, multe picioare negre, şi a fugit.

— Preotule! a strigat Ssaiku, lăsându-se greu la podea şi oftând, copleşit de oboseală.

Clapa cortului s-a deschis de la sine. Zgomotul de afară s-a rostogolit înăuntru.

Preotul a ţâşnit pe urma simbolului. Ţopăind încolo şi încoace, până la urmă, *trosc!* – l-a călcat zdravăn cu talpa sandalei. Când şi-a ridicat piciorul, nu se mai vedea decât o pată de cărbune.

— Ha! a exclamat Ssaiku triumfător, cu respiraţia încă întretăiată.

Ting s-a sprijinit extenuată. Eu zăceam pe podea, gâfâind, simţind în continuare salteaua de sub mine ca făcută din păianjeni de metal. M-am rostogolit pe spate şi am rămas cu privirea în tavan.

— Încearcă să-ţi preschimbi mâna, mi-a cerut Ting.

Am reuşit să mi-o transform într-o aripă de vultur. Însă, în loc să aibă doar pene negre, era împestriţată cu negru şi roşu. Am pufnit în râs şi m-am întins la loc pe podea.

Capitolul 49

Mi-am petrecut noaptea împreună cu Mwita în cortul lui Ssaiku, fiindcă acesta avea o întâlnire importantă şi urma să se întoarcă abia dimineaţă.

— Cum e cu furtuna? a întrebat-o Mwita pe Ting. Mai e...

— Ascultă şi singur, a răspuns ea.

Auzeam uruitul îndepărtat al vântului.

— Poate s-o controleze când călătoreşte. E floare la ureche pentru el. Cred totuşi că pentru oameni a fost bine când s-a oprit furtuna. Mereu îi zic c-ar trebui să mai facă asta din când în când.

A dat să plece.

— O să vă aducă cineva de mâncare pe săturate.

— Ah, nu pot să-nghit nimic, am gemut.

— Şi tu trebuie să mănânci, Mwita, a spus ea, apoi s-a uitat la mine. Ultima dată a mâncat când ai mâncat şi tu, Onye.

M-am uitat la Mwita şocată. S-a mulţumit să dea din umeri.

— Am avut treabă.

Am adormit amândoi la câteva minute după plecarea lui Ting. Trecuse de miezul nopţii când ne-a trezit Luyu.

— A zis Ting că trebuie să mâncaţi, m-a anunţat ea, lovindu-mă uşor peste obraz.

Întinsese o masă uriaşă, cu friptură de iepure, un castron mare cu tocană din ficat de iepure, cactus confiat, curry, o sticlă de vin de palmier, ceai fierbinte şi ceva ce nu mai mâncasem de când trăiam în deşert cu mama.

— Unde-au găsit aku? a întrebat Mwita, luând una dintre insectele prăjite şi băgând-o în gură.

Am zâmbit cu gura până la urechi şi am făcut la fel.

Luyu a dat din umeri.

— Un grup de femei mi-au dat toate farfuriile astea, dar aia tare nu-mi place. Seamănă cu...

— Aşa-i, am întrerupt-o. Aku sunt termite. Se prăjesc în ulei de palmier.

Am înfulecat cu lăcomie, şi eu, şi Mwita. El a avut grijă să mănânc toată tocana de ficat.

— Ce proastă am fost să mănânc atâta, m-am văitat după ce ne-am oprit în sfârşit.

— Aşa o fi, dar merită riscul, a spus el.

Luyu stătea cu picioarele întinse şi se uita la noi, sorbind dintr-un pahar cu vin de palmier. Apoi l-a lăsat pe podea.

— Unde-s Diti şi Fanasi? am întrebat-o.

Iar a dat din umeri.

— Pe-aici, cred.

S-a tras lângă mine.

— Dă să-ți văd mâinile.

I le-am arătat. Parcă erau opere de artă de-ale adei. Desenele erau perfecte. Cercuri perfecte, linii drepte, creşteri şi descreşteri grațioase. Mâinile mele erau ca paginile unei cărți antice. Simbolurile de pe dreapta erau mai mici şi mai grupate decât cele de pe stânga. Mai imperioase. Mi-am flexat mâna dreaptă. Nu mă durea. Lipsa durerii însemna lipsa infecției. Am zâmbit, nespus de bucuroasă.

— Aş putea să mă uit la ele cât e ziua de lungă, a spus Mwita.

— Dar mâna asta e inutilă, am comentat, strângând pumnul drept. Sau ar trebui să spun primejdioasă.

— Şi când crezi c-o să... mă rog... o s-o luăm din loc?

— Luyu, abia pot să merg, i-am atras atenția.

— Dar o să poți să mergi cât de curând. Te ştiu eu. Eu nu mă grăbesc nicăieri, zău. E frumos aici. Dar, într-un fel, mă grăbesc. Am... am stat de vorbă cu nişte oameni. Mi-au zis anumite lucruri despre cum e în Vest.

S-a întrerupt.

— Ştiu că ţi s-a-ntâmplat ceva.

A tras aer adânc în piept şi s-a calmat.

— Mă rog, mă rog la Ani, mă jur pe Ani, să fii tu cea adevărată. Tu trebuie să fii cea din profeţie.

S-a oprit iar, făcând ochii mari la Mwita, apoi la mine.

— Îmi pare rău! N-am vrut...

— Nu-i nimic, am liniştit-o. I-am spus şi lui.

Mwita şi-a lăsat capul într-o parte şi m-a pironit cu privirea.

— I-ai zis ei înainte să-mi zici mie?

— Nu contează, a spus Luyu. Ce contează e că precis e adevărat, fiindcă ce s-a petrecut acolo, ce te-aşteaptă pe tine să-i pui capăt e un rău dintre cele mai vechi. Pe vremuri credeam că e vorba de nuru. Ăştia s-au născut urâţi şi importanţi... dar e ceva mai adânc decât fiinţele umane.

S-a şters la ochi.

— Nu putem să mai stăm aici multă vreme. Avem treabă!

Mwita a luat-o de mână şi i-a strâns-o.

— Nici eu n-aş fi putut s-o spun mai bine.

Cortul lui Ssaiku era călduros şi confortabil. În jurul nostru era plin de farfurii goale. Eram în viaţă. Eram acolo unde trebuia să fim în acel moment. Am lăsat deoparte îndoielile crescânde, m-am aplecat în faţă, i-am luat de mână pe Mwita şi pe Luyu şi, cu capetele plecate, am împărtăşit cu toţii, instinctiv, o rugăciune.

Apoi Luyu s-a desprins de noi.

— Eu mă duc să... socializez. Dacă aveţi nevoie de mine, veniţi la cortul lui Ssun şi Yaoss.

A rânjit plină de ea.

— Să strigaţi înainte să intraţi.

Nu după mult timp, m-am cufundat într-un somn cald, fără vise, revigorant. M-am trezit cu soarele în ochi, strălucind prin clapa cortului. Propriul meu trup m-a salutat cu o împunsătură de durere. Mwita mă ţinea bine cu

brațul. Sforăia încet. Când am încercat să-l mişc, m-a strâns şi mai tare. Am căscat şi mi-am ridicat mâna dreaptă. Am ținut-o în lumina soarelui şi mi-am dorit să-i crească pene. Ceea ce a şi făcut, cât se poate de uşor. M-am întors spre Mwita şi am văzut că avea ochii deschişi.

— Au şi trecut douăzeci şi cinci de ore?

— Nu mai poți să aştepți încă una? m-a întrebat el, strecurându-şi mâna între picioarele mele.

A fost dezamăgit când şi-a văzut degetele pline de sânge. Îmi venise ciclul. Şi, acum că aflasem, durerea mi-a cuprins pântecele şi deodată am simțit că mi se face greață.

— Întinde-te, a spus Mwita, sărind în picioare şi înfăşurându-şi rapa pe talie.

A ieşit şi s-a întors cu un maldăr de cârpe şi o rapa curată.

— Ia, mi-a spus.

Şi mi-a băgat în gură o mică frunză uscată.

— O femeie mi-a dat un sac întreg dintr-astea.

Era amară, dar am reuşit s-o mestec şi s-o înghit.

M-am ridicat, m-am primenit, după care m-am întins la loc. Deja începea să-mi treacă greața. Mwita mi-a turnat într-un pahar ce mai rămăsese din vinul de palmier. Era acru, dar trupul meu l-a primit cu bucurie.

— E mai bine?

Am dat din cap că da.

— Acum spune-mi o poveste.

— Înainte să zic ceva, ia aminte că *amândoi* am avut secrete, a spus Mwita.

— Ştiu.

— Bine.

A tăcut, trăgându-se de barba scurtă.

— Tu poți să călătoreşti aşa fiindcă ai capacitatea să *alu*. Eşti...

— *Alu?*

Cuvântul acela avea o sonoritate familiară.

— Vrei să spui alusi?

— Ascultă şi taci, Onyesonwu.

— De cât timp ştii asta? l-am întrebat pe un ton surescitat.

— Ce să ştiu? Şi nici măcar n-ai habar ce mă-ntrebi.

M-am încruntat, dar n-am mai deschis gura. Mi-am privit mâinile. *Aşadar, „să pleci" se cheamă să alu*, mi-am spus.

— Mama ta şi ada sunt apropiate, a spus Mwita.

L-am privit pe sub sprâncene.

— Şi?

Mwita m-a apucat de umeri.

— Onyesonwu, tacă-ți gura. Lasă-mă să vorbesc. Tu numai ascultă.

— Numai...

— Şşt!

Am oftat şi mi-am acoperit fața cu mâinile.

— Mama ta şi ada sunt apropiate, a repetat el calm. Discută între ele. Ada e soția lui Aro. Discută între ei. Şi ştii ce e Aro pentru mine. Discutăm şi noi. Aşa am aflat despre mama ta. E bine că s-a întâmplat aşa, fiindcă acum pot să-ți spun şi *ție*.

— De ce nu mi-ai spus până acum? De ce nu mi-a spus mama?

— Onyesonwu?

— Atunci, spune mai repede.

— M-am gândit la treaba asta, a continuat el, neluându-mă în seamă. Mama ta ştia exact ce face când a cerut să fii vrăjitoare, după ce te-ai născut şi a văzut că eşti fată. A fost răzbunarea ei.

Şi-a coborât privirea spre mine.

— Mama ta poate să călătorească în interior, poate să *alu*. Cuvântul alusi, pe care îl ştim noi că desemnează creaturile

mitice, vine de la un verb folosit de vrăjitorii adevărați, „să *alu*”, „să călătoreşti în interior”. Ea...

Am ridicat o mână.

— Stai aşa, i-am spus.

Îmi bătea inima cu putere. Totul se lega. M-am gândit la acea *Kponyungo* care mă luase să *alu*. Vocea îi suna cunoscut, dar nu ştiam de ce. Asta pentru că era a mamei, o voce pe care n-o mai auzisem niciodată cu adevărat. *Ei îi plăceau tare mult Kponyungo*, mi-am amintit. *Cum de n-am ştiut?*

— Acea *Kponyungo* era mama*?* am şoptit ca pentru mine.

Mwita a încuviințat dând din cap. Mi-a mai trecut ceva prin minte: *Poate de asta n-am reuşit să mă fac cât ea de mare când m-a luat să* alu*. Poate, când* alu*, nu poți să te faci mai mare decât părintele tău*.

— Deci am primit abilitatea de la ea?

— Aşa-i, a spus el. Şi... se poate ca asta să fi provocat...

A scuturat din cap.

— Nu, nu m-am exprimat bine.

— Nu îndulci lucrurile, am insistat. Spune-mi şi gata. Spune-mi totul.

— Nu vreau să-ți fac rău, a spus el încet.

Am pufnit cu dispreț.

— Dacă n-ai băgat de seamă, suport binişor durerea.

— Bine, a spus el. Păi, treaba e că mama ta ar fi trecut inițierea. Asta crede Aro după ce a stat de vorbă şi cu ea, şi cu ada. E ceva ce are legătură cu bunica ta. Ştii ceva despre bunicii tăi?

— Nu mare lucru, am răspuns frecându-mi fața.

Ceea ce-mi povestea părea atât de ireal, încât avea logică.

— Nimic de felul ăsta.

— Mă rog, asta crede Aro, a spus el. Mai ştii cum te-ai simțit când te-ai întâlnit cu Ting şi Ssaiku, respingerea şi atracția? Există mereu o energie între cei asemenea ție.

A continuat după o scurtă pauză.

— De asta a ales mama ta să trăiască după ce şi-a dat seama că te poartă pe tine în pântece. E şi ăsta un motiv pentru care voi două sunteți atât de apropiate. Şi probabil tot de asta a ales-o Daib pe mama ta s-o lase însărcinată. Mama ta e capabilă să devină două ființe, ea însăşi şi un alusi – poate să se scindeze. Aro nu ți-a zis fiindcă era de părere că nu-ți mai trebuie şi alte surprize. Plus că pe vremea aia nu dădeai nici cel mai mic semn c-ai putea să *alu*. Nu cred că şi-ar fi imaginat vreodată că ai abilitatea, şi încă atât de puternică.

M-am rezemat, uitându-mă la el cu gura căscată.

— Dacă tot îți spun lucrurile astea, a continuat Mwita, aş putea la fel de bine să-ți spun tot ce mai ştiu despre mama ta.

Aş fi vrut să-mi fi spus mama ce-mi povestea acum Mwita. Tare mi-ar fi plăcut s-o aud din gura ei. Dar mama fusese dintotdeauna plină de secrete. Cred că i se trăgea de la acea latură a ei de alusi. Chiar şi atunci când îmi arătase tărâmurile înverzite, preferase s-o facă fără să ştiu că era ea. Nici despre copilăria ei nu-mi povestise niciodată mare lucru.

De fapt, nu ştiam decât că era apropiată de frații şi de tatăl ei, Xabief. Mai puțin de mama ei, Sa'eeda. Mama se trăgea din poporul sării. Principala lor îndeletnicire era vânzarea sării extrase dintr-o groapă uriaşă care fusese cândva un lac cu apă sărată. Neamul mamei era singurul care ştia cum să ajungă la sare. Taică-său îi lua cu el pe ea şi pe frații ei mai mari în călătoria de două săptămâni în care aduna sarea şi venea cu ea acasă. Ei îi plăcea drumul şi n-ar fi îndurat să stea departe de taică-său atâta vreme.

După spusele lui Mwita, mama mamei, Sa'eeda, era şi ea un spirit liber. Şi, chiar dacă îşi iubea copiii, maternitatea nu era lucru uşor pentru ea. Îi convenea de minune să-i

plece de-acasă toți copiii în lunile acelea. Şi bărbatului ei îi convenea, căci rolul de tată îi venea mânuşă, iar pe soția sa o iubea şi o înțelegea.

Pe Drumul Sării, mama a învățat să iubească deşertul, drumurile, cerul liber. Bea ceai cu lapte şi întreținea conversații gălăgioase cu frații şi cu tatăl ei. Dar călătoriile lor nu se reduceau la atât. De câte ori se afla în deşert, tatăl ei o încuraja să postească.

— De ce? întrebase ea prima dată.

— Ai să vezi, îi răspunsese taică-său.

Mă întrebam dacă nu cumva întâlnise acolo chiar şi un *Kponyungo*, înălțându-se din straturile de sare.

Am închis ochii în timp ce-mi relata Mwita lucrurile acestea pe care mama i le spusese adei, dar mie nu mi le spusese niciodată.

— Vasăzică, îşi controla perfect aptitudinea încă de pe vremea aia? am întrebat.

— Până şi Aro părea invidios când îmi spunea despre mulțimea de locuri în care călătorise mama ta, a întărit Mwita. În special pădurile.

— Ah, Mwita, ce frumos era!

— Nici nu pot să-mi imaginez. Atâta viață! Maică-ta... ce efect trebuie să fi avut toate astea asupra ei!

— Mama e... Habar n-aveam, am şoptit. Dar pentru ea cine-a cerut să fie aşa? Dacă ar fi trebuit să treacă inițierea, cineva ar fi trebuit s-o ceară pentru ea?

Mwita a ridicat din umeri.

— Presupun că acel cineva a fost taică-său.

— Trebuie să fi pățit ceva groaznic ca să ceară una ca asta.

— Poate, a spus el.

M-a luat de mână.

— Încă ceva. Când am plecat din Jwahir, Aro se gândea s-o ia pe mama ta ca ucenică.

— Poftim?

M-am ridicat în capul oaselor. Am simțit cum îmi zvâcnesc toate rănile în curs de vindecare de pe piept şi contuziile de pe picioare.

— Şi ştii că ea are să fie de-acord, a mai spus Mwita.

Capitolul 50

Toată dimineața m-am simțit ciudat în pielea mea. Mă durea îngrozitor tot trupul după chelfăneala încasată de la Daib. Eram plină de îndoieli în privința aptitudinilor şi-a scopului meu. Din cauza ciclului, aveam pântecele încins ca o piatră de foc. Mâinile îmi erau acoperite cu desene juju. Mâna dreaptă era primejdioasă. Mama era mai mult decât îmi închipuisem, iar ceea ce era ea exista şi în mine. Şi la fel stăteau lucrurile cu tatăl meu biologic. Dar viața nu se opreşte niciodată.

— Mă întorc repede, a spus Mwita. Te descurci?

— Da.

Mă simțeam groaznic, dar îmi doream şi puțin timp numai pentru mine.

Câteva minute mai târziu, pe când îmi întindeam încet muşchii picioarelor, Luyu a intrat intempestiv.

— Au plecat! a cârâit ea.

— Cum?

— Au plecat când s-a oprit furtuna. Au luat-o pe Sandi.

— Opreşte-te, stai aşa, cine?!

— Diti, Fanasi, a țipat Luyu. Au dispărut toate lucrurile lor. Am găsit asta.

Era un mesaj cu scrisul înflorit al lui Diti pe o bucată ruptă dintr-un material alb.

Prietena mea Onyesonwu,

Te iubesc foarte mult, dar nu vreau să iau parte la ce va fi. Asta simt de când au omorât-o pe Binta. Nici Fanasi nu vrea. Furtuna s-a oprit şi o luăm ca pe un semn că putem fugi. Nu vrem să murim ca Binta. Fanasi şi cu mine ne-am dat seama de dragostea noastră. Şi, da, Luyu, ne-am consumat căsnicia. Ne vom întoarce în Jwahir, cu voia lui Ani, şi vom duce viaţa care ne e menit s-o ducem. Onye, îţi mulţumesc. Călătoria asta ne-a schimbat pentru totdeauna, în bine. Pur şi simplu, ne dorim să trăim, nu să murim ca Binta. Vom duce cu noi în Jwahir veşti despre tine. Şi sperăm să auzim poveşti minunate despre tine. Mwita, ai grijă de Onye.

Prietenii voştri,

Diti şi Fanasi.

— A simţit Sandi că au nevoie de ea mai mult decât avem noi, am şoptit cu lacrimi curgându-mi pe faţă. Cămilă dragă. Nu se omoară după niciunul dintre ei.

Am ridicat privirea spre Luyu.

— Eu sunt cu tine până la capăt, a spus ea. De-asta am venit.

S-a întrerupt.

— Şi Binta tot de-asta a venit.

A dat buzna înăuntru şi Ting.

— S-a întors Ssaiku, a spus ea. Eşti îmbrăcată? Bun.

Şi a şters-o. O clipă mai târziu, s-a întors cu Ssaiku şi cu Mwita, care părea agitat. În urma lui venea cineva drapat în straie negre. Mi s-au înmuiat picioarele.

Capitolul 51

Luyu s-a strecurat afară în timp ce Sola îşi făcea intrarea ceremonios. Era mult mai înalt decât m-aş fi aşteptat să fie. În cele două ocazii când îl văzusem, în timpul iniţierii mele şi înainte de-a pleca din Jwahir, stătea aşezat. Acum părea

să mă domine până şi pe mine. Nu-mi dădeam seama din cauza straielor lungi şi negre, dar cred că avea picioare lungi ca Ting, căci şi ea arăta mult mai scundă când stătea jos.

— Onyesonwu, adu-ne nişte vin de palmier, a poruncit Sola aşezându-se.

— E chiar afară, a spus Ssaiku. Ai să vezi.

M-am bucurat că aveam motiv să ies de acolo. Diti şi Fanasi plecaseră. Parcurseseră cale de mai bine de o zi. O aveau şi pe Sandi cu ei, dar nici măcar ea nu eram convinsă că-i poate ține în viață. Dacă vreunul dintre ei se îmbolnăvea... Mi-am alungat gândul din minte. Indiferent dacă trăiau sau mureau, erau buni plecați. Am refuzat să mă întreb dacă aveam să-i mai văd vreodată.

Vinul de palmier era pus lângă cămilele lui Ssaiku, îngrămădit laolaltă cu alte provizii. Am scos două dintre sticlele verzi. Când m-am reîntors în cort, Ting s-a ridicat să împartă pahare.

— Vino după mine şi fii atentă la ce fac, a mormăit ea când a trecut pe lângă mine.

I-a oferit un pahar lui Sola, iar eu am turnat, apoi lui Ssaiku, apoi lui Mwita. La sfârşit a ridicat un pahar să-i torn şi ei, după care mi-am turnat şi mie. Ne-am aşezat în cerc pe saltele, cu picioarele încrucişate. Mwita stătea în stânga mea, Ting în dreapta, iar Ssaiku şi Sola, față în față cu noi. Un timp care a părut prea îndelungat, am stat toți bând şi uitându-ne unii la alții. Sola lua înghițituri foarte mici din paharul lui. La fel ca mai înainte, gluga îi atârna peste față, acoperindu-i partea de sus.

— Dă-mi să-ți văd mâinile, a spus Sola într-un târziu cu vocea lui subțire şi seacă.

Mi-a luat mâna stângă şi a şovăit puțin înainte s-o apuce şi pe cea dreaptă. Şi-a trecut buricul policarului peste simbolurile de pe pielea mea, ținându-şi în sus unghia galbenă ca să nu mă zgârie.

— Eleva ta are talent, i s-a adresat el lui Ssaiku.

— Tu ai ştiut înaintea mea, a răspuns acesta.

Sola a zâmbit, arătându-şi dinţii albi şi perfecţi.

— Într-adevăr. O ştiu pe Ting de dinainte să se nască.

S-a uitat la mine.

— Zi-mi cum s-a întâmplat.

— Ha? am făcut nedumerită. Ah... păi, ne aflam mai încolo, lângă marginea furtunii, şi...

M-am întrerupt.

— *Oga* Sola, pot să-ţi pun mai întâi o întrebare?

— Poţi să pui două, din moment ce tocmai ai pus una.

— De ce n-a venit Aro?

— Ce-ţi pasă?

— E maestrul meu şi...

— De ce nu întrebi de ce n-a putut să vină mama ta? E mai logic, nu?

N-am ştiut ce să-i răspund.

— Aro n-are aptitudinea, a spus Sola. Nu poate să acopere rapid distanţe mari. Nu-i ăsta centrul lui. Altele sunt abilităţile lui. Aşa că fruntea sus. Nu te mai văicări. Povesteşte-mi despre faptele tale prosteşti.

A pocnit spre mine din degetele lui uscate ca să mă îndemne să continui.

M-am încruntat. E dificil să-i spui un lucru cuiva care deja îl consideră prostesc. I-am povestit tot ce-mi aminteam, mai puţin suspiciunile mele despre faptul că fusese mâna adevăratului Creator care mă adusese înapoi prima dată.

— De câtă vreme ştii că Daib e tatăl tău? m-a întrebat Sola.

— De câteva luni. Eu şi Mwita... s-a întâmplat ceva. Noi ne-am mai întâlnit cu el. E a treia oară când călătoresc aşa.

— Prima dată, eu am fost cel care l-a atacat, a intervenit Mwita. Omul acesta este... a fost maestrul meu.

— Poftim? a spus cu glas sonor Ssaiku. Cum se poate aşa ceva?

— *Sha*, a şoptit Sola. Aşadar, toate se leagă acum.

A chicotit satisfăcut.

— Ăştia doi au acelaşi „tată”. Una e progenitura biologică a lui Daib, celălalt e studentul lui. E un fel de incest metaforic. Există ceva care să nu fie imoral la ăştia doi?

Şi iar a chicotit.

Ting se uita la Mwita şi la mine cu ochi mari şi privirea fascinată.

— Ce-a ajuns Daib? a întrebat Mwita. Mi-am petrecut ani întregi cu el. Pe cât e de puternic, pe-atât e de ambiţios. Un asemenea om progresează *întotdeauna*.

— A progresat ca un cancer, ca o tumoare, a spus Sola. E ca vinul de palmier pentru Beţivanul din Marea Carte, atât că beţia pe care o induce Daib le provoacă oamenilor o violenţă nefirească. Nuru şi okeke seamănă teribil cu strămoşii lor. De-aş putea să vă şterg pe toţi de pe faţa acestui pământ şi să las poporul roşu să umble nestingherit şi să se înmulţească, aşa aş face.

M-am întrebat cărui popor îi aparţinea Sola şi dacă era mai bun decât okeke sau nuru. Mă îndoiam profund. Nici măcar poporul roşu nu era perfect.

— Daţi-mi voie să vă povestesc amândurora despre... „tatăl” vostru, a spus Sola. El e cel care va aduce moartea scumpului vostru Est. Îşi adună mii de oameni încă înnebuniţi de uşurinţa cu care au nimicit atâţia okeke în vest. I-a convins că măreţia stă în răspândire. Daib, Colosul Militar. Mame şi taţi le dau întâilor născuţi numele lui. Mai e şi un vrăjitor puternic. E de rău. Iar vorbele lui nu-s doar bravadă. Va *reuşi*, iar adepţii lui îşi vor *vedea* cu ochii lor roadele muncii. Mai întâi are să-i termine pe puţinii rebeli okeke rămaşi. Înainte de moarte, vor fi şi ei corupţi. Vor muri malefici. Mwita poate să ne spună despre cum se

întâmplă deja, nu? Unele dintre aceste sate sunt valoroase. Unora li s-a îngăduit să întreţină culturi precum cele de porumb şi de palmieri. Administratorii okeke ai acestor culturi au acumulat nişică putere în schimbul muncii prestate. O vor pierde pe toată murind sau fugind. Asta face Daib chiar în acest moment. Treptat, okeke vor dispărea până la ultimul din regat. Singurii păstraţi vor fi sclavii cei mai supuşi. Foarte curând, poate în două săptămâni, poate mai devreme, Daib va porni în fruntea unei armate de nuru către Est, ca să-i vâneze şi să-i distrugă pe exilaţi. Va fi, pur şi simplu, o revoluţie. Am văzut-o când am aruncat oasele. Odată ce va porni, odată ce grupurile astea de băieţi şi bărbaţi nuru îşi vor părăsi regatul, n-o să mai fiţi în stare s-o opriţi. Va fi prea târziu.

De parcă altfel aş putea s-o opresc, mi-am spus. Că doar tocmai era să mor încercând.

Sola s-a uitat la Ssaiku.

— Pe-aici se pare că aţi prins toţi ideea corectă. Mereu pe drum şi mereu ascunşi.

Ssaiku s-a înnegurat la auzul insultei, dar n-a spus nimic. Ting părea înfuriată.

— Ştiu multe despre Daib, a continuat Sola, ciupindu-se de bărbie. Să vă spun şi vouă?

— Da, a spus Mwita cu glas încordat.

— S-a născut în oraşul celor Şapte Râuri numit Durfa, fiu al unei femei pe nume Bisi. Femeia era nuru, dar se născuse dada, închipuiţi-vă. Nu se mai pomenise aşa ceva. Părul ei era atât de lung, încât la vârsta de optsprezece ani i se târa pe jos. Era un spirit creator, aşa că îi plăcea să-şi ornamenteze dreadurile cu mărgele de sticlă. Era înaltă ca o girafă şi gălăgioasă ca un leu. Mereu făcea scandal că femeile sunt tratate prost. Bisi e motivul pentru care femeile din Durfa primesc în prezent educaţie. Ea a deschis şcoala aceea la care vrea toată lumea să aibă acces. În secret, a

ajutat mulți okeke să scape în timpul unei serii de revolte okeke. A fost printre cei foarte puțini care au respins Marea Carte. Era demnă de dreadurile ei. Cei născuți dada sunt de obicei liber-cugetători. Nimeni nu ştie cine i-a fost tată, fiindcă nimeni n-a văzut-o de fapt pe Bisi cu vreun bărbat anume. Se spune că avea mulți amanți, dar se mai spune şi că n-avea niciunul. În orice caz, într-o bună zi a început să-i crească burta. Daib s-a născut într-o zi obişnuită. Nu era nici vreo furtună teribilă, nu bubuia tunetul, nu lovea trăsnetul. Ştiu toate astea pentru că omul acesta a fost şi va rămâne întotdeauna elevul meu.

Am tresărit ca izbită în şira spinării. Alături, Mwita a înjurat în gura mare.

— Bisi mi l-a adus când avea zece ani. Presupun că a reuşit să ia legătura cu mine fiindcă s-a născut cu capacitatea de-a da de urmă oricui. N-am întrebat-o niciodată. Mai bănuiesc şi că, atunci când l-a născut, s-o fi gândit îndelung la starea Regatului Celor Şapte Râuri. Probabil a scârbit-o. Şi şi-a dorit din toată inima ca fiul ei să aducă schimbarea. A cerut să fie vrăjitor. În orice caz, mi-a spus că l-a văzut preschimbându-se în vultur, că umblau caprele după el şi îi dădeau ascultare. Lucruri mărunte de felul ăsta. Între mine şi Daib s-a stabilit pe loc o legătură. De cum l-am văzut, am ştiut că are să-mi fie elev. Timp de douăzeci de ani, a fost copilul meu, fiul meu. N-am să intru în detalii. Aflați doar că a fost aşa cum trebuie să fie şi apoi a devenit greşit. După cum probabil vedeți şi voi acum. Tatăl tău, maestrul lui Mwita şi elevul meu, a spus Sola.

Apoi a fredonat:

— Trei e numărul magic. Da, da. E numărul magic.

A schițat un zâmbet afectat.

— O cunoşteam bine pe mama lui Daib. Avea şolduri frumoase şi un zâmbet ştrengăresc.

M-am înfiorat gândindu-mă la el în pat cu bunica mea. Din nou mă întrebam în ce măsură era Sola ființă omenească.

— Şi-atunci, eu ce-ar trebui să fac, *oga* Sola? l-am întrebat.

— Să rescrii Marea Carte, a spus el. Nu ştiai asta?

— Dar cum să *fac* asta, *oga* Sola? Ideea nici măcar n-are noimă! Şi spui că n-avem la dispoziție decât două săptămâni? Nu poți să rescrii o carte care-a fost deja scrisă şi-a ajuns cunoscută de mii de oameni. Iar cartea asta nici măcar nu-i motivul pentru care se poartă aşa oamenii.

— Eşti sigură? a întrebat Sola pe un ton glacial. Ai *citit-o?*

— Sigur c-am citit-o, *oga*.

— Atunci, ai înțeles imaginile despre lumină şi întuneric? Frumusețe şi urâțenie? Curat şi murdar? Bun şi rău? Noapte şi zi? Okeke şi nuru? Pricepi?

Am dat din cap, dar simțeam că am nevoie să mă mai uit o dată în carte ca să pun toate lucrurile cap la cap. Poate găseam acel ceva de care aveam nevoie ca să-l dobor pe tata.

— Nu, a spus el. Lasă cartea deocamdată. Ştii ce ai de făcut. Atât că încă nu-ți stă mintea unde trebuie. De-asta a reuşit să te umilească în aşa hal. Dar ar fi cazul să înțelegi cât de curând. Am un singur sfat de dat: Mwita, opreşte-o să mai *alu*. O s-o ducă drept înapoi la Daib, şi de data asta o s-o omoare neîntârziat. Singurul motiv pentru care n-a omorât-o până acum e că a vrut s-o facă să sufere. Indiferent ce va fi între ea şi Daib *trebuie* să se petreacă în timpul normal, nu în timpul *alu*.

— Dar cum s-o opresc? a întrebat Mwita. Când pleacă, pleacă, şi asta e.

— E a ta, lămureşte-te singur, a răspuns Sola.

Ting mi-a tras un cot ca să-mi țin gura.

Sola a strâns din buze.

— Acuma, femeie, tu ai depăşit un obstacol important. Ai fost eliberată. Mulţi invidiază ce putem noi să facem, dar dacă ar şti prin ce-am trecut ca să ajungem ce suntem, puţini ar mai vrea să se numere printre noi.

S-a uitat la Mwita.

— Puţini.

S-a uitat la Ting.

— Femeia asta e învăţăcel de aproape treizeci de ani. Tu, Onyesonwu, n-ai la activ niciun deceniu. Eşti un copil mic, şi totuşi, iată ce sarcină ai. Păzeşte-te de propria-ţi ignoranţă. Ting şi-a aflat devreme centrul. E în aceste scrieri juju. Tu bănuiesc că te vei concentra pe latura ta eshu, preschimbându-te şi călătorind. Dar îţi lipseşte controlul. Iar în privinţa asta nu te poate ajuta nimeni.

A pocnit din degete şi a părut că şopteşte cuiva. Apoi a spus:

— Gata cu vorbăria.

A zâmbit larg.

— Nu mi-e foame, Ssaiku, dar aş vrea să gust bucate vah. Şi unde-s bătrânele din oraşul tău? Adu-le, adu-le!

A izbucnit într-un râs răguşit; la fel şi Ssaiku. Până şi Mwita părea amuzat.

— Onyesonwu, Ting, mergeţi la cortul căpeteniei Sessa şi aduceţi-ne mâncarea pe care ne-a pregătit-o, a cerut Ssaiku. Şi spuneţi-le celor care aşteaptă acolo că tovărăşia lor e solicitată cu nerăbdare.

Am ieşit repede din cort împreună cu Ting. Nu-mi păsa de protestele trupului meu la mişcările iuţi, aş fi făcut orice ca să plec de-acolo. Odată ce ne-am văzut afară, am pornit agale, eu încercând să-mi ascund şchiopătatul uşor.

— Cred că vor să stea de vorbă singuri cu Mwita, şi-a dat Ting cu părerea.

— Aşa-i, am întărit.

— Ştiu, sunt bătrâni şi au aceeaşi problemă. Dar lucrurile se schimbă.

Am bombănit printre dinți.

— Sola a râs de mine când m-am dus prima oară la el... până a dat cu oasele şi-a avut şocul vieții lui, a spus Ting. Pe urmă a trebuit să-l convingă pe Ssaiku în legătură cu mine.

— Cum l-ai... găsit pe Sola?

— M-am trezit într-o dimineață ştiind ce-mi doresc şi unde să-l caut, şi l-am găsit. Aveam doar opt ani.

A ridicat din umeri.

— Să fi văzut ce față avea când am intrat la el în cort. De parcă eram un morman infect de căcăreze de capră.

— Cred că ştiu privirea aia. Pielea lui e foarte albă. E... e ființă umană?

— Cine ştie, a spus ea râzând.

— Tu... tu ce crezi, când o să vină vremea o să ştiu ce să fac? Cum ai ştiut tu?

— O să afli curând.

S-a uitat la glezna mea.

— Poate-ar trebui să te duci să stai jos. Duc eu mâncarea.

Am refuzat clătinând din cap.

— Sunt bine. Doar să ții tu farfuriile mai grele.

Mwita, Ting şi cu mine n-am mâncat cu Sola şi Ssaiku. Eram uşurată. Sola nici n-a mai ridicat privirea odată ce i s-a pus farfuria în față. Era un belşug cu de toate, până şi cu supă de egusi, pe care nu mai pusesem gura de când plecaserăm din Jwahir. Am ieşit toți trei rapid, imediat ce s-au apucat ei doi să mănânce şi să discute despre sânii şi fundurile bătrânelor care aveau să sosească în curând.

Din cauza gleznei mele, ne-a luat aproape o jumătate de oră să ne întoarcem la tabăra noastră. Am refuzat să mă sprijin de Mwita sau de Ting. Când am ajuns acolo, am găsit-o pe Luyu stând de una singură. Îşi despletise şi îşi

pieptănase părul afro. Chiar şi cuprinsă de tristeţe, tot adorabilă era. Am încremenit uitându-mă la Mwita, care la rândul lui se uita la cele două locuri goale unde fuseseră corturile lui Diti şi Fanasi. O expresie de scârbă supremă i s-a citit pe faţă.

— *Nu* pot să cred aşa ceva, a spus el. Au *plecat?*

Luyu a dat din cap afirmativ.

— Când?! În timpul... când Ting îi salva viaţa lui Onyesonwu? Au *plecat?*

— Am aflat imediat după ce-ai ieşit tu, i-am spus. Pe urmă a venit Sola...

— Cum a putut Fanasi să facă aşa ceva? a strigat Mwita. Doar ştia... i-am povestit atâtea... şi tot a dat bir cu fugiţii? Pentru *Diti?* Pentru *fata* aia?

— Mwita! a exclamat Luyu, ridicându-se în picioare.

Ting a râs pe înfundate.

— Tu nu ştii, a spus Mwita. Tu doar te culcai cu el, şi cu alţi bărbaţi, tu şi Diti, ca iepuroaicele.

— *Hei!* a exclamat Luyu. E nevoie de o femeie *şi* de un bărbat ca să...

— Noi doi am stat de vorbă ca fraţii, a continuat el fără s-o ia în seamă. Spunea că înţelege.

— Poate înţelegea, am intervenit. Dar asta nu-l face să semene cu tine.

— Avea coşmaruri cu omoruri, tortură, violuri. Spunea că are o datorie. Că merită să mori ca să schimbi lucrurile. Şi-acuma fuge pentru o femeie?

— Tu n-ai face la fel? l-am întrebat.

M-a privit drept în faţă, cu ochii umezi şi roşii.

— Nu.

— Ai venit pentru mine.

— Nu amesteca relaţia noastră în treaba asta, a spus el. *Tu* eşti prinsă în ea, tu o să mori în ea. Eu o să mor pentru tine. Aici nu-i vorba doar de noi doi.

Am înlemnit.

— Mwita, ce vrei să spui...

— Nu, s-a băgat Ting în vorbă. Țineți-vă gura. Toți. Încetați.

Mi-a prins obrajii în palmele ei calde.

— Ascultă-mă, mi-a spus.

Uitându-mă în ochii ei căprui, lacrimile au început să curgă cu iuțeală dintr-ai mei.

— Ajunge cu răspunsurile. Nu-i momentul, Onye. Eşti epuizată, eşti copleşită. Odihneşte-te. Lasă totul deoparte.

S-a întors către Mwita.

— Ați mai rămas trei. E bine aşa. Acceptă situația.

Nu ştiu cum, dar am dormit în noaptea aceea. Trupul lui Mwita era lipit de al meu şi aveam burta plină după micul ospăț pe care ni-l adusese Ting. Dar tot acela a fost somnul în timpul căruia au început visele. Cu Mwita plecând în zbor. Se făcea că eram cu el pe o insulă micuță, cu o casă micuță. De jur-împrejurul nostru era numai apă. Pământul era moale de umezeală şi acoperit cu mici plante de apă verzi. Lui Mwita i-au crescut aripi cu pene maronii. Fără măcar un sărut, a zburat şi nici că s-a mai uitat în urmă.

Capitolul 52

Am plecat din Ssolu în crucea nopții. Ne însoțeau căpetenia Sessa, căpetenia Usson, Ssaiku şi Ting.

— Aveți o oră, aşa că mişcați-vă repede, ne-a spus Ssaiku pe când treceam pentru ultima dată pe lângă corturi. Dacă sunteți prinşi când ridic iar furtuna, strângeți din dinți şi mergeți mai departe.

Am auzit zgomot de paşi mici.

— Eyess! a şuierat căpetenia Sessa. Du-te înapoi la culcare!

— Dar, mami, o să plece! a urlat Eyess cu ochii în lacrimi.

Vocea ei puternică a trezit câțiva oameni în corturile din apropiere. Ting a suduit înfundat.

— Întoarceți-vă la somn, vă rog, toată lumea, le-a cerut căpetenia Usson.

Dar oamenii continuau să iasă.

— Putem să ne luăm şi noi rămas-bun? a întrebat un bărbat.

Căpetenia Usson a oftat şi a consimțit fără tragere de inimă. S-au înmulțit şoaptele şi cei prezenți. Într-un minut, se strânsese deja o mulțime numeroasă.

— Ştim unde se duc, a spus o femeie. Lasă-ne măcar să-i însoțim până la margine.

— Ne-a plăcut s-o avem pe Onyesonwu aici, a spus alta. Aşa ciudată cum e.

Toată lumea a râs. Oamenii au continuat să se adune, picioarele lor goale şopocăind pe nisip.

— Ne-am bucurat şi de frumoasa ei prietenă Luyu, a spus un bărbat.

Alți câțiva au încuviințat şi toată lumea a râs din nou. Cineva a aprins esențe parfumate. După câteva clipe, ca la un semn, au început toți să cânte în limba vah. Suna ca un cor de şerpi şi acoperea cu uşurință zgomotul furtunii. Cântau fără să schițeze vreun zâmbet. M-am înfiorat.

Eyess mi-a îmbrățişat cu putere piciorul. Plângea cu sughițuri şi până la urmă şi-a lipit fața de şoldul meu. Dacă n-aş fi purtat o povară în spinare, aş fi ridicat-o în brațe. I-am pus o mână pe spate şi am strâns-o mai aproape. Când s-a terminat cântecul, căpetenia Sessa a trebuit s-o smulgă pe Eyess de pe piciorul meu. I-a dat voie să mă îmbrățişeze şi să-mi depună pe gât un pupic îmbăloşat, înainte s-o trimită de acolo. După aceea, căpetenia Sessa ne-a sărutat pe fiecare pe obraz. Căpetenia Usson a dat mâna cu Mwita, iar pe mine şi pe Luyu ne-a sărutat pe frunte. Ssaiku şi Ting ne-au condus până la marginea furtunii.

— Priveşte cu atenţie, i-a spus Ssaiku lui Ting când ne-am oprit în faţa zidului de furtună. E altfel când eşti aproape de ea. Haideţi, toată lumea să îngenuncheze.

A ridicat mâinile cu palmele întoarse către furtună. A rostit ceva în vah şi şi-a întors palmele în jos. Pământul s-a cutremurat când Ssaiku a apăsat în el forţa furtunii. Mâinile i s-au încordat şi i-am văzut muşchii gâtului contractându-i-se pe sub zbârciturile pielii. Tot nisipul din aer a căzut cu un zgomot care mi-a amintit de sunetele pe care le produc adesea cei din neamul vah când îşi vorbesc limba. *Sssssssss*. Ne-am acoperit feţele să ne ferim de praf. Ssaiku a împins înainte. O pală de vânt a suflat totul, curăţând aerul. Cerul nopţii era plin de stele. Mă obişnuisem într-atât cu zgomotul de fond neîntrerupt, încât tăcerea mi s-a părut profundă.

Ssaiku s-a întors către Ting.

— În loc să foloseşti cuvinte, ca mine, tu o să scrii în aer.

— Ştiu, a spus ea.

— Mai află o dată, a spus el. Şi încă o dată.

S-a uitat la Mwita şi l-a luat de mână.

— Ai grijă de Onyesonwu.

— Întotdeauna, a răspuns Mwita.

Ssaiku s-a întors către Luyu.

— Mi-a povestit Ting despre tine. În multe privinţe, semeni cu un bărbat, la cât eşti de curajoasă şi la ce... pofte ai. Din nou mă minunez cum mă pune Ani la încercare arătându-mi o femeie ca tine. Înţelegi în ce te bagi?

— Cât se poate de clar, a răspuns Luyu.

— Atunci, păzeşte-i pe ăştia doi. Au nevoie de tine.

— Ştiu. Şi mulţumesc, a spus ea şi s-a uitat la Ting. Vă mulţumesc *amândurora* şi mulţumesc satului vostru. Pentru tot.

A dat mâna cu Ssaiku şi a strâns-o în braţe pe Ting. Apoi Ting a trecut la Mwita, pe care l-a îmbrăţişat şi l-a sărutat

pe braz. Pe mine nici Ting, nici Ssaiku nu m-au îmbrățișat, nici măcar nu m-au atins.

— Ai grijă cu mâinile alea, mi-a spus Ting. Şi ai grijă la ele.

S-a întrerupt, în timp ce ochii i se umpleau de lacrimi. A scuturat din cap şi s-a tras înapoi.

— Cunoşti drumul, a spus Ssaiku. Să nu vă opriți până nu ajungeți acolo.

Ajunseserăm la aproape doi kilometri depărtare când furtuna de nisip s-a înălțat învârtejindu-se în urma noastră. S-a învolburat şi s-a rostogolit ca un nor însufleţit care dădea să sfâşie cu ghearele cerul senin. Fără doar şi poate, noi, vrăjitorii, suntem o tagmă puternică. Ferocitatea şi forța acelei furtuni o dovedeau încă o dată. Eu, Luyu şi Mwita ne-am orientat către vest şi am pornit la drum.

— Suntem aproape de apă, a spus Mwita.

După ce soarele a urcat pe cer, mi-am tras vălul mai în jos peste față. Mwita şi Luyu au făcut la fel. Arşița era înăbuşitoare, dar era un fel diferit de arşiță. Mai grea, mai umedă. Avea dreptate Mwita. Exista apă prin apropiere.

—oOo—

În următoarele zile, am ajuns să purtăm vălurile tot timpul ca să ne țină răcoare. Dar nopțile erau tihnite. Niciunul dintre noi nu prea vorbea. Ne era mintea prea grea. Aveam astfel timpul şi liniştea necesare ca să meditez serios la tot ce se petrecuse în Ssolu.

Murisem, fusesem recreată şi adusă înapoi. Propriile mâini continuau să-mi pară stranii, acoperite cu simboluri negre şi purtând mereu parfumul slab de flori arse. Când Mwita şi Luyu dormeau, mă strecuram afară, mă preschimbam în vultur şi mă avântam în văzduh. Doar aşa reuşeam să țin la distanță bezna îndoielii.

În chip de vultur, vulturul care era Aro, mintea îmi era excepțională, ageră şi neşovăielnică. Ştiam că, dacă mă

concentrez şi am îndrăzneală, aş putea să-l învinge pe Daib. Înțelegeam că devenisem extrem de puternică, ştiam că pot să depăşesc şi imposibilul. Dar în chip de Onyesonwu, vrăjitoarea ewu plămădită de însăşi Ani, nu mă puteam gândi decât la chelfăneala pe care o încasasem de la Daib. Nu reuşisem să-i fac față nici măcar după ce fusesem refăcută. Ar fi trebuit să fiu moartă. Şi, pe măsură ce treceau zilele, îmi doream tot mai mult să mă ascund într-o peşteră şi să mă dau bătută. Nici nu ştiam eu că în scurtă vreme urma să am ocazia de-a face exact aşa.

Capitolul 53

La patru zile după plecarea din Ssolu, pământul era tot crăpat, uscat şi decolorat. Singurele vietăți pe care le vedeam erau câte un cărăbuş pe jos şi câte un uliu străbătând văzduhul. Din fericire, pentru moment aveam destule merinde ca să nu fie nevoie să mâncăm cărăbuşi sau ulii. Arşița ciudat de umedă făcea totul în jur să pară înceţoşat şi oniric.

— Ia uitați-vă acolo, a spus Luyu.

Mergea în frunte, cu portabilul în mână ca să țină direcția.

Eu umblam cu privirea în pământ, cufundată în gândurile mele sumbre despre Daib şi despre moartea către care mă îndreptam de bunăvoie. Am ridicat capul şi am mijit ochii. De departe, mi se părea că văd nişte uriaşi slăbănogi adunați la sfat.

— Ce-i aia? am întrebat.

— O să vedem cât de curând, a răspuns Mwita.

Era un pâlc de copaci morți, la vreo opt sute de metri în lateral față de linia dreaptă pe care o urmam noi către Regatul Celor Şapte Râuri. Ziua era la amiază şi aveam nevoie de umbră, aşa că ne-am dus într-acolo. De aproape

erau şi mai ciudaţi. Nu doar că fiecare dintre ei era lat cât o casă, dar la pipăit parcă erau de piatră, nu de lemn. Luyu a ciocănit într-un trunchi maro-cenuşiu, în timp ce eu îmi întindeam salteaua la umbra altuia.

— Ce dur e, a constatat ea.

— Cunosc locul ăsta, a spus Mwita cu un oftat.

— Serios? a întrebat Luyu. Cum aşa?

Dar Mwita s-a mulţumit să clatine din cap şi s-a îndepărtat agale.

— Azi e prost dispus, a spus Luyu, aşezându-se lângă mine pe saltea.

Am dat din umeri.

— Probabil a trecut pe-aici când a fugit din Vest.

— Aha, a făcut Luyu uitându-se în urma lui.

Nu-i povestisem mare lucru despre trecutul lui Mwita. Mi se părea cumva că el n-ar fi vrut să vorbesc cu nimeni despre uciderea părinţilor săi, despre ucenicia sa umilitoare la Daib sau despre perioada lui de copil-soldat.

— Nu-mi pot imagina cum se simte întorcându-se aici, am spus.

După două ceasuri de odihnă tihnită, ne-am continuat drumul. A venit după încă vreo cinci ore. Şi a venit furibundă. Nori de un cenuşiu-întunecat s-au închegat şi au năpădit cerul.

— Nu se poate, a murmurat Mwita pe când ne uitam toţi spre vest.

Se îndrepta spre răsărit, drept către noi. Nu era o furtună de nisip. Era o furtună ungwa, o vijelie periculoasă, cu tunete şi trăsnete colosale şi cu teribile revărsări de ploaie intermitente. Avuseserăm noroc până acum, fiindcă plecaserăm din Jwahir în sezonul secetos, iar furtunile acestea se declanşau doar în scurta perioadă ploioasă. Călătoream de aproape cinci luni. În Jwahir, tocmai se schimba sezonul. Presupun că şi aici era la fel. Dacă te

prindea pe-afară o furtună ungwa, riscai să mori lovit de trăsnet.

Acestea au fost singurele ocazii în care eu şi mama ne-am aflat în pericol în perioada noastră nomadă. Mama spunea că doar vrerea lui Ani făcuse să supravieţuim celor zece furtuni ungwa care ne ieşiseră în cale.

Cea de acum nu era departe şi se apropia repede. Peste tot în jur era un peisaj arid şi neted. Nu se vedea niciun copac mort, nu că ne-ar fi fost de vreun folos. Pericolul era şi mai mare dacă furtuna aceasta ne prindea la copacii de piatră. Vântul se întetea, mai să-mi sufle vălul de pe faţă. Ne mai rămânea cam o jumătate de oră.

— Ştiu eu... ştiu un loc unde am putea să ne adăpostim, l-am auzit deodată pe Mwita.

— Unde? am întrebat.

A ezitat.

— Într-o peşteră. Nu departe de-aici.

A înşfăcat portabilul din mâna lui Luyu şi a apăsat un buton de pe o latură ca să-l lumineze, fiindcă norii tocmai acoperiseră lumina soarelui. Deşi era abia trei după-amiaza, parcă se pregătea de înnoptat.

— La vreo zece minute... dacă alergăm.

— Bine, încotro? a ţipat Luyu. De ce mai...

— Sau am putea încerca să scăpăm cu fuga, a spus el deodată. Am putea s-o luăm spre nord-vest şi să...

— Eşti *nebun?* m-am răstit la el. Nu putem să fugim mai repede decât furtuna ungwa!

E mormăit ceva ce n-am mai reuşit să aud din cauza unui tunet.

— Poftim?

S-a uitat la mine pe sub sprâncene. O lovitură de trăsnet a despicat cerul. Ne-am uitat toţi în sus.

— Încotro e peştera ta? am insistat

El tăcea în continuare. Luyu părea gata să explodeze. Cu fiecare secundă pe care ne-o petreceam acolo, riscam tot mai mult să murim loviți de fulger.

— Nu... nu cred c-ar trebui să mergem acolo, a răspuns el după câteva clipe.

— Deci ce-ar trebui să facem, să stăm aici şi să *murim?* am strigat la el. Ştii ce-o să...

— Da! a izbucnit el. Am trecut şi eu prin asta! Dar adăpostul... locul ăla nu-i în regulă, e...

— Mwita, a spus Luyu, hai să mergem, nu-i timp pentru asta. Vedem noi ce facem cu ce vom găsi acolo.

A ridicat cu teamă privirea spre cer.

— N-avem de ales, am adăugat.

M-am uitat la el cu luare-aminte. Rareori se întâmpla să vezi teamă la Mwita, dar iat-o acolo, în trăsăturile lui.

— Deci aşa, pe mine poți să mă împingi către o mască plină de ghimpi şi să pretinzi să-mi înfrunt spaima, dar tu nu eşti în stare să înfrunți o amărâtă de peşteră? am răcnit la el, vânturându-mi brațele. Ai prefera să ne lăsăm omorâți toți? Credeam că tu eşti bărbatul şi *eu* sunt femeia.

Vorbele mele tăiau răni adânci, dar nu-mi păsa. Pe lângă tunete şi fulgere, s-a pornit şi ploaia. Mwita mi-a fluturat un deget în dreptul feței, iar eu l-am privit în ochi cu înverşunare. Luyu a țipat ascuțit la o bubuitură de tunet deosebit de puternică. S-a ascuns în spatele meu.

— Mergi prea departe, a spus el.

— Pot să merg mult mai departe de-atât! i-am strigat, lacrimi de furie curgându-mi din ochi şi amestecându-se cu ploaia.

În mijlocul pustietății, cu o furtună ungwa gata să se năpustească asupra noastră, noi stăteam şi ne uitam urât unul la altul. Mwita m-a înşfăcat de mână şi a început să mă tragă după el, răcnind peste umăr:

— Luyu?

— Vin după voi!

N-am rupt-o la fugă. Nici nu-mi păsa. Nu mă temeam – eram prea supărată. Mwita mă trăgea după el hotărât, Luyu mă ținea de umăr, cu privirea în pământ. Nu ştiu cum reuşea el să vadă pe unde merge prin ploaia torențială.

Nu ne-a lovit niciun trăsnet. A fost voința lui Ani, cred. Sau poate a fost voința noastră. A durat cincisprezece minute. Când am ajuns la marea formațiune de granit la baza căreia se căsca gura peşterii, ne-am oprit. Ne-am dat seama imediat, şi eu, şi Luyu, de ce nu voia Mwita să vină aici.

Ploua în rafale grele, născând şuvoaie de apă care drapau deschizătura peşterii, dar la fiecare lovitură de trăsnet le vedeai foarte clar. Se legănau suflate de vijelie. Trupurile a doi oameni spânzurați la gura peşterii. Leşuri atât de vechi, încât se uscaseră şi se zbârciseră în arşița soarelui, rămânând mai mult oasele.

— De câtă vreme sunt aici? am întrebat în şoaptă.

Nici Luyu, nici Mwita nu m-au auzit.

Un fulger a lovit cu zgomot pământul nu departe în spatele nostru. Un vânt puternic ne-a împins către peşteră. Mwita a luat-o înainte, dar nu mi-a dat drumul la mână. Îi cerusem să intrăm în peşteră, aşa că intram cu toții.

Apa care curgea peste deschizătura peşterii mi s-a scurs pe creştet şi pe umeri când am intrat. Atenția îmi era concentrată la cele două trupuri care se legănau la dreapta mea. O femeie şi un bărbat, cel puțin după hainele lor zdrențuite şi albite de soare. Femeia purta rochie lungă şi văl, iar bărbatul, caftan şi pantaloni. Nu-ți puteai da seama dacă erau okeke, nuru sau altceva. Atârnau de funii groase, înfăşurate pe inele de aramă încastrate în tavanul peşterii. A trebuit să intrăm lipindu-ne de perete ca să nu ne atingem de cadavre. Înăuntru era prea întuneric ca să ne dăm seama de adâncimea peşterii.

— Nu-i foarte adâncă, a spus Mwita, împingând laolaltă câteva pietre.

I-am dat o mână de ajutor, încercând să nu iau în seamă mirosul înțepător, aproape metalic, al cavernei. Ne trebuia un foc de pietre mare şi zdravăn, mai mult pentru lumină decât pentru căldură. Luyu stătea şi se holba la cei doi morți. Nu m-am deranjat să-i cer ajutorul. Şi eu, şi Mwita ne trăiserăm propria moarte. Luyu, nu.

— Mwita, l-am chemat în şoaptă.

M-a săgetat cu o privire mânioasă. I-am suportat-o, cu un aer sfidător, murmurând:

— Îmi mențin cuvintele.

— Cum să nu, a spus el.

— Şi tu trebuie să-ți înfrunți spaimele. Şi muream toți acolo din cauza ta.

După câteva clipe, trăsăturile i s-au îmblânzit.

— Bine.

A tăcut. Apoi a vorbit din nou.

— Până acum n-a murit niciuna dintre voi din cauza mea. Îmi trebuia doar un moment de gândire.

A dat să plece, dar l-am luat de mână şi l-am întors iar cu fața la mine.

— Erau acolo când...

— Da, a răspuns Mwita, evitându-mi privirea. Deşi erau mult mai... proaspeți pe atunci.

Aşadar, oamenii aceştia atârnau acolo spânzurați de peste un deceniu. Aş fi vrut să-l întreb dacă ştia ce făcuseră. Aş fi vrut să-l întreb multe lucruri, dar nu era momentul.

— Luyu, a spus el câteva minute mai târziu, după ce clădiserăm împreună un morman ordonat de pietre. Hai încoace. Nu te mai uita la ei.

Ea s-a întors încet, de parcă ieşea dintr-o transă. Avea fața udă.

— Stai jos, i-a spus Mwita.

M-am dus la ea şi am luat-o de mână.

— Ar trebui să-i îngropăm, a spus ea când am aşezat-o în faţa grămezii de pietre reci.

— Am încercat, a răspuns Mwita. Nu ştiu cum au fost urcaţi acolo, dar nu pot fi traşi jos şi oasele lor nu vor să cadă.

S-a uitat la mine şi am înţeles. Un juju îi ţinea acolo sus. Oare cine fuseseră?

— Nici măcar n-o să încercăm? a întrebat ea. În definitiv, e doar o funie şi tu ai fost aici... când, în copilărie? Acum ar trebui să cadă fără probleme.

Fără s-o ia în seamă, Mwita s-a apucat să facă focul. Lumina lui a făcut să apară din beznă ceva ce i-a distras atenţia lui Luyu de la cadavre. Deja nu mă simţeam în largul meu, dar acum îmi venea pur şi simplu să fug afară în ploaie şi să-mi încerc norocul printre fulgere. În fundul peşterii, pe jumătate acoperite cu nisip suflat înăuntru de-a lungul anilor, erau poate sute de computere, monitoare, portabile şi cărţi electronice. Acum ştiam de unde venea izul metalic.

Monitoarele străvechi aveau cam un centimetru grosime, foarte departe de monitoarele din ziua de azi, care erau mult mai subţiri, şi cele mai multe erau zdrobite sau crăpate. Computerele de birou erau prea mari ca să poată fi ţinute într-o mână. Obiecte vechi şi uimitor de demodate, strânse într-o peşteră din mijlocul pustietăţii şi demult uitate. M-am uitat la Mwita, şocată.

Marea Carte vorbea despre astfel de locuri, caverne pline de computere. Aparatele fuseseră puse acolo de okeke terifiaţi care încercaseră să scape de mânia lui Ani când zeiţa se întorsese către lume şi văzuse haosul produs de poporul okeke. Se întâmpla chiar înainte ca ea să-i aducă pe nuru din stele pentru a-i lua în sclavie pe okeke... sau aşa scria în carte. Ce însemna asta, că unele părţi din Marea

Carte erau adevărate? Okeke îngrămădiseră într-adevăr tehnologie în peşteri ca s-o ascundă de ochii unei zeițe mânioase?

— Locul ăsta e bântuit, a şoptit Luyu.

— Exact, a întărit Mwita.

Eu n-aveam nimic de spus. Ne aflam într-un mormânt de oameni, maşini şi idei, pe când afară se dezlănțuia o furtună ucigătoare.

— Cum ai găsit locul ăsta? l-am întrebat. Cum ai ajuns aici?

— Şi cum ți-ai amintit drumul atât de bine? a adăugat Luyu.

El s-a apropiat de leşurile care se legănau. Ne-am dus şi noi lângă el.

— Uitați-vă acolo, ne-a spus arătând către inelele de aramă. Cine le-o fi înfipt aşa în piatră?

A oftat.

— N-am să aflu niciodată ce s-a-ntâmplat sau cine sunt oamenii ăştia. Când am ajuns aici, cred că era imediat după ce-au fost spânzurați. Încă mai aveau... carne. Aş zice că erau cam de vârsta noastră de-acum.

— Okeke sau nuru? a întrebat Luyu.

Am băgat de seamă că nu-şi punea problema să fi fost poate ewu sau oameni roşii.

— Nuru, a spus el.

S-a uitat la cadavre.

— Nu pot să cred că mai sunt aici... deşi, la urma urmei, pot.

După un scurt moment de tăcere, a continuat:

— Am dat peste peştera asta la câteva zile după ce-am scăpat de rebelii okeke, după ce m-au abandonat crezând că-s mort.

A arătat spre dreapta.

— M-am aşezat la peretele ăsta, mi-am mâncat plantele medicinale şi m-am rugat la Ani să aibă efect.

Luyu părea că moare să afle din povestea lui Mwita ce însemna că fusese crezut mort şi abandonat. Din fericire, avea suficient tact cât să nu întrebe. Când Mwita era în toane proaste, cel mai bine era să-l laşi să vorbească.

— Aproape că-mi ieşisem din minți, zău aşa, a continuat el.

A întins mâna şi a atins piciorul bărbatului mort. M-am cutremurat.

— Îmi pierdusem unica familie pe care o cunoşteam. Îmi pierdusem maestrul, aşa îngrozitor cum era ca om. Văzusem lucruri oribile cât fusesem forțat să lupt pentru okeke, făcusem lucruri oribile. Eram *ewu*. Şi n-aveam decât unsprezece ani. Aveam provizii. Hrană şi apă. Nu flămânzeam, nu muream de sete şi ştiam cum să fac rost de mâncare. Arşița m-a mânat încoace. Erau cât se poate de morți amândoi, dar nu miroseau...

S-a apropiat de femeie.

— Ea era acoperită cu păianjeni albi ca nişte crabi, mai puțin pe față şi pe mâini. Se cățărau unii peste alții, dar dacă te uitai îndelung, cum m-am uitat eu, vedeai că urmau toți un anume tipar pe trupul ei. Îmi aduc aminte că avea vârfurile degetelor albastre. Parcă şi le băgase în indigo.

S-a întrerupt iar.

— Chiar şi pe-atunci, demult, înțelegeam că păianjenii o protejau. Tiparul după care se deplasau îmi amintea de unul dintre puținele simboluri nsibidi pe care l-am învățat de la Daib. Simbolul pentru posesiune. Cred c-am stat acolo să mă uit vreo douăzeci de minute. Nu puteam să mă gândesc decât la părinții mei, pe care nu-i cunoscusem niciodată. Nu-i spânzuraseră, dar îi executaseră... pentru că mă făcuseră pe mine. Şi cum stăteam eu acolo, încet, păianjenii au început să cadă de pe ea şi să se ducă spre

marginile peşterii. După ce-au căzut toți, au rămas acolo, pur şi simplu. De parcă aşteptau să fac eu ceva. Am încercat de toate. Am încercat să zgâlțâi cadavrele ca să cadă. Am încercat să tai funia. Am încercat s-o ard. Să le ard trupurile cu ditamai focul sub ele. Până şi juju am încercat. Fiindcă n-a mers cu nimic, am intrat pur şi simplu pe lângă ele, m-am aşezat cu spatele la computere şi-am plâns. După o vreme, păianjenii... s-au cățărat înapoi pe ea. Am stat acolo două zile prefăcându-mă că nu văd leşurile şi păianjenii de pe femeie. Am prins puteri, mi-am revenit şi apoi am plecat.

— Dar bărbatul? a vrut să ştie Luyu. El n-avea nimic deosebit?

Mwita a clătinat din cap, fără să-şi ia mâna de pe piciorul prăfuit al mortului.

— N-ai nevoie să afli toată povestea în detaliu.

Tăcere. Aş fi vrut să-l întreb şi eram convinsă că şi Luyu ar fi vrut. Care anume era povestea?

— Deci crezi că erau vrăjitori? am întrebat.

A dat din cap că da.

— Şi ucigaşii lor, la fel, se vede treaba.

A tăcut, încruntat.

— Acum au mai rămas doar oasele de ei.

Deodată a apucat piciorul bărbatului şi l-a zgâlțâit cu putere. Funia a scârțâit, nori de praf s-au iscat din cadavru, dar nimic mai mult. Trupul ajuns aproape schelet a rămas intact. M-am întrebat unde dispăruseră păianjenii de pe femeie.

—oOo—

O mantie de tristețe şi disperare s-a lăsat pe mine în noaptea aceea, tot mai grea pe măsură ce ploaia şi fulgerele îmbibau şi trăsneau pământul. Luyu şi-a ales un loc pe cealaltă latură a cavernei, cât mai departe cu putință de cadavre şi de computere. Mwita i-a făcut un mic foc de

pietre. Nu-mi dădeam seama dacă îşi dorea puțină singurătate sau voia să ne lase pe noi singuri, dar a avut ambele efecte.

Eu şi Mwita ne-am întins pe saltea sub rapa lui, cu hainele împăturite alături. Focul de pietre ne ofereau căldură din belşug, dar eu nu de căldură sau de sex aveam nevoie. Pentru prima dată, nu mă mai deranja că mă strângea tare în somn. Nu-mi plăcea în peştera aceea. De afară auzeam răpăitul greu al ploii, bubuitul tunetului, scârțâitul trupurilor care se legănau în vântul puternic.

În ciuda tuturor acestora, şi Mwita, şi Luyu au dormit. Toți eram extenuați. Eu însă n-am pus geană pe geană, deşi stăteam cu ochii închişi. Chiar şi cu Mwita şi cu căldura marelui foc de pietre, tremuram toată. Informațiile îmi zburau prin minte ca liliecii: Nu era chip să-l pot răpune pe tata. Din cauza mea aveam să murim toți trei. *Mă aştepta*, mi-am spus, amintindu-mi cum stătea cu spatele la mine când m-am dus după el.

— Onyesonwu, l-am auzit pe Mwita.

N-am avut chef să-i răspund. Nu voiam să deschid nici gura, nici ochii. Nu voiam nici să trag aer în piept, nici să vorbesc. Voiam doar să mă bălăcesc în nefericirea mea.

— Onyesonwu, a repetat el în şoaptă, strângându-mă şi mai tare cu brațul. Deschide ochii. Dar să nu te mişti.

Cuvintele lui mi-au trimis prin corp o undă de adrenalină. Mintea mi s-a limpezit deodată. Mi s-a oprit tremuratul. Am deschis ochii. Poate datorită nefericirii mele sau poate din nevoia de a-mi dovedi valoarea, când m-am uitat în mulțimea de ochi ai sutelor de păianjeni albi îngrămădiți în fața mea, pe lângă o spaimă profundă, am simțit că sunt... pregătită. Unul dintre păianjenii din față a ridicat încet un picior şi a rămas cu el în aer.

— Aşadar, *încă* mai sunt aici, am spus fără să mă clintesc din loc.

Parcă citindu-ne gândurile unul altuia, am rămas amândoi tăcuți. Ascultam să ne dăm seama dacă se trezise Luyu. Dar furtuna făcea prea mult zgomot.

— Mi s-au urcat peste tot, a spus el cu un tremur foarte mărunt în voce. Pe spate, pe picioare, pe ceafă...

Pe toate părțile cu care nu se atingea de mine.

— Mwita, i-am spus încet, ce nu ne-ai spus despre bărbatul mort?

N-a răspuns imediat. Începea să-mi sporească teama.

— Era tot numai muşcături de păianjen, a spus Mwita. Avea fața contorsionată de durere.

M-am întrebat dacă începuseră să-l muşte pe bărbatul acela înainte să-l ridice ucigaşii lui în ştreang.

Obrazul îmi era lipit de saltea. Păianjenul nu-şi lăsase piciorul jos. O mie de lucruri îmi treceau prin minte. Bănuiam că-l vor pe Mwita. Nu i-aş fi lăsat *niciodată* să-l aibă. Păianjenul cu piciorul ridicat aştepta. Ei bine, şi eu aşteptam.

Păianjenul a lăsat piciorul jos. I-am simțit în spatele meu, năpădindu-l pe Mwita. I-am văzut venind spre mine din față. Le simțeam mirosul, un iz de fermentație, ca un vin tare de palmier. Chiar şi prin zgomotul furtunii, auzeam cu claritate tropăitul mărunt al mulțimii de picioare. De când făceau atâta gălăgie picioarele de păianjen pe nisip? Ca metalul pocnind pe metal? Era tot ce aveam nevoie să aflu. Pentru prima dată, m-am folosit de controlul nou dobândit asupra aptitudinilor mele, am tras sălbăticia în jurul meu şi am făcut un salt.

Şi în sălbăticie, şi în lumea fizică, arătau tot ca nişte păianjeni, dar în sălbăticie erau mult mai mari şi alcătuiți din fum alb. Treceau unii prin alții, încercând să se îngrămădească pe silueta mea albastră. Le-am făcut şi lor ce i-am făcut lui Aro în ziua în care n-am mai îndurat refuzurile lui. Am zgâriat, am spintecat, am sfâşiat, am

dezmembrat. Am devenit o fiară. Le-am făcut bucăți pe creaturile acelea.

Mi-am plantat zdravăn un picior înapoi în lumea fizică, strivind o mulțime de păianjeni care dădeau să fugă, şi m-am uitat în ochii lui Mwita. Era tot pe saltea, gol şi acoperit de păianjeni albi sfidători. În jurul lui, sute de păianjeni morți acopereau podeaua peşterii. Unul singur dacă îl muşca, aveam de gând să-i vânez şi să-i omor până la ultimul, după care să-i vânez în lumea spiritelor şi să-i distrug din nou. Până la ultimul.

M-am uitat pieziş în direcția lui Luyu. Stătea în picioare, de cealaltă parte a focului ei. Eu am clătinat din cap, ea a dat din cap încuviințând. Bun. Afară scăpărau fulgere. Mintea îmi era acum foarte limpede. Nu eram această Onyesonwu cu care stai tu acum de vorbă. Nu-mi pot imagina cum trebuie să fi arătat în lumina focului, goală-puşcă, furioasă, sălbatică, pe când cel pe care îl iubeam era amenințat. *Îşi închipuie c-o să-i las să-l ia pe Mwita mai degrabă decât să risc să mi-l omoare*, mi-am spus. Am rânjit diabolic.

Fulgerul a scăpărat din nou, tunetul sosind o clipă mai târziu. Ploaia se întețise. Mirosul de ozon era puternic. Simțeai încărcătura statică din aer. Am aşteptat, dorindu-mi-l, în timp ce-mi repetam propriul nume în minte ca pe o mantră. Trăsnetul a lovit chiar în fața peşterii cu un *BUUUM!* teribil. O explozie de văpăi a izbit pământul. Am sărit spre Mwita, l-am apucat de picior şi am ridicat ce azvârlise furtuna. Am trimis-o înăuntrul lui Mwita. Toți păianjenii de pe el au pocnit ca sâmburii de palmier puşi pe foc. Mirosul de pene arse a umplut peştera.

Păianjenii supraviețuitori au dat iama năuciți în văpăile de la intrarea în peşteră. N-am să aflu niciodată dacă a fost o sinucidere în masă sau decizia de-a se întoarce de unde veniseră. Mă retrăsesem cu totul din sălbăticie în momentul

în care lovise fulgerul, aşa că n-am văzut dacă s-au întors acolo.

— Mwita? am şoptit, neluând în seamă carapacele de păianjeni care zăceau lângă el.

Tot trupul îmi era lac de sudoare, şi totuşi tremuram de frig. Luyu a dat fuga să arunce o rapa pe noi.

— Sunt bine, a spus el, mângâindu-mă pe obraz.

— Am ghidat-o.

— Ştiu, a spus el râzând. N-am simţit nimic.

— Ce erau ăia? a întrebat Luyu.

— Habar n-am, i-am răspuns.

Lui Mwita i-a atras atenţia ceva. M-am întors în direcţia spre care se uita. La fel şi Luyu.

— Ah, a făcut ea.

Trupurile căzuseră, funia care le ţinea fiind arsă de fulger. Iar rămăşiţele uscate ardeau acum cu flacără strălucitoare. Vrăjitorul şi vrăjitoarea executaţi în chip misterios aveau parte în sfârşit de rugul funerar pe care îl meritau.

—oOo—

Furtuna nu se potolise când s-a luminat de ziuă. Nu puteam şti că se făcuse dimineaţă decât verificând ora la portabilul lui Luyu. Pe când ea fierbea nişte orez ca să-l amestecăm cu carne uscată de capră şi cu mirodenii, Mwita se folosea de o cratiţă ca să sape un mormânt lângă un perete lateral. Insistase să se ocupe singur.

M-am dus la mormanul de electronice din fundul peşterii. Evitaserăm obiectele acelea mai ceva ca pe cadavre. Erau vechile aparate ale unui popor osândit. După ce se petrecuse noaptea trecută, aveam chef să privesc osânda în faţă.

— Ce faci? a întrebat Luyu, mestecând în orez. Nu ţi-a ajuns...

— Las-o, a spus Mwita, întrerupându-se din săpat. Unul dintre noi ar trebui să arunce o privire.

Luyu a dat din umeri.

— Bine. Eu una ştiu că n-am de gând să mă apropii de gunoaiele alea blestemate.

Am râs încet. Îi înțelegeam sentimentele şi probabil că şi Mwita simțea la fel. Dar eu... Ei bine, aceasta era o pagină din însăşi Marea Carte. Dacă urma s-o rescriu într-un fel sau altul, atunci era logic să arunc o privire.

Mirosul metalic de căblăraie veche şi plăci de bază nefuncționale era mai puternic de aproape. Zăceau împrăştiate în nisip taste şi bucăți subțiri de plastic de la ecrane şi carcase sparte. Unele computere aveau desene pe exterior – fluturi decolorați, bucle şi spirale, forme geometrice. Majoritatea erau de un negru uniform.

Mi-a atras atenția un dispozitiv care arăta ca o carte neagră, mică şi foarte subțire. Era înțepenit între două computere şi când l-am tras afară şi l-am deschis m-a surprins să văd că avea ecran. Era lovit rău, dar, spre deosebire de alte obiecte, nu părea vechi. Era cam cât palma mea. Partea din spate era făcută dintr-un material extrem de dur, care semăna în mod ciudat cu o frunză neagră. Ecranul n-avea nicio zgârietură.

Toate butoanele din față erau goale, literele de pe ele fiind şterse de multă vreme. Am atins un buton. Nu s-a întâmplat nimic. Am atins altul şi obiectul a scos un sunet acvatic.

— Ah! am exclamat, mai să-l scap din mână.

Ecranul s-a luminat, înfățişând un loc cu plante, copaci şi tufişuri. Am icnit uşor, uimită. *Exact ca locul pe care mi l-a arătat mama*, mi-a trecut prin minte. *Locul speranței*. Emoția mi-a inundat pieptul şi m-am aşezat pe jos lângă mormanul de electronice din alte vremuri, care se descompuneau acolo, nefolositoare.

Imaginea s-a derulat şi s-a deplasat, de parcă ar fi mers o altă persoană şi eu aş fi privit prin ochii ei. Din boxele minuscule au ieşit sunete produse de păsări cântând,

insecte țârâind, ierburi, plante şi frunze călcate şi împinse deoparte. Apoi titlul a început să urce încet din partea de jos a ecranului şi am înțeles că era un portabil mare cu o carte în el. Cartea se numea *Ghid practic pentru jungla verzuie interzisă* şi era scrisă de un grup care se autointitula Organizația Marilor Exploratori ai Cunoaşterii şi Aventurii.

Deodată imaginea s-a blocat şi sunetul s-a oprit. Am apăsat şi alte butoane, dar în zadar. Aparatul s-a închis şi, indiferent cât am apăsat pe butoane, nu s-a mai întâmplat nimic.

Nu conta. L-am aruncat deoparte. M-am îndreptat de spate. Am zâmbit. Câteva ore mai târziu, cerul a zâmbit şi el. Furtuna trecuse în sfârşit. Am părăsit peştera înainte de revărsatul zorilor.

—oOo—

În următoarele două zile, drumul ne-a purtat printr-un peisaj tot mai deluros. Terenul a devenit un amestec de nisip şi petice de iarbă uscată. Acolo am găsit şopârle şi iepuri sălbatici cu care să ne hrănim, la țanc, fiindcă ni se terminau rezervele de carne uscată. Am întâlnit copaci cu trunchiuri groase, al căror nume nu-l cunoşteam, şi tot mai mulți palmieri. Vremea rămânea rece pe timp de noapte şi relativ caldă ziua. Şi, din fericire, n-am mai întâlnit nicio furtună ungwa. Desigur, sunt pe lume şi lucruri mai rele.

Capitolul 54

În Marea Carte există o porțiune pe care o exclud majoritatea versiunilor. Documentele Pierdute. Aro avea un exemplar. Documentele Pierdute oferă detalii despre cum, de-a lungul secolelor în care şi-au înghițit amarul în beznă, okeke s-au manifestat ca nişte savanți nebuni. Documentele Pierdute vorbesc despre cum au inventat ei vechile tehnologii precum computerele, stațiile de captare şi

portabilele. Au inventat căi prin care să se dedubleze şi să rămână tineri până la moarte. Au făcut hrana să crească din soluri moarte şi au vindecat toate bolile. În beznă, uimitorii okeke debordau de creativitate năvalnică.

Acei okeke care sunt familiarizaţi cu Documentele Pierdute se ruşinează de ele. Celor din neamul nuru le place să le citeze de câte ori vor să sublinieze defectele fundamentale ale neamului okeke. Poate că, în vremuri întunecate, okeke vor fi fost problematici, dar situaţia lor era şi mai rea în prezent.

O mulţime jalnică, nenorocită, nechibzuită, mi-am spus pe când ne apropiam de primul dintre multele sate care precedau graniţa Regatului Celor Şapte Râuri. Le înţelegeam simţămintele. Cu doar câteva zile în urmă, simţeam şi eu la fel. O disperare fără seamăn. De n-am fi găsit peştera cu cadavre, păianjeni şi computere mucegăite, probabil mi-aş fi dorit să mă alătur acelei mulţimi.

Satele acestea erau locuite de okeke prea înspăimântaţi ca să lupte sau să fugă. Erau oameni cu ochi alunecoşi, care aveau să fie uşor de exterminat când ajungea tata în est cu armata lui. Mergeau cu capetele plecate, temându-se şi de umbra lor. Cultivau nişte amărâte de cepe şi roşii blegi, în sol adus din luncă. În faţa şi în spatele colibelor din chirpici cultivau o plantă maronie cu aspect cerat, pe care o uscau şi o fumau ca să le aducă uitarea. Le înroşea ochii, le înnegrea dinţii, le făcea pielea să miroasă a fecale şi n-avea nicio valoare nutritivă. Bineînţeles, dintre toate plantele, buruiana asta creştea cel mai uşor în solul de aici.

Copiii aveau burţi umflate şi feţe buimace. Câini râioşi umblau de colo colo, la fel de jalnici ca oamenii; am văzut unul mâncându-şi fecalele. Şi uneori, când se schimba vântul, auzeam ţipete în depărtare. Satele acestea n-aveau nume. Era dezgustător.

Toată lumea, până şi copiii, purta câte un cercel lung, cu mărgele negre şi albastre, prins în partea superioară a urechii stângi. Era singura rămăşiță de cultură şi de frumusețe pe care o dețineau aceşti oameni.

Am trecut de primul grup de colibe nebăgați în seamă. În jurul nostru, okeke îşi târau greoi picioarele, se sfădeau, dormeau în drum sau plângeau. Am văzut bărbați cu membre lipsă. Unii dintre ei zăceau sprijiniți de colibe, cu rănile infectate, muribunzi sau morți de-a dreptul. Am văzut o gravidă aşezată în fața colibei sale, râzând isteric de una singură în timp ce construia o moviliță de țărână. Mă mâncau mâinile şi mă simțeam agitată.

— Onyesonwu, cum te simți? m-a întrebat Mwita imediat ce am trecut de ultima colibă.

La vreo opt sute de metri distanță începea alt sat.

— Aici imboldul nu-i aşa puternic, am răspuns. Nu cred că oamenii ăştia se vor vindecați.

— N-am putea să ocolim locurile astea? a întrebat Luyu.

M-am mulțumit să dau din cap că nu, fără să-i ofer vreo explicație. Nici n-aveam vreuna. Următorul grup de colibe era în aceeaşi stare. Tristă lume, tare tristă. Dar satul acesta se afla la poalele unui deal şi aveam toată priveliştea sub ochi în timp ce coboram. Pe când treceam prin dreptul primei colibe, o bătrână cu fața plină de tăieturi nevindecate s-a oprit şi s-a uitat lung la mine. S-a uitat şi la Mwita, şi fața i s-a întins într-un rânjet ştirb. Apoi zâmbetul i-a pălit.

— Dar unde-s ceilalți? a întrebat ea.

Ne-am uitat unii la alții.

— Tu, a spus femeia arătând spre mine.

M-am dat un pas înapoi.

— Îți acoperi fața, dar te ştiu eu. Ah, te ştiu.

Apoi s-a întors şi a răcnit:

— Ooooonyesonwuuuuuuu!

M-am retras şi mai în spate şi m-am lăsat pe vine, gata de luptă. Mwita m-a apucat şi m-a tras spre el. Luyu a dat fuga în faţa mea, scoţând un cuţit. Oamenii au năvălit din toate direcţiile. Chipuri întunecate. Suflete răpite. Purtau rape jerpelite şi pantaloni rupţi. Odată cu numărul lor sporea şi mirosul de sânge, urină, puroi şi sudoare.

— Uite-o c-a venit, *o!*

— Fata care va pune capăt măcelului?

— Femeia a zvonit adevărul, a continuat bătrâna. Veniţi să vedeţi, veniţi să vedeţi! Ooooooonyesonwuuuuuuu!!! *Ewu, ewu, ewu!*

Eram înconjuraţi.

— Dă-ţi-l jos, a spus bătrâna, proptindu-se în faţa mea. Lasă-ne să te vedem la faţă.

M-am uitat pieziş la Mwita. Chipul lui nu-mi spunea nimic. Mă mâncau mâinile. Mi-am scos vălul şi toată mulţimea a icnit la unison.

— *Ewu, ewu, ewu!* au scandat ei.

Un grup de bărbaţi din dreapta mea s-a urnit mai spre mine.

— Hei, hei! a strigat bătrâna, oprindu-i să se apropie. Încă nu suntem la pământ! Generalul ar trebui să se teamă acum! Ha! I-a sosit un adversar pe potrivă!

— Ăla de-acolo, a spus o femeie arătând spre Mwita.

Avea faţa umflată într-o parte şi era gravidă într-un stadiu avansat.

— E soţul ei. Nu aşa zicea femeia? Că o să vină Onyesonwu şi o să vedem cea mai adevărată dragoste? Ce poate fi mai adevărat decât doi *ewu* care se iubesc? Care sunt *capabili* să iubească?

— Tacă-ţi gura, concubină nuru, târfă care stai să verşi putregai uman, s-a burzuluit deodată un bărbat. Ar trebui să te spânzurăm şi să eliminăm răul care-ţi creşte în burtă!

Toată lumea a tăcut. Apoi s-au auzit câteva strigăte de încuviințare şi mulțimea s-a clătinat într-o parte şi în alta.

I-am împins deoparte pe Mwita şi pe Luyu şi am păşit în direcția vocii. Toată lumea din fața mea a sărit înapoi, inclusiv bătrâna.

— Cine-a vorbit adineauri?! am răcnit. Vino aici. Arată-te!

Tăcere. Dar l-au împins în față pe bărbat. Un om la vreo treizeci de ani, poate mai mult, poate mai puțin. Nu-mi dădeam seama din cauză că avea jumătate de față distrusă. M-a măsurat cu privirea din cap până în picioare.

— Tu eşti blestemul unei femei okeke. Fie ca Ani s-o ajute pe maică-ta luându-ți viața.

Mi s-a contractat tot corpul. Mwita m-a apucat de mână.

— Stăpâneşte-te, m-a sfătuit la ureche.

Mi-am înăbuşit instinctul de a sfâşia ce mai rămăsese din căpățâna omului. Mi-a tremurat vocea când am vorbit.

— Care-i povestea ta?

— Vin de-acolo, a spus el arătând spre vest. S-au pornit iar, şi de data asta o să ne termine. Cinci dintre ei mi-au siluit nevasta. Pe urmă m-au spintecat cum vezi. În loc să-mi dea lovitura finală, ne-au dat drumul şi mie, şi neveste-mii. Au zis râzând că mă vor prinde din urmă în scurtă vreme. Mai apoi am aflat că nevastă-mea era grea cu unul de-ai lor. Unul de-ai *voştri*. Am omorât-o cu tot cu creatura răului care creştea în ea. Creatura aia din burta ei, şi moartă, tot cum nu trebuie arăta.

A păşit mai aproape.

— Noi nu suntem nimic în ochii generalului. Ascultați-mă cu toții, a continuat el, ridicând mâinile deasupra capului şi întorcându-se cu fața spre mulțime. Am ajuns la capătul zilelor. Iată cum privim şi ne căutăm salvarea la această progenitură a răului! Ar trebui...

Mi-am smuls brațul din strânsoarea lui Mwita; cu stânga, l-am apucat pe bărbat de mână şi l-am ținut bine. S-a

zbătut, a scrâşnit din dinţi, a suduit. Însă nicio clipă n-a încercat să-mi facă rău. M-am concentrat asupra a ceea ce simţeam. Nu era acelaşi lucru ca atunci când readuceam ceva la viaţă. Acum luam, luam şi tot luam, ca viermele care consumă carne putredă de pe un picior cangrenat, dar viu. Mă mânca, mă durea şi... era uimitor.

— Toată lumea... să se dea... înapoi, am murmurat printre dinţii încleştaţi.

— Înapoi, înapoi! Mişcaţi-vă! a strigat Mwita împingând oamenii.

Luyu a făcut la fel.

— Dacă puneţi preţ pe viaţa voastră! a strigat şi ea. Daţi-vă înapoi!

Mi-am relaxat trupul, lăsându-mă în genunchi lângă bărbatul care se prăbuşea la pământ. Atunci i-am dat drumul şi mi-am ţinut respiraţia. Cum nu se întâmpla nimic, am lăsat aerul să iasă.

— Mwita, l-am chemat cu voce slabă, întinzând braţul.

M-a ajutat să mă ridic. Lumea s-a îngrămădit să se uite la bărbatul căzut. O femeie a îngenuncheat lângă el şi i-a atins faţa vindecată. Omul s-a săltat în capul oaselor.

Tăcere.

— Vedeţi cum zâmbeşte acum Oduwu? s-a auzit o femeie. Nu l-am văzut niciodată zâmbind.

Alte şoapte au însoţit ridicarea în picioare a lui Oduwu. Omul s-a uitat la mine şi a murmurat:

— Mulţumesc.

Un bărbat l-a poftit să se sprijine de el şi s-au îndepărtat împreună.

— Ea a venit, a spus altcineva. Iar generalul va fugi.

Toată lumea a început să ovaţioneze.

S-au îngrămădit în jurul meu şi am dat ce-am putut. Dacă aş fi încercat să vindec atâţia oameni, bărbaţi, femei şi copii, de boli, de suferinţă, de spaimă, de răni... dacă aş fi

încercat măcar o mică parte din ceea ce făceam acum înainte de ceea ce se petrecuse cu poporul roşu, aş fi murit. Da, nu mai eram aceeaşi femeie care îi orbise pe locuitorii din Papa Shee. Dar n-am să regret *niciodată* ce le-am făcut acelor oameni, din cauza a ce i-au făcut ei Bintei.

Mwita prepara leacuri din plante medicinale pentru toată lumea şi consulta pântecele gravidelor ca să se asigure că e totul în regulă. Până şi Luyu dădea o mână de ajutor, ţinându-le companie celor vindecaţi şi istorisindu-le despre călătoria noastră. Aceşti oameni erau pregătiţi să răspândească vestea despre Exilaţii Estului, Vrăjitoarea Onyesonwu, Vindecătorul Mwita şi Minunata Luyu.

Pe când plecam, un bărbat a venit la mine în fugă. Era întreg la trup, dar şchiopăta rău. Nu m-a rugat să-l vindec. Nici nu m-am oferit.

— Pe-acolo, a spus el, arătând spre vest. Dacă tu eşti acea femeie, să ştii că s-au pornit din nou în satele care cultivă porumb. Următorul e Gadi, se vede treaba.

—oOo—

Am ridicat tabără pe un petic de sol uscat şi pustiu, nu departe de Gadi.

— Cică o femeie okeke care n-a mâncat niciodată, dar arăta bine hrănită, umbla peste tot şi „împrăştia vestea”, ne-a povestit Luyu pe când şedeam toţi în beznă. A prezis că o vrăjitoare *ewu* are să le pună capăt suferinţei.

Era frig, dar nu voiam să atragem atenţia aprinzând un foc de pietre.

— Cică vorbea şoptit şi folosea un dialect ciudat.

— Mama mea! am spus. Altminteri, ne-ar fi omorât lumea.

Mama se apucase să *alu*, trimiţându-se pe sine aici şi vestindu-i pe okeke despre mine, ca să mă aştepte şi să se bucure. Aşadar, Aro chiar o luase ca învăţăcel.

Am tăcut toţi câteva clipe, gândindu-ne.

Din apropiere a țipat o buhă.

— Tare răniți mai sunt, a spus Luyu. Dar e vina lor?

— Da, a spus Mwita.

Eram de acord cu Mwita.

— Vorbeau întruna despre general, a continuat Luyu. Ziceau că el e responsabil de toate astea, cel puțin în ultimii zece ani. I se spune Mătura Consiliului, fiindcă el are grijă să curețe locul de okeke.

— Şi-o face cu succes de când eram eu ucenic, a adăugat Mwita cu amărăciune. Nici măcar nu pricep de ce m-a mai luat să mă învețe, dacă asta avea de gând să facă.

— Oamenii se schimbă, a spus Luyu.

Mwita a clătinat din cap.

— Mereu a urât tot ce-i okeke.

— Poate ura lui nu era aşa de mare pe-atunci, a insistat Luyu.

— Cu nişte ani înainte, a fost destul de mare ca s-o violeze pe mama, i-am amintit. Să-i fi văzut cum... nu oboseau deloc. Probabil lucrase Daib nişte juju asupra lor.

— Uită-te la poporul vah, a spus Luyu. Oamenii ăştia acceptă juju fără rezerve. Eyess s-a născut într-o comunitate care gândeşte aşa, de aceea, chiar dacă n-o să fie niciodată vrăjitoare, nu se teme de vrăjitorie. Acuma uită-te la Daib, născut şi crescut în Durfa, unde n-are ce vedea şi ce-nvăța decât că okeke sunt sclavi şi că trebuie tratați mai rău decât cămilele.

— Nu, am contrazis-o, clătinând din cap. Cum rămâne cu maică-sa, Bisi? Şi ea s-a născut şi a crescut în Durfa. Şi totuşi, a ajutat nişte okeke să scape.

— E adevărat, s-a încruntat Luyu. Şi i-a *fost* ucenic lui Sola.

— Unii oameni se nasc pur şi simplu malefici, a spus Mwita.

— Dar el n-a fost mereu aşa, a insistat Luyu. Mai ştii ce spunea Sola?

— Nici că-mi pasă de toate astea, a spus Mwita încleştând pumnii. Contează doar ce este el *acum* şi faptul că trebuie oprit.

N-aveam încotro nici eu, nici Luyu; eram de acord cu el.

În noaptea aceea am avut din nou visul în care mă aflam pe insulă şi îl priveam pe Mwita îndepărtându-se în zbor. M-am trezit şi m-am uitat la el cum doarme lângă mine. L-am bătut uşor pe obraz până s-a trezit. N-a fost nevoie să-i cer ceea ce-mi doream. Mi-a oferit singur cu plăcere.

Dimineaţă, când am ieşit din cort, era să cad grămadă pe mulţimea de coşuri. Pline cu roşii diforme, sare gemă, o sticluţă cu parfum, uleiuri, ouă de şopârlă fierte şi alte lucruri.

— Au oferit ce-au putut şi ei, mi-a explicat Luyu.

Probabil îi dăduse cineva un creion dermatograf, fiindcă îşi conturase ochii cu albastru strălucitor şi îşi desenase o aluniţă albastră pe obraz. Îşi pusese şi o pereche de brăţări cu mărgele verzi, câte una la încheietura fiecărei mâini. Am luat sticla cu ulei şi l-am adulmecat. Mirosea puternic a flori de cactus. Mi-am masat puţin pe gât şi m-am dus la staţia de captare. Am pornit-o.

— Sper că n-o să atragă pe cineva.

— Ba probabil că da, a răspuns Luyu. Dar toată lumea de pe-aici, poate chiar şi din oraşele de pe cele Şapte Râuri, a aflat ce-ai făcut tu ieri. O versiune sau alta.

Am dat din cap a încuviinţare, uitându-mă cum se umplea burduful cu apă rece.

— Şi e rău?

Luyu a dat din umeri.

— E cea mai mică dintre grijile noastre. Plus că mama ta a pus deja lucrurile în mişcare.

Capitolul 55

Regatul Celor Şapte Râuri şi cele şapte mari oraşe ale sale, Chassa, Durfa, Suntown, Sahara, Ronsi, Wa-wa şi Zin, nume foarte poetice pentru un loc atât de viciat. Fiecare dintre ele îmbrăţişează câte un râu şi toate râurile se întâlnesc în centru şi formează un lac mare, ca un păianjen căruia îi lipseşte un picior. Lacul nu are nume, pentru că nimeni nu ştie ce vieţuieşte pe fundul lui. În Jwahir, nimeni n-ar crede că e posibil să existe o asemenea întindere de apă. Durfa, oraşul tatălui meu, se află cel mai aproape de acest lac misterios. Conform cu harta lui Luyu, era primul oraş al celor Şapte Râuri cu care se intersecta drumul nostru.

Regatul nu era închis între hotare de ziduri sau de juju, nici măcar nu avea graniţe precise. Ştiai că te afli în interiorul lui când te aflai în interiorul lui. Conştientizai imediat urmărirea atentă, ochii scrutători. Nu doar ai soldaţilor sau ai altora de felul lor, ci şi ai populaţiei nuru. Oficialităţile patrulau zona, dar norodul se supraveghea singur.

Cândva existau mici sate okeke între oraşe şi de-a lungul râurilor. Când am ajuns noi acolo, satele acestea erau aproape pustii. Puţinii okeke rămaşi erau alungaţi treptat. De partea apuseană a celor Şapte Râuri, toate satele fuseseră luate în primire de nuru. Exodul lent se desfăşura de partea răsăriteană, la est de Chassa şi Durfa, cele mai bogate şi mai prestigioase oraşe. Ironia sorţii făcea ca aceste două oraşe să aibă cea mai mare cerere de forţă de muncă okeke. Cum okeke nu mai erau, în locul lor aveau să presteze muncitori nuru din oraşele mai sărace, precum Zin şi Ronsi.

Am auzit ce se întâmplă înainte să vedem, fiindcă aveam de urcat un deal. Gadi, satul natal al lui Aro, era în plină

distrugere. Am tras cu ochiul peste firele de iarbă uscată şi am văzut lucruri cumplite. În dreapta noastră, o femeie se lupta cu doi bărbaţi nuru care o loveau cu picioarele şi îi rupeau hainele de pe ea. Acelaşi lucru se petrecea în stânga. S-a auzit un trosnet puternic şi un bărbat okeke care alerga s-a prăbuşit la pământ. Un nuru şi un okeke se rostogoleau pe jos, încleştaţi în luptă. Nuru erau cei care controlau situaţia aici. Era clar.

Ne-am uitat unii la alţii, cu ochii măriţi, cu nările fremătând, cu gurile deschise.

Am lăsat jos tot ce duceam cu noi şi am dat buzna în mijlocul haosului. Da, chiar şi Luyu. În privinţa a ceea ce s-a petrecut mai apoi am goluri de memorie. Mi-i amintesc pe Mwita fugind şi pe un nuru aţintind o armă către spinarea lui. M-am aruncat asupra omului. I-a căzut arma din mână. A încercat să mă prindă. Am sărit înapoi, aruncându-mă în sălbăticie ca într-o apă. Îl vedeam lovind aerul unde fusese trupul meu până atunci. Mwita a fugit de acolo. Încă în sălbăticie, am pornit cu un salt după el. Aşa se face că nu l-am ucis pe omul acela care l-ar fi omorât pe Mwita.

Hotărâsem cu Mwita că n-aveam să ne dedăm niciodată din prima acelei violenţe la care îşi închipuiau oamenii, fie ei nuru sau okeke, că sunt predispuşi *ewu* din născare. Aici am nesocotit tot ce vorbiserăm. Am devenit exact ceea ce îşi imaginau oamenii că suntem. Dar motivele pentru care am recurs la violenţă nu-şi aveau rădăcina în trăsăturile de *ewu*. Iar Luyu împărtăşea acelaşi scop. În conformitate cu Marea Carte, ea era o femeie okeke pură, din spiţa cea mai docilă.

Îmi aduc aminte că i-am dat hainele mele lui Mwita şi apoi m-am preschimbat, mi-au crescut gheare şi dinţi de tigru. Îmi aduc aminte cum oscilam între lumea fizică şi sălbăticie de parcă ar fi fost pământ şi apă. Doboram bărbaţi de pe femei, cu penisurile încă erecte şi lucioase de

sânge şi umezeală. Înfruntam bărbaţi cu cuţite şi arme de foc. Erau mulţi soldaţi nuru şi puţini okeke, îi înfruntam deopotrivă, ajutând pe oricine era neînarmat. Absorbeam gloanţe în propriul meu trup, le expulzam şi treceam mai departe. Îmi închideam singură plăgile produse prin înjunghieri şi muşcături. Adulmecam sânge, sudoare, spermă, salivă, lacrimi, urină, fecale, nisip şi fum prin nări de fiare sălbatice. Acesta e puţinul de care îmi amintesc.

N-am reuşit să punem capăt lucrurilor care se petreceau acolo, dar le-am îngăduit câtorva okeke să scape. Iar eu i-am trântit la pământ şi i-am vindecat pe toţi nuru pe care am reuşit să-i supun. Bărbaţii aceia s-au pitit mai apoi prin cotloane, oripilaţi de ceea ce făcuseră cu doar câteva clipe mai înainte. Câteva minute mai târziu, începeau să-i ajute pe răniţi, nuru şi okeke. Stingeau incendiile. Apoi încercau să-i oprească pe ceilalţi nuru, cei care îi ucideau bucuroşi pe okeke. Iar apoi aceşti nuru vindecaţi erau ucişi de propriii lor concetăţeni cu sângele înfierbântat.

Când m-am întors la mine însămi, o trăgeam pe Luyu într-o colibă. Acoperişul de paie ardea. Câteva clipe mai târziu, s-a năpustit şi Mwita înăuntru cu noi. Mi-a dat înapoi hainele şi m-am îmbrăcat iute. El şi Luyu aveau arme de foc. Nu departe în drumul nostru, se întâmplau aceleaşi lucruri – ţipete, lupte, omoruri. Ne-am uitat unul la altul gâfâind.

— Nu putem să-i punem capăt, a spus Mwita într-un târziu.

— Trebuie să-i punem capăt, a spus Luyu în acelaşi timp cu el.

Am închis ochii şi am oftat.

Undeva în apropiere, un bărbat a strigat ceva şi altul a ţipat. Focul de pe acoperişul de deasupra noastră se răspândea.

— Când o să-l găsim pe Daib, cred că vom şti ce să facem, le-am spus.

Am pornit mai departe furişându-ne. Era greu. Nuru suprimaseră firava răzmeriță şi acum nu mai făceau altceva decât să tortureze oameni. Ţipetele ascuțite amestecate cu râsetele şi gemetele torționarilor îmi întorceau stomacul pe dos. Dar am reuşit cumva să trecem mai departe şi ne-am pomenit în fața unei privelişti spectaculoase. Imediat după ultimul grup de colibe creşteau tulpini de porumb înalte şi verzi. Sute şi sute de tulpini, un câmp întreg. Nu-ți tăia respirația precum locul pe care mi-l arătase mama, dar tot era uimitor pentru ochii mei de om născut în deşert. Mama cultiva porumb când eram în deşert şi existau grădini cu porumb în Jwahir, dar nicăieri atât de mult. Briza şopocăia printre plante. Era un zgomot minunat. Suna a pace, a spor, a belşug şi avea un ecou de speranță. Fiecare fir era greu de ştiuleți perfecți, gata de recoltare. Ce moment potrivit pentru nuru să tabere asupra satului! Planificarea generalului Daib, fără îndoială.

Ne lepădaserăm în urmă toate lucrurile cu care călătoream. Noroc că Luyu îşi ținea portabilul în buzunar. Ne-am folosit de harta lui ca să ne croim drum prin lanul de porumb. Durfa era de cealaltă parte. Ne-am mişcat rapid şi nu ne-am oprit decât o dată, ca să smulgem nişte ştiuleți şi să mâncăm boabele. După o jumătate de oră de mers, am auzit voci. Ne-am aruncat la pământ.

— Mă duc să văd, le-am spus celorlalți, scoțându-mi hainele.

Mwita m-a apucat de braț.

— Ai grijă. O să fim greu de reperat în plin câmp.

— Întinde-mi rapa în vârful tulpinilor, i-am spus.

M-am preschimbat repede în vultur şi mi-am luat zborul. Lanul de porumb era uriaş, dar sursa vocilor era uşor de

localizat. La mai puțin de un kilometru distanță, în mijlocul câmpului, se afla o colibă.

Am aterizat cât am putut de liniştit pe marginea acoperişului de paie. Am numărat opt okeke în haine zdrențuite. Doi dintre ei purtau în spinare câte o armă lungă, neagră şi lucioasă.

— Tot ar trebui să mergem, spunea unul.

— Noi am primit *alte* ordine, a insistat altul, cu o expresie de frustrare pe față.

Mi-am luat zborul, înălțându-mă mult ca să cuprind toată întinderea de pământ. Lanul de porumb era flancat de oraşele Durfa la vest şi Gadi la est, iar la sud, de lacul fără nume. Urcând şi mai sus, am văzut ceea ce trebuia să ştiu sigur. Nu se mai înălțau alte dealuri. De acolo înainte, era doar teren plat.

Cu rapa mea întinsă pe deasupra porumbului, mi-a fost uşor să-i găsesc pe Luyu şi pe Mwita.

— Rebeli, le-am spus în timp ce mă îmbrăcam. Nu departe. Poate ştiu ei să ne spună unde-l găsim pe Daib.

Mwita s-a uitat la Luyu. Apoi din nou la mine, cu o privire îngrijorată.

— Ce-i? a întrebat Luyu.

— Ar trebui să-ncercăm să ajungem acolo pe cont propriu, mi-a spus el, ignorând întrebarea lui Luyu. În rebeli am tot atâta încredere câtă am în nuru.

— Ah! am exclamat, amintindu-mi experiența lui Mwita cu rebelii okeke. Aşa-i. Ăă... nu m-am gândit.

— Dar eu? a spus Luyu. Aş putea...

— Nu, i-a tăiat el vorba. Prea periculos. Noi putem să facem anumite lucruri, dar tu...

— Am o armă, a insistat ea.

— Ei au două, i-am spus. Şi ştiu să le folosească.

Am stat şi-am chibzuit toți trei.

— Nu vreau să ucid pe nimeni dacă nu e nevoie, a oftat Mwita.

Şi-a frecat faţa transpirată. Apoi, deodată, şi-a aruncat arma în lanul de porumb.

— Urăsc să ucid. Aş prefera să mor decât să mai fac asta.

— Dar e în joc mai mult decât soarta ta sau a oricăruia dintre noi, a ripostat Luyu, cu un aer consternat.

Şi a dat să plece după armă.

— Las-o acolo, i-a cerut Mwita cu glas ferm.

Ea a încremenit. Apoi şi-a aruncat şi ea arma.

— Ei, ca să vezi, am spus. Mwita, noi o să ne facem nevăzuţi. Aşa, Luyu poate să se apropie de ei şi, dacă le vine vreo idee, avem de partea noastră elementul surpriză. Spune-le... spune-le că aduci veşti bune despre sosirea lui Onyesonwu, ceva de genul ăsta. Dacă sunt rebeli, atunci trebuie să mai aibă măcar *o urmă* de speranţă.

Ne-am apropiat încet de colibă, Mwita în stânga lui Luyu, iar eu în dreapta. Îmi amintesc expresia de pe faţa ei. Avea maxilarul încordat, pielea întunecată îi lucea de transpiraţie, picături de sânge i se vedeau pe obraji. Frizura afro i se strâmbase. Arăta foarte diferit de fetişcana care era cândva în Jwahir. Un singur lucru nu se schimbase însă la ea – îndrăzneala.

Unii stăteau pe taburete sau pe jos, trei dintre ei jucând o partidă de Warri. Alţii stăteau în picioare sau se sprijineau de pereţii colibei. Toţi îşi desenaseră dungi pe faţă cu pastă roşie. Niciunul dintre ei nu părea să aibă peste treizeci de ani. Când au văzut-o pe Luyu, cei doi care aveau arme şi le-au îndreptat imediat către ea. Luyu nici n-a tresărit.

— Ei, cine e? a întrebat un soldat cu voce joasă, ridicându-se din faţa jocului de Warri.

A scos din buzunar un cuţit care părea tocit.

— Soldaţi, *ta*! Nu trageţi, a mai spus el, ridicând o mână.

S-a uitat pe lângă Luyu.

— Ia verificați în jurul casei.

Toți soldații au dat fuga în lanul de porumb, în afară de unul dintre cei înarmați, care a rămas s-o țină pe Luyu în bătaia puştii. Şeful a măsurat-o cu privirea din cap până-n picioare.

— Câți mai sunt cu tine?

— Vin cu veşti bune.

— Vom vedea, a spus el.

— Mă numesc Luyu, a continuat ea, susținându-i privirea. Sunt din Jwahir. Ai auzit de vrăjitoarea Onyesonwu?

— Am auzit, a răspuns soldatul, întărind cu o înclinare a capului.

— E aici, cu mine. La fel şi partenerul ei, Mwita. De-abia am ajuns aici din satul de-acolo.

A arătat în spate. Când s-a mişcat, omul care ținea arma a tresărit.

— Satul e pierdut? a întrebat şeful.

— Da, a răspuns Luyu.

— Ea unde-i, atunci? Unde-i?

Câțiva bărbați s-au întors raportând că nu e nimeni prin jur.

— Aveți de gând să ne faceți rău? a întrebat Luyu.

Soldatul s-a uitat drept în ochii ei.

— Nu.

Apoi şi-a pierdut stăpânirea de sine şi i-a curs o lacrimă pe obraz.

— *Niciodată* nu v-am face rău.

A întins mâna şi a adăugat încet:

— Jos.

Soldatul a lăsat arma în jos. Eu şi Mwita ne-am arătat. Patru bărbați au răcnit şi au rupt-o la fugă, unul a leşinat, iar alți trei au căzut în genunchi.

— O să vă ajutăm cu orice vă trebuie, a spus şeful.

—oOo—

Doar trei dintre ei au fost de-acord să discute cu noi: conducătorul grupului, al cărui nume era Anai, şi doi soldaţi pe nume Bunk şi Tamer. Ceilalţi s-au ţinut la distanţă.

— Acum zece zile au început din nou, şi de data asta se strâng armate întregi în Durfa, a spus Anai, apoi s-a întors şi a scuipat în ţărână. Încă o sforţare. Poate ultima. Nevastă-mea, copiii, soacra, i-am trimis în sfârşit în est.

Aprinseserăm un foc normal şi coceam la el ştiuleţi de porumb.

— Dar n-aţi văzut cu ochii voştri armate trecând? a întrebat Luyu.

Anai a clătinat din cap.

— Ni s-a spus să aşteptăm aici. N-am mai primit veste de la nimeni în ultimele două zile.

— Nu cred c-o să mai primiţi veste de la cineva, a spus Mwita.

Anai a încuviinţat dând din cap.

— Voi cum aţi scăpat?

— Cu noroc, a răspuns Luyu.

Anai n-a mai insistat.

— Cum aţi călătorit aşa departe fără cămile? a vrut să ştie Bunk.

— Am avut cămile o vreme, dar erau sălbatice şi aveau alte planuri, i-am explicat.

— Poftim?

Anai şi Tamer au chicotit.

— Ciudat, a spus Anai. Sunteţi nişte oameni ciudaţi.

— Cred că suntem pe drum de cinci luni, a socotit Mwita.

— Vă felicit, a spus Anai bătându-l pe umăr. Atâta drum, şi două femei de călăuzit pe deasupra.

Eu şi Luyu ne-am uitat una la alta, am dat ochii peste cap, dar n-am comentat.

— Păreți sănătoşi, a remarcat Bunk. Sunteți binecuvântați.

— Suntem, a întărit Mwita. Suntem.

— Ce ştiți despre general? am întrebat.

Câțiva dintre oamenii din preajmă care ne ascultau conversația s-au uitat la mine înfricoşați.

— Un ticălos, a spus Bunk. Aproape s-a-nnoptat. Nu-l pomeniți.

— E doar un om, a spus Tamer cu o mină enervată. Ce vreți să ştiți?

— Unde putem să-l găsim? am întrebat.

— Zău aşa! Sunteți nebuni? a exclamat Bunk, îngrozit.

— De ce vreți să ştiți? a întrebat Anai încruntându-se şi aplecându-se înainte.

— Nu întreba ce nu vrei să ştii de-adevăratelea, a spus Mwita.

— Te rog, spune-ne unde putem să-l găsim, doar atât, am insistat.

— Nimeni nu ştie unde locuieşte generalul sau măcar dacă are vreo casă pe lumea asta, a spus Anai. Dar are o clădire în care lucrează. Nu-i păzită niciodată. Lui nu-i trebuie protecție.

A făcut o pauză pentru a-şi sublinia vorbele.

— E o clădire simplă. Mergeți la Spațiul de Conversație – e o mare zonă deschisă din centrul Durfei –, clădirea lui e pe latura de nord. Uşa de la intrare e albastră.

S-a ridicat în picioare.

— Noi pornim mâine spre Gadi, cu sau fără ordine. Rămâneți cu noi în noaptea asta. O să vă apărăm. Durfa e aproape. O luați prin porumb şi ajungeți.

— Putem să intrăm aşa, pur şi simplu? a întrebat Luyu. Sau o să ne atace lumea?

— Voi doi, nu, a răspuns Anai, arătând către mine şi Mwita. O să vă vadă feţele de *ewu* şi-o să vă omoare în primele secunde. Asta dacă nu vă faceţi iar... invizibili.

S-a întors spre Luyu.

— *Ţie* putem să-ţi dăm tot ce-ţi trebuie mâine ca să umbli prin Durfa cât mai ferită de necazuri.

Capitolul 56

Au stăruit să ocupăm noi coliba pe timpul nopţii.

Până şi soldaţii care refuzau să stea de vorbă cu noi au fost de acord să doarmă afară. Având pază, ne-am simţit în siguranţă cât să dormim de-adevăratelea. Sau, mă rog, Luyu a dormit. Sforăia deja la câteva secunde după ce se încovrigase pe podea. Eu şi Mwita n-am aţipit, din două motive. Primul a apărut la scurt timp după ce m-am întins. Mă gândeam la Daib. *Nu-i nevoie decât să moară el*, asta îmi tot umbla prin minte. *Să tai capul şarpelui*.

Pe când Mwita se întindea lângă mine şi mă cuprindea cu braţul de talie, am început să mă înalţ. Cu trupul deodată imaterial, am trecut de-a dreptul prin braţul lui.

— Cum? a exclamat el şocat. Ah, nu, nu face asta!

S-a întins, mi-a înconjurat talia cu braţul şi m-a tras în jos. M-am înălţat din nou, cu mintea concentrată asupra lui Daib. Atunci, cu un horcăit, m-a împins înapoi la podea, înapoi în trupul meu. Am ieşit brusc din transa furioasă.

— Cum... am murmurat.

M-ar fi ucis Daib. S-ar fi terminat totul aşa, dintr-odată.

— Nu eşti vrăjitor, i-am spus. Cum poţi să...

— Ce *naiba* ai? a exclamat el, străduindu-se din răsputeri să vorbească în şoaptă. Adu-ţi aminte ce-a zis Sola!

— N-a fost cu intenţie.

Ne-am uitat lung unul la altul, simțind amândoi consternarea în fața unor lucruri pe care nici măcar nu le cunoşteam prea bine.

— Ce pereche mai suntem şi noi? a mormăit Mwita, rostogolindu-se pe spate.

— Nu ştiu.

M-am ridicat în capul oaselor.

— Dar cum ai făcut asta? Tu nu eşti...

— Nu ştiu şi nici nu-mi pasă, a spus el iritat. Încetează să-mi mai aminteşti ce nu sunt.

Am țâțâit cu zgomot şi m-am întors cu spatele la el. De afară l-am auzit pe unul dintre soldați şoptind ceva şi pe celălalt râzând înfundat.

— Îmi... îmi pare rău, am spus şi am făcut o pauză. Mulțumesc. M-ai salvat din nou.

L-am auzit oftând. M-a întors cu fața la el.

— De asta sunt aici, a spus. Ca să te salvez.

I-am prins fața în palme şi l-am tras spre mine. Era ca o foame pe care niciunul dintre noi n-o putea potoli. Până să urce soarele pe cer, îmi simțeam sfârcurile iritate de la buzele lui Mwita, iar el avea zgârieturi pe spinare şi urme de muşcături pe gât. Erau dureri plăcute. Şi toate acestea ne dădeau energie în loc să ne obosească. M-a strâns la piept şi s-a uitat lung în ochii mei.

— Aş fi vrut să avem mai mult timp. N-am terminat cu tine, mi-a spus zâmbind.

— Nici eu n-am terminat cu tine, i-am răspuns, cu gura până la urechi.

— O casă frumoasă. În plin deşert, departe de toate. Două niveluri, o mulțime de ferestre. Fără electricitate. Patru copii. Trei băieți, o fată.

— Doar o fată?

— O să ne dea de furcă mai mult decât toți cei trei băieți la un loc, crede-mă, a spus Mwita.

Am auzit paşi în faţa colibei. S-a ivit o faţă. Mi-am strâns rapa în jurul trupului.

— Verificam doar, a spus soldatul.

Mwita şi-a legat o rapa în jurul taliei şi a ieşit să discute cu soldatul. Eu m-am întins înapoi, uitându-mă la tavanul negru, pârjolit, care în lumina slabă de dinaintea zorilor arăta ca o genune.

Mwita s-a întors.

— Trebuie să-i facă ceva lui Luyu înainte să plecăm.

— Ce să facă? a spus Luyu ameţită, abia trezită din somn.

— Nimic grav, a liniştit-o Mwita. Îmbracă-te.

—oOo—

Mwita stătea în spatele lui Anai, care a îngenuncheat în faţa unui foc, ţinând un vătrai de metal cu capătul în flăcări. Ceilalţi îşi adunau lucrurile. Am luat-o pe Luyu de mână şi i-am strâns-o. O briză lină făcea porumbul să se aplece spre apus.

— Ce-i asta? a întrebat Luyu.

— Vino şi aşază-te aici, i-a cerut Mwita.

Luyu m-a tras după ea. Mwita ne-a dat câte o farfurioară cu pâine, porumb copt şi ceva ce nu mai văzusem de când eram în Jwahir: pui fript. Era fad, dar delicios. Când am terminat de mâncat, doi dintre soldaţii care refuzau să vorbească cu noi ne-au luat farfuriile.

— Okeke sunt sclavi aici, ştiţi asta, a spus Anai. Trăim liber, dar trebuie să dăm socoteală oricărui nuru. Cei mai mulţi dintre noi îşi petrec ziua muncind pentru nuru şi o parte din noapte muncind pentru noi înşine.

A râs ca pentru sine.

— Deşi e evident că nu semănăm cu nuru, lor li se pare important să ne însemneze.

A ridicat vătraiul subţire, incandescent.

— Ah, nu! a exclamat Luyu.

— Poftim?! am spus. Chiar e nevoie?

— Este, a răspuns calm Mwita.

— Cu cât o faci mai curând, cu atât îți rămâne mai puțin timp să te gândeşti la ea, i-a spus Anai lui Luyu.

Bunk a ridicat mâna să ne arate un mic cerc de metal cu un lanț de mărgele negre şi albastre.

— Ăsta era al meu pe vremuri, a spus el.

Luyu a aruncat o privire la vătrai şi a tras aer adânc în piept.

— Bine, haide! Haide!

Mi-a strâns mâna până m-a durut.

— Liniştește-te, i-am şoptit.

— Nu pot. Nu pot!

Dar a stat nemişcată. Anai s-a mişcat iute, înfigându-i vătraiul ascuțit în cartilajul din partea de sus a urechii drepte. Luyu a scos un piuit strident, dar asta a fost tot. Era să mă pufnească râsul. Avusese aceeaşi reacție ca pe vremuri, la circumcizia de la Ritualul de Unsprezece Ani.

Anai i-a introdus cercelul. Mwita i-a dat o frunză.

— Mestecă asta, i-a spus el.

Ne-am uitat la ea cât a mestecat-o, cu fața contorsionată de durere.

— Ți-a trecut? a întrebat Mwita.

— Cred c-o să-mi treacă...

S-a întors într-o parte şi a vomitat.

Capitolul 57

Ne-am luat repede rămas-bun.

— Planul nostru s-a schimbat, ne-a comunicat Anai. Vom ocoli Gadi. Acolo nu mai e nimic pentru noi. Pe urmă vom aştepta.

— Ce anume? s-a interesat Mwita.

— Veşti despre voi trei, a răspuns Anai.

Şi cu asta, ne-am despărţit. Ei au luat-o spre est, iar noi spre vest, către oraşul tatălui meu, Durfa. Am pornit pe cărarea dintre şirurile de porumb verde şi luxuriant.

— Cum arată? a întrebat Luyu, aplecându-şi capul spre mine ca să-mi arate cercelul.

— Chiar îţi stă bine.

Mwita, care mergea câţiva paşi mai în faţă, a ţâţâit, dar n-a scos niciun cuvânt. N-aveam nimic în afară de hainele de pe noi şi de portabilul lui Luyu. Era o senzaţie plăcută, aproape eliberatoare. Hainele ne erau murdare de praf. Anai ne spusese că okeke umblau în veşminte murdare şi jerpelite, deci asta avea s-o ajute pe Luyu să se amestece printre locuitorii oraşului.

Unde se termina lanul de porumb, începea un drum negru, asfaltat, plin de oameni, cămile şi scutere. O mulţime de scutere. După spusele rebelilor, în oraşele celor Şapte Râuri li se spunea *okada*. Unele okada aveau pasageri femei, dar n-am văzut nicio femeie să le conducă; la fel era şi în Jwahir. De cealaltă parte a drumului începea Durfa. Clădirile erau solide şi vechi precum Casa lui Osugbo, dar nici pe departe la fel de vii.

— Dacă-mi cere cineva să lucrez pentru el? a întrebat Luyu.

Încă mai stăteam ascunşi în porumb.

— Îi zici că da şi-ţi vezi de drum, i-am spus. Dacă insistă, atunci nu mai ai de ales, până prinzi momentul să te strecori mai departe.

Luyu a dat din cap afirmativ. A tras aer în piept şi a închis ochii, lăsându-se pe vine.

— Eşti bine? am întrebat-o, lăsându-mă şi eu pe vine lângă ea.

— Mi-e teamă, a spus ea, teribil de încruntată.

I-am pus o mână uşoară pe umăr.

— O să fim chiar lângă tine. Dacă încearcă cineva să-ți facă rău, o să regrete amarnic. Ştii de ce sunt capabilă.

— Nu poți să te pui cu un oraş întreg.

— Am mai făcut asta.

— Nu vorbesc nuru prea bine, a spus Luyu.

— Şi-aşa au impresia că eşti o ignorantă. O să fie bine.

Ne-am sculat amândouă. Mwita a sărutat-o pe Luyu pe obraz, iar mie mi-a spus:

— Ține minte, nu pot să fac asta mai mult de-o oră.

— Bine.

Eu reuşeam să mă fac de nevăzut timp de aproape trei ore.

— Luyu, a spus el, după patruzeci şi cinci de minute să găseşti un loc în care să ne putem ascunde.

— Bine, a răspuns ea. Gata?

Eu şi Mwita ne-am tras vălurile peste cap şi ne-am pregătit. M-am uitat la Mwita cum devenea greu de văzut. Să priveşti la cineva care este de nevăzut înseamnă să simți cum ți se usucă ochii până încep să te usture şi aproape ți se împăienjenesc. Eşti silit să-ți muți privirea şi nici că-ți mai doreşti să te uiți iar într-acolo. Eu şi Mwita nu mai puteam să ne privim unul pe celălalt.

Am ieşit în drum şi am avut senzația că suntem sorbiți în burta unei sălbăticiuni. Durfa era un oraş cu o viață intensă. Înțeleg de ce era centrul culturii şi al societății nuru.

Locuitorii din Durfa erau harnici şi plini de viață. Desigur, în mare parte era meritul mulțimii de okeke care se revărsa în fiecare dimineață din satele okeke, venind să facă toată munca pe care nuru n-o doreau şi pe care nu considerau că trebuie s-o facă.

Dar lucrurile se schimbau. Se petrecea o revoluție. Nuru învățau să supraviețuiască pe cont propriu... după ce okeke le aranjaseră un loc suficient de confortabil pentru aşa ceva.

Toată urâțenia rămânea dincolo de hotarele Regatului Celor Şapte Râuri, şi îndeosebi locuitorii Durfei erau indiferenți la ea. Deşi genocidul se petrecea la doar câțiva kilometri distanță, oamenii aceştia erau complet rupți de realitatea lui. Ei vedeau cel mult că există în jur semnificativ mai puțini okeke.

A început înainte ca Luyu să fi ajuns măcar la prima clădire din oraş. Mergea pe marginea drumului, când un nuru gras şi chel i-a tras o palmă peste fund şi i-a spus:

— Du-te la mine acasă.

Şi a arătat undeva în spatele ei.

— Cea de-acolo, la stradă, unde vezi că stă omul ăla. Pregăteşte micul dejun pentru nevastă-mea şi pentru copii!

Pe moment, Luyu a rămas pur şi simplu holbându-se la el. Mi-am ținut respirația, sperând că n-avea să-i altoiască o palmă individului drept răspuns.

— Da... domnule, a spus ea în cele din urmă, supusă.

El şi-a fluturat spre ea dosul mâinii dolofane, cu un aer nerăbdător.

— Păi, atunci du-te, femeie!

Apoi s-a întors şi a plecat. Pentru că nici nu-i dădea prin minte că Luyu ar putea să nu-i îndeplinească porunca, n-a băgat de seamă că fata şi-a văzut de drumul ei. Luyu a grăbit pasul.

— Mai bine să las impresia că mă grăbesc undeva, a spus ea cu glas tare.

— Ajută-mă cu astea, i s-a adresat o femeie apucând-o brutal de braț.

De data aceasta, Luyu n-a mai avut încotro şi a trebuit s-o ajute să-şi care pânzeturile până la o piață din apropiere. Era o femeie nuru înaltă şi deşirată, cu păr lung şi negru care îi atârna despletit pe spate. Purta bluză şi rapa asortate, ca Luyu, atât că ale ei aveau acel galben aprins al hainelor purtate o singură dată. Luyu căra în spinare

sulurile grele de pânză. Aşa cel puţin am intrat toţi în Durfa în linişte şi siguranţă.

— Frumoasă zi, ei? a spus femeia pe drum.

Luyu a mormăit vag a încuviinţare.

După aceea, lucrurile s-au desfăşurat de parcă Luyu nici nu s-ar fi aflat acolo. Femeia a salutat pe drum câţiva oameni, toţi bine îmbrăcaţi şi niciunul care să ia act de prezenţa lui Luyu. Când nu stătea la taclale cu alţi trecători, femeia vorbea la un dispozitiv negru de formă pătrată pe care îl ţinea în dreptul gurii. Scotea o mulţime de zgomote statice între ceea ce spunea ea şi replicile interlocutorului.

Am aflat că fiica vecinului acestei femei fusese ţinta unei „crime de onoare”, care trebuia să împace familia unui bărbat de la care furase fratele mai mare al fetei.

— În ce ne-a transformat generalul? a întrebat femeia, clătinând din cap. Omul ăsta merge prea departe.

Am mai aflat că preţul combustibilului produs din porumb pentru scuterele okada era în cădere, în timp ce preţul combustibilului făcut din trestie de zahăr era în creştere. Vă puteţi imagina? Şi că femeia avea un genunchi paradit, că-şi adora nepoata şi că era a doua nevastă. Femeia asta vorbea, nu glumă.

Eu şi Mwita am fost forţaţi să înaintăm în zigzag ca să rămânem aproape de Luyu. Prea aproape ar fi însemnat să ne ciocnim de o mulţime de oameni, iar Luyu ar fi dat de bucluc până la urmă. Era dificil, dar ceea ce făcea Luyu era mult mai greu.

Femeia s-a oprit la un vânzător şi i-a cumpărat lui Luyu un inel făcut din nisip topit.

— Eşti o fată frumuşică. O să-ţi stea bine, i-a spus ea, apoi şi-a văzut mai departe de flecăritul la dispozitiv.

Luyu a luat inelul, a murmurat un „mulţumesc” în nuru, după care şi l-a pus pe deget. A ridicat mâna şi l-a răsucit în lumina soarelui.

Douăzeci de minute mai târziu, am ajuns în sfârşit la standul femeii, aflat într-o piaţă aglomerată.

— Lasă-le acolo, a spus ea.

Luyu s-a conformat, iar femeia a fluturat din mână spre ea.

— Acum vezi-ţi de treabă.

Şi uite-aşa, Luyu s-a pomenit liberă. Câteva clipe mai târziu, i s-a cerut să ducă un balot de fibre de palmier, apoi să mănture dugheana cuiva, să îmbrace o rochie ca model, să curețe balegă de cămilă. Eu şi Mwita ne luam câte un răgaz pe unde apucam, ascunşi pe sub mese sau între standuri, permițându-ne să reapărem timp de câteva minute înainte de a redeveni de nevăzut.

Când i s-a cerut să toarne combustibil de okada în containere, vaporii emanaţi şi propria ei oboseală au făcut-o să leşine. A trebuit s-o pălmuiască Mwita ca s-o trezească. Partea bună la însărcinarea aceasta era că fusese lăsată s-o desfăşoare singură într-un cort, iar eu şi Mwita am putut s-o ajutăm şi să luăm o pauză.

La vremea aceea, soarele ajunsese deja sus pe cer. Ne aflam în Durfa de trei ore. Lui Luyu i s-a ivit ocazia după ce a terminat de turnat combustibilul de okada. A fugit cât o ţineau picioarele până la o alee dintre două clădiri mari. De-a curmezişul ei atârnau rufe la uscat, iar de la o fereastră am auzit un bebeluş plângând. Erau clădiri rezidenţiale.

— Ani fie lăudată, a şopti Luyu.

Eu şi Mwita ne-am permis să reapărem.

— Uuuh, sunt frânt, a spus Mwita, punându-şi mâinile pe genunchi.

Mi-am masat tâmplele şi lateralele capului.

Mi se înteţea durerea de cap. Toţi eram lac de sudoare.

— Luyu, ai tot respectul meu.

Şi am strâns-o în braţe.

— *Urăsc* locul ăsta, a spus ea cu nasul în umărul meu, izbucnind în lacrimi.

— Mda.

Şi eu îl uram. Era de-ajuns să-i văd pe okeke cum îşi târăsc picioarele de acolo-colo. S-o văd pe Luyu nevoită să facă la fel. Era ceva în neregulă... cu *toată lumea* de aici. Okeke îşi vedeau de munci fără să pară cine ştie ce necăjiți. Iar nuru erau cruzi cu ei în mod fățiş. N-am văzut pe nimeni bătut. Femeia aceea îi spusese lui Luyu că e frumuşică şi îi cumpărase un inel. Era ciudat şi derutant.

— Onyesonwu, ridică-te în zbor şi vezi dacă nu găseşti Locul de Conversație, mi-a cerut Mwita.

— Pe voi cum vă mai găsesc? am întrebat.

— Eşti în stare să învii morții, a spus Luyu. Te gândeşti tu la o soluție.

— Du-te, m-a îndemnat Mwita. Grăbeşte-te.

Mi-am lepădat hainele. Luyu le-a făcut sul şi le-a aşezat lângă zidul de la marginea aleii. Mwita m-a strâns la piept cu putere, iar eu l-am sărutat pe nas. Apoi m-am preschimbat în vultur şi mi-am luat zborul.

—oOo—

Curenții calzi din miezul zilei mă îmbiau să zbor mai sus, dar am rămas la mică înălțime, aproape de clădiri şi de vârfurile copacilor. În chip de vultur, puteam să-l simt realmente pe tata. Într-adevăr, se afla în Durfa. Am planat un moment cu ochii închişi. I-am deschis şi am privit în direcția din care îl simțeam. Acolo era Locul de Conversație. Privirea mi-a fost atrasă de o clădire aflată la marginea dinspre nord. Ştiam deja că are o uşă albastră.

Am dat ocol, memorând drumul până acolo. Pasărea ştie tot timpul unde se află. Am râs, iar zgomotul pe care l-am produs a fost un cârâit puternic. *Cum am putut să-mi închipui că n-o să-i mai pot găsi pe Mwita şi pe Luyu?* mi-am spus. În timp ce zburam înapoi către alee, mi-a atras atenția

o sclipire aurie. M-am întors şi am zburat spre est până la o stradă largă, unde părea să se desfăşoare o paradă. Am aterizat pe acoperişul unei clădiri şi mi-am luat poziția de vultur, cu umerii cocârjați.

Am privit în jos şi am văzut nu doar o sclipire de aur, ci sute de platoşe aurii rotunde, cusute pe uniforme militare galben-maronii. Fiecare purta câte o raniță mare, în culori asemănătoare. Erau pregătiți pentru orice. Lumea aclama şi soldații mărşăluiau. Se adunau într-un loc pe care nu-l vedeam. *Am ajuns prea târziu*, mi-am spus, amintindu-mi avertismentul lui Sola. Armatele acestea nu puteau să plece înainte să fac eu ce aveam de făcut, indiferent despre ce era vorba.

Am zburat pe deasupra soldaților, suficient de jos ca să mă observe. Era necesar să mă țin de ei. Le-am surprins în treacăt chipurile, bărbați tineri cu expresii hotărâte, a căror piele aurie era foarte diferită de cafeniul-închis al mamei. Intrau în marş într-o clădire uriaşă, făcută din metal şi cărămidă. N-am apucat să descifrez numele de pe frontispiciu. Văzusem destul. Încă nu porneau la luptă. Curând. Poate peste câteva ore, dar nu acum.

Am zburat înapoi până la alee. Mwita şi Luyu plecaseră. Am blestemat. M-am preschimbat la loc. Îmbrăcându-mă, transpiram din toți porii şi îmi tremurau mâinile. De cum mi-am tras bluza peste cap, am întâlnit privirea unui bărbat nuru care stătea în capătul aleii. Făcuse ochii mari când îmi văzuse sânii, iar acum îmi vedea şi fața. Mi-am pus vălul, m-am făcut de nevăzut şi am fugit pe lângă el. Când m-am uitat în urmă, stătea tot acolo şi se uita în lungul aleii. *N-are decât să creadă c-a văzut o stafie*, mi-am spus. *Să-l scoată din minți*.

Am căutat timp de câteva minute. Nimic. M-am oprit în mijlocul unei mulțimi de nuru printre care mai apărea ocazional câte un okeke. Tare mai disprețuiam locul acesta!

Am blestemat în sinea mea, şi un nuru care trecea pe lângă mine s-a încruntat şi a privit în jur. *Cum să-i găsesc?* m-am întrebat cu disperare. Panica îmi îngreuna concentrarea. Am închis ochii şi am făcut ceva ce nu mai făcusem niciodată. M-am rugat la Ani, la Creator, la papa, la Binta, la oricine mă asculta. *Vă rog. Nu pot să fac asta de una singură. Nu pot să rămân singură. Vegheaţi-o pe Luyu. Am nevoie de Mwita. Binta ar trebui să fie în viaţă. Aro, mă auzi? Mamă, aş vrea să am iar cinci ani*.

N-avea nicio noimă ce spuneam, mă rugam pur şi simplu, dacă asta înseamnă să te rogi. Indiferent ce era, m-a liniştit. Mintea mi-a arătat prima lecţie a lui Aro despre Punctele Mistice.

— Bricoler, am rostit cu voce tare în mijlocul aglomeraţiei. Cel care foloseşte tot ce are la dispoziţie ca să facă ceea ce are de făcut.

Am trecut în revistă trei dintre cele patru puncte. *Punctul Mmuo pune în mişcare şi modelează sălbăticia. Punctul Alusi vorbeşte cu spiritele. Punctul Uwa pune în mişcare şi modelează lumea fizică, trupul*. Mie îmi trebuia să găsesc trupul lui Mwita şi pe cel al lui Luyu. *Pe Mwita pot să-l găsesc*, mi-am dat seama. Aveam în mine o parte din el. Sperma lui. Conexiune. Am rămas complet nemişcată şi m-am întors în mine însămi. Prin piele, grăsime, muşchi, până în pântece. Acolo erau, micii şerpuitori.

— Unde e? i-am întrebat.

Mi-au spus.

— *Ewu!* a răcnit cineva. Uitaţi-vă!

Câţiva oameni au icnit. Toată lumea din piaţă se holba dintr-odată la mine şi se trăgea înapoi. Fusesem atât de concentrată asupra interiorului meu, încât devenisem vizibilă. Cineva m-a apucat de braţ. M-am smucit, m-am făcut de nevăzut şi mi-am croit drum prin mulţimea compactă. Din nou m-am mirat de oamenii aceştia care

păreau atât de mulțumiți şi de paşnici, dar care se transformau în monştri când mediul lor nuru steril suferea fie şi cea mai măruntă contaminare. Era un haos în jur, fiindcă toți mă căutau cu frenezie. Vestea avea să se răspândească, mai ales într-un asemenea loc, în care atâta lume avea dispozitive de comunicare.

Intram în criză de timp.

Am fugit, uitându-mă în jur nu atât cu ochii, cât cu altceva din interiorul meu. Am depistat-o pe Luyu la marginea marelui Spațiu de Conversație. Stătea împreună cu altă femeie okeke. Supravegheau un grup de copii nuru în timp ce părinții lor se duceau să se roage în spațiul de rugăciune. Luyu avea o figură nefericită.

— Aici sunt, am spus păşind lângă ea.

Femeia okeke care stătea lângă Luyu s-a uita la ea.

— Şşş, am făcut.

Luyu a surâs.

L-am chemat pe Mwita.

— Sunt aici, a răspuns el.

— Am văzut soldați care se pregăteau de plecare, am şoptit. N-avem mult timp la dispoziție.

O copilă nuru de vreo doi ani a tras-o pe Luyu de mânecă.

— Pâine? a întrebat fetița. Pâine?

Luyu a băgat mâna în geanta de lângă ea şi a rupt o bucată de pâine, pe care i-a dat-o copilei. Fetița i-a zâmbit.

— Mulțumesc.

Luyu i-a zâmbit şi ea.

— Trebuie să plecăm. *Chiar acum*, am spus, încercând să-mi păstrez tonul jos.

— Şşş! a şopti Luyu. Femeia asta o să dea alarma dacă plec aşa, pur şi simplu. Nu ştiu ce-i cu okeke ăştia.

— Sunt sclavi.

— Încearcă totuşi să vorbeşti cu ea, am auzit vocea joasă a lui Mwita. Grăbeşte-te!

Luyu s-a întors spre femeie.

— Ai auzit de Vrăjitoarea Onyesonwu?

Ea s-a uitat absentă la Luyu. Apoi, spre surprinderea mea, a aruncat o privire în jur şi s-a apropiat de Luyu.

— Am auzit.

Luyu părea şi ea surprinsă.

— Păi, şi... şi ce părere ai?

— Pot să-mi doresc, dar n-ajunge ca să fie adevărat, a şoptit femeia.

— Atunci, mai doreşte-ți o dată, i-am spus.

Femeia a scos un mic țipăt ascuțit şi s-a holbat la Luyu. S-a îndepărtat făcând ochii mari şi apucându-se cu mâinile de piept. N-a urlat, nici n-a dat alarma când a plecat Luyu de lângă ea. N-a spus absolut nimic. A rămas acolo pur şi simplu, cu mâinile la piept.

M-am făcut vizibilă şi mi-am tras vălul peste față. Luyu şi Mwita aveau nevoie să mă vadă. Doar eu puteam să-i duc la clădirea cu uşă albastră. Timp de cincisprezece minute, am alergat întruna. Datorită pielii deschise la culoare de pe mâinile mele, la prima vedere lumea presupunea că sunt nuru şi că Luyu e sclava mea. Şi, pentru că alergam, dispăream din ochii lor înainte să aibă timp cineva să mă oprească şi să se uite mai bine la mine. Ne feream de okade care treceau în viteză şi de cămile morocănoase, treceam pe lângă copii nuru în uniforme şcolare, pe lângă muncitori okeke cu figuri nefericite, pe lângă nuru prinşi cu treburi. Şi iată-ne ajunşi la uşa albastră.

Capitolul 58

Clădirea aceea îmi amintea de-a binelea de Casa lui Osugbo. Era făcută din piatră, iar pe zidurile exterioare, groase, erau gravate desene şi radia o autoritate misterioasă. Albastrul uşii era de fapt o pictură ce

reprezenta valurile albastre cu creste albe de pe o întindere de apă. Lacul fără nume? În fața clădirii era un indicator de piatră cu un steag portocaliu fluturând deasupra pe o prăjină. În piatră era săpată adânc următoarea inscripție:

CENTRUL DE OPERAȚIUNI AL GENERALULUI
DAIB YAGOUB
CONSILIUL REGATULUI CELOR ŞAPTE RÂURI

— Intru eu prima, a spus Luyu. Vor crede că-s doar o sclavă amărâtă.

Până să-i poată răspunde vreunul dintre noi, a urcat treptele în fugă şi a deschis uşa albastră. Uşa s-a trântit în urma ei. Mwita m-a luat de mână. Mâna lui era rece, probabil şi a mea era la fel. Aş fi vrut să-l privesc, dar încă mai eram de nevăzut. Au trecut câteva minute. Prin spatele nostru trecea lume pe cămile, pe jos sau pe scutere. Nimeni nu ieşea şi nu intra în clădire. Îndrăznesc să spun că nici nu se uita cineva în direcția clădirii. Da, semăna foarte mult cu Casa lui Osugbo.

— Dacă nu iese în următorul minut, probabil e moartă, a spus Mwita.

— Vine ea, am murmurat.

A mai trecut un minut.

— Crezi că Daib i-a spânzurat pe oamenii aceia din peşteră? a întrebat el.

Nu mă gândisem la asta. Şi nu voiam să mă gândesc tocmai acum. Dar ar fi fost după firea lui Daib să omoare pe cineva şi apoi să se asigure că leşul nu poate să putrezească.

— Şi-atunci cine erau păianjenii? am întrebat.

El a chicotit.

— Nu ştiu.

Am chicotit şi eu. L-am strâns de mână. Uşa albastră s-a deschis cu un pocnet sonor. A apărut Luyu, cu respirația tăiată.

— E pustiu, a spus ea. Dacă-i aici, e la etaj.

Fără să mai aruncăm vreo privire în urmă, eu şi Mwita ne-am făcut vizibili.

— Ne aşteaptă, a spus Mwita.

Am intrat împreună.

Era răcoare înăuntru, de parcă se afla prin preajmă o stație de captare. Undeva zumzăia o maşinărie. Se vedeau pupitre cu blatul albastru-închis şi scaune de aceeaşi culoare. Spații de birouri. Fiecare pupitru avea câte un computer vechi şi prăfuit. Nu mai văzusem niciodată atâta hârtie. Vrafuri pe podea, coşuri de gunoi pline şi o mulțime de cărți. Era un loc al risipei. În capătul îndepărtat al camerei era o scară în spirală.

— Acolo n-am urcat, a spus Luyu.

— Un lucru înțelept, am remarcat.

— Stai aici, i-a spus Mwita. Să ţipi dacă vine cineva.

Ea a aprobat din cap, sprijinindu-se cu mâna de un pupitru. Ochii îi erau măriți şi lucioşi de lacrimi.

— Aveți grijă, ne-a spus cu glas răguşit.

Eu şi Mwita ne-am făcut de nevăzut şi am urcat. Ne-am oprit la intrare. O cameră spațioasă, foarte diferită de cea de la parter. Arăta aşa cum mi-o aminteam. Pereții erau albaştri. Podeaua era albastră. Mirosea a esențe parfumate şi a cărți prăfuite. Şi era o linişte sinistră.

El şedea la birou şi se uita la noi cu o privire aspră. Avea în spate o fereastră mare, prin care pătrundea lumina soarelui. Arunca o umbră pe fața lui şi în acelaşi timp isca reflexii din micile discuri adunate într-un coş pe biroul lui. Era deopotrivă lumină şi întuneric... dar mai ales întuneric. Mâinile lui mari strângeau furibund brațele scaunului. Purta un caftan alb strălucitor, cu broderii la gât şi cu un

colier subțire de aur. Barba neagră ca granitul îi atârna până la piept, iar peste părul negru şi lânos avea o beretă albă. Fiindcă nu făcea decât să se uite în continuare drept la noi, ne-am dat seama că era cazul să ne facem vizibili.

— Mwita, ucenicul meu hidos, a spus el.

S-a uitat la mine şi am înghețat pe dată de teamă, amintindu-mi durerea pe care mi-o provocase înainte de a-mi trânti în palmă simbolul otrăvii lente şi crude. Încrederea începea să se scurgă din mine. Eram jalnică. El a râs ca pentru sine, de parcă ar fi ştiut că tocmai îmi pierdusem curajul.

— Iar *tu* ar fi trebuit să rămâi pierdută sau moartă, sau cum vei mai fi fost, mi-a spus.

Mwita a păşit în cameră.

— Mwita, ce fa... ce faci? l-am întrebat printre dinți.

Nu m-a luat în seamă, s-a dus drept la Daib şi a ridicat coşul plin cu discuri ciudate.

— Creierul tău e bolnav, a spus el, scuturând coşul pe sub nasul lui Daib. Tot ce era în casa ta a fost distrus! Şi totuşi, *cumva*, tu pe *astea* le-ai salvat? Crezi că nu ştiam de colecția ta perversă! Îți făceam curat pe birou când am găsit astea. Înainte de răzmerițe, am băgat unul în portabilul tău; aşa am ajuns să mă uit cum omorai un om în bătaie. Râdeai şi... aveai erecție!

Daib s-a sprijinit de spătar şi iarăşi a râs.

— Îmbătrânesc. Omul are nevoie câteodată de puțin ajutor. Mă mai lasă şi memoria deseori. Să le pierd pe amândouă ar fi fost ca şi cum mi-aş pierde o parte din minte.

Şi-a aplecat capul într-o parte.

— Aşadar, asta ai venit să-mi spui după ce-ai bătut atâta drum? De-asta mă sâcâi cu bufoneriile tale copilăreşti?

I-a smuls coşul lui Mwita şi a băgat mâna în el. Toate discurile arătau la fel, dar el a reuşit să-l găsească în câteva secunde pe cel căutat. L-a ridicat.

— Pentru *ăsta*? Pentru onoarea femeii tale?

A aruncat cu el în Mwita. Nu l-a nimerit, discul a aterizat şi s-a rostogolit până lângă piciorul meu. L-am luat de jos. Abia dacă era mai mare decât unghia. Mwita s-a uitat la mine. S-a întors iar spre Daib.

— Plecaţi de-aici, a scuipat Daib. Am un plan de dus la capăt. Profeţia lui Rana de împlinit – „va veni un vrăjitor nuru înalt şi bărbos care va forţa rescrierea Marii Cărţi”. Va fi o carte foarte diferită după ce voi extermina restul de okeke.

S-a sculat de pe scaun, un bărbat nuru înalt şi bărbos. Un vrăjitor cu ştiinţa tămăduirii. Întocmai cum prezicea profeţia lui Rana. M-am încruntat, punând sub semnul întrebării toate lucrurile pentru care pornisem în călătorie. Oare era posibil ca Rana Clarvăzătorul să fi spus totuşi adevărul? Era persoana profeţită bărbat, *nu* femeie? Poate „pacea” însemna moartea întregului neam okeke.

— Ah, să ne păzească Ani, am şoptit.

— Dar şi pe tine, fato, trebuie să te omor, a continuat Daib. Mi-o amintesc pe mama *ta*.

S-a încruntat.

— Ar fi trebuit s-o omor. I-am lăsat pe oamenii mei să-şi facă de cap cu femeile acelea okeke şi să le cruţe viaţa celor mai multe dintre ele. Când le dai drumul e ca şi cum ai trimite un virus în toate comunităţile răsăritene. Femeile dezonorate dau fuga acolo să-şi nască pruncii *ewu*. Eu însumi am expus partea asta a planului în faţa conducătoarei consiliului celor Şapte Râuri. Sunt cel mai mare general al ei şi planul meu e genial. Bineînţeles că m-a ascultat. E o marionetă slabă.

A zâmbit, savurându-şi propriile cuvinte.

— E un juju simplu pe care l-am lucrat asupra soldaților. Ajung ca niște vaci, produc lapte întruna. Cât despre mine, eu prefer să-i zdrobesc capul unei femei okeke după ce-am avut-o. Cu excepția mamei tale.

I-a șovăit zâmbetul pe buze. Privirea i s-a pierdut undeva departe.

— Mi-a plăcut cu ea. N-am vrut s-o omor. Ar fi trebuit să-mi dăruiască un fiu minunat, minunat. De ce ești fată?

— Eu...

Am oftat.

— Pentru că așa stă scris, a răspuns Mwita.

Daib s-a întors încet spre el, observându-l cu adevărat pentru prima dată. Mișcările i-au fost instantanee. Acum stătea în spatele biroului, iar în clipa următoare era lângă Mwita, strângându-l de beregată cu mâinile lui puternice. O mie de lucruri încercau să se întâmple concomitent în trupul meu, dar niciunul dintre ele nu-mi îngăduia să mă *mișc*. Mă ținea ceva pe loc. Apoi mă strângea de-a binelea. Am horcăit și aș fi căzut din picioare dacă n-ar fi continuat să mă țină.

Am clipit. Îl vedeam. Un mic cilindru albastru care se înfășurase în jurul meu ca un șarpe. Un copac de sălbăticie. Era rece, aspru și cumplit de puternic, deși vedeam drept prin el. Cu cât mă zbăteam mai mult, cu atât mai tare se strângea. Storcea aerul din mine.

— Mereu lipsit de respect, a spus Daib, arătându-și dinții în timp ce-l sugruma pe Mwita. E din cauza sângelui tău *murdar*. Te-ai născut *greșit*.

A strâns și mai tare.

— De ce să-i dea Ani asemenea daruri unui copil ca tine? Eu ți-aș fi tăiat beregata și te-aș fi ars, să te-ntorci în cenușă ca să poată Ani s-o facă așa cum trebuie a doua oară.

L-a azvârlit pe Mwita la pământ şi a scuipat pe el. Mwita a tuşit împroşcând salivă şi a încercat să se ridice în picioare. A căzut la loc.

Daib s-a întors spre mine. Aveam faţa udă de lacrimi şi transpiraţie când mi-a dat drumul planta-spirit. În jurul meu, lumea s-a întunecat, apoi s-a luminat. Am deschis larg gura să trag aer în piept şi m-am ridicat în picioare clătinându-mă.

— Unicul meu copil, şi *asta*-mi dă Ani, a spus el, măsurându-mă cu privirea din cap până-n picioare.

Sălbăticia se înălţa în jurul nostru. Alţi copaci de sălbăticie ne-au înconjurat ca nişte spectatori curioşi. În spatele lor îl vedeam pe Mwita, spiritul lui galben arzând cu flăcări feroce.

— Te-am supravegheat, a mârâit Daib. Mwita o să moară azi. Tu o să mori azi. Şi n-am să mă opresc aici. O să-ţi vânez spiritul. O să-ncerci să te ascunzi. O să te găsesc. O să te distrug din nou. După ce voi aduce armatele nuru şi voi împlini profeţia, am s-o găsesc pe maică-ta. Ea o să-mi poarte fiul în pântece.

Cu fiecare dintre cuvintele lui pierdeam părţi din mine. De cum a început să mi se destrame încrederea în profeţie, mi s-a dus şi curajul. Mă luptam să respir. Îmi doream să mă milogesc de el. Să-l implor. Să plâng. M-aş fi târât la picioarele lui ca să-l împiedic să le facă rău lui Mwita şi mamei. Călătoria mea fusese o pierdere de vreme. Eu însămi eram o nulitate.

— N-ai nimic de zis? a întrebat el.

Am căzut în genunchi.

Triumfător, a continuat să vorbească.

— Nu mă aştept...

Mwita s-a năpustit la Daib cu un răcnet. Apoi a strigat ceva care suna a vah. A plesnit cu palma gâtul lui Daib. Daib a ţipat şi s-a învârtit pe loc. Indiferent ce-i făcuse

Mwita, deja începeau să se vadă efectele. Mwita a dat înapoi împleticit.

— Ce-ai făcut? a răcnit Daib, întinzându-şi braţul să ajungă în spate şi frecându-se de zor pe gât. Nu poţi să faci...!

Am simţit cum se mişcă tot aerul din încăpere la scăderea bruscă de presiune.

— Atunci, haide, a spus Mwita.

A privit pe lângă Daib, către mine.

— Onyesonwu, tu ştii *exact* ce-i adevăr şi ce-i minciună.

— Mwita!

Atât de tare am urlat, încât am simţit sângele răbufnindu-mi în gâtlej. Am luat-o la fugă spre ei, abia sesizând contuziile şi rănile adânci pe care le suferise corpul meu în strânsoarea copacului de sălbăticie. Înainte de-a apuca să ajung la ei, Daib a sărit la Mwita ca o felină. Pe când se prăbuşeau amândoi la podea, hainele lui Daib au crăpat, trupul i s-a vălurit, i s-a îngroşat şi a început să producă blană portocalie şi neagră, colţi enormi şi gheare ascuţite. În chip de tigru, i-a sfâşiat hainele lui Mwita, i-a despicat pieptul şi şi-a înfipt adânc colţii în gâtul lui. Apoi puterile i-au slăbit şi s-a prăbuşit, gâfâind şi tremurând.

— Dă-te *JOS* de pe el! am ţipat, înşfăcând blana lui Daib.

L-am azvârlit de pe Mwita. Ce de sânge! Beregata lui Mwita era pe jumătate sfâşiată. Sângele îi curgea gâlgâind din piept. Mi-am aşezat pe el mâna stângă. S-a înfiorat tot, încercând să vorbească.

— Mwita, şşş, şşş. O să... o să te fac bine.

— Nu... Onyesonwu, a spus el, luându-mi mâna cu un gest plăpând.

Nici nu ştiu cum de mai era în stare să vorbească.

— Asta e...

— Ştiai! *ASTA* e ce-ai văzut când ai încercat să treci iniţierea! am ţipat.

Plângeam cu sughițuri.

— Ah, Ani! *Ştiai!*

— Ştiam? a întrebat el.

Îi țâşnea sânge din gât la fiecare bătaie a inimii. Băltea în jurul meu.

— Sau... ştiind... am făcut... să se-ntâmple?

Am suspinat.

— Caut-o, a şoptit el. Isprăveşte-o.

A inspirat chinuit şi cuvintele pe care le-a rostit mai apoi au fost pline de durere.

— Ştiu... cine eşti... ar trebui să ştii... şi tu.

Când a rămas inert în brațele mele, ar fi trebuit să stea în loc şi inima mea. L-am strâns la piept cu putere. Nu-mi păsa de ceea ce spusese. Aveam de gând să-l aduc înapoi.

I-am căutat şi i-am tot căutat spiritul. Plecase.

— Mama! am urlat, cu tot trupul scuturat de suspine.

Îmi simțeam gura uscată iască.

— Mama, ajută-mă!

Atunci a intrat Luyu. Când l-a văzut pe Mwita, a căzut în genunchi.

— Mama! am țipat. Nu se poate să mă părăsească aici!

Am auzit-o pe Luyu ridicându-se şi fugind afară din cameră, apoi în jos pe scări. Nu-mi păsa. Totul se terminase.

Daib zăcea pe jos, o făptură umană despuiată, cu bale curgându-i din gură şi cu trupul zgâlțâit de fiori. Încă mai avea lipită de gât bucata de pânză mâzgălită cu simboluri. Probabil că Ting îi dăduse acest juju lui Mwita. Trebuie să fi folosit Punctul Uwa, cel al lumii fizice, trupul. Pentru un *eshu*, era cel mai folositor şi mai periculos dintre puncte. Cu trupul lui Mwita în brațe, mi-a venit o idee. Am trecut imediat la fapte. N-am stat să mă gândesc la consecințe, la posibilități sau la pericole.

Nici eu, nici Mwita nu dormiserăm în noaptea precedentă. Mi-am amintit cum se mişca în mine şi cum îşi dădea

drumul. Era încă în mine. Era încă viu. I-am simțit în mine, înotând, şerpuind. Nu eram în perioada cea mai fertilă, dar am făcut-o să fie. Mi-am deplasat ovulul ca să întâlnească ce mai reuşeam să găsesc din viața lui Mwita. Însă nu eu eram cea care să li se alăture. Eu nu puteam decât să le dau posibilitatea. Altceva a făcut restul. Ceva pe de-a-ntregul în afara omenirii şi complet nepăsător față de ea. La momentul concepției, o gigantică undă de şoc a izbucnit din mine, o undă de şoc asemenea celei de odinioară, de la ceremonia funerară a tatei. A spulberat zidurile din jurul meu şi tavanul de deasupra.

Am stat acolo cu trupul lui Mwita, în praf şi moloz, sperând să cadă ceva pe mine şi să-mi pună capăt vieții. Dar n-a căzut nimic. În scurt timp, totul a început să se liniştească. Doar scara rămăsese intactă. Auzeam țipete şi strigăte de afară şi din alte clădiri. Numai voci înalte. Voci de femei. M-am cutremurat.

— Trezeşte-te! țipa o femeie. *Trezeşte-te!*

— Să mă omoare Ani şi pe mine, *o!* striga alta.

M-am gândit la ucenica Sanchi, cea care ştersese de pe fața pământului un oraş întreg când rămăsese grea fiind încă ucenică. M-am gândit la rezervele lui Aro față de instruirea fetelor şi-a femeilor. Iar în brațele mele era Mwita. Mort. Îmi venea să dau capul pe spate şi râd isteric. Oare din cauza gândului că purtam în pântece copilul nostru? Poate. Din cauza şocului pe care îl simțeam dându-mi seama de consecințele a ceea ce făcusem? Posibil. De la claritatea gândirii provocată de prea puțină hrană şi odihnă şi prea multă suferință? Poate. Indiferent din ce motiv, norii din minte mi s-au risipit şi dincolo de ei era visul despre Mwita. Insula.

Cineva urca scările în fugă.

— Onye! a strigat Luyu, sărind peste o bucată de gresie şi un corp de bibliotecă răsturnat peste Daib. Onye, ce s-a-ntâmplat? Ah, lăudată fie Ani, eşti bine.

— Ştiu ce-avem de făcut, am spus pe un ton hotărât.

— Ce? a întrebat Luyu.

— Să-l găsim pe Clarvăzător. Pe cel care-a făcut profeția despre mine.

Am început să clipesc în timp ce-mi aduceam aminte

— Rana, îl cheamă Rana.

Sola vorbise despre Rana chiar înainte de plecarea noastră din Jwahir. „Clarvăzătorul acesta, Rana, păzeşte un document prețios. De aceea a făcut profeția", spusese Sola.

Afară, o femeie continua să țipe şi să se vaite.

— Atunci... atunci ia-ți la revedere şi să mergem, a spus Luyu, punând o mână pe umărul meu. El s-a dus.

M-am uitat la ea. Apoi m-am uitat la Mwita.

— Ridică-te, a spus Luyu. Trebuie să mergem.

I-am sărutat pentru ultima oară buzele minunate. Am privit la trupul gol şi tremurător al lui Daib şi am surâs dispreţuitor. Nu-mi mai rămăsese niciun strop de salivă în gură, altminteri l-aş fi scuipat. Nu l-am ucis. L-am lăsat şi pe el acolo. Mwita ar fi fost mândru de mine.

Vă imaginați că nişte cărămizi de nisip nu pot să ardă mistuitor? Ba pot. N-aş fi lăsat niciodată acolo trupul lui Mwita să fie găsit şi pângărit. Niciodată. Toate lucrurile pot să ardă, căci toate lucrurile trebuie să se întoarcă în țărână. Am făcut clădirea generalului să ardă în vâlvătăi. Era vina mea că Daib încă mai era înăuntru? Mă îndoiesc că Mwita s-ar fi supărat pe mine că am ars clădirea din temelii tocmai pe când Daib zăcea înăuntru neajutorat.

Clădirea generalului Daib avea să ardă necontenit până se făcea cenuşă. Cu toate acestea, stând în fața ei, am văzut un liliac mare bătând de zor din aripi să scape din incendiu, ca o rămăşiță carbonizată. A zburat câțiva metri, a pierdut

câțiva înălțime, s-a redresat şi a zburat mai departe. Tata era schilodit, dar încă mai trăia. Nu-mi păsa. Dacă izbuteam să fac ce aveam de făcut, îi venea şi lui rândul la momentul potrivit.

Am pornit cu pas grăbit pe stradă, printre femeile care fugeau înnebunite. Nimeni nu întorcea capul să se uite şi a doua oară la noi. Ne-am îndreptat către lacul fără nume.

Capitolul 59

— Mă simt ciudat, a spus Luyu.

Apoi a dat fuga la marginea râului şi a vomitat pentru a doua oară în ziua aceea.

Am stat şi am aşteptat-o să termine fără să-mi mai ascund fața. Nimănui nu-i păsa de mine. Poate că circulaseră zvonuri despre o femeie *ewu* nebună, dar fuseseră puse în umbră de ceea ce se petrecea în Durfa. Cel puțin pentru moment.

În centrul oraşului Durfa, toți bărbații capabili să lase o femeie gravidă muriseră până la ultimul. Faptele mele îi uciseseră. Toți bărbații care compuneau armata pe care o văzusem muriseră instantaneu. Mergând către râu, văzuserăm trupuri de bărbați zăcând pe stradă, auziserăm țipete din locuințe, trecuserăm pe lângă femei şi copii zdruncinați de groază. M-am înfiorat din nou, gândindu-mă neputincioasă la Daib... *El e tatăl meu şi eu sunt copilul lui*, mi-am spus. *Amândoi lăsăm cadavre în urma noastră. Câmpuri întregi de cadavre*.

— Ai terminat? am întrebat.

Îmi simțeam fața încinsă şi îmi venea şi mie să vomit.

Luyu a mormăit ceva, îndreptându-se încet de spate.

— Îmi simt burta... nu ştiu.

— Eşti gravidă, i-am spus.

— Poftim?

— Şi eu sunt.

S-a holbat la mine.

— Ai...

— M-am făcut să rămân gravidă. S-a întâmplat ceva din cauza asta. Ceva... îngrozitor.

Mi-am privit mâinile.

— Sola spunea că problema mea cea mai mare are să fie lipsa controlului.

Luyu s-a şters la gură cu dosul mâinilor şi şi-a atins burta.

— Vasăzică... nu doar eu. *Toate* femeile.

— Nu ştiu cât de departe s-a răspândit. Nu cred c-a ajuns la alte oraşe. Dar unde sunt bărbaţi morţi sunt şi femei gravide.

— Ce... ce s-a întâmplat? De ce sunt morţi bărbaţii? a întrebat ea.

Am clătinat din cap şi am privit către râu. Era mai bine pentru ea să nu ştie. O femeie a ţipat undeva în apropiere. Îmi venea şi mie să ţip.

— Mwita al meu, am şoptit.

Îmi ardeau ochii. Nu voiam să ridic privirea şi să văd femei îndurerate alergând înnebunite pe străzi.

— A murit cu cinste, a spus Luyu.

— Un fiu îşi ucide tatăl.

Dar Daib nu e mort, mi-a trecut prin minte.

— Ucenicul îşi ucide maestrul, a spus ea istovită. Daib te ura, Mwita te iubea. Mwita şi Daib, poate că nici unuia dintre ei nu-i prieşte fără celălalt.

— Vorbeşti ca o vrăjitoare, am bombănit.

— Am stat prin preajma multora.

— Mwita al meu, am şoptit iar.

Atunci mi-am adus aminte şi am băgat mâna printre pliurile rapei. Speram să nu fie acolo. Era. Am ridicat în lumină micul disc de metal.

— Luyu, mai ai portabilul?

Dintr-o clădire de peste drum, o femeie a urlat până i s-a spart vocea. Luyu a tresărit.

— Mda, a spus ea şi a mijit ochii. De unde ai discul ăla?

M-am apropiat în timp ce ea băga cu grijă discul în aparat. Îmi bătea inima atât de tare, încât m-am apucat strâns de piept. Luyu s-a încruntat şi m-a strâns lângă ea. Cu un bâzâit slab, un ecran mic a ieşit din partea de jos. Luyu l-a întors cu faţa în sus.

Întinsă pe nisip, mama se uita drept la noi. Tata a înfipt cuţitul de argint lângă capul ei, în nisip. Am observat că avea mânerul decorat cu simboluri foarte asemănătoare cu cele gravate pe mâinile mele. Ting ar fi ştiut ce semnificau. El i-a depărtat picioarele mamei şi apoi au început gemetele, gâfâiturile şi cântatul, şi cuvintele mârâite între cântece. Dar de data aceasta urmăream o înregistrare, nu o viziune de la mama. Auzeam cuvintele nuru rostite de el din afara perspectivei ei. Înţelegeam.

— Te-am găsit. Tu eşti aceea. Vrăjitoare. *Vrăjitoare!*

A cântat un cântec.

— O să-mi porţi fiul în pântece. Va fi magnific.

Alt cântec.

— Eu am să-l cresc şi va fi cel mai măreţ lucru pe care l-a cunoscut vreodată pământul ăsta.

Un cântec exploziv:

— Aşa stă scris! Am văzut!

Ceva făcut din sticlă a zburat pe fereastra casei de peste drum. S-a zdrobit de pământ. În urma lui s-a auzit un copil plângând cu sughiţuri. Eram indiferentă la toate acestea; imaginile mamei mele violate de un vrăjitor nuru îmi pârjoleau ochii, iar gândurile mi se întunecau. M-am gândit la femeile, copiii şi bătrânii îndureraţi din jur, care se văitau şi suspinau; *ei* erau cei care *îngăduiseră* să i se întâmple aşa ceva mamei. Ei nu i-ar fi sărit în ajutor.

Ce s-ar fi întâmplat dacă, în ziua când o atacase Daib, mama n-ar fi fost o asemenea vrăjitoare cum ceruse tatăl ei să fie? Ar fi fost o bătălie teribilă. Aşa însă, singura armă cu care putea să se apere era latura ei alusi.

— Ajunge, a spus Luyu într-un târziu, smulgându-mi portabilul din mână.

Oamenii începeau să umple străzile. Fugeau târându-şi picioarele, umblau de colo colo, ajungând până la marginea acelei străzi, îndreptându-se către locuri despre care nu-mi păsa. Fantome a ceea ce fuseseră cândva, cu viețile schimbate pentru totdeauna. Eu stăteam acolo cu privirea pierdută. Tata *prețuise* atât acest disc cât să-l păstreze timp de douăzeci de ani.

— Trebuie să mergem mai departe, a spus Luyu trăgându-mă după ea.

Dar, mergând, îi curgeau şi ei lacrimi din ochi.

— Stai, m-a oprit deodată, încă strângându-mă de braț.

A lăsat să-i cadă portabilul pe jos.

— Calcă pe el, m-a îndemnat. Cât poți de tare. Fă-l una cu pământul.

M-am uitat la el o clipă şi apoi l-am strivit cu toată forța. Zgomotul cu care s-a spart m-a făcut să mă simt mai bine. L-am ridicat de jos şi am scos discul, pe care l-am zdrobit în dinți şi l-am aruncat în râu.

— Să mergem, am spus.

—oOo—

Când am ajuns la apa lacului, ne-am oprit un moment. Da, îl mai văzusem şi înainte, dar în timpul viziunii nu avusesem cum să mă opresc şi să-l cuprind într-adevăr cu privirea. Undeva pe întinsul lui se zărea o insulă.

În spatele nostru era haos. Străzile erau pline de femei, copii şi bătrâni care alergau, se împleticeau şi boceau: „Cum se poate întâmpla una ca asta?!”. Se iscau încăierări. Femeile îşi sfâşiau hainele. Mulți cădeau în genunchi şi

răcneau să-i salveze Ani. Eram convinsă că, pe undeva pe-acolo, puținele femei okeke care mai rămăseseră erau târâte afară şi făcute bucăți. Durfa era un oraş bolnav, iar eu îi stârnisem boala ca pe o cobră febrilă.

Ne-am întors cu spatele la toate acestea. Ce de apă! În lumina strălucitoare a soarelui, era de un albastru-deschis, cu suprafața calmă. Aerul însuşi se simțea umed şi mă întrebam dacă aşa miroseau peştele şi alte creaturi acvatice. O mireasmă dulce cu iz metalic, balsam pentru simțurile mele chinuite. Pe vremuri, în Jwahir, nici eu, nici Luyu nu ne-am fi putut imagina vreodată aşa ceva.

Câteva vehicule acvatice s-au oprit la marginea apei, spintecând-o şi tulburându-i calmul. Bărci, opt cu totul. Toate făcute din lemn galben şlefuit, cu embleme albastre de formă pătrată pictate pe proră. Am coborât repede dealul.

— Hei, voi! Stați! a strigat o femeie din spatele nostru.

Ne-am mişcat şi mai repede.

— Aia-i fata *ewu*! a spus femeia.

— Prindeți demonul! a țipat altă femeie.

Am rupt-o la fugă.

Bărcile erau mici, abia dacă încăpeau câte patru oameni în fiecare. Aveau motoare care scoteau fum şi pârâiau, făcând apa să se învolbureze. Luyu a fugit la una condusă de un tânăr nuru. Îmi dădeam seama de ce îl alesese tocmai pe el; arăta puțin altfel față de ceilalți conducători de bărci. Avea un aer şocat, pe când toți ceilalți se holbau la mine îngroziți. Nici când am ajuns la el nu i s-a schimbat expresia de pe chip. A deschis poarta către barca lui. Ne-am urcat.

— Tu... tu eşti...

— Da, eu sunt, i-am răspuns.

— Dă-i drumul odată! a răcnit Luyu la el.

— Femeia aia a omorât toți bărbații din Durfa! a țipat la barcagii o femeie care cobora dealul în fugă. Puneți mâna pe ea, *omorâți-o!*

Tânărul şi-a pus barca în mişcare în ultima clipă. Motorul a scuipat fum şi a scos un zgomot pătrunzător. El a apucat o manetă şi barca a ţâşnit înainte. Ceilalţi barcagii s-au năpustit la marginea bărcilor. Erau prea departe ca să sară într-a noastră.

— Shukwu! a strigat unul dintre ei. Ce faci?

— Aoleu, l-a vrăjit deja, a spus altul.

O mulţime de femei coborau în fugă dealul. O piatră a lovit barca, apoi o alta m-a izbit în spate când m-am întors.

— Încotro? a întrebat barcagiul pe nume Shukwu.

— Spre insula lui Rana, i-am răspuns. Ştii unde e?

— Ştiu, a spus el, întorcând barca spre sud, către pântecele apei.

În spatele nostru, femeile vorbeau repezit cu barcagiii.

Bărbaţii şi-au pornit motoarele şi s-au lansat degrabă în urmărire.

— Opreşte barca! a strigat unul.

Erau la aproape o jumătate de kilometru distanţă de noi.

— Shukwu, n-o să-ţi facem niciun rău! a strigat altul. Vrem doar fata.

Shukwu s-a întors spre mine.

L-am privit în ochi.

— Nu opri barca, i-am cerut.

Ne-am continuat drumul.

— Deci sunt adevărate zvonurile? a întrebat el. Toţi bărbaţii... ce s-a-ntâmplat în Durfa?

El venise de pe celălalt mal al lacului, poate din Suntown sau Chassa. Veştile circulau repede. Omul acesta riscase enorm traversând apa. Ce puteam să-i spun?

— De ce ne ajuţi? a întrebat Luyu, suspicioasă.

— Eu... nu cred în Daib, a răspuns el. Mulţi dintre noi nu cred. Cei care ne rugăm de cinci ori pe zi, iubim Marea Carte şi suntem oameni evlavioşi ştim că nu-i asta vrerea lui Ani.

S-a uitat la mine, cercetându-mi chipul cu luare-aminte. S-a înfiorat şi a privit în altă parte.

— Şi am văzut-o pe ea, a continuat el. Femeia okeke pe care nu poate nimeni s-o atingă. Cine-ar putea s-o urască? Fiica *ei* n-ar fi în stare niciodată de ceva malefic.

Vorbea despre mama, care se apucase să *alu* şi încerca să-mi fie de ajutor povestindu-le oamenilor despre mine. Carevasăzică, le apărea şi unor nuru. Le spunea tuturor ce om bun sunt. Aproape că mă pufnea râsul la aşa idee. Aproape.

În ciuda faptului că celelalte bărci erau foarte încărcate, nu reuşeam să le întrecem. În spatele lor am văzut alte cinci pline cu oameni.

— O să vă omoare, a spus Shukwu şi a arătat către dreapta. Noi tocmai am venit de la Chassa şi acolo era totul în regulă. Vă rog. Spuneți-mi ce s-a petrecut în Durfa.

M-am mulțumit să clatin din cap a tăgadă.

— Tu du-ne acolo, atât, a spus Luyu.

— Sper că fac ce trebuie, a murmurat el.

Ceilalți se apropiau răcnind blesteme şi amenințări.

— Cât mai e până ajungem? a întrebat Luyu, înnebunită.

— Uite-acolo, a răspuns el.

O vedeam, o insulă pe care era o colibă cu acoperiş de stuf. Însă motorul bărcii făcea eforturi mari, scuipând şi mai mult fum negru şi unsuros. Începea să scoată nişte păcănituri înfundate care nu prevesteau nimic bun. Shukwu a suduit.

— Sunt pe terminate cu combustibilul, a spus el, apucând un recipient făcut dintr-o tărtăcuță. Pot să fac alimentarea...

— Nu e timp! Du-te, a spus Luyu, strângându-mă de umăr. Preschimbă-te şi zboară până acolo. Lasă-mă pe mine. Mă lupt eu cu ei.

Am clătinat din cap.

— Nu te las. O să reuşim noi.

— N-o să reuşim, a stăruit Luyu.

— Ba da! am strigat.

M-am lăsat în genunchi şi m-am aplecat peste marginea bărcii.

— S-o ajutăm!

Şi m-am apucat să vâslesc cu braţul. Luyu s-a aplecat de cealaltă parte şi a făcut la fel.

— Folosiţi-le pe astea, a spus Shukwu, dându-ne nişte vâsle mari.

A forţat motorul până la viteza maximă, care nu era cine ştie ce. Ne apropiam încet de insulă. Nimic altceva nu mai aveam în minte, doar atât: *Să ajung acolo, SĂ AJUNG ACOLO!* Rapa albastră şi bluza albă îmi erau leoarcă de sudoare şi de apă rece din lacul fără nume. Deasupra, soarele strălucea. Peste capetele noastre a trecut un stol de păsări mici. Vâsleam din răsputeri.

— Haide! am strigat când ne-am apropiat suficient.

Am sărit din barcă şi eu, şi Luyu, am plescăit prin apă şi am fugit pe insula micuţă, unde abia dacă era loc pentru o colibă şi doi arbori pitici. Erau doar câţiva metri până la colibă. M-am opri să mă uit la Shukwu cum se îndepărtează de ţărm vâslind frenetic.

— Mulţumesc! i-am strigat.

— Dacă... voieşte... Ani, l-am auzit strigând cu respiraţia tăiată.

Bărcile pline de nuru se apropiau. Le-am întors spatele şi am fugit la colibă.

M-am oprit lângă Luyu, în dreptul pragului. Nu exista uşă. Înăuntru zăcea trupul fără viaţă al lui Rana. Într-un colţ era o carte mare şi prăfuită. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu Rana. E posibil să se fi numărat printre victimele mele, dar oare moartea pe care o provocasem accidental ajunsese atât

de departe? Nu voi şti niciodată. Luyu s-a întors şi a fugit pe unde veniserăm.

— Haide! mi-a strigat peste umăr. Îi ţin eu în loc.

În timp ce eu eram înăuntru, bărbaţii care ne urmăriseră au văzut-o pe Luyu ieşind din colibă. Era frumoasă şi puternică. Îi aştepta netemătoare, uitându-se la ei cum coborau din bărci deja fără să se mai grăbească, fiindcă ştiau că suntem prinse în capcană. Cred c-am auzit-o râzând şi spunând „Dacă-i pe-aşa, haideţi!”.

Acei bărbaţi nuru vedeau o femeie okeke frumoasă, apărată doar de propriu-i simţ al datoriei şi de mâinile ei goale, care se aspriseră de atâta folosinţă în ultimele luni. Şi s-au repezit la ea. I-au smuls rapa verde, bluza de un galben acum murdar, brăţările cu mărgele pe care le luase din coşurile cu daruri abia ieri, cu un secol în urmă. După aceea au sfâşiat-o. Nu-mi amintesc s-o fi auzit ţipând. Eram ocupată.

Cartea aceea m-a atras cu putere spre ea. Am îngenuncheat în dreptul ei. Coperta era subţire, dar tare, făcută dintr-un material rezistent pe care n-aş putea să-l numesc. Îmi amintea de coperta neagră a cărţii electronice pe care o găsisem în peşteră. Nu avea nici titlu, nici vreun desen. Am întins mâna, dar apoi am ezitat. *Ce este*... Nu, ajunsesem prea departe ca să pun întrebarea asta.

Când am atins cartea, era caldă. Febrilă. Mi-am odihnit palma pe coperta rigidă. Era aspră ca şmirghelul. Aş fi vrut să chibzuiesc la asta, dar ştiam că nu am timp. Mi-am tras-o în poală şi am deschis-o. Imediat, m-am simţit de parcă mă lovise cineva zdravăn în cap, făcând ca vederea să-mi joace feste. Abia dacă puteam să mă uit la scrisul de pe pagini, atât de tare îmi tulbura ochii şi capul. Eram concentrată. Mă aflam acolo cu un singur scop, un scop care fusese profeţit chiar în coliba aceea.

Am dat paginile şi m-am oprit la una care părea mai fierbinte decât restul. Mi-am aşezat mâna stângă pe ea. N-avea nicio logică din punctul meu de vedere, dar eram dispusă să fac şi asta, într-atât de bolnavă părea cartea aceea. M-am întrerupt. *Nu*, mi-am spus. Am schimbat mâinile, amintindu-mi cuvintele lui Ting despre mâna mea: „Nu ştim ce consecinţe are". Cartea era plină de ură şi aceasta era cauza bolii sale. Mâna mea dreaptă era plină de ura lui Daib.

— Nu te urăsc, am şoptit. Mai bine mor.

Apoi am început să cânt. Am cântat cântecul pe care îl născocisem când aveam patru ani şi trăiam cu mama în deşert. În perioada cea mai fericită a vieţii mele. Îi cântam acest cântec deşertului când era mulţumit, împăcat, liniştit. I-l cântam acum misterioasei cărţi din poala mea.

Mâna mi-a devenit fierbinte şi am văzut cum simbolurile de pe ea se divid. Duplicatele s-au scurs în carte, unde s-au aranjat printre celelalte simboluri, compunând o scriere pe care n-o puteam citi. Simţeam cartea sugând de la mine ca un prunc de la sânul mamei. Ceva a trosnit în pântecul meu. Sub ochii mei, cartea a pălit, s-a estompat. Dar nu atât cât să n-o mai văd deloc. S-a ascuns în colţul camerei când au dat năvală bărbaţii şi m-au găsit înăuntru.

Capitolul 60
— Cine se teme de moarte? —

Schimbarea cere timp, iar mie mi se terminase timpul.

În clipa în care am terminat ce aveam de făcut cu cartea aceea, a început altceva. Coincidenţa face că atunci când m-am ridicat s-o rup la fugă, mi-am dat seama că sunt prinsă în capcană. Ce pot să vă spun este că acea carte şi tot ce atingea ea, iar apoi tot ce atingea ceea ce atingea ea şi aşa

mai departe, tot ce se afla în acel micuț adăpost de gresie, totul a început să se schimbe. Nu să se transforme în sălbăticie, asta nu m-ar fi speriat câtuşi de puțin. Ci într-altundeva. Îndrăznesc să spun că într-un buzunar de timp, o despicătură în timp şi spațiu. Un loc în care totul era gri, alb şi negru. Mi-ar fi plăcut tare mult să stau şi să mă uit. Dar la momentul acela deja mă trăgeau de păr, pe lângă ce mai rămăsese din trupul lui Luyu, până la una dintre bărci. Erau prea orbi să vadă ce începuse să se petreacă.

Stau aici. Vor veni să mă ia. N-am niciun motiv să mă opun. Niciun motiv pentru a trăi. Mwita, Luyu şi Binta sunt morți. Mama e prea departe. Nu, n-are să vină să mă vadă. Ştie că nu e cazul. Ştie că soarta se va împlini. Copila din mine, fetița mea şi a lui Mwita, e condamnată. Dar să trăieşti fie şi doar trei zile înseamnă să trăieşti. Va înțelege ea. N-ar fi trebuit s-o concep. Am fost egoistă. Dar ea va înțelege. Va fi iar vremea ei, cum va fi şi a mea la vremea potrivită. Dar locul acesta pe care îl cunoaşteți, regatul acesta, se va schimba după ziua de azi. Citiți asta în Marea Carte a voastră. Nu veți băga de seamă că a fost rescrisă. Nu încă. Dar a fost. Totul a fost rescris. Blestemul s-a ridicat de pe okeke. N-a existat niciodată, *sha*.

Epilog

Am stat cu ea toate acele ore, tastând şi ascultând, cel mai mult ascultând. Onyesonwu. Şi-a privit mâinile acoperite cu simboluri, apoi şi-a acoperit fața cu ele. În cele din urmă, a plâns.

— S-a terminat, a suspinat ea. Lasă-mă acum.

Întâi am refuzat, dar apoi am văzut cum i se preschimbă chipul. L-am văzut devenind aidoma unui chip de tigru, cu blană vărgată şi colți ascuțiți. Am fugit de acolo strângând în brațe laptopul. N-am dormit în noaptea aceea. Mă

bântuia. Ar fi putut să scape, să zboare de acolo, să se facă invizibilă, să se mute într-o lume astrală şi să fugă de aici, sau să, „alunece” de aici, cum îi plăcea să spună. Dar n-a făcut nimic din toate astea. Din cauza a ceea ce văzuse în timpul iniţierii. Era ca un personaj închis într-o poveste. Era cu adevărat îngrozitor.

Data următoare când am văzut-o, o târau către groapa aceea şi o îngropau până la gât. Îi ciopârţiseră părul lung şi stufos, iar ceea ce mai rămăsese îi stătea zburlit, la fel de sfidător ca ea. Am stat şi eu în mulţimea alcătuită din bărbaţi şi câteva femei. Toată lumea striga cerând sânge şi răzbunare.

— Omorâţi-o pe *ewu!*

— Faceţi-o bucăţi, *o!*

— Demon *ewu!*

Lumea râdea şi o batjocorea.

— Salvatoarea neamului okeke e mai urâtă şi decât okeke!

— Ce mai vrăjitoare, nu-i în stare de nimic decât să ne rănească ochii!

— Criminală *ewu!*

Am observat un bărbos înalt, cu faţa parţial arsă, cu un picior care arăta ca sfâşiat de sălbăticiuni şi cu un singur braţ. Era în primele rânduri, sprijinit într-un toiag. Şi el era nuru, ca toţi ceilalţi. Spre deosebire de ceilalţi, el era calm, atent. Nu-l văzusem niciodată pe Daib, dar mi-l descrisese Onyesonwu foarte clar. Ştiam sigur că el era.

Ce s-a întâmplat când au lovit-o pietrele acelea în cap? Mă întreb şi în ziua de azi. A fost o lumină care s-a scurs din ea, un amestec de albastru şi verde. Nisipul în care îi era îngropat trupul a început să se topească. S-au mai întâmplat şi altele, dar nu cutez să le pomenesc pe toate. Lucrurile acelea sunt doar pentru cei care au fost acolo, pentru martorii oculari.

Apoi s-a cutremurat pământul şi oamenii au rupt-o la fugă. Cred că în acel moment am înţeles cu toţii, toţi nuru, unde greşiserăm. Poate că rescrierea ei îşi făcuse în sfârşit efectul. Eram convinşi cu toţii că venise Ani să ne facă iarăşi ţărână. Se întâmplaseră deja atâtea! Onyesonwu spunea adevărul. În tot oraşul Durfa, toţi bărbaţii fertili erau nimiciţi şi toate femeile fertile vomitau şi erau gravide.

Copiii mici nu ştiau ce să facă. Era haos peste tot în Regatul Celor Şapte Râuri. Mulţi okeke rămaşi acolo refuzau să mai muncească, iar asta ducea la şi mai mult haos şi violenţă. Clarvăzătorul Rana, care prezisese că avea să se întâmple ceva, era mort. Clădirea lui Daib arsese din temelii. Toţi eram convinşi că venise sfârşitul.

Aşa că am lăsat-o acolo. În groapa aceea. Moartă.

Dar eu şi sora mea n-am fugit departe. Ne-am întors după cincisprezece minute. Sora mea... da, suntem gemeni. Sora mea, geamăna mea, foloseşte computerul meu. Şi citise povestea lui Onyesonwu. Venise cu mine la execuţie. Iar când s-a terminat totul, noi am fost singurii care s-au întors.

Şi pentru că ştia povestea lui Onyesonwu, şi pentru că e sora mea geamănă, ea nu s-a temut. Ca gemeni, am simţit dintotdeauna că avem responsabilitatea de a face bine în lume. Statutul meu – unul dintre gemenii oraşului Chassa – a fost motivul pentru care mi-au permis s-o văd în închisoare. Motivul care m-a îndemnat să-i consemnez povestea. Şi motivul pentru care mă voi lupta s-o public şi să ne ţin şi pe sora mea, şi pe mine în siguranţă când vor veni represaliile. Părinţii mei au fost doi dintre acei nuru care considerau că *totul* e greşit, felul în care trăiam, felul în care ne purtam, Marea Carte cu totul. Nu credeau în Ani. Aşa că sora mea şi cu mine am crescut, la rândul nostru, ducând o viaţă de credincioşi.

Pe drumul înapoi către leşul lui Onyesonwu, sora mea a ţipat deodată. Când m-am uitat la ea, plutea la trei centimetri deasupra solului. Sora mea ştie să zboare. Aveam să aflăm mai târziu că nu era singura. Toate femeile, okeke şi nuru, aflau că se schimbase ceva la ele. Unele căpătaseră putinţa de-a transforma vinul în apă de băut proaspătă şi dulce, altele străluceau în bezna nopţii, altele îi auzeau pe cei morţi. Unele îşi aminteau trecutul, cel de dinaintea Marii Cărţi. Altele puteau să cerceteze lumea spiritelor, trăind totuşi în cea fizică. Mii de aptitudini. Toate dăruite femeilor. Acesta era. Darul lui Onye. Prin moartea ei şi a copilului său, Onye ne-a dat naştere tuturor. Locul acesta nu va mai fi niciodată la fel. Aici s-a terminat cu sclavia.

I-am scos trupul din groapă. N-a fost uşor, fiindcă totul în jurul ei era nisip topit, sticlos. A trebuit să-l sfărâmăm ca s-o scoatem de acolo. Sora mea a plâns tot timpul, abia atingând pământul cu tălpile. Am plâns şi eu. Dar am tras-o afară. Sora mea şi-a scos vălul şi a acoperit cu el capul spart al lui Onye. Am folosit o cămilă ca să-i transportăm trupul în deşert, la est de aici. Am mai luat cu noi o cămilă care să care lemnul. Am incinerat cadavrul lui Onyesonwu pe rugul funerar pe care îl merita şi i-am îngropat cenuşa sub doi palmieri. Pe când acopeream groapa, un vultur a aterizat în copac şi a privit. După ce am terminat, şi-a luat zborul. Am spus câteva cuvinte pentru Onyesonwu şi ne-am dus acasă.

Doar atât puteam şi noi să facem pentru femeia care a salvat poporul din Regatul Celor Şapte Râuri, acest loc care făcea cândva parte din Regatul Sudanului.

Capitolul 61
— Păun —

Capitolul 62
— Sola vorbeşte —

Ah, dar Marea Carte fusese rescrisă. Şi pe deasupra, în limba nsibidi.

În acele prime zile, în Durfa *s-au schimbat* lucrurile. Unele femei începeau să întâlnească stafiile bărbaților nimiciți de... acțiunile impetuoase ale lui Onyesonwu. Unele fantome redeveneau oameni vii. Nimeni nu îndrăznea să întrebe cum e posibil. Un lucru înțelept. Alte fantome dispăreau în cele din urmă. Toate acestea ar fi putut să-i trezească lui Onyesonwu un vag interes. Dar, la urma urmei, ea avea alte griji.

Amintiți-vă că fiica învățăcelului meu-care-a-luat-o-pe-căi-greşite era eshu, un metamorf prin excelență. *Esența* însăşi a lui Onyesonwu era schimbare şi sfidare. Probabil că Daib ştia asta pe când îşi lua zborul din cartierul său general cuprins de flăcări, unde trupul iubitului mort al lui Onyesonwu, Mwita, se prefăcea în cenuşă. Daib, care acum era schilod şi nu mai putea să vadă culori sau să

manipuleze Punctele Mistice fără să sufere dureri fără seamăn. Cu siguranță, există lucruri mai rele decât moartea.

Într-adevăr, Onyesonwu a murit, căci trebuie scris ceva înainte de-a fi *rescris*. Dar acum priviți semnul păunului. Onyesonwu l-a lăsat în praful de pe podeaua celulei în care a fost închisă. Acesta este simbolul pe care îl inscripționează un vrăjitor care crede că i s-a făcut o nedreptate. Când şi când, este inscripționat şi de *o vrăjitoare*. Înseamnă „cineva are să treacă la fapte". Nu e de înțeles că şi-ar dori să *trăiască* în lumea la a cărei recreare a participat ea însăşi? Un asemenea destin are, într-adevăr, mai multă logică.

Capitolul 1
— Rescris —

— Atunci, să vină, spuse Onyesonwu, privind în jos la simbolul pe care îl trasase în nisip.

Păunul mândru. Simbolul acela însemna protest. Argumentare. Stăruință. S-a privit pe sine însăşi, frecându-şi palmele de coapse, agitată. O îmbrăcaseră într-o rochie albă, lungă şi aspră. O simțea ca pe o a doua închisoare. Îi tăiaseră părul. Avuseseră *neobrăzarea* să-i taie părul. Îşi privi îndelung mâinile – cercurile, spiralele şi liniile se întrețeseau în desene complicate, şerpuindu-i în sus pe încheieturi.

Se sprijini cu spatele de perete şi închise ochii în lumina soarelui. Lumea se făcu roşie. Veneau. Din clipă în clipă. Ştia. Văzuse totul. Cu ani în urmă, văzuse totul.

Cineva o înşfăcă atât de brutal, încât scăpă un geamăt gutural. Ochii i se deschiseră brusc, o furie amarnică inundându-i trupul şi spiritul. Roşu strălucitor în arşița soarelui. Vindecase totul, şi totuşi, în timp ce făcea asta,

prietenii ei muriseră, Mwita al ei... ah, iubitul ei Mwita, viața ei, moartea ei. O umplea furia. O auzea şi pe fiica ei dezlănțuindu-se. Fiica ei avea răcnet de leu.

Şase bărbați cu brațe puternice se înghesuiră în celula ei ca s-o ia de acolo. Trei dintre ei aveau macete. Poate ceilalți trei erau atât de trufaşi, încât nu considerau că au nevoie de arme ca să se ocupe de ea. Poate credeau toți că vrăjitoarea malefică pe nume Onyesonwu se împăcase cu soarta ce-i era hărăzită. Înțelegea de ce făcuseră o asemenea greşeală. Înțelegea prea bine.

Cu toate acestea, ce puteau ei să facă în timp ce o forță bizară îi împingea pe toți înapoi? Trei dintre ei căzură afară din celulă. Aşezați, culcați sau în picioare, se uitară toți, cu gurile căscate şi îngroziți, cum Onyesonwu îşi aruncă rochia mizerabilă şi... se transformă. Se schimbă, creşte, înglobează, se întinde şi îşi sporeşte trupul. Onyesonwu era expertă. Era eshu. Se preschimba într-o *Kponyungo*, o scuipătoare de foc.

FUUUUUU! Suflă o minge de foc atât de intens, încât nisipul din jurul ei se topi şi se făcu sticlă. Cei trei bărbați care mai rămăseseră în celula ei se pomeniră pârjoliți de vii, ca şi cum ar fi zăcut în soarele deşertului zile în şir în aşteptarea morții. Apoi săgetă către tăriile cerului ca o stea căzătoare gata să se întoarcă acasă.

Nu, ea nu era de sacrificat pentru binele bărbaților şi al femeilor, okeke şi nuru deopotrivă. Ea era Onyesonwu. Ea rescrisese Marea Carte. Se terminase totul. Şi nu putea cu niciun chip să-şi lase copilul, unica parte din Mwita care mai trăia, să moară. *Ifunanya*. El îi spusese acele cuvinte mistice străvechi, cuvinte care erau mai adevărate şi mai pure decât dragostea. Ceea ce împărtăşeau ei era destul ca să schimbe soarta.

Se gândi la Bețivul din Marea Carte. Singura lui rațiune de-a trăi era să-şi bea vinul de palmier dulce şi spumos.

Când, într-o bună zi, expertul lui în extragerea vinului a căzut dintr-un copac şi a murit, a fost nebun de supărare. Dar apoi şi-a dat seama că dacă expertul era plecat pentru totdeauna, atunci şi el trebuia să fie în altă parte. Şi astfel şi-a început Beţivul călătoria cunoaşterii.

Onyesonwu avea toate acestea în minte în timp ce se gândea la Mwita al ei. Deodată înţelese unde avea să-l găsească. Se afla într-un loc care era atât de plin de viaţă, încât moartea ar fi fugit de el... o vreme. Locul înverzit pe care i-l arătase mama ei. Dincolo de deşert, unde pământul era acoperit cu copaci înfrunziţi, tufişuri, plante şi cu vieţuitoarele care le populau. Avea s-o aştepte la copacul iroko. Aproape că ţipă de bucurie, iuţindu-şi zborul. Poate *Kponyungo* să verse lacrimi adevărate? Aceasta putea.

Dar cum rămâne cu Binta şi cu Luyu? se întrebă ea cu o tresărire de speranţă. *Vor fi şi ele acolo?* Ah, dar soarta era nepăsătoare şi neînduplecată.

Noi trei, Sola, Aro şi Najeeba, am zâmbit. Noi (mentor, învăţător şi mamă) am văzut totul aşa cum văd adesea vrăjitorii, fie ei experimentaţi sau învăţăcei, lucrurile cu care au o legătură profundă. Ne-am întrebat dacă o vom mai vedea vreodată. Ce se va alege de ea? Când se va uni cu Mwita, şi se va uni cu el, ce se va alege de fiica lor care râde atât de voioasă în pântecele lui Onyesonwu, pe drumul spre locul înverzit?

Dacă Onyesonwu ar mai fi aruncat o ultimă privire în jos, către sud, cu ochii ei ageri de *Kponyungo*, ar fi văzut copii nuru, okeke şi doi copii *ewu* în uniforme şcolare, jucându-se în curtea şcolii. Către est ar fi văzut drumuri negre asfaltate, întinzându-se până departe, populate de bărbaţi şi femei, okeke şi nuru, conducând scutere şi cotigi trase de cămile. În centrul Durfei, ar fi zărit o femeie zburătoare întâlnindu-se în taină cu un bărbat zburător pe acoperişul celei mai înalte clădiri.

Dar valul schimbării abia se tălăzuia dedesubtul ei. Acolo, mii de nuru încă o mai aşteptau pe Onyesonwu, ţipând cu toţii, vociferând, răcnind, râzând, privind cu mânie... aşteptând să-şi umezească limbile cu sângele lui Onyesonwu. Să aştepte. Vor avea de aşteptat vreme îndelungată.

Mulţumiri

Strămoşilor, spiritelor şi acelui loc adesea numit „Africa”. Tatălui meu, a cărui plecare dintre noi m-a făcut să mă întreb „Cine se teme de moarte?”. Mamei mele. Fiicei mele, Anyaugo, nepotului Onyedika şi nepoatei Obioma, pentru că m-au înveselit când scriam acele părţi de roman care mă demoralizau. Surorilor mele (Ife şi Ngozi) şi fratelui meu (Emezie), pentru sprijinul lor constant. Familiei mele extinse, temelia mea dintotdeauna. Lui Pat Rothfuss, care a citit şi a criticat *Cine se teme de moarte* în faza sa incipientă, în 2004. Lui Jennifer Stephenson, pentru coşmarurile pe care i le-a provocat acest roman. Agentului meu, Don Maass, pentru viziune şi călăuzire. Editoarei mele, Betsy Wollheim, pentru gândire, viziune şi trăire dincolo de convenţional. Lui David Anthony Durham, Amaka Mbanugo, Tarei Krubsack şi profesorului Gene Wildman, pentru excelentul feedback oferit în tot acest timp. Şi pentru articolul lui Emily Wax din 2004, apărut în Washington Post, intitulat „Vrem să facem un copil cu pielea deschisă”.

Articolul acesta despre violul ca armă în Sudan a deschis culoarul prin care s-a strecurat Onyesonwu în lumea mea.

BIBLIOTECA POLIROM ACTUAL

Roman în curs de ecranizare, câştigător a numeroase premii internaţionale, printre care World Fantasy Award la categoria Cel mai bun roman (2011), RT Reviewer's Choice Best Book Award (2010), şi finalist al Locus Award pentru Cel mai bun roman fantasy (2010) şi Black Excellence Award (2010). *Cine se teme de moarte* a fost aleasă şi cea mai bună carte a anului 2010 de *Publishers Weekly*, *Library School Journal* şi Amazon.com.

„*Cine se teme de moarte* e una dintre cele mai şocante, cu adevărat fascinante poveşti, cum n-am mai avut de mult ocazia să citesc."

Peter S. Beagle

„Nnedi Okorafor arată cum trecutul este, de fapt, întotdeauna prezent. *Cine se teme de moarte* e o parabolă postapocaliptică menită să ne arate cum nepăsarea, apatia şi prejudecata pot omorî, dar şi că adevărul şi cunoaşterea sînt calea către viaţă."

New York Journal of Books

„O poveste marcată de un realism care-ţi dă fiori – inegalitate rasială şi de gen, tradiţii care distrug orice urmă de umanitate din semeni – alăturată unui melanj de magie şi fantastic de vocea unui povestitor remarcabil."

Publishers Weekly

ISBN 978-973-46-7756-6

www.polirom.ro

Carte publicată şi în ediţie digitală